

YÜREĞİMDEKİ RESİMLER

Öğretmen Hatıraları

EĞİTİM-BİR-SEN

YÜREĞİMDEKİ RESİMLER

Öğretmen Hatıraları

EĞİTİM-BİR-SEN YAYINLARI

EĞİTİM-BİR-SEN YAYINLARI: 17

Edebiyat Dizisi: 6

Eğitim-Bir-Sen Adına Sahibi:

Ahmet GÜNDOĞDU

Genel Başkan

Genel Yayın Yönetmeni:

Şaban ABAK

Genel Basın Yayın Sekreteri

1. Baskı: Şubat 2007

15.000 Adet

ISBN:978-975-6153-09-3

Baskı:

Başak Matbaacılık Ltd. Şti.

Tel: (0312) 384 27 61- 62

B.T. 05-02 2007, ANKARA

Eğitim-Bir-Sen Genel Merkezi

G. M.K. Bulvarı Ş. Daniş Tunalıgil Sk. No: 3/13

Maltepe / ANKARA

Tel: (0312) 231 23 06

Faks: (0312) 230 65 28

www.egitimbirsen.org.tr

e-posta: egitimbirsen@egitimbirsen.org.tr

YÜREĞİMDEKİ RESİMLER

Öğretmen Hatıraları

“Unutamadığım Öğretmenim” konulu
öğretmenlik hatıraları yarışmasında
il birincisi olan eserler.

Her türlü yayın hakları Eğitim-Bir-Sen'e aittir.

EĞİTİM-BİR-SEN YAYINLARI

Düzenleme Kurulu

Halil ETYEMEZ
Mustafa AYDIN
Erol BATTAL
Şaban ABAK
İrfan COŞKUN

Jüri

Prof. Dr. Ramazan KAPLAN
D. Mehmet DOĞAN
Dr. Necmettin TURİNAY
Doç. Dr. Hicabi KIRLANGIÇ

EĞİTİM-BİR-SEN YAYINLARI

İÇİNDEKİLER

TAKDİM.....	1
ÖNSÖZ.....	11
MİSAFİR ŞEKERİ	
Vedat CİHAN..... Eskişehir	13
HANGİ MUM YANARKEN BEKLER	
Cemalettin GÜNEŞ..... Gaziantep	19
BULUT OLMAK	
Erhan SELÇUK..... Hakkari.....	28
YAĞMURLA GELEN ADAM	
Nebahat EYÜPOĞLU	Trabzon..... 34
EYLÜL AKŞAMI	
Enver AYDIN..... İstanbul-1	46
YÜREĞİNE OKUDUĞUM MEKTUP	
Aynur DAŞDEMİR..... Niğde.....	52
YÜREĞİMDEKİ RESİMLER	
Murat ALAN	Ağrı .....
OMZUMDA BULUTLAR	
Alişen AVCI	Adana..... 68
BİR KARDELENİN GÜNCESE	
İbrahim KAYA	Adıyaman .....
ŞAHİT	
Burhan YEMİŞ.....	Afyon .....
BİR GECE GÜNDÜZ OYUNUYDU	
Tülin İPEK.....	Aksaray..... 94
KASIM YAĞMURLARI	
Nimet ALICIOĞLU	Amasya..... 98

ALAATTİN ÖĞRETMEN

Aylim YILDIRAR Ankara-1 102

ÖĞRETMENDEN ALINAN Bİ'ÇİNDİK HAYAT DERSİ

Tolunay SANDIKÇIOĞLU Ankara-2 107

DERS BİTMEDİ ÖĞRETMENİM

Himmet KARATAŞ ..... Antalya 118

HEPİNİZ BENSİNİZ, SİZDE BEN VARIM

Mukadder BULUT ..... Artvin 123

KARDELEN GİBİ

Sıddıka ÖZER ..... Aydın 129

CEKET KOKUSU

Osman ÇENET ..... Balıkesir 134

DELİKANLI BAKAR MISIN?

Bekir YEŞİL ..... Bartın 137

HOCALARIN HOCASI MEHMET DAYI

Zeynep Özlem SEVİM ..... Batman 142

SURURİ BEY

Muti AKKOYUNLU ..... Bayburt 151

ÇÜNKÜ O

Meltem TARHAN ..... Bilecik 155

BENDEKİ BENİ BULDURAN İNSAN

Danyal APUHAN ..... Bingöl 159

BOYA KALEMİMİ VER ÖĞRETMENİM

Rasih TAŞCAN ..... Bitlis 163

EMİNE ÖĞRETMENİN KARDELENİ

Sevgi ELİÇORA YAMAN ..... Bolu 169

KESTANELER HANGİ DAĞDA YETİŞİR ÖĞRETMENİM?

Yunus Emre ALTUNTAŞ ..... Bursa 180

ESKİMEYEN COĞRAFYA DEFTERİMİZ	
İmdat AKKOYUN.....	Çanakkale..... 190
ÖĞRETMENİM	
Ahmet ÖNER.....	Çankırı..... 198
BULUTA SU VERENLER	
Hasan DANLI	Çorum 205
SERÇELER	
İlhan KEÇELİOĞLU.....	Denizli 212
UNUTAMADIĞIM ÖĞRETMENİM	
Selma TEZOKUR.....	Diyarbakır 221
HALA SAKLIYORUM AYDINLIĞINIZI	
Duygu ÇİLOĞLU.....	Düzce..... 229
UĞUR'SUZ BİR FAZIL BEY ANISI	
Hasan AVCU.....	Edirne 235
YILDIZLARA SELAM SÖYLEYİN	
Gülizar IŞIK.....	Elazığ 243
SEVGİ BAHARIMIN MİMARİ	
Yakup YILDIZ.....	Erzincan 247
OTUZ YILLIK MEKTUP	
Tacettin ŞİMŞEK	Erzurum-1..... 254
UNUTAMADIĞIM ÖĞRETMENİM	
Aysel DÜZGÜN.....	Erzurum-2..... 264
EVVEL ZAMAN İÇİNDE	
Olgun ALBAYRAK	Giresun..... 268
UZAT BANA ELLERİNİ ÖĞRETMENİM	
İsmail HAYAL	Gümüşhane..... 277
KAYA BEY	
Ali ŞANVERDİ.....	Hatay..... 285

SEN ÇOK YAŞA ÖĞRETMENİM

Mithat TURAN..... Iğdır..... 294

UMUDA KANAT ÇIRPMAK

Gülşah YILMAZ..... Isparta..... 300

İLKÖĞRETMENİM

Ümit KARATAŞ..... İstanbul-2..... 304

MOR DAĞ MENEKŞELERİ VE KÖY ÖĞRETMENİM

Cemile KEKLİK..... İstanbul-3..... 312

ÖĞRETMENE MİSAFİR

Ali ÇELEBİ..... İstanbul-4..... 318

BELKİ DE

Hakan ÖZER..... İstanbul-5..... 324

TUT ELİMDEN

Sibel ÖZTÜRK..... İzmir..... 329

USTAM

Ahmet TAHİROĞLU..... K.Maraş..... 333

YABANA UZATILAN ELLER

İsa GAZEL..... Karabük..... 343

EYLÜL YAĞMURU

Şeref ACAR..... Karaman..... 350

DÜŞLERİM

Cihangir BOZ..... Kars..... 353

ÖMÜR BOYU SÜREN ÖĞRENCİLİK

Turgay GÜMÜŞ..... Kastamonu..... 359

KOLİBA

Seyit Burhanettin AKBAŞ..... Kayseri..... 365

BİR KIZ BİR POSTACI BİR ÖĞRETMEN

Yahya AKÖZ..... Kırıkkale..... 372

YALNIZLIK		
Bayram MAKİNE.....	Kırşehir.....	377
DÜNDEDN KALAN BUGÜNDÜR		
Fahri HOŞAB.....	Kilis.....	380
ADSIZ KAHRAMAN		
Zeki BAYRAM.....	Kocaeli.....	388
HOROZ ŞEKERİ TADINDA		
Şehriban ALTAŞ.....	Konya.....	394
AYNADAKİ ÖĞRETMEN		
Nevin ZORLU.....	Kütahya.....	400
ON DOKUZ YIL..SEN AĞLARKEN		
Ergün TAŞÇI.....	Malatya.....	405
SENİ YÜRÜYORUM		
Özlem KESKİN.....	Manisa.....	411
KÜÇÜK BALIĞIN		
Güler SERİN.....	Mardin.....	418
BİR ŞEFKAT BİN DUA		
Metin KIZILOK.....	Mersin.....	422
MÜZİK(SİZ) SENİZ		
Dilan KEYVAN.....	Muğla.....	430
ÜÇÜNCÜ EYLÜL		
Alaettin KÜÇÜKÖNER.....	Nevşehir.....	435
SEVGİYE SUSAMIŞ YÜREKLER		
Ömer DURAK.....	Ordu.....	440
“ÇİT”LAMA NOKTASI		
Ahmet SARI.....	Osmaniye.....	448
YAZ BİTTİ		
Esen GENÇ.....	Rize.....	453

LATİFE ÖĞRETMEN Ayşegül SERDAR.....	Sakarya	460
YİTİK HİSLERİN ÇOCUĞU ŞEYDA İsmail OKUTAN.....	Samsun	466
SÜMÜKLÜ BİR KIZIN MENDİLİYİM Hürü ASLAN	Siirt.....	476
MELEKLER ADINI SENDEN ALMIŞ OLMALI Sümeyye YILMAZ.....	Sinop	482
HOŞ SEDA İbrahim BÜYÜKBEKTAŞ.....	Sivas	490
YIKILAN MABEDİMDE GÜL DEVŞİREN ELLER Nilgün GÜLER	Ş.Urfa	496
MATEMATİK ÖĞRETMENİM Ethem SÖZEN	Tekirdağ.....	505
... VE BİR ZEYTİN DALI UZANDI Orhan SUSUZ.....	Tokat	513
İZ Murat DEMİR.....	Uşak	518
SEVGİLİ ÖĞRETMENİM YAŞAR ALTAYLI'YA İsmail Hakkı GÜLER.....	Van	525
UNUTAMADIĞIM ÖĞRETMENİM Ayşe AKPINAR.....	Yalova.....	530
BURASI SON DURAK Nurdan USLU	Yozgat.....	538
KARANLIĞIN ADI YOK Kİ...! Ferdî AKIN	Zonguldak.....	545
YARIŞMANIN GENEL BİR DEĞERLENDİRMESİ		551
HATIRA YAZARLARININ ÖZGEÇMİŞLERİ		562

TAKDİM

VAROLMAK

Kuşağımızın en büyük devrimi, insanların zihinlerinin içini değiştirerek hayatlarını değiştirebileceklerinin keşfedilmesidir.

William JAMES (1842- 1910)

100'den Daha Büyük Sayı Var mı?

Bir adam yağmalanmış bir şehrin ganimetlerinden eşi bulunmaz bir halıyı satmaya çalışıyordu. “Bu halı için kim yüz altın verir? diye bağırarak tüm kenti dolaştı.

Satış tamamlandıktan sonra birisi satıcıya yanaşarak, “Bu paha biçilmez halı için niye daha fazla istemedin?” diye sordu.

Satıcı karşılık verdi: “Yüzden büyük sayı var mı?”

Öyküdeki halı satıcısına gülümser geçerez, oysa biz de çok farklı değiliz. From'a göre 20. yüzyıl insanı, çağa egemen olan teknoloji dininin tutsağıdır. Teknoloji dini maksimum üretim, sınırsız kâr ve bencillik üzerine kurulan kapitalist kültürün gerçek adıdır. Teknoloji dini ruhsuz ve sevgisizdir. Bir anne gibi şefkat ve ilgi göstermese de, yavrularının ihtiyaçlarını karşılamaya çalışır. Gerçekte bu anne yavrularının kanıyla beslenen bir vampirden farksızdır. İşin ilginç yanı bu insanlar, “ne kadar tüketirsen o kadar insansın” anlayışının egemenliği altında kendi varlıklarına yabancılaşmaktadır. Bu tür insanlar derin bir varoluşsal boşlukta yaşarlar.

Nasıl oluyor da insan içinde bulunduğu, gördüğü, dokunduğu, hissettiği “gerçekliğe” ve onun aşkın boyutuna yabancılaşır?

Nasıl olur da bütün dinlerde Tanrı'nın yeryüzünde temsilcisi olmak üzere donatılmış varlığını tümüyle tüketime, bedensel hazlara adar? Nasıl olur da en görkemli sanat eserlerini oluşturacak; en anlaşılmaz olayların, olguların yasalarını çözebilecek yeteneklerle donatılmışken hayatını ucuz gösterilerin nesnesi haline getirir? Evrenle, onun tüm sırlarıyla uyum sağlayacak bilgelik araçlarıyla donatılmış beyni salt günübirlik hayata uyum sağlama aracına dönüştürülebilir? O sadece bir tek dil biliyor: "daha fazla". O her zaman boş, o her zaman bir dilenci.

Belki burada ünlü psikiyatrist Irvin D. Yalom'un tespitlerini paylaşmalıyız: Hayatın düzenleri içinde dişe dokunur bir gaye bulabilme yönünde sürüp giden arayışımız, çoğu durumda bunalıma sürükler bizi. Hayatta bir gayeye sahip olma konusundaki kaygılarından dolayı terapiye başvuran insanların sayısı, genellikle terapistlerin sandığından daha fazladır. Söz gelimi Jung'un tahminine göre hastaların üçte biri ona bu nedenle gelmekteydi; "Ama şikayetleri çok farklı biçimlere bürünmüş olabilir. Mesela "Hayatımda bütünlük, tutarlılık yok", "Hiçbir şeye istek duymuyorum", "Neden yaşıyorum ben? Ne için? Hayatın daha derin anlamı olmalı mutlaka", "Büyük bir boşluk içindeyim. Her akşam TV izleye izleye kendimi çok anlamsız, işe yaramaz hissederek oldum", "Elli yaşıma geldim, büyüyünce ne olmak istediğimi hala bilmiyorum."

Bilmek zorundayız. Kendi varlığı ve çevresinde olup bitenler üzerine düşünebilen tek canlı biziz. Yalom bir konferansında şöyle bir karikatürden söz eder; birkaç kareden oluşuyordu, her karesinde bir canlı türü yer alıyordu. Solucan, balık, kuş, yılan, inek gibi. Her karedeki yaratık aynı nakaratı tekrarlıyordu: "Ye, iç, yaşa, üre. Ye, iç, yaşa, üre". Son karede ise Rodin'in Düşünen Adam'ı pozunda bir insan vardı. Ve o da şöyle söylenip duruyordu: "Bütün bunların anlamı

ne? Bütün bunların anlamı ne?” Öyle görünüyor ki bütün canlılar meselenin özünü kavramış ama biz insanların bir türlü akli almıyor.

Aklımızın alacağı bir noktaya geldik. Yazının girişinde W. James'ten alıntılar yaparak işaret ettiğim büyük devrim; insanların zihinlerinin içlerini değiştirerek hayatlarının da değişebileceği gerçeğinin keşfedilmesidir. Bu keşif bize hangi kapıları açıyor? Bunun üzerinde düşünmeliyiz. İnsana onun hayatta kalmasını sağlayacak bir zekâ verilmiştir. Fakat hayatta kalması garantilenmemiştir. Beden verilmiştir fakat beden beslenmesini devam ettirme verilmemiştir. Ona akıl verilmiştir aklının içeriği verilmemiştir. Başka bir deyişle insan iradeye dayalı bilinçli bir varlıktır. Akli otomatik olarak çalışmaz; düşünme mekanik bir işlem değildir, mantık bağlantıları içgüdüyle yapılmaz.

Kendi dönüşüm araçlarını kendi içinde taşımayan olumsuz süreç yoktur, gerçeğini bugün görmenin tam zamanı. Modernleşme bizi bir başka noktaya daha getirdi. Kapitalist kültür bir taraftan insan aklını tutsak ederken diğer yandan da özgür bilim adamlarının yetişmesine, özgür üniversitelerin kurulmasına yol açtı. Özgür bilim adamları ve özgür kurumlar da bir çoğumuzun haberdar olmadığı bir gerçeği gün yüzüne çıkardılar:” İnsanlar zihinlerinin içini, içeriğini değiştirerek hayatlarını değiştirebilirler.” Bu gerçeği çok iyi kullanan medya ve sermaye arzu ettikleri insan tipini; bu insan tipinin neleri sevmesi gerektiğine, nelere karşı olacağına, hangi ürünleri tüketeceğine, nasıl yaşayacağına, neye inanacağına da karar verdiler. Başka bir deyişle insanı ve onun hayatının belirleyicisi olacak temel soruların cevabını doğrudan ya da dolaylı biçimde oluşturdular. Doğrudan ya da dolaylı bir şekilde insanlık koşullandırıldı. Bugün Amerikan emperyalizminin dünyada egemenlik kurmasının öncülerinin kültür araçları olduğunu hepimiz biliyoruz.

Biliyoruz ki insan, hareketlerine yön vermek için değerler sistemine ihtiyaç duyar. Bu 'değer' ler sistemi kişinin yol haritasını çizmede, eyleme geçmesinde, en önemlisi hayatını ne uğruna, nasıl adaması gerektiğinin de dayanağıdır. Bugün karşılaştığımız kitlesel sapmalar, çözümler ve aşınmaların temelinde egemen araçlardan yayılan ve ortak tüketilen kültür unsurları olduğunu görmek için dikkatli bir gözlem yeterli. Bu gerçeğin beynimizde de biyolojik bir süreç olarak da yaşandığını bilmeliyiz. Dışarıdan alınan veriler ve düşünme-hissetme faaliyetleri beyinde biyokimyasal haritalara dönüştürülür. Bu durumda elimizdeki seçenekler sınırlıdır. Ya suçlayacak, yargılayacak, dert yanacak ve sorumluluğu üzerine yıkacağımız günah keçileri arayacağız ya da ışık tutacağız.

Öncelikle bir yol ayrımında olduğumuzu bilmeliyiz. Bir kez bu gerçeğin farkına vardığımız zaman hayatın dikey ve yatay boyutlarına ilgisiz kalamayız. Yatay boyuttan kastım, modern dünyanın anlam veremediği salt tüketim olarak algıladığı boyut. Dikey boyut; bilmenin, anlamının, olmanın boyutu. Yani Mevlana'nın, Pascal'ın boyutu, yani bizim gerçek hayatımız.

Kendimizden başlayarak yaşadığımız hayatın anlam haritalarını, paradigmalarını sorgulamalıyız. Bilirsiniz bilimsel bir başarının, bir anlayışın, bir inancın paradigma seviyesine ulaşabilmesi için önce çözümsüz kalmış olan kimi problemlere ikna edici çözümler sunması gerekir. Batı; yaşadığı tarihsel süreçte bir yandan kendi tarihinin sonuna gelmiş, vadettiği yeryüzü cenneti yerine tüm dünyayı cehenneme ve yönünü de Doğu'ya çevirmiş olsa bile kendi toplumunun karşılaştığı kimi sorunlara paradigma seviyesine ulaşan çözümler üretti, yasalar geliştirdi; dünün yanlışlarını ve zaafalarını gidermek için akli merkeze koyarak işe başladı, zaman içinde keşfettiği yasalarla yerini

sağlamlaştırarak günümüze kadar geldi. Ürettiği araçlarla bunlara sahip olanlara “özgüven” armağan etti. Batı diğer yandan kendi ikliminin dışında kalanlarda kapanması güç farklar oluşturdu.

Peki bizim coğrafyamızda ne oldu? Daha doğrusu ne olmadı da ışığıyla yeryüzünü aydınlatan, karşılıksız dağıtan insanlar, her açıdan Batı'nın pazarı haline geldi? Nedenlere ulaşmamız çözüm yolunu da bulmamız anlamına gelecektir. İlk kendisine asırlarca öncü olma vasfını kazandıran bilimsel yaklaşımlarını terk etti. Çünkü bu yaklaşımın temelinde Hazreti İbrahim'in Kur'an'da anlatılan yöntemi vardı: “Hani İbrahim:’ Rabbim, bana ölüleri nasıl dirilttiğini göster?’ demişti. (Allah ona:) ‘inanmıyor musun?’ deyince, ‘ Hayır (inandım), ancak kalbimin tatmin olması için’ dedi.”;yani tecrübeyle elde edilen bir kanaate sahip olmak istiyorum. Aklım yatışsın, kalbim yatışsın istiyorum, demektir. Bu anlayış peygamberimizde “İlmin yarısı soru sormaktır.”, “İlim öğrenmek kadın, erkek herkese farzdır.” ”İlim Çinde bile olsa gidiniz.”; Beşikten mezara kadar ilim öğreniniz.” Hikmet (ilim) Müslümanın kayıp malıdır, nerede bulursa alsın.” anlayışına uygun olarak hareket eden öncü bilim adamları faaliyetlerine yedinci yüzyılda başladılar. Fizik, optik, kimya, mekanik alanlarında İbni Heysem, Beyrûni, Câbir İbni Hayyam; matematik ve astronomi alanında, Harezmi, Ebu Kâmil Sucâ, Battâni, Ali Kuşçu; Tıp alanında Ebu Bekir, Râzi ve İbni Sina tüm dünyanın bildiği isimlerden bir kısmı. Ancak yaşanan hayatla bağ kuran bu anlayış daha sonra terk edildi. Aklın işlevi hayattan kopuk bir anlayışla nakilciliğe yöneldi. Sonrası herkesin bildiği bugün yaşadığımız süreç başladı. Kayıtsız şartsız itaatler din adına yasalaştırıldı. Din adamları Siyasal hedeflerin, güç ve egemenlik yarışlarının destekçisi konumuna getirildi. Medreseler dini ilimlerin dışında başka ilimlerin okutulmadığı, okutulsa bile onun da bir çeşit nakilciliğe dönüştüğü kurumlar hâline geldi. İslâm

dünyasının içinde bulunduğu ezilmişlik ve geri kalmışlığın kökeninde Müslümanlar tarafından yanlış anlaşılan fakirlik anlayışının olup olmadığı da bu bağlamda araştırılmalıdır.

Bugün de üniformalılar, politikacılar, adlarının önünde titr bulunanlar, Arapça, hadis, tefsir, fıkıh bilenler, yaşlılık ve tecrübe ideolojilerine sarılanlar bizden mutlak itaat beklentisi içindeler. Neden? Çünkü daha çocukken elimizden araştırma, bilme susuzluğumuzu aldılar. Her yönden dayatılan ideolojik çılgınlıkların eseri olan nesiller yetiştirildi, yetiştirilmeye devam ediliyor. Medyatik ve ideolojik dayatmaların arasında bu özlem asla doğmayacak. Çünkü sorular çocuğun ruhunu ele geçirmeden cevaplar verilir. Tıpkı acıkmadan yemek yedirilmesi gibi. Açlık olmadan yemek sindirilmez. İşte bu yüzden insanlar içlerinde sindirilmemiş hayat geçen canlılar haline getirilmiştir. Küçükken bir yetişkin önümüzde durur, olup biteni kaçırdık. Bugün de olup biten diye, karşımıza çıkarılan ve tüketmemiz istenen fast food görüntüler...

Yeniden İbrahimi yöntemi ihya etmeliyiz. Bulduğumuz yerleri özgürlük ortamına dönüştürmeliyiz. Hazır cevaplar yerine insanların varoluşlarının derinlerine kök salmasını sağlayacak, onların zekâlarını kullanabilecekleri iklimler oluşturmaliyiz. Zekâ ancak bilme özleminin yükseldiği özgür ortamlarda doğar ve gelişir.

Kaf Dağına Kervan Kaldırmak

Bir çocuk, bir genç kendini nasıl görür? Kendine ve çevresine dair nasıl bir imge taşır? Sonra bir bakış, bir dokunuş, bir sesleniş nasıl mucizevî dönüşümlere yol açar? Nasıl yeniden var olur? Ve bu nasıl bir sevgidir ki öğrenci; hayata atılsın, çoluk çocuğa karışsın, zengin olsun, yoksul olsun, adının önüne türlü unvanlar getirilsin onda yaşamaya devam etsin? Resim bozulmasın, duygular değişmesin.

Hey Delikanlı

Diğer yandan bir öğretmen düşünün, sayısını hatırlayamayacağı kadar öğrenciyle yolları kesişmiş, onlara dair kalbinde duygularla, düşüncelerle, düşlerle örülmüş dosyalar açsın. Ve yıllar sonra yıpranmış yorgun bedenden beklenmeyecek bir canlılıkla yolda karşılaştığı bir gence “Hey delikanlı!” diye seslensin, yılların, yaşanmışlıkların kalbindeki resmin hiç solmadığını gösterebilir.

İnsan Olmak Ne Büyük Bir Mucize, Öğretmen Olmak Ne Büyük Bir Ayrıcalık

Siz bana “bana çiçek getirin, dünyanın bütün çiçeklerini buraya getirin!” diyerek, son nefesinde öğrencilerini görmek isteyen öğretmenin adanmışlığına benzer bir meslek bilir misiniz? Hayır, böyle bir meslek olmadı, olamaz da. Bu biyolojik dokuyla izah edilemeyecek bir süreç; her gün, her saat, belki her an kendini var eden bir dönüşüm.

Tanık

Her biri bir varoluşun eşsiz örnekleri olan bu özel insanların yaşadıkları ve yaşattıkları... Okuduğumuz anıların her satırında belki de her sözcüğünde duygu, düşünce, umut, özlem gibi insan olmanın yansıması olan kavramların sayısız renklerine tanık oluyoruz.

Tam da yitip gitmekteyken

Kalabalıkların, geleneklerin, törelerin çölünde bulursun. Akşam olmak üzeredir, perdelerin çekilmesine az kalmıştır. Az kalmıştır fırtınanın kopmasına. Eğer sen görmez ya da göremezsen kimse görmeyebilir onları. Kimse onlara hayatın başka renkleri olduğunu, hayatın bilinemeyecek

kadar eski olduğunu, ama her insan için yepyeni olduğunu anlatmayacak, anlatılsa bile bir anlam ifade etmeyecek kadar çok şey değişmiş olacak.

Bir tek sen duyarsın “Bataklığın soğuk kolları arasında boğuluyorum.” çığlıklarını. Karşındaki şaşırır “Kim, kim bu karşılık beklemeden harekete geçen?” diye gözlerinin içine bakarak ruhunu okumaya çalışır. Seni kahramanının melek olduğu hikâyeyle birlikte düşünür. Sonra haberin gelir tam gözleme yerken. Düşünür daha çok şey düşünür, ancak anlaşılması güç nedenlerin çekip aldığı evrende bir başına kaldığında yine sen gelirsin, senin resimlerin, sözlerin gelir. Ve yolculuğun bir başka adla bir başka bedende hayat bularak devam eder.

Gidenler vardı, Toprak sıcaktı

Senden okudum. Gidenler vardı. Toprak sıcaktı. Avuçları buz. Küçük çukurlar... Minik pamuk eller... Gözyaşı, merhamet ve nedamet toprağın altında çürüyor, yağmur yağmıyordu.” Ne yaman resim çizmişsin, daha doğrusu ne yaman ölümler. Salt ölüm değil ölenlerle öldüğünü görüyorum. Kaç parçan onlarla gömülüyor. Pişmanlık gözyaşları senin mi? Yoksa sen insanlık adına da mı gözyaşı döktün?

Isırılmış ve gözyaşlarıyla ıslanmış bir simit

Isırılmış ve gözyaşlarıyla ıslanmış bir simit uzatılıyor. Bu simidin taşıdığı anlamın derinliğini, çocuk açlığının, çocuk duygularıyla çatışmasında ortaya çıkan gerçeğin aydınlatığı dünyayı bir sen görürsün. Sonra seni yirmi yıl sonra ve yine öğretmen olduktan sonra anlayan öğrencin. Ellerinden öpüyor görüyor musun?

Dışarıda hafif bir yağmur yağıyordu

Sen ıslanırdın, sen titrerdin; artık varoşlarda doğmuş olmak, terk edilmek, karakollarda sabahlamak senin hikâyen olurdu. Ve gece ve kimsesizlik senin yüreğine saplanır. Teneffüse o çıkamadığı için senin ruhunda onunla kalırdı. Seni kanatırdı yalnızlık. Ve Mustafa resmi çok sever, demiştin ardından.

Sadece yüzünde bin yara kabuğu vardı

Masalı bölünmüş mutsuz bir çocuk seni bulur. Reddedilişle, teslim alınışın kesiştiği noktada, zamansız, yönsüz ve bir o kadar da sessiz. Tam da koşmaktan, çocuk olmaktan, umut olmaktan vazgeçeceği sırada bulur seni. İlk soyadı olduğunu senden öğrenir. Seninle bir başka kavrayış, başka bir bütünlük kurar kendi içinde.

“Yağmurlardan sonra büyümüş başak Meyveler sabırla olgunlaşmış”

Okuması için gözlerini uzattın, bilmeden yağmurdan söz ettiğinde, gözlerin buz dağlarına çarptı, aşılmaz kaleler çıktı karşına, ne sarp yollar... Sen bir ermiş sabrıyla bekledin. Bekledin; çünkü bir hayatın yitip gitmesine seyirci kalmak seni insan olmak tahtından alıp savururdu.

Adımı hatırlıyorsun öğretmenim

”Âdem gel yavrum, ne kadar üşümüştün.” İçerde, sobanın yanına sandalyeni çekip oturtuyorsun. Acıdan değil, mutluluktan ağlamamak için kendimi zor tutuyorum. Önümde dizlerinin üzerine çöküp, iki elinle yeniden yanaklarımı avuçlarına alıyorsun. Gözlerinden yanaklarına doğru süzülen damlaları gördüğümde heyecan ve sevinçten titremeye, ağlamaya başlıyorum. O iki damla hayatımda

aldığım ilk özel hediye oluyor; tüm acılarımı, hayal kırıklıklarımı erteletiyor. Yalnız bedenimdeki soğuğu değil yarınlarımdaki soğukları da dindiriveriyor gözyaşları.

Ben umut ve hayallerle dolduruyorum

Köye ve bize alışyorsun. İnatla, hırsla çalışıyorsun. Daha önce adını duymadığımız ne kadar sınav varsa hepsine hazırlıyorsun. Şehirdeki çocukların okullarından, evlerinden, hayatlarından bahsediyor, dünyanın bu dağların arasında sınırlı olmadığını anlatmaya çalışıyorsun.

Sözcüklerin kanatlarına yüklenmiş sayısız duygular, düşünceler...

“Unutamadığım Öğretmenim” yarışması daha önce hiç tanımadığımız duygularla tanıştırdı. Unutulmayan öğretmenlerle ve onların eşsiz birer insanlık örneği olmasını sağlayan eylemlerinden örneklerle buluşmamızı sağladı. Yüreklere yaşaması gereken resimler, yüz binlerin kalbinde yerini almak üzere bu kitabın sayfaları arasında yerini aldı. Varoluşun eşsiz örnekleri olan bu özel insanların yaşadıkları ve yaşattıklarının her türlü saygının, övgünün ötesinde olduğunu biliyorum. “Yüreğimdeki Resimler” de “Mum Işığında Son Mahnı” gibi yankılar uyandıracak ve her iki eser de Eğitim-Bir-Sen ismiyle beraber yüzyıllarca canlı tanıklar olarak varlıklarını sürdürecektir.

Bu anıların kitaplaşma sürecinde emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

Ahmet GÜNDOĞDU

Genel Başkan

ÖNSÖZ

“Kişi için hatıra ne ise, millet için de tarih odur. Kişi için hatırasızlık nasıl ki bir hafıza kaybı demekse, millet için de geçmişinden uzak düşmek, tarihi içinde var olan uygarlığından kopmak öylece trajiktir.”

Eğitim-Bir-Sen, olarak eğitim çalışanlarının hatıralarını kayıt altına alarak gelecek nesillere ışık tutacak eserler haline getirmek amacıyla düzenlediğimiz hatıra yarışmasının ikincisinde il birincisi seçilen anıları sizlerle paylaşacağız.

Bu yarışmayı düzenlemedeki temel amacımız eğitime emek vermiş öğretmenlerimizin birikim ve tecrübelerini gün yüzüne çıkararak paylaşmak, gelecek nesillere aktarmak, öğretmen olmak isteyenlerin hizmetine sunmak, ülkemizi yöneten ve yönetmek isteyenlere öğretmenlerimizin hangi şartlarda çalıştıklarını gerçek anılarla aktararak çözüm üretmelerine yardımcı olmak olarak özetlenebilir.

Birincisini geçen yıl düzenlediğimiz ve “Mum Işığında Son Mahnı” adı altında kitaplaştırdığımız hatıralardan on binlerce basıp ücretsiz olarak dağıttık. Okurlardan aldığımız olumlu eleştiriler bizi yüreklendirdi ve yenisini düzenlemeye mecbur bıraktı. Bu çalışma, dürüst, samimi, heyecanlı yüreklerin; ülkesini, milletini, toprağını, vatanını, bayrağını, dinini, geleneklerini seven, sayan, onları geçmişten geleceğe taşıma gayretinde olan insanların içten gelen duygu ve düşüncelerini, yaşamlarını, beklentilerini kalıcı hale getirmek, geleceğe taşımak için yapılmıştır.

Yarışmaya katılmak için sendikamızın Genel Merkez ve şube yönetim kurullarının katılmaması dışında bir sınırlama getirmedi. Özel eğitim kurumlarında çalışan ve emekli olan öğretmenlerimizi de hatıra yazmaya davet ettik. Davetimize binlerce karşılık geldi. Şubelerimizde oluşturulan jüriler tarafından il birincileri, tanınmış, saygın edebiyatçı ve yazarlardan oluşan büyük jüri tarafından Türkiye genelinde

dereceye giren yedi eser titiz bir değerlendirme sonucunda belirlendi.

Ödöl töreni seçkin davetlilerin huzurunda Başkent Öğretmen Evinde yapıldı.

Bu kitapta gül devşiren ellerin gözyaşlarına, fedakârlıklarına, mutluluklarına tanıklık edeceksiniz. Af ederken unutkan olmayı, her yüreğın dokunulmaz olduğunu, yıkılan kalplere gül kokusu ekmeıy öğretenleri bulacaksınız. Eskimeyen coğrafya defterlerinizi, buluta su verenleri, yüreğine resim çizenleri, umuda kanat çırpınları, mor dağ menekşelerini, kardelenleri, dünyanın bütün çiçeklerini bulacaksınız.

Umarız insanımız için, insanlık için faydalı olur.

Zaman zaman gözyaşlarınızı tutamayarak okuyacağınız hatıralarla sizleri başbaşa bırakırken, eserin oluşmasında katkısı olan eğitim çalışanlarına, şube başkanlarımıza ve şube yönetim kurulu üyelerimize, emeği geçen herkese teşekkürü bir borç biliriz.

İrfan COŞKUN
Genel Eğitim ve
Sosyal İşler Sekreteri

Türkiye birincisi

ESKİŞEHİR

MİSAFİR ŞEKERİ

Vedat CİHAN

Nefti akşamlardan bir akşamdı. Düşüncelerim nefti, yüreğim nefti, geleceğim nefti... Halbuki ağız dolusu gülüşün, güneş bakışın yasaklamıştı bize neftiliği. Biliyorum: “Yasak!” sözcüğünü de hiç kullanmamıştın; ama anlamıştık duruşundan, tavırlarından sadece yüreklerimizi karartmanın yasak olduğunu. Gönül kapın sıcak renklere açıldı. Karaya çalan her şey yasaktı sanki ifade etmemene rağmen.

Bugün okula gelsem, yüzüne bakamazdım, biliyorum. “Kasımda açan kasımpatı- larım!” derdin bize. Kasımpatı sarıdır, kasımpatı kırmızıdır, kasımpatı mordur.

Mor kasımpatın olmak istemiyordum açıkçası gözünde. Mor renk her daim itici gelmiştir bana. En iyi bu rengi bilirim ben öğretmenim. Bu rengin, bu kadar kötü olduğunu ilk kez, sen gelmeden bir sene önce anlamıştım. Nasıl mı? Bir hayırseverimiz, oldum olası yoksul etiketli öğrencileri giydirecekmiş. Sağ olsunlar beni de götürdüler 38 numara ayağımdaki 34 numara ayakkabıyı değiştirmek için. Süslü püslü, kürklü mürklü teyzeler bizi giydirdiler, kuşattılar. Sonra sıraya geçtik mağazanın en fiyakalı köşesinde. Tam otuz çocuktuk. İçlerinde en çelimsiz, en kara, en kuru bendim. Arkadaşlarım buruşturup attılar beni en geriye. Hanım teyzeler çekip çıkardılar beni en kuytudan en öne. Birisi şefkatle alnımdan öptü. Dudağıyla mührünü bastı kara alnıma. Sonra fotoğrafçı bastı

deklanşöre. Tanınmamak için gözlerimi yumdum, ellerimi kapattım yüzüme. Montumuz, kazağımız, ayakkabımız vardı ya gerisi laf-ıgüzaf... Mutluydum, mutluyduk. Ta ki ertesi güne kadar. Malûmunuz o zamanlarda da şimdilerde de bu tür hayır işleri birinci sayfalık gazetelerde. Tabii bir bedel karşılığında. Ertesi gün sınıf arkadaşlarım gazetelerde beni görüp de işaret parmaklarıyla beni işaret ettiklerinde, kendilerini Himalayalar gibi hissedip hissettirdiklerinde anladım morun ihanetini, kalleşliğini ya da ebedi dostum olduğunu.

Nice sonra sen geldin. Tam unuttum derken ihanetin adı ebedi kardeşim, hain, dipsiz kuyu, kalleş rengi olmadı, olmadı, yine olmadı. Aylardan kasımdı ve ayazdı sabah. Hem de ne ayaz. Pazardı günlerden ve sayım vardı. Bacasından nefeslerimizin tüttüğü kondumuzun zili çaldı. Açtım. Hani piyanodan, sayısaldan insanlar büyük ikramiye kazanırlar ya, kucak dolusu para... Ben katılsam bu şans oyunlarına kısmetime tüm geleceğimi ipotek altına alacak yüklü bir borç senedi çıkar herhalde. Herhalde de değil, buna eminim. Aylardan nefti kasım, günlerden küflü pazar. Çalan zil de paslıydı. Hıçkırığa tutulmuş bir kanarya sesi. Sayım memuru olmalıydı. Dedim ya tesadüfün bu kadarı diye... Bizi sayacak senmişsin. Bugüne kadar hayatta bir tek sen saymıştın zaten beni. Şimdi ailemi de sayacaksın. Keşke, keşke sen saymasaydın bizi! Gıcırtilı kapının ardında seni birden karşımda görünce ebedi dostum, yine yalnız bırakmadı beni. Üşümüştün. Tir tir titriyordun ve burnun kızılalık gibiydi. “İçeri almayacak mısın?” dedin. “Alamam!” diyemezdim. Aldım. Odun, kömür yoktu. Yerler beton üstü muşambaydı. Ve benim sırtımdan boşanan terler bir kat daha buza çalıyordu kondumuzu. Gülüşün, sıcaklığın, aydınlık bakışın kondumuzu ısıttı diyemeyeceğim; çünkü gerçekçiyim ben. Evin reisi hanesine fındık gugarı elli anamı yazdın ya işte o zaman ilk defa ısındık. Hem de hep beraber. Hep beraber, koro halinde yayıldı kahkahamız nefes tüten bacadan tüm sokağa. Biliyor musun annem de ilk defa

“say”ıldı o gün. Devlet ciddiye aldı annemi, ona değer verdi. O günden beri, düşük omuzları daha bir dik.

Derslerde sayıları öğrendik. Ana dilimizi, dağları, ovaları, denizleri ama en önemlisi sevmeyi, seilmeyi, saygı duymayı, adam olmayı öğrendik. Unuttum Ağrı Dağı'nın yüksekliğini, pi'nin hangi sayıya tekabül ettiğini... Etteki, sütteki kaloriyi, portakaldaki vitamini...

Hani bir keresinde beni tahtaya kaldırıp da bana bir problem sormuştu. Hiç unutmuyorum şöyleydi: “Annem 20 lira verdi. Bakkaldan 4 ekmek aldım. Geriye kaç liram kaldı?” Çarptım, çıkardım. “4 liram kaldı öğretmenim.” dedim size. Heyecanla kalkıp yerinizden, uçarcasına yanıma geldiniz. Alnımdan öpüp: “Aferin yavrum, ekmeğin fiyatını biliyorsun. Sen okur, adam olursun!” demiştin. İşte o gün anlamıştım aslında çoktandır adam olduğumu. Ekmek 150 kuruşken de biliyordum fiyatını. Nasıl bilmem. Yine bir gün sormuştunuz bana: “Yavrum ellerin niye kara?” diye... Çok uğraşırdım, benim ellerim de arkadaşlarımla elleri gibi süt beyaz olsun diye. Olmazdı, çıkmazdı. Hatta pıtırılı briketlere sürterdim ellerimi, çıksın karalıklar diye. Ama o karalar sayesinde eve her gün bir ekmek götürebiliyordum. Okul çıkışlarındaki en sadık dostum boya sandığı ve kara boyalar öğretiyordu bana ekmeğin kaç lira olduğunu ve de enflasyonun ne olduğunu öğretmenim.

...

Trabzon'dan gelmiştin. Daha ilk gün bizim gibi olduğunu anlamıştım. Bizden olduğunu daha doğrusu... Ayakkabıların toz içindeydi ve sanırım ayağını da sıkıyordu. Bunu en iyi ben bilirim öğretmenim, ben hissedirim. Ceketin de sanki emanet gibiydi. “Ne insanlar gördüm üstünde elbise yok, ne elbiseler gördüm içinde insan yok.” der Mevlâna. İğreti ceket, tozlu ayakkabı... Olsun ne önemi var sanki bunların? Ödünç ceketin içinde adam vardı, bunu biliyordum. Altın

sarısı kasımpatı gülüşün, parmak izin kadar eşsizdi. Çok zaman sonra öğrendim anacığının bir tek ineğinin sütüyle seni okutup muallim yapabildiğini. Kursağından geçen en lüks kahvaltılığın kuymak olduğunu. Benim anam da peynir, zeytin olmadığında, gerçi ikisi bir arada hiçbir zaman bulunmadı ya, mısır ununa su katıp doyururdu karnımızı. Bizim kuymağımızın tek eksiği sizinkinden, tuzlu peynir yoktu içinde.

Hayatının en anlamlı, en önemli gününde, yani öğretmenliğinin ilk gününde diyemezdin sana tabii ki: “Öğretmenim, boyayayım ayakkabılarınızı!” diye.

...

Evet, nefti bir gün bugün benim için. Bu yaşta kara de-yip karalar bağlamak olmaz tabii ki. Hayatımın yeşil mevsimindeyim henüz. Ama bugün karaya çalan nefti bir gündeyim. 24 Kasım Öğretmenler Günü bugün. İlk Öğretmenler Günü’n... İlk hediye-yi ben vermeliyim sana. Unutamayacağı bir hediye olmalı bu. Fakat dün hava yağmurluydu ve işler kesattı. Hani fiyatını bildiğim için, bu çocuk okur adam olur nişanesini verdiği o en değerli nimeti bile alamamıştım dün. Bugün sabah olmasını istemedim hiç. Lâkin gece F-4 hızıyla geçti ve anamın: “Hadi oğlum, geç kalacaksın okula!” sözünden ilk defa iğrendim bugün. “Hastayım anne!” dediğimde ebedi dostum belirdi yine yüzümde. Kim bilir arkadaşlarım ne cicili bicili paketlerle mübarek ellerini öpecekler bugün.

Okul çıkışında sıra arkadaşım Yüksel uğradı. Sınıfta göremeyince ilk işin beni sormak olmuş. Seni tanıdıkça örnek almıştım kendime. Senin gibi öğretmen olacaktım. Seni kıskanıp biraz da rakip görmüştüm kendime hani. Seni her konuda geçecektim. Beni sorduğunu Yüksel’den öğrenince bana bir gol atıp yine öne geçmiştin. Ama biliyor musun ilk defa bir yenilgiden haz aldım bugün.

Geç de olsa bu ilk Öğretmenler Günü'nde seni yalnız bırakmanın yanlış olacağını düşündüm. Evine gelmeye karar verdim. Kara ellerimle, sana ak paketler getirmeyi çok istedim. Nice zaman sonra şimşekler çaktı kafamda. Evet, sana verebileceğim ve tam da sana layık bir hediye vardı yatağımın altında. Geçen bayram komşumun elini öptüğümde aldığım ilk jelâtinli misafir şekeri. Bonbon çağından jelâtin çağına geçişimin bu ilk ibaresini saklamıştım unutulmaz bir anı diye. Belki de kıyamamıştım yemeye. Özel bir günü bekliyorlardı önceleri platonik aşkım sonra müebbetliğim olan ilk göz ağrımın bana verdiği pembe mektup zarfının içinde. Bu özel ödül ancak sana yakıştırdı öğretmenim.

Çaldım kapını akşamleyin, senin aşına olduğun Karadeniz'in hırçın yağmurları gibi. Yağmur, deniz, kemençe, odun ateşinde harlanmış ve nara dönmüş sıcak ekmek ve tereyağı, tulum ve horon senin için yaşamdı, romantizmdi. Daha önce anlatmıştın da biliyorum tüm bunları. Elini öpüp de iki mavi jelâtini eline sıkıştırdığımda, şaşırmıştın. “Bunlar ne?” demiştin şaşkınlıkla. “Misafir şekeri öğretmenim; yoksa sen de mi bilmiyorsun tadını?” dediğimde “Tamam da nölacak bunlar?” demiştin. “Komşu vermişti, saklamıştım. Size Öğretmenler Günü hediyesi...” demeyi başardığımda Karadenize doğudan ve batıdan gelen yağmurlar birleşip sel olup akmıştı. Ne set kaldı o günden sonra aramızda ne de ket. İlk yasağını koymuştun sınıfta ertesi gün: “Her türlü hediye yasak!” diye.

...

Kırmızı kurdele ve nazar boncuğu ilişitirip diplomanın yanına astığın şekerler yerinde duruyor mu hâlâ öğretmenim?

...

Unuttum kelebeğin ömrünü ve türlerini, Amerika'nın ne yana düştüğünü, aya ilk gidenin kim olduğunu, savaşların

nedenlerini ve sonuçlarını... Lâkin unutmadım kara ellerden ve alın terinden utanmanın yanlış olduğunu... Unutmadım nefti akşamların maviye dönüşebileceğini...

Seni bir ben unutmadım, bir de evin reisi hanesine yazdığından beri omuzları dik alını kırışık, fındık gugarı elli anam.

Kim bilir şimdi neredesin, ne yapıyorsun, hangi yürekleri ısıtıyorsun? Hani belki uzaklarda bir yerlerde beni merak ediyorsan, hemen söyleyeyim: Ellerim hâlâ kara; ama dediğin gibi, istediğin gibi alnım ak. Hem de apak öğretmenim...

Türkiye ikincisi

GAZİANTEP

HANGİ MUM YANARKEN BEKLER

Cemalettin GÜNEŞ

I. (Adem)

Adını öğrendiğin ilk öğrencindim.

Lojmanın bacasında dumanı göremeyince, dayımın katırıyla iki çuval odunu yükleyip getirmiş, merdivenin altına dizmiş, kapını öyle çalmıştım. Sen odunlara, ben adını öğrendiğin ilk öğrencin olduğuma sevinmiştim.

Akşamdan başlayan kar sabaha dek aralıklarla yağmış ayaza çevirmişti. Kar hayatımızdı bizim. Tüm hesaplarımızı kışın uzun ve çetin geçeceğini düşünerek yapardık. Senin orda olman bizi sevindirirdi nedense?

Haftanın ilk günü, heybelerimize sayfaları dağılması diye dikilmiş kitaplarımız, tarhana, kuru üzüm ve hayallerimizi koymuş dizlemiştik karlı yolları. Her gün birimizin babası önden çıkar, ardından dizilirdik sırayla. Okulun bulunduğu tepeye vardığımızda -sobayı yakmış olmalısın kitütüyor okulun bacası.

İstiklal Marşımız için sıralanıyoruz. En öndeyim. Gözlerim gözlerinde, tanımanı, gülümsemeni bekliyorum. Ayaz, çatlamış ellerimizi, kemre bağlamış yüzlerimizi çiziyor adeta. Alışık değilsin belli. Yanakların kıpkırmızı, titriyorsun. Omuzlarını indirmiş, ceketinin içinde büzülmüşsün. Soba-dan kararan ellerini karla ovalamışsın ama çıkmamış meret.

Sinirlisin, üşümüştün ya ondandır. Bana takılıyor gözlerin. Gözlerinin içine içine bakıyorum . ”İki çuval odunun hiç mi hatırı yok” şimdi tanırsın. ” Öyle sinirli bakıyorsun ki gözlerimi koyacak yer bulamıyorum. ”Burnunun hali ne oğlum, silsene burnunu”. Bakışlarındaki öfkeyi anlıyor, soğuktan hissetmediğim ellerimi burnuma götürüyorum. Parmakla rımla alıyorum burnumdakini ama akıntı yerine sert bir buz parçası kalıyor elimde. Bitmiyor, elimi çeker çekmez, ayazdan buz tutan burnumdan sıcacık bir şeyler iniyor dudağıma. Önlüğüme damlamasın diye eğiliyorum. Ayaklarımın ucundaki bembeyaz kara damlıyor kıpkırmızı damlalar. Kar kırmızı oluyor, kan kırmızı. Yüzün nasıl değişiveriyor birden. Bakışlarındaki ayaz yerini bahara bırakıyor. Hemen yanıma geliyor, cebinden çıkardığın mendili burnuma tutup, iki elinle yanaklarımı kavriyorsun. Gözlerimi kullanarak yüreğimin içine bakıyorsun. Utanıyorum ama iyi ki akmış burnum. İyi ki buz tutmuş sümüğüm ve iyi ki kanatmış burnumu.

Adımı hatırlıyorsun öğretmenim.

”Adem gel yavrum, ne kadar üşümüştün. ” İçerde, sobanın yanına sandalyeni çekip oturtuyorsun. Acıdan değil, mutluluktan ağlamamak için kendimi zor tutuyorum. Önümde dizlerinin üzerine çöküp, iki elinle yeniden yanaklarımı avuçlarına alıyorsun. Mendilin kıpkırmızı kan. Gözlerinden yanaklarına doğru süzülen damlaları gördüğümde heyecan ve sevinçten titremeye, ağlamaya başlıyorum. O iki damla hayatımda aldığım ilk özel hediye oluyor. Tüm acılarımı hayal kırıklıklarımı ertelıyor. Yalnız bedenimdeki soğuğu değil yarınlarımdaki soğukları da dindiriveriyor. .

O günü, sen merhametle, ben umut ve hayallerle dolduruyorum.

Aylar geçiyor.

Köye ve bize alışlıyorsun. İnatla, hırsıyla çalışlıyorsun. Daha önce adını duymadığımız ne kadar sınav varsa hepsine hazır-

lıyorsun. Şehirdeki çocukların okullarından, evlerinden, hayatlarından bahsediyor, dünyanın bu dağların arasıyla sınırlı olmadığını anlatmaya çalışıyorsun. Her günümüzü ders, her yeri okul yapıyorsun. Canımızı sıkıyorsun çoğu zaman ama varlığıyla yokluğunu kıyaslamak bile istemiyoruz.

Yıllar geçiyor.

Okulu bitiriyoruz. Arkadaşlarımın çoğu sınavları kazanıp vilayetteki okullara gidiyorlar. Ben ve beş arkadaşım kazanamıyoruz. Babalarımızın göndermeye hiç niyeti yok. İlçedeki liseye kaydımızı yaptırıyor, okulumuzun yanı başında bir kerpiç ev kirliyorsun. Köyden odun, yufka, bulgur, salça, turşu gibi şeyleri gönderiyorlar. Sen her ay maaşı aldığımda tüm ihtiyaçlarımızı tamamlıyorsun. Tanıdıklardan, akrabalarından getirdiğin kıyafetlerle donatıyorsun hepimizi. Yeni olmasalar da hep güzel elbiseler giyiyoruz sayende. Arada gelip denetliyor, nasihat çekiyorsun. “Kazanırsak milletin kaderini değiştireceğimizi “ anlatıyorsun. Kendi kaderimiz ortadayken hiç de inanmıyoruz. İnanmasak ta yaptıklarını bizi inanmaya ve kazanmaya mecbur ediyor. Kendi çalışmamızın değil, öğretmenimizin dualarının sonucu herhalde, kazanıyoruz sonunda.

Üniversiteyi kazandığımın ikinci yılı tayin istediğini, ayrılacağını öğreniyoruz. Sanki bir daha göremeyecekmiz gibi üzülmüyor, yalvarıyoruz gitmemen için.

Gidiyorsun. Gidişin köyümün yaşadığı en büyük doğal afet oluyor sanki.

“Gidiyorum ama her evde benden bir tane var artık, ” diyorsun. Abartısız ama samimi, gözyaşlarıyla uğurluyoruz. Köy meydanı böyle kalabalık görmüyor bir daha.

İl emrine verildiğinde ilk çılgınlığı yapıyor, kimsenin istemediği bir köyü istiyorsun, gönderiyorlar seve seve.

...

Okulumu zamanında bitirip, meslektaşın oluyorum.

İlk yaz tatilinde İsmail'in arabasıyla ziyaretine gitmeye karar veriyor, düşünüyoruz yollara. Bizde köyde büyüdük ama bu kadar uzak, unutulmuş, mahrum, sapa bir köy olabileceğini düşünmüyoruz. Sarp dağlar, dik yokuşlar, kıvrım kıvrım inişler, burnumuzun dibindeymiş gibi yakın görünen, karlı, yalçın dağlar, kayalar, keçiler, yaz günü sırtında şeikle odun taşıyan kadınlar. Arkamızı görmemize fırsat vermeyen tozlu yolların sonunda, derenin içinde biçimsiz, çatısız taş evler karşıyor. Okulu soruyorum, aşağılarda çatısı kırmızıya boyanmış yeri gösteriyorlar.

Okulun yanında küçük bir inşatta buluyoruz seni. Elinde küreği atıp bir koşman var ki, babam böyle karşılamadı beni hiç. Muhabbetini, bakışını, susuşunu, her halini nasılda özlemişim öğretmenim. ? Memleketi elli yıl geriden izleyen bu köyde değil de bir tatil köyündesin sanki. Okula tuvalet yaptığınızı söylüyorsun. Öyle güzel anlatıyorsun ki yeni köyünü, orada çalışmak istiyor canım.

“...çok cömert insanlar. Tüm varlıklarını ortakmışım gibi benimle paylaşırlar. Her mevsim ayrı güzel. Sonbaharı burada yaşamalısınız bir kere. Dağlar bile başka renge boyanır. Meşeler, sumaklar mosmor kesilir. Hele üzüm hasadı tam bir şenlik. Her yamaçta bir evin mahseresini kullanır, pekmez yaparlar. Ardiç oluklarında tepelene, küpeli kazanlarda kaynatılan şıra, katlaşıp olgunlaşması için güneşe bırakılır. Pekmez zamanı sıcak ekmelele pekmez köpüğünden yemelisiniz. Pekmezden yapılan samsa, sucuk, bastık, kesme var ki, insan yalnız bunları yese kışı atlatır... ”

“...hem şu dağları şu gökyüzünü görüyor musun. ? Bu gök hiçbir yerde bu kadar mavi ve temiz, yeşille böyle kaynaşmış değildir. Toz toprağın, soğuşun lafı mı olur bunların yanında. Kışın odun zamanı izin verilen yerden odunumuzu hazırlar, katırlarla aşağı indirir, traktörle getiririz. Kırması bile ayrı keyiftir odunun. Kamalak, mezda, ardiç sobada ayrı alem. Mübarek sanki yanmazda hiçkırır içli içli. Dumani

öyle güzel kokar ki, akşamları yürürken yeryüzünün tütsü-
lendiğini sanırsın... Ya keçi sütü... Nasıl yağlı, nasıl lezzetli
bir süttür o. Ormandaki en ulaşılmaz otları keçiler şifa için
toplayıvermişler benim için. Gördüğünüz dağların ardında
ağillar vardır. Keçi sayısına göre herkes nöbetleşe güder ke-
çileri. Sonra, siz cevizli böreği de bilmezsiniz. Öğrencilerim
bana azık getiriyorlar, bende kocaman çaydanlığımla demli-
yorum çayı içiyoruz hep beraber.

Anlatıyorsun. Kimi zaman gülüyor kimi zaman dalıp gi-
diyoruz ve saatler geçiveriyor. Kendi görev yerlerimizi anla-
tıyoruz . Sevdığımız mesleğimize bir kere daha hayranlıkla
bağlanıyoruz. Çalıştığın yerin şartlarını görünce, bütün iyim-
serliğine rağmen üzülüyoruz. “Gençliğimde böyle yerlerde
çalışmalıyım. Bu yaz evlilik var. Sonra istesem de çalışamam
belki. Sizin köyünüze gelmemiş olmamı ister miydiniz? Bak,
bir iken yüz olduk, bin, on bin olacağız inşallah, ”diyorsun.
Bunun üstüne söz kalmıyor bize söyleyecek.

Hava kararırken tüm ısrarına rağmen kalamıyor, veda-
laşıyoruz. Boynumuza sarılıyor, yürekten, sıcacık, hasretle
öpüyor, ellerini öptürmüyorsun. Arabaya bindiğimizde uzun
süre konuşmuyoruz. Ayışığı, suskunluk, ayrılık... Yollar kıv-
rılırken içim yanıyor, Seni göremeyeceğim duygusuna yeni-
den kapılıyor, kahroluyorum. İsmail’e bakıyorum, O çoktan
koyuvermiş, damlalar süzülüyor yanaklarından. Hiç bir ayrılı-
lık beni senin ayrılığın kadar sarımadı ama kendi geçmişimi
düşününce “ varlığımın, varlığınla ne kadar alakalı olduğunu
ve söylediğin, ”Allah bir kulunu severse, ona nerde ihtiyaç
varsa oraya gönderir” sözünü hatırlayıp teselli oluyorum.

Düğün tarihini okulların açıldığı hafta öğreniyorum.

Düğününe gelmemize izin vermiyorsun. ” Okul zamanı
öğrencilerini bırakıp eğlenmeye mi geleceksin “ diye kızıyor-
sun. Susuyorum. Yanında olmayı o en mutlu anını paylaşma-
yı nasılda arzuluyorum ama içimde kalıyor hevesim.

Aylar sonra “Abdullah Said’in-oğlunun-, nasıl afacan, nasıl tatlı bir çocuk olduğunu gülmekle ağlamak arası mutluluk şaşkınlığı bir ses tonuyla anlatıyorsun. Nasıl seviniyorum öğretmenim, nasıl. Abdullah’ını görmek, sana gösteremediğim, bastırduğum sevgimi onunla gidermek için can atıyorum. ”Yaz tatilini bekle”, diyorsun. Bekliyorum...

II. (Faruk)

Adını öğrendiğim ilk öğretmenimdin. Geleceğini duyduğumuz öğretmenler biz adlarını öğrenmeden giderlerdi.

...Parmağıma dolanmış bezi sordun. ”dolama çıkmış, bal sürdüler, ” dedim. Kızgın acıyan gözlerle baktın, ” Doktora götürdü mü baban ” ” Sustum”. Şişen parmağımı, elimdeki bezleri çıkarıp iyice temizledin. Şişen kısmı sıktın parmaklarınla, kirli sarı cerahatler fışkırdı, ardından kan. Evine götürüp, merhem sürdün. Hiç zonklamaz, sızlamaz oldu elim. Cuma günü maaş izninde doktora götürdün. Götürmesen, sağ elim olmayacakmış ... Babam evdeki keçilerin ayağı kırılırsa sarardı ya elime bakmadı bile.

Yollar kapalıydı üç haftadır. Yarıyıl tatilinin ilk haftasıydı ve sen gidememiştin. Güya sana olan minnet borcumu ödemek için utana sıkıla vardım kapına. Elimde, başaklanmış ağaçlardan sonbaharda topladığım ceviz, biraz kuru üzüm, patates, taze sulanmış yufka. Yalnızdın. Eşin ve küçük Abdullah annen baban Hac’dan yeni döndükleri için onların yanındaydı üç haftadan beri. ”İyi ki geldin Faruk”, dedin. Utanarak azık torbasını uzattım. Aldın, gözlerinin içi gülüyordu, ”yiyecek ekmeğim kalmamıştı”, diyerek hak ettiğimden fazla -defalarca- teşekkür ettin. Üç yada dört gün sonra açıldı yollar. Yaşlı arabanla çıktın yola. Eşin ve Abdullah’ınla dönmek üzere...

III. (Adem)

Okulların açılmasına iki gün kala dönmeye karar veriyorsun. Kar yağıyor. Annen baban ısrar ediyor, ”senin kö-

yünde kış daha şiddetlidir, yoldan emin olmadan çıkma”, diyorlar. ”Ben kar şoförüüm, çıkmadığı yerde takarım zincirleri, endişe etmeyin, dua edin yeter, ilk defa gitmiyorum ki ben bu yolu”, diyor, vedalaşıp düşüyorsun yollara. Yollar kar, için umut dolu. ” Ayrıldıklarımından çok bekleyenlerim var” diyorsun. Kar yağıyor. Yağan karın hızına arabanın silecekleri yetişemiyor. Abdullah annesinin kucığında, sen konuştuğça yüzünü, tombul yanaklarını çevirip, sohbete katılmak ister gibi bakıyor, zaman zaman minik elleriyle alkış tutuyor. Ellerini yakalayıp öpüyor, ısıyorsun. Kaşlarını çatıp ne yaptığını anlamaya çalışıyor. Eşin endişeli, “dikkatli ol” diye uyarıyor. Abdullah annesinin dizlerinde ayağa kalkıyor. Dikiz aynasındaki Maraş işi minik sandaletleri sallandıkça tutmaya çalışıyor

İki ilçe geçiyorsun. ”Kar amma iştahlı yağıyor”, endişeni belli etmemeye çalışıyorsun. Yüzellidört kilometre geride kalıyor. Sekiz kilometre yani iki köy sonra köyünün yolu başlıyor. Araba karlı ve kaygan yolda sallanarak ilerliyor. Karın yoğun olduğu iki virajda kayarak dönüveriyor geldiği yöne. Aldırmıyorsun. ” Verilmiş sadakamız varmış”, diyor devam ediyorsun. On dört kilometre kalıyor. Haramlıbel düşündürüyor. ” Orayı da aştım mı yürüyerek bile varırız”, diyorsun. Haramlıya yaklaşan son virajda, tutmaz oluyor tekerler. Hafif dokunuyorsun frene, eşinin çığlıkları, Abdullah’ın kızgın bakışları arsında hızla geldiği yöne dönüyor araba. İleri geri, ileri geri dakikalarca uğraşır o daracık yolda dönmeyi başarıyor, Haramlıbele dayanıyorsun. Aşağıdan hızlanıp yokuşu o hızla aşacağını sanıyor, yükleniyorsun gaza. Olmuyor. Yokuşun ortalarında kalıyor araba. Yavaş yavaş geri inmeli ama fren tutmuyor. Arka camın buzundan hiçbir yeri göremiyor, arabayı kendi haline bırakmak zorunda kalıyorsun. Eşinin gözleri korku ve endişeyle bakıyor. Yokuşun altına kadar hızla iniveriyor araba. İnip, arkadan zincirleri alıyorsun. Abdullah annesinin buğularını sildiği cama dayanmış seni

seyrediyor. Kapı otomatığına basıyorsun, kapılar kilitleniyor. Çıkan ses, kilitlerin hareketi Abdullah'ın hoşuna gidiyor. Minik elleriyle alkışlıyor seni. Bir daha, bir daha yapıyor gülücüklerini seyrediyorsun.

Hava kararıyor hafiften.

Kar yağmıyor ama ayaza çeviriyor, sert esiyor, savuruyor karları. Zincirleri düzenleyip sağ tarafı takıyor, lastiklerle iyice gerginleştiriyorsun. Karla ıslanan ellerinin üstü ayazdan çizgi çizgi çatlıyor. Ellerini nefesinle ısıtmaya çalışıyorsun. Rüzgar karı öyle güçlü savuruyor ki önünü görmekte zorlanıyorsun. Bu havada yarım saatlik zaman kaybı bile yolun tamamen dolmasına, izlerin kaybolmasına sebep olur ki göremediğin yolda zincirde kar etmez. Sol tekere takmaya çalışıyorsun. Soğuktan parmakların oynamaz hale geliyor. Rüzgarın sesiyle karışık köpek seslerini andıran tuhaf sesler geliyor. İçine bir sızı çöküyor. Doğrulup, tipiden, savrulan kardan görünmeyen yamaçları görmeye çalışıyorsun. Sesler gelmeye devam ediyor ancak en ufak bir karartı göremiyorsun. Yeniden giriyorsun arabanın altına . Zinciri takıp doğrulduğun an dehşetle açılıyor gözlerin, gayri ihtiyari yaslanıyorsun arabaya. Birkaç adım önünde üç kurt. Korkudan dizlerinin bağı çözülüyor. Zaman denemeyecek kadar kısa sürede düşünmeye çalışıyorsun. Arabanın anahtarını hafifçe cebinden çıkarıp basıyorsun, kapılar açılıyor. Sol elin kapının kolunda, hafifçe çekiyorsun. Eşin buğusunu sildiği camdan bakarken çığlık çığlığa bağıyor. Çekiyorsun kapıyı, kapı açılmadan, kımıldayamadan boğazını parçalayan dişleri hissediyorsun. Ne olduğunu nasıl olduğunu anlamadan iki elin boğazında yığılıveriyor, boğazından adeta fıskıran kanlara, ormana doğru kaçışan kurtlara bakakalıyorsun. Eşin çıldırmaşçasına bağıyor. Son bir dermanla doğruluyor, Abdullah'ın cama dayanmış, korkuyla açılan gözlerine, feri sönen gözleriyle iççesine bakıyorsun. Koklamaya doyamadığın yavrunun bir daha göremeyeceğin gözlerine bakarken

iki damla yaş süzülüyor yanaklarından. Boğazından fişkırان kandan daha ağır gelen iki damla. Bedenin soğurken yüreğinin yangını artıyor. Arabanın camında, boğazından fişkırان kanın, tutunmaya çalışan parmaklarının izini bırakıp yığılıveriyorsun. Bembeyaz kar kıpkırmızı kanınla boyanıyor. Eşin, dağları sarsan feryadıyla yerden yere atıyor kendini. Yüzünü çevirip, artık hissetmeyen bedenine sarılıyor çığlıklar arasında. Kalbi, beyni kaldıramıyor acının şiddetini, yığılıveriyor kanlar içindeki bedeninin üzerine.

...

Ertesi gün,

avcılar, Öğretmenlerinin parçalanmış bedenini, ona sarılıp kalmış eşinin ve arabanın ön koltuğunda gülümseyerek donmuş Abdullah'ın cesetlerini buluyorlar.

...

Ertesi gün,

gazetelerde iki parmak kalınlığında bir haber;

Görev yerine dönen genç öğretmen eşi ve çocuğuyla donarak hayatını kaybetti.

Aynı gazetenin manşet'inde,

”Güneyde tatil yaparken.... . yakalanan şarkıcı .....

.nın

.... . süz görüntülenmiş resimleri..... ve..... ları anlatılıyordu”.

...

Ertesi gün,

Herkes şarkıcıyı konuşuyordu...

Türkiye üçüncüsü

HAKKARI

BULUT OLMAK

Erhan SELÇUK

Hüznün gölgesinde Sümbül dağıyla bakışan şehrin, henüz erken saatlerinde çocuk seslerine büründüğü bir gün; olacaklarım, alacaklarım ve kaybettiklerimle koca on beş yıl geçmişti ömrümden. Ömrümün her durağına bir umut çıkırtkanlığı bir de amaçsız yaşama ağrısı bırakıp gelmişim. Lise 2. sınıfa geçmişim. Geçmişim geçmesine de bir lise öğrencisinin bilmesi gerektiğinin ne kadarını sindirmişim belleğime? Sanırım “hiç” sözcüğü en uygun kelimeydi, öğrenimime karşılık olarak söylenebilecek.

Bu duygularla, hiçbir kahkaha çiçeğine vatan olamayan, o acımsı yüzümle gidiyordum okula. İlk gün okula yeniden başlamanın çelişkilerini, amaçsızlığımı nedense daha çok duyumsuyordum. Sokaklarda yüzüne benzeyen ne çok yüz!. Benim gibi çaresiz, isteksiz, yeni dönemin ilk ders saatine aksak adımlarla ilerleyen ne çok insan var. Sokaklarda şehrimin kaderine ne çok benziyor adımlarımız. Belleğime kazınan yalnızlık hissi, okulun bahçesinde kalabalıklara dönüşmüştü. Sınıf arkadaşlarımın sessizliğine sessizlikle “sadece kalabalık oluşturalım diye” iştirak ediyordum o sabah.

Törenden sonra sınıfıma doğru ilerlerken aslında toz koku, yeni boyanmış duvarların neftiliğini içine sindiremeyen okulumun eksik bir yanım olduğunu fark ediyor; kendimi aksini düşünmeye zorluyordum. Uzak bir şehirde anne ko-

kulu bir mendilin, tren istasyonlarında çocuğa farkındalığını hissettiren titreşim bir sallanışı gibiydi her şey...

Kapıdan girdiğimde hiçbir zaman parçası olacağımı tahmin bile edemediğim sınıf kavramını idrak etmeye çalışıyordum. Yaz boyu farklı olduğunu sandığımız; ama her seferinde 300 metreden ibaret kalabilen cadde boyu avare gezintilerimizdeki karşılaşmalarımızdan arta kalan anı kırıntılarıyla oyalıyorduk kendimizi. Güzel geçtiğine kanaat getirerek her türlü mübalağaya başvurarak anlattığımız tatilimizi özetlerken, içeriye yüzünde korkudan başka hiçbir tarifi olmayan, orta boylu bir bayan girdi. Elinde emanet gibi duran çantasında bize getirdikleriyle... Kendini tanıtırken, bizi tanımaya çalışan; amaçlarını, prensiplerini sıralayan ve rutin nutuklarla can sıkıntımıza sıkıntı katan bir öğretmen...

Ben defterimden kopardığım bir kâğıt parçasına denizi çizmeyi yeğlemiştim. Dalgalarını o kadar canlı çizmiştim ki, mavisinin anlamında gizil bir yaşamı aralayan çizgilere çoktan kaptırmıştım kendimi. Sınıfta bu ilk derste yaşanan bunca kalabalık ortasında hem de... Bir anlık sessizlik, tüm büyüsünü bozdu denizimin. Öğretmen, başucumda bekliyor, çizdiklerimi anlamlandırmaya çalışıyordu. Yüzüne bakmadan, kâğıdı avucumda buruşturdum. Öğretmenim, kâğıdı elimden aldı. Uzun uzun baktı ve ekledi:

—Şimdiden sıkıldın, öyle mi?

Aslında şimdiden ile başlayan benim için anlamsız bir tümceydi. Sıkılmanın tarihini yazıyordum sanki. İçimde demlenip duran bir çaresizliğe ufak pencereden bakınca hüznü anlaşılan Sümbül eşlik ediyordu, her ders aralığında. Utandım yine de. Dinlemesem de dinlemediğimi bu kadar aleni belli etmemeliydim.

Henüz adını bile bilmediğim öğretmenim, teneffüs esnasında koridorda tuttu beni:

—Adın ne?

—Erhan.

—Ders çıkışı öğretmenler odasına gel, olur mu?

--- ...

—Gelirim

Okulların anlamsızlığını, saat ile sesler arasında geçen dakikaları, dışarıdan, çok uzaklardan gelen mutlu bir sesin tınısını; küçük resimleri defterine çizerken her şeyi çizip mahvettiğinden habersiz bir benliğe, bana, kendince tedavülünden kaldırılmış bir nasihat reçetesi sunulacaktı yine. Karar verdim, gitmeyecektim ve öyle de yaptım.

İki gün sonra karşılaştığımızda randevuya karşı gösterdiğim itaatsizliğin zaferiyle süzdüm öğretmenimi. O, her seferinde yara bere içinde kalan; ama direnen bir asker kadar cesurdu karşımda:

-Yerinde olsam, ben de gelmezdim.,

Ben şaşkın bir vaziyette bekliyordum. Öğretmenim:

—Kuru nutuklarımı dinlememende haklısın. Sana daha önce söylenenleri tekrarlamayı düşünmüyorum. Bak sana ne verecektim, al; ama sonra aç.

Belki de ilk kez titreyen adımlarıma eşlik eden merdivenin ağırlığını bu kadar duyumsuyordum. Hızla sınıfıma çıktım. Zarfı açtım. İçinde büyük ihtimalle özdeyişler var. Yo, hayır "Oğlum dersi dinlemen gerekir." Ya da "Bana karşı saygısızlık yapamazsın." Düşündükçe yenileri geliyordu aklıma. Zarfı açtığımda günlerdir kan çanağında dönen ve bu nedenle kronikleşen bulanıklıktan zarfın da nasibini aldığını düşünüyordum. Ama hayır... Bir resim bu... İçinde güneşin tüm ihtişamıyla eşlik ettiği, berrak, masmavi bir denizin resmi...

Bir sonraki derste öğretmenimden bir şeyler, bir tümce bekleyerek pür dikkat dinledim kendisini. Yaklaşık bir ay, ne yüzüme baktı ne de bir şeyler söyledi bana. Bu tavır, bir

yandan daha önce hiçbir zaman söz hakkı almayı düşünmediğim derslerde konuşma hissi uyandırıyor, öte yandan da canımı sıkıyordu. Haftada yalnızca dört saat dersimiz vardı o öğretmenimizle. Yalnızca dört saat... İnanamıyordum kendime. Kırk dakikası bile yüreğine, beynine asılı duran bir dinamit olmaktan çıkan bir ders, nasıl olmuştu da dört saati az buldurmuştu bana? Öğretmenimin anlattıklarına tepkiler vermeliydim. Sorular sormalı, tartışmalı, gerekirse onu alt edebileceğimi kanıtlamalıyım. Ama nasıl?

O gün pencereden yine nazlı yâri, Sümbül'ü seyre dalmıştım. Dağın zirvesinde duran kar yığnında saklanmış yaralarım varmış gibi. Başındaki ak duvağını çıkarmayan heybetli Sümbül... Öğretmenimiz, bana bakıyordu. Öyle dikkatli bakıyordu ki arkası yarın kuşağını andıran dalgınlığım yerle bir olmuştu. Birden:”Herkes bir kâğıt çıkarsın. ” Dedi. Hepimiz defterimizden gürültü ile kopardık yaprakları. ”Şu an hissettiklerinizi kısaca yazın. Dürüstçe, değiştirmeden... Süreniz on dakikadır. ”

Hakikaten ne hissediyordum? Bunu düşünüp yazmaya zamanım mı vardı? Aslında hocama boş bir insan olmadığını ispat etmenin, onu alt etmenin zamanıydı. Yok, hayır, bu basit bir davranış... İyisi mi dürüst olayım, dürüstlük hiç de fena olmaz. Şu an kendime karşı başarabilmeliyim bunu.

Kâğıda “Sümbülün başucunda duran bir bulut ne hissediyorsa onu hissediyorum” diye yazdım. Aynı gün, teneffüste hocamız içeri girdi ve ”Arkadaşlar, dürüst değilsiniz! ”deyip çıktı. Oysaki hiç bu kadar dürüst olmamıştım kanımca. Hiçbir şey hissedemediğimi anlatabilecek en güzel cümleydi bu benim için.

Savaş sonrası kederinden yaşamın ve yalnızlığın tüm ağırları tekrar canlanan bir çocuğun hüznüne kapıldım o an. Günlerce, dökülmeye bile mecali kalmayan yapraklar ile yol olmaktan çok her şeye benzeyen okul patikası arasında, bit-

kisel bir yalnızlığa gömüldüm. Gramafonlarda çalınan bir taş plak öylesine acıtıyordu ki beni: yüreğim... Dersi iple çeki-
yorum buna rağmen. Neden diyecektim, neden?

Öğretmenimiz, kağıtlarımızı da getirerek gelmişti. Sa-
hiplerini özellikle vurgulayarak okuyordu yazıların. "Gerçe-
ğe hiç mahal vermeyen cümleler bunlar. ." diyordu. Gerçek-
ten de o on dakikalık süre zarfında ne çok şey düşünmüştük
sınıfça(?). Açlığa sürüklenen Afrika'yı düşünen, yarım bı-
raktığı romanın sonunu merak eden, Hakkari'nin kentleş-
me sürecini ne zaman tamamlayacağını merak eden birçok
arkadaşım... Öğretmenimiz, her okuduğu kâğıda "yalan"
diyordu. Biz, susmayı yeğliyorduk. Kâğıdına ne zaman sıra
gelecekti? Bakalım bu kez ne diyecek gibi sorular canımı iyi-
ce sıkıyordu. Kararlıydım ama savunacaktım bu kez kendimi.
Ve nihayet... Masum bir çocuğun aç bırakılmış gözbebekle-
rinde beyaz bir kedere bürünmüş, evcil yaralarımın kâğıdı...
Öğretmenim, yüzüme baktı, güldü ve:

—Erhan, teşekkür ederim. Yazdığın cümleye inanıyo-
rum.

Berçelan'ın yerleşik yalnızlığından ruhuma doğru inen
derin bir ferahlığı yudumluyordu bedenim. Hiçbir şey iken,
her şey olmaya müsait bir yaşam parıltısıydı bu karşılık. Fi-
lizlenen bir şeyler vardı, evet hala tükenmeyi reddeden bir
şeyler... Öğretmenimiz ekledi:

—Arkadaşınız Sümbül'ün başucunda bir bulut ne hisse-
derse diyor. Orada bekleyen bir bulut var, doğru bu. Gör-
kemli, kendisi gibi durabilen, yaratılışındaki mucizeye ta-
nıklık eden bir bulut hem de. Görkeme bakıp, utancından
kapkara kesilen ve zamanı gelince yağmur damlalarında
dönüşen bir bulut... Ekmek olan, su olan bir bulut... Şiire
ilham, çiftçiye buğday, çimene renk olan bir bulut. O bulut,
boş yere mi bekliyor? Hayır! Arkadaşınız o buluta benzeti-
yor kendisini. Buna içtenlikle katılıyorum. Karşısında hepi-

mizin şaşakaldığı, dilinde söyleyecek tüm kelimeleri yuttuğu bizler, Dünya'nın en görkemli bulutları değil miyiz? Yağmur olmaya, çoğalmaya müsait... Yaratmanın en ateşli ispatları... Nedense sizler, hiçbir şey olamayacağınız kanısındasınız, Bakın geçen derslerden birinde arkadaşınız denizi çizmişti bir kâğıda. Size uzak bir kavram değil mi deniz? O, sizin hayallerinizden kâğıtlara yansımışsa; gerçekleştireceğiniz ne kadar şey vardır düşünsenize! Haydi, kendiniz için bulut olmayı deneyin.

Gözlerim buğulanmıştı, kendimi zorladım, olmadı. Ağladım... Utandım başlangıçta, sonra bir daha doya doya ağladım hem de. Karar vermiştim, bulut olmaya artık. O gün, 1994 senesinde...

Günlerimi değerlendirdim ve öğretmen oldum, bu direnmemle bulut oldum. Çoğalmak, umut, ekmek, buğday olmak için...

Yıllar sonra bir seminere katıldım, bir yaz mevsimi, öğretmen olarak... Seminerde konuşmak için karşımıza geçeni tanıyordum, öğretmenimdi. Uzun ve hararetli bir tartışma vardı. "Nasıl öğretmeli, ne yapmalı dönüşüm için" gibi bir konuda herkes fikrini beyan ediyordu. Ben de parmak kaldırdım:

—Hocam, bulut olmayı öğretmeliyiz.

—Ne demek o?

—Bulut; zamanı gelince koyulaşır, parçalanır, çoğalır, umut olur, ekmek olur. Bakın, bizim gibi...

Öğretmenim, beni tanıdı. Gözleri doldu, titrek bir sesle:

—Harika! Dedi

Herkes, çıldırdığımızı düşünerek bizim dediklerimizi anlamaya çalışıyordu, kafalarda tek bir soru vardı: "Bulut olmak da ne demekti?... "

Mansiyon

TRABZON

YAĞMURLA GELEN ADAM

Nebahat EYÜPOĞLU

Ağustos ayının son haftalarıydı, aylardır ne bir yağmur damlası düşmüştü alınımızı serinletecek, ne bir nefes rüzgar esmişti bağrımızı ferahlatacak. Yerden fıskıran ne varsa; ot, çöp, börtü böcek önce başlarını günlerce havaya dikmişler, bekledikleri gelmeyince bu sefer tekrar toprağa sığınırçasına başlarını yere eğmişlerdi. Benim memleketimde ağaç çok azdır. Bütün dünyada ağaçlar az sanırdım o zamanlarda; hep çatlayan topraklar, suya hasret uçsuz bucaksız bozkırlarda yaşar bilirdim bütün insanları, hiç de öyle olmadığını yıllar sonra anlayacaktım. Daha pek çok şeyi anladığım ve öğrendiğim gibi... Biz çorak toprakların bağrında yetişmiş çocuklar ayaklarımız çıplak, saçlarımız taraz taraz, elimiz yüzümüz kir pas içinde, güneşten çatlamış yanaklarımızla suya hasret o topraklarda alabildiğine özgür, dünyadan habersiz yaşadık.

Okulların açılmasına az bir zaman kalmasına karşın köye ne gelen ne giden vardı. Okulun defalarca sıvanmış dış cephesi dış etkenlere karşı koyamamış sıcaktan, soğuktan dökmeye başlamıştı. Camları kir pas içinde terk edilmiş bir viraneyi andırıyordu. Zaten okulumuzun garip bir de hikayesi vardı, ben o zaman çocuk aklımla pek idrak edemiyordum. Okul devlet arazisine değil de Hacı Kasımların arazisine yapılmış ya da Kasım Dayı devletten hakkını alamadığı için arada bir galeyana gelir, “Bu okul benim malım sayılır,

istesem kökünden dinamitlerim” diyerek, köy muhtarı İsmail Dayı’yı çileden çıkarırdı. Tabii biz çocukları da korkuturdu. Zaten torunu, tel boyun, yelken kulak Kadir, “Bu okul bizim akıllım” diyerek, arada bir burnunu havaya dikerek gezerdi. Peki, o zaman neden okulun kapısının üstünde TC Milli Eğitim Bakanlığı ... .. İlkokulu diye yazardı? Ben o zamanlar köyümüzün ağaçsızlığını anlamadığım gibi bunu da çözemezdim. Okulun hemen yakınında bir de lojman vardı, öğretmen lojmanı. Gelen öğretmen orada kalacaktı, fakat gelen öğretmen olduğu halde, kalan öğretmen hiç olmamıştı. Geçen yıl gelen öğretmen on gün köyde kalıp, bir ay giderdi, sonra biraz daha kalır, iki ay kaybolurdu. Sonra da hepten gittiği için lojmanda kalmaya pek zamanı olmamıştı. Zaten yıl sonunu beklemeden, bize karne bile vermeden gitmişti. Biz karnelerimizi daha sonra gelen bir Milli Eğitim görevlisinden almıştık. Kısacası bu lojman hiç kullanılmadan eskimeye yüz tutmuştu. Biz çocuklar geçen yıldan ümidimizi kestiğimiz için öğretmen falan gelir diye beklemiyor, yazın ala sıcağında koşturup oynuyorduk. Lojman da okul da Kasım Dayı’nın ıvır zıvırını koyduğu depo gibi duruyordu.

Her ne kadar okulun açılmasını biz çocuklar umursamaz gibi görünsek de aslında içten içe okulun açılmasını bekliyorduk. Dedemin şehirden geçen yıl aldığı takvimde bir okul resmi vardı, bazen gizli gizli ona bakardım; okul önünde sıra olmuş çocuklar, şiir okuyan başka bir çocuk, öğretmenler... Güzel bir okul, her şey ama her şey bana çok güzel görünürdü. . Fakat bilirdim ki ben o çocuklardan değildim.

Bir sabah, her zamanki gibi bir sabahı, hava gene kapanacak gibi olmuş toplanan bulutlar yağmuru hatırlatıp sonra vazgeçmiş, güneş yine bütün ihtişamıyla ıslıl ıslıl kendini göstermişti. Köyün meydan yerinde, muhtar İsmail Dayı’nın iğneden ipliğe satış yaptığı bir dükkanı, bir de erkeklerin akşamları bir araya geldikleri kahvehane, ilerisinde de camii vardı, okul köyün üst başında, meydanın biraz dışına düşü-

yordu. İşte tam bu köy meydanına bir kaç günde bir minibüs gelirdi. Gelen her minibüs bize yeni haberler, yeni adamlar, yeni havadisler getirirdi. Minibüsün geldiğini çok uzaktan görürdük. Köyün köpekleri önde, biz çocuklar arkada olanca gücümüzle koşardık minibüse doğru, sonunda içimizden birini ya da bir kaçını sevindirecek bir şeyler çıkardı minibüsten. Kiminin babası gelmiş olurdu, kiminin bir yakını. .

Bu sefer minibüs köyümüze zayıf yüzlü, siyah sık saçlı, iri ela gözlü, ince orta boylu bir adam getirmişti. Elinde siyah bir çanta vardı. Kahverengi pantolonu, yolculuktan olsa gerek kırışmış, kısa kollu gömleğinin arkası terden ıslanmıştı. 25-30 yaşlarında genç bir adamdı bu. İnince önce siyah gür saçlarını sol elinin parmaklarıyla geriye doğru taradı, o zaman beni şaşırtan bir şey oldu; gelen adamın elleri beyaz, parmakları kalem gibi uzun ve biçimliydi. İlk kez bir erkekte bu kadar güzel bir el görüyordum. Dedemin elleri nasırlı, parmakları kalın ve küttü, sadece dedemin değil bütün köyümüzdeki erkeklerin elleri öyleydi ben de pek çok sanmalarım gibi bütün erkeklerin elleri böyle sanıyordum. Birden aklıma geçen yıl gelen öğretmen geldi, acaba onun elleride mi böyleydi, diye düşündüm. Ama ben onun değil ellerini hatırlamak, yüzünü bile unutmuştum, çok kalmamıştı ki bizimle. Yeni gelen adam önce hepimizin yüzüne tek tek baktı. Gözleriyle bizi şöyle bir okşadı geçti. Yaklaşık on, on beş kadar çocuk birbirimizin arkasına gizlene gizlene kaçamak bakışlarla süzdük bu yeni gelen yabancıyı. Kimseye söylemedim ama içimden “Acaba öğretmen mi geldi ” diye düşündüm. Çok sonra bütün çocuklar bunu düşündüklerini söylediler, ama o zaman cesaret edip de öğretmen geldi demek hiç birimiz için kolay değildi, çünkü yanılabilirdik, o zaman da diğer çocuklar alay edebilirlerdi. Bunun için ben, en emin olduğum tahmini yürüttüm, samimi arkadaşım Ümüş’ün kulağına eğilip “sünnetçi gelmiş” dedim. O da zaten kocaman olan gözlerini ayıra ayıra, anlamadığı halde, “ ben zaten anlamıştım” dedi.

Yeni gelen adam, “Merhaba çocuklar” dedi. Kimse de ses yok. Aslında hepimiz içimizden “merhaba” dedik, ama sesli söyleyemiyorduk. Utanıyorduk. Birden Memiklerin tomabalak, avurtları şişkin, sarı başlı oğlu Salim, “Merhaba” demesin mi, bu sefer dirseğimle, önümdeki çocukları ite ite öne geçerek, “Merhaba, siz sünnetçi misiniz” diyerek atıldım. Ortalıkta bir sessizlik oldu, herkes sus pus gelecek cevabı bekliyordu. Hemen arkamdaki Bedirlerin küçük Zeki acıklı bir iç geçirdi. Gelecek cevap herkesten çok onu ilgilendiriyordu çünkü. Yeni gelen adam gülümsedi, eğildi saçımı okşayarak, “Yok, ben öğretmenim” demesin mi. . Bütün çocuklar önce kısa bir şok geçirdik. . Tabii bu arada benim tahminimle alay etmeyi bile unutan çocuklar bir an önce evlere koşup haber vermeyi istiyorlardı, en başta da ben... Zaten İsmail Dayı, dedem, bir kaç köylü yeni gelen adamın, yani öğretmenimin yanına gelmişlerdi.

Biz çocuklara koşu koşu evlere gidip haber vermek kalıyordu. Her zaman lastik ayakkabılarımı giyen ben, bugün terlik giymiştim, içimden bu duruma sinir oluyordum, çünkü Memiklerin tombalak, avurtları şişkin sarı başlı Salim’in benden önce eve varıp haber yetiştirmesini içime sindiremiyordum, bu terliklerle de koşamıyordum, bu sefer terliklerimi elime aldım ve hem eve doğru koşuyor hem de olanca gücümle bağırıyordum “nineee önlüğümü hazırla, öğretmenimiz geldiiii!!!” Ninem avluya çıkmış, bana bir şey oldu sanmış olacak ki telaşla ellerini eteklerine sile sile bana doğru geliyordu.

O gün bütün çocuklar bir başka sevinç yaşıyorduk. İçim içime sığmıyordu. Hemen yarın olsun okula gidelim istiyordum, bu sene ilkokul 3. sınıfa gidecektim. Nineme ve bana göre okulun en çalışkanı bendim. Yine öyle olmak istiyordum. Ama ertesi gün okula gidemedik, çünkü önce okulun tamir görmesi, öğretmenin lojmana yerleşmesi gerekiyormuş. Olsun buna da razıydım yeter ki öğretmenimiz gitme-

sin, ben bir kaç gün daha bekleyebilirdim. Bu arada önlüğüm çıkarıldı, yıkandı, temizlendi benimle birlikte okula gitmeyi bekliyordu.

Öğretmen Ömer Bey, dedem böyle diyordu, ama biz hemen onu sahiplenmiştik Ömer Öğretmenimizdi o bizim ; yakışıklı, güler yüzlü, sevgi dolu bakışlı, cana yakın, yürekli bir adamdı. Köylüye hemen kendini sevdirdi, onlarla camiye gider, sohbet eder, şaka yapardı. Okulun açılması için amele gibi çalıştı;badana yaptı, boya yaptı, sıraları dışarı taşıyıp köylülerle tamir etti. Biz çocuklar kuşlar gibi çevresinde koşuyor, ona biraz daha yakın olabilmek için birbirimizle yarışırıyorduk. Ama birbirimize söylemekten, hatta kendimize bile itiraf etmekten korktuğumuz bir şey vardı ki o da, bir gün onun da diğer öğretmenler gibi gideceği korkusu... Köyden bir kaç kadın lojmanı temizlediler, ben de yardım ettim onlara, su taşıdım, temizlik bezi getirdim aslında daha çok şey yapmak istedim, ama ayak altında dolaşıyorsun diyecekler diye fazla yaklaşmadım, bolca su taşıdım.

Her akşam bir aile öğretmenimize yemek götürüyordu, ama ben istiyordum ki her gün bizde yesin ya da biz götürelim yemeğini. Çünkü diğer öğretmenler belki de yemekleri beğenmedikleri veya yemek yapamadıkları için gitmişlerdir diye düşünüyordum. Ninemin iki ayağını bir pabuca sokuyor, her akşam surat asıyordum, ille yemeğini biz götürelim diye. .

Bütün hazırlıkların tamamlanıp okula bir an önce gitmenin sabırsızlığını yaşarken bir sabah, Öğretmenimini köy meydanında, kahvenin önünde minibüs beklerken gördüm. Bütün dünya başıma yıkıldı, elinde siyah çantası, geldiği elbiseleriyle bekliyordu “GİDİYOR” dedim içimden. Gözlerime yaşlar hücum etmişti, içimde kocaman bir ağırlık, yavaş yavaş yanına yaklaştım, fakat daha fazla ileri gidemedim, sormaya bile cesaretim yoktu, ama o beni görmüştü, yanına çağırdı, çekine çekine yaklaştım, yüzüne bakamadan, yüzüne

bakamıyordum çünkü ağlayabilirdim: “Öğretmenim gidiyor musunuz?” dedim. “Evet, ama geleceğim, şehre inmem lazım, okula bir şeyler getireceğim, bir de eşyalarımı alacağım” dedi. O zaman yüzüne bakabildim. Yıllar sonra öğretmenim bana, kahvenin önündeki o ışıltılı, sevgi dolu, yalvaran bakışımın onu bu köye bağlayan nedenlerden biri olduğunu söylemişti.

Memiklerin tombalak, avurtları şiş, sarı başlı oğlu Salim’i hiç sevmezdim, sevmezdim, çünkü kızları küçümser, sürekli alay eder, oyunumuzu da bozardı, Fakat onun da en az benim kadar Ömer Öğretmeni sevdiğini ve beklediğini o günlerde anlamıştım. Çünkü ben Ömer Öğretmenin köye döneceği günü beklerken o da kimseye sezdirmeden beklerdi. Minibüsün geleceği yolun üst başında o, alt başında ben, en samimi arkadaşım Ümü, Nesrin, Semra... dönüşünü beklerdik öğretmenimizin. Çocuklarda zaman kavramı çok gelişmemiştir, bu yüzden de öğretmenimizin ne kadar süre gelmediğini bilmiyorum, ama biz çocuklara çok uzun bir süre gelmişti. Hatta kimi günler gelen minibüsten inmediğini gördüğüm zamanlarda, ümidimi keser gibi olur mahsunlaşırđım. Ama giderken “Geleceğim” demesini de unutmuyordum. Tel boyun, yelken kulak Kadir, “Gelmeyecek, bu köye öğretmen gelmeyecekmiş, biz başka köydeki okula gidecekmışiz” gibi ileri geri sözler sarfediyordu, güya babası demiş falan... İnanmıyordum ona, gelecekti söz vermişti. Bir akşam yatağında sıkıntıyla uyumaya çalışırken ninem birden öğretmenini sordu dedeme, nefesimi tutup dedemin ne diyeceğini bekledim. Çünkü ben öyle çok soruyordum ki “Neden gelmiyor, veya ne zaman gelecek öğretmenimiz” diye, bıkmışlardı benden artık, azarlayıp susturuyorlardı. Dedem :”Burada sosyal hayat yok, sıkılıyorlar, kolay değil köy yerinde yaşamak, ne yapsınlar alışmışlar büyük şehirlere” dedi. O zaman “Sosyal hayat ne demek acaba” diye düşünmüştüm. İlkokul dördüncü sınıfta bir Sosyal Bilgiler dersi vardı, acaba onunla bir

İlgisi var mıydı? Nasıl bir şeydi bu sosyal hayat da o olmanın sıkılmıyordu, bunu aklımın bir köşesine yazıp gelince öğretmenime sormaya karar verdim. Demek ki benden başka inanan yoktu öğretmenin geleceğine. Bu beni daha da kahrediyordu.

Ve bir sabah beklediğimiz minibüsten indi, bu sefer eli kolu doluydu, bir sürü paket, kutu, çanta vardı elinde. Hepimiz, köyün bütün çocukları, hatta Bedirlerin küçük Zeki bile, hiçbir zaman beline tam oturmayan pantolonunu tuta tuta koşuyordu. Herkesten önce ben koştum, bu sefer hazırlıklıydım, lastik ayakkabılarımı giymiştim. Hepimiz ellerimizde poşetler, çantalar, kutularla okula doğru koşar adım gidiyorduk. İsmail Dayı'nın "oh oh, hadi yavrular, göreyim sizi" sözleri bizi daha da çoşturuyor, kan ter içinde elimizdekileri okula taşıyorduk. Ve ben o gün ilk kez bir insanın sözüne güvenebileceğini öğrenmiştim; güvenmeyi, inanmayı öğrenmiştim, bana öğrettiği ilk şey bu olmuştur Ömer Öğretmenimin. Beni bugün bile şaşırtan şu olmuştur ki, o gün beklediğimiz bir şey daha gelmişti öğretmenimle, YAĞMUR... Aylarca beklenen yağmur... O gün bütün gün bereket yağmıştı gökten, toprak yağmura biz öğretmene olan susuzluğumuzu doya doya içmiştik.

Ömer Öğretmen getirdiklerini okula yerleştirdi, ertesi gün de hepimizi okula çağırdı. Bütün çocuklar sevinç içinde hazırlandık. Benim saçlarım çok uzundu, ninem tararken çok acıttırdı, ince dişli tarakla tarardı, böylece saç diplerim de temizlenirmiş; bit, pire ne varsa dökülürmüş. Şimdi ne zaman saçlarımı tararken acısa, sabahları okula giderken ninemin saçlarımı çekiştire çekiştire tarayışı gelir aklıma. Herkesten önce okulda olmanın hevesiyle okul bahçesine vardığımda Memiklerin tonbalak, avurtları şiş, sarı başlı oğlu Salim'i, tel boyun yelken kulak Kadir'i, bir de dayımın kızı sarı Safiye'yi görmeyeyim mi, tabii bozuldu, hiç umursamaz gibi davranıp bir kenarda Ömer Öğretmenin gelip okulu açmasını

beklemeye başladım. Yavaş yavaş bütün köy çocukları bahçede toplanmaya başlamıştı. Köyümüz çocuklarını okutmaya hevesli, eğitime önem veren insanlardan oluşuyordu, ama yoksul bir köydü, imkansızlıklar yüzünden çoğu çocuk ilkokuldan sonra okuyamıyordu.

Bir süre sonra Ömer Öğretmen elinde anahtar gülümseyerek geldi, kimimiz utangaç utangaç saklanıp, kimimiz önce beni görsün diye öne öne çıkarak çevresinde toplandık, bizi önce sıraya soktu, boy sırasına. . Canımı sıkan bir şey vardı ki bazı çocuklar önlük giymeden gelmişlerdi . O zamanlarda çocuk aklımla yoksulluğun ne demek olduğunu pek kavrayamıyordum. Kimi çocukların önlük alacak parası bile yoktu. Oysa bana göre her çocuğun bir önlüğü olmalıydı. Ömer Öğretmen hiç kızmadı önlüksüzlere oysa ben kızırıyordum. Okul açıldıktan kısa bir süre sonra hepimizin siyah önlüğü, beyaz yakası oldu. Nasıl mı? Ömer Öğretmen bunun için de şehre gidip bir kumaşçıyla ve bir terziyle anlaşarak indirimli önlük diktirdi önlüğü olmayan çocuklara, hepimize indirimli kitaplar aldı, ikinci el. Kalemlerimizi İsmail Dayı'nın dükkanından aldık. Defterlerimizi Ömer Öğretmen getirdi şehirden. Onu nasıl getirdi bilmiyorum, ama O isterse bize dünyayı bile getirebilirdi, yağmuru bile getirmemiş miydi gelişiyile...

Ve biz derslere başladık. Var gücümüzle çalışıyorduk, hepimiz bir sınıftaydık. "Aferin! İşte bu benim istediğim çocuk" sözlerini duymak için elimizden ne gelirse yapıyorduk. Ben okumayı çok seven bir çocuktum, bana çeşit çeşit hikaye kitapları verirdi, daha ilkokulda pek çok dünya klasiklerini okumuştum. Sefiller, Şeker Portakalı, Ömer Seyfettin'i, Sait Faik, ...

Her şey çok güzeldi, sınıksız bir sevgi bağıyla bağlanmıştık Ömer Öğretmene, sınıfta bir soba vardı, hepimiz odun getirirdik evden gelirken, Hamdi Emmi okulun müstahtemiydi. Parasını köyden toplayıp Öğretmenimiz de üstüne

para koyar, verirdik maaşını. Sobayı Hamdi Emmi yakardı.

Hepimiz artık okullu olmuştuk, Ama içimdeki “öğretmenimiz gider mi” duyusunu atamıyordum. Çünkü üç sene yarım yamalak okumuştuk, gelen öğretmenler kalıcı oluyordu hiç. Ömer Öğretmen hafta sonları giderdi bazen, ama pazar akşamı bilirdik ki geri dönecek, içimizde korkuyla karışık bir ümitle beklerdik dönüşünü.

Bir sabah hiç beklemediğimiz bir şey oldu, pazar akşam üzeriydi, minibüsten Ömer Öğretmenle birlikte bir de kadın indi. Kıvrır kıvrır saçlı, esmer narin bir genç kadın. Hemen ertesi gün de bir kamyonetle bir kaç parça eşya geldi. Öğretmenimizin eşiymiş bu yeni gelen güzel kadın. Oldukça mesafeli, dudaklarında soğuk bir gülümseme herşeye süzer gibi bakan, pek konuşmayan bir kadındı bu. Ne yazık ki, bu kadın geldikten sonra Ömer Öğretmenimizin değiştiği hiç birimizin gözünden kaçmadı. Eskisi gibi değildi; gözlerindeki eski ışıltı yoktu, dalgındı, hatta zaman zaman sinirli oluyordu. Hiç birimize bağırmas, sesini yükseltmezdi ama bakışıyla bizi çok etkilerdi, anlardık ki Ömer Öğretmen kızdı, hemen çeki düzen verirdik kendimize. İşte bu halleri sık olmaya başladı. Ben çocuk aklımla öğretmenimin mutlu olmadığını seziyordum. Çok üzülüyordum, o kadına kıızıyordum, nasıl üzebilirdi böyle bir adamı, nasıl kıyardı, aklım almıyordu.

Ömer Öğretmenimin mutsuzluğunun nedenini de ni-nemle dedemim konuşmalarından öğrendim. Biz çocuklar dinlemez gibi görünür, ama herşeyi dinler, kendi kafamızda yorumlarız. Öğretmenimin eşi mutlu değildi bu köyde, gitmek istiyordu, huzur vermiyordu adama. Öyle diyordu ninem, dedeme. . Bunu öğrendiğimde içime bir ateş düştü, gidecekti Ömer Öğretmen, o da bizi bırakacaktı. Şimdi bile sevdiğilerimden biri uzak bir yere gidecek olsa içimde o günkü duyduğum acıyı duyarım. Bu farklı bir acıdır, çaresizliğin verdiği, onmaz bir acıdır;hiç bir şey yapamazsın, sadece seyledersin, elinden hiç bir şey gelmez, sadece dua edersin “ne

olur gitmesin” diye...

O seneyi öylece bitirdik. Bana çok şey öğretti o bir sene, sadece bana değil diğer çocuklara da öğretti. Bir insanın işine ne derece bağlı olabileceğini, severek bir işin nasıl başarılabileceğini, her şeyin bir çaresi olduğunu ve en önemlisi de insanı sevmeyi öğretti; çıkarsızca, beklentisizce bir insana bağlanmayı öğretti. Hepimiz bir üst sınıfa geçmiştik. Ömer Öğretmen bir gün şöyle demişti “Bu sınıfta çok iyi yerlere gelecek çocuklar var, hepiniz zeki çocuklarsınız, hepinizi iyi yerlerde göreceğim.” Bu sözler bizi motive ediyordu. Canla başla çalışıyorduk.

Ertesi yıl, Öğretmenimizi aynı ümitle ve heyecanla bekledik. Ve söz verdiği gibi yine bir yağmurlu günde çıkageldi. Yanında eşi ve küçük bir bebekle. Oğlu vardı öğretmenimizin Ceyhun isminde, mini mini bir bebek. Onu da bastık bağrımıza. Yıl ortasında Öğretmenimin mutsuzluğu iyice artmıştı. Oğlunun varlığı bile onu mutlu etmiyordu. Bir gün köyde öğretmen lojmanından yüksek sesler geldiği söylentisi yayıldı. Zaten biz çocuklar öğretmenimizin dalgınlığından kötü şeyler olduğunu seziyorduk. Ve bugün hala bunu, yani öğretmenimizin mutsuz olduğunu, bir gün gidebileceğini birbirimize bile söylemekten kaçındığımızı biliyorum. Yıllar sonra eski arkadaşlarımla bir araya geldiğimizde bunu itiraf edebilmiştik

Bir sabah lojmanın önüne bir kamyonet geldi, evdeki eşyaların bir kısmı sessizce kamyonete yüklendi. Eşyalar yüklenirken yardım etmedim. Bir kenarda ellerim çenemde, oturup sessiz sessiz seyrettim. İçimde bir ağlama duygusu kabarıyordu, ama ağlamaya bile gücüm yoktu, çocuk kalbimle kırılmış, incinmişim. Bütün güvenim zedelenmiş, bütün sevincim sönmüştü, devamlı yutkunuyordum. Ben öğretmenim de gidecek sanıyordum oysa giden eşi ve oğlu oldu. Eşyalar gittikten sonra herkes dağıldı. Akşam olmak üzereydi. Bu sefer çiseleyen yağmur hiç birimizi mutlu et-

miyordu. Ben de ninem kızar diye eve doğru gidecekken, birden geri döndüm, çocuk yüreğimle öğretmenimin o anda ne kadar üzgün olduğunu hissedebiliyordum. Öğretmenimi çağıracaktım, “Bize gidelim öğretmenim, ninem sizin sevdiğiniz yoğurt çorbasından yaptı” diyecektim. Aslında bilmiyordum ninem ne yemek yaptı, yoğurt çorbası yapmadıysa da ben yaptı sandım diyecektim, kafamda bunları kurarak eve yaklaştım. Cesaret edip kapıya vurmadım, dolandım, pencereden seslenmeyi düşündüm, uzandım pencereye ve o anda ömrüm boyunca unutamadığım o sahneyi gördüm. Ömer Öğretmen yarı boş odada, bir sandalyeye oturmuş ağlıyordu. Dondum kaldım. İlk kez bir öğretmenin ağladığını görüyordum. O ki her şeyi başaran, her şeye göğüs geren, bize hayatı sevmeyi öğreten, şarkılar söyleten, bizimle top oynayan, şiirler ezberleten, gülen, güldüren adam. . Oraya, pencerenin altına çöktüm ben de ağladım, ağladım, ağladım... Ve ben bu sırrı çocuk kalbimle hep taşıdım, yıllarca kimseyle paylaşmadım. .

O bizimle kalmıştı, O, ailesini değil bizi seçmişti, bırakmamıştı bizi, O öğretmenliğin en zor olanını seçmişti; köy öğretmenliğini... Yıllar sonra, “Sadece bir yıl daha ver, sonra gideriz, bu çocuklar okuyacak, içlerinde çok zekiler var, yalık olur gidersem, bir sene daha, sadece bir sene daha kalalım” dediğini, ama eşinin kendini dinlemediğini anlatacaktı bana. Bizimle kaldı, bizi parasız yatılı sınavlarına götürdü, ümit bağladığı öğrencilerin çoğu sınavı kazandı. Belki de köyümüz, tarihinde ilk defa en başarılı öğrencilerini o yıl verdi. Memiklerin tombalak, avurtları şişkin, sarı başlı Salim burslu olarak gittiği Kanada’da öğrenimini tamamladı bir üniversitede gıda mühendisi profesörü oldu. Tel boyun yelken kulak Kadir, Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesini bitirdi, akademik kariyer yapıp profesör oldu. Semra, Kadın hastalıkları uzmanı oldu. Ümüş (adının Ümmühan olduğunu çok sonra öğrendiğim samimi arkadaşım) İngiltere’de mastır ya-

pıp Üniversitede öğretim üyesi oldu. Ve burada sözünü etmediğim pek çok arkadaşım çok iyi yerlere geldiler. Çünkü, Ömer Öğretmen bize okuma azmi verdi, bize yardım etti, elimizden tutup içimizdeki cevheri ortaya çıkardı; hürmetle öpülesi o güzel elleriyle benim çorak topraklarımda nice fidanlar yetiştirdi .

Ben mi? Ben okuduğum bölüme dereceyle girdim, belki çok farklı bölümler okuyabilirdim, ama öğretmen olmak istedim. Ben Yağmurla gelen o adam için, öğretmenim için, başka fidanları sulamak için ağaçları ve yağmuru bol bir şehirde öğretmen oldum. Ömer Öğretmenim ise bizi mezun ettikten sonra bir yıl daha kalıp başka yere gitti. Bundan bir süre önce de vefat etti. Ruhu şad olsun. . Ve onun gibi nice Ömer Öğretmenlere selam olsun !!

Mansiyon

İSTANBUL-1

EYLÜL AKŞAMI

Enver AYDIN

Yılları geride bırakarak, geleceğe doğru usul usul ilerlemek. Geçmiş bir hatıra defteri gibi koltuğunun altına almak ve yüksek bir tepeye çıkararak rüzgarın söylediği şarkılara kulak kesilmek. Vatanını, yaşadığın şehri, dostlarını ve öğrencilerini tebessümle seyrettikten sonra o defteri koltuğunun altından çıkarmak ve iştahla okumaya başlamak. Çocukluktan gençliğe, gençlikten yetişkinliğe doğru adım adım büyümek; artık daha dingin, daha olgun ve derin bir duruş edinmek olsa gerek.

Geçmiş çok daha iyi görüp seyredebiliyor insan. Yaşanılan olayların, daha net görülebilmek için; sanki akıp giden zamanla birlikte mayalanarak hatıralara dönüşmeleri ve kendilerine yıllar sonrasının pencerelerinden bakılacağı günü beklemeleri gerekiyor. Yaşandığı an farkına varılmayan ayrıntılar, yıllar sonrasının penceresinden kafamızı uzattığımız an da bize göz kırıp tebessüm ediyorlar. Hani ağlasak mı gülsək mi, sevinsek mi üzülsek mi diye şaşkına döneriz ya bazen, ben ne zaman hatıralarıma uzanmaya kalksam, bu şaşkınlığın, bu garip ruh halinin istilasına uğradığımı fark ediyorum. Hüznün bir karabasan gibi yüklendiği anlarda tebessüm ediyor olmak...

Şimdi yıllar öncesine dönüp, hayatıma yön veren, örnek ve asil tavırlarıyla beni derinden etkileyen öğretmenimi dü-

şündüğümde, yine aynı garip ruh haline bürünüyorum. Orta son sınıf öğrencisiydim. Babamın işleri kötü gitmiş, işini kaybetmiş ve büyük borçlar altına girerek uzun bir süre ortadan kaybolmuştu. İcralık olmuş ve evimizde ne varsa kaybetmiştik. Her kapı çalısında ve telefonun sesini duyduğumda, göğüs kafesime kocaman bir ağırlık oturur, kalbim daha hızlı atmaya başlardı. Ya bir avukat olurdu arayan, ya sert, buyurgan ve ürkütücü bir ses tonuyla, üst perdeden konuşan bir alacaklı ya da polis. Hatırlıyorum da, elektriklerin ve suyun kesilmesine ne kadar üzülmişsem, telefonumuzun kesilmesine de o kadar sevinmiştim. Sırf ev sahibine yakalanmamak ve onun “Baban nerede, ne zaman gelecek. Kirayı ödeyin yoksa evden atacağım hepinizi” sözlerini işitmek için apartmanın kapısında anahtarı sessizce çeviriyor ve ışıkları bile açmadan karanlıkta evime bir hayalet gibi giriyordum.

Ve kış! Evde yer yatakları, battaniyeler ve yakıt olmadığı için bir işe yaramayan derme çatma sobadan başka hiçbir şey yok. Bu manzaradan kaçmak, annemi ve iki kardeşimi karanlıkta battaniyelere sarılmış öylece otururken görmemek için zamanımın çoğunu dışarıda geçiriyor, annemin ağlayışlarından uzaklaşmak için kendimi sokaklara atıyor, geç vakitlere kadar orada burada sürtüyordum. Bir gece en yakın arkadaşım ile birlikte, onun evine çok yakın bir keresteciden tahta parçaları çalmaya karar verdik. Planımızı uygulamaya koyup bir çuval tahta parçasını sırtlandığım an, annemin ve kardeşlerimin yaşayacağı sevinci düşünüyordum sadece. Anneme sunacağım gerekçe de hazırды; keresteciye yardım ettik ve karşılığında da bu çuvalın içindekilerle mükafatlandırıldık!

Yakalandık!

Ben çuvalı sırtlanıp keresteciden çıkarken biri görmüştü bizi. Görmüş ve arkadaşımı da tanımıştı. Ertesi gün dersten çağrıldığımda, müdür beyin odasında polisler bekliyordu bizi. O an hissettiğim korku, utanç ve heyecan, izahtan va-

restedir.

Arkadaşımla birlikte karakola gittiğimizde ne yapacağımı bilmiyordum. Artık utançtan çok, korku ve sahipsizlik duyguları içindeydim. Çaresizlik, şaşkınlık. . Telsiz sesleri nasıl da tırmalamıştı kulağımı, polisler bu işi nasıl yaptığımızı sorduklarında dilim nasıl da tutulmuştu. Konuşamıyordum bile.

Bir an onu gördüm. İçimde utançla karışık bir umut belirdi. Koridorun hemen karşısındaki odaya girerken bana baktı, göz göze geldik. O bakışta anlayış vardı, “senin için geldim” vardı, “seni önemseydiğim için buradayım, endişelenme, çözeceğim bu hadiseyi, kurtaracağım seni” vardı bakışlarında. Ve “neden böyle bir şey yaptın ki çocuk, keşke yapmasaydın, başını derde sokmasaydın” vardı biraz da. Yıllar geçmesine rağmen, o yüz, o ifade, o bakışlar hala capcanlıdır hafızamda. O gözleri şimdilerde çok daha net okuyorum. Öyle heybetli gelmişti ki bana o an; kimsesizliğimi, çaresizliğimi ve korkularımı alıp götürmüştü varlığıyla.

Liseye geçtiğimde edebiyat hocam olacaktı, ama o yıllarda Türkçe öğretmenimdi o benim, Aliydi ismi. Nasıl yaptı bilmiyorum ama bizi kurtardı. Karakoldan çıkmak üzereyken bir kadının ağlayarak konuştuğunu fark ettim, annemdi. Onu teselli eden yine Ali Öğretmen oldu.

Okulun hemen yanındaki karakolun kapısından çıkarken beni yeni bir sürpriz bekliyordu. Polisler tarafından götürüldüğümü duyan öğrenciler okulun duvarlarına dizilmişlerdi ve ben o kalabalığı gördüğüm an yerin dibine geçmiştim. Gözlerimi yerden kaldırmadan oradan uzaklaştım ve ağlaya ağlaya eve gittim. Saklanacak en emin yer uykuydu, kendimi yatağa atıp üzerimi de sıkıca örttüm. Karar vermiştim, okula bir daha gitmeyecektim. Henüz uykuya dalmadan annem geldi ve benimle konuşmaya çalıştı. Ona okulu bıraktığımı söyledim. Hiçbir güç oraya gönderemezdi artık beni. Bir hır-

sızdım ve bana aşağılayıcı gözlerle bakacak onca kişinin arasında bir dakika bile duramazdım. Uykuya dalmışım.

Omzumdan sarsan bir elle uyandım. Onun eliydi. Bir kez daha göz göze geldik ve hızla toparlandım. Gülümsüyordum. Okula gitmeyeceğimi söylediğim için endişelenen annem, ondan benimle konuşmasını rica etmiş. Bana kendi çocukluğundan, bakkaldan şeker aşırıldığından, hatta bir keresinde komşusunun ördeğini bile arakladığından bahsetti. Bunları anlatırken gülüyor ve beni, yaşanılan her kötü olayın yıllar sonra tebessümle hatırlanacak anılara dönüşeceğine inandırmaya çalışıyordu. Bakışlarında, duruşunda, gülüşünde ve sözlerinde beni utandıracak en ufak bir iz yoktu. O konuştuğça rahatlıyordum. Yaptığımın bir hata olduğunu ama bunu bir daha tekrarlamayacağıma inandığımı söyledikten sonra, kendisinin, çocukluğunda çok daha büyük hatalar işlemiş olduğunu ekledi. Bu hatanın bütün enerjimi, yaşama sevincimi ve heyecanımı emerek beni elden ayaktan kesmesini, çok daha büyük hatalara kapı aralamasını engellemiş ve beni okula gitmeye ikna etmişti. Ertesi gün okul kapısında bekleyeceğini ve beni görmediği takdirde evime gelip sürükleye sürükleye götüreceğini söylerken, yüzünde buyurgan ve kızgın bir ifade değil, rahatlatıcı ve babacan bir gülümseme vardı.

Üç beş gün kadar sonra, bir kış boyunca yetecek kadar odun ve kömür gelmişti eve. Bu yakıtın babamın gönderdiği parayla alındığını söyleyen annem bana gerçeği yıllar sonra itiraf edecekti. Ali öğretmenin işiymiş bu, bana söylenmesini de o istemiş. Gerçeği öğrendiğimde üniversitede okuyordum ve o an dalıp gittiğimi, öğretmenimi bir kez daha hürmetle andığımı, minnet duygusuyla dolup taşıdığımı ve hayalimde uzanarak o mübarek ellerini öptüğümü hatırlıyorum.

Artık çocukluktan gençliğe adım atmıştım. Lise ikinci sınıftaydım ve sırlıklam aşık olmuştum. Garipliğe bakın ki,

kalbini sevdiğine açmaya cesaret edemeyen ben, böylesi bir meselede Ali Hocaya açılmaya cüret edebilmişim. Ne tepki vereceğini bilmiyordum ama yardıma ihtiyacım vardı. Birine anlatmasaydım boğulacaktım sanki ve o kişi de Ali Hoca olmalıydı. Beni dinledi, dinledi dinledi... Bugün bile aklımdan çıkmayan şu sözü söyledi ilk önce: “Her şeyde olduğu gibi, sevgide de onuru ayakta tutmalı insan. Hem kendi onurunu hem de sevdiğinin onurunu.” Anlayışına hayran olduğumu bugün çok daha iyi anlıyorum. Aşkî öcü gibi gösterip beni korkutmak yerine, onun nasıl bir şey olduğunu anlatmayı ve aşkın onurunun nasıl korunacağını öğretmeyi tercih etmişti. Yıllar sonra kendimi paralasam da bugüne geri dönemeyeceğimi ve ileride bir pişmanlık duymamak adına, istersem gidip onunla konuşabileceğimi söyledi.

Gittim, konuştum ve “dost olalım seninle” gibi bir teselli sözüyle reddedildim! Tepeden tırnağa yıkılmış bir şekilde hocama koştum, gülümsedi ve “Yaz” dedi. Şaşkın şaşkın yüzüne baktım. “Aşkını yaz” diye devamını getirdi sözünün. Ve o günden sonra yazmaya başladım ben. Aşkımı yaza yaza yazmaya aşık oldum. Ve şimdi bana “Yaz” diyen o dev yürekli adamı yazıyorum. Asla kâfi gelmeyecek sözlerim onu anlatmaya biliyorum, zira ayrıntılara dalmaya kalktığımda kalemimin soluksuz kalacağını hissediyorum.

Lise üçüncü sınıftaydım ve okulun son günleriydi. Öğrencilerin büyük çoğunluğu gelmemişi ve son saat Ali Hoca bizi serbest bıraktı. Arkadaşların çoğu test çözmeye başlamışlardı. Hocam yanıma oturdu ve konuşmaya başladık. Nereden aklıma geldi bilmiyorum, “Hocam, birlikte bir şiir yazalım mı? Bir dize siz, bir dize ben! Ne dersiniz?” diye sordum. Kabul etti ve ilk dizeyi kendisi yazarak kağıt ve kalemi önüme uzattı. Düşündüm ama bir türlü Hocamın karaladıklarına uygun bir dize bulamadım. Kağıt ve kalemi tekrar uzatarak hocamdan dizeyi değiştirip yerine başka bir dize yazmasını istedim. Kağıt yeni bir dizeye birlikte önüme

geldiğinde ben yine kala kalmıştım. Düşündüm, düşündüm, düşündüm. . Yine olmamış ve aynı şeyi Hocamdan tekrar istemişim ki, kağıdı ve kalemi hızla önüne çekip “Anlaşıldı, senden hayır yok. Bu şiiri kendi başıma yazacağım” diyerek ders sonuna kadar başını kağıttan kaldırmadı. Çıkış zili çaldığında kağıdı katlayıp cebine koyarken “kalan kısmını evde tamamlayacağım” dedi ve gözden kayboldu. Ertesi gün ilk teneffüste “Eylül akşamı” adlı bir şiir uzattı bana. İki sayfalık uzun ve çok güzel bir şiirdi. Derse girer girmez, şiiri adeta içtim.

Ve okulun son günü. Öğrenciler ellerinde karneler birbirleri ve hocalarıyla vedalaşıyorlar. Gülenler, ağlayanlar, sevenler, üzülenler. . Öğretmenler odasının önünde kolundan tuttum Ali Hocayı ve “Hocam size bir hediye vermek istiyorum” diyerek, onu boş sınıflardan birine çektim. Ceketimin cebinden çıkardığım kağıtları eline tutuşturdum. Kağıtları açtığı anda şaşırmıştı. “Bu da neyin nesi?” der gibi bakıyordu yüzüme. Hocamın kendi şiiriydi bu: Eylül akşamı.

“Lütfen elinizdeki kağıtlardan takip edin hocam” diyerek şiiri ezbere okumaya başladım. Şiir bittiğinde birbirimize öyle bir sarıldık ki, görülmeye değeri doğrusu. Bana, “bu hayatımda aldığım en güzel hediyeydi” dediğinde ben bir şey söyleyemedim. Sınıftan dışarıya çıktığımızda, ömrüm boyunca unutamayacağım bir hatırayı kuşanmış olduğumun farkında değildim belki o gün. Bugün olsaydı; verdiğim hediyenin, hayatında aldığı en güzel hediye olduğunu söyleyen hocama şunu söyledim: hayatıma giren en güzel insan için az bile...

Mansiyon

NIĞDE

YÜREĞİNE OKUDUĞUM MEKTUP

Aynur DAŞDEMİR

Bu gece, ayın saklandığı yerde yıldızları gördüm. Ne kadar da insanlara benzediklerine, uzak ve pırıltılı duruşlarına bir kez daha şahit oldum. Kim bilir? Kaç milyonuncu kez yaşanan bir görsel şölende kendimi buldum. Neden bilmiyorum... Hem birbirlerine yakın, hem de bir o kadar uzaktı hepsi. Hem insanlar gibiydi, hem kendilerince duruyor gibi...Semayı süsleyişlerinde ve sadeliklerinde gösteriş buldum. Yaratılmışlığın verdiği sonsuz bir gösterişi sanki bu. Küçük bir Anadolu kentinde bu düşsel sema; heyhat!

Memleketimde günlere vuran ayazlar adım atar hep bu kış günlerinde. Güzel insanlar süsler bu küçük Anadolu kentini. Güzel bakışlar vardır. Ömrü vefa etmeyenleri düşündüm bir an ve ömrü vefa edip de ihmal ettiklerim geldi aklıma. İnsana özgü müdür bu davranış yoksa hep akılda mıdır? Hatırladıklarımız, unutamadıklarımız. İnsan ne büyük bir mumamma, ne güzel bir yaratılış örneği. Yaratandan ötürü; beni hoş görmesini diledim ihmal ettiklerimin, sevdiğimlerin. Büyük bir koşturmaca sarmış günlük hayatın içinde hepimizi. İliklerimize kadar sevgisini duyduğumuz insanları özler olmuşuz da vakit bulamamışız her nedense. Çocukluğumdan elime, büyük dostluklar, vefalar biriktirmiş yüreğim.

Yeryüzünde bizim için yaratılmış rengarenk güzellikler içinde buldum seni. Sen ki peygamber mesleğini yapansın.

Yüreğimde iz bırakansın. Yazın, kışın, ve an gelip de yokluğun, kimsesizliğin bastıracağı günlerde; gül yüzünle dünyamı aydınlatansın. Seni buldum bu gecede öğretmenim. Ellerimden tuttuğun, o günler geldi aklıma. Benim memleketim garipti, yalnızdı öğretmenim. İçim memleketimdi benim. Yalnızlığım vardı, suskunluğum büyürdü benim. Aslında yalnızdım gözlerimde büyürdü yalnızlığım. Ve sonrasında; şiirlerim oldu dize dize ve yazılarım oldu, verdiğin cesaretle dillendirdiğim... Ellerim kalem, düşlerim sen oldun öğretmenim, çocuk yüreğimde... Büyüttüğün güzel gözlerinde ben vardım öğretmenim. Ben o kadar büyük değiştim! Minicik bir candım aslında ; suskun ve öylesineydin işte. Sen bana nasıl dokundun? Nasıl değiştirdin öğretmenim? Dünyaya farklı bakar olmuştum sayende. Ne güzeldin öyle. Suskun yüreğimi canlandıran sen olmuştun. Hiç unutmam, yıllardan ortaokulun ilk adımlarını attığım zamanlardı ve bir şiir yarışmasıydı. “-Korkma! Yaz, başaracaksın, sana güveniyorum” demiştin. Ben kendime güvenmiyordum oysa ki. Sen beni nasıl görmüş, nasıl bulmuştun? Onca yürek, onca can arasında. Beni nasıl yüreklendirmiştin de birinci olmuştum? Hiç anlayamamıştım, onca şiir arasında. Nasıl duygular yüklemiştin bana. Ya da benim öğretmen olacağımı nerden bilip de nasıl yüreklendirmiştin beni . Nasıl bir sevgiyle sunulmuş bir ilhamdı o? Gözlerinde ilahi bir ışıltıyla bakardın ya; masum, çocuk yüreklerimize... Belki de, bütün sır burda gizliydi. Ne kadar büyük bir sevgiyle yaratılmış ve kuşatılmıştın sen? Çok güçlüydün, sevgi dolu gözlerinle...

Sanki annemdin benim! Çocuğun yoktu o zamanlar, genceciktin . Ama sanki ben senin çocuğun kadar yakındım. Yüreğin yüreğime; o kadar yakındı aslında. Hep özeldin benim için. Onca çocuk arasında, sevgiyi paylaşmayı da sen öğrettin bana. Kimse kendini yalnız hissetmezdi senin bulunduğun yerde. Allah'ım o ne büyük bir yürekti öyle. Ufak tefektin ama güçlü adımların vardı. Yumuşacık kalbinin, el-

lerine dokunan yansımaları vardı. Sevgiyle dokunurdu ellerin Ayşe'lere, Elif'lere, Aynur'lara. Çok büyüktün sınıfa girdiğin anlar. Hiç bitmesin dediğim zamanları, bana sen öğrettin. Hiç bitmesin diyen öğrencilerim oldu benim de; senden öğrendiklerimle. Senin bana yansıyan ışığınla; öğrencilerimi aydınlattım gücüm yettiğinde.

Öğretmenliğin insan olmak olduğunu; insan olmanın da senin yüreğin kadar var olmak olduğunu da sen öğrettin. Allah'ım derdim, nasıl bu kadar sabırlı olur bir insan ve bu sabra bir de güler yüz nasıl eklenir derdim, çocuk aklımca. İnanılası gelmezdin bana; çok büyük gelirdi yaptıkların. Tüm yaramazlıkları bir anda nelere dönüştürürdün? Meğer, ne zor bir işmiş yaptığın öğretmenim. Sabır çiçeklerini ekmek gerekmiş, yüreğimizin en derinine. Bunu da senden öğrendim. Ne çok duygunun çiçeği olmuşsun öyle, yüreğimde sessizce. Şimdi düşünüyorum da, ben senin en çok gözlerini sevmişim. Her zaman, biri yeşil, biri mavi bakan gözlerini. Bunca farklı yaratılmışlığının ; Allah tarafından hediyesi diye düşündüm hep.

Hiç unutmuyorum, bir kış günüydü Niğde'de. Yerler cam gibi buz tutmuştu. Bir gün öncesinde, senin çok üzüleceğin bir kaza geçirmiştim öğretmenim. Beş parmağında yanmıştı sobada. Geceyi gözyaşlarıyla geçirmiştim. Annem yanımdaydı ama sen beni sabah görecektin. Canım çok yanmıştı. Bilirdim, bana kıyamazdın. Diğerlerine de kıyamazdın ama sanki bana daha çok kıyamaz derdim, çocuk aklımca . Nasıl bir sevgiyle yaslanmışsın böyle yürek hafızama? Bak, kaç yıl geçmiş üzerinden. Bugün de hala öyle taze bir duruşla bakıyor bana.

Kaç yıl öncesinin Niğde'si ve sabahın çok erken saatleriydi. Her zamanki gibi; okul çantamla bir bütün olup çıkmıştım yola. Sabahın ayazı kötü vuruyordu yüzüme. Bir yandan yanmış elime seviniyordum; yazı yazacağım elim yanmadı diye, diğer yandan da sana gelmeye çalışıyordum. Okul

sendin, hayat sendin o gün benim için. Mutluydum, çünkü sana getiren yollardan geçiyordum. Her yer buz tutmuştu. Yüreğimde sıcacık bir gülüştün ya sen. Umrumda değildi yollardaki karlar, buzlar. Hem acele, hem dikkatli yürüyordum yolları. “Allah’ım diyordum” ne çok buz var bu sabah. Koşmak istiyordum ama adımlarımı buz kesiyordu, yüzümde ayazlar geziyordu.

Kış güzeldi fakat bugün sanki daha bir zorluyordu. Eski evler vardı buralarda. İçine tarihler sıkıştırılmış, nice hayatların hatıralarını sığdırmış eski evler... İç i insanla dolu ama sanki çaresizliğin barındığı eski evler. Hayata dair öğrendiğim türlü şeyler, sanki bu evlere sığınyordu bu sabah. Kediler de saklanmıştı, köpekler de. Uç uç böcekleri yoktu. Yaz günlerinde kalmıştı ama yüreğim sanki uçuyordu ve sana geliyordum. Gülen gözlerinde, bilgiyi, şefkati, sevgiyi, merhameti öğrenmeye yürüyordu adımlarım. Ama bu adımlar, buzların durmaksızın çelme takmasına engel olamıyordu. Mehteranda bir yiğit gibiydim bu sabah; bir duruyordum, bir gidiyordum. Elbette; neslim dedem, ceddin babamdı . Ama bu buzlar diyordum kendi kendime, sanki bu sabah çok fazlaydı ya da gece çok ayaz yemişlerdi. Değilse bunca keskin olmazlardı derken; kendimi yerde buldum. Allah’ım ne büyük bir şanssızlıktı bu. Bir gece önce bütün parmaklarımın yandığı yetmiyormuş gibi; aynı elim bir de buzla kesilmişti. Kan revan içinde kalan yanmış parmaklarıma şaşkınlıkla bakıyordum sadece. Etrafta kimsecikler yoktu. Bir Allah’ın kulu gözüküyordu bu sabah. Gözlerimden yaşlar süzülüp akmaya başladı. Çaresiz hissettim kendimi o anda, hiç olmadığım kadar çaresiz... Etrafı gözlemleyen o kız çocuğu gitti, yerine sokağın ortasında acısıyla baş başa kalan bir gariban vardı sanki.

Her acı büyüktür elbette ama kulun kaldıramayacağı acı verilmez ya, dayanmaya çalıştım. Ama gariban olmak, garip bir can gibi durmak sanki yaşıma çok fazla geldi, hıçkırarak

ağlamaya başladım. Bu soğuk kış gününde kimsecikler yoktu Allah'ım. Evle okul arasındaki mesafenin tam orta yerindeydim. Eve dönsem, o gün seni göremeyecektim öğretmenim. Elim kanlar içinde kalmıştı ama sana gelecektim ille de. Başka bir kazaya mahal vermemek için adımlarımı daha dikkatli atmaya çalışarak, okula yaklaşıyordum.

Ders zili çoktan çalmıştı bile. Sana geç kalmıştım. Sığınaç liman gibiydin ya sen. Geç kağıdı bile almadan doğruca sınıfa yürüdüm. Bu perişan halimle, gözümde yaşlarla beni senden başka kimse görmesin istedim. Kapıyı bile zar zor tıklattım. Hiç unutmuyorum, sınıfa kış güneşi vurmuş ama sen ondan daha aydınlık duruyordun. Dedim ya, sanki ilahi bir nur gibi bana bakıyordun. Benim varlığım; salya sümük olmuş perişan bir öğrenci olmaktan çıkıp, o “Nur” a yaslanan bir güzel insan olmuştu. Nasıl da telaşlanmıştın, beni o halde görünce. İlk önce gelip başımı okşamıştın ya, tüm acılarım dinmişti sanki. Ne bir gece önce yanmış elim, ne de buzun kestiği acı kalmıştı aklımda. Bana gözyaşlarımı silmem için hemen bir mendil vermiştin. Yıllar önce bir arkadaşım “Mendil vermek ayrılıklara sebep olur.” demişti kendi aklınca. Ama sen benim gönlümden hiç ayrılmadın ki. Bu nasıl güzel bir sevgiydi böyle. Yücelmiştin iyice gözümde, etrafında ilahi bir ışıltı belirmişti yine. Hemen ellerinle, elimdeki yarayı temizlemeye çalıştın. Ben sadece bakıyordum ve seni izlemekten başka hiçbir şey yapamıyordum. Bütün acılarını ve birikmiş gözyaşlarını silmiştin bu çocuğun bir anda. Sen ne güzeldin öğretmenim. Ne kadar merhametliydin. O günü, o dersi unutmak ne mümkün yıllar geçse de. Memleketimin ayaz vurmuş günlerinde hep sen gelirsin aklıma. Hep merhametle dokunan ellerin, sevgiyle bakan gözlerin gelir. Elimde buzdan kalan iz, sanki sen gibi bakar bana, elim her baktığımda. Gözyaşlarımı bile mutluluğa çeviren, seni buluyorum.

Hayat, çok şey öğretiyor insana aslında. Ama sevgiyle,

merhametle insan yetiştirmeyi senden öğrendim ben. Sevgiyle dokunulan gönüllerde, daha çok şey öğretilbileceğini, asıl olanın sevgi olduğu gerçeğini de sen öğrettin bana. Aslan; gerçekten sevgiymiş öğretenim.

Geçenlerde karşılaştık ya, seninle memleket sokaklarında... Yine, yeniden, görmeye doyamadığım güzel insan; sevgili öğretmenim. Yılların verdiği çizgileri göremedim yüzünde. Her zamanki gibi sevgiyi buldum yine. Yüreğini ortaya koyan duruşunun hiç kaybolmadığını gördüm. Öğretmenim; kızını anlatıyordun, üniversiteye gidiyor diye. Hiç kıskanmak gelmedi içimden. Yeryüzünde sana benzeyen bir can olması onu da mübarek kıldı gözümde. Sizlerle gurur duyuyorum diyorsun ya her gördüğünde... Ah öğretmenim ah, kendinle gurur duymalısın diyor içimdeki ses. İçimdeki ses; çok mutlu oluyor, seni her gördüğünde... İçimden sana daha sıkı sarılmak, haykırmak geliyor; sokaklar dolusu bağırarak geliyor. İçimdeki ses, çok şey söylüyor da öğretmenim, hep kağıtlarda kalıyor.

O kadar kendime yakın görmüşüm ki sizi kağıda dökülürken siz ifadesi sen oluveriyor birden... Bu ne samimiyet diyorum yazarken. Ama içimde sonsuz bir yakınlık var aslında. Her defasında öğrettiğiniz saygıyla dururum ya, karşınızda... Bana bir değil birçok harf öğreten seni görmek beni çok mutlu ediyor öğretmenim. Dualarım büyüyor sana doğru. Hissediyor musun? Canım öğretmenim; bak ne öğrendim; öğretmenlik bahçıvanlıkmiş aslında. Dokuz yıl az değil... Yeni yetişen gülleri, laleleri, zambakları büyütüyorum ben de. Ne kutsalmiş meğer yaptığın iş. Sevdikçe öğretir, öğrettikçe ışıdarmış insan yüreği... Benim de yetişen çiçeklerimden bu kutsal mesleğe gönül verenler, sevgisini katanlar oldu. O çiçekler minik yürekleri aydınlatıyor şimdi ve seni yansıtıyorlar aslında. Onlar bilmiyor ama ben biliyorum. Gurur duyuyorum, diyorsun ya her defasında mutlu oluyorum işte. Ben de çiçeklerimle yaşıyorum bu düşsel sevinci. Çiçeklerimi,

senin bize dokunduğun gibi dokunarak ve sevgiyle yetiştirim. Her defasında uzatıyorum ellerimi tıpkı senin gibi. Adın gibi güzel görüyorum her birini. “Gün” diyorum; günbegün çoğalan büyüyen sevgimle. “Ay” diyorum her mutlu biten günün gecesinde. “Günay” oluyor adın gibi; günler anlam buluyor, yılları örüyorum ince parmaklarımla. Yetiştirdiğim her çiçek ama her çiçekte seni görüyorum. Seni yüreğimle alkışlıyorum her defasında öğretmenim... Naci-zane yetiştirdiğim çiçeklerimle selamlıyorum. Ellerinizden saygıyla öpüyorum ÖĞRETMENİM!

Jüri Özel Ödülü

AĞRI

YÜREĞİMDEKİ RESİMLER

Murat ALAN

A

Hafıza-ı beşer nisyan ile maluldür. Unutmasam nasıl yaşardım. 28 yıl oldu bacım Ayşegül'ü toprağa vereli. Silik bir mezarlık görüntüsü hafızamın gözyaşıyla ıslanan bölümünde. Kim bilir kaç yıldan sonra şu satırları yazarken geldi aklıma. Dostum Ali öldüğünde henüz geçmişti on sekizi, can dostum Bünyamin ise 28 yaşındaydı. Yarına bir şey bırakmamayı öğretti son nefesinde. Her şey zamanında her şey yaşarken güzeldi. Dedem, nenelerim, yeğenlerim...Her biri gittiğinde kıyamet koptu sandığım sevgililerim. Unutmayı öğrettiler bana giderken, acısı azalsın diye firakın. Sarı hastane odalarında geçen sıkıntı dolu günler. Bir nefes sıhhati öğretiler unutturken. Ben günahlarımı bile unuttum. Ben neleri unutmadım ki?

B

RESİM 1

Bozuk yolda ilerleyen makam aracını durduran vali arabadan indi. Şehrin kenar mahallesindeki beş derslikli, tek katlı, taş binanın bahçesine girdi. Ustanın biri duvar örüyordu.

- Selamünaleyküm Usta!Kolay gelsin...
- Teşekkür ederim Vali Bey hoş geldiniz.

- Ne yapıyorsun?

- Sınıf yapıyorum efendim.

Vali öfkelenmişti. Çabuk milli eğitim müdürünü ve bu okulun müdürünü bulun, derhal açığa alınsın. Kendi kafalarından binaya nasıl ek yaparlar? Açığa alınmadan şu duvarı bitireyim dercesine tekrar malayı eline alan usta:

- Sayın Valim müdür benim, dedi.

- Kimden izin aldın sınıf yapmak için?

- Sizden efendim . Onay yazısı odamda. İsterseniz getirebilirim.

- Sen niçin duvar örüyorsun?

- Milli eğitim malzeme verebildi ancak. İşçiye verecek para da yoktu. Ben yapıyorum.

Sonradan önemli görevler yapan vali şehirde hala ismi saygıyla anılan biridir. Vatanını ve milletini sevenleri sever, sayardı. Hatasını anlamıştı.

- Sayın müdürüm sizden özür diliyorum diyerek, müdürün harçtan çatlamış ellerini sıkmış, inşaatın geri kalanını tamamlattıracağına söz vererek oradan ayrılmıştı, takdir etmeyi öğreterek.

RESİM 2

Gidenler vardı. Toprak sıcaktı. Avuçları buz. Küçük çukurlar... Minik pamuk eller... Gözyaşı, merhamet ve nedamet toprağın altında çürüyor, yağmur yağmıyordu. Gidenler vardı...savaşa, zulme, fuhşa. Eşitliğin kırılan terazisinden kadınlar ve köleler düşüyordu pazarlara...Renk renk ölüyordu insanlar. Vahşet bile unutuluyordu. Kan...İnsanlık kendi kanında boğuluyordu. Dünya;karanlık, soğuk ve mutsuzdu çöl sıcağında. Çünkü çocuklar ölüyordu. Hem de kuyuya düşmüyor, atılıyordu. Binlerce resimle doluydu kuyular. Kuyularla dolu bir kuyuda Yusuf'u arıyordu insanlık bir ikindi vaktinde, kuyulara atmamayı öğretecek birini bekleyerek.

RESİM 3

Gidenler vardı. Dört bir yanına dünyanın, iyi atlarıyla dolu dizgin. Heybelerinde eşi benzeri görülmemiş resimlerle. Göl kenarında düşlenen nehirlerle. Her gidiş yeni bir dirilişti. Her resim yeni bir dünya. Ve artık gül sadece çiçek değil, bir mazmundu, her resmin en güzel yerinde...

RESİM 4

Gelenler vardı bir ikindi yağmuruyla iki doğudan ve iki batıdan. Yüzleri ay gibi, yüzleri güneş gibi. Omuzlarında kız çocukları. Artık herkes kendi içine derin çok derin kuyular kazıyordu. Kuyulardan Yusuf'lar çıkıyordu. Nedametle beraber merhamet fişkırdı kuyulardan. Kuyulardan göz-yaşı taşıyordu ney olup saza. Sevmeyi öğreneyorduk.

RESİM 5

Gelenler vardı. Çıplak ayakları karınca ezmekten korkan ama cesur yürekleri dağlar kadar büyük, bir o kadar yumuşak. Gelenler vardı kol kola yüzleri rengarenk. Onlar öncekilerin bilmediğini öğrenmişlerdi. Onlar Bir'i öğrenmişti. Sonra Bir'in Bir'ini ve ikinin ikincisini, üçü, dördü. Yani gülün dört goncasını. Sadakati, edebi, cesareti, adaleti öğretmenlerin öğretmeninden öğrenmişlerdi kelimesiz, harfsiz, alfabetiz. Bu ne büyük sırdı ya rabbi. Ben de öğretmenim ama alfabetiz öğretemiyorum. İlim Çin 'de bile olsa aramayı öğreniyorduk.

RESİM 6

Gelenler vardı. Anadolu'ya dörtнала. Yeleleri rüzgarda uçuşan atların sırtında. İyi atlar ve üzerlerinde iyi adamlar. Zafer muştularıyla aydınlanan ufukta, gökyüzü sönmeyecek bir güneşin doğuşuna hazırlanıyordu. Diyojen farklı bir medeniyet öğreniyordu. Koca bir çınar gökyüzünü kaplarken merhamet ve barış dallarıyla; Edebali nakış nakış dokuyordu Osman'ın yüreğini.

Ankara bozkırında sevgi yeşertiyordu Hacı Bayram; hu-

zuruna manevi zincirlerle getirilirken Akşemseddin. Vakti gelince Memed'ini teslim ediyordu;Sultan Murad, ak sakallı öğretmenine. Akşemseddin peygamberin hadisini öğretiyordu sonradan adı fatih olacak yiğide. Hamza'nın öğrencileri surlarda delikler açarken Bizans, İstanbul oluyordu;iyi atların ayakları altına çiçek atarken Rum kızları kem nazarlar arasında. Herkese özgürlük dağıtılırken yeni bir çağ açılıyordu. Öğretmene saygı altın harflerle yazılıyordu tarih sayfalarına. Saygıyı öğreniyorduk.

Hocama eğri odun yakışmaz diyordu Yunus. Kırk yıldır bir tek eğri odun girmiyordu. Taptuk'un dergahına . Sonradan büyük bir öğretmen olacak öğrenci öğreniyordu Allah'ın her yerde olduğunu, kesmediği horozla geri dönerken. "İsteyene ver anları bana seni gerek seni" diyordu.

Gelenler vardı. Mevlana Şems'e bakıyordu. Şems aydınlatıyordu. Gel diyordu Mevlana, gel ;ne olursan ol yine gel...Ve olduğumuz gibi görünmeyi öğreniyorduk.

Hoca Nasreddin in nükteleriyle öğreniyorduk bozuk yanlarımızı, kul hakkını. komşu hakkını, gülmeyi ve Timur'dan fil istememeyi.

Gelenler vardı Veli Sultan'ın yanına kimi dargın kimi küskün. Çok sonra anlayacaklardı öğretiyi ve emaneti korumanın ne kadar zor olduğunu. Vatani sevmeyi öğreniyorduk Silistre'de.

Ve Üstad çileyi öğretiyordu öğrencilerine şua şua, lema lema... Bir olanı ve ötekileri...

Başka bir gözle görüyorduk dünyayı. Ölmeden önce ölmeyi öğreniyorduk. Sultan-u Şuaranın dediği gibi. Her nakışta o mana, Öleceğiz ne çare...

Gelenler vardı, bir avuç toprak parçasına. "Ya İstiklal, Ya Ölüm" diyordu. Yüreğinde bütün geçmiş zaman öğretmenlerinin coşkusuyla. Bayrak gülümsüyordu. Elinde tebeşir kara tahta başında bir güneş gibi doğuyordu gök mavisi gözleriyle ülkemini dağlarına, ovalarına, taşlarına. Bir kez daha öğreniyorduk esir olmamayı, olmayacağımızı.

C

RESİM 1

Köyüm... Adı kanla anılan zavallı köyüm... Çocukluğuma dair hatırladıklarım çok az, genelde kurşun sesleri. İlk zamanlar yıkık dökük bir lojman ve okul binası; gaz lambamız bir de babamın elleri...Çalışkan, mahir, usta ...Duvar ören, sıva yapan, boya yapan, hatta sıra yapan. Şehre taşınırken çok uzaktan bile pırıl pırıl görünen güzel okulumuz kaldı hafızamda babamın çatlayan elleriyle beraber ve iç dünyama derinden derine işleyen nice öğretmenlik resimleriyle.

RESİM 2

İlkokulum. İlk öğretmenim. Sıddık Öğretmen...Okumayı, yazmayı öğretti bana sabırla, sevgiyle. Yaşamım boyunca lazım olacak her şeyin özünü yüreğimin altıgenlerine arı gibi işleyerek. Yirmi iki yıl oldu görmeyeli. Ama resmin beynime kazılı. Umarım yaşıyordur ve iyisindir. Çünkü nerde görsem tanırım seni. Çünkü seni hiç unutmadım. Çünkü unutmamayı sen öğretmiştin bana.

Ortaokuldayım. Hüsamettin Öğretmenim konuşuyor güzelim Türkçesiyle . Dil sevgisini ilk o aşıyor bana. Dünyalar tatlısı beyefendi bir insan. Seni de unutmadım. Çünkü paylaşıldıkça azalmayan tek şeyin mutluluk olduğunu öğretmiştin bana. Senin de resmin yüreğimde.

Yine ortaokul yılları. Sesim de müzik dersim kadar kötü. Ve Senai Hocam müziği sevdireyor. Notaları, flüt çalmayı... Hatta İtri' yi Dede Efendiyi... ve neyin sazdan yapıldığını. Bir hoş seda gibi seni de unutmadım hocam.

Lise yılları. Fen bilgisi derslerinde insanoğlu insan olduğumuzu öğretiyordu Şevki Hocam sert ama babacan tavrıyla. Ve dahi delikanlılığı.

Kah Malazgirt' te, kah Kosova da, kah Niğbolu da sayfa sayfa tarihimizi öğreniyorduk Salih Hocamla. Bizi biz yapardı. Seni de unutmadık Salih Hocam.

Yetim hakkını, çalmamayı ve huzura durmayı öğrendik Metin Hocamla Din Kültürü ve Ahlak bilgisi derslerinde. Ve her Cuma Lise Camiinde öğretmenlerimizle omuz omuza olmayı. Hakkını helal et Hocam.

Ve Nurgül Hocamla şiiri, edebiyatı, milli zevk ve duyusu, Fuzuli'yi, Nedim' i Baki'yi nice hoş sedayı, sevdanın mısralara sığmayan büyüsunü. Edebiyat öğretmeni olup yanında çalışmaya başlayınca göğsünü kabartan tarifi imkansız iç huzurunu ve gururu. Nur içinde yat öğretmenim. Seni de hiç unutmayağız.

RESİM 3

Üniversite...Kürsüde Şerif Hoca. Akif i anlatıyor, İstiklal Marşımızı. Karşısında seksen üç ayrı insan. seksen üç ayrı dünya...Fakat hepimizin gözlerinden yaşlar süzülüyor gizli, aşık.

Rıdvan Hocamdan dinlediniz mi hiç Necip Fazıl'ı yahut Nazım'ı. Yakup Hocadan Atilla İlhan' ı. Ve an geldi Atilla İlhan da öldü. Unutmak mümkün mü onları. Hele Taceddin Hocamı. Şiirin okyanuslarına açılma cesaretini yeniden kazanmama vesile olan o güzel insanı. Her biri bir Türk büyüğü gibi gönlümün duvarlarına asılı canlı birer resim olan öğretmenlerim sizi nasıl unutabilirim.

Ç

RESİM 1

İlk dersim Cudi ile Gabar arasında tek sınıflı bir ortaokul binasında. Yalnız değilim. Öğretmenler öğretmeni gönlümün baş köşesinde. Yanında diğer öğretmenlerim ve babam. Arkamdaki duvarda başöğretmenim. Sırtımı ona dayamışım. Korkmuyorum...sadece tatlı bir heyecan. Onlara mahçup olmayacağımı biliyorum. Öğrettiklerini unutmamışım çünkü. Karşımda öğrencilerim. yaşları biraz büyük ama yürekleri çocuksu, çöşkulu, sıcak. Gözleri ıslık ıslık. İki yıldır hasret kalmışlar okula, öğretmene. İlk öğrencilerim.

İlk sevdalarım. Aytmatov'un ilk öğretmeni gibi. Zil çalmasını istiyorum Zeki Ömer'e inat. Öğretmenlerim sırtımı sıvazlıyor. Bu ne büyük mutluluk.

RESİM 2

Gece uzun. gece karanlık. Gece hayın, gece mayınlı. Gece tuzak. Gelenler var. Sessiz ayaklarında kara bir ölüm sürükleyerek. Namluları soğuk. Namluları zalim. Öğretmenlerim ders planı hazırlıyor, karı koca köhne bir lojman odasında. Bir dağ başı yalnızlığında. Eşkiya türkülerine inat yarın ki derse hazırlanıyorlar. Konu coğrafi bölgelerimiz. Seve seve geldikleri bu bölgede o gece kapılarını namluların çalacağından habersiz. Ve coğrafyam kana bulanıyor. Karı koca mertçe paylaşıyor ölümü. Elbiseli vücutları bayraklara sarılıyor. Ve yüreğimden iki resim düşüyor sınıfın ortasına. Minik avuçlar gözyaşı topluyor sıralardan o gün. Kara tahta daha da kara. Kan karası. Ders değil lanet okunuyor, yüreğim daralıyor. Bir öğretmenim yetişiyor imdadıma. Ümitsiz olma diyor. Vatan uğrunda ölmeyi öğreniyorum.

RESİM 3

Kuyular kirleniyor. Kuyular kuruyor. Kuyulardan kan çıkıyor. Kuyulardan ceset. Kuyularımıza ne oldu öğretmenim? Hani o içimize kazdığımız derin kuyulara. Hani o içinde sevgi olan, barış olan, kardeşlik olan, merhamet olan, ney olup sazdan saza gönülden gönüle sır taşıyan kuyularımıza ne oldu öğretmenim?

Herkesin elinde niye bir kilit var öğretmenim? Her evde, her kapıda, her cepte. Neredeyse her yürekte. Yüreklarimize ne oldu. Eskiden kilit var mıydı öğretmenim? Anahtarlarımız nerede, kimde öğretmenim?

D

RESİM 1

Biz altı kardeşiz. Aramızda birer buçuk yıl yaş farkı var. Üçümüz her sabah babamla okula giderdik. Okula kadar ba-

bamızdı. Okulda herkesin babası. Şaşırp baba desek kızardı. Alınırdık içten içe.

Her gece ilkokul yıllarında çoğu zaman bir gaz lambası ışığında, sonraları cılız bir ampul aydınlığında dizinin dibine oturtur, bize adam olmayı öğretirdi. Bazen bir masal, bazen bir öykü ya da bir menkıbe ile bazen de tarihten bir resimle yüreğimize kor gibi düşen, büyüdükçe bizimle büyüyen o resimlerin hepsinde babamın imzası vardı.

RESİM 2

Bir gün evimizin bahçesinde tebeşirle sek sek çizerken yakalandık babama. Elimdeki tebeşiri alıp nerden aldın diye sormuştu bunu. Odandan deyince bütün saflığımla; yüzümde patlayan tokatla yerde bulmuştum kendimi. Devletin malını almıştım. O tokadı hiç unutmadım.

RESİM 3

Sıra sıra uçuyorduk yuvadan. Her birimiz ayrı bir ile ayrı bir üniversiteye. Artık aklar düşmeye başlamıştı babamın saçlarına. Bizleri yolcu ederken anamın gözyaşlarıyla;evimizin camına yaptırdığı korkuluktaki demir harfleri gösteriyordu.”Ey oğul çalış!”

RESİM 4

Teker teker dönüyorduk eve. Önceden hazırlanmış çerçevelere asılıyordu diplomalarımız. Babamın gururu ise bu lutlara. . Saçları iyice beyazlamıştı artık. Hiç yıllık izin kullanılmadan geçen otuz üç yıl. Artık emekli olabilirim diyordu. Çünkü yerini biz doldürmüştük. Şerefli bir yaşam bırakmıştı bize. Sokakta gördüğü sevgi ve saygı bunun ispatıydı. Ülkesine ve bize adanmış bir ömür...Emeğin alın terinin sayfalarca yazılsa bitmeyecek öyküsü. Yetiştirdiği binlerce insan. Hepsinin duası sevgisi...Peygamber mesleğinin en canlı örneği...

RESİM 5

Yıllarca içinde beslediği bir hasretti. Hep sizin için erte-

ledim diyordu çocuklar bunca yıldır. Artık gitmek istiyorum diyordu öğretmenler öğretmenine. Ve sevgililer sevgilisine gitti, daha büyük bir sevgiyle dönerek aramıza.

SON

Evet, benim ilk öğretmenim babamdı. İnsan babasını nasıl unutabilir ki?

ADANA

OMUZUMDA BULUTLAR

Alişen AVCI

Mustafa hep yağmur taşırdı sırtında. Evden okula gelene kadar yağın yağmuru biriktirirdi üstünde. İncecik gömleği kuruyana kadar yağmurla sarmaş dolaş otururdu sınıfta. Kışın sert rüzgarları esmer yüzünde ve dudağında çatlaklar oluştururdu. Bu yüzden dudakları mosmordu.

Kürdan gibi ince, sakat ayağının üzerinde seke seke okula gelirdi. Titreye titreye yürüyerek havada sallanan bir ayağının arkasında sürüklenirdi adeta. Yürüyüşünü daha da güçleştiren kamburu bütün vücuduna olduğu gibi, bütün hislerine, bütün benliğine baskı yapıyordu.

Mustafa çok düzensiz ve çok bakımsız bir çocuktü; elbiseleri, elleri, yüzü sürekli kirliydi. Hep burnu akardı. Varoş yalnızlıklardan örülü bir evde doğmuştu. O yoksul mahallede kışın ortasında bile yağmur çamur demeden yalın ayak dolaşan çocuklar yaşardı. Daha çok küçük yaşta hayatın olumsuzluklarıyla tanışan, küçük omuzlarında hayatın en ağır yüklerini taşımak zorunda kalan çocuklar yaşardı burada. Mustafa da o çocuklardan biriydi. Ama onun koşulları hiç kimseninkine benzemeyecek kadar farklıydı.

O gün hava yine yağmurluydu, sert bir rüzgar yağın yağmuru savuruyordu. Öğrencilerin bir çoğunda olduğu gibi Mustafa'nın da sırtında ince, beyaz fakat yakası oldukça kirli bir gömlek vardı. Her zamanki gibi okulun merdivenlerini ağır ağır çıkararak ikinci kattaki sınıfına girdi. Mustafa hep geride kalırdı arkadaşlarından. Aksak adımları zil çaldı-

ğı zamanlarda onu gökyüzüne çıkaracak kadar hızlı değildi. Arkadaşları teneffüste, koşturup gökyüzünü defalarca kucaklarken kendisi merdivenlerin tozlarında saplanıp kalırdı. Çoğu zaman temiz bir nefes alamadan sınıfına dönerdi.

Mustafa sırasına otururken giriş kapısından beri kendisini dikkatle izleyen bir çift gözden habersizdi. Tuna Öğretmen Mustafa'yı hep izlerdi, Mustafa'yı ilk kez bir merdiven başında nefes nefese dinlenirken görmüştü. O da görevine bu okulda başlamıştı, daha üç yıllık öğretmendi. Mesleğinde yeni ve deneyimsizdi fakat öğrencilerin çoğuyla iyi ilişkiler kurmuştu. Öğrenciler, çoğu zaman kişisel sorunlarını onunla paylaşırdı.

Derse başlanmıştı. Mustafa elindeki küçücük kurşun kalemle resim yapmaya uğraşıyordu. Resim kağıdı diye kullanmaya çalıştığı kağıt epeyce buruşmuş, yıpranmıştı. Elindeki kağıdı fazlasıyla aydınlatmaya yetecek kadar büyük bir güneş çizmişti.

“Aferin ne güzel resim yapmışsın “ dedi Tuna Öğretmen.

Başını kaldırıp mahcup gözlerle ona baktı. Utanmıştı, bir şey demedi. Dersleri iyi değildi, ayrıca ders çalışmayı ve dinlemeyi hiç sevmezdi. İyi resim yaptığı halde resim derslerine bile malzemesiz gelirdi. Öğretmeni çoğu zaman ona kareli ders defterinden bir yaprak kopartır, resim çizdirirdi. Kalem de olmazdı onu da o temin ederdi. Bundan dolayı da biraz zevk alır olmuştu resim çizmekten. Derslerde heyecanla resim çizer ve götürür Tuna öğretmene gösterirdi. Resmi beğenildiği zamanlarda ise çok mutlu olurdu. Bir zaman sonra Mustafa resim yapmayı daha çok sever hale geldi. 6. sınıf kapasitesinden daha iyi resim yapmaya başladı. Tuna Öğretmene sık sık Ressam olmak istediğini söylüyordu. Öğretmeni de onun bu yönüyle daha çok ilgilenmeye başlamıştı.

Okula iki büklüm gelip giden Mustafa bir dönem sonra

huysuzlaşmış, arkadaşlarıyla devamlı kavga eder duruma gelmişti. Onun eksikleriyle alay edilmesi onu bu hale getirmişti. Derken sınıfta yapılan anketlerde Mustafa, “sınıfın en kavgacı, en kirli, en ders dinlemeyen öğrencisi” olmuştu. İkinci dönemin sonlarına doğru bu huysuzluğu artarak devam etti. Derslerine de devamsızlık yapmaya başlamıştı. Araya yaz tatili girdiğinde Mustafa’dan hiç haber alınamaz olmuştu. Tuna Öğretmen onun için kaygılanıyordu fakat yapabileceği pek fazla bir şey de yoktu. Defalarca çağırttığı halde ailesi bir kere olsun okula gelip de onunla görüşmemiş, Mustafa’nın durumunu merak etmemişti. Böylesi ilgisiz ailelere alışkındı fakat yine de söz konusu olan Mustafa olduğu için garipsemiyor da değildi.

Mustafa’nın geçmişi ve ailesiyle ilgili sonradan çok çarpıcı bilgiler edinecekti. Meğer Mustafa daha küçücük bir bebekken çok hasta olmuş. Sancıdan sabahlara kadar ağlamış. Bir gün babası bu ağlamalarına sabredemez olmuş ve sesini daha fazla duymamak için onu odadan dışarı çıkarmış

Kışın ortasında o yağmurlu günde Mustafa evin tek sıcak odasından dışarı çıkarılmanın bedelini de çok ağır ödemiş. Mustafa o damlayan odada zatürree olmuş. Bunun üzerine götürüldüğü bir hastanede yanlış yapılan bir iğne ile sakat kalmış. Babası bir süre sonra bir kız kaçırıp kayıplara karışmış. Annesi ise altı çocukla birlikte kiralık bir evin damlayan odalarında yapayalnız kalmış.

Mustafa, Tuna Öğretmenin dünyasını hep meşgul etmişti. Onunla görüşemediği zamanlarda bile aklından çıkartamazdı. Birkaç ay sonra Tuna Öğretmen Mustafa’nın bali ve tiner gibi uyuşturucu maddelere bağımlı hale geldiğini duydu. O çevrede çok duyardı bu tür çocukları, demek Mustafa da onlara katılmıştı. Derken okulda yayılmaya başlamıştı onun bu durumu. Madde bağımlılığının yanında Mustafa’nın sürekli kavgalara karıştığı, hatta hırsızlık yapıp sık sık gözaltına alındığı filan da duyulur olmuştu. Cezaevine girip çıkması onun

uzun süre görünmeme nedeni de açıklıyordu.

Tuna Öğretmen ona nasıl ulaşabileceğini düşünürken bir gün öğrenciler Tuna Öğretmene Mustafa'nın okulun etrafında görüldüğünü söylediler. Hemen dışarı çıktı fakat kapıda ki nöbetçi öğrenciler oradan yeni ayrıldığını söylediler ona. Hatta korkmuşlardı. Çünkü Mustafa'nın bıçak taşıdığı ve tehlikeli olduğu söylentileri oldukça yayılmıştı. O günlerden sonra Mustafa sık sık görülmeye başlanmıştı okulun etrafında. Tuna öğretmen onu görmek için sabırsızlıkla beklemeye başladı. Ta ki dış kapıda görevli nöbetçi öğrencilerinden biri koşu koşu yanına gelip heyecanla onu gördüğünü söylediği o ana kadar.

Zilin çalmasını bekledi. Sonraki saatte dersi yoktu. Okulun geniş bir avlusu vardı. Giriş kapısı ile dış kapı arasında yaklaşık 25-30 metre mesafe vardı. Hızlı adımlarla dış kapıya vardı. Mustafa gerçekten oradaydı. Sanki yağmur sadece onun üzerine yağıyormuş gibi yine yağmurdan sıyrılmıştı. Tuna Öğretmen görür görmez ondaki olgunlaşmayı fark etti. Yanında ondan hiç ayrılmayan epeyce iri bir sokak köpeği vardı. Etrafına ters ters bakan Mustafa'nın yüzü Öğretmenini görünce mahcup bir ifadeye dönüştü. Onu gördüğüne çekinmişti.

“Hoş geldin Mustafa”

Duraksadı, gözlerini kaçırdı.

“Hoş bulduk Hocam”

“Biraz konuşalım mı?”

“Konuşalım hocam”

Hep “Hocam” diye tamamlardı sözlerini. Bu onun için bir saygı ifadesiydi. Her türlü uyuşturucu kullanan, hırsızlık yapan, adam bıçaklayan, gecelerini ya sokakta ya da karakolda geçiren bu çocuk ona karşı saygıda hiç kusur etmezdi.

O gün uzun uzun konuştular. İfadelerinden, duruşundan

çok değiştiği hemen anlaşılıyordu. Sesi bayağı kalınlaşmıştı, yüzünde belirgin bir olgunlaşma, büyüme hissediliyordu. Üç yılda o masum çocuk gitmiş yerine kalın sesli, sert bakışlı, haşin birisi gelmişti.

Konuşurlarken ellerinde sigaralarıyla 16-17 yaşlarında iki çocuk geldi yanlarına. Birisinin sağ eli sargılar içindeydi. Birisinin ise yüzünde derin bir kesik izi vardı, elindeki zinciri tespah gibi sallayıp duruyordu. İkisinin de dudaklarında alaycı bir gülümseme, tavırlarında ise bir küçümseme vardı. Tuna Öğretmene meydan okur gibi bakıyorlardı Kötü bir senaryonun içinde korku salmaya çalışan iki acemi aktör gibiydiler. .

“Gidelim mi artık Mısto”dedi birisi emrivaki bir ses tonuyla.

Zaten Mustafa da gitmeye hazırdı onlarla önceden anlaştığı belliydi

“İyi günler Hocam” deyip ayrıldı.

Köpeği de gruba üye olmanın gururuyla arkalarına takıldı. Tuna Öğretmen, Mustafa’yla konuştuğuna sevinmişti. Çünkü onu daha iyi anlamıştı.

Mustafa akşamlara kadar yalnızlık biriktirirdi sırtında. Gittikçe ağırlaşan acımasız bir yalnızlıktı bu. Ve hayatın bu dayanılmaz yükünü taşıyamaz olduğunda onları hafifletmenin bir yolunu bulmuştu. Bir kokuya tırmanıp gitmek istemişti bu dünyadan. Soluk soluğa bali çekerdi hassas ciğerlerine. Gittikçe ağırlaşan göz kapaklarının arkasından başka bir dünyaya giderdi böylece. Bir zaman sonra ruhuna yapışmıştı bali kokusu. Ayrılamaz oldular. Bu koku Mustafa’nın bütün duygularına sindi. Mustafa kendisini anlayacak, soğuk ve yalnız gecelerinde kendisini ısıtacak bir “arkadaş”bulmuştu. Bu arkadaş zayıf vücuduna ekmekten daha gerekli olmuştu. Beynini uyuşturan, kendisini bu dünyadan kopartan bu illet için yapmayacağı şey yoktu. Çünkü bu eksiklik duygusu ya-

vaş yavaş kanına tırmanıp bütün vücudunu sımsıkı sarıyordu. Ressam olmak isteyen Mustafa böylece suçta bulaşmıştı. Hırsızlık yapıyor, yakalandığı zamanlarda ise kavga ediyor ve bıçakla yaralama olaylarına karışıyordu.

Birkaç hafta sonra Tuna Öğretmen Mustafa'yı komşusunun evinden telefonla aradı, tesadüfen onu evde bulabildi. Biraz sohbet ettiler ama asıl arama nedeni başkaydı.

“Mustafa tedavi olmak ister misin?” diye sordu.

Uzun bir sessizlik oldu. Bu soruya cevap vermek istemiyordu. Belki de memnundu halinden yalan da olsa, sahte de olsa bir dünya yaratmıştı kendine. Şimdi öğretmeni onu elinden almak istiyordu. Ondaki koparsa tekrar bir boşluğa düşeceğinden korkuyordu. Aslında umutsuzdu fakat ona “hayır” deme saygısızlığını da göstermek istemiyordu.

“Tedavi olanlar varmış daha önce duymuştum. Eğer istersen ben senin için elimden gelen her şeyi yaparım.” dedi öğretmeni.

Mustafa bu konuda o gün hiç konuşmadı. Tuna Öğretmen de çok fazla üzerine gidip, onu sıkıştırmak istemedi. Zorlamayla olacak bir iş değildi çünkü, kendisinin istemesi lazımdı.

Ertesi sabah okula geldiğinde Tuna Öğretmeni tatsız bir sürpriz bekliyordu. Okula hırsızlar girmiş okulu soymuşlardı. Birinci katın demir parmaklıklarını sökerek camdan içeri girmişler, bütün öğretmen dolaplarını kırıp dökmüşlerdi. İdarecilerin odalarını darmadağın etmişlerdi. Okulda buldukları önemli eşyaları da alıp gitmişlerdi. Poliser parmak izleri için araştırmalar yapıyor, bazı sorular da sorarak olayla ilgili bilgi almaya çalışıyorlardı.

Aradan en az iki hafta geçmişti. Paydos zili çalmış çocuklar koşar adım çıkış kapısına doğru akın akın gidiyordu. Deniz üstünde kırlangıç seslerini andıran cıvı cıvı bir sevinç vardı havada. Fakat öğrenciler çıkış kapısına vardıklarında

sol tarafta bir izdiham yaşandı. Öğrencilerin gözlerini bir telaş ve korku sarmıştı. Olaya şahit olan bütün öğretmenlerde oraya doğru hızlı adımlarla yöneldi. Karşılaştıkları manzara hiç de iç açıcı değildi. Mustafa elindeki torbaya bali koymuş ve herkesin gözünün içine baka baka buharını içine çekiyordu. Gözbebekleri büyümüş adeta sarhoş olmuştu. Bazıları dehşetle bazıları da eğlenerek bu olayı izliyordu. Bir müddet sonra öğrenciler fazla yakın durmamaya özen göstererek teker teker uzaklaştılar. Öğretmenler de “Serseri herif”, “Yok ya bu adam olmaz” diye söylenerek oradan ayrılmışlardı. Tuna Öğretmen artık sendelemeye başlayan Mustafa ya doğru yöneldi ve elini omuzuna koyarak :

“Hadi Mustafa yeter artık, evine...”

Mustafa öğretmenin sözünü bitirmesine izin vermedi. Elinin tersiyle onun kolunu sertçe itti:

“Karışmayın lan bana ben istediğimi yaparım, yeter artık be!” diye bağırды tok sesiyle.

Ayakta durmakta güçlük çekiyordu. Elindeki torbayı fırlattı ve sendeleyerek oradan uzaklaşmaya başladı. Öğretmeni arkasından bakakaldı, Mustafa'nın tepkisine şaşırılmıştı. Fakat onun bu davranışını da anlamakta gecikmedi. Çünkü bu tür maddeleri alanlarda agresif davranışlar, denge bozukluğu ve algılama problemi görüldüğünü biliyordu. O anlarda gereğinden fazla sabırlı ve uyumlu olunmalıydı, aksi takdirde o kişileri etkilemek mümkün değildi.

Aradan sadece iki gün geçmişti. Mustafa, Tuna öğretmeni görmek üzere evden çıkmış, zayıf adımlarıyla okulun dış kapısına doğru yönelmişti. Gözleri parlıyordu, oldukça temiz ve düzenli giyinmişti. Nöbetçi öğrencilere öğretmenini sordu. Tuna öğretmen o gün dış kapı nöbetçisiydi. Mustafa için uzun bir bekleyiş oldu. Çünkü heyecanlı ve sabırsızdı.

Tuna öğretmen kapıda belirince mahcup gözlerle ona baktı. Geçen akşam olanlar için üzgündü. Tuna Öğretmenin

ona gülümsemesi Mustafa'yı cesaretlendirmişti:

“Hocam, ben tedavi olmak istiyorum, teklifiniz hâlâ geçerliyse...”

Dedi, cümlesini tamamlayamadı.

“Tabii ki geçerli Mustafacığım, böyle bir karar almana çok sevindim.”

“Çok teşekkür ederim hocam, geçen gün yaptığım büyük saygısızlık için beni affedin... bazen kendimi tutamıyorum, çok özür dilerim”

“Anlıyorum, ben senin kendinde olmadığını biliyordum ama yine de dikkat etmelisin sonuçta yaşananlar hem benim açımdan hem de o kadar insan açısından hoş değildi”

“Aslında siz eli öpülecek bir insansınız hocam, hakkınızı ödeyemem, söz veriyorum size kendimi düzeltereğim ve yine resim yapacağım.”

O gün Mustafa çok erken ayrıldı. Yaptığı hareketin altında ezilmişti çünkü. Aslında onun konumundaki biri için pek de ciddiye alınacak bir olay değildi fakat bu olay onu gereğinden fazla rahatsız etmişti. O akşam Tuna Öğretmen Mustafa'nın annesini telefonla arayarak yardım istedi. Fakat annesi pek yardım edecek konumda değildi. Bir dikiş fabrikasında ağır şartlarda çalışıyordu. Hiç izin alamayacağını, çünkü işten temelli çıkarılabileceğini söyledi. Ancak Mustafa'yı tedavi ettirebilirse Tuna Öğretmene ömür boyu minnettar kalacağını da sözlerine ekledi.

* * * *

Yaklaşık bir saatlik bir yolculuktan sonra körüklü belediye otobüsünden indiler. Tuna Öğretmen Mustafa'ya baktı, gözünde 3 yıl önce resim çizen çocuğun tatlı mahcubiyetini görüyordu. Gözleri pırıl pırıldı, umut doluydu. Esmer yüzü aydınlanmış, neşe saçıyordu adeta.

“İşte geldik Mustafa” dedi Tuna Öğretmen.

Etrafına bakınan Mustafa başını çevirip kapının üzerinde dev puntolarla yazılmış yazıyı okudu: “Adana Ruh Sağlığı Ve Sinir Hastalıkları Hastanesi”. Tuna Öğretmen bir takım araştırmalardan sonra bu hastanede uçucu madde bağımlılığıyla ilgili bir bölümün olduğunu öğrenmişti.

Uzun bir bekleyişten sonra nihayet muayene sırası geldi. Hemen içeri geçtiler doktora olan biteni iyice anlattılar. Doktor gerekli muayeneyi yaptıktan sonra son derece ağır bir tavırla:

“Hastaneye yatırmamız lazım, umarım herhangi bir sosyal güvencesi vardır” dedi.

Mustafa hiçbir sosyal güvenceye sahip değildi. Mustafa, bazı kesimler tarafından topluma “lanetli” olarak kabul ettirilmeye, dışlanmaya ve geleceksizleştirilmeye çalışılan bir tinerciydi. Parçalanmış bir aileden arta kalan bir yalnızlıktı. Nasıl bir sosyal güvenceye sahip olabilirdi ki?

İkisinin de ümidi kırılmıştı. Tuna Öğretmen Hastanenin Müdürüne ulaşamayınca Müdür Yardımcısıyla görüşüp durumu izah etti, yardım istedi. Fakat onun da bu konudaki tavrı kesindi. Çünkü “Yapılabilecek bir şey yoktu, hastanenin kuralları belliydi, böyle bir tedaviyi üstlenemezlerdi”. Tuna Öğretmen bir çözüm bulunur ümidiyle ısrar etti, Mustafa'nın durumunu anlatmaya devam etti. Fakat bir şey değişmedi. Ayrılmadan önce Tuna Öğretmen :

“Müdür Bey, böyle bir tedavi ortalama ne kadar masraf gerektirir? diye sordu

“Hocam böylesi bir tedavinin aylık masrafına sizin maaşınız yetmez” dedi Müdür Yardımcısı.

Durum anlaşılmıştı. Şartları zorlamanın bir anlamı yoktu. Bütün bu diyalogları sessizce izleyen Mustafa'nın yüzü asılmıştı. Hastane çıkışında Tuna Öğretmen umutlarını diri tutmaya çalışıyordu.

“Ümidini kaybetme Mustafa elbet bir yol buluruz, merak

etme burası son şansımız değildi bekle bakalım”

Mustafa hiçbir şey söylemedi. Gözleri bir ağacın yeşil yapraklarına takılmıştı. Yüzünde umuda dair hiçbir iz yoktu. Ne dönüp Öğretmenine bakabili ne de esmer yüzündeki gerginliği atabili.

Tuna Öğretmen konuyu araştırmaya devam etti. Daha sonra Sokak Çocukları Derneği ile bir görüşme yaparak sorunun çözümü yönünde yardım istedi. Dernek yöneticileri çok iyi karşıladılar. Onların en çok önemseydiği konu Mustafa'nın tedaviyi kendisinin istemesiydi. Konuyu çözebileceklerine dair güvence verdiler ve hemen Numune Hastanesinde bir doktorun adını vererek onları oraya yönlendirdiler.

Üç gün sonra zorda olsa doktora ulaşabildiler. Mustafa'nın durumunu anlatılar, gerekli muayeneleri yaptırıldılar. Fakat işler yine de bekledikleri gibi olmadı doktor fazla düşünmeden bu konuda bir şey yapamayacağını söyledi. İki de şaşırılmıştı, çünkü daha büyük bir umutla gelmişlerdi ve bu sefer söz almışlardı fakat yine olmamıştı yine katı bir duvarla karşılaşmışlardı. Görüşmenin sonunda ikisi de ümitsiz bir ruh hali ile dışarı çıktılar. İki de hiç konuşmadılar birbirleriyle.

Tuna Öğretmen dernek yöneticileriyle birkaç görüşme daha yaptı, yöneticiler hep olumlu cevaplar verdiler, hiçbir zaman karamsar davranmadılar hatta İl Sağlık Müdürlüğüne de yönlendirdiler fakat istenilen şeyler bir türlü gerçekleşmedi.

Dernekten sonuç alamayınca Tuna öğretmen Mustafa'yı da alarak Emniyet Müdürlüğü'nün Çocuk Şubesi ile görüşmeye gitti. Tuna Öğretmen orada ilginç bir olayla karşılaştı. Meğer şubedeki polislerin hemen hepsi Mustafa'yı çok iyi tanıyormuş. Tuna Öğretmen ilk etapta buna pek anlam vermedi ama kısa süre sonra işin özünü anladı. Mustafa'nın suç dosyası çok kabarık olduğu için buraya sık sık getiriliyordu. Hatta kimisi “Yine ne yaptın Mustafa” diye sordu ona. Ama

işin esasını öğrenince Mustafa'nın her şeye yeniden başlamak istediğini duyunca ilgileneceklerini söylediler ve ertesi gün bir daha uğramalarını istediler.

Ertesi gün de gittiler yine görüştüler Fakat Tuna Öğretmen kısa sürede oradan da sonuç çıkmayacağını anlamıştı. Nitekim çok geçmeden haklı da çıktı. Bir kapı daha açılmadan kapanmıştı.

Umutsuzluk daha beter hissettirmişti kendini. Fakat Tuna Öğretmen işin peşini bırakmak istemiyordu. Mustafa'nın hayatının gittikçe çürümesine izin vermek istemiyordu. Konuyu araştırmaya devam etti, çevresine danıştı, günler boyu düşündü ve bir seçenek daha buldu: Rehberlik Araştırma Merkezi ile irtibata geçmeye karar verdi. En azından denemekte fayda vardı.

Tuna Öğretmen önce telefon etti, Müdür Bey'e durumu izah etti. Ertesi gün de bizzat görüşmeye gitti., yaşadıkları süreçleri anlattı ve görüşmek için randevu aldı. Müdür Bey Mustafa ile birlikte gelmelerini yardımcı olacaklarını söyledi. Anlaştıkları gibi iki gün sonra Rehberlik Araştırma Merkezinde bir araya geldiler. Müdür Bey ve yardımcıları sabırla ve ilgiyle anlatılanları dinlediler. Fakat sonuç yine bekledikleri gibi olmadı, sadece hikayelerini dinlemişlerdi. Ondan öteye de gitmediler. Resmen boşuna oyalanmışlardı. Bu olaya ikisi de bozulmuştu.

Klimalı odadan dışarı çıktıklarında ikisinin tenini sert bir rüzgar yaladı. Havayı kalın gri bulutlar kapatmıştı ve kuzeyden soğuk bir rüzgar esiyordu. Havada insanın içini ısıtacak hiçbir umut yoktu Mustafa önüne kapaklanarak yürürken soğuğu iliklerinde hissetti, bir an durup kollarını kavuşturdu, uçsuz bucaksız dağlardan esen soğuğa karşı incecik kollarıyla kendini ısıtmaya çalıştı. Mustafa ikinci kez sıcak odadan dışarı atılmıştı. Bunun ezikliğini ta derininden hissetti. İnsanlar ona bir bulut kadar bile şefkat gösterememişti.

“Merak etme Mustafa daha her şey bitmedi, daha uğraşacağız hemen pes etmek yok” diyen öğretmenini duymadı bile.

Mustafa, o an toplumdaki gerçeği daha iyi anlamaya başlamıştı. O toplumun gözünde kurtarılacak kadar değerli değildi. Ona karşı herkes yaklaşımını onun hataları, onun suçları üzerinden kuruyordu. O tehlikeli ve güvenilmez bir sokak tinercisiydi.

Mustafa'nın evine doğru yürürlerken ince taneli bir yağmur yağmaya başlamıştı. Köpeği onu görünce sevinçle yanına koştu. Fakat Mustafa daha köpeğine dokunamadan hızla yaklaşan polis arabası sert bir frenle tam yanlarında durdu. Polisler onun takip edemeyeceği bir hızla arabadan inip Mustafa'ya ite kaka arabaya bindirirken Tuna Öğretmenin gözüne ekip arabasının içindeki çocuklar ilişti. Mustafa ile ilk görüşmelerinde yanlarına gelen çocuklardı onlar. Bir anda Tuna Öğretmenin gözünde okulun kırık dolapları, dağınık eşyaları belirdi. Mustafa'nın kendi okuluna karşı bu kadar da tepkili olabileceğini tahmin edememişti.

Mustafa bu kez de geçmişine takılıp düşüyordu. Ekip arabası geldiği gibi hızlı bir şekilde uzaklaşmaya başladı. O cezaevine doğru giderken köpeği arkasından koşarak uzun uzun havladı.

Tuna Öğretmen, hızla uzaklaşan ekip arabasının arkasından Mustafa'nın korku dolu gözlerine bakakaldı. Şaşırmıştı. Kendisini suçluyor ve başarısız hissediyordu. Bir zaman sonra yorgun adımlarla oradan uzaklaşmaya başladı. Orada ne kadar süre hareketsiz kaldığını kendisi bile bilmiyordu. Mustafa ona tinercilere karşı anlayışlı olmayı, onlar için mücadele etmeyi öğretmişti. O an tinercilere temiz bir nefes, sıcak bir umut olmak istedi. Mustafa, ona bu kararını hayata geçirecek kadar güçlü bir istek aşılamıştı. Yağmurun altında ıslanırken derin ve buruk bir nefes aldı.

“Mustafa, umarım sen benim ilk ve son başarısızlığım olursun.” diye geçirdi içinden.

ADİYAMAN**BİR KARDELENİN GÜNCEŚİ**

İbrahim KAYA

O gün, sırt sırta vermiş koca dağların en dip, en sert yamaçlarına sığınan, kışın sonu gelmez, karlı, fırtınalı günlerine tâlip, baharda dağdan-taştan kopup gelen hırçın sularla hırpalanan ve kaderine çaresiz razı o köyde almıştım haberi. Dünyayı köyümden ibaret bildiğim yaştayım henüz. Okul açılmış! Okula başlayacaktım o gün. !Kendi kaderine terk edilmiş, esmer yüzlü, boncuk gözlü, dokuz yaşında bir köy çocuğuydum ve adımı yeniden öğreniyordum.

O gün o haberle başlayan baş döndürücü, bir o kadar da tutkulu bir yaşam akışında kaç kez öldüm, yeniden dirildim. Aşık oldum bir köylü çocuk masumiyetiyle, sonsuz bir sevgi besledim, saf, içten ve özlemle, ama ihtiraslara, yalan dünya sevmelerine yetmedi koca yüreğimdiki köylü çocuk hasretlikleri. Hep çocuk olmak istedim nedense ve çocukluğumdaki gibi Feridun öğretmenin o sevgi sözcükleri kokan elleriyle başım okşansın istedim durmadan... Tıpkı yükseklere yükseklere çıkıp önce Elek Dağ'ı, sonra Süphan ve en sonunda başı gökte Ağrı Dağ'ını izlemeyi düşlediğim gibi.... Oysa şimdi bir köy öğretmeni olarak, aynı kaderleri paylaştığım bu köylü çocukların hoyrat gözlerinden her sabah sevinçle Karacadağ'ın en ıssız maviliklerinde doğuyor, sonra bir yaz akşamı Feridun öğretmenin ansızın sapsarı bir hasret olup her yanımızı yaktığı gibi Nemrut'un doruklarında dert olup, keder olup, yorgun başımı Anadolu'mun omuzlarına koyup kızılca bir güneş hüznüyle batıyorum ... Yaşamın bu kuytu derinliklerine bir yara gibi, su olup akarken bütün sorula-

ra ve ufuklarda kayboluşuma ağlamaklı kalan gözlere şunu söyleyebiliyorum sadece, “ayrılık vakti geldiğinde durmak olmuyor nedense....”

O gün haberi almıştım ve ben dokuz yaşında bir çocuktum. O gün haberi almıştım, yüzümde yağız bir esmerlik, ellerimde soğuk suların çatlak izleri, dudaklarımda yabancı gevreklikler, gözlerimde yitik hayaller, uzak, ulaşılmaz düşlerim yırtık cebimde ve umutlarım büyük adamların kısılcacında, bakışlarım dilsiz bir renk olur, uzak dağ köyü ihtiyarları misali iki büklüm olur, çocuk olur da ağlarım.

Bir hayat serüveninin ilk kıvılcımları olarak yüreğimin bir yerinde biraz korku, biraz heyecan ve en çoğu da ürkek bir kır çocuğunun ipi kopmuş uçurtması olup; dağlardan, tepelerden ve mor menekşe başakları avuçlarımda eze eze vardığım dört duvar, bir öğretmen taşı çocuktan, çocuğu taştan ibaret bir masalın en sancılı sayfasına ...

Öğretmenimiz ilk defa köye atanmış, 30’lu yaşlarda, evli ve iki çocuk babası, Feridun Özmen... İlk defa bir köy hayatına tanık oluyor. Hem de ilçeden 50 km uzaklıkta, elektriği olmayan, ulaşımı yılın ancak üç-dört ayında olabilen, o da 5/6 km’lik bir dağlık yolu yürüdüktan sonra başka köye inip ancak ondan sonra yoldan korkunç bir müjde verir gibi, ansızın bir araç geçerse ilçeye gidilebilen bir yol.... Hele Ekim ayı başlarında başladı mı buralara kar yağmaya, o bitmek tükenmek bilmeyen çile, bu dört dağ arasına bir sığınak gibi yuvalanan bu köye, başka bir yerden ulaşabilmek ya da bu köyden başka bir yere varabilmek imkansızlığın ta kendisi oluyordu. Tam kurtsever mevsimiydi burası ve yollarda kurarlardı ölüm tuzaklarını. Kaç can bilirim baharını yaşamadan aç kurtlara yem olan, kaç hayat bilirim sevdasına doymadan çığ altında haykırırlara boğulan. İşte ben, harıl harıl akan bu hengamenin içinde masum bir çocuktum, daha dokuz yaşında.

Her tarafı birer beyaz örtü gibi saran çocukluğumuzun bu sonu gelmez ıstırabı kar, başkaları için saflığın, arınmanın diğer adıyla, payımıza hep hasret düşerdi, hep acı hep dert, hep uzun kış gecelerinin bizi eve hapsedme sebebiydi. Ya da, hastalarımız için korkunç bir kabus ve imkansızlıktan ölenlerin eceliydi. .

İşte öğretmenimiz Feridun bey, daha gencecik yaşında, hiç düşünmeden, bu ha var ha yok tadında, çaresizlikler içinde kendi varlığıyla boğuşan köye, başka dünyalar vaadeden bu yaşam savaşına, yalın kılıç dalıyordu.

Gün sabahın ilk ışıkları, evde annemin sıcak çayı içimi ısıtırken, bir yandan dil bilmezliğimin tuhaf korkusu, diğer yandan, ilk kez tadına varacağım bir heyecan, bir coşku, içimi bir yara gibi kemiren kocaman bir merakın tarif edilemez duyguları içindeyim.

Üzerimde ne defter, kalem ne de, ne işe yaradığını bile daha bilemediğim sırtımda çanta dedikleri. Sadece yüzümde bin bir yara kabuğu, soğuğa karşı koyabilecek takati bile olmayan yamalı giysilerim. . Çırılçıplağım vesselam. Okul dedikleri ve ismini de henüz “mektep” olarak bildiğim yere, önce koşar adımlarla, sonra okula yaklaştıkça -belki de yıllar sonra öğretmen olarak atandığım ve aynı kaderi paylaşan uzak bir köy okuluna yaklaştığım gibi- adımlarım giderek ağırlaşıyordu. Attığım her adımda, adeta tüm yaşantımdan kopup, yepyeni bir dünyaya, o kalın kar tabakasını yırtta yırtta, bahara ilk merhaba diyen, seyrine doyamadığım kardelen oluveriyordum birden. Sanki onca yıl sonra, aynı tutkuya, aynı heyecan ve kalabalıklar içindeki yalnızlığımın başlangıcına götürüyordu beni, benden habersizdi ayaklarım. Masalı bölünmüş mutsuz bir çocuk oluyordum durduk yerde ve içimi bir ürperti alıyordu nedense. Hani bir reddedilişle, teslim alınışın kesiştiği noktada, insan kar gibi eriyip, rüzgar gibi savrulur ya zamansız, işte öyle zamansız, yönsüz ve bir o kadar da sessiz oluyordum kan ter içinde....

Birden vazgeçiyorum koşmaktan, vazgeçiyorum çocuk olmaktan, çocuklara umut olmaktan. Vazgeçiyorum ansızın koşar adım varmak istediğim yere.

Okul dedikleri, içinde acaba neler vardı, öğretmen dedikleri kim?, Nasıl biri? Yer mi? İçer mi? Konuşsam anlar mı? Alıp başımı kaçsam kızar mı ha! Sorular... sorular ve yanıtını bulamayan çocukluğumun anlamları. Kısa bir bekleyişten sonra son bulacak, öğreneceğim hepsini ve durulayacağım düşüncelerimin üstüne çöken soru bulutlarını .

Sanırım “O” idi ; yüreğimin en derin çatlaklarına sıcak heyecanlar oluk oluk akarken, merdivenlerden hızla çıkıp bize bir şeyler söyleyen beyaz önlüklü genç. Ne dediğini bilmiyorduk, beyninin içinden geçenleri tahmin bile edemedik çamurunda korkular yatan bir his yığını içerisinde sadece bekliyorduk . O sırada askerde öğrenebildiği kadar Türkçeyle, köyümüzden biri “O” na doğru yöneldi ve öğretmenin bizleri içeri almak istediğini söyledi. Kapı açıldı hep birlikte sınıfa girdiğimizde, hayalimde süsleye süsleye bitiremediğim bu okulda, kocaman bir hayal kırıklığıyla sarsıldım o an. . Meğer sınıf dedikleri, bizim dört duvardan ibaret toprak damlı odalarımızdan tek farkı, zemin ve tavanının betondu oluşuymuş. Ben evimi daha çok sevmişim, çünkü evde üşümüyordum.

Öğretmen teker teker isimlerimizi sormaya başladı, ama çoğumuz ismimizden başka bir de soyadlarımızın olduğunu öğrendik ilk kez ve ilk gün öğrendiklerimizin toplamıydı bu. Ama kırık, acemi ve soyadımın bile ne olduğunu hiç merak etmeden gelmişim dokuz yaşına. Bilememelikten değil, fukaralıktan, okulsuzluktan ve bir başına bırakılmışlıktandı bu.

Her şeyden önce Türkçe öğrenmeliydik. Öğretmenimiz dışarıda, çevrede bulunduğu ne varsa toplar, sınıfa getirir ve birer birer havaya kaldırarak “Çocuklar bu nedir?” diye sorar,

biz hep bir ağızdan ve çocukça “taş”, “çubuk”, “toprak” vb. der, bir yılın sonunda ancak derdimizi anlatabilecek kadar Türkçe öğrenirdik. İkinci yılda okuma yazma ve üçüncü yılda en delikanlı problemleri bile çözmeye başlamıştık artık.

Yayla mevsimi bitmiş, doyasıya yükseklerden seyrettiğimiz “Ağrı Dağı’nın o büyüleyici gizemini yüreğimize kazımış, yaşadığımızı sandığımız aşklar gibi hep çabucak biten bir yaz mevsimini daha geride bırakmıştık. Birbirimize söz vermiş-tik, bu koca dağ, yerinde kalacak, biz biraz daha büyüyerek ve belki de allı-yeşilli yurdundaki önemini, yüksekliğini ve niye buralara konduğunu da sevgili öğretmenimizden öğrenerek geleceğiz demiştik başka baharda...

Evimizi sırtımıza alıp tekrar yollara düştüğümüz ve buraya döneceğimiz güne değin belleklerimizde saklı tutmuştuk, gizemli, büyüleyici seyirleri. . Köye dönüş artık bayramdır bizim için, çünkü yayla hayatı zordur, insafsız ve en derin ayrılıklara gebe dir. Ansızın boşalan bulutların iliklerimize değin içimize işlediği ıslaklıktır çekilmez. . Serin serin esen deli rüzgar, bütün yağız köylü çocukların olduğu gibi, benim de esmerleşen tenimde ve yüzümde bıraktığı derin izlerin tek müsebbibidir. Esmerim, çocuğum ve yağız, daha dokuzunda, omuzlarında dünyanın bütün yükleri, içindeki çocuğu çoktan yitirmiş, kavga seslerine karışan oyunlarım, büyükle rin insaflarında hep tutsaktır, hep gizli-saklı...

Okul vakti de yaklaştı artık, çocuksu yanımız eksik ve oyunlarımız ceplerimizde sır gibi çalındır, okul olmayınca.

Babam içeri girdi, üzgün ve sesinde derin bir keder,

“İbrahim oğlum, biliyor musun? Feridun öğretmenini-zin tayini çıkmış. O buraya bir daha gelmeyecek artık.” dedi.

İlk kez bir ayrılık yaşıyordum böyle derinden ve bir daha onu görememenin verdiği acı, bir de o katlanamaz dedikleri bütün zorluklara göğüs gererek belleğimde edindiği yerde, alev alev bir ateş kıvılcımlanıyordu şimdi.

“İyi de beş-on gün sonra okul açılacaktı hani “dedim.

“Oğlum biraz önce muhtar söyledi, Feridun öğretmen mektup göndermiş, gelemeyeceğini, kendisini beklemememiz gerektiğini yazmış”, dedi. Oradan hızlıca kalktım, bir duvar dibinde boynu bükük, hasretlik çektim. Çocuktum çünkü, güzel çarpan yürekler görmemiştik bu yaşımızda, sevgi sözcüklerine de git gide alışıyoruz, hoyratlığımızın masum ve çocuksu olduğunu öğrenmiştik ondan. Dahası, sevilmiş hor görülmemiştik. . Çocukluk yaşamımızın tek okunaklı yeriydi alnımızda öğretmenimizin bıraktığı iz ve yüreklerimizde yokluğunda ansızın beliren soğuk ve simsiyah bir his.

O yıl iki dağ arasında kıvrıla kıvrıla uzayan bir yolda, gözümüzün alabildiğince bir yol gözledik hep. Ama yoktu gelen, yoktu bu çocukluk ömrümüze bir mum misali erime pahasına aydınlık veren. . O yıl boşa gitmiş, daha varlığına doyamadığımız okul, kapalı kalmıştı. Feridun öğretmenin tadı damağımızda kalan günleri, daha çocuk yaşımızda hasret ve özlemler çektirmişti bize.

Ve bu gün ... Radyomun cılız sesine sarılıp köhne lojmanıma usulca sokulan gün ışığıyla uyanarak bakıyorum demir pencereden soğuk taş mektebime, dilime dolanan bir kaç mısra, şiir olup dökülürüm. Benim adım “Feridun”diyorum, “Feridun” mu dedim;hayır“İbrahim Öğretmen ”Feridun gibi ve O’na benzeyen binlercesi .

öğretmenime mektup-sana öyle hasretim ki!

İte kaka geldiğim dokuz yaşıma,
Bir de aldılar beni koydular kalabalık,
Daracık, bir dünyaya.

Ağladığım oldu bazen,
Bazen de kaçımlarım,
Yere yapışık pencereden,
Nasıl da seviniyordum,
Öğretmenim görmüyor diye.

Halbuki yanıliyormuşum,
Küçükmüşüm, seviliyormuşum,
Bu yüzden kaçabiliyormuşum.

Hani ağlamayayım diye saçlarımı okşuyordun,
Yetmiyordu bir de yara-bere içindeki yanaklarıma,
Birer öpücük konduruyordun ya,
İşte onun için seviyordum seni, öğretmenim, küçük
yüreğimle.....

Önce okulun; “çok kardeşli evim” olduğunu öğrettin
bana,
Sonra “A”nın bir ev, “B”nin ise şişman bir adam olduğunu,
Ne kadar da komiğime giderdi,
Güler güler dururdum.

Bana sen öğrettin, oyun oynamayı,

Açıp bir kitabı okumayı,
Bir de gördüğüm her yere, her şeye sevgiyle bakmayı.
Hele o okumayı söktüğüm bir an vardı/unutamadığım
Daha çok sevmiştin beni / biliyorum.

Sevgili öğretmenim, biliyor musun?
Şimdi ben de bir öğretmenim,
Tıpkı sen gibi.
Aynı sen gibi seviyorum herkesi, her şeyi, her yeri...
Bir de, olur-olmaz yerde, türkü söylerim halime.
**Sana öyle hasretim ki bir bilsen,
gelmez dile... .. . . .**

AFYON

ŞAHİT

Burhan YEMİŞ

Yılanların uykuya dalmadan önce güneşin seyrine daldıkları bir mevsimde, yapraklarını dökmiŐ bir akasyanın altında bir tahta sandalyede oturmuş, bir eliyle çayını tutan, bir eliyle bıyıklarını buran bir bedendi ilk gördüğüm. Tıpkı yaprakları dökülmüş akasya gibi tüm ümitlerini ve neŐesini serin çocukluğun rüzgârlarına bırakmış, geleceği ilkokul sıralarına hapsedmiş bir çocuktum O'nun kalbinin kapısını çaldığımda. Uçurumdan düşen biri gibi görürken ben kendimi, O, yıllardır beklediği bir yolcu gibi karŐılamıştı beni. Bir yabancıya açar gibi değil, yıllardır yolunu beklediği bir yolcuya açar gibi açmıştı kalbinin kapılarını.

Űrkek bakışlarımın susuzluğuna bir yudum tebessüm sundu önce. Sarı saçlarımda gezinen elleriyle merhem sürdü ruhumun yaralarına. O zaman körpe arzuların ve körpe korkuların esiri olan ruhum anlamamıştı, o kalbin bir parçası olduğunu. O zaman hayattan başka bir şey görmeyen gözlerim, görememiŐti O'nun gözlerinden yayılan neŐeyi.

İnsanlığın tüm pınarlarının kurumaya başladığı, kalplerdeki kederin, dünyanın çehresini tıpkı cüzzam gibi kapladığı bu günlerde daha iyi anlıyorum. O bir denizdi, ben denize düşen bir damla yağmur. O uçsuz bucaksız ovaydı, ben o ovaya dikilen bir kuru ağaç...

Tebessümle süslediği bakışları o gün şöyle demişti bana:

-Dünle geldin, yarını sırtlayarak gideceksin. Sırtındaki ceket, beş yıl sırtında taşıdığın siyah önlüğün şahidi değildir sadece. O, aynı zamanda seni bekleyen yarınların da şahididir. Yüzünü seni uğurlayan geçmişine değil, seni kucaklamak için kollarını açan geleceğe dönmelisin; çünkü yönünü geleceğe dönenler için, geçmiş, tüm yelkenleri şişiren serin bir meltem gibidir. Oysa yönünü geçmişe dönenler için geçmiş, sadece bir mezar olabilir. Bil ki, sen yönünü ne yana dönersen dön, zaman kendi yolunda ilerleyecektir.

***

O kalpte geçirdiğim üç yıl! Gündüz oyun, gece uyku kadar tatlı, mini minnacık üç yıl.

“Ne zamandan beri?” sorusuna “O’ndan sonra...” diye cevap verdiğim birçok alışkanlığım oldu üç yıl zarfında. Bir şafak vakti, O’nun davudî sesiyle söylediği “Bitlis’te Beş Minare” türküsü eşliğinde, Devlet Demiryolları’nın sınavına giderken âşık olmuştum bozkıra. O zaman görmüştüm güneşin bozkıra ne kadar yakıştığını. Biz, ilk kez gördüğümüz şehrin aşkıyla dalgın, kimi zaman da umarsızca atılırken yollara, O, bizim şehre duyduğumuz bu ilk aşka zeval vermeden, bir kelebeği yakalar gibi tutmuştu kolumuzdan. Her vitrinin önünde bizimle durmuş, neredeyse, her apartmanın önünde bizimle başını kaldırıp bakmıştı. Biz apartmanların yüksekliğinde insanoğlunun dehasına hayran kalırken, O apartmanların üstündeki masmavi gökyüzü göstermişti bize. Sonra Araboğlu Makası’nda, Karadenizlilerin Lokantası’na kalabalık bir aile gibi girmiştik O’nun kolları arasında. Herkes cebinden çıkardığı üç beş kuruşun hesabını yapmaya başladığında, O şeytanın kalbine bir hançer gibi oturan gülümsemesiyle:

-Canınız ne istiyorsa söyleyin. Benim ikramımdır! demişti.

Bakışmıştık. Sıkılğan bakışlarımız ve hep bir ağızdan “kuru fasulye” deyişimiz, sadece yoksulluğumuzu değil, yoksun bırakılışımızı da ele vermişti. Anlamıştı bizim diğer yemeklerin adını da tadını da bilmediğimizi. O sınava katılan herkes, ömründe ilk kez tadıyordu güvecin, dönerin tadını... Dedim ya “O’ndan sonra...” dediğim birçok alışkanlığım vardır benim. İşte budur yıllarca Karadenizlilerin Lokantası’nda güveçten başka yemek yemeyişimin sebebi. O’ndandır, ne zaman “Bitlis’te Beş Minare” türküsünü duysam yüreğimi bozkıra salışım. O’ndandır kalemimin, apartmanlar arasındaki mavi gökyüzünü sahiplenışı. O’ndandır yoksulların ve yoksunların dili olmaya olan aşkıım.

***

Bir yaz günü orta 3’ler için zil son kez çalındığında, O, Hotamış Ortaokulu’nun ahşap merdivenlerinden elinde bir top karne ile inerken, gözlerinden taşan sevince ve tüm yüzünü kaplayan hüzne şahit olmuşum. Yolcuydum artık. Ama O beni bir yabancı gibi değil; yıllarca aynı ekmeği paylaşmış, aynı ateşte ısınmış, evinin ahalisinden biri gibi uğurladı. Ben yatağına sığmayan bir nehir gibi taşmak üzere olan gözlerimle “elveda” derken, O, yemyeşil yapraklar içindeki akasyaya bakıyordu.

Sonra dolu dolu olmuş gözlerime baktı.

-Baharınız geldi, dedi kalbinden bir ses.

Ben yeniden kalbime bir nehir gibi akan ümitten anladım baharın geldiğini ve anladım ruhumun, O’nun kalbinde büyüyen bir ağaç olduğumu ve Azrail gelince bedene sarılan ruh gibi sarılmak istedim boynuna. O’nu ne kadar sevdiğimi o zaman anladım; ama çok sonra öğrendim O’na muhtaçlığımı.

***

Yıllar sonra bir 8 Aralık sabahı, babam bir “Sessiz Gemi” ile aramızdan ayrılırken, gözyaşlarımı bedenime sığdıramadığım o anda, O vardı yanımda. Ovaryı kaplayan kar gibi bembeyaz, babamın bedenini saran kefen gibi tertemiz bir teselli ile sarılmıştı bana. Ölümün tüm tesellilerin yolunu kesmek istercesine, karla, buzla kapladığı kilometrelerce yolu, eski bir Renault 12 ile kat edip, ölümün soğuk yüzünü, sımsıcak kollarında şefkatiyle yakıp kavurmuştu. Ve gözlerime bakmıştı ve kalbi demişti ki ruhuma:

-Ölüm, yaşanmış bir hayat bırakır kendinden geriye. Sen toprak olan bedene değil, yaşanmış olan bu hayata âşkınsın. Ölümün aldığı bedene ağlarken gözlerin, geride bıraktığı hayat için sevinmelisin yine de. İnan, toprak kendinden olanı basar bağrına! Ne mutlu sana! Seninle yaşanmış olan bu hayatı sahiplenebildinse tüm ruhunla.

***

Ve kış bastırınca, giden “Sessiz Gemi”nin ardından, yokluk bir hançer oldu yaralarımı eşeleyen. “Üniversiteli olmanın” sevinci, yokluğun ellerinde kuru bir lokma gibi boğazıma takılmışken, yine tuttu elimden soğuk istasyon gecelerinde. Tutup çıkardı bodrum katlarının rutubetinde çürüyen ruhumu. Kalbinin kapılarını açtığı gibi evinin kapılarını da açtı. Benim 2 yıl boyunca kirasız kaldığım yer, O’nun Meram Yeni Yol’daki evi değil, kalbiydi aslında. Maddenin ağırlığı nedir ki sadakatin karşısında? Sadakatin ağırlığı altında kalan ruhuma dedi ki bakışları bir gün:

-Sadakatten korkma! Sadakatten korkanlar, kalplerinde sevgiye yer vermeyenlerdir. Benim sana yaptığım Hakk’ın sana verdikleri karşısında bir zerre bile değildir. O sana kanat verdi. Bense bugün senin kırık kanatlarını sarıyorum sadece.

***

Ve bir 27 Ağustos sabahı, düğün günümde, “sevincin ve saadetin” şarkısını terennüm eden ruhum, O’nun ruhunda bulmuştu yankısını. Bir dağ gibi duruyordu karşımda. Terennüm ettiğim tüm sevinç şarkıları, O’nun ruhunda yankılanıp, tüm evreni kuşatan bir mutluluğa dönüşüyordu. Bir elini omzuma atıp, diğeriyle her zamanki gibi bıyığını burarken, gözlerine baktım. Diyordu ki:

Sen kime sevgili olursan o da sana sevgili olur. İyiyi, güzel olanı seversen, iyi ve güzel olan süsler kalbini. Kötüyü seversen kötü olan... Tıpkı herkes gibi senin de yanlışların vardı. Yine yanlışların olacak; çünkü sadece ölüm alıkoyar insanı yanlış yapmaktan. Evlilik, evcilik gibi değildir. Küs-mek olmaz. Hanginiz yanlış yaptıysa diğeri onu silen bir silgi olsun. Yanlış yazdığımız her sayfayı koparsaydık ne anlamı kalırdı hayatın.

***

O benim kalbimi sevgiyle doldurdu. O kadar doldurdu ki kalbimi sevgiyle, kalbimden taşan sevgi, beni saran bir umman oldu. Bugün hiçbir kötülükten korkmuyorum. Biliyorum ki bana yaklaşacak kötülüklerin tümü benim kalbime ulaşmadan bu ummanda boğulup kalacaktır. Bu güven ve sadakatle diyorum ki:

Ben Mennilerin Sallı’nın Oğlu Burhan.

Şahidim!

Güneş dağların ardında uykuya çekildiğinde, sessizlik geceye ses olduğunda O’nun kalbi uyanıktır; yoksullar ve yoksunlar O’nun kalbinin kapısını çalmaya vardıklarında O kapıyı kendileri için her zaman açık bulurlar.

Şahidim!

O, tüm yoksulların ve yoksunların dili olmuştur da Şey-

tan kulaklarını kapatır O konuşunca.

Şahidim!

O'na her baktığımda gözlerinde “dua” vardı.

Şahidim.

O'nu tanıyan herkesin gözünde O vardır ve O'nu arayanlar, O'nu ancak öğrencilerinin kalbinde bulabilir: çünkü kalbi, kalbimizdir ve kalplerimiz O'nun kalbidir.

AKSARAY

BİR GECE GÜNDÜZ OYUNUYDU

Tülin İPEK

Ne zaman seni hatırlasam; ya gözlerimden kayan tuzlu gözyaşım olursun öğretmenim, ya da yüreğimi parçalayan bir acı... Bazen de buruk bir yutkunma...

Karanlığımı şafakla becayiş yaptıran, masallardan süzülüp gelen kahramanım; o zamanlar annemden kapalı pazar olarak öğrendiğim bir pazar günü görmüştüm ilk kez seni. Kar yağıyordu köyümüze diz boyu. Tam bir kara kış karıydı bu. Bembeyaz örtünün içine gömülen ayakların; sanki bizim köyün yollarında bıraktığın izlerinin, ebediyen kalmasını istercesine götürüyordu seni, bize göre en lüks ev olan, saçtan çatılı, çömlekten bacası olan lojmana...

“Arap Kızı” misali küçük camımızdan seni izlerken, üzerinde gördüğüm kahverengi ceketin, ceketinin içinden görünen mora çalar kazağın hala belleğimde... Senin üzerinde bunlar vardı öğretmenim, benimse yüreğimde; kandil ışıklarına sığınan ümitlerim, okuma hayallerim, turnakları çok derinden kesilmişçesine bu hayallere avuç açamayan derisi çatlamış ellerim vardı. Dilimde de masum sorular...

- Anne
- He söyle ne var?
- Çocuklar en güzel şarkılarını okulda mı söyler?
- Ne bilem ben, okula mı gitmişim ?
- O zaman beni gönder be anne, ben gideyim okula.
- Abooğ ! Sen goca kız oldun... Ara sıra uğrarsan yiter,

çıkış kıyadını alırsın hiç olmazsa...

Evet, öğretmenim ilkokul dördüncü sınıfa gelmiştim ama sen gelene kadar hep ara sıra uğrardım okula. Çünkü dünyaya benim penceremden bakmayı bir türlü beceremeyen annem, evde bakmam için zorlandığım küçük kardeşim ve tarlada beni bekleyen bir çapam vardı her zaman.

Bütün bunlar küçük yüreğimi daraltsa da, kimse benim serçe telaşlarımı anlamasa da, yine de şanslı buluyordum kendimi öğretmenim, okula kayıtlıydım ya, yetiyordu bana...

Üç haftalık bir gecikmeyle, yeni ders yılında okula ilk uğradığımda, nasıl da sıcak karşılamıştın beni Esat Öğretmenim “Hoş geldin. ” deyip adımı sormuştun. Saçlarımı okşayan parmakların, sabah yelinin dokunuşu gibi narin ve şefkatli gelmişti bana. Sıkıca sarılmak istemişim sana o an, bir sevgiliden sıcaklık diler gibi... Benim daima doğrum olacak, içimdeki umutsuzluğu umuda çevirecek olan senle ilk düğüm, ilk köprü böyle atılmıştı öğretmenim. Solmamak, buruşmamak adına verdiğim mücadelede, yeşil baharların tahtına göz diktiğim hayallerimin her basamağında sen vardın bundan sonra. Artık benim de dünyamda, beni bana tanıtabacak, tüm güzel meziyetlerin sahibi yapacak bir mimarım, küçük yaşta kaybettiğim için sevgisini hiç göremediğim bir babam olmuştu.

Gün geçtikçe seni daha çok sevdim öğretmenim. Daracık önlüklerde gelişen vücudumu saklamaya çalışmak için büzülürken, bana hediye ettiğin önlükten dolayı mı, yatılı okul sınavları için götürdüğün şehirde, bana ilk kez Adana kebabını tattırdığın için mi bilmiyorum ama seni gerçekten çok sevmiştim. Uçmak için ilk kanadı sen takmıştın bana. Köyümüzün tüm çocuklarına yüreğindeki can suyunu süzüp te verdin. Işıyan bir pencere olmuştun sanki hepimize. Ta ki yüzünde zamanın acımasızlığını görene kadar...

Şu an bu satırları yazarken geriliyor yine yüreğimin tüm

telleri öğretmenim... İlkokul beşinci sınıfının son demlerinin bir ders gününde, çanta adına kullandığım naylon poşetle koşmuştum yine sınıfıma... Koltuğumda da sınıf sobamızda yakacağımız birkaç tezek... O gün de yakamoz gibiydi seni melek yüzün. Çünkü biz vardık karşında. Her birimizi ayrı ayrı deriyor, yoğuruyor, kokluyordun. Birinci, ikinci, üçüncü saat derken, belki de hayatımda bir daha hiç oynamak istemeyeceğim bir oyunla mola vermiştik dersimize. Hani; çok tanıdık, bildik bir oyun. “Gece – Gündüz” oyunu. “Gece, gündüz, gündüz ge ge ge...” derken cümleleri tamamlayamadan, birden bire yığılı vermişti öğretmenim başın masanın üzerine. Sonrası ağıt ve feryatlar... Kış gecelerinin, o donuk ayazlarından daha da donuklaşmıştı bakışlarımız. Artık sınıfta kol gezen; silinmiş bir tahtanın tebeşir tozları değil, ölüm çığlıklarıydı. Hani öğretmenim; o gün elma şekerini yine hep beraber yalayacaktık. Hani bizi hiç bırakmayacaktın? Oysa sen, haber bile vermeden sessizce ayrılmıştın küçük dostlarının karşısından, bıraktığın gündüzlerle sonsuz bir geceye doğru... Üstelik benim yatılı okul sınavlarında Balıkesir Savaştepe Öğretmen Lisesi’ni kazandığımı bile duyamadan...

Son olarak bir kez daha görmüştüm seni öğretmenim. Köydeki tüm insanların, buruk isyanları ve gözlerinden süzülen gözyaşları arasında, yeşil örtülü bir sandıkla memleketine uğurlanıyordun... Çılgınlıkları, feryatları, hastalığının yüksek tansiyon olduğu söylentilerini ve zamansız gelen her ölüm gibi tarifsiz acıları arkanda bırakarak... Uzun uzun baka kalmıştım senin arkandan, zaptedemediğim gözlerimle... Aslında ben küçük yüreğime, ne senin o büyük sevgini ne de ölümün seni sobelemesini sığdırabilmişim. Ölmemiştin ya! Hayır, ölemezdin sen! Çünkü sen; aydınlığı bedenlerimize kare kare yerleştirmiştin. Memleketin her köşesine yayıldığımızda her birimiz bir Esat Öğretmen olmayacak mıydık?

Işıkların sönüp, son perdesinin sislerle kapandığını gerçek bir “ Gece Gündüz” oyunun son sahnesi böyle bitmişti öğretmenim. Senin açtığın çığırda yürüdüm bende... Okudum öğretmen oldum. Ecelin çiğnediği yoldaşların yarım kalmış yürüyüşlerini, türkülerini devam ettirdim bir de senin yarım kalan heyecanlarını, bitmemiş sevdanı... Çoğu zaman kara zemherileri nevrüz yaptım, senin gibi. Ama ne bana yaptıklarını ne de seni unutacak kadar büyüyemedim henüz Esat Öğretmenim...

Bazen de firar et oralardan, gel rüyalarımaya öğretmenim ya! Özledim seni. Gel de gör, olabilmış miyim senin gibi? Cehaleti kader olmaktan çıkartabilmiş miyim elimin uzandığı yerlerden? Dostluğu, barışı ekebilmiş miyim güzel ülkemin, güzel yarınlarına?

Esat Öğretmenim, sana ve bana verilen tüm emekler adına bir kere daha söz! Bire bin veren bu bereketli topraklarda, yani çocuklarımda bırakmayacağım eksik kalacak hiçbir yan;

Bilgiden,

Sevgiden,

İnsanlıktan!...

AMASYA**KASIM YAĞMURLARI**

Nimet ALICIOĞLU

Çocukluk yılları, okul sıraları... Vaktinde kıymeti bilinmeyen, yolun yarısına yaklaşıldığında ise geri dönülemeyen yıllar... Biten yaz, rehabetini, sonbahar yağmurlarına teslim etmiş, çekilmiş.

Yaklaşan 24 Kasım, her yıl olduğu gibi, hediye telaşını da beraberinde getiriyor. "Acaba dolmakalem mi alsam?" "Yok, yok, geçen yıl da aynısını almıştım. " "En iyisi bir cüzdan. " "Ama ya beğenmezse... " Kendimi öğretmenimin yerine koyup düşünüyorum. " Ben olsam hangi hediyeye sevinirim?" diye. Evet ya! Hay aklımla bin yaşayayım! Nigar ablam doğum günümde firfırlı etek almıştı da dünyalar benim olmuştu. "Anne! Öğretmenime firfırlı etek alsam giyer mi?" Annem gülüyor. "İlahi kızım. Ne yapsın kocaman kadın firfırlı eteği!" Doğru ya... Sevincim sönüveriyor. Neyse, yarın nasıl olsa çarşıya çıkacağız. Bir şeyler bulurum. Yarını iple çekiyorum. Zaman geçmiyor. Akreple yelkovan olduğu yere çakılmış sanki. Nihayet çarşıdayız. Annemin elinden sıkı sıkı tutmuş yürüyorum. Yürümek de ne! Uçuyorum. Öğretmene hediyelerin en güzelini ben alacağım. En çok benim hediyemi beğenmeli. Andımızı okuduktan sonra sınıfa gireceğiz. Herkes birer birer armağanını uzatacak. Öğretmen hepsine teşekkür edecek. Ama benimkini açınca bir başka parlayacak göz bebekleri. Arkadaşlarımı gurur dolu bakışlarla süzerek yerime oturacağım. Annem tatlı sert çekiyor elimi kendine doğru "Kızım biraz yavaş olsana. Mağazalar kaçmıyor ya. Hem nerelere daldın gittin, dalgacı seni!" "Hiç" diyorum,

omuzlarımı silkerek.

Mağazaların vitrinlerinin önünden geçerken, bir o yana bir bu yana koşturuyorum önüne yem atılmış güvercinler gibi. “Anne şu çizme nasıl? Yok, o değil. Şu, kırmızı olan.” “Kızım abartmıyor musun? Bir demet çiçek alsan, öğretmenin yine sevinir.” Çiçekmiş! Herkes çiçek alıyor zaten. Ben farklı olmalıyım. Gözlerim dört dönüyor. Çizmeydi, gömlekti, çantaydı derken hiçbiri içime sinmiyor. Tam umudumu yitirmişken, vitrindeki cansız mankenin boynuna dolanmış ipek fular gözüme lişiyor. Gökkuşaağı gibi rengarenk! Kenarlarındaki kırmızı hareler ışıl ışıl parlıyor. Cansız manken yitip gidiyor gözümde ve öğretmenim geliyor. Pembe takım elbisesine ne kadar da uyacak. “İşte bu!” diyorum. “Anne nölur bunu alalım.” Gerçi biraz pahalı ama olsun öğretmenim için değer. İçeri giriyoruz. Tezgahtar kız, fuları paketlerken başımı okşuyor. “Adın ne senin, tatlı kız?” Ama ben çoktan hayallerime dalmışım bile, duymuyorum.

Eve dönerken yine annemin eline yapışmış uçuyorum. Keşke bir sihirli değneğim olsa da havada savuruversem, yarın olsa! Evde, bir odadan diğere, yüreğim pır pır ederek dolanıp duruyorum. Ah bir yarın olsa! Bana bir hafta gibi gelen o bir gün bitiyor nihayet.

Sıra olmuşuz. “Türküm!” Önce ben vereyim hediyemi. “Doğruyum!” Yok, yok. En son versem daha iyi. “Küçüklerimi korumak!” Kim bilir öğretmenim nasıl sevinecek. Bana muhakkak sıkı sıkı sarılacak. “Açtığın yolda” Ellerim mi titriyor ne! Kahvaltıda çok yemedim. Ondan olsa gerek. Arkadan itekliyorlar. “Yürüsene ya!” Andımız ne zaman bitti? Adımlarım birbirine çarparak yürüyorum. Sınıftayım. Terden sırlıklam olmuş ellerimde, paketin bir orasını bir burasını çekiştirip duruyorum. Kurdelesini mi yamulmuş ne! Hemen düzeltmeliyim. O sırada öğretmenim giriyor. Her zamanki gibi, yüzündeki eşsiz gülüşü ile çok güzel. Eğer kaderimde heyecandan ölmek varsa, bugün ölmezsem bir daha ölmem.

Hep bir ağızdan bağıyoruz, hece vezniyle: “Öğretmenler gününüz kutlu olsun öğretmenim!” “Sağolun çocuklar. ” diyor. Herkes sırayla yanına koşuyor. Kimi çiçek veriyor, kimi hediye. “Niye zahmet ettiniz çocuklar?” diyor paketleri açarken. Yüzünde hep aynı gülümseme. Gününü kutlamayan bir ben kalıyorum, bir de Selma. Bitligillerin Selma. “O zaten bir şey almamıştır. ” diye geçiriyorum içimden. Evet, şimdi tam zamanı. Öğretmenimin yanına yürüyorum yavaşça. Elimdeki paketi, sanki içinde kırılacak bir şey varmış gibi kıpırdatmadan göğsümün hizasında tutarak. Hediyesi alıyor. Teşekkür ediyor, öpüyor usulca yanaklarımdan. Bu kadarcık mı? Küçülüyorum sanki. Sınıf büyüyor, ben küçülüyorum. Yutkunuyorum. Boğazım düğüm düğüm, yerime oturuyorum. O sırada Selma, belki de bir haftadır yıkamadığı yüzünde mahçup bir gülümsemeyle ayağa kalkıyor. Elinde sıkıca sakladığı hediyesi kimseye göstermemeye özen göstererek öğretmenin yamacına geliyor. Öğretmen pamuk gibi bembeyaz avuçlarının içine, Selma’nın kirden rengi görünmeyen çatlak ellerini alıyor. Uzun siyah tırnaklarıyla kapattığı ellerini açınca, bir paket kağıt mendil çıkıyor ortaya. Öğretmen hiçbir şey söylemeden Selma’ya bakıyor. Bitligillerin Selma’ya... Sonra da sıkı sıkı sarılıyor. Bir başka parlıyor, göz yaşlarıyla ıslanan kirpiklerinin arasındaki göz bebekleri. Pencerenin camına vuran Kasım yağmurları eşlik ediyor onun gözyaşlarına. Öğretmenim de küçülüyor şimdi. Sınıf büyüyor, öğretmenim küçülüyor. Sevmiyorum artık onu. Yüzüne gülümsemek bile gelmiyor içimden. Önceden gözümde güneş gibi parlayan yüzü, yeni çöken bir gecenin siyahlığında yüzüyor, gülüşü doğmamış sabahların da. O yıl öğretmenimizin tayini çıkıyor. Hepimizi tek tek öpüp kokluyor vedalaşırken. Oysa ben yüzüne bile bakmıyorum, kuru bir “Hoşça kalın. ” derken.

Yıllar sonra, yine bir Kasım sabahı. Yine okulla ev arasında mekik dokuyarak geçiyor günlerim. Lakin sahne aynı, rol-

ler başka. O günün öğretmenler günü olduğunu okula ulaştığımda hatırlıyorum. “Türküm!” Tüh! Çocukları pahalı şeyler almamaları için uyardıyı unuttum. “Doğruyum!” Keşke gri takım elbisemi giyseydim. Bugün özel bir gün. “Küçüklerimi korumak!” Akşama ne yemek yapsam? Of, her gün aynı dert. “Açtığın yolda” Aman boşver. Hem bugün öğretmenler günü, dışarıda yeriz. “Hocahanım daldınız. ” İrkiliyorum. Herkes içeri girmiş. Andımız ne zaman bitti? Koşar adımlarla sınıfıma gidiyorum. Öğrenciler hep bir ağızdan bağıyorlar, hece vezniyle: “Öğretmenler gününüz kutlu olsun öğretmenim. ” “Sağ olun çocuklar” diyorum. Herkes sırayla yanıma koşuyor. Kimi çiçek veriyor, kimi hediye. “Niye zahmet ettiniz?” diyorum paketleri açarken. Yüzümde hep aynı gülümseme. Dersimiz matematik. Konuya başlayacağım sırada, Salih geliyor utana sıkıla yanıma. Sınıfın, seilmeyen, pis ama tatlı oğlanı. Fakir ama gururlu oğlanı. Bana uzattığı simsiyah avuçlarını açıyorum. Isırılmış bir simit parçasını uzatıyor, gözlerini gözlerimden kaçırarak. Yutkunuyorum. Boğazım düğüm düğüm. Sanki bu anı daha önce yaşamış gibiyim. Yirmi yıl öncesine gidiyorum. İçimde bir yer acıyor. Canım öğretmenim nasıl da kızmıştım sana. Yirmi yıl gecikmeli olarak hürmetle erlinden öpüyorum. Zihnimde her şey yerini buluyor. Beynimin bir köşesinde kararttığım öğretmenimin yüzü, yeni biten bir günün ziyasında yüzüyor şimdi, gülüşü ise söken bir şafağın aydınlığında...

ANKARA-1

ALAATTİN ÖĞRETMEN

Aylım YILDIRAR

Bazen beklemediğiniz bir anda biri gelir, tutar ellerinizden tutar; çıkarır bataklığın soğuk kollarından. Uzun süre şokunu atamazsınız üzerinizden, bilemezsiniz bu cana yakınlığın kıymetini. “Kim, kim!” dersiniz bu karşılıksız fedakârlığın kahramanı? Alışkın değilsiniz böyle bir sevmeye...

Gözlerimi kapattığımda, çoğu zaman, kahramanlarının melekler olduğunu düşündüğüm bu hikâyeyi yaşarım; yaşadıkça da bir kez daha ölürüm öğretmenimin anısına...

Sen bir güldün, bizler gonca. Biz açıldık gül olduk; sen kanınla renk kattın.

Okul özlemiyle yanıp tutuşurken çıktı karşıma öğretmenim. O mum oldu, biz pervane. Bize korkmadan dönmeyi öğretti etrafında. Biz dönerken mum söndü. Bir kelebek ateş taşıdı kanatlarıyla; tutuşturdu mumu kaldığı yerden, “devam et!” dedi serüvenine...

Okulumu ve öğretmenlerimi seviyordum. Onlarla âdeta başka bir âleme doğru yol alıyor, bu âlemin hazlarıyla yoğruluyordum. Bu hazlar âleminden ayrılmak istemiyor, eve dönme vakti gelince de ertesi günün özlemiyle evin yolunu tutuyordum. Evimiz okula çok yakındı. Yolda kurduğum hayalleri düşünürseniz çok çabuk bittiğini tahmin edersiniz. Çocuklar hayâl dünyasında yaşar, hızına yetişemezsiniz onların. Onlarla boy ölçüşemezsiniz. İsteseniz de o gözlerle dünyaya bakamazsınız bir daha. Belki ben de bilmeden bu hakkımı kullanıyordum.

Babamın iyi bir işi vardı. Geliri de bizi geçindirmeye yetiyordu. Ancak o, her gece başka bir âlemde yaşar, har vurup harman savururdu. Gelirinin büyük bir bölümünü de kendisine ayırırdı. Annemse hep kanaatkâr oldu, bizi kimseye muhtaç etmedi. En büyük hayali derme çatma, kırık dökük de olsa, küçük de olsa bir eve sahip olmaktı. Benden iki yaş küçük bir kardeşim vardı. Ders çalıştığı ve okula gittiği anları saymazsak kalbinde zerre kötülük barındırmaz, çalışmayı sevmez, sürekli okuldan kaçmak için çareler arardı. Mahallenin en yaramaz çocuğuydu; ama babamın gözünde tek erkek çocuğuydu ve onun yeri ayrıydı. İki kardeş birbirimize zıt yaratılmıştık. Ben ne kadar okulu sever, okuldan ayrılmak istemezsem; o da mahallenin yaramaz çocuklarıyla, komşuların meyve ağaçlarında ya da bir oyunun en heyecanlı yerinde yaşamaktan zevk alırdı. Annem bazen “Bunlar nasıl aynı karında yattılar? Nasıl kardeşler?” diyerek kendi aklınca hayretini dile getirirdi. Canım anneciğim kardeşimle hayatı boyunca uğraştı. Neyse ki ben ona dert olmuyordum.

Beni okula bu kadar bağlayan neydi, diye şimdi soruyorum kendime. Okula gitme yaşıma geldiği hâlde evde okul sözü edilmezken, köy okuluna yeni atanan öğretmen Hızır gibi yetişmişti imdadıma. Hani masallarda olur ya, “Tamam, artık her şey bitti” derken sihirli biri çıkar karşınıza. Alâattin Öğretmen de öyleydi. Eve kadar gelmiş, anne ve babamı ikna etmeye çalışmıştı. Annem Anadolu kadınıydı, çabuk ikna olmuş; bütün işlerin altından tek başına kalkamadığını bildiği hâlde yine de fedakârlığı o yapmıştı. Babam ise Nuh diyor, peygamber demiyordu. Alâattin Öğretmen günlerce babamla konuşmuş, okul masraflarımı da karşılamak kaydıyla onu razı edebilmişti. Okul ortamı beni çok etkiledi. Şimdiye kadar hiç karşılaşmadığım bir muamele görüyordum. Beni asıl cezbeden, her biri ayrı bir şehirden gelmiş, çoğu görevine yeni başlamış genç ve fedakâr öğretmenlerimdi. Onların konuşmaları, davranışları ve ilgileri beni derslerime bağlar,

ders çalıştıkça da onlar gibi olacağımı hayal ederdim. Bu küçük kasabada öğretmenlerimiz tek meşalemizdi.

Hele Alâattin Öğretmenim, o sanki öğretmen olmak için yaratılmıştı. Sabah herkesten önce okula gelir, ders başlayana kadar bahçenin köşesinde oturur, söğüt ağacının altında etrafını saran öğrencileriyle vakit geçirir, bir mum gibi onlara ışığandan parıltılar gönderirdi. Öğrenciler de Alâattin Öğretmen'le sohbet etmek için çoğu vakit kendilerini okulun bahçesinde bulurlardı.

Birçok öğretmenin görevine başlamadan istifa ettiği Silvan'a Alâattin Öğretmen, koşa koşa gelmiş, kısa zamanda bizden biri oluvermişti. Küçük bir ev kiralamış, üç beş öteberisiyle eve yerleşmişti. Akşamları evine yalnız gittiği hiç görülmemişti. Her gece ayrı bir eğlenceydi onun için. Gündüzleri yetmezmiş gibi gecelerini de öğrencilerine ayırırdı. Biz arkadaşlarımızla bu sohbetlerden mahrum kalırdık. Kız olduğumuz için onun evine gidemezdik. Ailemiz buna izin vermezdi. Tahta divanını, çalışma masasını, sobanın üzerinde sürekli kaynayan çaydanlığını, neler anlattığını erkek arkadaşlarımızdan dinlerdik.

Alâattin Öğretmen mahallelinin de sevgilisi olmuştu. Yaşlılara ayrı bir saygı gösterir, onların hastalıklarına çareler arar, dertlerine derman olurdu. Onu bazen mahallenin çamurlu sokaklarına taşlardan yol yaparken, bazen bir fakirin evinin çatısını temizlerken, bazen yaralı bir hayvanın yarasını sararken, bazen de bir çocuğun burnunu silerken görmek alışılmış bir haldi.

Sevgili öğretmenim hepimizin gönlünü nasıl da fethetmiştin. Hepimiz senin gibi olmak istiyorduk.

Uzun bir kıştan sonra bahar güzel yüzünü göstermişti. O da tüm şatafatıyla çabucak ayrıldı buralardan. Silvan, baharı yaşamadan yazı yaşardı her zaman. Yaz tatili yine gelmişti. Tatil olunca öğretmenimiz bir süre memleketi Samsun 'a

gider, ailesini ziyaret ederdi. Nihayet okullar kapandı. Karnelerimiz genellikle iyiydi; ne de olsa Alâattin Öğretmenin öğrencileriydik.

Nihayet beklenen gün geldi, Batman'dan kalkan otobüsler Silvan'da mola verir, yolcularını alırdı. Alâattin Öğretmen valizini toplamış, otobüs bekliyordu. Biz birkaç arkadaş gizlice onu yolcu etmeye gitmiştik. Otobüsü beklerken bize tatilimizi nasıl geçirmemiz gerektiğini anlatıyordu. Gazete ve kitap okumayı ihmal etmememiz gerektiğini sıkı sıkı tembih etmişti.

Otobüsten bize el sallayışını hiç unutmuyorum. Gözlerindeki ışıltı, sizi kilometrelerce uzaktan takip edeceğim der gibiydi. Öğretmenimizin gidişiyse kalbimiz buruk, boynumuz bükük kalmıştı. Onu memleketinden ve ailesinden kıskanıyorduk âdeta. Ama nasıl olsa birkaç ay sonrai dönecekti. Ona mahcup olmamak için bulduğumuz kitapları okumaya başlamıştık bile. Kitapları öğretmenimizin dediği gibi değiştirerek okuyor, gazete almaya pek para bulamadığımızdan eski gazeteleri okumakla yetiniyorduk. Günler ilerliyor, tatil çok hızlı geçiyordu. Silvan'ın sıcağında kapkara olmuşuk. Okulun açılması bizim için en büyük lükstü.

Koyunlarımızı otlaktan getirip ağıla sokarken annemin yaptığı nefis gözlemeleri yemek için acele ediyorduk. Mis gibi gözleme kokuları insanın canını çektiriyordu. Annem görmeden, gazetelerin arasına sarılmış gözlemelere yaklaştık ve birer tane kapıp iştahla yemeye başladık. Kardeşim nefes bile almıyordu. İkinci gözlemeye de geçmişti. Ben, annem fark etmesin diye gazeteleri gözlemelerin üzerine sararken gözlerim gazetedeki habere takıldı. Özellikle bir fotoğraf dikkatimi çekmişti. Ne kadar da çok Alâattin Öğretmene benziyordu. Merakla haberi okumaya başladım. "Diyarbakır'dan Samsun'a gitmekte olan şehirlerarası otobüs, Elazığ yakınında durdurulmuş yolculardan beş tanesi acımasızca kurşuna dizilmiştir." Bunlardan biri de Alâattin Öğretmendi.

Gözleme parçaları boğazımda birer düğüm oluştururken, gözyaşlarım yanaklarımdan sessizce süzülüyordu. Uçurumun kenarındayken uzanan bir eli kaybetmenin korkusuyla yapışmışım gazete parçasına. Öğretmenim ismine yakışır bir şekilde ayrılmıştı aramızdan: Şehit olmuştu. Öğretmenim biz sensiz ne yapacağız? Nasıl aldılar seni bizden? Söylediklerinin hepsini yaptık, seni bekliyorduk.

Tutduğum dal çatırdamadan kopmuştu. Dünya sessiz sedasız başıma yıkılmış, toz duman çıkarmadan tuzla buz olmuştu sanki.

Ah bilseydim Alâattin Öğretmenim, sen benim için, ne aziz, ne mübarek bir varlıktın. Ben seninle yeniden doğmuştum. Seninle görmeye başlamışım maviyi, sarıyı, moru. Oysa hep siyahı bilirdim. Bizim buralarda başka renk yoktu ki zaten. Benim gibi birçok arkadaşım da senin varlığında öğrenmişti insanca yaşamayı. Seninle gördük uçsuz bucaksız maviliği, sonsuz yeşilliği. Seninle okuduk, seninle yazdık. Belki hayat devam edecek sen olmadan da, inan öğretmenim bir mısrası hep eksik olacak bu şiirin, bir cümlesi hep eksik kalacak bu hikâyenin.

Artık seni yaşamak istiyorum her öğrencide; seni duymak istiyorum her sabahta, her akşamda; seninle büyümek istiyorum her öğrencide...

Öğretmenim biz tomurcuk, sen güldün. Belki zaman alacak yaprak açmamız; ama sonunda gül olacağız. Hem de senin gibi pespembe, kollarını gökyüzüne açmış bir gül. Yaşatacağım senin filizlerini; yemin ettim, ant içtim, kaldığın yerden devam etmeye.

ANKARA-2**ÖĞRETMENDEN ALINAN Bİ' CINDIK HAYAT DERSİ**

Tolunay SANDIKÇIOĞLU

Geceydi... Her ramazanda olduğu gibi heyecanla sahura kalkmış, telâş içerisinde hazırlanan sofrayı izlemeye başlamıştı. Kendisi henüz küçüktü, orucunu tutabildiği saate kadar tutuyordu. Annesi kıyamayıp uyandırmasa da dedesi 'Alışsın kızım, öğrensin' diyerek onu uyandırırdu. Gecenin bir yarısı uyandığında, gözlerini sudan çıkmış balıklar gibi şaşkın şaşkın açar, ne olduğunu anlamaya çalışırdı. Anladığı anda yatağından fırlar, sanki cidden oruç tutabiliyormuş gibi sofraya kurulus, 'Kızım oruç mu tutuyorsun sanki, niye kalktın?' diye soran annesine üstüne basa basa 'Sahuraaa!' diye cevap verirdi.

Ninesi, güveci sobanın üstünden az önce indirmiş, yerine çaydanlığı oturtmuştu bile... Her ramazanda, sahurda geleneksel olarak bu güveci yerler, bu yüzden de ramazanın yanı sıra bu yemeği de özlerlerdi. Ninesi yatmadan önce etleri hazırlar, güvecin tereyağıyla sıvanmış tabanına ve çepelerine doğru büyük bir özenle dizer, ayıklayıp yıkadığı pirinçlerle etin üstünü örterdi. En üste tekrar koyduğu tereyağı ise 'pirincin hakkı' idi yaşlı kadına göre...

Çok sonraları, üniversitede okuduğu yıllarda, güvecin bazı yörelerde içine patlıcan, patates, domates gibi sebzeler konularak yapılan bir çeşit etli yemek olduğunu öğrenmiş ve uzun süre güvecin aslında bu olmadığını mücadelesini vermişti arkadaşlarına...

Küçük dayısı yine zorla kalkmıştı. Uykusu mu ağırdı, yoksa uykuyu mu seviyordu bilemedi. Dedesi her zaman olduğu gibi bağdaş kurup oturdu ve sofraya bezini dizlerinin üzerine alarak torununa seslendi:

“Uyandın mı Gülizâr? Gel bakalım sofraya.”

“Dede yaa!” diye söylendi küçük kız, “Benim adım Gülizâr değil ki, niye durmadan öyle diyorsun?”

Bu bir çeşit parolaydı aralarında, dedesi -keyifli olduğu, hikâyelerini anlatacağı, küçük kızı sevindireceği zaman- ona Gülizâr diye seslenir, kız öfkesinden deliye dönerken, dedesi yaşına başına bakmadan kıs kıs gülerdi.

Küçük kız dedesinin yamacına ilişti. Büyük dayısı, annesi, ninesi ve nihâyet küçük dayısı da sofraya oturdu. Hep birlikte sahur yapılırken annesi pestilleri kapıp getirmişti. Memlekette yapılan dut pestilinin içine ceviz koyup dürüm hâlinde yemek büyük bir zevkti doğrusu. Küçük olan Zühtü dayısı hemen “Bıçındık versene şundan” diyerek kıza sataştı. Kız elindeki pestili kaptırmamak için yan döndü, gülererek “bıçındık, miçındık veremem” dedi.

Herkes gülüşürken çay tepsisi geldi. Sobanın üzerinde ağır ağır demlenmiş ve tadını bulmuş olan çay bardaklara dolduruldu, evin büyüğü olan dede divanın üzerine çıkararak üstü eski kilimlerle kaplı olan otla doldurulmuş yastıklara yaslandı.

“Eee,” dedi “Neyi anlatayım bu gece?”

Küçük kızın çok sevdiği ve büyüdüğü zaman eksikliğini hissedeceği -ama henüz bunu bilmiyordu tabii ki- bir âdeti vardı dedesinin. Ramazan geldiğinde sahurdan sonra sabahın ilk saatlerinde hikâyeler anlatır, çocuklarına ve torunlarına unutulmaz saatler yaşatırdı. Hikâyelerin çoğunu

herkes ezbere biliyordu artık ama yine de dededen dinlemenin yeri ayrıydı gönüllerinde... Fatih'in İstanbul'u nasıl aldığı, Kanunî'nin zaferleri, Peygamberimizin ve çeşitli evliyâların hayatı, Şeyh Edebalı'nın Osman Bey'e anlattıkları, Çanakale'de-Sakarya'da düşmanın hezimete uğratılışı, vatanın nasıl ve ne zorluklarla işgalden kurtarıldığı, demircilik yaptığı günler, at sırtında diyâr diyâr halı satışı, gezip gördüğü yerler... Dedesinde hikâye çoktu velhâsıl...

Her birini ezberlemişti ama yine de dinlemek, daha önce anlatılmamış bir ayrıntı yakalamak, sormak, öğrenmek istiyordu küçük kız. Dedesinin anlattığı bütün hikâyeleri çok seviyor, ilgiyle dinliyor, fakat günün birinde anlatıcının kendisi olacağını -henüz- bilmiyordu.

“Sen neyi istersen” dedi dedesine.

“Senin öğrenme yaşının geldiği bir hikâyem var aslında” dedi yaşlı adam “Okula da başladın nasılsa, gör bak öğrenmen ne demek?”

O yıl başlamıştı okula, siyah önlüğünün üzerine ninesinin örüp kolaladığı dantel yakalığı takmış, adının baş harflerinin işlendiği ütülü mendili annesi cebine yerleştirmişti. Bütün aile cümbür cemaat okula gidilmiş ‘Allah zihin açıklığı versin’ şeklinde dualar edilmişti. Gören de daha ilk günden profesör olup çıkacak sanırdı.

Dede ince belli, kalın dipli, küçücük hatta neredeyse tek yudumluk bardağından çayını içti. O zamanlar fincanda, kupada çay içme âdeti yoktu daha... Kırmızı ve beyaz şeritli kahvehâne işi çay tabağına kafasını toparlamak istemişçesine baktı ve derinlere daldı...

Gülizâr dedesinin hâlinde heyecanlanmaya başlamıştı, çünkü bilirdi ki dedesi ancak çok önemli gördüğü hikâyeleri

düşünür, tartar, ölçer-biçer öyle aktarırdı. Aslında yaş itibarıyla bunu o zamanlar bilmiyor, sadece hissediyordu. Sobanın yanındaki, ninesinin eski kumaş parçalarını evde kalmış parça iplerle birleştirip kırk yama işiyle üzerine kuş ve çiçek şekli işlediği, içini de çul-çaputla doldurduğu, sevgili minderine yerleşti. Bu minder sadece onundu. Üzerinde uyur, oynar, radyo dinler, şarkı söyler, kitap okur, resim çizer, türlü işler yapardı.

Dedesı belkı hikâyenin torunu üzerindeki etkisini arttırmak, belkı de gözleri kendisini ele vermesin diye bilinmez, ışıkları kapattırdı küçük oğluna. Koridordaki cılız lambanın ışığı çaresizdi, odayı aydınlatmaya yetmiyordu, ne tamamen karanlıktı etraf, ne de aydınlık...

“Çok korkmuştum” diye anlatmaya başladı dedesi. “On iki yaşındaydım ve herkes gibi ben de çok korkmuştum. Sesten, karanlıktan, tozdan, soğuktan, bağırış-çağırıştan, her şeyden çok korkmuştum. Oysa daha o sabah bin bir güçle kaleye çıkmış, aşağıya, evlere doğru bağırmıştım ‘Hiç kimseden ve hiçbir şeyden korkmuyorum’ diye. Babam okula gitmiyorum diye kızmış, çarşının ortasına kadar kovalamıştı güç bela. Bir yandan da ‘Ekmek tavşan sen tazı olasin, o kaçasın kovalayasın’ diye bağırp duruyordu. Allah’tan ki babam yürekte ilenmezdi. Kahvede oturan arkadaşı camın arkasından görüp gülmüş, ben o kadar kar olmasına rağmen tabana kuvvet koşarken ‘Ne gülüyon?’ diye söylenmişim içimden ‘Sanki Köselerin Memed kaçmıyo mu?’

Arkadaşlarımla okuldan kaleye kaçmak, kuş avlayıp, mağaraları keşfetmek alışkanlık hâline gelmişti. Veysel öğretmen bizi önceden de uyarılmıştı ama dinleyen kim? Öğretmenimizin söyledikleri vızıltı gibi gelmişti. Hayvanlara eziyet etmeyin, dersinizi çalışın, karda, tipide başınıza bir iş gelir, bakın babalarınız okumanızı istiyor bu şansı değerlendirin,

yapmayın-etmeyin benzeri şeyler söyleyip dururdu Vey-
sel öğretmen. Öğretmenin uyarıları bir kulağımızdan girip
öbüründen çıkmıştı yine tabii ki... O günde okuldan kaçmış
kaleye gidiyordum ki babama yakalandım. 'Eee!' dedi 'Bir
sıçrarsın çekirge, iki sıçrarsın çekirge, için...' Gerisini duy-
madım çünkü kaçmaya başlamıştım bile... Kaleye çıkıp ba-
ğırılmışım işte o zaman yalandan bir yiğitlikle 'Hiç kimseden
ve hiçbir şeyden korkmuyorum!' diye..."

Döndü, gülerek sordu torununa "Sen korkuyor musun?"
Küçük kız tam cevap verecekti ki dedesi kendi kendine cevap
verdi: "Kork yavrum, hayat çok acımasızdır, ne getireceği belli
olmaz. Kork ama ümit etmeyi, çalışıp didinmeyi de bırakma."
Torununun başını okşayarak devam etti hikâyesine.

"Kışın ortasında korkusuzca orada burada gezen ben,
akşam babamın korkusundan azıcık geç gittim eve. Şimdi
diyeceksin ki 'Hani kimseden korkmuyordun?' ama gerçek-
ler başka tabii... Annem bana arka çıksın da ortalık yatışsın
diye geç gitmişim. Delikanlı oluyordum ya artık, babamdan
laf işitmek zoruma gidiyordu. Neyse işte... (Dede burada ara
vermişti. Artık kavga mı çıktı, yoksa anne olayı tatlıya mı
bağladı bilinmez.) Yedik, içtik, uyuduk derken..."

*Şimdiye kadar hikâyelere hiç müdahale etmemiş olan ni-
nesi burada araya girdi ve "Rasim anlatma istersen, boş ver
hadi" dedi. Küçük kız çok merak etmişti dedesinin başına neler
geldiğini... Mızıldandı.*

"Öğrensün, ders alsın, kulağında küpe olsun ahretlik" di-
yerek anlattı. "Böyle seninki gibi sobanın yanında, anamın
serdiği yün yatağın içinde kıvrılmış uykumun en tatlı ye-
rindeydim. Bilmem ki rüya mı görürdüm, gecenin kaçığıdı?
Zemherinin ortasında, gecenin bir yarısında daydık işte... Anla-
yamadığım bir sarsıntı ve bağırış-çağırış derken anamın se-
sini duydum. 'Zelzeleee!... Oyy, oyy! Seher, Rasim, Seniha...

Yavrularım!. . ’ Anamla babam evin öte ucunda uyurdu, biz öte ucunda... Anam zelzeleden yalpalaya yalpalaya bize yetismeye çalışıyordu. Ablam Seher ve ben babamın ‘Koşun, dışarı koşun çabuk!’ diye bağırın sesine uyup koşmaya başladık. Kapıdan çıkıyordum ki anamın hâlâ içerde olduğunu ve bir yaşındaki kız kardeşim Seniha’yı almak için uğraştığını gördüm. ”

Dede yerinden kalkarak sobaya bir-iki kürek kömür attı. Derin bir ‘Off!’çektı. Küçük kız heyecan ve tedirginlikle hikâyenin devamını beklemekteydi. Dedesinin yüzüne baktı ve neden böyle bir hikâye anlattığını merak etti. Dedesi onu korkutacak, üzecek hikâyeler anlatmazdı ki! Hem kendisi de kardeşleri de hayattaydı hâlâ... Aklından geçenleri söylememek ve beklemek en iyisiydi galiba.

“İşte böyle ateş içindeydi her yer... Her köy, her kasaba, her ev, her yürek... İşte böyle ateş içindeydi her yer...” diye sayıklayarak devam etti dede.

“Hemen kardeşimin yattığı tarafa doğru koşturdum ama zelzeleden doğru düzgün yürüyebilmek ne mümkün? Neyse, sonunda Seniha’yı buldum, ahlamlarla birlikte yattığı yün yorganın altında korkudan büzüşmüş, tortop olmuştu yavrucak. Tam dolandığı yorgandan onu kurtarmaya uğraşıyordum ki, ahşap evimizin tavanındaki kirişlerin çatırdadığını duydum. Anlaşılan bizim ahşap kirişler, üzerindeki karla kaplı çatının ağırlığına daha fazla dayanamamıştı. Artık, Allah’a sığınıp kardeşimin üzerine kapanmaktan başka çarem yoktu... Seniha’nın üzerine çullanıp kollarımla ne zaman sardım hiç bilemedim. O an ne yaptığımı hem hatırlıyorum, hem de hiç hatırlamıyorum. Hani birlikte gittiğimiz filmlerde vardı ya, hızlı hızlı geçiyor bazen hayat oralarda, onlar gibi işte, bazen de ağır ağır koşuyorlar, düşüyorlar ya... Anladın değil mi?” diye açıkladı torununa.

“Galiba anladım” diye cevap verdi küçük kız. Dedesi çayından bir yudum alıp devam etti.

“Ondan sonrasını hatırlamıyorum tabii... Ama asıl öğrenmen gereken kısım burası. Sonrasını bana komşular anlattı. Zelzele çok şiddetli olmuş. Kasabanın çoğu gibi bizim ev de yıkılmış. Bizim oralar yüksektir, soğuktur, bilirsin. Aralıkta bir kar olur evlerin cam hizasına kadar, hatta bazen aşar gider. Kış kıyamette evlerin altında ölüsü var, yaralısı var... Kalakalmış bizimkiler, bakmışlar perişan bir hâlde yıkılan eve, damlardan akan sular gibi donmuşlar oracıkta öylece. Ne anam çıkmış dışarı yıkılan evden, ne ben ne de kardeşim. Artık babamın yardım dileyen sesini kim duysun? Herkesin hâli birbirinden beter. Babam elleriyle yaptığı, kerpicini kestiğini, kütüğünü dağdan indirdiği evinin harap olmuş hâlini görünce, hele bir de içindekilerin alınlarında ne yazdığını, sağ çıkıp çıkamayacaklarını düşününce oracığa yığılıvermiş.”

“Ölmüş mü?” diye dehşet içinde sordu küçük kız.

“Yok, yok, bayılmış yani. Neyse, bir zaman sonra akrabaların bazılarını bulmuşlar, moloz yığınını kaldırmaya başlamışlar. Babam sürekli ‘Allah’ım dirisini aldıysan, ölüsünü bize bırak’ diye dua ediyormuş. Anamı bulmuşlar sağ salım. Bize ulaştıklarında babam bir bakmış ki kardeşimin üstüne siper olmuşum âdeta. Seniha alta biraz yaralı ama Allah’a şükür her bir tarafı tamam, sapasağlam yatıyormuş. Almışlar, elini yüzünü anam karla ovuşturmuş hemen. Artık donmasın diye mi, tozu toprağı gitsin diye mi bilmem? Bana gelinceee...” diyerek derin bir nefes aldı Rasim dede.

Torununun gözlerindeki merak çok hoşuna gidiyordu. Bir gün -torunu ile birlikte olamayacağı zamanlar geldiğinde- hep bu günlerin ve gecelerin hatırlanacağını, anlattığı hikâyelerle yaşayacağını biliyordu sanki.

“Ben hareketsizmişim. Ne bir ses varmış bende, ne de bir sedâ. Ne kadar uğraşıtlarsa kıpırdanmamışım. Anam, babam, ablam, hısım akraba hep birden ağıtlar yakmaya başlamışlar lapa lapa yağan karların altında. Yeryüzündeki karğaşaya ve felaketlere inat, gökyüzündeki karlar aheste aheste iniyormuş yere, yıkıntıların üstüne. Sanki toprağın yaptığını silmek istiyorlarmış. ”

“Babam yine masalcı dedeye döndü galiba” dedi küçük dayısı.

“Eee, ” dedi Rasim dede “Rüzgâra ‘Esmel’, güneşe ‘Kavurma!’, toprağa ‘Sallanma!’ diyemezsin, değil mi oğlum? Yapabileceklerimizin bir sınırı ve yaşayacaklarımızın bir sınırı var. ” Küçük kız dayısı ile dedesi arasındaki bu konuşmadan sıkılmış, hikâyenin geri kalanını merak ediyordu. Sabırsızlıkla kıpırdandı.

“İşte Gülizâr, senin anlayacağın beni öldü zannetmişler. O sırada Karahisar’da (Şebinkarahisar) oldu zannettikleri deprem aslında Erzincan’da (1939) olmuş. Sadece bizim oraları değil tüm civarı yıkıp geçmiş. Telgrafla, telefonla hiçbir yere ulaşamamışlar. Zaten gelebilecek kimse de yokmuş. Kışın ortasında, sağ kalanlar ölümlerden bitâp, kalakalmışlar yani. Ölüleri hastalık saçmasınlar diye büyük bir çukura koyup gömmeye karar vermişler. ”

Gözleri yaşaran dedenin torununa söyleyemediği daha pek çok şey vardı. Sonradan kendisi de görmüş, şahit olmuştu çünkü. Ortalıkta dolaşan başıboş köpekler ölümlere musallat olmuş, ahali naaşları kurtarmak için köpekleri öldürmeye başlamıştı. Buldukları ne varsa üstlerine geçiriyorlar, ilaçsızlıktan kırılıyor, bir lokma aş için ne yapacaklarını bilemiyorlardı ama tabii tüm bunları torununa -en azından şimdilik- anlatamazdı. Evlatlar ‘Anam sağ mı?’ diye analarını arıyor, yavrusunu bulamamış analar yeri göğü çımlatıyordu. Yaşlıca bir teyze sırtına

bir küfeymiş gibi aldığı eşini taşıyor, omzundaki yük belli ki ona ağır gelmiyordu. Ümitlerini kesenler yerdeki ölüleri çevirip bakıyor, aradıklarını bulmak isterken, bulmaktan da ölesiye korkuyorlardı. İnsanın sararmış albüm yapraklarını tek tek çevirip geçmişten bir iz, bir fotoğraf karesi araması gibiydi sanki bu görüntü...

“Peki seni gömmüşler mi yani?” diye sordu küçük kız.

...

Aralık 1939 / Şebinkarahisar

İlçedeki ilkokulda bir süredir öğretmenlik yapmakta olan Veyssel, o gece yine sobanın yanına kıvrılmış bir şekilde kitaplarını okumaktaydı. Soğuk kış gecelerinde en yakın dostu bu kitaplardı. Hatta ahali bu yüzden ‘Kitapçının Veyssel’ diye lakap bile takmıştı. Buralarda herkese bir lakap takılması adettendi zaten. Gece yarısı şiddetli bir sallantı ile irkildi, okuduğu kitap ellerinden kayıp düştüğünde deprem olduğunu algılayıp yerinden fırladı, evinden çarçabuk çıktı, bağırarak ahaliyi uyarmaya çalıştı.

Sabahın ilk ışıklarıyla sakalları hafifçe çıkmış, saçları sırlıklam yüzüne yapışmış, paltosunun etekleri öbek öbek çamura batmış, ayaklarında evinde giydiği terliklerle, parmakları yaralılara yardım ederken bulaşan kan ve tentürdiyottan kahverengiye dönmüş bir hâlde amaçsızca dolaşmaya başlamıştı. Nereye gittiğini, nereye gitmesi gerektiğini bilmiyordu aslında. Ayakları onu daha dün sabah kızdığı öğrencisi Rasim’in evine getirmişti. Babasından acı hikâyeyi öğrendi, inanamıyordu. ‘Ah, keşke kırmasaydım çocuğun kalbini. Demek kardeşini dışarı çıkarabilmek uğruna kendini fedâ etmiş ha! İnanamıyorum, gencecik bir oğlandı ya, nasıl olur?’ gibi düşünceler karmakarışık bir şekilde kafasında dolaştı. ‘Hep iyiliği içindi söylediklerim, kızgınlıklarım... Okusun, gele-

ceğini kurtarsın, anasına-babasına hayrı dokunsun istemiş-tim ahh, ahh!. . ' diye içinden geçirirken ölülerin atıldığı çukurun başına geldi. Bilinçsizce gelmişti buraya. Öğrencisini aradı gözleri, kardeşini kurtarmak için kendisini fedâ eden Rasim'i.

Birden soğuktan kaskatı kesilmiş, morarmaya başlayan küçücük bir elin kıpırdandığını görür gibi oldu. İnanamadı, gözlerini kısarak daha dikkatli baktı. Yanılmıyordu. Canhıraş bir şekilde bağırmaya, yardım istemeye başladı. Rasim'i -neredeyse mezarı olacak olan- çukurdan çıkardılar. Ailesi sevinçten ne yapacağını bilemiyor, sevinçten elleri ayakları dolaşıyordu. Annesi koskoca çocuğu bağrına basmış 'Yavrum, bebem, gözümün nuru, ak sütüm!' diye amaçsızca çırıpınıyordu. Babası ise 'Rasim'im, oğlum, evladım yaşıyor!' diye yeri göğü inletiyordu.

Hemen sarıp sarmalayıp sıhhiyeye götürdüler. Ağır yaralıydı Rasim. Babası, zavallı anacığı başucunda bitâp bir şekilde, hem ağlaşıp hem şükrediyorlardı. İlaç lazımdı çocuğa, sıhhiyecilerden, köylerden araştırmak lazımdı. Babası karmakarışık bir hâlde düşünüyordu: 'Ne ilacı, hangisi, onu dinler, istenilen ilaçları verirler miydi ki, parası da yoktu, sahi para işi ne olacaktı, ne yapsaydı acaba?' Veysel öğretmen doğruldu hemen. Anlamıştı babanın dertlerini, çok şey görmemiş ama çok şey anlayan gözleriyle...

Gülümsedi, sarındı çamurlu paltosuna, doladı başına bir kara yazma, korunmalıydı ayazdan bu yazmayla... Rasim'in anası başı önde, mahcubâne gülümsedi. Ayağındaki kırmızı uğur böcekleri işli yün patikleri çıkardı, uzattı Veysel öğretmene 'Yüндür, ısıtır ayağını' dedi. Akşama doğru buldu geldi ilaçları. Günlerce pansuman yaptı öğrencisinin yaralarına, ilaçlarını saatinde içirdi, sıhhiyeci gibi baktı Rasim'e. Bakarken ne bir 'Of!' çekti, ne de bir 'Öf!' dediği duyuldu. Düşündü hep durmaksızın. Evet, haylazdı ama cesurdu, fedakârı, soyadı gibi YİĞİT'ti Rasim.

...

“Peki seni gömmüşler mi yani?” diye yineledi küçük kız.

“Hayır yavrum. Öğretmenim beni görüp kurtardı” diyerek hikâyesini anlattı. “Öğretmenim o gün beni aramasaydı, beni görmeseydi, belki de bugün yaşamazdım. Annen, dayıların olmazdı. Sen olmazdın. Bilinmez ki...” Derin bir nefes alarak devam etti:

“Ders sadece sınıfta öğrendiklerin değildir, öğretmenin bir kelimesi, bir hareketi anlayana büyük bir derstir aynı zamanda. Bir düşün, yaramaz olduğum için öğretmenim beni umursamasaydı neler olurdu? Bilen insanla, bilmeyen insanın hasta bakması bir olur mu? Günlerce bana bakmasaydı, yaralarımı sarmasaydı, parasını verip ilaçlarını almasaydı, belki de sakat kalırdım.

Hangi ders anlatabilirdi bana hayatın değerini? Hangi ders anlatabilirdi yardımlaşmanın önemini? Hangi ders anlatabilirdi affetmenin büyüklüğünü? Ahh, ahh!. . Veysel öğretmenim tek kötü söz söylemeden hepsini bir çırpıda anlattı bana. Bak bir öğretmen ne demek, neler öğretir, nelere katlanır, neler yapar, nelere kâdirdir? Kulağına küpe olsun diye anlattım bunu sana, öğretmenin bir söylediğini sen beş dinle!”

Sabah ezanı okunmaya başlamıştı, dedesi kalktı, uyuşan vücudunu esnetti yapabildiği kadarıyla. Torununun çok küçükken çanavar ağızına benziyo!... ’ dediği sobanın kapağını açtı, bir kürek kömür daha attı.

Küçük kız yatmadan önce dedesine sarıldı ve anlatıcısının bir gün yanında olamayacağı korkusuyla doya doya öptü. “Seni çok seviyorum” dedi. Yatarken ettiği dualarda artık hem Veysel öğretmene bir yer vardı, hem de öğretmen olmaya...

ANTALYA

DERS BİTMEDİ ÖĞRETMENİM

Himmet KARATAŞ

Hiçbirini unutmadım öğretmenlerimin...

Okula başladığımız ilk günün heyecanı gibi taptaze duyuyorlar hafızamızın en değerli köşesinde.

Hele bir de onların mesleğini elimize almışsak. Her biri bir üniversite görevine bürünmüştür bizim için. Her gün yaşadıklarımızla bir kaçını birden yâd ederiz. Bir öğrencimiz derse geç gelse, ya da bir diğeri “elektrikler kesildi ödevimi yapamadım” dese hemen bir öğretmenimiz gelir aklımıza. Yani onlar hayat boyu rehberlik yaparlar bizlere.

İşte onlardan biri öyle içtendi ki, yıllar geçti bitmedi ilk dersi...

Çünkü çoklu zeka kuramını uygulayan ilk öğretmenimdi bana göre.

Çankırı'nın Çerkeş ilçesi Karamıklı köyünden Türkçe sevdasıyla kalkıp gelmişti Antalya'ya. Genç yaşına rağmen dökülen saçları alnını daha belirgin bir şekilde gösteriyordu. (Bunu anlatabilmek için Stefan Zweg'in Dostoyevski'nin alnı için yaptığı “çalılıklar içinde mermerden bir abide gibi” benzetmesini de hatırlatmak gerekir) Bizim hayata dair kaçamak bulmaya ayarlı gözlerimizde, o ışık saçan alnıyla kalacaktı belki yıllarca...

Bizden biri gibi girerdi derse. Neyi konuşuyorsak, onu paylaşırdı.

Derslerdeki hareketliliğim kısa zamanda dikkatini çek-

mişti.

“Bana kafayı takmasa bari” dediğim zamanlarda arkadaşlarımdan biri :” Hocam, şiir yazıyor o” deyiverdi.

Bana çevrilen bakışları daha da keskinleşti. Garip bir yakınlık hissi oluşuverdi aramızda o anda. Sevecendi. Bense mahcup.

“Şair”, dedi bir gün. “Hadi bakalım, bir şiir oku bize!”

Arkadaşlarımla tebessüm tarlasına çevirdiği sınıfın huzurunda bir şiirimi okudum... Hızlı adımlarla böldüm alkışları. Hiçbir şey söylememişti...

”İyi, güzel ya da olmamış” diye bir değerlendirme bekliyordum oysa.

Sonraki derslerin birinde elime daktiloyla yazılmış uzun bir şiir verdi.

”Oku bakalım! “

Daha önce hiç okumadığım Sezai Karakoç’un Monna Rosa adlı şiiriydi bu.

*“Mona Rosa siyah güller ak güller
Geyve'nin gülleri ve beyaz yatak
Kanadı kırık kuş merhamet ister
Ah senin yüzünden günaha batacak
Mona Rosa siyah güller ak güller*

.....” Uzayıp gidiyordu.

Heyecandan olsa gerek pek bir şey anlamamıştım şiirden. -Ki sonraları ezberleyecek ve yirmi yıl ezbere okuyacak olduğum şiirdi bu oysa. -

İlk gençlik yıllarının şiire dönük iç dünyasını çok iyi biliyordu. Ve şiir diye karaladıklarımı önemsiyor, sınıfa okutu-

yor, bir nüshasını kendine alıyordu. Bu önemsenme benim cesaretimi arttırıyor daha çok okuma ve daha çok yazma isteği ile dolup taşıyordum. Kitaplar getiriyordu bana, gizli bir kütüphane olan evinden. “Bunları okumalısın, ” dediği şairler modern Türk şiirinin kilometre taşlarıydı. Kendi imkanlarıyla edebiyat ve sanat dergilerine abone yapmıştı beni.

“Modern şiiri tanınmalısın. Şiirlerinde imgelere yer ver” diyordu. Gerçekten öyleydi. Fakat ”bir garip, bir mavi sızı”yı da anlamıyor ve şiirde nasıl kullanacağımı bilmiyordum.

Rafine şiirler istiyordu benden. Bana ait olan şiirler...

Enikonu lise yıllarında yazılan yazı ve şiirlerin bu kadar önemsenmesine şaşırıyordum. Fakat içime dolan sevinci kimseye anlatamıyordum. Oysa öğretmenim aynı hedefe bakıyordu hep.

“Bu taşra çocuklarında yetenekler var ve ben onları gün ışığına çıkaracağım. ”

Çünkü sade ben değildim ilgilendiği. Sesini İbrahim Tatlıses’ e benzettiğimiz bir arkadaşımıza da bol bol türkü söyletirdi. Adı Süleyman’dı. Şimdi ne yapıyor bilmiyorum. Bazılarımıza münazaralarda görev veriyor, oyunculuk yeteneği olanlarla da hafta sonları tiyatro çalışıyordu.

Zamanla evine çağırır oldu beni. Bekardı. Kitaplarla dolu odasında mercimek çorbası ve bulgur pilavı yedik birlikte. Sonra sazını alır, hep aynı şarkıyı çalardı: ” Yaşamak yalan, yalan delice sevmek...” Belki bir sevdiği vardı bana söylemediği kim bilir?... Arada bir “sen beni tekrar ediyorsun, ” diyordu. Bunu yıllar sonra anlayabilecektim oysa.

Bir yıl gibi kısa bir süre öğretmenlik yapmıştı bize. Aklimızın bir karış havada olduğu lisenin ikinci sınıfında Türk Dili ve Edebiyatı dersimize girmişti. Sonra geçici olarak geldiği Anadolu Lisesine geri döndü. Uzunca bir süre boşluğunu hissettik sınıfça.

Bizimle ilişkisini kesmemişti ama... Dersinin olmadığı

zamanlarda okulumuza uğrar, “şair, nasılsın?” diye takılır-
dı... Bu bile gururumu okşardı benim. Gidip yeni bir şiir
daha yazardım.

Şehrin تنها bir semtindeki evinde görüşüyorduk hafta
sonları. Yazdıklarına bakıyor, eleştirilerini dipnot düşüyor-
du.

Bir yandan da üniversiteye hazırlanıyordum. Bana, bul-
duğum kaynak kitapları veriyor, düzenli çalışmamı istiyordu.

“Hocam, ” dedim bir gün “ben de edebiyat öğretmenliği-
ni tercih edeceğim. ”

Gülümsedi. “Sen beni tekrar ediyorsun”

O günlerde yerel bir gazetenin açmış olduğu liseler arası
öykü, makale ve şiir yarışmasına son gün bir şiirimi gönder-
dik.

Şiirim dereceye girmiş, üçüncü olmuştum. İlk meyvesini
alan bir bahçıvan mutluluğu vardı yüzünde. Benimse içime
sığmayan bir sevinç...

“Çok oku ve yazmaya devam et. Fırsatın olursa üniver-
site de dergi çıkar. ”

Evet, eğitim fakültesinde bir sanat edebiyat dergisi çıkar-
dım. Hocamın bütün tavsiyeleri aklımdaydı çünkü. Edebiyat
değil de sınıf öğretmenliğini kazandığımda:

“Üzülme, önce mesleğini eline al. Yazmak için edebiyat
okumak gerekmez. ” Diyerek teselli etmişti beni.

Zaman hep haklı çıkardı O’nu.

Hiçbir yılımı kaybetmeden mesleğime başladım.

Konya’nın kuş uçmaz kervan geçmez köylerinden birin-
de çalışıyordum.

Yalnızdım. İnsan yalnız kalınca daha çok yazıyor.

Artık dergilerde benim de şiirlerim, öykülerim yayın-
lanıyordu. Bir gece vakti telefonum çaldı. Öğretmenimdi

arayan. O adresi bilinmez yerlerde bile bulmuştu beni. Ne diyeceğimi şaşırđım. “Ankara’da bir dergide yazını gördüm” diyordu. Mutluydu. Bunu paylaşmak için aramıştı. Konuşmak bazen çok zor gelir insana. Yılların getirdiği dolgunluk bir anda hücum eder ve boğazınız düğümlenir...İşte öyle: “Size minnettirim hocam” diyebildim.

Kolay mıdır bir öğrencinin yeteneklerini keşfedip beslemek?

Ve sonra onun kanatlanıp uçuşunu seyretmek, nasıl bir duygudur?...

İşte İlhami Ulupınar, böyle sıra dışı bir öğretmendi. Ve kim bilir benim gibi nicelerinin elinden tuttu...

“Yazdıklarını bana da gönder” demişti son görüşmemizde.

Bütün yazdıklarımı gönderemedim öğretmenime.

Çünkü O’nun istediği kadar okumamış ve kendimi geliştirememiştim. Dersine çalışmamış bir öğrencinin mahcubiyeti var üzerimde... Dergilerde yayınlsa da daha mükemmel olmalıydı ona göndereceklerim.

Bu yüzden, bir gün mutlaka bir kitabımla çıkacağım huzuruna...

Çünkü yazarken hep yanımdaydı sanki.

Tıpkı, sınıfta yüzüme ilk baktığı andaki gibi hep yanımda...

ARTVİN

HEPİNİZ BENSİNİZ, SİZDE BEN VARIM

Mukadder BULUT

Anlatılmaz, anlatılamaz...

Belki de yaşanır “O”, o an sadece...

Adı :Mustafa Öğretmen ya da Mustafa Hoca...

Hoca camide!Öğretmen okulda! Olsa da “O” her yerde, nefesiyle birlikte...

Ulaşılması en zor olan kalplerde “O”.

“O”nu iyi anlamak ve değerini bilmek için öncelikle “ma-alesef unutmadığım(!)” iki kısa hatırayla başlamadan edemeyeceğim...

Bir...

Madran Dağının ıssız bir yamacında başlıyor eğitim serüvenim.

Çömlekçi Köyünde, kâh iki odalı toprak bir evde, kâh üç kilometre evle okul arası yollarda geçen huzur ve mutluluk dolu dört yıl sonunda babam diyor ki :

-Yavrucuğum! Senin daha iyi bir eğitim alman için seni ilçedeki bir okula göndereceğiz.

İlkokul beşinci sınıf için geliyorum ilçemiz Çine’ye...

Öğretmen :

-Oğlum !Sen! -yumurta kafalı olan-... deyince, ben ürkek bir sesle :

-Ha! Ben mi?

İlk dersime girdiğim yeni sınıfımda, şehir çocukları arasında kopuyor bir kahkaha tufanı.

-Ha ha haaa. (Öğretmen eşliğinde!...)

Ve alaycı bir sesle öndeki uzun boylu kız:

-Öğretmenim bu çocuk köyden gelmiş buraya. Köylü çocuğu ne olacak!Ha ha ha...

Köyünde hiç dört almayan “Yumurta Kafa!” Sosyal Bilgiler dersinden iki alıyor ve ve ve...

Yerle bir oluyor kurduğum hayaller... Köyümü arıyorum.

İki...

Liseye yazdırmış babam. Okulun ilk günü olan pazartesi yeni evimize taşındık. Bir hayli yoruludum. Artık bir ilde yaşıyoruz. İsmi güzel, çehresi güzel Aydında.

Maalesef yine ilk gün...

Babam tam hatırlamıyordu sınıfımı:

-Ya 9/C ya da 9/D oğlum, demişti bu sabah...

Heyecanla okuluma girdim ve sınıfımı arayacaktım ki ...

Bir Osmanlı tokadı belirdi, sol yanağımda...

Beş parmağın izi en ince ayrıntısına kadar işlenmişti, nakış gibi yanaklarıma...

Az saçlı, pala bıyıklı birisi(sonradan öğrendim ki Okulumuzun Müdür Yardımcısıymış) :

-Ne işin var koridorda geçsene sınıfına. Eşşek herif!

diye bağırınca, ruhsal ve bedensel olarak kendime gelmem yaklaşık iki yıl sürdü.

Nasıl olduysa bilmiyorum, son yılki gayretlerle kazanmıştım üniversiteyi ve “O”nunla tanışma takdiratını...

Yeni bir hayat, yeni bir serüven. .

Ve İzmir...

Alsancak'ta kaydımızı yaptırdıktan sonra, Anadolu'nun dört bir yanından gelmiş arkadaşlarımla önce bir Kordon turu... Ardından Konak ve etrafı, biz insanlardan hiç korkmayan güvercinlerin atılan yemleri tane tane, kibarca yedikleri, Saat Kulesi...

Ve Varyantta, her bir köşesi bin bir desenli Kütahya çinileri ile döşenmiş,

Fatih Camii'nin bahçesinden seyrettiğimiz masmavi deniz ve Karşıyaka silueti...

Büyüleyici ve oldukça yorucu bir günden sonra;

Zihnimde cevap bekleyen onlarca soru... Yarın okula gideceğim.

Okulda arkadaşlarla kırk beş kişilik sınıfta merakla sağa sola bakarken

biri giriyor sınıfa gözlüklü, minyon tipli ve ilginç turkuaz renkli tişörtü olan biri...

Kendini tanıttıktan sonra tek tek yanımıza gelip bizimle tokalaşıp, tanışıyor ve ardından ince, nazik sesiyle :

- Hoş geldiniz arkadaşlar, hepiniz hoş geldiniz... diyor ve dersle alakası olmamasına rağmen Türk Tasavvuf Musikisinden kısa bir parça okuyor...

-“Sevgi bahş olmuş ezelden bize, sizde bir türlü, bizde biz türlü...”

Ve başlıyor “O”nunla gönüllere destan muhabbetimiz...

Evet “O”. Mustafa Öğretmenim, Mustafa Hocam.

“O” nunla yaşadığım anılarımı yazsam sanırım bir kitap çıkar ortaya ...

Bunlardan bazı anekdotları madem ki size aktarmam gerekiyor;

Bir öğretmen düşünün ;

Odası, evi, arabası, telefonu, gecesi gündüzü ve belki de

en önemlisi gönül bahçesi, dinleme melekesi, dertleşme ve dertlenme duygusu, daima açık öğrencilerine...

Bir öğretmen düşünün;

Vermenin hazzını bilen ve almayı değil hep vermeyi düşünen... İlim öğrenmek isteyenin, kendine dost arayanın, parası bitenin ya da kalbi kırılanın adresinin belli olduğu bir öğretmen...

Bir öğretmen düşünün;

Her doksan dakikalık dersin bazen yirmi bazen kırk dakikasını öğrencileri ile el ve göz teması sağlamaya ve hal hatır sormaya ayırıyor.

Çünkü O, insana değer veriyor.

Bir öğretmen düşünün;

Gördüğü her öğrencide mutlaka olumlu bir yön, onu mutlu edecek bir unsur buluyor ve bu güzelliği en güzel şekilde ifade ediyor ya da küçük bir tebessümle dahi olsa hep pozitif enerji dağıtıyor.

Çünkü O'nun gözü bardağın dolu tarafında.

Bir öğretmen düşünün;

Sabah güneş doğmadan, belki de nefsimizin en çok sevdiği uykudan fedakarlık ederek, seher vaktinde, istekli öğrencilerine bir karşılık ve ücret beklemeden ders veriyor. Ve bununla kalmayıp ders saati bittikten sonra aynı gün akşamında yine başka bir gruba gönüllü ders veriyor.

Çünkü O'nun lügâtında "Hayır !" lafzına yer yok.

Bir öğretmen düşünün;

Öğle vaktinde herkes yemek yerken O yine sınıflarda. Yoklama ile sınıfların dolmadığı Fakültede, öğle vakti . Sınıf, yoklama ve zorunluluk olmamasına rağmen tıklım tıklım...

Çünkü O adamıştı kendini öğretmenliğe...

Bir öğretmen düşünün;

Abdurrahman öğretmeninden ders almak için Manisa'dan İstanbul'a defalarca giden ve öğretmen olduktan sonra öğrencileri için gitmeyeceği yer olmayan...

Çünkü O biliyordu öğrenenin ve öğretenin değerini...

Bir öğretmen düşünün;

Geçenle dertlenmeyin, gelecekle tasalanmayın! Anı yaşayın!. Mutluluğu küçük şeylerde arayın. Cancağızlarım! diyen ve sözleri haline muttasıl olan.

Bir öğretmen düşünün;

"Hepiniz bensiniz, sizde ben varım" diyerek benliğini öğrencilerine adayan ve bu sözü hal diliyle yaşayan...

Bir öğretmen düşünün; Bir öğretmen düşünün; Bir öğretmen ...

Evet Mustafa Öğretmenim ile;

İzmir'e ilk geldiğimde çözmeye çalıştığım:

-Hayatın anlamı ne?

-Ben niçin yaşıyorum? gibi sorularıma cevap bulduğum, hayata daha sıkı sarılmasını ve aynı zamanda neyin önemli ve önemsiz olduğunu öğrendiğim, "an" bilincini ve anı yaşamının değerini yaşayarak anladığım, mutluluğun açık bir kapısının devamlı olacağı gerçeğini keşfederek kavradığım, görme organının sadece göz olmadığını bazı şeylerin kalple görülebileceğini bizzat müşahede ettiğim, insanlarla ve kendimle barışık olarak ve Yaradan'ın bize verdiği sonsuz güzelliklerle bu dünyayı da adeta bir cennete çevirebileceğimi fark ettiğim, şahsım adına hayatımın en güzel, en anlamlı ve en verimli dört yılını geçirdim.

Onunla ne yapmadım ki... Kimi zaman günde üç dersine katıldım (rüyamdakini saymazsak). Kimi zaman onunla yollarda buldum kendimi. Pikniklerde top peşinde de koştum, kapısında saatlerce de bekledim. Gece vakti hiç düşünmeden telefonunu çaldırdım. Ve bazen yeri geldi karşısında ağla-

dım.

Nasıl unutturum ki...

Ve en mutlu günümde, eşimle oturduğum nikah masasında, en büyük mutluluğuma şahitlik yapan kişi yine Mustafa öğretmenimdi.

Nasıl unutturum ki...

Unutamadığım Öğretmenim

Mustafa Hocam;

Eğer ifadelerim yüreğimdekilere tercüman olabilirse;

Sana hayallerimde büyüttüğüm rengarenk kır çiçeklerini saygıyla sunuyorum.

Ve tüm kalbimle haykırmak istiyorum.

Mustafa öğretmenim;

Seni çok seviyorum. Seni çok seviyorum. Seni çok seviyorum Sana bendeki her katkıdan dolayı binlerce kez teşekkür ediyorum.

Seni unutmam, kendimi unutmam demek.

Hepimiz seniz, bizde sen varsın.

Seni asla unutamam.

Bu arada Mustafa Hocam seninle olan anılarımı yazmak bile bir şeyler katıyor bana...

Seher vaktinin o doyum olmaz güzelliği ve işte şu an sabah ezanı okunuyor,

Sundura mahallesinin o şirin camisinden...

“Yumurta kafa” mı?

Öğretmen oldu...

Şimdi Anadolu'nun ücra bir köşesinde Mustafa öğretmenden aldığı öğretmenlik tohumunu yeşertmeye çalışıyor.

Vatanın, milletin ve insanlığın felahı, dünyada daimi bir sevgi ve barış toplumu oluşması için nice Mustafa Öğretmenler yetişmesi dileğiyle...

AYDIN

KARDELEN GİBİ

Sıddıka ÖZER

Bembeyaz bir örtü, bütün etrafı kuşatan ve başka şeye imkân bırakmayan bu beyazlık... Fakat bir çiçek görürsünüz bu uçsuz beyazlıkta parlayan. Size ısl ısl gülümseyen ve” ben” varım diyen bir pırıltıdır bu.

Bak, tüm olumsuzluklara meydan okuyorum, umutsuzluğa gerek yok. Zayıflık yakışmıyor diye gülümseyen bir umuttur bu mütebessim çiçek. İncecik, nazenin haliyle nasıl da çıkmıştır bu hayata “merhaba” diyerek.

Bu merhaba dopdoludur, anlamlıdır okumasını bilen için. Hayat sizi savurmasın diyenlere bir mesajdır bu. Savrulmaya izin vermeyenler içinse bir ışık.

Bu ışığı anlatmak benim için çok zor. Çünkü özelimdir bunlar benim, kimseyle paylaşmadığım. Ancak ışıklar kaybolmamalı. Bunları yazarak ebedileştirmek lazım.

Evet “söz uçar, yazı kalır”. bundan sonraki nesillere daha nice ışıklar lazım yol gösteren...

Kardelenler...

Bir çocuk, zayıf, üzgün titrek ve çekingen bir kız çocuğu. Tutunamamıştır henüz hayata, küçüktür acılar için, yalnızlıklar için. Yıl 1983, mevsim hüzünlü bir sonbahar. Etrafa dağılan hazan yaprakları, hazin hazin esen rüzgarın uğultusu. Bu çocuk yaralı, bu çocuk üzgün. Savrulacaktır bu rüzgarla kim bilir nereye, nasıl?Hayat kim bilir ne kadar hor kullanacaktır onu. Hayat acımasız. Nitekim onu koparıp almıştır anne kucağından, baba ocağından.

Babası onu büyük bir okula getirip burada okuyacaksınız, burada kalacaksınız demiş ve arkasına bakmadan gitmiştir hü-zünleri bırakarak kızının yaralı yüreğinde.

Yatılı okumak kolay mıdır küçücük çocuk için? Sevgi görmemek, yatağa yattığında hıçkırıklara boğulmak ve bunu kimseye belli etmemek zorunda olmak.

Korktuğunda” anne, baba” diyememek ve içten içe kız-mak onlara terk ettikleri için, terk edildiği için.

Bu kocaman soğuk bina ürpertir içinizi. Sıcaktır içi an-cak sevgisizlikten bir türlü ısınamazsınız, yalnızlıktan üşür, üşür de çaresiz. Düşman olursunuz her şeye, göremezsiniz güzellikleri ve korkunç gecelerdir artık arkadaşınız. Bütün çirkinlikleri kapatan gecedir arkadaş. Kendinizi yalnızlığın en kuytusunda buluverirsiniz.

Yavaş yavaş bu duruma alışmaya başlarsınız. Bir maki-ne edasıyla verilen komutlar yerine getirilir bir bir. İçinizde volkanlar kaynar ama belli etmezsiniz, siz küçüksünüz ya hayattan bir şey anlamayan. Yaralı yüreğiniz bilinmezlere yol alırken...

Zaman bu geçmektedir içinize zehirden sancılar akıta-rak. İlk günlerin sancısı geride kalmıştır artık. Yeni haya-tınızda günler yıl olarak uzamakta. Özlediğiniz vuslat çok uzaklarda. Bir ışık beklersiniz hayatınızı aydınlatacak, bir renk görmek istersiniz gökyüzünün maviliğini hissettirecek ve bir ses duymak istersiniz yalnızlığınızı paylaşacak. Hey-hat, boştur bu beklentiler. Zordur beklemek eğer gelmeye-cekse beklenen.

Günler ağır sancılar bırakarak geçmekteydi benim için. Yeni okuluma, nahoş düşüncelerime, rağmen alışmış ve bu anlamsız hayatı kambur gibi belime yüklemiş, arkama bak-madan ilerliyorum, eğer buysa ilerlemek

Okulda esasında hayat nasıl olur ki? Ödevlerini yapacak-sın, öğretmenlerini dinleyeceksin, arkadaşlarıyla lüzumsuz sohbetler. Hafta sonu bitmeyen temizlikler. En kötüsü ise zil sesine şartlanmalar. Çünkü her zil bir amaç için çalınmak-

tadır burada. Yat zili, kalk zili, kahvaltı zili, toplanın zili. Zil kabusunuzdur artık durmadan öten. Sıradan işler, sıradan düşünceler...

Ama bu rehaveti dağıtan bir dersimiz var. Bu kadar sevgisizliğe rağmen. Lâf aramızda en çok Türkçe dersini seviyorum. Çok zevkli ve hareketli bir ders. Hele öğretmenimiz kıpır kıpır. Komiklikler yapıyor, sınıfı görmeyin gitsin, herkes yerlerde gülmekten. Bir ben var ciddi, bir ben asık suratlı. Aslında ben de katıla katıla gülmek istiyorum ama hayır olamaz, bunu yapamam. Zayıflık bu. Hayata küsen, insanlardan nefret eden ben, bunu yapmamalıyım.

Otokontrolümü nasıl da lüzumsuz düşünceler için kullanıyorum. Nitekim tüm espirilere rağmen gülmeyişim öğretmenimizin dikkatini çekmekte gecikmedi.

Sevgisiz bir çocuğun fark edilme çabalarıydı belki de bunlar.

Bir gün nöbetçiyim sınıfta. Tüm pencereler ve kapı ardına kadar açık. Hava ayaz mı ayaz. Tüm arkadaşlar dışarıda, bir ben var sınıfta ve nöbetçi öğretmen, Türkçe öğretmenimiz, geliyor.

–”Yavrum, ceryanda kalıyorsun, bak hasta olursun. Sen hasta olursan ben çok üzülürüm”

Ahh, bu ses, beni derinden vuran bu ses. Öğretmenimiz beni düşünüyor, beni seviyor. Allah'ım benim için üzülen bir kalp. Ne muhteşem bir duyguymuş sevildiğini hissetmek. Ayaklarım yere basmıyor adeta, içim pır pır ediyor ve içimdeki geveze kuş hiç durmadan ötüyor.

Ancak kahrolası çocuk gururum, sakın gevşeme diye de talimat veriyor.

Bunun ne farkı var diğer insanlardan.

Ve öğretmenimiz hayatla aramda köprü olmaya kararlı. Başka bir gün kitap veriyor gülümseyerek. Bunu kimseye göstermeden oku, arkadaşların kıskanmasın diyor. Sanki benimle bir mahremi paylaşıyorcasına gizemli. Pansiyonda

o kalabalıkta kimseye göstermeden nasıl okurum bu kitabı? Bunca insanın içinde nasıl başaracağım Allah'ım! O gün akşama kadar bu düşüncelerin sancısıyla kıvrandım durdum.

Gece ahh yalnızlıkları örten, bizi meçhullere götüren gece...

“Karanlık ve ben ikiz kardeşiyiz birbirimizin. O, bütün kainatı bir lahza yok edercesine kapatan bir meçhul. Bense meçhulden de öte bir meçhul”

Elemlerini bir kenara bırakan insanlar, gecenin koynunda uykuya bırakıvermişlerdi kendilerini. Bense canım öğretmenimin verdiği kitabı alarak lavaboya gittim. Evet burada okuyacağım kitabımı. Üstelik, musluk şırıltısını melodi yapıparak.

Zaten yatılı okulda başka yerde ışık yanmaz ki, yasak. Yasaklarla örülü duvardır bu okullar. Ve sabaha kadar okudum bitirme hevesiyle.

Ertesi gün, uykusuzluğun tesiriyle şişen gözlerimle, öğretmene kitabı uzatarak teşekkür ettim. Öğretmenim inanamamıştı bitirdiğime. Bir gecede nasıl başardın bunu deli kız, diye hayretini gizleyememişti. Bense yorgun fakat mağrur, ”gece sabaha kadar okudum öğretmenim” diyebilirdim fısıltılı bir sesle.

Zaman her şeye ne de güzel ilaç imiş. Bu ilacı damla damla yudumluyor ve öğretmenimin içimde yeşerttiği fidanlar da büyüyordu. Hayata karşı öfkem kısmen azalmış ve iyimser duyguların sınımsız kucağına bırakıvermiştim kendimi. Öğretmenimse bu mücadeleyi bırakmadı ve usanmadan aksi kızı hayata bağlamaya adadı neredeyse kendini. Bense bu ilgiden asla şımarmadım. Onun ilgisini kaybetmek, hayatımı kaybetmekle eş değerdir.

Şu an bu satırları yaabiliyorsam bunu bu kutlu insana borçluyum. Çünkü beni her hususta yüreklendirdiği gibi yazma konusunda da yüreklendirdi. Kompozisyon yarışmalarına katıldım, ondan aldığım cesaretle.

Ahh! Öğretmenim seninle her şey ne kadar da güzeldi. Bu asık suratlı, sevimsiz kızı değiştirmeyi nasıl da başarabildin? Bir parça sevgi ve ilgi görmek hırçın kızı nasıl da şekillendirdi? Sevgi her derde ilaç imiş, içmeyenler ne de nasipsizmiş.

Öğrenci hamurdur öğretmenin elinde. Bu hamuru şekillendirmek sanatkârın maharetinde. Gökyüzünün mavisini keşfettim, ağaçların yeşilini, dağların kekik kokusunu ve hayata gülümseyerek bakmayı, öfkeyi yutmayı, sevinçlerin paylaştıkça arttığını, üzüntülerin paylaştıkça azaldığını ve güzel olan pek çok şeyi öğrendim.

Kısacası tüm güzellikler seninle başladı. Hepsinden önemlisi insanlara seni seviyorum diyebilmek. Sevgi olmazsa ne kadar boş yaratılan güzellikler?

Sen bana kardelen olmayı öğrettin. Zayıf ama güçlü. Hayata umutla bakabilmeyi, geceyi bir kirli gömlek gibi çıkarıp atmayı öğrettin. Güzellikler sevgiyle yeşerdi içimde ve ben, bunu sana borçluyum.

Şimdi ben de bir Türkçe öğretmeniyim. Senin yolundan gidebilmeyi arzuluyorum tüm kalbimle. Ben de açamamış nice kardelenleri bekliyorum. Fakirin sofrasında umut, öfkenin kabaran bağrında sabır, acının içinde şerbet, küçücük yüreklerde atan kalp olmak ve en önemlisi de öğrencilerimin kimsesi olmak istiyorum.

Artık seviyorum tüm insanları. Hayat yaşanmaya değer, eğer yaşamasını bilersen.

Beni hayata bağlayan canım öğretmenim, mübarek ellerinden muhabbetle öpüyorum.

Kardelenler beni bekliyor.

Bekleyin çocuklarım ben geliyorum...

BALIKESİR

CEKET KOKUSU

Osman ÇENET

Uzun süredir öğretmenlik yapmama rağmen, beni yetiştiren öğretmenlerimi her hatırlayışımda garip ama özlenesi duygular kaplar içimi. Şimdi büyümüş, iş sahibi olmuş, evlenip çoluk çocuğa karışmışım. Hayatıma o kadar farklı insanlar girip çıkmış ki; pek çok dostum olmuş; ancak dünya hayatında onlardan bir şekilde ayrılmış ve yine başkalarıyla birlikte yaşamıma devam etmek zorunda kalmışım. Belki onlardan biri iş sahibi olmamda, bir başkası daha değişik menfaatler elde etmemde yardımcı olmuşlar; fakat zihnimde çok azı kalabilmişlerdi. Yine onların da sadece bir kısmının bende bırakmış oldukları izler vardı.

Hatırımda kalan öğretmenlerim öyle miydi peki? Bizi yetiştirirken kendini tamamen bize adayan bu kutsal insanlar ne menfaat elde etmişti? Bir kuş, yumurtadan çıktıktan sonra nasıl annesi onu kendi başına hayatta kalabilecek duruma gelene dek koruyor ve yetiştiriyorsa, anne babamızla birlikte öğretmenlerimiz de aynı vazifeyi görüyorlardı. Hatta çoğu zaman öğretmenimiz, anne babamızdan çok daha öteye geçiyordu.

Yıllar önceydi. 1960'lı yılların başlarında çok kritik ve yoksul zamanları yaşadığımız dönemlerdi. Ve ben ilkökul üçüncü sınıf öğrencisiydim. Ülkemiz o eski gücüne kavuşmak için her şeye sıfırdan başlamış, bilgi çağından kopmama mücadelesini inatla sürdürmek istiyordu. Her dönem olduğu gibi o dönemde de fedakarlıklarıyla geleceğimize yön ve-

recek öğretmenlerimize çok ihtiyacımız vardı.

Orta yaşlı, her haliyle Anadolu insanı olduğu belli olan duruşu ve giyimiyle öğretmenimiz sınıfa her girdiğinde bütün sınıf hemen gürültüyü keser, kendine çeki düzen verirdi. Evlerimizde de durum farklı değildi; baba eve girdiğinde evin atmosferi değişir, aileyi ayakta tutan otoriter bir adam hepimizin içine güvenlik duygusu üflerdi. Ne kadar da babamızdı öğretmenimiz! Bazen bir suç işler, annemizin bunu babamıza söylememesi için ona saatlerce yalvarırdık. Belki modern gözüküyordu bu durum, belki o zamanlar biz de memnun değildik; ancak şimdi daha iyi anlıyorum, bizim değerlerimizi muhafaza edebilmemizde bu küçük korku mutlaka gerekiyordu. Babam eve geldiğinde kapıyı açmak için kullandığı anahtarın şıkırtısı bizim için ne ifade ediyorsa, 'Öğretmen geliyor!' diye bağırın arkadaşımızın tiz sesi de aynı şeyi ifade ediyordu. Okulda anne-babamızın sözü geçmezdi, bir suç işlesek cezasını orada babam bile veremezdi, oysa babam hayatımızda tek otoriteydi. Hayret; babam bile öğretmenimizin sözünü dinlerdi!

Zihnimde o yıllara ait öyle bir sahne var ki, sanki mıhlanmış gibi, yıllara meydan okumakta. Oysa o kadar sıradandı ki... Aynı sahneyi belki onlarca-yüzlerce defa yaşamış olmama rağmen elli yaşını geçtiğim şu dönemlerimde bile bu sahneyi her hatırlayışında buruk bir tebessüm dudaklarımda gizliden belirir, lezzetini damağımda hissederim. Derste konu dünyanın yuvarlak olduğu ve dünyanın güneşin etrafında dönerken aynı zamanda kendisinin de dönmeye devam etmesinden kaynaklanan gece-gündüz oluşumuydu. Öğretmenimiz bir elinde mandalina öbür elinde portakal olduğu halde kollarını iki yana açmış konuyu anlamamız için bu durumu izah etmeye çalışıyordu. Üzerindeki ceketinin düğmelerini açmak zorunda kalmıştı bu hareketleri yapabilmek için. Zaten ceketsiz kravatsız derse geldiğini de hiç hatırlamam. Belki kıyafetleri çok fiyakalı değildi, ama giyimine

hep özen gösterirdi. Canım öğretmenim, sana yüzlerce takım elbise feda olsun! Dikkatimi dağıtmadan dinlemeye çalışıyordum. Anlatımını bitirdikten sonra şöyle bir sınıfı süzdü. Bu iyiye işaret değildi. Çünkü şimdi her an birimize soru sorabiliyordu. “Osman!” dedi, “Şimdi gece gündüz nasıl oluşuyormuş anlat!” Küçük bedenimle birden irkilerek ağzımdan çıkan istemsiz cümlelerle birtakım açıklamalara yeltendiğimi hatırlıyorum. Fakat hatırlayamadığım, öğretmenimizin beni ne zaman yanına alarak ayakta kulağımdan tuttuğuydu. Bir yandan kulağımı çekip kafamı döndürürken birlikte sınıfın ortasında daireler çiziyor, “Dünya kendi ekseni etrafında aha senin kafan gibi dönerken bir yandan da bizim gibi, güneşin etrafında dolanır Osman!” derken, hafızama öyle kuvvetli bir resim yapıyordu ki! Sözü bitirdiğinde kulağımı hâlâ bırakmamıştı. Son olarak kafamı kendi gövdesine yapıştırdı. O an içime çektiğim öğretmenimin ceketinin kokusunu hâlâ hatırlarım. İşte o an bana bir şeyler öğretmiş, soruyu cevaplayamadığım için ceza vermiş ve kafamı gövdesine çekerek bana duyduğu şefkati iliklerime kadar hissettirmişti.

Bu durum karşısında ağlamamış; ama gülememiştim de...

“Öğretmen” deyince aklıma ilk olarak neden o öğretmenim, neden o sahne gelmektedir?...

BARTIN

DELİKANLI BAKAR MISIN?

Bekir YEŞİL

“Bana bir çiçek getirin, dünyanın bütün çiçeklerini buraya getirin.” Bir köy öğretmeni Şefik Sığın’ın son sözleri... Aynı cümle Ceyhan Atuf KANSU’un öğretmenler için yazdığı şiirinin konusunu ve dizelerinin ahengini oluşturmaktadır.

Bir öğretmenin dudaklarından çıkabilecek en kutsal söz. Şairlerin mısralarına dökülebilecek olağanüstü kelimeler...

***

—Delikanlı bakar mısın?

—...

—Nereye böyle?

—...

—Ben seni hatırlıyorum, galiba sen beni hatırlayamadın.

—...

—Adın neydi senin?

—Bekir

21. 08. 2002 bir Çarşamba sabahı... Öğretmenliğimin ilk yılı... Yaz tatilimi memleketim Çorum’da geçirmekteydim. Bir vesile ile dışarıda çok sevdiğim ve değer verdiğim bir öğretmen arkadaşla buluşacaktım. Her zaman dolmuşla gittiğim yolu o sabah nedense yürüyerek gitmeye karar verdim. Arkadaşımla buluşacağım yer uzak olması nedeniyle saat 9:

oo gibi evden çıktım. Güneş etrafı bütün ihtişamıyla aydınlatmış, yavaş yavaş yükselmeye başlamıştı. O gün her şeyi ile beni çok sıcak bir gün bekliyordu.

Ortaokul ve lise yıllarında her köşesini adımladığım sokak, benim için daha bir hüznün daha bir duygu yüklü görünüyordu. Ben o yıllarda fark edemediğim kaldırımları, yol boyu küçük dükkanları ve o zamandan bu yana hiç değişmeyen, beklide değişen o birkaç asırlık ağaçları şimdi fark ediyordum.

Sokağın ilk defa bu kadar beni etkilemesi birazdan olacakların habercisi gibiydi. Yaklaşık yarım saat boyunca bu düşüncelerle yürüdüm. Birden karşımda 1. 70 boyunda, 60-65 yaşlarında, gri pantolon üzerine yukarıdan aşağıya düz çizgili, siyah ceketli biri belirdi. Saçları ağarmış, yüzü solgundu. Alın kısmında ve göz çevresinde bol kırışıklar vardı. Her haliyle yaşlılık bütün simasına aksetmişti.

Bu benim lise öğretmenimdi. Neden olduğunu bilmiyorum; öğretmenimi birden karşımda görünce şaşırđım. Alnımdan soğuk bir ter boşaldığını hissediyordum. Konuşup konuşmamak konusunda tereddüt ettim. İlk önce nasılsın hocam demek geçti içimden. Diyemedim. Sonra selam verip geçeyim dedim. Onu da yapamadım. Nedense dilim tutulmuş gibiydi. Öğretmen olmama rağmen o öğrencilik yıllarına dönmüştüm. İçimde bir heyecan, ellerimde bir titreme vardı. Hani birçok öğrenci gibi; soru sormak istersiniz, sormaktan çekinirsiniz ya... Acaba öğretmenim kızar mı? Yanlış bir soru sorar mıyım? Şunu şöyle söylesem nasıl olur?

Gözlerim öğretmenimin gözlerine takılı, kulaklarım onun sesine odaklanmış bir şekilde; yapmamam gereken davranışı yaparak öğretmenime selam vermeden geçtim.

Sonra:

“Delikanlı bakar mısın?”

Buna müteakip cevap verilemeyen birkaç soru daha...

Başımдан kaynar sular döküldü. O soğuk ter, yerini sıcak bir tere bıraktı. Bir öğrenci nasıl öğretmenine selam vermeden geçer? Hele bu öğrenci öğretmen olmuşsa...

Böyle bir diyalogdan sonra başladı bizim konuşmamız. Hiç unutulmayacak bir arkadaşlık...

—Ne iş yapıyorsun?

—Öğretmenim, edebiyat öğretmeni.

Öğretmen olduğumu duyunca sevinçten gözleri doldu. Bana öyle etkili, öyle duygu yüklü baktı ki gözlerindeki o ışıktan ne kadar çok mutlu ve hoşnut olduğu belli oluyordu. Sadece ben değildim öğretmenimin karşısına bu şekilde çıkan ve onu gururlandıran. Benim gibi birçok öğretmen, doktor, avukat vb birçok meslekten insanlar... Öğrencileriyle böyle karşılaştığı zaman çok farklı duygular yaşadığını inanın anlıyordum. Tabii ki öyle de olması gerekiyordu. Ne güzel; değişik mesleklerle öğrencilerin, öğretmenin karşısına çıkması...

Neden böyle bir davranışta bulunduğumu anlattıktan sonra rahatladım. Arkasından derin ve içten bir konuşmaya daldık. İlk önce benim okuduğum o lise yıllarını şöyle bir gözden geçirdik. Sonra kendisinden bahsetti. Bana emekli olduğunu, emekli olmadan belirli bir süre çeşitli okullarda öğretmenlik yaptığını, arkasından oğlu ile yurt dışına gittiğini, birkaç ay öncede Çorum'a geldiğini söyledi. Şimdi ise öğrencilerden uzak kalmamak için okullara gidip onlarla konuştuğunu ve bu öğrencilerle küçük çapta bir dergi çıkaracaklarını anlattı.

Genellikle öğretmenim konuşuyor ben dinliyordum. Geçmişten özlemle bahsediyor ve her seferinde gözleri doluyordu.

O gün yaklaşık iki saat boyunca öğretmenimle konuştum. Sonra ben arkadaşımınla görüşmek üzere öğretmenin yanından ayrıldım.

Ben öğretmenimi her bayram arar hal ve hatırımı sorardım. Lise yıllarında konuşmak isteyip de konuşamadığım derdimi, sıkıntımı ve hatta paylaşamadığım sevincimi öğretmenimle paylaşır hale gelmiştim. Mesleğimle alakalı her hangi bir problemle karşılaştığımda öğretmenimden yardım isterdim. O benim sırdaşım aynı zamanda rehber öğretmenim olmuştu.

Aradan aşağı yukarı üç yıl geçti. Ramazan bayramının ikinci günü, sabah erken saatlerde öğretmenimi aradım. Bana cevap veren yaşlı bir kadın sesi idi. Bir an önce öğretmenimin bayramını kutlamak onunla konuşmak istiyordum.

—Yunus öğretmenim nerede?

—...

—Öğretmenimi sormuştum.

—...

— Yunus öğretmenimle görüşebilir miyim?

—...

Bu konuşma sonrasında ben bir şeyler olduğunu anladım. Bir kaç cümle sonra bana eşinin öldüğünü söyledi. Gözlerim yaşlı, çok fazla bir şey söyleyemeden “başınız sağ olsun” deyip telefonu kapattım.

Yaklaşık üç yıl...

Öğretmenimle geçirdiğim o yıllar bana her şeyden önce iyi bir dost, iyi bir arkadaş kazandırdı. Öğrencilik yıllarında kuramadığım o muhabbet gecikmiş de olsa o yıllarda geldi. Öğretmenimin ve hatta öğretmenlerimin değerini onunla anladım. Öğretmenlere olan saygım yine onunla birlikte başka bir anlam kazandı.

***

“Dünyanın Bütün Çiçekleri” Ceyhun Atuf KANSU’un bu şiiriyle o yıllarda karşılaştım. İşte bu şiir, öğretmenleri anlatan ve benim duygularıma tercüman olan en güzel şiirdir.

Ne zaman bu şiiri okusam hep öğretmenim aklıma gelir ve onu saygıyla anar, onun gibi bir öğretmen olmaya çalışırım.

Bütün dünyada, ülkenin geleceğini belirleyen öğretmenlerdir. Cumhurbaşkanı, başbakanı, doktoru, avukatı, bilim adamlarını yetiştiren onlardır. İyiyi, güzeli; yanlışın ve doğrunun ne olduğunu öğreten yine öğretmenlerdir. Öğretmen olmak ve öğretmenlik mesleğini hakkıyla icra etmek kolay bir iş değildir. Bu yüzden öğretmenlik benim için kutsal bir meslektir ve öğretmenlerim benim için en değerli insanlardır.

“Onlar için yapılabilecek en ufak yanlış bir davranış, en büyük saygısızlıktır. ” Bu söz benim için düstur olmuştur. Herkes öğretmenlere böyle bakmalıdır. Öyle ki “Bir harf öğretmenin kırk yıl kölesi olmak” olunmak gerekir. Değil biz bir harf; binlerce harf öğrendik öğretmenlerimizden.

BATMAN

HOCALARIN HOCASI MEHMET DAYI

Zeynep Özlem SEVİM

Öğretmenlik mesleğinin çok kutsal olduğu, yeri geldikçe söylenir durur. “Kutsallıktan kasıt nedir?” diye hep düşünmüşümdür. Öğretmenlerimizin hep verici olmasından mı kaynaklanır bu; yoksa en hüzünlü, sıkıntılı anlarda bile öğrencisine bir şey hissettirmeden öğreteceği şeyleri, sıkıntılarını yutkunarak anlatmasından mı? Ya da diğer meslek gruplarında saat beşte bırakılan günlük işlerin, öğretmenlerimiz tarafından eve de taşınmasından mıdır bu kutsallık? Yirmi dört saat, durup dinlenmeksizin, bilgilerini yenileyerek öğrencilerinin karşısına çıkan, her zaman tertipli, her zaman sağlıklı, her zaman güler yüzlü olması gereken eğitim neferleri...

Yoksa Rabb'imizin “Oku” emrini uygulatacak olanlar olduğundan mıdır bu kutsallık? Cevabı ne olursa olsun, iyi ki varsınız sevgili öğretmenlerim...

Silvan... Diyarbakır'ın küçük, şirin ve yemyeşil ilçelerinden biri. Sene 1997... Günlerden 21 Mart... Nevruz kutlamalarına hazırlanıyor Silvan... Baharın gelişinin müjdecisi olan Nevruz, dört gözle bekleniyor tüm yörede. Sert kışın bitişinin; merdiven başlarına istiflenmiş, teneke sobalarda yanmaya hazır, yarı ıslak, irili ufaklı odunların bitmeye yüz tutmuş yığınları da baharın ayrı bir habercisi. İnsanlarda tatlı bir telaş. Herkes Nevruz gösterileri için sabahın soğuşuna rağmen erkenden kalkmış. Kasabanın davulcu ve zurnacısı bir gece önceden mahalle aralarında dolaşıp halka uyarılar

yapmışlar kendi dillerinde:

–” Aman ha, bu gece erkenden yatın. Sabahın ilk ışıklarıyla herkes hazırlansın şenliğe. ”

Sosyal yaşantısının pek de olmadığı Silvan halkı, böylesi şenlikleri dört gözle bekler. Bir kış boyu eve hapsolmaya ve süresiz dinlenmeyle geçen zemheri soğuğu, gece ve gündüzlere inat dipdiri bir şekilde hazırdır şenliklere. Çalınan davul-zurna eşliğinde çekeceği halayın provaları yapılır günler öncesinden. Acıkacak küçükler de unutulmaz merhamet yüklü yürekleri olan anaları tarafından. Bir gün öncesinde tandırlarda pişirilmiş ekmeklere, Silvan'ın doyumsuz lezzetindeki peynirleri katık edilir; üzerine salça sürülmüş ekmekler de alternatif yiyecek olarak konulur en üste. Dörde katlanarak küçültülmüş sofrta bezlerinin ortasına konan küçük tepsi veya tencereler, içlerindeki nevalelerle hazırdır aç mideleri doyurma görevine. Canı tatlı şeyler çekecek olanlar da düşünülür elbette. Artık bitmesine az kalmış cevizli sucuklar ve pestiller de hazırdır şenliğe.

Bahar müjdeli gün... Her evde başlayan telaş giderek hız kazanmaktadır. Düğün günlerinin Nevruz'a denk gelmesini isteyen birkaç ailedeki hazırlıklar ve telaş da ikiye katlanmış bir haldedir. Damatlar ve gelinler evlerinde heyecanla düğünün başlamasını beklemekteler. Öğle saatleri yaklaştıkça Nevruz'un kutlanacağı alan dolmaya başlar. Unutulmamak için kapı önlerine konulmuş içi ekmek dolu bohçalar bir ellerinde, küçük çocukları diğer ellerinde analar neşeyle alana doğru yol alırlar. Yol boyunca karşılaştıkları mahalle arkadaşlarıyla küçük gruplar oluşturup salına salına şenlikteki yerlerini alırlar.

Bu arada davulcu ve zurnacı, tüm maharetlerini gösterme yarışındadırlar. Onların etrafında birkaç halkadan oluşan halay ekipleri de yöresel oyunların en güzel figürlerini sergilerler. Sevinç ve heyecanın doruk noktaya çıktığı bir

anda tüm sesleri bastıran bir ses duyulur:

– “Mehmet dayı vefat etmiş... Mehmet Çelik vefat etmiş...”

Ortalık bir anda sessizleşmiştir. Ne davulcudan bir ses çıkar, ne zurnacıdan, ne de kendini halayın coşkusuna kaptıranlardan. Çocuklar bile, büyüklerinin bu ani sessizliğinden ürkmüş, analarının eteklerine yapışıp korkan gözlerle olan biteni anlamaya çalışırlar. Sonra kalabalığı yaran biri, aynı cümleyi tekrarlar:

- “ Ne duruyorsunuz, anlamadınız mı, Mehmet Çelik vefat etmiş. ”

Kadınlar başlarını örten tülbentlerini ağızlarını kapatacak şekle getirirler hemen. Bu taziye evine gitmenin yöresel bir hazırlığıdır. Başlar sağa sola ritmik bir şekilde sallanmaya; hıçkırıklar duyulmaya başlar.

- “ Vah vah vah, evimiz yıkıldı şimdi. “

- “ Ahh, ahh bugünleri göreceğime ölseymdim. ”

- “ Toprak başımıza, vay vay, ” sesleri birbirine karışır. Haberi getiren genç:

- “ Nevruz iptal. İptal. İptal, ” diyerek alanda koşturur.

- “ Taziyemiz var. Herkes Mehmet Çelik'in evine, ” diyerek insanları yönlendirir ve geldiği yoldan koşar adımlarla geri döner. Tüm kalabalık tereddütsüz aynı yola yönelir. Kadınlar bir yandan ağlarken diğer yandan da dizlerini döverek ağıtlar yakarlar.

Haberin ulaştığı düğün sahipleri de eğlenceyi kesmiş, şaşkın bakışlarla ne yapacaklarını bilememenin sıkıntısını yaşamışlardı.

İyi de kimdir bu Mehmet Çelik, halkın kendisine taktığı lakabıyla Mehmet Dayı...

.....
.....

Küçük yerlerde insanlar birbirlerini daha yakından tanır. Hele bir de orada yaşayanlara hizmet eden biriye, tanınmaması mümkün değildir.

Kâzım Karabekir İlkokulu... Bundan yaklaşık otuz yıl öncesi. Çok gelmesin size otuz yıl. Şöyle bir düşünürseniz kendi hayatınızdan, ele avuca sığan otuz şey bulamazsınız belki de. Gün dediğin nedir ki? Birkaç nefes alışverişi geçen zaman... Mehmet Çelik... Nam-ı diğer Mehmet Dayı Okulun müdürü... Dayı diye adlandırılması halka sürekli hizmet vermesinden. Kimsesizlerin kimsesi... Açların gıda kaynağı... Parasız kalmışların gizli cüzdanı... Yetimlerin babası... Öksüzlerin anası... Tayini Silvan'a çıkan öğretmenlerin ev sahibi...

İri yapılı, tatlı sert duruşu, günün her saati takım elbise, kravatlı haliyle, her an her yerde karşınıza çıkan biriydi. Kitap sevgisi dillere destandı. Evinin bir odası özel olarak eğitim amaçlı kullanılan bir sınıf gibiydi. Kocaman olan kütüphanesi tüm aileye, öğretmenlere ve okuma sevdalısı mahalle gençlerinin emrine amâde halde sürekli açtı. Hatta başka mahallelerden kitap almaya gelenler bile vardı. Tek şartı vardı onları verirken:

– “Aynen aldığın gibi temiz bir şekilde geri getireceksin.”

Nasıl geri gelmezdi ki kitaplar? Ses tonunda bile insana söz geçiren bir eda vardı. Bu uyarıyı işitip de duyarsız kalmak kesinlikle söz konusu değildi. Bizlere de okuma alışkanlığını o kazandırmıştı. O yokken değiştireceğimiz kitapları kızından yine aynı ciddiyetle alırdık. Tüm aileye ve hatta abartısız sülaleye, tanıdıklarına bu güzel hobiyi kazandırmaktan garip bir haz duyardı.

Yalnız Silvan halkı değil çevre köylerdeki insanlar da O'nu yakından tanırdı. Sırada bir köye gider, fakirlik sebebiyle okuyamayan özellikle yetim ve öksüz çocukları toplar, Silvan Yatılı Bölge Okuluna getirir; velileri olarak kayıtlarını

yaptırırdı. Kuru bir parça ekme ve sıcak bir tas çorbaya talim eden büyüme iştahlı çocuklar, YİBO'da önlerine gelecek çeşitli yiyecekleri dört gözle beklerdi. Evlerinde yer yataklarında tıkış tıkış bir şekilde, kardeşlerini çaktırmadan iteleterek kendilerine yer açan ve yorgan kapma telaşında olan çocuklar da, okulun yatakhanesindeki ranzalarında yayılıp yatmanın tadını çıkarırlardı. Mehmet Hoca'nın işi bununla da bitmez ara sıra onları ziyaret eder, eksiklerini tamamlar, ceplerine ufak miktarlarda harçlık da koyardı. Aileler de, çocuklar da bu nimetin aracısını bilir; O'na saygıda kusur etmezlerdi. Mehmet Hoca'nın ise tek beklentisi vardı: Çocukların okuyup bir meslek sahibi olmalarına şahit olmak. Onun okuttuğu pek çok kişi şu an birer avukat, doktor veya kendisi gibi birer eğitmen olarak görevlerinin başındalar.

Eğitime verdiği sayısız hizmetlerinden ötürü, Öğretmenler Günü'nün kutlanmaya başlandığı ilk yıl "Yılın Öğretmeni" seçilip Ankara'ya davet edilmişti. Tüm Türkiye'den seçilip gelen meslektaşlarıyla birlikte zamanın Başbakanı Süleyman DEMİREL ile çekilmiş resimlerini gösterirken gözlerinin içi parlardı. Tam bir hizmet adamıydı. Haksızlıklara ve sorumsuzca davranışlara asla gelemeydi. Bu yüzden sert çıkışlarıyla da biliniyor, herkes ondan çekinirdi.

Her sabah Mehmet Dayının evine süt getiren kadını unutamam, Atiye Bacı. O'nun evine süt verdikten sonra bize uğrar, annemin kendisine uzattığı tencereye, ölçü olarak kullandığı maşrapasıyla bizim sütümüzü doldurur; havadan, sudan konuşur; bazen de Mehmet Hoca'nın ona ay ortasında ekstradan verdiği parayı gösterir; buğulanmış gözleriyle titreyen dudaklarından hiç duyulmamış dualar dökülürdü. Süt satarak geçimini sağlayan Atiye Bacı, bir sabah 10- 12 yaşlarındaki kızını da beraberinde getirmişti. Sabahın erken saatinde Mehmet Hoca'nın o tok sesiyle kimimiz kapıya kimimiz pencereye koşuşturduk:

-“ Sen ne biçim bir anasın? Ne demek kızım hiç okula

gitmedi. Yazıklar olsun sana. Ya bu çocuğu bugün okula kaydedersin ya da bir daha bu mahallede süt satamazsın!”

Hepimiz çok korkmuştuk. Zavallı Atiye Bacının korkusunu anlatmaya gerek var mı bilmiyorum.

-“ Ama Mehmet Dayı, biz fakiriz. Ona önlük lazım, yaka lazım. Çantası, kitabı, defteri, daha bir sürü ihtiyaç... Süt satarak zar zor geçiniyoruz, bunları nasıl alırım?”

Ve Mehmet Hocadan beklenen cevap:

-“ Onun velisi ben olacağım. Sütlerini dağıttıktan sonra okula gel. Kaydını yapalım. Sonra beraber çarşıya gider ihtiyaçlarını alırız...”

Olayı, bize sütümüzü verirken bir çırpıda anlattı Atiye bacı. Çünkü Mehmet Hocayı bekletmekten korkuyordu. Bir an önce sütleri dağıtmalı ve hemen okula gitmeliydi. Olay şöyle başlamıştı: Sütü verirken, okula gitmek için kapıya çıkan Mehmet Hoca çocuğun başını okşamış; hangi okulda ve kaçınıcı sınıfta okuduğunu sormuştu. Hepsı bu. Hocayı sinirlendiren ve Atiye Bacıyı da kızını getirdiğine ve verdiği cevaba pişman eden diyaloglar...

Koskoca kıza ancak 4. sınıf öğrencisine uyan bir önlük bulundu. Üzerine bir de bembeyaz yakayı da takınca kızcağız biraz utanmış ama gözlerinin içi gülmüştü. Çanta, defter, kalemtıraş derken kocaman iki poşetle anne evinin, kıızı da okulun yolunu tutmuştu.

O günden sonra Mehmet Hoca erzak paketlerini kendi elleriyle Atiye Bacının kapısına dek götürür, tek laf etmeden de geri dönerdi. Ne Atiye Bacının ne de kocasının söyleyecek tek bir kelimeye bile takatleri yoktu. Sadece, Hoca geri dönerken arkasından kıpır kıpır dudaklar ve arada bir gökyüzüne yönelen bakışlar sessizce O’nu takip ederdi.

Evde sofraya tek oturmaz, bahçeli evinin kapısında misafir avına çıkardı. Hatırlıyorum da, babam, korkusundan yemek saatinde onun evinin önünden geçmemeye çalışırdı.

Çünkü evde yemeğini yemiş bile olsa, o kapının önünden geçmiş olması, kendisini yepyeni bir sofranın başında bulması için yeterliydi. Kapıda beklerken, köyden çocuklarını okula getirdiği aile bireylerine kadar kime rastlarsa, kolundan tutar, “Filan yemek var, gelin beraber yiyelim, ” diye yaka- paça misafiri içeri alırdı. Zavallı eşi, şöyle baş başa, ailecek bir yemek yeme anına hasret kalmış olmalıydı.

Kim bilebilirdi ki bu hizmet adamı günün birinde çok sevdiği birinin vefatıyla hayatının en büyük sarsıntısını yaşayacaktı. Kendisi gibi eğitimciliği seçen oğlu, üniversite 2. sınıftayken lösemiye yenik düşmüştü. Tüm aile şoktaydı. Çünkü o zamana kadar ailede o yaşta böylesi bir hastalıktan vefat eden olmamıştı. Sürekli olarak öğrencilerini imtihan eden Mehmet Hoca şimdi büyük bir imtihan geçiriyordu. Uzunca bir süre kendine gelememi Hocaların Hocası.

Oğlunun rahatsızlığı boyunca mahallenin tüm gençleri saçlarını kazıttılar, hasta oğlu kendisini yalnız hissetmesin diye. Kemoterapi yüzünden saçları dökülmüş canparesini görürken daha fazla üzülmesin diye saçlarını sıfır numaraya vurduran mahallenin tüm gençleri, ona olan vefa borçlarını ödüyor gibiydiler. Sokaklar dazlak ama kasketli gençlerle doluydu. Böylece oğlu da kendisini daha iyi hissediyordu. Ama kader herkese değişik senaryolar sunuyordu. 19 yaşında, ömrünün baharında hayata veda eden Mehmet Hoca'nın biricik oğlu da bu senaryolardan nasibini almıştı. Onun vefatı sonrası bir süre içine kapanan Mehmet Hoca, kendisine ait üzüm bağının bulunduğu arsanın bir bölümünü okul yapmaları için Milli Eğitime bağışladı. O civarda okul bulunmaması yüzünden mahalle sakinleri karda kışta çocuklarını en yakın olan ama epeyce uzakta bulunan okullara gönderirlerdi. “Serdar Çelik İlkokulu” adıyla hizmete giren okul onların yüzlerini güldürdü, Mehmet Hoca'nın yüreği kan ağlarken...

Kısa sürede inşa edilen binadan yükselen çocuk sesleri Mehmet Hoca'nın moralini biraz düzeltmişti. Eskisi kadar

güler yüzlü olmasa da insanların arasına tekrar girmişti. Hayatın aslında ne kadar da kısa ve anlamsız olduğunu, Yüce Yaratanın emrine itirazsız boyun eğmenin masumluğunu yaşıyordu.

Bu arada Okul Müdürlüğü'nden Halk Eğitim Müdürlüğü'ne, oradan da İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'ne atandı. Müdürlüğü boyunca orada da hizmetlerine devam ederek aynı yerden 1984 yılında emekli oldu. Emekliliğinden sonra da okulla, öğrenciyle, eğitimle irtibatını kesmedi. Yine köylerle Silvan arasında mekik dokudu. Çünkü daha önce ağabeyleri ve ablaları okutulan küçük çocuklar büyümüşlerdi. YİBO'da kendilerini bekleyen ranzalarına yerleşmek üzere sıra bekliyorlardı.

Bu koşuşturma içinde emeklilik ikramiyesiyle “Öğretmenim” isimli ufak bir mağaza açtı. Öğretmenlere özel, taksitli satışlar yaptı. Durumu iyi olmayanlara da ihtiyaç duyduklarını normal satışın çok altında verdi. Hiçbir zaman başa kakmadan, yüksünmeden...

Ve yaşadığı yılların ayları ve günleri arasında koşuşturmandan yorulmuş bedeni emanetini teslim sürecine girmişti. Kısa bir süre Diyarbakır'da hastanede yatan Mehmet Hoca'nın bedeni, ruhu özgürleşmiş ama buz gibi bir halde Silvan'daki evine getirildi.

.....
.....

-“ Nevruz iptal edildi. Herkes Mehmet Dayının evine...” cümlesi mahalleleri dolaştı teker teker. Yüreklere kor ateşler düşmüştü. Bu beklenmedik ölüm haberi Silvan'ın üzerine kara bir bulut gibi çökmüştü.

Sonra da taziye evine akın akın insanlar gelmeye başladı. Cenaze hazırlanıp namazı kılındıktan sonra tek ses yükseldi Mehmet Hocanın evinden:

-“ Helâl olsun. ”

Naaş mezarlığa taşınırken hafifçe çiseleyen bahar yağmuru, ölümünü sonradan duyup mezarlığa koşuşturan in-

sanların gözyaşlarıyla bütünleşiyordu. Mezarlık üstü başı pek de iyi giyimli olmayan onlarca ilkokul öğrencisi, gençler, kadınlar ve erkeklerle dolmuştu. Haberi duyan soluğu orada almış, insanlar, abartısız, mezarlığa sığmaz olmuştu. “Mehmet Dayı vefat etmiş,” cümlesi her mahalleyi, her evi dolaşmıştı kısa sürede.

Defin işleminden sonra, evinin bahçesinin zaten her zaman açık duran kapısı ardına kadar açılmış; olası kapanma durumuna karşı önüne kocaman da bir taş konmuştu. Aslında kapının önüne konan taş tüm sinelere de yerleşmişti. Hali vakti yerinde olanlar, ona vefa borçlarını ödemek için cenaze evine çuval çuval kesme şeker, kutularca yağ, çay ve yüzlerce ekmek gönderiyordu. Bu yöresel bir adetti. Gönderilen malzemeler hem gelen misafirlere ikram edilir hem de hali vakti yerinde olmayanlara ölenin hayrı olsun diye dağıtılırdı. Mehmet Hoca'nın evine o kadar çok erzak geldi ki, bunları dağıtmak üzere paketlemeye ev halkı yetişmez oldu. Ah Kimsesizlerin Babası!... Ölümünle bile yine açlar nasiplemiş, yetimlerin karnı doymuştu.

Vefatından sonra tüm kitapları, ailesi tarafından Halk Eğitim Kütüphanesi'ne bağışlandı. Kendi adını taşıyan bu kütüphanedeki kitaplar, kitapseverler tarafından hâlâ okunuyor.

Allah'ın cömertlik isminin kendisinde tecelli ettiği biricik Mehmet Hocam... Şu ana kadar anlatılanların hiç biri kesinlikle abartı değildir. Kimbilir belki bu yazıyı okuyarlardan onu tanıyanlar, göz pınarlarına dolan gözyaşlarıyla başlarını sallıyorlardır. “Evet, kesinlikle az bile söylenmiştir,” cümleleri dudaklarından dökülüyordur.

İlk öğretmenim... Mekânın cennet olsun. Bizlere çok güzel, örnek bir hayat bıraktın. Şimdi senden gördüklerimizi bizler uygulamaya çalışıyoruz. Ben ve seni tanıyan yüzlerce insan...

BAYBURT**SURURİ BEY**

Muti AKKOYUNLU

Surûrî Bey... Adı gibi neşe, sevgi dolu bir insan. Ahhh! Bir de dışa yansıtmasını bilseydi. Küçük yaşta kaybettiği babasının vasiyeti üzerine öğretmen olmuştu. Gerçi sonradan esleği de sevmişti ya. Zaten hayatta biri mesleği, diğeri de kitapları olmak üzere iki dostu kalmıştı. Onlara hep “Cankuşlarım”derdi.

Öyle çok okurdu ki, arkadaşları ona maymun iştahlı, okuma hastası, filozof, Heredot gibi adlar takmıştı. Onun topu topu iki derdi vardı. Biri yazamamak, diğeri de öğretmenler odasına girmektir. Yazamamak neyse, şu oda olmasa yeterdi. Oda ki oda. . Sevgiden, saygıdan, hoşgörüden uzak, soğuk harbin yaşandığı modern hapisane. Burda mıhlı peykeler, parke taşlar, elleri kelepçeli insanlar yoktu; amabuna karşı sevgisine pranga vurulmuş gönüller, susmaya mahkûm edilmiş diller ve çaresizlik içinde çaresizlik vardı.

Kırkbeş yaşındaydı ve hâla evlenmemişti. Bunu ne düşünmüş, ne de üzülmişti. O gün ilk kez geç saatlere kadar dışarıda kalıp kasabanın bütün sokaklarını dolaştı. Issız sokakların yorgun kaldırımlarıyla konuşup, dertleşti. Sanki hasret gideriyordu. Evine döndüğünde, yıllarca sonuca vayan yazıların yorgunluğuyla yorgun düşmüş olan daktilosunun başına oturdu. Ve birbirlerine kavuşmanın hazzını tadıp, vuslata erdiler. Şafakla yeni bir gün başlamıştı. Fakat o gün Surûrî Bey okula gelmedi. Acı haber okula gidinceye kadar arayan bile olmadı. Zaten kim arayacaktı ki?

Akraba desen onda yok, arkadaş desen onda yok. Cenazeyi kaldıran komşuları daktilosundaki son kağıdı okuldaki arkadaşlarına ibret alsınlar diye gönderdiler. Zaten soğuk olan öğretmenler odasında birden tipi esti. Bir öğretmen, onunson yazısını okumaya başladı: “Yaşamakla yaşamamak arasındaki fark bir nokta kadar küçüktür. Hacmi küçük, fakat gücü büyük olan nokta. Eğilip bükülmeyen, iş bitiren bu nokta ölümdür. Ölüm! Dönüşü olmayan uyku. Benimle, içindeki ben arasındaki sır da küçük bir noktadır. Onun adı sevgidir. Satmasını bilmediğim için kafasız oldum. Şu anda beynim zonk-luyor. Aman Yarabbî. Bu girift bilmece ne zaman çözülecek?...

Daktilom! Dert ortağım! Şimdi sana bazı sırlarımı vereceğim. Düşündüm, taşındım, öğretmenler odasındaki mutsuzluğun sebebinin kendimde buldum. Neden mi? Söyleyeyim: Ben insanları karşılıksız sevmeyi bilemedim. Ben, kendisine bütün pisliklerin atıldığı toprak gibi, temiz şeyler veremedim. Ben, nasihat dinlemedim. Hani, babamın yaptığını söylediğim nasihatlar. Ah benim aptal kafam!Zaten ben adam olmam ki! Babam: “Bak oğlum! Sevenin düşmanı olmaz, sevdiğini zannedenin düşmanı olur. Benim bir düşmanım vardı. Bir gün beni öldürmeğe gelmiş. O anda ben de tam pencerenin karşısında yatmak için hazırlanıyordum. ”Annen, ”Kenarda soyunuver, düşmanın var . ” dedi. Ben de:” O düşmanımdır, ama kallesiz değildir. ” dedim. Bunu duyan düşmanın biraz sonra kapıyı çalıp, ıslak gözlerle bana şunu dedi:” Düşmanını bile sevmesini bilen düşman değildir. ” Ve biz sarmaş, dolaş olmuştuk.

Senden bir isteğim var. Ben senin öğretmen olmanı istiyorum. Biliyorum sen, doktor olmak istiyorsun. Unutma ki doktor sadece hastayı, fertleri kurtarır. Fakat öğretmen bir milletin geleceğinin emanet edildiği çocukları, yani milleti-kurtarır. Zaten herkes öğretmendir. Çünkü bazıları ailesinin, bazıları kendisinin, bazıları da öğrencilerinin öğretmenidir.

Ama sen hangisinden olursan ol, arkadaşlarını sev, on-

lara sevgi götür. Görevinde sevgiden, saygıdan, adaletten ayrılma. Dahiler ve kahramanlar, binlerce kişi içinden çıkmasına rağmen, onlar ancak kitaplarda ve bayramlarda yaşamaktadırlar. Oysa gönüllere hükmeden, sevgi satanlar öyle mi? Onlar her zaman kalplerde yaşamaktadırlar. İşte bizim Yunus. O yediden yetmişe herkesin fikrinde, gönlünde ve dilinde yaşamaktadır.

Sakin okula şahsi ve ailevi sorunlarını götürme. Çünkü sözünle, davranışınla, bakışınla arkadaşlarının yeni gününü zehir etme hakkın yoktur. Senin onlara güler yüzle yaklaşman, onların da sana ve öğrenciye neşeyle bakmasına sebep olur. Bir düşün peygamberler, filozoflar, bilginler insanları eğitmek için nelere katlanmadılar ki. Onlar her y yerde insanlara sevgiyle baktılar. Sen sadece öğretmenlere sevgiyle bak yeter. Çünkü “örnek insan” öğretmen, seninsevgi tohumunu saçmaya yeterlidir.

Unutma oğlum! Sevgi saygıyı, saygı hoşgörüyü, hoşgörü de adaleti getirir. Kısacası, öyle ol ki, seni öldürmeye gelsende dirilsin. ”Diye bana nasihat etmedi mi?

Haklısın babacığım, haklısın. Hem de çok haklısın. Düşünüyorum da bizi yine biz yok etmişiz. Biz, kalem yerine silah, kitap yerine slogan, eğitim yerine gösteri, sevgi yerine kin, adalet yerine zulum, fikirleri kalplere yazmak yerine duvarlara yazdıktan sonra şunu öğrendik: Kendisini sevmesini bilenler, şahsiyetlerini taşımasını. sevmesini bilenlerdir. Kendisini bilen, seven, başkasını da sevendir. Bu sevgi ister “Yaratılanı sevdim. Yaratandan ötürü. ” Sözünde olduğu gibi olsun, isterse hümanist fikirlerle olsun, temelde sevgidir. Çünkü insanın özü can, canın özü gönüldür. Gönül durağı ise kalptir. Kalp kırmak ise Kâbe yıkmaktan daha kötüdür. Çünkü kalp nazarğahî ilahîdir. Mevlânâ ölüme giderken bile sevgiyle, adaletle gidiyordu. ” Her gelişin, bir dönüşü olur. ” gerçeğini bilerek, adaletle ölümkabullenmiş, hatta ona sevgiyle baktığından, adını da “Düğün Gecesi”

koymuştu. Ne yazık ki biz öğretmenlere, arkadaşlarımıza bile sevgiyle bakamadık. Biz Sokrat'ın:" Öğretmenlere sevgi saygı, adalet ve ilim satmasını bilmeyen öğretmen olamaz. O öğretmenliği orada kaybetmiştir. " sözünü unuttuk. Müjde daktilom, müjde cankuşum, müjde. Artık diriliş muştusu-başlamıştır. Söz veriyorum artık alıcı değil, verici olaca Gülü dikeniyile sevecek kadar hoşgörölü, saygılı olacağım. Erdemi adalet olan insanlara ulaşacak kadar adil olacağım Kısaca ben "Eğri olan asanın, gölgesi düzgün olmaz. "tembihini, " Ne doğrarsan çanağına . çıka gelir kaşığına. "nasihatini unutmayacağım. Koca Âkif: " Muallim" diyen olmak gerektir, imânlı, Edepli, sonra liyakâtli, sonra vicdanlı. "

Demiyor mu?... Ben de son olarak şunu diyorum:" Sevgi sevgilim, saygı görevim, hoşgörü eğitimim, adalet öğretimim olacaktır. " Kağıdın okunması bittiğinde herkes kendini sanık sandalyesine oturtmuş ve yargılamıştı. Sonunda öğretmenler suçu eşit miktarda bölüşüp bir daha suç işlememeye and içtiler. Ve artık sevgi odasının eğitim bülbülleri, sadece şu şarkıyı söylüyordu:

Sevgi sevgilim,
Saygı görevim,

Hoşgörü eğitimim,
Adalet öğretimim

Çünkü ben öğretmenim,
Çünkü ben öğretmenim.

Surûri Bey, benim yıllardır unutamadığım öğretmenim. İçimde, işimde, fikrimde, gönlümde kısacası bütün N'lerinde hep o var, hep o var olacak.

BİLECİK

ÇÜNKÜ O... .

Meltem TARHAN

Hiçbir zaman unutamayacağım, okula ilk adımlarımda beni ay yüzüyle aydınlatan bir öğretmenim vardı benimde...

Bu onunla ilk tanışmamız değildi aslında... Onu bizim evden de tanıyordum. Okul hayatımın en önemli basamağında her şeyini ortaya koymuş bir öğretmen olarak yalnızca benim değil, tüm minik dostlarımin da yanındaydı. Bize verdiği kalıcı ve sağlam öğretimin yanında, eğitim de çok önemliydi onun gözünde... Tenefüslerdeki oyunlarımız, temizliğimiz, tırnak-saç bakımımız ve konuşma şeklimiz. . Hepsiyle tek tek bıkıp usanmadan ilgilenirdi.

Küçük bir köy okuluydu bizim okulumuz... Etrafımdaki tüm çocukların farklı bir şekilde konuştuklarını duyduğumda, o yaştaki bir çocuk olarak kendimi değişik bir ülkede hissetmişim. Zamanla bu ülkenin mi beni, benim mi ülkeyi değiştireceğim ise soru işaretiydi... Sonucu bize bir müfettiş duyurdu büyük bir şaşkınlıkla... ”Diğer sınıfların konuşmasıyla, bu sınıfın konuşması çok farklı, tebrikler. . ” diyerek öğretmenimin ve benim katkımızdan bahsetmişti üstü kapalı. . Evet, zamanla çocuklar benim konuşmamdan etkilenerek kendi ilginç konuşmalarını bırakmışlardı. Artık tüm sınıf aynı dilden konuşuyorduk. .

Hayatımın en büyük hobilerindendir resim ya mak... Boyaların kokusu içinde kaybolmak, özgürce anlatmak içinden geçenleri bembeyaz kağıda... Öğremenimdi bunu bana kazandıran... Öyle güzel resimler yapardık ki, minicik köyümüzdeki o candan sıcacık insanlar, bayılırlardı yaptığımız

rengarenk çalışmalara... Hatta bir gün okulumuza gelen turist misafirlerimize her birimiz bir resmimizi hediye etmiştik. . Bunu öğretmenimiz istemişti. Onlarda, bizim bu resim aşkımızı destekleyen bir sürpriz yaptılar ve kocaman bir kuru boya seti hediye ettiler bize. . Hala saklıyorum... .

Öğretmenimizin hayat boyu bende alışkanlık yaptığı, her birinde farklı bir dünyaya gitmemi sağlayan bir isteği daha olmuştu. Kitap okumak... . Sınıfımızda oluşturduğumuz bir panoda, herkesin bir elması vardı ve en çok kitap okuyanların elması her geçen gün kızarıyordu. Bunu şimdi kendi sınıfımda da uyguluyorum. İlham kaynağımdan, canım öğretmenimden kaldı...

Sınıfımızda bir de mısır patlaklarından oluşturduğumuz bir ilkbahar ağacımız vardı. Üzerine öğrendiğimiz kelimeleri asardık. Sınıf değil bir hayal dünyasıydı sanki... Her yer her köşe yaptığımız eserlerle bezenmişti. Onlar çok değerliydi öğretmenimiz için... Çünkü onları biz yapmıştık... .

Sınıfımızı istediğimiz gibi kullanabiliyorduk. Kurallarımızı kendimiz koyardık. Kurallarımıza uymayanı ise kendimize göre cezalandırırdık. O da bir daha hiç yapmazdı. Sınıfımızda asla disiplin sorunu yaşamazdık. Bu yaşanmayan sorunumuzun tek mimarı öğretmenimizdi. Bizler hepimiz sınıfımızın başkanı, başkan yardımcısı, nöbetçisi, öğretmeniydik. . O sınıf bizimdi... Her şeyiyle bizimdi. Bunu bize öğretmenimiz öğretmişti... .

Öğretmenlik mesleği o günlerde işledi damarlarıma... Onun sayesinde... Bana öyle güzel bir tiyatro oyunu sergilemişti ki bu oyunun hayat boyu bitmesini istememiştim. Bir an önce büyümek ve onun bu baş rolünü kapmak istiyordum. İşe şimdiden koyulmalıydım. Kolları sıvadım ve başladım tembel arkadaşlarımı tenefüslerde çalıştırmaya... Öyle sabırlı, öyle istekliydim ki onlara bir şeyler öğretmek beni çok mutlu ediyordu. Hatta bir keresinde Ali arkadaşımı ders

çalıştırırken “Hayır şekerim, yanlış okudun!” dediğim için tüm sınıf, hatta tüm okul beni Ali’ye aşık ilan etmişti ve ben o günden sonra hiç kimseye şekerim demedim. Diğer arkadaşlarımda benim gibi çalıştıyorlardı geri kalan dostlarımızı... Kısa zamanda tüm sınıf büyük ilerleme kaydetmiştik. Bu benim okul hayatımdaki en büyük başarı ve mesleğimdeki en temel taşlardan biridir... .

Bir gün hastalandı öğretmenimiz. . Bir süre gelemeyecekti okula. . Gitmeden önce bize hiçbir uyarı yapma gereği duymamıştı. Çünkü biliyordu, bizler onun öğrencileriydik ve gözü asla arkada kalmazdı. Bir hafta boyunca kendi kendimizin öğretmeni olduk. Birbirimizi hiç üzmedik. Onun izinden yürüyerek, onun gölgesinde özlemle gelmesini bekledik. Döndüğünde ise, kendince bir sınav vermişti ve bu sınavdan hepimiz alınımızın akıyla çıkmıştık. O sınıfta yoktu ama sınıfımızda ondan tam 29 tane meydana gelmişti. Hepimiz onun minyatürü olmuştuk. Çivi gibi çakmıştı beynimize kendini. .. O bizim her şeyimizdi... .

1, 2, 3, 4 derken gelmiştik 5. sınıfa... Evet ayrılmak zordu. Birbirine bu kadar kenetlenmiş insanlar nasıl kopabilirdi birbirinden. . Bu şirin köy sıcacık insanlar, canım arkadaşlarım ve canım öğretmenim... Geride kalıyor her şey derken o bize her şeyin bir başlangıç olduğunu söyledi. Hayata yeni başlıyorduk evet doğru. Şimdi ne demek istediğini daha iyi anlıyorum. Bu yepyeni bir sayfaydı...

Bizi toprağa öyle sağlam bağlamıştı ve köklerimiz öyle derinlerdeydi ki zamanla kocaman ağaçlar haline geldik. Şimdi hepimiz ülkemizin çeşitli yerlerinde, öğretmen, hakim, doktor, savcı olarak görev yapıyoruz. Ama çoğumuz öğretmenliği seçti. Başrolü biz kapmıştık yani... Bu mesleğin ne kadar kutsal, ne kadar anlamlı, ne kadar yüce olduğunu gösterdi bizlere... Başka meslek düşünemedik bile... O özel durumlarını, hayatın acı günlerini okula, çocuklarına yansıtmayan bir öğretmendi. İçinde yaşardı acılarını, sevinçlerini...

Rahatsızlığı nedeniyle 23 yıl alışabildi bu iek bahçesinde... Yetiştirdiği iekler şimdi Türkiye'nin dört bir köşesindeki diğer çiçeklere can damarı oluyor... O ise bunu uzaktan izliyor... Gururla. başı dik... Geriye dönüp baktığında kocaman bir orman görüyor. Yemyeşil bir orman...

Bunları nereden mi biliyorum? Evet biliyorum... Çünkü ben onun yetiştirdiği çiçeklerden biriyim ve öyle şanslıyım ki... Çünkü, çünkü ben onun kızıyım... Çünkü o benim AN-NEM...

BİNGÖL

BENDEKİ BENİ BULDURAN İNSAN

Danyal APUHAN

Bendeki ben, bir hasretin türküsüdür.. Hayata kahretmeden mâzi ile âti arasında köprü oluşturun. Kurşunu havada tutamasan da sevdâyı sıcak yürekte sıcak tutuşturun.

Zalimlere boyun eğmeden, mücadeleyi kazanıp insanca yaşayıştır. Var olmanın ötesinde var oluşturun. Kardelen misali azimle çalışıp sonuca varıştır. Kalbe giden yolu fethediştiren. Bazen bülbül olup güle ilan-ı aşk ediştiren. Kimi zaman da sevdâyı yasak koyanlara inat sevdâyı doyasıya yaşayıştır.

Eyyüp olup en güzelinden sabrediştiren. Bazen de balık olup Yunus'u saklayıştır. Ya da Yunus olup balığın karnında sabırla bekleyiştir. Kim bilir belki de Sultan Süleyman olup enva-i çeşit kuşlarla muhabbet edip onlara hükümran oluşturun. Kimi zaman da ateş olup İbrahim'i görünce gülistan oluşturun. Bazen de iki cihan serverinin göç edişidir.

Bendeki beni tarif eden bu cümleleri düşünüp, emre amade olan kalemlerle düşündüklerimi karalarken bir gölge beliriverdi yanı başımda. Sesindeki müşfikliği hiç kaybetmeyen, yüzündeki tebessümle hayatı bana sevdiren öğretmenim, tatlı bir bakışla merhaba dedi. Öyle bir dalmışım ki karalayacağım şeylere, bana getirilen çay içilmeyecek duruma gelmiş. Yıllar önce beni bende bulduran, bendeki benim ortaya çıkmasının müsebbibi olan ses, şimdi de bir dalgınlık esnasında yanımda belirivermişti. Hayran olduğum, candan öte sevdiğim öğretmenin ellerinden öpmek istedim, müsaade etmedi. Birbirimize sarıldık. Sarılışından anladım ki,

öğretmenim müşfikliğinden hiçbir şey kaybetmemişti. Hal hatır sorup, biraz muhabbet ettik.

Emekliye ayrılmıştı öğretmenim. Yıllar önce görev yaptığı şehre gelişinin amacı, ilk gelişinden pek de farklı değildi. Oğlu da kendisi gibi bir öğretmen olmuştu. Bingöl, bildiği yer olduğu için burayı tercih etmiş. Biraz muhabbet ettikten sonra, öğretmenim artık gitme zamanı geldi dedi. Meğerse hocamın arabası yarım saat sonra kalkıyormuş. Kültür parkında son kez bir çay içip öylece Bingöl'den ayrılmak istiyormuş. Bunun için garaja yakın olan bu yere gelmiş. Şimdi veda zamanı diyerek kalktı. Güzel eserler bırakan öğretmeni-me sarıldım ve birbirimizden ayrıldık. Ayrıldık, ayrılmasına da bu görüşme beni yıllar öncesine götürdü.

1990 senesi. 5. sınıfın sonunda katıldığım hiçbir sınavı kazanamamıştım. 1-0 yenik başlamıştım hayata. Neyse ki bizimkiler gündüzlü bir okula kaydımı yapmışlardı. Hiçbir sınavı kazanamadığım için kimsenin bana güveni yoktu. Köy çocuğuydum. Gözüm pek de açılmış sayılmazdı. Yol, yordam da bilmiyordum. Kimsenin bana güveni yoktu diyorum da en başta benim kendime güvenim olmalıydı; ama o da yoktu. Birilerinin beni harekete geçirmesini bekler gibiydim.

Okullar açıldı, büyük bir heyecanla okula gidip gelmeye başladım. Derslere büyük bir istekle katılıyordum. Anlatılanları anlıyordum; ama gel gör ki dersleri tekrar etmeyince unutuveriyor insan. Bu halim böyle devam ederken 1. sınavlar geldi çattı. Sınavlara çok iyi hazırlandım. İyi hazırlanmamın verdiği rahatlıkla sınavlardan iyi not alıyordum. Sınavlardaki başarımla özgüven kazanmamı sağlıyordu. Bazı öğretmenler en iyi notu alan öğrencilere hediye veriyordu. Ben de Tarih'ten en iyi notu almıştım. Tarih öğretmenim, evladım kitap okuman gerekir mesajını verir gibi, Hasan Nail Canat'ın "Yasemen" adlı kitabını bana ödül olarak verdi. Kitabı büyük bir zevkle okudum. Okumanın güzelliğini, okuma alışkanlığını bu kitaptan sonra kazandım diyebilirim.

Öğretmenim, beni bende bulduruyordu. Öğretmenime olan hayranlığım gün geçtikçe artıyordu. Bana bir bakışı, güzel bir söz söyleyişi beni etkilemeye yetiyordu. Öğretmenim bende bu değişikliği fark etmiş olacak ki, onun yanına gittiğimde anlayabileceğim kitaplardan bahsediyordu bana. Ben de öğretmenin bahsettiği kitapları buluyor ve okuyordum. Günler böyle geçerken son yazılıların zamanı geldi. Yine iyi hazırlanmaya başladım. Sınavlarım iyi geçiyordu. Sıra geldi tarih yazılısına. İlk sınavda iyi not almanın ve iyi hazırlanmanın vermiş olduğu rahatlıkla sınava girdim. 20-25 dakikada soruların hepsini cevapladım. Tam da kâğıdımı öğretmene teslim etmeye niyetlenmişken, önümde oturan Murat arkadaşım; kâğıdını şimdi verme ne olursun, dedi. Ben de kâğıdımı vermekten vazgeçtim. Murat'ın birinci sınavdan zayıf aldığını biliyordum. Bu yüzden geçer not almanın yollarını arıyordu. Kâğıtları değiştirelim, dedi. Haliyle kabul etmedim. Derken yalvardı. Öğretmenimi çok seviyordum, bana olan güveninin sarsılmasını istemiyordum. Bir tarafta, yanlış bulduğum bir şeyi yapmamı isteyen sevdiğim arkadaşım, bir tarafta da bana olan güvenini sarsmak istemediğim, çok sevdiğim öğretmenim. "Allah'ım bana yardım et" diye dua ediyordum. Sonunda yanlış olduğunu bile arkadaşımın isteğini yerine getirdim. Kâğıtları değiştirdik. Murat arkadaşım sadece bir soruyu cevaplamıştı. O sorunun cevabına hiç karışmadım. Diğer soruları cevaplamaya başladım. Hepsini cevapladım. Kâğıtları verme zamanı geldi. Murat'ın kâğıdı bende, benim kâğıdım Murat'taydı. Kâğıtları değiştirmek istedik; ama uygun bir an denk gelmedi. Böyle olunca ben Murat arkadaşıma ait olan kâğıdı hocaya verecektim, Murat da bana ait olan kâğıdı hocaya verecekti. Ben kâğıdı tam götürecekken Murat arkadaşım benim ismimi silip kendi ismini yazdı. Benim de aynı şeyi yapmamı istedi. İnadım tutunca ismi hiç değiştirmeden kâğıdı hocaya verdim. Sınav bitti, herkes dışarı çıktı. Ben ve Murat bu karışık duruma

bir yalan uydurmanın hesaplarını yapmaya başladık. Çocuk aklımızla yalan uyduruyorduk; ama hiçbiri bizi tatmin etmiyordu. En sonunda, öğretmenimiz sınavları okuyunca elbette anlayacak ve bu karışık durumu bize soracak, biz de doğrusunu söyleriz diye karar verdik. Günlerimiz böyle geçerken sınavın olduğu gün gelip çattı. Öğretmenimiz bütün arkadaşların sınavını okuduktan sonra elinde kalan son iki kâğıdı gösterdi. Kâğıtlardan biri 4, biri 5'ti. Elindeki iki kâğıtta da aynı ismin olduğunu söyledi. İkimiz de ayağa kalktık ve hiçbir şey söylemedik. Dut yemiş bülbüle dönmüştük. Hocamız bize iki seçenek sundu: ya sıfır alıp oturacaktık, yâ da 5 alıp, verilecek olan cezaya razı olacaktık. Önce bana sordu, ben sıfır almayı kabul ettim. (Enteresandır ki hoca tebessüm etti) Murat arkadaşım ise 5 alıp, verilecek olan cezaya razı olacağını söyledi. Öğretmen bu notları not defterine ekledikten sonra arkadaşımı tahtaya çıkardı. Öyle bir dövdü ki arkadaşım o gün hiç dışarı çıkmadı. O çok sevdiğim hocam bir anda bana soğuk gelmeye başladı. Üzülmüştüm, dayak atmayı hiç yakıştıramamıştım ona. Bir başka seçenek olmayıdı bu iki seçenek dışında, diye düşünüyordum, o çocuk aklımla. Öyle anlar oluyordu hak veriyordum hocama, öyle anlar da oluyordu ki sevdiğim hocamı suçluyordum. Sonunda öğretmenim 3. seçeneği bulmuş gibi, gelip arkadaşımından özür diledi. Bu işin yanlış olduğunu, kendisinin de yanlışla yanlışla karşılık verdiğini söyledi. Gözümde daha da büyüdü öğretmenim. İlk defa hatasından ötürü özür dileyen bir öğretmen görüyordum.

Kalbe giden yollar farklıdır. Kalbi fetheden yollar, yeter ki bilinsin. Bazen bir söz, bazen bir övgü, bazen bir ödül insanı bulduruyor. Bazen de tam tersine bir söz, bir yergi, bir davranış, insanı söndürüyor.

İnsanların kendilerini bulmalarını sağlayan eğitim ve öğretimin güllerine selam olsun!...

Bitlis

BOYA KALEMİMİ VER ÖĞRETMENİM

Rasih TAŞCAN

Yıl 1981 ve ben altı yaşındayım. Daha okulların açılmasına bir ay var. Bitlis'in Hersan Mahallesi'nde, annemle mısırtarlasının kenarından yürürken :

- Anne ne olur beni okula göndermeyin. diye yalvarıyordum.

Okula gitmekten korkuyor olmamın sebebi; kendilerini kıdemli gören ve benden bir yıl önce okullu olan arkadaşlarımdı. Okulun başka söz edecek tarafı yokmuş gibi, sürekli öğretmenlerin attığı dayakları anlatırlardı. Hem de ne anlatma... Nefeslerini kesen, yutkunmalarına fırsat vermeyen bir coşkuyla anlatıyorlardı.

Yalvarmalarım fayda vermemiş ve Eylül ayının başlarında babam beni kayıt için okula götürmüştü. Okula gitmeden önce berber Nezir Ustaya götürüp saçlarımı üç numara kestirmeyi de ihmal etmemişti. Müdür odasında, sonradan adının Fensal Ölek olduğunu öğrendiğim okul müdürü, önce beni şöyle bir süzdü. Sonra:

-Söyle bakayım bu kim?

-Atatürk.

-Peki bu ne?

-Bayrak.

-Adın ne?

-Rasim Taşvan

-Aferin, aferin. diye mırıldandı.

İçimde biriktirdiğim o büyük korku bir kat aşağı inmişti sanki. Karşımda durup bana sorular soran bu sert bakışlı, göbekli kişiden dayak beklerken “aferin” almıştım. Artık okula kayıt olmuş ve okulun açılmasını bekliyordum.

İlk gün ağabeyimle siyah önlüklerimizi giyip okula gittik. Ağabeyim beni elimden sımsıkı tutmuş, kendisine teslim edilen emaneti yerine ulaştırma heyecanı ile beni okula götürdü. İkimiz de sabahçı olmuştuk. Sıra öğretmenimle tanışmaya gelmişti. Bize gösterilen sınıfa girip rastgele sıralara oturduk. Çantamda duran ve harfleri yazmam için annemin daha ilk günden haşlayıp ortadan ikiye ayırdığı fasulyelerin sıcaklığını hissediyordum.

Kapıda görünen kişi bir anda sınıftaki tüm bakışları kendisine çevirmişti. Evet bu öğretmenimizdi. Kendinden emin bir şekilde gelip tahtanın önünde durarak:

-Hepiniz hoş geldiniz. Benim adım Şenel Yaşa. Sizin öğretmeniniz benim, dedi.

Zayıf, uzun boylu, altın sarısı saçları olan biriydi. Tatlı bakışları ve sanki okşayan konuşmasıyla bizi daha ilk andan kendisine hayran bırakmıştı.

Her şey çok güzeldi. Arkadaşlarım, öğretmenim, okulum...O sert bakışlarının aksine şefkat abidesi olan müdürümüz ve müdür yardımcımız Aydın Gülmez. Soyadı “gülmez”di ama kendisi sürekli tebessüm eden biriydi. İçimde okul korkusu diye bir şey kalmamıştı. Her günün sabahını iple çekerek okula koşuyordum. Sınıfımın kokusu hala burnumda. Eski, siyahlaşmış tahta sıranın üzerinde çubuk ve pişmiş fasulyelerle yaptığım harfler hala gözümün önünde. Teneffüslerde bahçedeki kar tepelerinin üzerinde oynuyor, daha iyi kaysın diye lastik ayakkabılarımızın altını duvara sürtüyorduk. Okulumuzun yaşlı hizmetlisi Tayfur Amca bile okula bambaşka bir renk katıyordu.

Önce harfler, sonra heceler, ardından kelimeler derken

sonunda okuma-yazmayı öğrenmiştik. Heceleyerek okumanın bile ayrı bir güzelliği varmış, sonradan anladım. Babamın bana kazandırdığı özgüven duygusu da okumaya çabuk geçmemde önemli bir rol oynamıştı. Tabi bunu öğretmen olduktan sonra anladım. En çok saksıda çiçek yapmayı se-verdim. Babam:

-Aferin, ne güzel yapmışsın. derdi.

Her aferini saksıda bir başka çiçek kovalıyordu. Önce saksı, sonra üç yana ayrılan üç uzun çizgi. Bu çizgilerden sağlı sollu ayrılan kısa dallar ve uçlarında küçücük kırmızı çiçekler...

Resim defterimi bu çiçeklerle donattıkça içimi aynı ölçüde bir sevinç kaplıyordu.

Yarıyıl tatili gelip çatmıştı. Öğretmenimiz tatilde yapmamız için bir sürü ödev vermiş; oyun oynamanın ve dinlenmenin yanında, bu ödevleri yapmamızı istemişti. Karnemi almadan önce öğretmenimizin elini öptüğümde, günün birinde onun yerinde durup öğrencilerime karne dağıtacağını hiç ama hiç düşünmemiştim. Aldığım bu ilk karnenin bende yarattığı tarifi imkansız coşkuyu, evdekilerle paylaşma heyecanı ile başlamış olduğum yarı yıl tatilinin keyfini çıkarıyordum.

Nedense kış mevsimine karşı, içimde karşı konulmaz bir tutku hep olmuştur. Sonbaharın sonlarına doğru, sabahları uyanır uyanmaz penceremizin önündeki dut ağacının dallarına ve telefon tellerine bakıp, ilk karı görme heyecanını yaşama hevesinin yerini, büyüyünce, gece yarıları kalkıp pencereden karın yağıp yağmadığını kontrol etme alışkanlığı almıştı. Sokak lambasının aydınlığında, lapa lapa yağan kar, gecenin sessizliğinde ruhumu bedenimden alıp başka diyarlara götürdüğünde...Her şeyi unutup kendini ahenkli bir şekilde yağan bembeyaz karın akışına bırakmak...

Nasıl geçip gittiğini anlamadığım tatil bitmiş, öğretme-

nimi ve arkadaşlarımı görme heyecanı, sabahın seherinde beni okulun bahçesine atmıştı. Öğretmenim, arkadaşlarım ve okulum tatilden önce bıraktığım gibiydi. Dersler ve tenefüsler yine kovalamaca oynuyordu. Sanki hiç tatil yapmamış gibi, sınıfın o huzurlu atmosferinde derslere kendimizi iyice kaptırmıştık. Hecelemeden okuyabiliyor, ipe boncuk dizer gibi güzel yazı yazabiliyorduk. Öyle ki; çöp kutusunun başında konuşmaya dalar, kalemimizi küçücük hale getirinceye kadar açardık. Sonra da ucundan tutup yazamadığımız kaleminizi kırdığımız permatik saplarına yerleştirir öyle yazardık.

Bir gün öğretmenim güzel resim köşesine yaptığım çiçek resmini asmamı istemişti. Tam resmimi asacakken, öğretmenim, köydeki düğünde annemin elime yaktığı kınayı fark etti ve gülerek:

- Aaa Rasim erkekler kına yakar mı? dedi.

Şaka olsun diye böyle dediği belliydi. Ama yine de çocuk aklımla utancımdan olduğum yerde kalmış, öğretmenim gelip gönlümü aldığı anda bile tam olarak kendime gelememişim.

Yaptığımız kış resimlerinin yerini bahar resimleri almıştı. Evet bahar geliyordu. Her tarafı beyaz örtüye bürüyen kar eriyor, tabiat rengini yeşile çalmaya başlıyordu. O zamanlar çevrede sanki daha fazla ağaç vardı gibi... Baharın gelişyle duyduğum kuş cıvıltıları şimdi o kadar güçlü duyulmuyor. Gizlice olmamış meyvelerini çaldığımız komşu bahçedeki ağaçların yerini şimdilerde beton yığınları almış. Keşke biz hep küçük kalsaydık ve bu ağaçlar hiç kesilmeseydi.

Öğretmenimiz, Türkçe kitabındaki, baharın gelişini konu alan şiiri ezberlememizi istemişti. Üç tane kocaman dörtlüğü olan bu şiiri ezberleyenlere ödül olarak, bir tane boya kalemi vereceğini de söylemişti. Bir boya kalemi almak için değil üç, onüç dörtlüğü olan şiiri bile ezberlemeye hazırdım. Bir son-

raki güne kadar bütün boş zamanlarımı bu şiiri ezberlemeye ayırmıştım. Yaptığım provalarda sorun yoktu. Tamam “ben bu şiiri ezberledim” diyordum kendi kendime. Türkçe dersi başladığında her yanımı tarif edemeyeceğim bir heyecan sarmıştı. Benden önce çıkıp şiiri okuyanların geçirdiği zaman bile beni sakinleştirmemişti. Şiiri ezberleyebilen çok fazla arkadaşım yoktu. Tülay, Gürkan, Senem ezberleyen arkadaşlarımdan bir kaçıydı. Daha ilk dörtlükte takılanlar ise Bilal, Tahsin, Gülay...Sıra bana gelmişti. Tir tir titreyen dizlerim beni zar zor tahtaya taşımıştı. Göğüs kafesimden fırlamak istercesine çarpan yüreğim nefesimi kesiyordu. Şiirin Başlığı, ilk dörtlük, ikincisi derken...Üçüncü dörtlükte korktuğum başıma gelmişti. Bir satırı atlamış diğerine geçmiştim. Hata mı fark edip unuttuğum satırdan tekrar okumaya başladım. Bu sefer tamamdı. Ama öğretmenim öyle düşünmüyordu. Şiiri ezberleyen arkadaşlarıma o sarılı, kırmızılı, yeşilli boya kalemlerini vermiş bana da “aferin” demişti. Ama ben aferin istemiyordum ki. Ben boya kalemi istiyordum. Bir sonraki gün hiç takılmadan okuyabilirsem, bana da boya kalemi vereceğini söylemişti. Olsun... En azından bir şansım daha vardı. Ertesi gün şiiri bir nefeste okudum. Arkadaşlarım beni alkışladılar. Ama alkışlar umurumda bile değildi. Benim gözüm öğretmenimde kalmıştı. Bana vereceği boya kalemini büyük bir heyecanla bekliyordum. Yanıt... “Aferin. Çok güzel okudun, yerine geçebilirsin”. Başımdan aşağı kaynar sular dökülmüştü sanki. Attığım her adım, uğradığım hayal kırıklığını sessizce protesto ediyormuşcasına sırama varıp oturmuştum. O günü hiç unutmadım öğretmenim. Seni çok seviyordum öğretmenim. Biliyorum, unutmuştun bana verdiğin sözü. Ama ben unutmadım öğretmenim. Hiç unutamadığım birinci sınıf anılarına her daldığımda, boya kalemi yüreğime bir hançer gibi saplanıyor öğretmenim. Sen unutmuştun bana verdiğin sözü, ama ben unutamadım öğretmenim... Yüzün hala gözlerimin önünde güzel öğretmenim...Saçla-

rı altın sarısı öğretmenim. Ne olur! Şimdi nerde olduğunu bilseydim. Koşa koşa, durup dinlenmeden sana gelirdim öğretmenim. Ellerine kapanır, defalarca öperdim öğretmenim. Öper ve “Boya kalemimi ver öğretmenim” derdim.

BOLU

EMİNE ÖĞRETMEN'İN KARDELENİ

Sevgi Eliçora YAMAN

Geçen yıl katıldığım “Haydi Kızlar Okula” konulu seminerde olumlu öğretmen tutumları ve hayatımızda iyi olarak hatırladığımız bir öğretmenimiz üzerine paylaşımında bulunurken birden sizi hatırladım. Evet, siz benim hayatımda derin iz bırakan çok ideal bir öğretmenimdiniz. Hayatımdaki öneminizi vurgulayabilmem için önce kendimden bahsetmem gerekir, diye düşünüyorum.

Ben ilkokul öğrenimimi Zonguldak İli, Gökçebeş İlçesinin Örmeci Köyü'nde tamamladım. Biz dört kardeşiz: İki kız, iki erkek. Ramazan ağabeyim ve Bilgin ablam ilkokula devam ederken, ben de birinci sınıfa başlamıştım. Evimiz okula çok uzaktı. Okula gidip gelirken ayakkabılarım çamur toplayıp ağırlaştığı için yürüyemezdim. Yolumuza devam edebilmek için ağabeyim ve ablam benim ayakkabılarımı temizlerlerdi. Ramazan ağabeyim ve Bilgin ablam ilkokulu bitirince evimize üç kilometre uzaklıkta bulunan Bakacak Kadı Kasabası'ndaki ortaokula gittiler. Başarılı bir öğrenci olarak okulumu bitirmiştım.

Ben de Ramazan ağabeyim ve Bilgin ablam gibi üç kilometre uzaklıkta bulunan ortaokula başladım. Köyümüzden bu okula giden kız ve erkek arkadaşlarımız vardı. Okula çok fazla uyum sorunu yaşamadım. Öğretmenlerim Ramazan ağabeyimin ve Bilgin ablamın da öğretmenleri olduğu için onları çok önceden tanıyordum gibi geliyordu. Hepsini hak-

kında az çok bir şeyler biliyordum. Bu da bende güven duygusu oluşturuyor, okulda kendimi güven içinde hissediyordum. Okulumuz küçük bir okuldu. Bunun verdiği bir avantaj olsa gerek, öğretmen-öğrenci ilişkileri açısından çok sıcak, sevgi dolu bir ortamımız vardı. Bütün öğretmenlerimiz her bir öğrenciyi önemser ve, her öğrenciye değer verirdi. Yalnız bu dönemlerde beni üzen bazı olaylar yaşadım. Köyümüzden okula devam eden bazı kız arkadaşlarımızı aileleri okula göndermemeye başlamıştı. Bizden büyük olan ablalarımız erkeklerle özel arkadaşlık kurmuşlar ve bu, köyümüzde duyulmuştu. Köyümüzde bu tür olaylar hoş karşılanmadığı için aileleri böyle bir tedbir almıştı. Maalesef, benim de beni çok üzen ve derinden yaralayan bir anım var. Bir gün evimizde cam silerken annemin, evimizin önünde büyükbabamla konuştuğunu gördüm. Aralarında geçen konuşmada büyükbabam anneme ablamı ve beni okula göndermemelerini, çevreden laf söz geleceğini söylüyordu. Bunu duyunca hüngür hüngür ağladım. Daha sonra bunu Bilgin ablama anlattım. Ablamın söyledikleriyle dünyalar başıma yıkılmıştı. Büyükbabamın daha önce babam ile konuşup kız çocuğunu okutmanın ona hiçbir kazanç getirmeyeceğini; okuyup iş sahibi olsa bile biriyle evlenip gideceğini, bunun yerine hem ablamı hem beni okuldan alıp Ramazan ağabeyimi koleje vermesini söylemiş. Büyükbabam o dönem aydın diyebileceğimiz, köyüne 24 yıl muhtarlık yapmış, bir çok önemli insanla oturmuş kalkmış bir insan, bizim okumamıza destek olacağına köstek oluyordu. Bu çevre baskısı ile karşı karşıya kalan annem; köydeki kız çocuklarının annelerine sürekli yardım ettiklerini gördükçe, zaman zaman bizi okuldan alması konusunda babama baskı yapıyordu. Bunu o zamanlar hiç anlamıyordum, ama şimdi birazcık daha iyi anlıyorum. Babam nakliyecisi olduğu için evin bütün yükü annemin üzerindeydi. Bazen bu yükü taşıyamıyor olması çok normaldi. Babam bu kadar sosyal baskı görmesine karşı bizi okula göndermekten

vazgeçmedi. Buna karşılık ablam da ben de, bir çok arkadaşımız gezerken, ders çalışmaktan arta kalan zamanlarımızda, anneme yardım ediyorduk. Ramazan ağabeyim de bizim zor durumda kalmamız için bir çok ev işini yapmamızda bize yardımcı oluyordu. Derslerimize çok iyi ve düzenli çalışıyorduk. Çünkü kimilerine göre ilkokuldan sonra okula devam etmek çok sıradan, yani ulaşması çok kolay olabilir. Bizim de hakkımız olmasına karşın, bu şartlar altında bizim için bir ayrıcalıktı ve biz her zaman bu bilinçle hareket ettik. Annem “Okuyup da Bolu’ya paşa mı duracaksınız?” diye zaman zaman söylense de bizim, işler konusunda ona yardımcı olmaya çalışmamız ve derslerimize düzenli çalışmamız onu biraz da olsa yumuşatıyordu. Annem ileriye göremiyordu; çünkü yakın çevresinde ve köyümüzde okuyup meslek sahibi olmuş kız çocuğu örneği yoktu. Çeşitli sebeplerden dolayı hiç kimse bu yarışı tamamlamamıştı. Kimi, maddi nedenlerden, kimi sosyal baskılardan, kiminin de okula gidiyorum diye evden çıkıp sevdiği ile evlenip gitmesinden...

Bu gelgitler arasında ortaokulu her dönem teşekkür, takdir alarak okuluma ilçe çapında dereceler kazandırarak, arkadaşlarım ve öğretmenlerim tarafından sevilen, gözde bir öğrenci olarak bitirdim. Hatırlıyorum da okulumdan, öğretmenlerimden ayrılırken çok üzülmüştüm. Bugün bunları yazıyor olmamda ve zamanında beni bu konuda yüreklendiren ve yetiştiren ortaokuldaki Türkçe öğretmenime de sonsuz minnettarım.

Ramazan Ağabeyimin ve Bilgin Ablam’ın lise öğrenimlerini Zonguldak il merkezinde devam ettirebilmeleri için babam, öğrenci evi kiralamıştı. Birçok kişi çocuklarına yatırım yapmak yerine günlük hayatını güllük gülistanlık geçirmeyi tercih ederken babam eğitim için ikinci evi açmıştı. Annem ve babam birçok ihtiyaçlarını erteleyerek bizlere yatırım yapıyorlardı. Doğru olan da çocuklarımıza ev, araba, arsa bırakmak yerine iyi bir eğitim aldırarak olmalıdır. Bence en iyi

miras budur. Çünkü onlara öğretmenlerimizin yaptığı gibi balık vermek yerine, balık tutmayı öğretmek gerekir. Neyse ki Ramazan ağabeyim o yıl Gazi Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği Bölümü'nü kazanmıştı. Bu, bizleri çok sevindirdi. Annem ve babam meyvelerini toplamaya başlamıştı. Bu da büyük bir sevinç olmalıydı. Ağabeyim ve ablam meslek lisesini bitirmişti.

Benim hangi liseye gideceğim konusunda kısa bir bocalama döneminden sonra düz liseye gitmeme karar vermiştik. Babam sürekli iller arası, bazen ülkeler arası çalışmak zorunda olduğu için bizim okul işlerimizle Cemal amcam ilgilenirdi. Cemal amcam kendi çocukları ile birlikte, iyi bir eğitim alabilmemiz adına bizleri; o dönem Zonguldak il merkezinde en gözde okul olan Fener Lisesi'ne kaydettirmişti. Ablam o yıl dershaneye devam edecekti. Kalacağımız evde gerekli hazırlıklar yapıldı. Okulların açılma zamanı gelmişti, çok heyecanlı ve endişeliydim. Amcamın oğlundan başka, okulda kimseyi tanıımıyordum. İlk gün sınıflarımız belli oldu. Gittiğimiz lisesin ortaokul kısmı olduğu için sınıfımda birçok kişi birbirini tanıyordu. Bu öğrencileri, öğretmenlerimizin bazıları da tanıyordu. Onlara daha yakın davranıyorlardı. Oysaki ben, yeni gelen öğrencilerle daha yakından ilgilenmelerini isterdim. Kendimi birden çok büyük yalnızlık içinde hissettim; hep eski okulumu ve öğretmenlerimi özlüyordum. Boğulduğumu hissediyordum. Kendimi, yüzme bilmeden denize atmışlar gibi hissediyordum. Konuştuğum arkadaşlarım vardı. Hatta bir arkadaşım, bizim oturduğumuz mahallede oturduğu için birlikte gidip gelelim dediği için çok memnun olmuştum. Fakat, gerçek ben olarak iletişim kurabileceğim bir arkadaşım yoktu. Derslerde konular ilerledikçe birçok kişi öğretmenlerin sorduğu sorulara cevap verebiliyor ve çok rahat derse katılabiliyorlardı. Bense çok çalışmama rağmen; birçok konuda aramızda ne kadar uçurum olduğunu fark ediyordum. Sudan çıkmış balığa dönmüştüm. Hiçbir şekilde

kendimi ifade edemiyor, hiçbir alanda iyi performans sergileyemiyordum. Kendime olan güvenimi iyice kaybetmişim. Benlik algım tamamen değişmeye başlamıştı. Birinci dönem sonunda karnemde dört zayıfım vardı; neye uğradığımı şaşırmışım. Bu, bir kabus olmalıydı. Aileme karşı da utanıyordum. Neyseki ailem benim ne kadar çok üzüldüğümü görünce “ İkinci dönem düzeltirsin, yeni bir ortama girdin, evden ilk defa ayrıldın olur böyle şeyler” deyince yüreğime su serpilmişti. Benim kendime bile itiraf edemediğim birçok şeyi ailem bana söylemişti ve halen bana güveniyorlardı. Onların bana destek olması ve anlayışlı davranmaları beni çok sevindirmişti.

İkinci dönem, özellikle zorlandığım derslerin öğretmenlerine, Cemal amcam konu eksliğimin olmasından dolayı anlattıklarını anlamakta zorluk çektiğimi anlatmış. O günden sonra öğretmenlerim bana karşı daha anlayışlı davrandılar ve ben, önce konu eksiklerimi tamamlamaya çalıştım. Arkadaşlarım bir saat çalışıyorsa ben iki saat çalıştım ve aradaki açığı kapatmaya çalıştım. Birinci sınıfın ikinci dönemi notlarımı düzeltmişim. Buna ben de, ailem de çok sevinmiştik. Fakat ben her şeye rağmen kendimi çok yorgun ve tükenmiş hissediyordum. Benim için zor bir yıldız ve kendimi travma yaşamış gibi hissediyordum. Şimdi düşünüyorum da gerçekten bir travmaydı. Benim yaşındaki bir genç kız için bir yıl içinde hayatımda çok şey değişmişti. Birçok arkadaşım sabah annesinin hazırladığı kahvaltı sofrasından kalkıp okula geliyor, okul çıkışında sıcacık evine gidip annesinin hazırladığı sıcacık yemeklerden yiyordu. Bunları düşününce evimi ve ailemi çok özliyordum. Hafta sonu ailemin yanına gidiyordum; ama iki gün bana yetmiyordu. Pazar akşamı yatağıma yattığımda evimin duvarlarına doya doya bakıyordum, çünkü ben onları bile çok özliyordum. O günlerden kalma olacak ki pazar günleri halen içimi bir hüzün kaplar.

Günler su gibi akıp geçti, okula gitme zamanı gelmişti.

Ablam o yıl Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesini kazanmıştı. Köyümüzde üniversite kazanan ilk kız çocuğu olmuştu. Bu, hepimiz için gurur vericiydi. Ablam en çok babamın yüzünü kara çıkarmadığı için sevinmişti. Ben de babamın davasında haksız olmadığını göstermek için, bu sorumluluğu üzerimde her zaman hissettim. Köyümüzde herkesin gözü bizim üzerimizdeydi. Ablam bir yol açmıştı ve benim de bizden sonra gelecek kız çocukları için yolu açık tutmam gerekiyordu. Bunu çok istiyordum ama önceki Sevgi'ye göre kendime olan güvenim azdı. Yine geçen yıl gibi bir sene geçirmekten korkuyordum. Bu yıl, çocukluk arkadaşım olan Necibe benim devam ettiğim liseye kaydını aldirmıştı ve aynı evde ikimiz kalacaktık. Necibe, ile bütün okullarda aynı sınıfta idik. Sadece lise birde halasının yanında kaldığı için evlerine yakın bir okula gitmişti. Yine aynı okula gidecek olmamız beni mutlu etmişti. Fakat bu defa farklı alanlardan dersler seçtiğimiz için farklı sınıflarda öğrenim görüyorduk. Ben, Türkçe-Sosyal alana; Necibe, Matematik- Fen alanına yönelmişti. Bu yıl bazı derslerimizin öğretmenleri değişmişti. İlk başlarda bu öğretmenlere alışmakta zorlanmıştık. Önceki yıla göre daha iyi anlaştığım arkadaşlarım vardı; yine de onlarla hayata bakış açımız farklıydı. Onlar her şeye çok materyalist yaklaşıyorlardı. "Kimin ayakkabısı ne marka, kim montunu nereden almış" gibi konularla ilgileniyorlardı. Bana bunlar o zaman çok lüzumsuz gibi geliyordu. Şimdi bu durumu daha iyi anlıyorum. Maslow'un ihtiyaç hiyerarşisini düşünecek olursak; ben daha alt sıralardaki ihtiyaçlarımı karşılayabilmekle uğraşırken, bunlar benim için daha üst sıralarda ihtiyaçlardı. Gerçi yine çok materyalist bir insan olduğumu söyleyemem. Hayatlarımızdaki önceliklerin farklı olması, onlarla ortak paylaşımlarda bulunmamıza çoğu kez engeldi.

Ben, bu yıl derslere biraz daha hazırlıklı geliyordum. Coğrafya dersine karşı ayrı bir sempati duyuyordum. Çün-

kü coğrafya dersimize giren Emine Öğretmeni kendime çok yakın hissediyordum. Bizlere kendi hayatından söz ederdi. Üniversite eğitimine devam ederken yurttta, arkadaşlarının dolapları çeşit çeşit elbiselerle dolu iken, kendinin çok az kıyafeti olduğundan bahsetmişti. Ama bugün maddi durumunun birçok kişiye göre daha iyi olduğunu anlıyorduk. Bizlere her zaman hayata dair de rehberlik ederdi. Aramızda özel bir iletişim kurulmuştu. Öğrencileriyle günlük yaşamını paylaşan, onları anlamaya çalışan ve onları hiçbir zaman hor görmeyen çok sevecen bir öğretmendi. Bir gün yine sohbet arasında benim ailemden ayrı olduğumu, öğrenim görmek için iki arkadaş, aynı evde kaldığımızı öğrenmişti. O günden sonra öğretmenimizin benimle daha ayrı bir ilgilendiğini gördüm. Adını koymakta zorlanıyorum; ama onun o sevgi ve şefkat dolu bakışları, davranışları... Hani insan ilkokul öğretmenine nasıl saf ve temiz duygularla bağlanır, ben de Emine Öğretmeni öyle sevmiştim. Belki de anneme duyduğum özlemi onda gideriyordum. Beni arkadaşlarım bile anlayamıyorlardı ki bir öğretmen fark etmiş, önemsemiş ve anlamaya çalışıyordu. Coğrafya dersine karşı ayrı bir ilgim oluşmuştu. Bu derste sınıfın en atılgan öğrencisiydim. Bu derse olan ilgimi öğretmen fark etmiş olmalı ki, kendimi daha çok geliştirmem için bana sürekli yardım ediyor farklı kaynaklar temin ediyordu. Aslında bu onun başarısı idi. Çünkü kendini ve dersini bizlere sevdirmişti. Ağzımdan düşürmez olmuştum öğretmenimi. Ailemde hiç kimse onunla tanışmamıştı; ama herkes onu biliyordu. Ablam hep böyle bir öğretmenim olduğu için çok şanslı olduğumu söylerdi. Ama bir gün okula gittiğimde arkadaşlarımı çok üzgün gördüm. Ne olduğunu sorduğumda "Emine öğretmen dersane ile anlaşma yapmış, okuldan ayrılacakmış, ellerinden kaçırmamak için çok para teklif etmişler. "dedi bir arkadaşım. O an kolumun kanadımın kırıldığını hissettim. Hayata tekrar tutunmamı sağlayan dal kırılacak mıydı? Hani yuvadan düşen kuşa uçmayı

öğretecektin?Çok karışık duygular içerisindeydim. Canım hiç derslere girmek istemiyordu. Neyse ki son iki dersimiz coğrafyaydı. Bu saatin hem gelmesini istiyor hem istemiyordum. Bu gerçekten doğru ise bunun gerçekliğini duymak istemiyor, öte yandan da”Ya doğru değilse”diye düşünmeden edemiyordum. Nihayet ders zili çalmıştı. Herkes büyük bir heyecanla öğretmenin gelmesini bekliyordu. Öğretmenimiz her zamanki güler yüzüyle sınıfın kapısında görüldü. Fakat bu sefer biz farklıydık. O yumuşacık sesiyle”Kuzucuklarım bu ne hal! Karadenizde gemileriniz mi battı yoksa?Bu ders gitti desenize, gemileri kurtarmaya çalışacağız artık ne yapalım”diyerek o şakacı yönünü yine göstermişti. İçeri girdi, bir an göz göze geldik. O an ağlamamak için kendimi zor tuttum. Titrek bir ses tonuyla”Bizi bırakıp dershaneye gideceğiniz doğru mu öğretmenim?”dedim. Hafif bir gülümseme ile yanağımı okşadı ve “Haber ne kadar çabuk geldi. Evet böyle bir teklif aldım. Fakat kabul etmedim, üzülme artık. Ben sizleri nasıl bırakıp giderim. Hayatta her şey para değildir. Yaptığımız görevin sizi mutlu etmesi çok önemlidir. Ben sizlerle birlikte olmaktan çok mutluyum. Eee yaşanan her şeyden öğrenilecek şeyler vardır. Kaybetmeden birbirimizin değerini anlayıp içinde bulunduğumuz zamanın kıymetini bilerek yaşamalıyız. ”diyerek bize yine önemli bir mesaj vermişti. Tabi bu duruma hepimiz çok sevindik. Artık kendime olan güvenim gelmişti. Sanki kendimi kaybedip tekrar bulmuştum. Emine Öğretmenim güneş gibi hayatıma doğmuştu. Kendime olan güvenimin artması ile diğer derslerdeki başarı grafiğim de yükselmişti. Artık kendimi çok güçlü hissediyordum. Bana inanan biri vardı, hem de bu kişi öğretmenimdi. “En başarılı insanlar hayal kuran, büyük düşünmekten korkmayan ve büyük olmaya cesaret eden sıradan insanlardır “ diye bir söz duymuştum. Ben de sıradan bir insandım, artık hayallerimin gerçekleşeceğine inanan ve bu yolda emin adımlarla yürüyen sıradan biriydim. Emine Öğ-

retmen beni buna inandırmıştı. Her dönem teşekkür, takdir alan bir öğrenciydim artık. Üçüncü sınıfa geldiğimde farklı bir telaş sarmıştı. Evet, üniversite sınavına hazırlanacaktık. Hayallerime daha da yaklaşmıştım. Ben de Emine Öğretmen gibi bir öğretmen olmak istiyordum. Öğretmenim o yıl da benim üzerimden ilgisini eksik etmemişti. Dershaneye o yıl gitmek istemedim. Okul derslerimi olumsuz etkiler ve dershaneden yeterince verim alamam diye düşünmüştüm. Hem ağabeyim ve ablam bir yıl dershaneye gidip üniversiteyi kazanmışlardı. Ben de dershaneye gitme hakkımı o yıl kullanmak istemedim. Kazanamazsam gelecek yıl tüm enerjimi dershaneye veririm diye düşünmüştüm. Yine boş durmadım ve bir dergiye abone oldum. Emine Öğretmenim okulumuzun müdürü ile konuşmuş ve beni ücretsiz olarak okulun kursuna yazdırmıştı. Bu beni çok sevindirmişti. Canım öğretmenimin emeklerini nasıl boşa çıkarabilirdim ki. Bu, bana daha çok çalışma şevki verdi. Emine Öğretmenin eşi Zonguldak TED Koleji'nde Okul Müdürü olarak görev yapıyordu. Öğretmenim beni zaman zaman TED Koleji'nin deneme sınavlarına sokuyordu. Bu sınavlar eksik konularımı anlayıp; bu konularda kendimi yetiştirmemi sağlıyordu. O yılki birinci basamak sınavında yüksek puan almama rağmen; ikinci basamak sınavında istediğim başarıyı elde edememişim.

Bu arada köyümüzdeki insanlar beni evlendirmek için babama sürekli baskı yapıyorlardı. Büyükbabam Almanya'da yaşayan bir akrabasının oğlu ile evlenmem konusunda babamın aklını çelmişti. Kendimi kafese sıkışmış gibi hissediyordum. Ben evlenmek değil okumak, Emine Öğretmen gibi öğretmen olmak istiyordum. Neyse ki Cemal amcam, Ramazan ağabeyim ve ilkokul öğretmenim olan Halil amcam bu kararın karşısında durarak bana destek oldular. Babam da benim ne kadar okumak istediğimi görünce kıyamadı ve dershaneye göndermeye karar verdi. Ablam da bu duruma

çok üzölmüş olmalı ki benim derslerime iyi çalışmam ve durumun ciddiyetini anlamam için test kitabımın arasına“ Ya hocaya ya kocaya” yazan bir kağıt bırakmıştı. Bu söz içinde bulunduğum durumu çok iyi anlatıyordu. O yıl derslerime çok düzenli çalıştım ve sürekli hedefime odaklandım. Kendim için, ailem için, Emine Öğretmenim için, vatanım için, köyümdeki kardelenler için çalıştım. Ben de Emine Öğretmen gibi öğretmen olup, körpecik hayatların yön bulmasına yardım edecektim. Canım ders çalışmak istemediğı zaman hep bunları düşündüm. Hep kendime beş yıl sonra nasıl bir konumda olmak istediğimi sordum.

O büyük gün gelmişti ve sınava girdik. Büyük bir heyecanla sınav sonucunu bekliyorduk. Nihayet sonuçlar açıklanmıştı. Çok çalışmıştım ve sonunda Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümünü kazanmıştım. Sınav sonuç belgeme defalarca baktım, gözlerime inanamıyordum. Ben ve ailem bu duruma çok sevinmiştik. Necibe arkadaşım o yıl kazanamadı. Bütün yardımcı kitaplarımı ona verdim ve her zaman manevi olarak onun yanında oldum. Çünkü biz, yola onunla çıkmıştık ve ben onun da kazanmasını istiyordum. Bu yolda eli boş dönmek yoktu, olamazdı!Necibe o yıl evde hazırlandı ve girdiğı sınavda üniversite kapıları ona da açılmıştı. Köyümüzde bizden sonra zorunlu eğitim döneminden sonra, kız çocuklarını okula gönderen ailelerin sayısı hayli artmıştı. Bu konuda bir ışık olmamızı sağlayan tüm öğretmenlerimizin her zaman duacısıyım. Bizimle birlikte nice kız çocuğunun hayatını değiştirmişlerdi.

Sınavı kazandıktan sonra mezun olduğum liseye, Emine Öğretmenimi ziyarete gittim. Kazandığımı duyunca çok sevindi. Beni öğretmenler odasına götürdü, diğer öğretmenlerim de oradaydı. Onlara bu haberi verdi, hepsi tebrik ettiler. Emine Öğretmenim“Artık meslektaş sayılırız”diyerek beni öğretmenler masasına oturttu. Bu beni çok gururlandırmıştı. Şimdi ben de sizin gibi bir öğretmenim. On sekiz aylık bir

oğlum, çok sevdiğim bir eşim, mutlu bir evliliğim var. Bana bu hayatı sunan “Siz’i” arayıp bulmayı, boynunuza sarılıp sizin gibi bir öğretmen olduğumu, kaybolan Sevgi’nin kendini bulmasında ne denli payınız olduğunu söylemek isterdim. Meğer sizi ne çok özlemişim. Siz benim hayatımda dönüm noktası idiniz, ben de sizi örnek alarak öğrencilerimin hayatlarında dönüm noktası olabilmek, hayatlarında bir şeyleri değiştirebilmek için çabalıyorum.

Evet anne, Bolu’ya paşa durmadım ama Bolu’da öğretmenim. Bunun şakasını annemle hala yaparız. Geçen yıl bizleri “Haydi Kızlar Okula Kampanyası” için eğitime aldılar. Görev yaptığım okulda bu kampanyadan söz ederken bizlere çay yapan Hatice Hanım “Keşke bizim zamanımızda da böyle bir kampanya olsaydı, keşke bizim köyümüze de bir öğretmen gelip ailelerimize kız çocuklarını okutmanın önemini anlatsaydı”dedi. O an içim burkuldu. Biz öğretmenleri kurtarıcı gibi görüp hayallerine ulaşmada köprü olmamızı bekleyen ne kadar çok kız çocuğu olabileceğini bir kez daha anladım.

Emeklerin boşuna gitmedi Emine öğretmenim. Sana her zaman minnettarım ve hep öyle kalacağım, kucak dolusu sevgiler. Siz her zaman yardımsever, sevecen, öğrencilerin ayrı ayrı bireyler olduğunu ve her zaman ayrı ayrı ihtiyaçları olduğunu bilen, kendilerini iyi ve değerli hissetmelerini sağlayan, öğrencileri ile iyi iletişim kurabilen, demokratik, dürüst, tarafsız, bizlere hayata dair rehberlik eden, işini seven ve mesleğini en iyi şekilde icra etmeye çalışan bilgili ve destekleyici bir öğretmendiniz. Ben sizi hep böyle anacağım ve hep sizin gibi bir öğretmen olmaya çalışacağım. Her eğitimci öğrencileri tarafından eminim sizin gibi anılmak ister. Siz, benim hayallerime ulaşmamda köprü oldunuz, ben de öğrencilerimle hayalleri arasında köprü olmaya çalışıyorum.

Öğrencilerim tarafından sizin gibi anılabilmek dileğiyle...

BURSA

KESTANELER HANGİ DAĞDA YETİŞİR ÖĞRETMENİM?

Yunus Emre ALTUNTAŞ

Soğuk bir kış günündeyim. Bursa bu kadar mı soğuk olur, yeşil bu kadar mı donuk? Ayaklarım tarifini yapamadığı hatıralarına doğru yürümekte sanki. Hani bazen herkese gelir o haller; sadece dolaşmak ve sadece öylece boş boş bakınmak istersiniz. İstersiniz çünkü gezinen bedeniniz değil ruhunuzdur aslında. Ayaklarınızın sizi sürükleyip götürdüğü yerlerde sadece bakınmaklı ve dalgınsınızdır. İçinizdeki “sadece” olan siz alıp gider bir başına, ıssız diyarlarda yiter. Kendinize geldiğiniz vakitler ya bir araba kornasıdır ya da bir küçük çocuğun sıcacık sesi;

—Kestane yer misiniz amcacığım? Sıcak sıcak ateşi üstünde lokum gibi kestanelerimden almaz mısınız?

...

Ne zamandı, zamanın neresindeydim pek hatırlayamıyorum. Bir memur çocuğu olmanın belki en dramatik yanı hatıralarınızı da eviniz gibi kolayca aranızda bırakamamanızdır. İşte öyle vakitlerden biriydi. Yeni bir Anadolu kasabası ve yeni insanlar. Okulun başlama vakitlerinde taşınmak da cabası. Cebime tüm endişelerimi doldurmuştum, bir elim boş ve diğer elim ise babamın eli tarafından sıkıca kavranmıştı hatırladığım. Ayaklarım zoraki gittiği yere yaklaşırken ruhum içinden uzaklaşıyordu alabilesiye. İşte tam bu sıkıntılıların hem dem olduğu bir ifadeyle girmiştim sınıfıma; yeni sınıfıma! Pişik pişik gözler açılıp kapanırken ilk sahne derslerini alan oyuncular gibi gözlerimi yeni arkadaşlarım-

dan gelen ışığa alıştırıyordum. Kimisi meraklı, kimisi şefkatli, kimisi tedirgin... Beni o halde bırakıp giden babamın ardından koşmaya takatimin de, cesaretimin de olmadığını hatırlıyorum. Hem bir çocuk bu kadar mı çaresiz bırakılır! Bir çocuk düşünün; bu kadar mı hatıralarından ayıklanır da sonrasında yine yeni baştan taşına sapağına katılır! Yeni baştan başlamak bir çocuk için nedir ki! Hem nedir ki dünyalar kadar büyüttüğünüz hayallerinizle vedalaştıktan hemen sonra yeni vedalara hazırlık için hayal toplamak! İçimdeki isyanı duymuş olacak ki o kısacık anın tecrübesini en iyi bilen bir el hissettim ellerimde. O anı ve elimde oluşan sıcaklığını bugün gibi hatırladığım o eli gördüm ilkin. Sonrasında bana doğru eğilen gözlerini, bana doğru koşan tebessümlerini. Çocuktum! Hemen oracıkta hatıralarımı koyup yeni hatıralara sarılacak gülcüğümü salıvermiştim yaşamıma. Beni kucaklayan, çaresizliğimi görüp yanağımdan öperek bana sınıfımı ve geleceğimi bağışlayan yüreği görmüştüm ilk kez. İlk kez görmüştüm O'nu; öğretmenim olacak o tatlı yüzü ilk kez görmüştüm. Şimdilerde bir soru sorduruyorum kendime babamın ağzından. -Yanımda olsaydı belki tam da bu soruyu sorardı babam- "Sahi oğlum, sen ne zaman 'sen' olmaya başladın?" Evet! evet! Babam olsaydı eminim böyle sorardı. Ne fark eder! Nasıl olsa cevabım hazır! Benim "ben" olmaya başladığım andır işte o an! Unuma ilk şebeke suyunun karıştığı ve ilk yoğrulduğum zamandır işte o zaman!

Zamanın neresinde dursam dalgınlığıma çare yok

Çare yok geçmişin kumsalına erişmeye

Sahi nereden geçmişti yolum

Bak şimdi nereye?

Yolum yolunda şimdi

Yolum yol!

Değsen hep öğretmenim

Uzatsan ellerini

O çocuksu hallerime.

Bırakmasan hiç

Yolumun hüznüme değen kaderine...

Hatırlıyorum. Her sabah erkenden evimde yaşadığım telaşımın adıydı O. Tüm giyinmişliğim, tüm temizliğim, tüm azığım, kalem kutum, ödevim, küme çalışmalarım... Bir insan düşünün! Kendini kendinden atarcasına koşup gittiği mecrasına varana kadar nefes nefese! İşte o insandım ben; henüz çocuk yaşında, kapı eşiği boyunda küçük bir insan! Mahalleden aşağı doğru akan yol tıpkı bir nehir gibi beni çağıldardı. Bir heyecan bir heves... Görseydiniz o günlerde geçen her anımı, bayram çocuklarına yeni bir ad bulurdunuz! Sıranın en önünde ben, sınıfta tahtanın en önünde ben, güzel bir sabahın o aydınlık sınıfında güzel öğretmenime ilk günaydını söyleyen yine ben! İçten içe yaşadığım sevgi sağanağının tıkaandığı yerlerde hep bir tebessümüyle açıldı yollarım. Ne kadar da herkese yeterdi! Ne kadar da herkese yetişirdi hiç anlamazdım. O kadar rahat ve kendinden emindi ki bir tek tebessümüyle dersin tüm yükünü alırdı da sırtımızdan, havsalamızın en muteber yerine taşırdı. Ne bir üşenmişlik vardı hallerinde, ne de bir gayretkeşlik. Olduğu gibiydi sadece, görüldüğü gibiydi yüreği. Ne bir eksik ne bir fazla! Bize verdiği “insan” ile yaşamımız dolu doluydu. Hiç bir şey konuşmasa bile baştan aşağı bir “insan” sunardı bize olabildiğince. Ödevlerimizi kontrol ederken ki özeni, gözlerimizin içine degecek kadar eğilip sayfa sayfa ilgilenişleri, yanlışları düzeltirken ki kaş göz işaretleri, tebessümleri, tatlı sert gidip gelmeleri... Hiçbir şey söylemesine gerek yoktu! O kadar içimizdeydi ve o kadar “insan”dı ki içimizde yankılanan bakışları ses olurdu da bize gelecekte var olacak olan bizi anlatırdı durmaksızın. Derinlere dalıp gittiğimde veya ümitsizliğimin pençesinde sürüklenmeye başladığımda tu-

tuverirdi elimden;

-“Karagözlüm! Yine nerelere dalıp gittin öyle! Hadi gel, biraz konuşalım seninle...” diyerek tüm sıkıntılarımı bir anda alırdı üzerimden. Elini omzuma attığında, her cümleli dinlerken ki tüm o kulak verişleriyle o kadar kendim olurum ki var olduğum için kendimle gurur duyardım! Bir “ben” doğardı içimde ellerinden, bir “ben” ki bana gelecekteki beni anlatmaya başlardı yüksünmeden...

Sonraları kıskanmayı öğrendim. Bana en çok acı veren o habis kelimenin anlamını en derinimden yaşadım da öğrendim. Habis diyorum çünkü içimde kendiliğinden doğan “ben”i inceden inceye kuyulara sokan bir ateş gibiydi kıskançlığım! O kadardı ki ne bir gramına ne de bir anına dokunmalarını, yaşamalarını istemediğim, paylaşmadığım, paylaşmaya yanaşmadığım bir hazinem haline gelmişti öğretmenim! O yılların fırtınalı hallerini hatırladığımda bugün bile yüreğim sağanak yağışlara teslim oluyor. Kontrolümü yitiriyordum çoğu zaman, ne yapacağımı bilemez bir halde tüm çaresizliklerimi anneciğime yüklüyordum da atıveriyordum kendimi mahallenin haylaz sokaklarına. O yıllardır ki işte “canım çocuk, yapacak tabi!”denilerek avutulan annemin o tedirgin ifadesini miras bıraktı şu hatıralarıma. Her şey olmuştu da bir tek bu haşarılıklarım kalmıştı geriye. Ne yapacağını bilen ne ben vardım, ne annem, ne de babam. Nereye varacağını bilmeyen bir kuru yaprak misali rüzgârın önünde oradan oraya savruluyordum. Büyüdüğümü, geliştiğimi, değiştiğimi fark edebiliyordum. Bu değişim en çok beni korkutuyordu. Korkutuyordu çünkü aslında hiçbir şeyin değişmesini istemiyordum. Ne büyümek istiyordum ne de yeni şeyler öğrenmek. O küçücük dünyamın bana verdiği mutluluğu yitirmekten o kadar korkuyordum ki bu korkuyla kendimi yitirdim... Yitirdim de kendimi ıssız mahzenlerde buldum. Dinlemek, anlamak, paylaşmak istemiyordum hiçbir şeyi. İstiyordum ki tüm dünya benimle ilgilensin, tüm gözler

bana baksın, tüm eller bana uzansın. Okulumun bahçesine dökülen tüm mıcırlar dizlerime saplandıkça acımdan ağlayacağıma, akan kanın çevreme topladığı o kalabalık arasında hep O'nun gözlerini arıyordum. İstiyordum ki gelsin, görsün ve her şey tekrar başa dönsün! O ilk gündeki safiyetime, o gülümseyişe, o küçücük hatıralarımla renklenmiş günlerime dönsün! Heyhat! Ne umduğum gibi oldu ne de beklediğim. Sadece sitemle bakan gözlerini hatırlıyorum öğretmenimin. Bir yandan yaramı sararken elleri, hiç konuşmadan bana çok şeyler anlatan o iç yarasını okurdum bakışlarından. Acılarına ve tüm acınmalarına rağmen hiçbir zaman gülmedi bana. Hatalı olduğumu, hatalarla dolu olduğumu işte o vakit anladım. Artık büyümem gerektiğini, içimdeki "ben"i toparlamam gerektiğini, vaktimin geldiğini işte o vakit...

Çok sürmedi toparlanmam. Kendime geldiğimde beni karşılayan yine gülen gözleriydi öğretmenimin. "Hoş geldin!" diyordu sanki "yüreğimize ve aramıza tekrar hoş geldin!"... Bir hatadan dönmenin bu kadar güzel ve anlamlı olduğunu ilk kez o gün öğrendim. O günden sonra da hep o günde beni karşılayan o gözler hatıra hatadan ilk dönen hep ben olmaya gayret ettim, hatamı geride bırakırken de hep ince bir tebessümü rehin bıraktım geride kalanlarıma. Bir çocuk için kelimelerle konuşmanın anlamsız olduğu yıllardan bahsediyorum! Çünkü ben bir çocuktum ve ağızlarımdan çıkan kelimelerden çok, gözlerden değen bakışları bana kalanlar... Başıma uzanan okşamalardı... Sıcacık sarılmalardı... Kahkahalardı... Bir tebessümün en duru haliyle bana ulaşan bakışlardı. Hissediyordum; içimde beni bana hazırlayan eller geleceğimi ağırlayacak saraylar inşa ediyordu. Hiç bir bedel istemeden, sızlanmadan, yorulmadan... Canhıraş bir çabayla beni bana hazırlıyordu. Bir yürek ve bir sevda büyüyordu içimde; vatana dair, bayrağa dair, ezana dair, tarihime dair, atama dair, diyarıma dair, aileme dair... Bana dair! Paylaştıkça çoğalmanın ne olduğunu sorduğumda kendime,

İçimde çoğalan hislerimin cevabıyla teskin ediyordum tüm yalnızlıklarımı.

Şimdi

İçimde olan tüm Sen'lere baktıkça

Yüreğim bir güvecin kanadı oluyor

Çırparak, taklalar atarak çıkıyorum göğüme

O kadar çoksun ki içimde

Sen; öğretmenim!

Ellerle kurduğun sarayımın başköşesinde

Beni hiç bırakmayan şefkatini ağırlıyorum...

Sevgiyi de öğrenmiştim, hayatı da... Bana hep sayfaları gösteren öğretmenleri anlatırlardı, ödevlerin arasında yıldız saçan renkli kalemlelerinden dem vururlardı. Ne kitabımda kaldı gözüm ne de renkli yıldızlarda. Ben bana işaret eden parmağa değil, işaret edilene bakmayı öğrenmiştim hayat kitabımdan. Bir kitabın sona erdiği son sayfadan sonrasını anlatan asıl kitabın derdine düşmeyi öğrenmiştim. Hiç yazılmamış ve belki de hiç yazılmayacak olanların... Bilgelğin kendini bilmekle başladığını söylediği günleri ararken, günümü de bilgeliğimi de O'nun içime değen izinde buluvermiştim. Gözlerimle bakmayı değil de gözlerimle görmeyi öğrendiğim gündü bilgeliğim. Kendimin öğretmeni olmaya başladığım, içimde doğan bir ben olduğunu hissettiğim, benden başka milyonların var olduğunu fark ettiğim, bilgelik yoluna ancak baş koymakla varılacağını anladığım... Öğretmenimin sevdasında harflerin manasına erdiğim gündü bilgeliğim. O kadar ani ve derinden olmuştu ki bu, tüm yaşadıklarımın o an ki dalımdan düşmeye ereceğini bilseydim belki de hiç çekemezdim yaşanılanları. Bir meyve olmak ve kendiliğinden "olgunlaşarak" dalından düşmek ne demek-

miş işte o vakit kavramıştım. O vakit kavramıştım güneşin, güneşimin beni kavuran hallerini. Güneşimin, elemimin, sevincimin, kaderimin... Öğretmenimin hallerini!

Senelerin hesabını dahi yapamamıştım fakat evimizin yakınındaki leylek yuvası beştir ıssızlaşıyordu. İçimde yavaştan bir tedirginlik hiç duymak istemediğim şeyler fısıldıyordu kulağıma. Çocuk olmanın ve çocuk kalmanın son aymazlığıyla duymazlıktan, bilmezlikten geliyordum hepsini. Hem ben mutsuz olursam babam kovardı tüm mutsuzluklarımı! Gülmeye o kadar alışmıştı ki asılır mıydı hiç suratım, hatırlar mıydı acaba hüznün nedir, ayrılık nedir, hicran nedir, özlem ne? Güneşli bir gündü, işte öyle bir gün. Işık saçan gözleriyle sınıfa girdiğinde, ilk kez ellerini tereddütle önünde birleştirdiğini fark etmiştim. Belli ki zor şeyler söyleyecekti. Zor! Gerçekten zor ve katlanılası güç gerçekler. Işıltılı gözlerini tebessümüyle saklamaya çalışsa da başaramamıştı bunu, önce iki damlasını sonra da tüm diğer can sızısını yuvarlayıvermişti gözlerinin. Öğretmenim! Elleri de, gözleri de, sızısı da, kederi de... Öpülesi öğretmenim. Hepimiz ağlamaklı bir müzik eşliğinde hiç ses çıkarmadan konuşmanın hazzına varıyorduk. Hepimiz! Her birimiz aynı pencerenin baktığı ıssız bir sahil gibiydik, hepimiz o ıssız sahilin kıyıya vuran çaresizliği... Nefesini iyiden iyiye yitirmeye başladığını hisseden öğretmenimiz son bir hamleyle gözlerini silmiş o anın adını taşıyacak şarkıyı mırıldanmaya başlamıştı; *“aynı bedende can gibiyiz, cana can veren kan gibiyiz, yanıp da bitmez köz gibiyiz, biz ayrılamayız...”* Eller ayırsa bile, yollar ayırsa bile, yıllar ayırsa bile... *Biz ayrılamayız!* Şarkı bittiğinde hepimiz büyümüştük. Yolun sonunda heybemize doldurduğumuz o kadar çok “ben”imiz vardı ki, o “ben”leri dağıtmanın ve o “ben”lerle çoğalmanın vaktidir diyecek kadar “ol”muştuk. Sırrına vakıf olduğumuz o can, tam karşımızda bize son dersini veriyordu. Hayat boyu içimizi biteviye yeşertecek olan gözyaşlarını yüreğimize ekiyordu.

Küçüklüğümden bana kalan tek şarkı öğretmenimin bizlere hayırladığı bu şarkı oldu. Kulağımda O'ndan kalan son ses bu şarkının sesi... Babam memurdu ve ben de O'nun beş çocuğundan biri. Demiştım ya; bir memurun en dramatik anları emir buyrulduğu vakit biriktirdiği tüm hatıralarını da alarak ezası ve cefasının mahsulünü terk etmesidir. Her şey kemale erip de ben “ol”duğumda gözlerimi kamyon kasasına yüklenen evimizin muhacir eşyalarına bakar halde bulmuştum. Araç hareket edene kadar gideceğimize hiç ihtimal vermiyordum, lakin tekerlerin asfalt üzerinde yuvarlanmaya başlamasıyla birlikte ardımda bıraktığım sadece gözyaşlarım değil çocukluğumun son çırpınışlarıydı. Şehre girişimiz tüm isyanıma rağmen, yeni mahalleye alışmam tüm özlemime rağmen. Bu yeni duruma alışmam bir hayli zaman almıştı. Büyük şehre katılmışlığın ağırlığı yetmezmiş gibi bir de her yerde öğretmenimi çağıran çaresizliğim peyda olmuştu da radyolarda dönen Zeki Müren'in içli sesi ve söylediği şarkı tüm çaresizliğimin sığınağı olmuştu; *aynı bedende can gibiyiz, cana can katan kan gibiyiz... Biz ayrılamayız!* Sahiden de ayrılamıyorduk! Bedenler ayrı olsa da ruhumuza ektiği fidanlar bir bir yeşermeye başlamıştı öğretmenimin. Keşfine çıktığım şehrin tüm caddelerinde, tüm sokaklarında içimdeki hatıralara dair kırıntılar arıyordum. Ne kadar zordu bu defa, ne kadar acı veriyordu geride bıraktıklarım! İyice büyüdüğümü ve bir daha geriye dönemeyeceğimi haber veren şeyi okullar başlayınca boynuma astılar; masmavi, nokta puanlı çirkin bir kravat! Her şey, herkes çocukluğumdan kalma hallerimi çalmak için yarışıyor sanki. Yine, yeni, yeniden başlangıçlar küçük bedenimin miladını kazıyordu. İçimde kopan feryatların izdüşümü olan o ilk mektubumu göndereli uzun zaman olmuştu. Yeni okulumun bahçesinde ciğerlerime çektiğim yeni nefesimin hesabını yaparken hoparlörlerden ismimi anons eden o uğultulu sesi duydum. Biraz korkarak biraz da merakla müdür başyardımcısının odasına

yollandım. İçeride beni bekleyen mütebessim bir yüz bana ismimi soruyordu. Henüz kendime gelememiştim. Tam da hiç alışkın olmadığım bir sorgulamadan geçtiğimi düşünmeye başlamıştım ki "İlkokul öğretmenin seni çok seviyor anlaşılın!" diyen o cümlesi üzerimdeki bütün o stresi ve çaresizliği aldı da nihayet tebessümüne mana buldu. Mektubu nasıl aldığımı ve o çam ağacının altına ne zaman oturduğumu hiç anımsamıyorum. Özenle hazırlanmış zarfın üzerindeki yazıyı görür görmez her şey birden değişivermişti. Zarfı açtım ve heyecandan titreyen ellerimle benim için yazılmış hayat cümlelerini okumaya başladım;

Sevgili Emre;

Göndermiş olduğun kartını ve mektubunu aldım. Beni çok sevindirdin, mutlu ettin. Kartını ve mektubunu öğrencilerime okuyarak seni ve sevgini anlattım. Daha o ilk günden bu yana içinde doğan o hallerini anlattım.

Bir öğretmen için öğrenci; saygısıyla, vefasıyla ve başarıyla öğrencidir. Ne biri ne de öteki! Bunların her birini sende görüyor olmak öğretmenliğime bir mana kazandırıyor ve bu sebepten ötürü gurur duyuyorum. İçinde kopan fırtınaları arada olan onca mesafeye rağmen hissedebiliyorum. İçinde taşıdığın o endişeler hiç bitmeyecek, hiç tükenmeyecek. Bu sebepten kendini yorman gereksiz! Seni sen yapan hep o endişelerin ve hayata dair sorduğun sorulardır. Korkma, hep sor! Cevabını duyacağın ana kadar sabırla bekle. Kafanda seni meşgul eden tüm sorular bir bir çıkıp kendilerini tanıtana ve aydınlık bir günde güneş gibi karşında görünene dek bekle. Yalnız veya çaresiz kaldığımı hissettiğin anlarda bir atan yüreklerimizi düşün ve rahatla. Mustafa'yı düşün, Nalân'ı düşün, Mecit'i düşün, Nevin'i düşün, Mehtap'ı, Canan'ı, Erdem'i, Seher'i, Soner'i... ve beni! Seninle beraber atan yüreklerimizi ve seninle yaşayan "sen" gibi hatıralarımızı düşün. Seni sevdiğimizi ve hep seveceğimizi düşün.

Hani soğuk bir kış gününde sobamızın üzerinde kestane közlerken bir soru sormuştun. Şimdiye dek sana ait cevaplamadığım tek soru o kaldı. Cevaplayamamıştım çünkü cevabını bilmiyordum, o an toparlayamamıştım. Hatırlarsın eminim! Közlenen kestanelere bakarak şöyle sormuştun;

-Kestaneler hangi dağda yetişir öğretmenim?

O an sorunda ki beklediğin cevabın anlamını çözememişim. Bozkır bir Anadolu kasabasında böyle bir soru garip bulunmayabilir belki fakat ben senin beklediğin cevabın çok farklı olduğunu hissetmişim ve susmuşum. Aradan geçen bunca seneden sonra sanırım aradığın veya beklediğin cevabı verebileceğim. Kestaneler çok uzaklarda, yeşilliklerin, cennet vadilerinin bulunduğu uzak dağların ulu tepelerinde yetişir. Oralar o kadar sessiz ve güzeldir ki bir kestane olup ağaçların dalına konasın gelir!

Allah'a emanet ol kara gözlüm! Başarın daim olsun. Her zaman dualarımdasın. Her zaman kalbimde...

Öğretmenin

...

Çocuğun sesi ısrarlıydı. Derin bir rüyadan uyanır gibi birden kendimi o insan selinin içinde bulmuştum. Çocuk ışıltılı gözleriyle aynı şeyi tekrar ediyordu;

—Kestane yer misiniz amcacığım? Sıcak sıcak ateşi üstünde lokum gibi kestanelerimden almaz mısınız?

Gülümsedim ve çocuğun yanağına eğilip bir sevgi busesi kondurdum. Sonra da Bursa'nın cennet vadilerinden közüne düşen kestanelerini alıp yolumun kalanına koyuldum...

CANAKKALE

ESKİMEYEN COĞRAFYA DEFTERLERİMİZ

İmdat AKKOYUN

Yeryüzü cennetinden bir bahçeyi andıran, yeşilin her tonunun görüldüğü bir tabloyu andıran bu muhteşem kasabada dallarından koparak dolu gibi üzerime yağın yapraklar kan kıvıllı renkleriyle ayaklarıma dolaşırken, çıkardıkları hıştırlarla beni garip bir hüzne boğuyordu. İşte bu sonbahar diyordum. İşte bu çekip gitmelerin mevsimi, işte bu hastalıkların, illetlerin, dertlerin ve hüznelerin mevsimi... Ellerimi kabanımın ceplerine koyup, rüzgara eşlik eden yaprak dökümünün bu hüznü namelerine kulaklarımı tıkarcasına kabanımın yakasını iyice kaldırıp gözetmen olarak görevli olduğum okula giderken kim derdi ki o köy kokulu, elleri nasır tutmuş insanların çocuklarının beni yıllar öncesine, mazi denen o büyük denizde yelken açtıracığını.

Okul idaresinden görevli olduğum sınıfı öğrenip, sınav kitapçıklarını aldıktan sonra merdivenlerden çıkarak koridorun sol tarafındaki ilk sınıfa girdiğimde karşıdaki manzara hayatın zıtlar kavşağından ibaret olduğunu gösteriyordu bir kere daha bana. Güzel-çirkin, büyük-küçük, ak-kara, günah ve sevabın yan yana olduğu gibi; kör olma da gör dercesine iki farklı insan modeli vardı karşımda. Ütülü gömlekleri, jilet gibi pantolonları, jöleli, kurdeleli saçları, kırmızı süveterleri ve her haliyle yüz ve ellerine soğuk su değmediği ve annelerinin evlerinden yolcu ettikleri aşikar olanlar sınıfın kori-

dor tarafına;bir askerin şerefle üzerinde taşıdığı ama sonraki günlerde gına geldiği elbiseler ne ise bende de o olan ve da- mağımda kekre bir tat bırakan lacivert ceket, gri pantolonlu, gri etekli ve yüzlerine düşen çilleriyle, eli öpülesi anaların çilelerini, yaşadıkları yalnızlıkları bir çitlembik kokusu gibi yüzlerine yansıtan bu YİBO çocuklarını da pencere tarafın- da sıralanmış olarak karşımda gördüğümde yüreğimde garip bir kıpırtı ve yüzümde buruk bir tebessüm oluştu. Duvarlar- daki iskelet resimleri, tozdan kaybolmuş deney malzemeleri ve kırık dökük dolaplarından laboratuvar olduğu anlaşılan ve her haliyle bir terkedilmişlik, bir yalnızlık hissi veren bu loş oda da onlar için hazırlanmıştı sanki. Gurbeti yüreğİN- de taşıyan bu güzel yüzler beni alıp yıllar öncesine götürdü. Analarımızın süttten kesip gönderdiği, hasretin içimizde dağ gibi büyüdüğü, memlekete dair sevdiklerimizin her aklımıza düştüğünde kendimizi yataklara attığımız, hafta sonu iki sa- atlik izinleri iple çektığımız, her perşembe okulu çevreleyen demir parmaklıkların arasından ziyaretçilerimizin yollarını gözlediğimiz ve bütün insanlarda bir burukluk oluşturan grub vakitlerinde alınlarımızı sınıfın pencerelerine dayayıp yanaklarımızdan süzülen yaşları çiğ taneleri gibi pencerele- rin camlarına bıraktığımız ve bugünlerimize gebe olan o ya- tılı okul günlerine götürdüler beni.

İşte o her eylül, her sonbaharda bir gurbet türküsü mı- rıldanırdı dudaklarım, dokunduğum her şeyden bir parça hüznün çıkarırdım kendime ve ayrılık rüzgarlarının esmeye başladığını hisseder, tüylerim diken diken olurdu. Evimizi hüznü bir telaşın sardığı o günlerde hazırlanarak kapı- mızın eşğine konulan her tahta bavul omuzlarımın kaldı- ramayacağı, tarifsiz bir kelimenin, ayrılığın muştusu olurdu benim için hep. Anlardım dallardan düşen yaprak misali anadan, babadan ayrılıp silya düşme vaktidir. Ve anlardım geceleri evimizi, gündüzleri koyunlarımızı emanet ettiğimiz karabaşımıza, sağ köşenin müdavimi minik kedimize de

veda etme zamanıdır. Ve anlardım vuslat ağyara firkat dil-i nakama düşecektir yine. Ayakkabısız evinin içerisine adımını atmayan bir köy çocuğu olarak ayakkabılarımı çıkararak girdiğim, şaşkın bakışlarla etrafıma baktığım, benim gibi kelaynak kuşlarına dönmüş arkadaşlarıma ürkek adımlarla yaklaşarak utana sıkıla tanıştığım, akşamları naftalin kokulu battaniyeleri başıma çekip ıslattığım yastıkların kurumasından sonra etüt yerine sabah-akşam uzun uzun mütealalar yaptığımız, diş fırçaları ve havlularla lavabo yolunda, tuvalet kuyruğunda, bağdaş kurup oturduğumuz ranza üzerlerinde doyumsuz sohbetlerimizin yanında sevgi ve şefkatiyle bizleri, ana ocaklarımızı aratmayan öğretmenlerimiz de vardı. Bize umut aşıl原因an, ellerini omuzlarımızdan eksik etmeyen, kalplerimizden kalplerine bir şeylerin aktığını hissettiğimiz öğretmenlerimiz.

Çorbalardan şehriyeyi, yemeklerden ıspanak ve kapuskayı hiç sevmediğim ve koşarak yemekhane önlerinde yığıldığımız ve sonra, 'Yine mi sen çıktın bulgur pilavı.' diyerek düş kırıklığına uğradığımız o günlerde bunu bulamayanların da var olduğunu söyleyerek bize kanaati öğreten, bize rehber olan birileri vardı. Okuma-yazmayı öğrendiğim ilk yılımın sonunda elime tutuşturulan ve ağlayarak ezberlediğim beş sayfalık bir metinle kendime olan özgüvenimle birlikte bende tiyatro sevgisinin de temellerini atmıştı. Sonraki yıllarımda her yıl oynanan tiyatro oyununun vazgeçilmezlerinden olmuştum onun sayesinde. Şimdilerde çok gündem içi olan Ermeni meselesini ve Doğu Anadolu'da yaptıkları zulümlerini, yeni doğmuş, kundaktaki bebekleri nasıl diri diri toprağa gömdüklerini ve daha nice zalimliklerini de hayatımda bir hediye olarak aldığım ilk kitap olan onun verdiği romanda ve daha o yaşlarda öğrenmişim. Sonra bir çırpıda ezberlediğim Sakarya Türküsü şiiriyle Necip Fazıl'ı da onun sayesinde tanımışım. Küçük yaşlarda ayrıldığı baba ocağından sonra, içimdeki gurbete rağmen hayati, bu yatılı okulu sevdiiren,

yüzümdeki hüznüleri tebessüme çeviren, o kırık düşler beslediğim eylül günlerinden sonra yaşadığım günleri bahara döndüren bu insanı çok sevmişim.

Sonra büyüdüm, ortaokulu bitirdim, liseye başladım. Yatılı okul günlerim devam ediyordu. Sadece mekanlar değişmişti. Bir küçük kasabadan başka bir kasabaya gelmişim. Burada da adını mih gibi ezberleyeceğim bir coğrafya öğretmenim çıkıyordu karşıma. Onun dersimize geldiği ilk gün okulla ilgili görüşlerimizi aktarırken okulun yıkılmak üzere olan bir harabeyi andırdığını, sıraların neredeyse kullanılmaz olduğunu, dolapların yetersizliğinden dem vururken o bilge kişiliğiyle mekanları mekan yapan içindeki insanlardı, dünyanın en güzel yerinin bizlerin en sevdiğimiz yerler olduğunu, onun için burayı yaşanabilir kılacak ve güzelleştirecek kişilerin bizler olduğunu ve mekanı sevmeye çalışmamızı söylediğinde yeni mekanda öğrendiğim bu ilk bilgiyi uygulamaya başlamış ve yüzündeki tebessümün nura dönüştüğü babacan tavırlı bu bilge adamı çok sevmişim.

Üst taraftan aşağıya doğru genişleyen İspanyol paça pantolonu, önünü zor ilikleyebildiği hafif dar gelen ceket, kalın kareli, oduncu gömleği üzerine takılmış daha doğrusu iliştilmiş gibi duran enli ve kısacık kravatı, çerçevesi ve camı kalın gözlükleri, siyahtan beyaza dönüşmeye yüz tutmuş kıvrıkcık saçları ve esmer teniyle daha çok ben bir doğuluyum diyen bu güzel insan benim coğrafya öğretmenimdi. Koltuğunun altından ajandasını ve kitabını hiç eksik etmeyen ve her dersimize girdiğinde farklı bir kitapla gördüğümüz bu adamın sırrını sonraki günlerde daha iyi anlayacaktık. Bir cumartesi günü evini taşımak için arkadaşlarla yanına gittiğimizde traktörcüye “Önce kitapları koyalım römorka.” dediğinde traktörcü ona istihzai bir bakışla karşılık verirken daha sonra römorka sığmayan kitapları gördüğünde istihzai gülümsemeler yerini şaşkın bakışlara bırakıyordu ve o zaman onun o kalın gözlüklerini, kimilerinin dudak bükerek baktı-

ğı, eskitemediği pantolonlarını, yıllanmış gömlek, kravat ve takım elbiselerini ve kıt kanaat geçinmesine rağmen onun yatırımlarını nerelere yaptığını daha iyi anlamıştım. Boşuna değildi öğrenciler arasında ona ayaklı kütüphane denmesi ve adeta konuşmalarıyla, yaşam tarzıyla bir öğretmenin nasıl olması gerektirdiğini anlatıyordu. Sonra girdiği sınıflarda konu anlatırken hiç oturduğunu da görmemiştik biz onun. İnsan aldığı ücretin karşılığını vermeli diyormuş meğer. Bunu şimdi daha iyi anlıyorum. Sıraların arasında öyle hızlı gelip giderdi ki; hiç unutmuyorum bir keresinde arkadaşlarla saymıştık ve tam otuz iki defa gidip gelmişti, sınıfın o köşesinden bu köşesine. Kendinden emin, hızlı ve keskin ifadelerini, birbiri ardına sıralarken hiç dilinin dolaştığını, kekeleydiğini ve bir sonraki kelimeyi düşünme haline hiç şahit olmamıştık. Sonra nasıl olduysa dar bütçesine rağmen kenarda kıyıda biriktirdiği parasıyla eski model bir Anadol araba aldığını görmüş, sevinmiştik. Ama bu sevincimiz de uzun sürmemişti. Bir akşam yemeği sonrası, hemen hemen her öğün sonrası yemekhane önünde bizleri bekleyen Niğdeli kardeşlerden “Şerbetli olsun Ali abi!” diyerek aldığımız halka tatlılarımız kulaklarımıza gelen büyük bir gürültüyle boğazımızda acı bir lokmaya dönüşmüştü. Sürüş talimnameleri yaptığı üniversite yolu üzerinde giderken yemekhanenin önünde sırtını kapıya dayamış bir vaziyette duran aşçı Halil Efendi'nin “Hayırlı olsun hocaam!..” nidasına el sallayarak karşılık vermek isterken bekleme kulübesinin tuğlaları Anadol arabasının üzerine değil aynı zamanda yılları kucaklayan birikiminin, umudunun ve hayallerinin de üzerine yıkılmıştı.

Branşı değildi ama futbol takımını o çalıştırdı, hiç ak-satmadan her hafta oynadığımız halı saha maçlarımız olurdu onunla. İlkokul yıllarımda başlayan tiyatro sevgisini onunla sürdürmüştüm. Bir tiyatro öğretmeni olmamasına rağmen her yıl sonu gelenek haline getirdiği ve genelde memleket sevdasına dayalı tiyatro gösterilerdi. Hele bunlardan en son

oynadığımız oyundan sonra okul müdürü ve öğretmen arkadaşlarımızın “Hocam okulun en hayta öğrencileriyle bunu nasıl başardınız?” sorusuna adeta her bir öğrencide bir cevher saklıdır yeter ki keşfedebilelim diye cevap veriyordu sahneye koyduğu o muhteşem oyunuyla. Herkesin adam olmaz dedikleri öğrencilerin de neler yapabileceğini ispat etmenin mutluluğunu yaşamak da ona kalıyordu. Hiç yüzünün asık ve tebensümsüz sınıfa girdiğini görmemiştik onun. Anne-babalarımıza karşı bile o kadar içten, sıcak ve samimi davranırdı ki adeta onlar bizim velinimetimizdir diyordu. Annem bir gün ona sırf bu yüzden benim yanımda ‘Hocam maşallah nereden buluyorsunuz bu enerjiyi’ demişti de o da bizleri göstermişti. Oysa herkes gibiydi. Herkes gibi sevinmekteydi sevinilebilecek şeylere ve üzülmekteydi üzülebilecek şeylere, herkes gibiydi o da. Herkes gibi onun da içinde fırtınalar kopabiliyordu, hıçkırıklara gömülebiliyordu yani herkes gibiydi o da. Ama onu farklı kılan en önemli şey “En güzel sadaka tebensümdür. ” sözünü ilke edinmesiydi kendisine belki de. Daha o zamanlar çekilmez dediğimiz koğuş kalk sesleri, günün en güzel saatleri dediğimiz grub vakitlerinde, etüt yerine uzun uzun mütealalar yaptığımız, ders çalışmak adına kitapların ve defterlerin bize baktığı, bizimse pencere kenarlarından dışarıyı temaşa etmeyi yeğlediğimiz, bizde nefrete varan yat yoklamaları, terlik şakırtılarına, burunlarımızı sızlatan ayakkabı ve çorap kokularına rağmen nöbetini iple çektiğimiz öğretmenlerimizdendi coğrafya öğretmenimiz Levent Bey. Çünkü o bizim içimizde taşıdığımız gurbetin vuslatı, köyde bıraktığımız sıcak yuvamız, sohbetinden büyük bir keyif aldığımız, bize masallar anlatan ak sakallı dedelerimiz, geceleri koğuşlarımızı dolaşarak açılan pencerelerimizi kapatan, üstü açılanların üstünü örten, hasta olan bir kardeşimizin alnına ıslak mendil koyarak sabaha kadar bekleyebilecek hatta yemek masalarını dolaşarak doyup doymadığımızı sorabilecek kadar merhamet yüklü, fedakar

ve ince bir ruha sahipti. Nöbetçi olduğu o günlerin birinde herkes yatakhaneye çekildikten sonra boş bir sınıfta kendimi yalnızlığa ve şiire vermişim. O ise her zamanki gibi sınıfları tek tek dolaşıp ışıkları kontrol ediyordu. Bulduğum sınıfa geldiğinde karşıma oturmuş ve uzun uzun sohbet etmişti benimle. O an beni dinlemesi, beni önemsemesi, beni adam yerine koyması öyle mutlu etmişti ki beni; sınıftan çıkarken arkasından bir masal kahramanına imrenircesine bakakalmıştım. Ve içimden ona sonsuz teşekkür etmişim.

Onun içindi belki de şiir diye yazdığımız karalamaları en çok coğrafya defterlerimizin arkasına yazmamız.

Onun içindi belki de kim bilir coğrafya defterlerimizi yanı başımızdan eksik etmeyişimiz.

Onun içindi belki de coğrafya defterlerimizin eskimeyen defterlerimizden oluşu.

Ve biz onunla öğrenmiştik mahzunluğu, gönül yoldaşımız kılmayı.

Ve biz onunla öğrenmiştik Lale devrinde Nedim’le Sadabad’da yelken açmayı, Yunus’la Taptuk’un önünde diz çökmeyi.

Ve biz onunla öğrenmiştik terkedilmiş bir çocuk gibi yaşadığımız dünyayı anlamlı kılmayı. Masum ve dik durmanın erdemliliğini...

Ve biz onunla öğrenmiştik sonbaharın açan çiçeklerinin öğretmenler olduğunu...Ve o da bir çiçektir, her sonbahar defalarca açan ve hiç solmayan...Ama en çok, en çok da eskimeyen coğrafya defterlerimizdendir.

Ve biz onunla öğrenmiştik Asım’ın neslinin ne demek olduğunu, ideali ve kutsal ülküye sahip olmanın nasıl bir mutluluk olduğunu.

Ve biz onunla varmıştık okumanın zevkine, satır aralarında dolaşmanın ve yazmanın keyfine. Ve biz onunla öğren-

miştik eskimeyen, hiç yıpranmayan, bizi hiç terk etmeyecek olan dostlarımızın kitaplar olacağını.

Ve şimdi sizden devraldığımız bu meşaleyi, şeref ve gururla taşıyor, bir karakterin oluşumunda, bir hayatın kuruluşunda, bir yüreğin kurtuluşunda pay olmanın gayretini veriyoruz.

Ve şimdi dillerime dolandır, kıymetinizi bilememenin, dizlerinizin dibinde biraz daha kalamamanın, gönül sohbetlerinizden biraz daha feyizlenememenin nedametlikleri.

Ve yine dillerime dolandır yıllar; ne çabuk geçti aylar, günler...

ÇANKIRI

ÖĞRETMENİM

Ahmet ÖNER

Öğretmen olmadan öğretmenliği tarif edebilir misiniz bana? Öğretmen demek hayatın sadece öğretim yönünü almak mı, yoksa kişiyi hayata hazırlamak mıdır? Öğretmen... Öğretmenim... Tohumları ekip, sarı sarı başakları toplayana kadar didinen, sevgi veren çiftçi gibi, bıkmadan usanmadan emek veren sabır gülleri öğretmenler... Bir milletin geleceğini yarı yolda, bırakmayan her türlü sıkıntıya göğüs gererek bendini çiğnetmeyen mazlum öğretmenler... Karanlıklarda kalmış, yağmura muhtaç çöllere inen kutlu bir YAĞMUR misali, cehalete, husumete, çirkeflige, kısır döngülere, hıyanetlere ve toplumların bütün hastalıklarına karşı savaş açmış, muzaffer öğretmenler...

Toros dağları'nın çam kokulu yollarında her yürüyüşümde, o günleri düşünür, yamalı ayakkabı, çamurlu önlük, gübre torbasından yapılmış yağmurluk ile düştüğümüz yolları düşünür arkadaşlarımızla yaptığımız kavgaları, oynadığımız oyunları hatırlarım. Hayatı bir merdivene benzeten, her basamağında bir engelin olduğunu ve bu engellerin bizleri asla yıldırmaması gerektiğini, aksine geçmişe bakıp bir ok gibi hız almamız gerektiğini anlatan öğretmenimin sözleri çınlıyor kulaklarımda. Şimdi bende öğretmenim. Şimdi o sözleri daha iyi anlıyorum. Öğrenciyken gittiğim o yollardan, şimdi bir öğretmen olarak yürüyorum ve öğretmenimin beni hayata hazırladığı çamlı dağların havasını derin derin soluyorum.

Okulumuz bir hayli uzaktı köyümüze. Araba yolu yoktu. Gerçi olsa bile bizleri taşıyacak araba da yoktu. Her gün

sabah erkenden kalkacak, çökelek ve çaydan oluşan, ya da tarhana çorbası ile karnını doyurup, eline yoğurt kovalarını aldığı gibi yola düşeceksin. Yağmurun ve soğuşun anlamını kaybettiği bir yola koyularak, bir saat yürüyüp herkesten önce okula varacak ve yoğurdu satacaksın. Ak dağ'dan boşalan selin üstüne çam ağacından kurulan köprüden geçip derin bir nefes alacaksın. Kıvrılarak giden keçi yollarından keçi gibi sekip, yine keçi gibi atlayacaksın kayalıklardan.

Sırtımda gariban anamın dokuduğu, şimdi moda olan, o zaman utanarak taşıdığım nakışlı işlemeli el dokuması bir çantam vardı. İçinde bitmekte olan bir kalem, yarım bir silgi ve gücümüz nispetinde alınan bir iki kitap ve defter.

Akşamın olmasını hiç istemezdik bütün çocuklar gibi. Ama bizim istemememiz ne oyuna doyamamak ne de başka bir şey. Bizim köy akşam olduğu zaman yerinde görünmez, hayalet köy olur. Elektriğin ve evlere akan suyun bilindiği; fakat nedense bir türlü getirilemediği Yörük Köyü. Gerçi şu anda zenginliğin alameti olan şömine, bizim tabirimizle ocak yanar, takiben defter, kitap, kalem, silgi ve benim aramda bir kör dövüşü başlardı. Evdeki bütün aile fertlerinin ocağın etrafına üşüşüğünü bir düşünün. Ocağın ışığında el yordamıyla yazılmaya çalışılan birkaç satır ve okunamamış birkaç kitap.

Bütün bunlara rağmen okula severek giderdim. Almak isteyip de alamadığım, arada bir, tepsisine koyduğu halka tatlıları satmaya gelen tatlıcıların tatlı diye bağırmalarına; kemer yerine iple bağlanmış, fermuarının bir türlü çalışmadığı, rengini bile hatırlayamadığım pantolona rağmen okulu seviyordum.

Evet, okulu seviyordum. Çünkü bana bu hayatı sevdiren, içinde bulunduğum durumla mücadele etmemi öğreten bir Öğretmenim vardı. Yaşamış olduğumuz hayatın acı gerçeklerini unutturana, Polyana gibi duruma göre mutlu olmayı

öğreten. Kendi hayatından örnekler verirdi, ayakta kalabilmemiz için. Ben, ben olduğumu ilk defa onun yanında anlamıştım. Dağların dilinden anlamayı, rüzgarların esişinden haber almayı, kuşların ötüşünden nağmeler çıkarmayı öğretti bizlere. Her gün gittiğimiz o yol artık farklı bir yol oldu.

Kara tahtanın başına geçip:Siz kır çiçekleri, el değmemiş, köleleştirilmemiş yaban tayıları!Sizler, yaşamış olduğunuz sıkıntı ve zorluklara boyun eğmeyin. Hayatın her anında bir ibret, bir yeni yaşam vardır sabredenlere. Şu gördüğünüz Toros dağları'nın ardını görebilmeniz için, ilk önce dağı tırmanmanız gerekir. Tırmanırken soğuğa, kara, kısaca her türlü zorluğa göğüs germeniz gerekir. İşte sizin hayatınız bu dağ. Dağlar aşılmaz demeyin. Dağları aşın ve meydan okuyun her türlü zorluğa karşı. Bir at nalı değil, toplumları etkileyen bir komutan olmalısınız...

Bir kış sabahı yine erkenden kalkmıştı. Torosların o meşhur yağmuru tutmuş, gelin olacak kız gibi süzülüyor, kendine hasret sevgililerinin yapraklarını okşuyordu. Yağmurun durmasını beklemek okula geç kalmaktı. Üzerimi giyip, çantamı sırtıma astım. Gidilecek bir saatlik yol vardı ve yağmur yağıyordu. Naylon gübre torbasından hazırlanmış yağmurluğumu giyip, yola koyuldum. Arkadaşların bazısını da naylon gübre torbasından yapılmış yağmurluk bile yoktu.

Hızlı adımlarla, keçilerin yolunda keçiler gibi sıralanmış yağmura ve soğuğa meydan okurcasına yürüyoruz. Ayakkabımızdan sıçrayan çamurlar sağımızı solumuzu ve arkamızı çamurluyor. Dumanlaşan nefeslerimize bakıyoruz.

Hiç kimse de ses yok, sadece kalp atışlarımızın seslerini duyuyoruz. Hepimizde aynı korku, aynı merak... Acaba sel gelip köprümüzü yıktı mı? Yıkmadıysa bile nasıl geçeceğiz? Islanmayı unutmuş, okula nasıl varacağımızı düşünüyorduk. Ne uzaktan havlayan çoban köpekleri, ne çakalların, tilkilerin ulumaları ne de bizden rahatsız olup havalanan kek-

liklerin ötüşleri bizi ilgilendirmiyordu. Hemen hemen her gün hayalimizi gökyüzüne uçuran Toros Kartalı bile ilgimizi çekememişti. O havalandığı zaman, biz de onunla beraber havalanır, Nergislik Dağını gezer, bir demet nergis toplar, oradan da istediğimiz yere doğru uçardık. Ulaşamadığımız hayatı orada yaşar ve birkaç dakika içinde geri dönerdik. Evlerimizden getirdiğimiz nohut, mısır tanelerini diker, onlarla birlikte boy verir, yine onlarla göğüs gererdik hayatın zorluklarına.

Boz bulanık akan, yatağına sığmayan Kapuz Deresi'ne yaklaştıkça, suyun hışırtısını duyu- yorduk. Dağlardan kopardığı kaya parçalarının küt küt sesleri, kökünden söküp sürüklediği kuru çam ağaçlarının sesleri vadide yankılanıyordu. Hızlı giden adımlarımız yavaşlamaya, dizlerimizdeki derman tükenmeye başlamıştı. Çamurda kayan ayaklarımızın nereye bastığının farkında bile değildik.

Köprünün başına gelmiş, ilk geçecek kişiyi bekliyor, gözlerimiz onu arıyor, birbirimize bakıyorduk. Köprünün altından gelen küt küt sesleri tüylerimizi diken diken ediyor korkudan tir tir titriyorduk. Korkusunu yenen fedakâr bir arkadaşımız öncülük ediyor ve karşıya geçiyoruz. Sanki sırtımızdan tonlarca yük iniyor birden. Sırılsıklam olduğumuzun o zaman farkına varıyoruz. Birbirimize gururla bakıyoruz. Deli dolu akan boz yılanı umursamıyor artık, bir çocuk edasıyla güller açıyor yüzlerimizde.

Koşar adımlarla ilerliyoruz okula doğru. Acaba öğretmemiz bizi nasıl karşılayacaktı? Yağmurda yola çıktığımız için kızacak mı? Yoksa merhamet edip kol kanat mı gerecekti?

Islak ve çamurlu halimizle adım atarken gözlerimiz okulun penceresine takılıyor. Öğrenciler içeri girmiş, bir akan suya bir de bizim halimize bakıyorlar. Ağlamanın ve gülmenin anlamını kaybettiği, konuşmanın sustuğu bir an. Zafer kazanmış komutan edasıyla giriyoruz içeri.

Öğretmenimiz ve biz göz göze geliyor, adeta donuyoruz... İşte o anda öğretmenimizin merhamet ve tevazu kanatlarını birden üstümüzde hissetmiş, her şeyi unutmuştuk.

Onun umursamaz ailelerimize isyanı ile kendimize gelmiştik. Bir taraftan sobaya daha fazla odun attırıyor, diğer taraftan oturakları sobanın etrafına çekiyor, köylü çocuklara kuru elbise getirmelerini söylüyordu. Anne kuş gibi kanatlarını üstümüze indirip, tebessüm ediyor ve güller açıyor gülen yüzünde. İliklerimize kadar ıslanan bedenimiz ısınıyor onun sevgisiyle. Her anı bir ders olarak değerlendiren öğretmenim, bizlere dönerek bir ders daha verdi.

“Çocuklar! Şu akan boz bulanık suyu görüyor musunuz? İşte bu su, kimseyi tanımayan, karşısındakinin gücünü bilmeyen, kaba kuvvet bir asker. Sadece kendine zarar vermiyor, etrafındaki arkadaşlarına da zarar vermekte. Sizin yaşamış olduğunuz hayat ta bu. Ama sizler bu hayata teslim olmayınız. Nasıl ki nice büyük ırmakların önlerine bent vurup hızını kestiler, siz de bent olup bu hayatın hızını kesmeye, bu hayatı yenmeye çalışın. Yürüdüğünüz bu çamurlu yollar, ayağınızın kaymasını değil, nasıl yürümeniz gerektiğini öğretir. Yağmurla gelen umutlar can verir bütün canlılara. Yağmurla başını gösterir yediveren. Yağmurla dirilir güneşin sıcaklığında olgunlaşan tohumlar.”

Bendine sığmayan sular çekilip, billur gibi akan kar suları ovalara inmeye, Yörükler göçünü tayların sırtına vurup yaylalara doğru yol almaya başlamış, bahar gelmişti. Bahar sabahı ile kalkıyor, okula gidiyor ve bahar akşamıyla dönüyorduk evlerimize.

Dağ nergisleri sarp kayalıklarda kendilerini göstermeye başlamış, boynu bükük mor menekşe mersin ağaçlarının arasında hem gülüyor hem de kokusunu cömertçe sunuyordu. .

Biz şimdi olduğu gibi, sadece öğretmenler gününde albemili hediyeler değil, her gün gelirken dağ laleleri toplar uta-

narak size verirdik. Ulaşılmaz sarp geçitlerden nergis toplar, mor menekşe ile bağlar, masanızı süslerdik.

Yaban tayları gibi dağlarda gezerken, bizi düze indiren, türkü söylemeyi, ağaç dalından yaptığım sazla ağzımla saz çalmayı, insanların karşına çıkıp şiir okumayı ve türkü söylemeyi senden öğrenmişim. En önemlisi köy öğretmenliğinin ne demek olduğunu senden öğrenmişim.

Unutulmazsın öğretmenim... Islak bedenlerimizi kuru-tan sözleriyle, üşüyen bedenimizi ısıtan, bilgiye aç beyinlerimizi doyuran, hayatı yaşayarak anlatan öğretmenim. Eğitimim boyunca hep benim yanımda olan, doğruyu eğriden ayırt etmemi sağlayan, dikenler içinde nasıl yürüyeceğimi, engellerin nasıl aşılacağını gösteren öğretmenim. Sizler siz eski öğretmenler! Çiçekler içinde, el değmemiş bir yaban gülüsünüz.

Bakin öğretmenim ben de öğretmen oldum sizin gibi. Köy çiçeklerini suladım; ama ne bu çiçekler eski çiçek, ne de bahçıvanlar eski bahçıvanlar. Bahçıvanlar çiçeklerden gün be gün uzaklaşıyor, çiçeklerimiz uzaydaki uydulardan besleniyor artık. Sevginin ve saygının maddiyata dönüştüğü, anlamını kaybettiği bir çağda yaşıyoruz.

Eski günleri hatırlayarak bakıyorum öğrencilerime. Sizi ve sizler gibi öğretmenleri anlatıyorum beyaz, tebeşirsiz tahtanın önünde. Hala kokusu gitmedi burnumdan, ellerimle toplayıp size getirdiğim lale, nergis ve menekşenin kokusu. Şimdi kokluyorum ama kokmuyor o eski riyasız kokular.

Ve öğretmenim!!! Şu anda ağlayarak ve gülererek yürüdüğümüz yollar yok artık. Her gün ötüşüyle bize eşlik eden keklıklar ötmüyor, hayallerimizin kartalı uçmuyor. Ağaçlar gölgelemiyor artık büyümüş çocukları. Boz yılan gibi kıvrılarak akan suya dur demişler.

Her memlekete gidişimde Mörtmen'e uğrar, yeşil başlı gövel ördeği söyler, eski köprünün yerine bakar ta uzaklara

dalarım. Okuluma bakarım harabe, baykuşlara vatan olmuş, çocukların sesine hasret bir halde dimdik ayakta. O yağmur-lu gün aklıma gelir. Sizin hayatıma girişiniz... Satamadığımız, ayağımız taşa takılarak düşüp döktüğümüz yoğurtları hatırlar, tebessüm ederim. O gün verdiğiniz dersi tekrar eder, yeniden dersler çıkarırım. Geleceğe bakarım geçmişten aldığım o hızla. lkemin çiçeklerine hayat veren siz ve sizin gibilere, dünyaları bağışlasak yine de hiç bir şey yapmış sayılmayız Yağmur ğretmenim.

ÇORUM**BULUTA SU VERENLER**

Hasan DANLI

Ay ışığı üşür mü deme. Biliyorum bunu engelleyecek gücün var. Üşümesin öğretmenim, izin verme. İnsanlık, insana yakışanı yaşamaksa ve bütün bir hayatı içinden akıtmaksa taşırmadan, dökmeden ve hayat bir gün yorulduğunu anlamaksa ve ansızın durmaksak, elinde kalanlarla avunmaksak, bildiğini unutmak ve yitirdiğini bulmaksak...

Ve bir hayat içinden akıp giderken bir gece yorgun ellerinden dökülenlerden arta kalanlarla avunmaya çalışıyorsan o gece ay ışığı üşüyor demektir öğretmenim. Güneş terliyor, denizler ıslanıyor demektir. Gökyüzüne baktığında hiç yıldız kaymıyorsa, bir yerlerde bir öğrencin hayatı ıskalıyor, umutlarını bir dahaki seferlere erteliyor demektir. İzin verme, ay ışığını üşütme öğretmenim. Mahsus selam eder ellerinden öperim.

Üşütme ne olur, biliyorum gücün yeter. Çocukluğumun, ilk gençliğimin, uçarılığımın, ele avuca gelmezliğimin, kır langıçları seyreden gözlerini kara tahtaya çevirmedin mi? Bir ders boyunca sevda şarkılarını kulaklarımdan silip yerine Fuzuli' nin şiirlerini koymadın mı? "Anabel Lee öldüyse âşık olunacak kim kaldı ki dünyada" diye sormuştum bir keresinde bilmem hatırlar mısınız? O deniz ülkesine bir gitmek lazım demiştiniz de haritalarla tanıştırmıştınız kendi coğrafyasına bile yabancı beni.

Sizi hiç unutamadım öğretmenim. Unutmaya da çalışmadım doğrusu.

Kim bilir bu yazıyı yazdığımda ve bitirdiğimde bu yazıyı

daha çok hatırlayacağım sizi. Daha çok ve daha derinden. Kim bilir yanınızdayken fark edemediklerimi anımsayacağım. Kim bilir bu yazıyı bitirdiğimde daha çok unutacağım, sizinle ortak yaşamışlığımızın, geçmişin satır aralarına sıkışmış tenhalığında yarım bırakılmış öykülerini. Sizi düşünmekle başlayacağım işe. Altmışında yaşlılığın çığırkanlığını yapan beyaz saçlar, otuz beşinde yakışıklı yapıyormuş insanı diyeceğim. On beş yaşımın tazeliğinde dinleneceğim, kararlı ve buğulu sesinizin yankısına bırakıp kendimi. Bütün bunların arasında her şeyi bulacağım, yeniden her şey olacağım ama bir tek kaybolmayacağım. Yanımda siz varmışsınız gibi kendi elimden tutacağım. Nereye gitsem korkmadan, usanmadan yolları uzatacağım.

Hep siz sordunuz biz cevapladık. Aslında her şeyinizle apaçık ortada dururken hakkınızda bilmediğimiz ne çok şey varmış meğer. İnsanların yaşamları en çokta birbirlerine doğru soruları sorduklarında kesişiyor ve doğru cevaplandıklarında örtüşüyormuş birbirleriyle. Sormak o zaman hiç aklımıza gelmedi. Sahi kaç çocuğunuz vardı öğretmenim? Kaç yalnızlık dolaşırdı beyninizin kıvrımlarında? Hüznün bizi olduğu kadar sizi de ziyarete gelir miydi sık sık? Yaşamak istediğinizle yaşadığınız hayatın kesişmediği yerlerde bizim payımız ne idi? Kirada mı otururdunuz? Issız bir hayata düşseniz yanınızda götüreceğiniz üç şey ne olurdu? Yangında ilk kurtaracaklarınızın dolabında kendinize de yer var mıydı? Acılı şarkıların bizleri olumsuz etkilediğini söylemek gerektiğini hissederken yorgun bedeninizi minibüslerin yıpranmış koltuklarına bıraktığımızda, kasette çalan acılı şarkılar sizi de efkârlandırır mıydı öğretmenim? Biliyorum hiçbir zaman sormadık bunları, merak da etmedik belki ama; acaba diyorum beklediniz mi bizden bunları? Belki bu yüzden, hiç sormasalar da öğrencilerime anlatıyorum bunları. Sizden öyle gördüm diye ceketimin düğmeleri açık dolaşamıyorum biliyor musunuz? Saçlarımı taramadan evden çıkamıyorum.

Gömleğinin kolunun her daim beyazlığı yüreğinin temizliğine delalet eden bir öğretmenin öğrencisi de onun gibi olmalı diyorum. Onun için her zaman ceketimin üstten iki düğmesini iliklerken geçmişimle geleceğimi birleştirir gibi oluyorum. Yaşamı bir şiir gibi görüyor, insan şairler gibi yaşamalı diyorum. Orhan Veli gibi kayıtsız olmalı bazen hayata karşı. Ahmet Haşım gibi ağır ağır çıkmalı ömrün merdivenlerini. Necip Fazıl gibi çile çekilmeli varlık sancıları içinde.

Cahit Sıtkı gibi otuz beşinde varacağın son noktayı görebilmeli. Fuzuli gibi ilacından vazgeçecek kadar âşık olunmalı. Ya da sizin gibi bir öğretmen olunmalı. Hepsini içinde barındıran hepsinden bir şeyler taşıyan.

Onbeş yaşım ve gençliğim. Uzağı yakın edecek gençliğime inat yakını daha da uzaklaştıran ayaklarım. Kestirme yolları hiç sevmedim ben. Bu yüzden şehrimin bütün arka sokaklarını öğrendim. Sırf bu yüzden randevularıma geç kalmayı marifet bildim. Başka mahallelerin, başka sokakların çocuğu bilindim. Bu yüzden en umulmadık uzak köşelerde bıraktım yüzüme en çok yakışan on beş yaşımın gençliğini. Okuluma gitmenin ve evime dönmemin bin bir uzun yolunu keşfettim. Bir tek sizin dersinize vaktinde yetişebilmek için öğrendim yollarında kestirilebileceğini. Kısa yoldan gitmenin mutlu anları uzatacağını.

İlk gençliğini ilk olduğu için mi, genç olduğu için mi daha çok hatırlar insan?

Çok sonraları için sınırları çizilmiş, köşe başları belirlenmiş, randevuları ayarlanmış, rezervasyonları yapılmış bir hayatın –belki bir gün yazsan roman olacağını iddia edeceğin bir hayatın- satır başındadır. Girişi yapmış, gelişme ve sonuç bölümlerinde anlam bütünlüğünü bozmayacak cümlelerin, insan ilişkilerinin, tavırların, davranışların ince hesaplarıyla meşgulsündür. Uzak ülkelerin şarkıları daha hoş gelmeye başlamıştır kulağına. Türkülerin melodilerinden

çok sözlerindeki anlam önem kazanmaya başlamıştır. Kış üşütmemekte, yaz terletmemektedir bedenini, şaşırtırcasına. Ütopyaların sıcacık ikliminde kurutulan ay çekirdekleri en sevdiğin yiyecekler listesinin başını çekmektedir. Ve siz sevgili öğretmenimiz. Hayatımızın tam da bu noktasında çıkageldiniz. Hoş geldiniz. Bizde tam romanımızı yazmaya başlamak üzereydik. Hayallerimize en çok uyacak rolleri arıyorduk. Lütfettiniz. Gelirken rolleri de getirdiniz. Bu hayat yaşadıkça ve okudukça bu roman, artık unutulmayacaktır.

Bakışlarımızdan sızan kül renkli hüznler kim bilir hangi lanetli ağacın meyveleriydi. Nasıl bir meyveydi ki ısırdığımız her lokmada kalbimizden ve beynimizden bir parçayı, nice hayaller ve umutlara uçarcasına hazırladığımız hayatlarımızdan bir dilimi de aç kurtların midesine indiriyordu. İşte tam o zaman geldiniz. Zamanın akıp gitmek yerine, ruhsuz ve duygusuz insanların kol saatlerine hapsoldüğü, onların inisiyatiflerinin (!), onların çürümüş vicdanlarının elverdiği ölçüde insanlara taksim edildiği bir dünyada zaman ve mekân zincirlerine takılmadan özgürce ve dilediğince hareket edebilen insanlardan biri olabileceğimiz halde nasıl olur da ayaklarımıza takılan üç beş uğursuz günün zulmüne boyun eğip kendimizi takvimlere hapsetme iradesizliğine düşerdik. Sınıfın duvarlarında yankılanan sesinizle uyanıyorduk uykudan. Bilmiyor musunuz ki sessizliğiniz devam ettikçe, ayağınıza takılanları, yolunuzu tıkayanları bertaraf etmeye çalışmadıkça, kafanızı toprağa gömmek yerine güneşi takip etme gayretine düşmedikçe mahkûmluğunuz müebbede dönüşecek ve gün gelip hükmedebileceğiniz zaman cellâdınız olacaktır diye çınlayan sesinizle uyanıyorduk uykularımızdan. Bu yüzden uykuyu bir daha hiç sevmedim öğretmenim, biliyor musunuz?

Diyorum ya gençtik, toyduk daha. Umuda ve gelecek güzel günlere inanan genç beyinler enflasyonunun yaşadığı

bir çağda yetişen ve yakın zamanda bu yurttan sesler koro-
sunun iflah olmaz bir ferdi olmaya aday insanlardık. Hayal-
lerimiz de öyle küçük değildi hani. Aşkın, vefanın, onurun
ve dostluğun sorumluluklarını yüklenmeyi talep ediyor-
duk. Mevcut kavramlara, yürürlükte olan değer yargılarına,
olaylara, olgulara yeni anlamlar katmaya çalışıyor, önümü-
ze sunulan her şeye muhalif bir ruhla yaklaşıyorduk gerçek
doğruyu bulma adına. Saf dostluğu bulmak adına her yarım
saatte bir arkadaşlıklarımızı irdeliyor; kim çıkarıcı kim sami-
mi, kim iyi kim kötü, kim sadık kim hain, kim delikanlı kim
korkak, kim destekçi kim köstek kim kim kim... masaya ya-
tırıyor neşter vuruyorduk. Ama o zamanlar bilmiyorduk ke-
silen hiçbir şeyin eskisi gibi dikilemeyeceğini. Yaşamı hep bir
adım geriden takip ediyor, her zaman bir şeylere bir yerlere
geç kalıyor, neden daha önce biz düşünmedik, neden zama-
nında söylemediklerle uğraşıyorduk. Bizim düşüncelerimiz
hep düşündüklerimizle kalıyor onları hayata başkaları geçi-
riyordu. Bize kalansa hayıflanmalar, iç geçirmeler, kıskanç-
lıklar ve içimizde patlayan ukdeler oluyordu.

Karanlık çökmeden, sular yükselmeden önce bambaş-
ka isimlerle çağırılıyordu insanlar. İnsan olmanın bayağılığı,
hafifliği henüz omuzlara çökmemişken; boşluk, sıradanlık
yapabilirsen kendi çukurunda yapamazsan başkalarının çu-
kurunda boğulmak yükselen değerler olmamışken; ayrıntı-
larda asıllar kadar önemliyken yani varlık ağacı budanma-
mışken; kişilikler ve öz nüfus cüzdanlarına hapsolmemişken
bambaşka isimlerle çağırılıyordu insanlar. Erimiş, yok olmuş
benliğimizi tekrar diriltmek, milyarlarca insan arasında ben
de varım diyebilmek, özel olabilmek; pasifleştirilmiş ruhla-
rımızı aktif hale getirmek, bizim ne durumda olduğumuza
bakmaksızın akıp giden yaşamda faal bir rol alabilmek için
nelere katlanmıyor kimi zaman nasıl komik durumlara düş-
müyorduk ki. Biz o gül güzeli günlere yetişemedik diye ha-
yıflanıyorduk ki tam o ara çıkıp geldiniz öğretmenim, bey-

nimizde çınlayan sesinizle. Birçoğumuzun zannettiği gibi çözüm it dalaşında hakem olmak değil, çözüm erdemli insan olabilme yarışında bir kulvarda yer alabilmektir. Öyle diyor-du beynimizde yankılanan sesiniz. Yangın yerine dönmüş bir dünyada yetersizliğinizi, zayıflığınızı, korkaklığınızı maskelemek için “Dünya yanmış ne çıkar, yanacak yarım hasırım mı var?” diyerek hiçbir şeyinizin olmamasını rahatlığınız için bir vesileymiş gibi gösterirken, en ufak kıvılcımda, en ufak karmaşada gözü dönmüş talancılar gibi bir şeyler yağ-malamaya kalkışmanız, üstelik yarım hasırdan da fazlasını elde etmeye çalışmanız aslında durumdan hiçte memnun ol-madığınızı mı gösterir yoksa bir şeylere sahip olabilmek için gücünüzün ancak buna yettiğini mi? Diye soruyordunuz. Bi-zim enerjimiz ancak; kuytu köşelerde, izbe yerlerde yalnız-lığımızla boğulurken, kederlerimizle ortaklıklar kurup yeni sancılar, yeni kopuşlar ve bunalımlar doğurmaya yetiyordu. Ne olduğu belirsiz insanların uzattığı bir tutam kuru otu ni-metten sayan, aldatılan, kandırılan sefiller arasında, “demir tavında dövülür” dünyasında kafataslarımızdaki sızlamala-rın dinmemesine hiç şaşırırmıyorduk. Kimilerimizse sahip ol-duğu toplasan yarım hasır etmeyecek şeyler bütününü dün-yanın bütün güzellikleriyle donanmak zannedip podyum-daymışçasına başı dik, mağrur, etraflarına davetkâr bakışlar fırlatarak yürürken paçalarından sızan pisliği göremeden ve nasıl kepaze bir duruma düştüğünü fark edemeden yürüyüp gidiyordu. Arkalarından gidenlerse bir yığın sinekten müte-şekkil haşere guruhuydu.

Bizimle ilk karşılaştığınız anlara şaşırırmazsınız artık değil mi öğretmenim. Dedim ya işte o anlarımızda, eksik zaman-larımızda geldiniz. Bu yüzden kusurlarımız oldu size karşı. Bu yüzden sarıldık size, bırakmamacasına. Bu yüzden unut-madık, unutmayacağız sizi.

Artık siz vardınız. Kıştan sonra bahardınız. Bulmacanın eksik harfi bulunmuş, içimizdeki cevherin simyası çözü-

müştü. Elimiz havada, gözümüz yollarda kalmayacaktı artık. Uzansak yıldızları tutacaktık. Dokunsalar ağlayacaktık. Taşıdığımız ne kadar yük varsa sizden öncesinde bıraktık. Yüzümüz güneşe dönük bambaşka insanlardık.

Onur savaşının yalınkılıç fedailerini ayakta durma mücadelesinin mihenk taşları oldular binlerce yıl. Kelebeklerin, kızıl alevlere dalıp yok olma pahasına beyinlerini uyuşturan ışığın bedensel ve ruhsal potasında eriyerek onunla bir olma arzusu gibi tereddütsüz daldılar dünyaya. Umutlarını hallaç pamuğu gibi savuran asi rüzgârlar kocaman ellerle dizginlenerek bembeyaz atlar olup yayından fırlamaya hazır bir ok gibi kişnediler sahiplerinin önünde. Görevlerini hayatları pahasına yerine getiren yalınkılıç fedailer yanıp kül olduktan sonra eli kılıcsız fedailer beyaz atların eyerlerine oturup selamladılar yepyeni dünyayı. Eski fedailer gururlu ve huzurlu, yenilerse minnettar ve umutlu ve öğretmen oldular... Sizin gibi, inşallah bizim gibi.

DENİZLİ

SERÇELER

İlhan KEÇELİOĞLU

Yıl 1973

Bundan tam otuz üç yıl önceydi. Erguvan kokulu İlkbahar, bize yavaş yavaş veda ediyor, ağaçlar beyaz gelinliklerinden sıyrılıp, meyveye hazırlanıyordu.

Köydeyiz. Ele avuca sığmaz haşarı bir çocuğum. O sabah kulaklarımı sağır edercesine patlayan bir tüfek sesiyle uyanımdım. Biraz korku ve heyecan karışımı bir duyguyla kendimi bahçeye attım. Sabahın rehavetiyle gözlerimdeki uyku mahmurluğu birleşmiş, olana bitene anlam vermeye çalışıyorum. Evimizin bahçesinde komşumuz Ali amca, Kamil dede, annem, babam... Bizim samuralık olarak adlandırdığımız büyükbaş ve küçükbaş hayvan terslerinin biriktirildiği ters yığnında toplanmışlar, yerden ne olduğunu göremediğim bir şeyler alıyorlar ve kendi aralarında yüksek sesle yorum yapıyorlardı. Neler olduğunu öğrenmek için merakla koştum. Bir de ne göreyim! Samuralıkta onlarca ölü serçe kuşu...

Babam bir yandan ölü serçeleri yerden alarak torbaya dolduruyor, bir yandan söyleniyordu:

—Sizi alçaklar sizi! Yeter artık ekinlerimize zarar verdiğiniz hadi bakalım! Şimdi zarar verin de görelim.

Komşu Ali amca da babama destek vererek:

—İyi yaptın komşu, bunları ateşte kızartıp yiyelim de, görsünler bakalım ekinlerimize zarar vermek neymiş.

Çocuksu kalbimle düşünüyor, olanlara kendimce anlam

vermeye çalışıyordum. İlk hüznün dalgasını atlattıktan sonra, korku ve merak karışımı bir duyguyla babama sordum:

—**Baba, kuşları niye öldürdün?**

Babam:

—**Oğlum bunlar zararlı kuşlar, mahsullerimize zarar veriyorlar. Bu kuşların yüzünden ekinlerimizin yarısını alamıyoruz, dedi.**

Anlamıştım. Bu kuşlar zararlıydı. Yok edilmeliydiler. Çünkü babam öyle söylemişti. Babalar yalan söylemez, yanlış yapmazlardı. Herhalde, babamın bir bildiği vardır diye düşündüm.

.....

O günden sonra serçe kuşlarına karşı içimde büyük bir nefret oluştu. Okul dönüşlerimde, komşu çocuklarıyla buluşup serçe avına çıkıyorduk. Yuvalarını dağıtıyor, yavrularını öldürüyor, yumurtalarını kırıyorduk. Bütün bu olanlardan sonra zafer kazanmış büyük bir komutan edasıyla eve dönüyor, olanları babama anlatıp, ondan aferin bekliyordum.

Benim serçelere karşı olan bu düşmanlığım, köyün bütün çocukları tarafından biliniyordu.

Öyle ki, köyün çocukları nerede bir serçe yuvası görse, bana hemen haber veriyorlar, benim komutanlığımda taarruz emri verilip, serçe yuvaları tarumar ediliyor. Yüzlerce kuşu yuvasız ve yavrusuz bırakıyorduk.

İyi hatırlayamayacağım. O bahar mı? Yoksa ertesi bahar mı? Yeryüzünün çiçeklerle bezenip, kuşların bahar şarkıları söylediği bir mevsimdi. Öğretmenimiz bizi kıra pikniğe götürdü. Kırlarda herkes koşup oynarken ben yine kuşların peşindeydim. Her renkten ve çeşitten kuş vardı; ama serçe yuvası bulamıyordum. Avsız kalmanın ezikliğiyle kıvranıken, sıra arkadaşım Ramazan, karşı yamaçların eteklerinde yankılanan gür bir sesle avaz avaz bağırarak bana doğru ko-

şuyordu.

—**Buldum! Buldum! Vallahi buldum!**

—**Ne buldun Ramazan?**

—**Serçe yuvası buldum. Hem de yavruları var.**

—**Deme Ramazan!**

—**Vallahi doğru söylüyorum şu yıkıntı damın çatısın-
da.**

—**Serçe olduğundan emin misin?**

—**Evet! gördüm serçeydi.**

—**Haydi! O zaman çabuk gidelim! Dedim.**

Avinin yerini bulmuş aslan avcısı gibi koştum. Yıllar öncesi terk edilmiş, taş yapılı bir çoban evinin saçağında, kurumuş ot ve çimenlerden örülmüş bir serçe yuvası vardı. Yavruların sesini aşağıdan duyabiliyordum.

Anne serçe sanki olacakları anlamış gibi, yavrularını kurtarmak için sürekli üstümüzde uçuyor, sert dalışlar yapıyordu. Zavallı anne, Sırtlanlara yavrusunu kaptırmış ceylan gibi canhıraş bir şekilde çırpınıyor, üstümüzde pır dönüyor, adeta yalvarıyordu. Bu sırada tüm çocuklar, yuvanın etrafında toplanmış, sonucu merakla bekliyorlardı. Çocuklara dönüp:

—**Arkadaşlar bana misket büyüklüğünde sapan taşı toplayın! Dedim.**

Kararımı vermiştim. Önce sapanla anne kuşu vuracağım, yavrularının işini daha sonra bitirecektim. Bu sırada bütün öğrenciler taş yapılı harabenin çevresini sarmışlar, olacakları merakla bekliyorlardı. Kendimi, arenada boğayla güreşen bir matador, öğrencileri de, arena stadının seyircileri gibi görüyordum ve hırsım bir kat daha artıyordu. Arkadaşların topladığı taşları cebime koydum. İlk taşı sapanıma yerleştirdim. Nişan alıp fırlattım. İskalamıştım. İkinci taşı yerleştirdim. Olamaz! Yine iskaladım. Oysa ilk atışlarımda

genellikle vururdum. Bu sırada anne serçe düşmanını yuvadan uzaklaştırmak, hedef saptırmak için, uçup yakındaki bir ağaca kondu. Takip ettim bu defa vurmalydım. Yoksa rezil olacaktım. Adım Karavana İlhan'a çıkacaktı. Üçüncü defa taşı sapanı özenle yerleştirip nişan aldım. Sapanın lastiğini iyice gerip, fırlattım. Bu sefer işlem tamamdı. Hedefi tam on ikiden vurmuş, anne serçeyi öldürmüştüm. Avını yakalamış kral aslan edasıyla arkadaşlarıma dönerek:

—**Vurdum vurdum!**

Bu sırada öğretmenimiz, bağışmaları duymuş, kalabalığın heyecanının ne olduğunu merak etmiş olmalı ki, yanımıza geldi ve:

—**Neyi vurdun çocuğum?** Dedi.

—**Serçeyi vurdum öğretmenim şimdi sıra yavrularında.**

Öğretmenimiz, avucumda tuttuğum, henüz sıcaklığını kaybetmemiş olan anne serçeyi görünce, çok duygulandı. O solgun ve meraklı yüz ifadesi yerini, hüznün ve kızgınlığa bıraktı. Korku ve utanç duygusuyla, ayçiçeğı gibi boynumu bükerek, titreyen ellerimi birbirine kavuşturdum. İlk korku ve pişmanlık dalgasını atlattıktan sonra, boğuk ve titrek bir sesle:

—**Özür dilerim öğretmenim,** dedim.

Özrüm kabul görmemiş olmalı ki, utancımın önüne düşmüş olan kafamı kaldırmak için, parmaklarıyla çenemin altından tutarak kendine doğru çekti ve:

—**Gözlerimin içine bak! Özrün bu anne serçeyi geri getirecek mi? Annesiz kalan yavruları büyütecek mi? Özrün kabahatinden büyük dedi.**

... ..

Öğretmenim, bir yandan benim yaptığım davranışın yanlış olduğunu anlatıyor bir yandan tabiat ve hayvan sevgi-

sinin öneminden bahsediyordu. Öğretmenimin sözleri, beni kadife eldiven içinde, demir bir yumruk gibi etkiliyor, sanki vücudum demir taraklarla taranıyordu. Tüm duygularım allak bullak olmuştu. Öğretmenimiz, ölmüş olan anne serçeyi avuçlarının içine almış, o incecik ve narin parmaklarıyla kuşu okşuyor. Adeta anne kuştan benim adıma özür diliyordu. Şaşırmıştım...

Şimdiye kadar her serçe vurduğumda, ya da yuvasını bozduğumda, iltifat ve övgüler almıştım. Öğretmenimin bu kadar üzülmesine ve bana kızmasına bir anlam veremedim. Oysa ben zararlı bir düşmanı daha, yok etmenin onuruyla öğretmenimden övgü bekliyordum. Kısa bir şok ve suskunluğun ardından kendime gelerek:

—Ama öğretmenim! Babam serçelerin düşman olduğunu söyledi. Bunlar zararlı kuşlarmış. Ekinlerimizi yiyorlarmış.

Öğretmenim daha da hiddetlendi. Kadife kadar yumuşak sesi birden sertleşti.

—Ne düşmanı oğlum serçeden düşman olur mu? Yazık değil mi bu hayvana? Şimdi bu zavallı yavrular ne olacak? Onları kim besleyip büyütecek? O yavruları annesiz bırakmaya hakkın var mı? Seni annesiz ve evsiz bıraksalar ne düşünürdün? Dedi.

İrkilmiştim. Ben olayı hiç bu açıdan düşünmemiştim. Demek kuşların da bir ailesi varmış. Yavrularda annelerinin ilgi ve bakımına muhtaçmış. Bu duygu ve düşüncelerle öyle bir pişmanlık başladı ki bende. Kendimi bir mengineye sıkışmış, ve adeta bütün kemiklerimin kırıldığını hissediyordum. . Serçelere karşı olan nefretim ve düşmanlığım bir anda yerini şefkat ve merhamete bıraktı. Her serçe vuruşumda takındığım, zafer kazanmış komutan edası, yerini Alpaslan karşısında hezimete uğramış, Romendiyojen ezikliğine bıraktı. Ben bu duygularla, yüreğimde esen fırtınalardan kur-

tulmaya çalışırken, öğretmenimiz hayvan ve tabiat sevgisinden bahsetmeye devam ediyordu. Bir ders saatine yakın bir süre, doğada bulunan hayvanlardan ve bu hayvanların boşuna yaratılmadığından, Allah'ın hiçbir canlıyı sebepsiz yere yaratmadığından bahsedip durdu. Utancımдан ve pişmanlığımдан yer yarılrsa da içine girsem diye düşündüm. Ama nafi olan olmuştu. Yanılmıştım. Evet, babam beni yanıltmıştı. Babamın yanlış bir anlayışla içim yerleştirdiği “**Serçeler düşmandır**” olgusu yerini, babama olan kızgınlığa ve pişmanlığa bıraktı. Öğretmenim bana dönerek:

—**Çık bakalım omzuma da bak yavrular büyümüş mü?**

Yaptığım büyük hatayı tamir etmek istercesine, bir çırpıda öğretmenimin omzuna çıktım. Zavallı yavrucuklar! Beni yiyecek getiren anneleri sanarak, o küçücük sarı gagalarını sonuna kadar açarak karşıladılar. Bu durumda pişmanlığım bir kat daha arttı. Yavrulardan bir tanesini kelebek narinliğiyle avuçlarımın arasına aldım. Büyümüşler; fakat henüz uçabilecek seviyede gelişmemişlerdi. Öğretmenimiz boğuk ve derinden gelen bir ses tonuyla:

—**Haydi oğlum! Omzum ağrıdı, söylesene büyümüşler mi?**

—**Evet! öğretmenim büyümüşler, fakat henüz uçamazlar.**

—**Öyleyse onları al, aşağı getir. Orada kalırlarsa anneleri olmadığı için açlıktan ölürlere. Dedi.**

Dört yavruyu da teker teker mendilimin içine yerleştirdim ve öğretmenime uzattım.

Öğretmenimiz yavruları yetim çocuk başı okşar gibi okşadı ve bize dönerek:

—**Bana bir avuç çekirge bulun. Çünkü kuşlar yavrularını genellikle çekirge ve böceklerle beslerler. Dedi**

Çiçeklere doğru uçuşan bal arıları gibi çevreye dağıldık. Bir avuç çekirge topladık. Öğretmenimiz toplanan çekirgeleri bir naylona koydu ve bana dönerek:

—**Bak İlhan, bu yavruların bakımını sana veriyorum. Bunları eve götürüp güzelce bir yuva yapacaksın ve günde üç defa bu çekirgeleri parçalayıp birer parça vereceksin. Eğer bunları besleyip, yuvadan uçmalarını başarırısan, bu yavrular seni ancak o zaman affederler. Vurduğun anne kuş da seni Allah’a şikayet etmez, mutlu olur.** Dedi

—**Onları gözüm gibi bakacağım öğretmenim,** diyerek söz verdim.

.....

Piknik dönüşü yavruları doğruca eve götürdüm. Babam bu yavrucakları görmemeliydi. Yoksa onları da öldürürdü. Samanlıkta onlar için özel ve güzel bir yuva yaptım. Halen korkuyorlar, sıtma hastalığına yakalanmış bebek gibi titriyorlardı. Büyük bir itina ile yuvalarına koydum. Öpüp kokladım. Onlarla bir süre konuştum. Beni affetmelerini istedim. Belki beni anlamıyorlardı; ama bu şekilde rahatladığımı hissediyordum. Öğretmenimin bana büyük bir sorumluluk verdiğinin farkındaydım. Bu öksüz ve yetim yavrular bana emanetti. Emanete ihanet etmemeliydim. Öğretmenimizin bize öğrettiğine göre, emanete ihanet etmek münafıklık alametiydi. Emanetime sahip çıkmalıyım. Geceleri her uyandığımda, tuvalete gitme bahanesiyle samanlığa gidiyor, yavruları kontrol ediyordum. Onları yuvada gördükçe rahatlıyor, huzurlu bir şekilde uyuyordum.

Aradan tam bir hafta geçti. Yavrular yavaş yavaş gelişmiş ve serpilmişti. Her varışında onları yuvanın etrafında hoplayıp zıplarken buluyor, teker teker yakalayıp, tekrar yuvalarına bırakıyordum. Belli ki, uçma antrenmanlarına başlamışlar, yakında baba evinden gelin çıkan genç kızlar gibi, beni terk edeceklerdi. Üzülüyordum; çünkü yakında benden

ayrılacaklardı. Seviniyordum; çünkü onların korunmasına, büyüüp gelişmelerine çok yardımcı olmuştum. Sekizinci günü akşamüstü okuldan geldiğimde, okul çantamı bırakıp, samanlığa yöneldim. Akşama kadar, okulda onları özlüyordum. Aramızda büyük bir duygusal bağ oluşmuştu.

Tezkere dönüşü, sılaya dönen asker özlemiyle samanlığa koştum.

—Aman Allah'ım! Yavrular, yavrular yok!

Yavruları göremeyince beynimden vurulmuşa döndüm. Kalbimin ince ince sızladığını hissettim. Bir anda samanlığın penceresinin açık olduğunu fark ettim. Rahatlamıştım. Uçmuş olmalılar diye düşündüm. Ya uçmadılarsa, ya kediler girip yedilerse! Yok canım! uçmuşlardır. Benimle vedalaşmadan ha! İçime bir burukluk girmişti. Öğretmenime ne cevap verirdim. Emanetine sahip olamadım mı? Diyecektim? Hayır! Bu kadar vefasız olamazlar! Onları son defa görmeden öpüp koklamadan gidemezler, bu kalleşliği bana yapamazlardı. Oysa ben, onlara hem annelik hem de babalık yaptım. Babamın öksürmesiyle kendime geldim. İneklere saman almak için samanlığa geliyordu. Beni görünce şaşırды ve ekledi.

—Oğlum burada ne yapıyorsun?

—Hiç baba bir gürültü duydum da merak ettim.

Ruhumu saran hüznün bulutları, bütün benliğimi dağıtmış vaziyette, samanlığın kapısından çıkmak üzereydim ki, tavadan bir takım kuş civıltıları gelmeye başladı. Kafamı kaldırıp baktım. Yavruların tavan dilmelerinin üstünde andımızı söyleyen çocuklar gibi sıralandıkların gördüm. Dünyalar benim olmuştu. Kediler yememişti. Pencere açık olmasına rağmen gitmemişlerdi. Demek ki beni beklediler, vefasızlık yapmadılar, belki de bana teşekkür edip vedalaşmak istediler. Bu sırada babam, yavruları fark edip bağırma-ya başladı:

—Ulan! Bu kuşlar şimdi de samanlığa mı işgal ettiler?

Kiş kiş çölümen bulasalar. Defolun buradan! Yahu nedir bizim sizden çektiğimiz yetti artık! Yahu bak hala duruyorlar! Şimdi tek kırmayı getirip haddinizi bildireceğim ha!

Korkmuştum. Son defa yavrulara baktım. Sanki gitmek için benden bir işaret bekliyorlardı. İki elimi kaldırarak avuçlarımı üç defa şaklattım. Marş marş komutuyla tören geçişi yapan askerler gibi, arka arkaya pencereden uçup gittiler. Babam da söylenmeye devam ediyordu...

Arkalarından buğulu gözlerle bakakaldım. Belki de bu yavruları, bir daha asla göremeyecektim. Vücudumun yarısını mutluluk, diğer yarısını, ayrılığın verdiği hüznü kaplamıştı. Kim bilir, belki gelecek bahara yuva yapmak için tekrar dönerler. Gelseler bile ben tanıyamam ki, olsun. Yaşadıklarını bilmek, doğadaki milyonlarca serçenin arasında, onların özgürlüğe kanat çırtıklarını bilmek, huzur vericiydi. Dalmıştım. Gözlerim saman damının penceresinde sanki asılı kalmıştı. Bu sırada saman damının penceresi adeta büyük bir televizyon ekranına dönüştü. Öğretmenimin hayali, bir anda gözlerimin önünde beliriverdi. Gülümsüyordu. Belli ki, o da mutluydu. Bana verdiği görevin tamamlanmış olmasını görmek onu da en az benim kadar mutlu etmişti. O yüreği kadar sıcak avuçlarını yanaklarımda hissettim. Kadife yumuşaklığındaki sesiyle, şöyle söylüyordu:

—Bak gördün mü? İşte şimdi anne serçe seni affetti.

Sözlü sınavından en yüksek notu almış öğrenci mutluluğuyla, başımı hafifçe sallayarak gülümsedim. Söz veriyorum öğretmenim. Köy çocuklarından oluşturduğum, ”**Serçeleri yok etme kulübünün** “ adını ”**Hayvanları ve tabiatı koruma kulübü**” olarak değiştireceğim. Sen bize sevginin, merhametin ve şefkatin ne demek olduğunu, emanete nasıl sahip çıkılması gerektiğini ve en önemlisi de sorumluluk şuurunu yaşayarak öğrettin.

Teşekkürler Öğretmenim.

DİYARBAKIR**UNUTAMADIĞIM ÖĞRETMENİM**

Selma TEZOKUR

“Toplumun düşmanı cehalet, cehaletin düşmanı öğretmenlerdir... Benim asıl anlatılacak yanımda öğretmenliğimdir. Topluma, milletime ben, öğretmenlik yapabiliyorsam, beni onunla anlatın. Yoksa kazandığım zaferler, yaptığım öteki işlerle beni anlatmanız pek önemli değildir.” Başöğretmen M. Kemal Atatürk

1989 yılının yakıcı kış soğuşunun yaşandığı Şubat ayıydı. Üşüyen ellerimi kaloriferin petekleri üzerine koyarak ısıtmaya çalışıyordum. Oracıkta sanki annemin sıcaklığını arıyordum. Zira üşüdüğümde annem, ellerimi avuçlarının içine alır ılık nefesi ile yavaş yavaş ısıtırdı. Böylece hem ruhum sevgiyle ısınır, hem de ellerime canlılık gelirdi. Camın önünde ısınmaya çalışırken, valizini taşımakta güçlük çeken bir bayanın okul merdivenlerinden yukarı doğru çıktığını gördüm. Yeni bir arkadaş geliyor ümidiyle koşarak yanına gidip valizini taşımak için kendisine yardım etmek istediğimde, büyük bir nezaketle teşekkür ederek valizini kendi taşımaya devam etti. Yardımımı kabul etmediği için üzülmüştüm. Bir süre sonra Müdür Bey okulu gezdirirken “Öğretmen Hanım” hitabını duyunca onun yeni gelen öğretmenlerimizden biri olduğunu anladım. O, okulumuza gelen en genç öğretmen idi. Ufak tefek ve minyon yapısıyla bazı arkadaşlarımızdan daha küçük gösteriyordu.

Fizik derslerimize girmeye başlamıştı. Derste hiç oturmuyor, tahtada dersi hep yazarak anlatıyor, kavramları ve konuyu daha iyi anlayabilmemiz için sınıfta uygulamalar

yaptırıyor, öğrencileri devamlı derse katmaya çalışıyor, vel-hasil olanca gücüyle çabalıyordu. Mutlaka bir kaynak test kitabı aldırıyor, yeni üniteye geçmeden öğrenilen ünitenin bütün sorularını çözmemizi istiyordu. “Bilemedikleriniz için 24 saat hizmet sunan kaynağınız benim” diyordu...

Sayısal derslerimde başarılı değildim. Anlamada güçlük çekiyordum. Sözel derslerimde de pek başarılı değildim. İçinde bulunduğum halin buruk ezikliğini yaşıyordum. İsmim Neşe olduğu halde herkes neşesiz ve üzgün dolaştığımı söylüyordu. Artık okuyamayacağıma dair düşünceler beynimde arı kovanı gibi uğulduyordu... Derken bir hafta sonu her zaman olduğu gibi çoğu arkadaşımız çarşı iznine çıkmıştı. Bense oldukça moralsizdim ve okulun tozlu merdivenlerine oturmuş, kimseyi gözüm görmüyordu. Sanki düşüncelerim zaman makinesine binmiş bana geleceğimden karanlık kesitler sunuyordu. Arkamdan omzuma dokunma hissedince birden irkildim. Sema öğretmenimdi, bütün sevecenliği ve merhamet duygularıyla bana sesleniyordu:

- “Üzüntülü gibisin. Benimle paylaşmak ister misin? Belki bir çözüm buluruz. Ne dersin?” Onun bu samimiyetini ta içimde hissediyordum. Onun bu tevazulu ve içten hali beni gerçekten derinden etkiledi. Önce dereden tepeden konuştuğumuz için beni oldukça rahatlatmıştı. Sonra tekrar konuya girdi:

- “Sahi seni üzen mesele nedir”, dedi. Ben de mahçup bir eda ile:

- Öğretmenim çalışmama rağmen bir türlü başarılı olamıyorum. Bakınız şu sayfayı yedi seferdir okuyorum anlayamıyorum. İyice aşagılık kompleksine girdim. Öğretmenimiz bir soru sorduğunda düzgün cümle kuramıyorum. Galiba bu okulu bitiremeyeceğim, dedim. Öğretmenim ders dışında başka sorunlarımın olup olmadığını sordu... Olmadığını öğrenince; çalışmaya devam etmem gerektiğini, Allah'ın ça-

lışanların emeklerini hiçbir zaman zayi etmediğini, en büyük duanın çalışmak olduğunu ifade etti. Ardından çalışma teknikleri ile ilgili aşamalı olarak uygulama yaptırttı. Daha sonra kendisinin öğrenci iken yastık altı kitabı adını koyduğu Ali Fuat Başgil'in "Gençlerle Başbaşa" kitabını hediye etti. O kitaptan çok istifade ettim.

Dediklerini aynıyla uyguluyordum. Her geçen gün bana daha aydınlık ve ümit dolu geliyordu. Onunla beş dakika konuşmak en azından bir hafta azimli çalışma isteği veriyordu. Sadece bana değil diğer arkadaşlara da yardımcı olmaya çalışıyordu. Sloganınız Öğretmen Lisesini bitirince eve dönmek değil okula (Üniversiteye) gitmek olmalı diyordu. En ufak şahsi işlerinde dahi yardımı kabul etmiyordu. Hayır diyordu, senin kendine daha çok ihtiyacın var. Zinde olduğun en ufak zamanını bile geleceğin için harç yapacak ve üzerine bir tuğla koyup onunla yükseleceksiniz (çalışacaksınız) diyordu. Çalışmamıza kamçı olması amacıyla hepimize birer kavak ağacı diktirtmişti (bu arada kendisi de on tane dikmişti). Düzenli bakımını yaptığımızdan hepsi de tutmuştu. Artık diktiğimiz ağaçlar büyüyüp geliştikçe, bizim de çalışarak kendimizi geliştireceğimize inanıyorduk. Bütün bunlardan sonra anladım ki gerçekten öğretmen, taze ruhları işleyen bir usta imiş. Sema öğretmenimiz gibi nesilleri yoğuran; ülkeleri değil ama, gönülleri fetheden bir fatihmiş.

Çevremdekiler en çok çalışanın ben olduğumu, ama hâlâ yeterli başarıyı yakalayamadığımı söylüyorlardı. Umudumu asla kaybedip pes etmiyordum. İyice düşünmüş ve kararımı vermiştim. Öğretmen olacaktım hem de Sema Öğretmenim gibi. Onun özünde Osmanlı'nın yükselme dönemindeki ruh yatıyordu. İnsanları başarısıyla, dürüstlüğüyle, kimseye zarar vermemesiyle, yardımseverliliğiyle dahası güzel ahlâkiyla değerlendiriyordu. Öğretmenimizle 24 saat okul ve yatakhanedeydik. Geceleri saatini kurarak üç sefer yatak odalarını dolaşır, üstleri açık olanları anne şefkatiyle örter, pencereleri

kontrol eder en sonunda da dış kapıyı kontrol ederdi.

Akşam etüt bitmiş ve Sema öğretmenimiz okulu boşaltmak için sınıfları dolaşıyordu. Arkadaşlarımız son günlerde okul binasından yurt binasına kadar kovalamaca oyununu adet edinmişlerdi. Oyunda hızını alamayan arkadaşımız salonun giriş camına çarpmış, kırılan büyük bir cam parçasıyla avucunun içi boydan boya yarılmıştı. Sesleri işiten öğretmenimiz her zamanki gibi bir Hızır edasıyla merdivenlerden ikişer üçer atlayarak olay mahalline yetişmişti. Arkadaşımızın avucundaki etli kısım pörtlemiş müthiş kan akıyordu. Bitişik binadaki lojmanlardan hemşire ve şoförü çağırmamızı istedi. Hemen arkadaşımızın avucunu kıvrıp tülbendiyle tampon yaptı. Hemşire gelerek, epeyce dikiş atılması gerektiğini, ekip işi olduğunu, bu yaralanmanın kendisini aştığını, yaralının hemen acile götürülmesini söyledi. Tampon kaldırıldığında müthiş kan akıyordu. Öğretmenimiz, şoför servisi hazırlanana kadar dirsek üstüne turnike uyguladı. Kol duyarlılığını yitirince tecrübeli değilim diyerek hemen turnikeyi açarak tampon uygulamaya devam etti. Pansiyonu okul başkanına teslim ederek iki öğrenci ile birlikte servis otobüsüyle acile gidildi. Acilde genç bir doktor hemen eldivenlerini giyerek hemşire ve hasta bakıcıyı aradı. Doktor yaranın çok açıldığını yardımsız dikemeyeceğini ifade edince hemen öğretmenimiz yardım için girişti. Öğretmenimiz kesilen yerleri birbirine yaklaştırıyor doktor dikiyordu. Nihayet dikme işi bitince öğretmenimiz kendi varlığından haberi oldu ve elbiselerine boydan boya kan bulaşmış olduğunu ancak görebildi. “Maddi kirdir, telâfisi mümkün, iz bırakmaz” diye mırıldanıyordu. Doktor teşekkür ederek “Nadir rastladığım idealist hemşirelerdendiniz; keşke hemşire olsaydınız” diye iltifat etti. Oradaki herkeste tatlı bir gülümseme vardı. Benim gözlerim buğulanmıştı. Öğretmenimin ne kadar engin bir yüreği vardı Allah'ım! Öğretmenimiz gerçekten kendini tüketerek başkalarına ışık veren bir kandile benziyordu.

Ertesi gün öğleye doğru öğretmenimiz çarşıdan gelmişti. Eliyle kulağını tutuyordu, eşarby ise yer yer kan olmuştu. Sabahleyin ailesine telefon açmak için Postane'ye giderken Bingöl'ün buzlu kaldırımlarından kayarak düştüğünü, keskin bir buzun kulağını yırttığını, hastaneye giderek aynı doktora kulağına beş dikiş attırdığını söyleyince adeta donduk kaldık. Geçmiş olsun derken arkadaşım fısıltıyla yanımda “galiba dersimize giremez” dedi. Öğretmenimiz yürüdüğü yerden arkasına dönerek “Aynı şeyi doktor da dedi, rapor da yazacaktı kabul etmedim, öğleden sonra dersinize gireceğim” diyerek hızlıca yatakhaneye yürüdü... Okulda bakanlık müfettişlerinden teşekkür alan tek öğretmen idi. Laboratuvardaki deney düzeneklerini ve masasındaki basında çıkan eğitimle ilgili yayınları gören başmüfettişin çok şaşırdığını söylemişlerdi. Artık idealist kelimesinin anlamını kavramaya başlamıştım... Böylesine hakkını vererek öğretmenlik yapan idealist öğretmenleri gördükçe yeryüzünde öğretmenlikten daha onurlu bir meslek olmadığına inanmaya başladım.

Öğretmenimizin arada elini başının sol tarafına koyduğunu fark ediyordum. Okulda nöbetçi olduğu bir gün sordum: “Elinizi başınızın hep aynı bölgesine koyuyorsunuz, tikiniz mi var? Yoksa başınız mı ağrıyor?” dediğimde şunları anlattı: “Sizin yaşlarınızdaydım, Isparta'da öğretmen olmak ümidiyle Teknik Kız Meslek Lisesi'ne devam ediyordum. Hatırladığım kadarıyla 1981 yılının Kasım ayı ve günlerden Pazartesiydi. Yine kahvaltı ve komite işlerini bitirdikten sonra okula gitmek için yatakhaneyi boşaltıyorduk. O gün başımızda çocuk gelişimi öğretmeni nöbet tutuyordu. 1.70 – 1.75 boylarında, iri yarı, 40 yaşlarında bir hanımefendiydi. Sınırlı bir hanımdı. “Yine telaşla her zamanki gibi başımı örtterek yatakhaneyi terk ediyordum. Yatakhane ile okulumuz arası 6-7 dakika kadar tutuyordu. Tam bu sırada üst katlarımızda öğretim gören ortaokullar da bayrak töreni için dizilmişler, bizim çıkmamızı bekliyorlardı. Aniden nöbetçi öğretmeni-

min haykırışını duydum. O anda arkamdan bir elin kafama balyoz gibi inerek başörtümün paçavra gibi çekiştirildiğini bütün varlığımla hissediyordum. Başörtüm ilk çekiştirilmesiyle başımdan çıkmadı. Çünkü boynumun altına iki düğüm atarak bağlamıştım. İyice asılmasıyla geri geri adım atmak zorunda kaldım. Başım aniden leylek başı gibi arkaya gitti. Nihayet anlık çekiştirmelerle başörtüm elinde kaldı. “Bir daha bunu başında görmeyeceğim” diye haykırdı ve örtümü yüzüme çarptı. Başörtüsünden saçlarım dökülüyordu. Dışarıda hiç kıpırdamadan düğümleri açarak, örtümü ikiye katlayıp –Bayada örteceğim- diye sinirli bir şekilde bağurdım. Çevremde herkes zaman makinesinde dondurulmuş gibi bizi izliyorlardı. Bütün ortaokul öğrencileri İstiklâl Marşı için hazırды. Öğretmenler de sınıfların arkalarına dizilmişti. Sanki insanlık dramının sahnesinden bir kesit seyrediyorlardı. Koşarak okula vardım. Bir kuş gibi çırpınan kalbimin çarpıntıları bir süre geçmedi. Gözümde yaşlar akıyordu, elimde olmadan. Ayrıca başımın sol tarafında git gide artan acılar vardı. Okulun dış kapısından içeri girerken başörtümü açınca örüklerimden bir kısmının sarktığını gördüm. Bütün vücudum hala titriyordu. Vücudumun niçin bu kadar çaresiz titrediğini elimi başıma götürdüğünde anladım. Elim ileri geri kendiliğinden hareket ediyordu. Parmaklarımın ıslanmışlığını ve başımın pütürleştiğini hissettim. İçimde korku asla yoktu. Ama bu tür olayların neden ve niçinlerini kavrayacak kadar olgunlukta yoktu. O günden sonra saçlarımın kökünden yolunduğu bu bölgede sızılar hissettiğim için saçlarımı kısacık keserim. Artık hiç uzatamıyorum... Bu anısını anlatırken gözlerinden billur damlasını andıran iki damla gözyaşının gönlünün ta derinliklerinden koparak yanaklarından süzülmekte olduğunu gördüm... On dört yaşındaki ufak tefek bir öğrenciye yapılan bu muameleyi reva gören bayan belki yeter derecede eğitime sahip olmuş ki, çevresindeki insanları gereğinden büyük görmüyor. Fakat bilgeliği sağlaya-

cak kadar da eğitimi olmadığı için, ne yazık ki onları küçük görme yanlışına düşebiliyordu. Sema öğretmenimle üç yıl boyunca birçok anılarımız oldu.

Nihayetinde üniversite sınavlarına girdik. Sonunda ruhumda yaşattığım en mutlu haberi aldım. Eğitim Fakültesini kazanmıştım. Öğretmen olacağımın haberini ilk olarak Sema öğretmenimle paylaştım. O da “Beni hiçbir maddiyat bu derece sevindiremezdi, Allah yolunu açık eylesin” diyerek duada bulundu. Çok zeki görünen fakat az çalışan arkadaşlarımız kazanamamıştı. Onlar adına üzüldüm, hâlbuki öğretmenimiz onları da uyardı. Faydalanabilselerdi ne iyi olurdu. Bana çalışma aşkını veren ve öğretmenliği sevdiiren öğretmenimi hiç unutamıyorum. Son olarak okuluma diplomamı almaya gitmiştim. Koşarak diktiğimiz fidanların yanına gittiğimde içimi tatlı bir hüznün kaplamıştı. Parmak kalınlığında diktiğimiz kavak fidanları, gölgesinde dinlenilebilen bilek kalınlığında ağaçlar olmuşlardı. Ben öğretmenimin bana yaptığı yardımlar sayesinde üniversiteye, öğretmenimiz de Konya’ya tayin olmuştu. Onu karşılaştığı zorluklar engelleyemiyordu. Çumra İmam-Hatip Lisesi’nde fizik derslerine giriyordu. Okulun fizik dersleri az olduğundan hafta sonları da ek ders veriyordu. Dershaneye giden öğrencileri fizik testlerinde sıfır yanlış çıkarıyorlardı. Beş yıl emek döktüğü öğrencileri katsayı engeline takılınca okulda ağladığını söylediler. Arkasından 28 Şubat süreciyle başörtülü diye sürgün edildiğini iki yıl sonra da 2000 yılının Kasımında görevinden alındığını öğrendim. O zaman da ben hüngür hüngür ağlamıştım. O öğrencileri için evrensel davranan kuşatıcı bir ışıktı. O bizim için bir baba, bir anne gibiydi. Ümitsizlik denizinde çırpınırken bizlere umuda yolculuğu öğretmişti. Paramız olmadığında bize para, giyeceğimiz olmadığında kendi elbiselerinden giysi verirdi. Hep şunu söylerdi. “İyi ki öğretmen olmuşum. Dünyaya bir değil yüz kere gelsem bile yine öğretmen olmak isterdim.” Şimdi ben dua ediyorum.

Benim gibi daha yüzlerce öğrenciye ışık tutabilecek bu öğretmenimi Allah tekrar öğrencilerine kavuştursun!

Milletleri kurtaranlar yalnız ve ancak öğretmenlerdir... Öğretmenler!. Sarsılmaz imanla sizi izleyeceğiz ve karşılaştığınız bütün engelleri kaldıracacağız. Öğretmenler, yeni nesil sizlerin eseri olacaktır... Dünyanın her yerinde öğretmenler, toplumun en fedakâr ve saygıdeğer insanlarıdır...

DÜZCE

HÂLÂ SAKLIYORUM AYDINLIĞINIZI

Duygu ÇİLOĞLU

Siz yokken her şey öylesine renksizdi ki... Gelişiniz ile okulumuzun gri duvarlarına, boyaları dökülmüş eski kapılarına renk gelmişti. Gelişiniz bahardan bir parçaydı sanki. Hep düşünürdüm bir kutu boya, bir boya fırçası yeterdi renksiz kasvetli okulumuzu renklendirmeye. Oysa sizin elinizde ne bir boya kutusu ne de bir boya fırçası vardı sevgili öğretmenim. Yüzünüzdeki tebessüm, dilinizdeki tatlılık, okulumuza bahar mevsiminden bir buket sunmuştu adeta. Gelişiniz ile bahar geldi dünyama.

1996 yılının Kasım ayı. Yine bir okul günü. Yüzünüzden hiç eksilmeyen o gülümsemeyle sınıfımıza geldiniz. Öğrencilerine değer veren, bilgisini ilginç yöntemlerle harmanlayarak kullanabilen, ilgi ve sevgisini öğrencilerinden esirgemeyen, dersini hoş esprilerle ve ilginç mimikleriyle işleyen, öğrencilerine eşit davrandığı gibi okuldaki herkese aynı eşitliği ve sevecenliği gösteren yapınızı keşfettiğim gün başlamıştı size olan hayranlığım. Okulun kocaman demir kapısından içeri girdiğiniz andan itibaren kantinciye, hademelere, öğrencilere, öğretmenlere selam verirdiniz. Bu yaklaşımınız beni çok etkilerdi. Çünkü gördüğüm, tanıdığım öğretmenlerin çoğu değil hademelere, öğrencilerine bile selam vermeden geçip giderlerdi sevgili öğretmenim. Oysa siz farklıydınız. Alçakgönüllü bir matematik öğretmeniydiniz.

Sınıfımız sizin susun demenize gerek kalmadan susardı. Öyle saygı duyardık ki size, bu saygımızın karşılığını da

öğrencilerinizi hafife almayan, derste onlara da söz hakkı veren, başarıyı takdir eden, öğrenciyi bir birey olarak kabul eden davranışlarınızdan fazlası ile görürdük. O yıllarda sizin gibi öğretmenler eleştiriliyordu. Siz de onları eleştirir ve öğrencilerinize daha da sahip çıkardınız. Onlar sizin için yetiştirilmeyi beklenen filizlerdi! Sizinle geçirdiğim o güzel okul günlerinin dışında beni üzen günler de vardı...

Günler... Sevimsiz gecelere bağlanan günler... Babamın aşığılamaları ve soğuk yatağımın kimsesizliğini yastığımda sabahlatan gözyaşları...

Sizinle dertleştiğim o gün kendimi çok güçsüz hissediyordum. Babamın bana her defasında "Sen bir şey olamazsın!" diye başlayan cümlelerini sizinle paylaştığımda sabırla beni dinledikten sonra babamla görüşeceğinizi bildirdiniz. Önce biraz endişelenmişim ama görüşmenizi takip eden gece bu endişemin yersiz olduğumu fark ettim. Çünkü babam ilk defa beni ilgiyle dinlemişti. O zaman sekizinci sınıftaydım ve uzun zamandan beri ilk kez babamla konuşuyordum. O gece babam için bir anlamım olduğunu hissettim ve gözyaşları içinde size kocaman bir teşekkür ettim, ta yüreğimden. Ertesi gün bir buket nergis getirmiştim sizin için. Nergis en sevdiğim çiçektir.

Sizi her geçen gün biraz daha keşfediyordum ve beni şefkatinizle, ilginizle, derslerinize karşı göstermiş olduğunuz sorumluluğunuzla biraz daha hayata bağladığınızı hissediyordum. Çünkü sizde gördüğüm yaşama sevinci inanın bütün sınıfımıza yayılıyordu. Bu değişimi sınıfımızın gün be gün artan başarısı ispatlamaya yeterdi.

Öğretmenlik... Ana sınıfından bu yana "Büyüyünce ne olmak istiyorsun?" sorularına verdiğim yanıt utangaç bir tavırla "Öğretmen olmak istiyorum." idi. Artık çocukça bir istek değildi bu. Ben hayatımı öğretmen olarak kazanmalıydım. Yetiştireceğim öğrencilerim bana güç vermeliydi, tıpkı

size verdiği gibi. Bu duygu sizin etkinizle daha da pekişmişti sevgili öğretmenim. Her şey bir yana artık kendime değer veriyordum. Şu üç sihirli kelime sizin o tertemiz kalbinizden bütün ruhuma akmıştı adeta: ‘Sevgi’, ‘İlgi’ ve ‘Bilgi’. Yeniden nefes aldığımı hissediyordum her geçen gün.

Daha ne güzel yanlarınız vardı. Hepsini bir bir keşfediyordum. Mesela öğrencilerinizi rencide edici sözler söylediğinizi hiç duymazdık. Birçok öğretmenin yaptığı gibi notu silah olarak kullanmazdınız. Kitaba mahkum değil de derse hakim oluşunuzla dersin nasıl bittiğini anlayamazdık. Ne güzel de söylediniz “Birbirinize daima saygı çerçevesinde davranın.” diye ve nedenini de hemen açıklardınız.

Bir gün iki arkadaşımız tartışmıştı. Erkek arkadaşlarımızdan biri bayan arkadaşımıza kaba davranmıştı. O yapıcı tavrınız ile erkek arkadaşımıza dönerek “Sana iki cümle söyleyeceğim, hangisini beğendiğini söyleyeceksin.” dediniz. “Şu kalemi ver!”, “Şu kalemi alabilir miyim?” arkadaşımız ikinci cümleyi tercih etti ve hatasını anladı. Kız arkadaşımızdan özür diledi. Problem çözülmüş ve tatlıya bağlanmıştı her şey.

İşte bir kez daha şaşırtmıştınız beni, öğretmenim. Oysa, genelde öğretmenler böyle bir durum karşısında bağırır, kızar ve hiç kimse olayın ne olduğunu anlayamadan, çözümsüz bir şekilde derse devam edilirdi. Sizin ise olaylara yaklaşımınız ve her olaydan bir ders çıkarmamızı sağlamanız çok hoştu. Belki birçok arkadaşımın gözünden kaçmıştı ama benim dikkatimi çeken bir durum daha vardı. Bizleri çocuk olarak görmediğinizi keşfetmiştim bir gün. Ne muhteşem bir duyguydu bu. Ergenliğin karmaşık dönemlerinden biri olan sekizinci sınıfın problemlerini, hüznelerini, sıkıntılarını atlatma çabasında, bizleri anlayan bir insan vardı karşımızda. Bize içinde bulunduğumuz dönem ile ilgili bilgi veren bir öğretmen vardı. O zamanlarda, böyle bir davranışı ne ailemden ne de diğer arkadaşarımdan görmüştüm. Siz,

bize hem matematik öğretiyor hem de içinde bulunduğumuz bedensel ve ruhsal değişimlerin yaşadığı problemleri göz ardı etmiyordunuz. Bu durumun önemini şu an daha iyi anlıyorum.

Size olan hayranlığım giderek artıyordu sevgili öğretmenim. Sizin mesleğinizi icra yöntemlerinize, bilginize, o tatlı yüreğinizde beslediğiniz şefkatle bütünleşen insani davranışlarınıza hayrandım. Sayıları ilk defa sizinle bu kadar çok sevmiştim. Gökkuşağının bütün renklerini içinde barındıran kalemlerle işlemiştik o gün konumuzu. Üçgenler, sınıfta hayali olarak yaptığımız pastanın dilimleri oluyordu. Problemlerdeki cümleler hayatımızın bir parçasıydı. Sanki matematik işlemiyor da oyun oynuyorduk. Sanki defterimizi dolduran sayılar değil de gök kuşağından bir demetti. Dün gibi aklımda yaş problemlerindeki anneanne ve onun yaramaz torunu. Ya havuz problemlerindeki havuzların beşte birini dolduran renkli sıvılar! En çok sevdiğim de sizin derse elinizde o günkü konuların açıklamasının olduğu, çözeceğimiz soruların bulunduğu minik minik hazırlanmış kağıtlarla gelmenizdi. Her kağıttan ne çıkacağını merakla beklerken, dersin nasıl geçtiğini ve o konuları nasıl işlediğimizi anlayamazdık. Halimiz coşkun akan ırmaklardan farksız değildi.

Sizi öyle çok seviyordum ki, bende bıraktığınız izler saymakla bitmez doğrusu. Sizinle, sınıfımızda korkudan eser kalmazdı. Saygı ve sevgi kelimesinin güven veren tılsımı dolaşırdı öğrencilerinizle aranızda. İkna gücünüz, sabır ve fedakarlığınız bizlere ahlaklı, saygı ve sevgi dolu birer birey olmanın getireceği güzellikleri, faziletleri anlatmanız...

Çocukluğumdan beri özendiğim bu meslek, benim için artık bir özentiden çok şiddetli bir isteğe dönüşmüştü. İlkokul birinci sınıfta yaptığım gibi, yastıkları öğrenci diye divanın üzerine dizip, cama ispirotlu kalemlerle harfleri sayıları yazmıyordum, yastıklara andımızı okutmuyordum belki ama bundan daha şiddetli bir arzu vardı içimde öğretmenliğe

karşı. Size hayrandım. Sınıftan her çıkışınızda ruhunuzdaki huzuru, öğretebilmenin verdiği mutluluğu, vicdanınızdaki rahatlığı hissedebiliyordum.

Size bir gün öğretmen olma isteğimden bahsetmiştim. Önce insanları sevmelisin, demiştiniz. Çünkü sizin için, öğretmenlik her şeyden önce insanları sevme sanatıydı. Hayatın sadece derslerden ibaret olmadığından, sevgi pastasından her insanın nasibini alması gerektiğinden, başarıma duygunun eşsiz hazzını öğrencilere tattırmanın verdiği huzuru yaşamam gerektiğinden bahsetmiştiniz bana. Bir öğretmenin sınıftaki verimi, çalışma ortamındaki başarısı, onca yorgunluğuna rağmen evine vardığında hissettiği huzur... Başını yastığına koyduğunda kendisine emanet edilmiş yüzlerce çocuğun sorumluluğunu, tüm fedakarlık ve azmi ile kabul edip, genç beyinleri geleceğe taşımanın yaşattığı mutluluk... İşte tüm bunlar bir öğretmenin hayatındaki önemli başarı basamaklarıdır, derdiniz.

Şu an bir Fen Bilgisi öğretmeniyim. Babam her daim “Senden bir şey olmaz” cümlesini kullandıysa da artık ben bir öğretmenim. Hayatıma kattığınız güzellikler öylesine çok ki anlatmakla bitmez. Kendime güvenmeyi ve hedeflerimden asla vazgeçmemeyi de sizden öğrendim.

Ama biliyor musunuz canım öğretmenim; zaman kendi halinde dönen bir topaç gibi yaşlanmaya mahkummuş ve ayrılık zamansız bir isyan etmeymiş dönüşü olmayan gidişinize. Kader sessiz ağlamaların mahzun a sığınan bir cüceymiş ve yıldızlar pamuk prenseslerin beyazıyla aydınlanmış. Aydınlık, sadece tek bir ‘aferin’ beklememiş babandan ve hayat kutusu açılmamış armağanlar getirirmiş her bekleyişinin ardından. Bu bazen çözen için renkli kağıtlar üzerine özenle hazırlanmış pembe soru kağıtları olurmuş ve bazen de asla çözemeyeceğin bir ölüm ilanı. Yalnızlığım, belki her isyan edişinde suskun karanlıklara saplandığın bir hikaye, belki bir tek sizin aydınlığınızda anlam kazanan gözyaşlarıymış ve

zor değilmiş hiçbir Şey. Zor değilmiş hayat. Hayat aslında bir ölümle anlamaşacak kadar basitmiş.

Sabırla içime gmdm bende bıraktıklarınızı canım ğretmenim. Hala saklıyorum pembe kurdeleli soru kağıtlarınızı. Hala saklıyorum aydınlığınızı. Sorularınız her harfinde kaleminizden bir iz var, tıpkı sizden bana kalan izler gibi... Ama artık biliyorum işte, biliyorum... Zor değilmiş hayat.

EDİRNE

UĞUR'SUZ BİR FAZIL BEY ANISI

Hasan AVCU

Öğretmenlik hayatına başlangıcımın ilk yılıydı. İlk yılın zorluklarını tüm öğretmenler gibi ben de yaşadım. Unutmadığım, hala düşündükçe işin içinden bir türlü çıkamadığım bir anımı anlatmak, sizlerle paylaşmak istiyorum. Yazıp yazmama konusunda ne kadar kararsız olsam da aradan sekiz yıl geçmiş olsa da, o günleri hatırlamak istemesem de içimde derin bir köşemde şu ana kadar sır olarak duruyor olsa da, bundan sonra bir çok insanın okuyacağı bir anı olduğundan hiç şüphem yok. Okurken bile böyle bir şey olur mu diyeceksiniz;ama oldu.

Dershanede çalıştığım göreve başladığım ilk yılımdı. Bir de İstanbul gibi büyük bir metropol de görev yapmak benim için daha da zordu. Dersine girdiğim ilk günden beri dikkatimi çeken bir öğrenci vardı. Evet o sınıfta sadece o dikkatimi çekiyordu. İsmi Uğur'du Diğer öğrencilerin hepsi sıradan dershaneye gelmek için gelen öğrencilerden oluşuyordu. Aynı zamanda Uğur bu sene benim gibi dershanede yeni göreve başlayan felsefe öğretmeni Fazıl Beyin çocuğuydu. Sanki veliler öğrencilerini;ben babalık görevini yaptım seni dershaneye de gönderdim, kazanamazsan sonra canını okurum ben vicdanen çok rahatım havasındaydılar. Mesleğimin ilk yılında ders anlatma hırsıyla yanan bir öğretmen olarak dershanede bu manzarayla karşılaşınca çok üzüldüm. Hatta Fazıl Bey'e böyle bir evlat yetiştirdiğin için çok şanslısınız demiştim.

Böyle bir sınıf ortamında Uğur sürekli dikkatimi çekiyordu. Konuşmaları, hareketleri, bana yaklaşımı, giyiniş tarzı, sıradaki masum oturuşu kısaca her şeyi ile diğer öğrencilerden farklıydı. O da benim gibi bu dershanede ilk senesini yaşıyordu. Uğur’la tanışmamız bir ayı tam doldurmuştu, her şey yolunda gidiyordu. Tâ ki kasımın ilk haftası perşembe günü yanıma gelinceye kadar...

-‘Hocam sizinle bir konu hakkında müsaitseniz konuşmak istiyorum’ dedi. -‘Tabi oğlum koridora çıkalım’ dedim. -‘Hocam bir yerde oturarak konuşsak daha iyi olacak’ dedi. Kütüphaneye gittik. -‘Hocam size bir şeyi söylemek anlatmak istiyorum, sizi kendime yakın gördüğüm için sizinle amansız bir derdimi paylaşmak istiyorum dedi. Hayırdır oğlum dedim. -‘Ama şimdilik kimseye anlatmayacağınıza söz verin, kendimi hazır hissetmiyorum’ dedi. Ben iyice meraklanmaya başladım. hadi artık neyse söyle kimseye söylemeyeceğim söz dedim. Aslına bakarsak herkese ve özellikle bir ay içinde tanıdığım bir insana kolay kolay söz vermem. Bir de ders hane öğretmeni Fazıl Bey in çocuğu olmasından dolayı ona söz verdim. Uğur’un gözleri yaşardı, yavaş yavaş damlalar gözünden süzölmeye başladı. Daha da meraklanmaya başladım. -‘Hocam dün öğrendim, lösemi hastalığına yakalanmışım, kısa bir zaman içinde ölecekmişim’ dedi. Ve hüngür hüngür ağlamaya başladı. Duyunca büyük bir şok yaşadım, uzun bir süre konuşamadım. -‘Arkadaşlarım bilsin, bana acıma duygusuyla baksın istemiyorum’ dedi. Hatta babama bile size söylediğimi lütfen söylemeyin dedi.

Bir hafta kendime geledim. Ve kendime şu soruları durmadan sordum. Bu acısını ilk benimle niye paylaştı? Niye daha kıdemli öğretmenlere gitmedi de bir aylık öğretmene yani bana derdini anlatmak için geldi? Çünkü ben ona ne kadar yardımcı olabilirdim ki?Benden medet umacak ona sınıfta bir ay içinde ne verdim ki? Ve bundan sonra ona nasıl yardımcı olabilirim diye düşüncelere dalmaya başladım. On

dokuz yaşında bir gence amansız bir hastalığın kucağında ona ne gibi faydam dokunabilirdi. Niye ben, niye ben, niye ben... Niye beni seçti Uğur? Evet bu sorunun cevabi bence çok önemliydi. İlerde cevabını öğrenecektim ama geç kalmış olacaktım. Belki siz de merak etmeye başladınız. Zaten insanın başına ya meraktan ya da merhametten bir şey gelirmiş desem doğru demiş olurum bence.

İki gün sonra dayanamadım babası Fazıl Bey'in yanına gittim. Camın kenarında sigarası elinde dışarıya efkarlı efkarlı bakıyordu. Hocam nasılsınız dedim. Nasıl olsun iyidir herhalde dedi. Hocam İnşallah her şey yoluna girecektir dedim. Yoksa sana Uğur bir şeyler mi söyledi dedi. Evet hocam derdiniz çok büyük, size Allah'tan büyük sabır diliyorum dedim. Yapabileceğim bir şey varsa söyleyin dedim. Ne diyeyim ki oğlum gözlerimin önünde eriyip yok olup gidecek dedi. Tedavisi çok pahalıymış, inşallah işin üstesinden gelirim dedi. Derdi veren Allah dermanı da verir dedim. Daha fazla yanında duramadım. Fazıl Bey'i ağlamaklı gözlerle yalnız bıraktım.

Dershanedeki öğretmenlerin daha haberi yoktu. Diğer öğretmenlere bahsetsem mi diye düşündüm. Ayrıca otuz yedi kişilik öğretmen kadrosu içinde bu acı dramatik tablodan sadece benim haberim vardı. Bence diğer öğretmenlerle konuşup Fazıl Bey'e maddi ve manevi yardımda bulunmamız bu zor günlerde onu yalnız bırakmamamız gerekiyordu. O da bizim yerimizde olsaydı aynı şeyi yapardı diye düşünüyordum. Ve bu durumu ilk müdüre açtım. Niye Fazıl Bey bu durumu bana anlatmadı dedi. Duygusal, onurlu bir insan olduğu için olsa gerek dedim. Müdür fazıl Bey'in olmadığı bir gün akşam üzeri tüm öğretmenleri topladı. Öğretmen arkadaşımızın çocuğunun amansız bir derde düştüğünü, aynı zamanda dershanemizde öğrenci olduğunu belirtti. Müdür Uğur'dan derslane ücretini almayacağını, Fazıl Bey'e bir yıllık masşını peşin vereceğini bir de 1000 euro yardımda

bulunacağını belirtti. Sizler de üzerinize düşeni yapacağınızdan eminim dedi. İlk ortaya ben atıldım. Bir aylık maaşımı Uğur'un tedavi giderleri için veriyorum dedim(sanki çok zenginmişim gibi). Diğer öğretmen arkadaşlarda bana ayak uydurmak zorunda kaldı. Daha dün göreve başlayan bir öğretmen böyle bir yardım da bulunuyorsa bizler de bu duruma ayak uydurmak zorundayız imajı ortaya çıktı. Sadece üç öğretmen arkadaş az miktarda para yardımında bulundu. onlarında maddi sıkıntısı olmasaydı belki de bir maaş oranında para yardımında bulunacaklardı. Kendi aramızda dokuz bin euro civarında para topladık.

Uğur ve babası bir hafta dershaneye gelmedi. Müdürün dediğine göre doğru hastaneyi, doğru doktoru bulmak için izin aldıklarını söyledi. Bir hafta sonra Uğur saçlarını kazımış, yüzü sanki daha da sararmış bir şekilde geldi. Arkadaşlarına hastalığından bahsetmedik. Fazıl Bey daha da bitkin bir hale düşmüş, düşünceli, karamsar dalıp dalıp giden bir ruh hali üzerine tasavvur etmişti. Dershane müdürü aramızda topladığımız paraları hepimizin huzurunda küçük bir konuşma eşliğinde verdi. Şekilden şekile giriyordu. Kimse Fazıl Hocanın yerinde olmak istemezdi. Dershanede hepimizin huzuru neşesi kaçtı. Belki dershanede görevli Fazıl Beyin çocuğu olmasaydı veya çocuğu dershanede gözümüzün önünde olmasaydı bu kadar etkilenmezdik diye düşünüyorum. Belki bu para da toplanmazdı.

Aradan bir ay geçti Fazıl Bey arabasını sattığını memleketteki beş on dönüm tarlayı satılığa çıkardığını bankadan kredi çektiğini söyledi. Hastalığın çok masraflı olduğunu zaten hepimiz biliyorduk. Fazıl Bey'e çok para lazımdı. Ama elimizden hiçbir şey gelmiyordu. Eniştemin çevresi geniş olduğu için ondan belki bir yardım bulurum düşüncesiyle Fazıl Bey'in durumunu anlattım. Eniştemin vasıtasıyla bir tekstil alanında çalışan iş adamı on bin euro tutarında bir çek vereceğini söyledi. Böyle bir yardıma vesile olmam beni

tarifi edilmeyecek şekilde mutlu etti. Bu çeki Fazıl Bey'le iş adamın fabrikasına giderek aldık. Hatta oranın bir yerel gazetesi bile bizi yardım çekini alırken fotoğraflarımızı çekecek haber yaptı. Fakat Fazıl Bey haber olmaktan, reklamın yapılmasından hiç hoşnut değildi. Gazeteye haber olmak onun gururunu, onurunu zedelediğini düşünüyordu. Fazıl hocamın böyle düşünmesinin yersiz olduğunu ona küçük yaşla defalarca anlatarak teselli etmeye çalışıyordum. Her teselli etmeye kalkışında gözleri doluyordu. Bana durmadan Allah Razı olsun diyordu. Yaş yirmi iki, öğretmenliğimin ilk yılı benim aklımda Fazıl Öğretmen ve lösemi çocuğu Uğur. Zaman hızlı akıyordu, kendime gelip mesleğime dört elle sarılmalıydım. İlahi takdirin karşısında kimse duramazdı. Bu dert karşısında Fazıl hoca ve oğlu büyük bir imtihandan geçiyordu. Bizlerde seyirciydik, halimize daha çok şükreder olduk. Uğur artık dershaneye ağız maskesiyle gelmeye başladı. Arkadaşları da böylece hastalığını öğrenmiş oldu. Uğur artık dershaneye gelmek istemediğini hayattan iyice soğuduğunu belirterek, şubat ayından itibaren dershaneye gelmemeye başladı. Durumunu Fazıl Bey'den babasından öğreniyorduk. Fazıl Bey çocuğunu annesiyle beraber tedavisi için memleketi Malatya'ya İnönü araştırma hastanesine gönderdiğini söyledi. İstanbul'da olsaydı arada ziyarete gider, hal hatır sorardık. Artık Allah yardımcısı olsun diyorduk.

Nisan ayının sonlarıydı. Öğretmenler odasında yanımızda Fazıl Bey'e telefon geldi. Telefonda ne konuştular bilmiyoruz ama. Fazıl Bey'i aylardan beri böyle görmemiştik. Allah'ım sana şükürler olsun diye bağırdı. Uğurun tedavisi yanıt vermiş ve hızla iyileşiyormuş. Aynı Türk filmlerinde olduğu gibi. Ağzımız açık kaldı. Sanki bizler Uğur'un ölümünü bekliyormuşuz da böyle bir haber duyunca hepimiz şaşırдық. Bu kadar çabuk Uğur'un iyileşmesini beklemiyorduk. Sevinelim mi sevinmeliyim mi? Diye bir ara düşünceye bile daldım. Ya bir şakaysa, ya Fazıl Bey'i avutmak için

Malatya'dan gelen asılsız bir haberse. Belki de Uğur öldü. Kafam o kadar karıştı ki, utanmasam Uğur bu kadar çabuk iyileşemez diyesim geldi. Sonra yavaş yavaş Uğur'un iyileştigine inanmaya başladım. Bu haberi duyduğum günün gecesi unutamayacağım bir rüya gördüm. Fazıl Bey'in kafasındaki saçlar kazınmış, ağzında lösemi maskesi, yaprakları dökülmüş kuru bir ağacın altında elinde kürekle bir şeyler yaparken görüyorum. Bir mezar açmış ve içinde birisi vardı. Mezarın içindekine dikkatlice bakınca siyah bir kefene sarılmış, bir gözü akmış Fazıl Bey'in ta kendisiydi. Hocam ne yaptınız siz, kendi kendinizi nasıl gömersiniz dedim. Bana öyle bir cevap verdi ki...(Bu cevabı burada kesinlikle yazmak istemiyorum. Gerekirse ağızdan söylerim)Kan ter içinde nefes nefese uyandım. Rühayı enişteme ve ablama anlattım. Kötü bir rüya olduğu için başka kimseye anlatmadım. Şimdi ise tüm Türkiye'ye anlatıyorum yorumunu iyi yapsın iyi bir ders çıkarsın diye. Niye mi ders çıkarsın? İşte unutamadığım biricik öğretmenim Fazıl Bey(!)

Fazıl Bey elli yaşlarında beyefendi hasta çocuğunu iyileştirmeye çalışan vefakar bir öğretmen ve babaydı. Herkes öyle biliyordu. Bir de bilmediğimiz birçok şey vardı. İleriki zaman diliminde Fazıl Bey'in, Bey sıfatı atılacak, o sıfatın yerine üçkağıtçı gelecekti. Uğur diye bir oğlu olmadığını, lösemi hastalığı ise oyunun büyük bir parçası olduğu ortaya çıkacaktı. Ama biz keriz merhametli öğretmenler, Öğretmenim, hocam Fazıl Bey dediğimiz kişinin üniversite mezunu bile olmadığını öğrenecektik; keşke hiçbir şey öğrenmez olsaydık. Yılların dolandırıcısı bizim dershaneyi mesken etmiş de farkında değildik. Uğur iyileşmiş her şey yoluna girmişti. Bu muhabbetler nereden çıktı durup dururken. Fazıl Bey bu üçkağıt işinde neyi yanlış hesaplamıştı da yakayı ele vermişti. İş adamından çeki almaya gittiğimizde gazetecilerin orda olacağını bilmiyorduk. Orda çekilen fotoğrafların yerel bir gazeteye çıkması Fazıl Bey'in sonunu getirmişti. Zaten o gün

fotoğraf çekilirken ruh hali çok bozuktu. Fazıl üçkağıtçısının gözlerinin lens, saçlarının ektirme, burnunun da estetik olduğunu yine sonradan öğrendik. Sahte nüfus kağıtları, diplomalar düzenlemiş, öğretmenlik branşı olarak da felsefeyi seçmişti. Bütün yıl öğrencilere sahtekarlığın felsefesinden başka bir şey anlatmamıştır herhalde.

Dershane müdürünü bile sahte referans bilgileri ve diplomaları ile kandırıp dershaneye felsefe öğretmeni olarak girmiş biri aynı zamanda dışarıda bu kimliği kullanarak birçok esnaftan çocuğum hasta diyerek para toplamış. Daha önceleri de emlak piyasasında olmayan daireleri, binaları büyük gazetelere ilan vererek, zengin semtlerde ofis kiralararak satmış. Yani tam dört dörtlük bir üçkağıtçıymış. O da İstanbul'da öğretmenlik hayatımın ilk yılında bula bula beni buldu. Bu olay dershane hayatından soğumama Milli Eğitimin kadrolarına geçmeme vesile oldu. Böyle profesyonel sabıkalı, meşhur bir üçkağıtçıyla tanışmak herkese nasip olmaz. Giden paralarım hiç üzülmedim de, iş adamına karşı çok mahcup olduğumu her saniye hala hissedirim. İnşallah bana hakkını helal etmiştir diye düşünüyorum. Eniştem durumu ne kadar ona izah etti bilemiyorum ama bende kesin hakkı olduğunu düşünüyorum. Bu olaya ben vesile oldum çünkü. İş yerine gitmeyi çok düşündüm, cesaret edemedim. Zaten olaydan üç yıl sonra vefat etti. Mekanı cennet olsun.

Bir mahzun, bir mazlum olan Uğur'a ne oldu peki? Nasıl rolüne bu kadar sınıksız sarılabildi? Ve dershaneenin en çömez öğretmenini kullanarak oyunu nasıl kurguladılar ki beni bir numaralı adamı yaptılar? Bir yerden dinamiti yakmaları gerekiyordu, onların senaryolarını kendileri değil benim gibi genç, mesleğin ilk yılında olan, idealist, içinde Allah korkusunu taşıyan birisi yapmalıydı. O keriz de maalesef anlı şanlı bendim. Peki o göz yaşlarını nasıl akıttılar? Hem de hüngür hüngür akan yaşlar, Uğur'un bana sarılması, Fazıl üçkağıtçısının sürekli nemli gözlerle dolaşması, aylarca

bir falso vermemesi...Tek kelimeyle muhteşemdiler. Onları ölünceye kadar ayakta alkışlayacağım. Daha yazılacak çok şeyler var. Bazı yerlere zorunluluktan dolayı sansür koyma gereği duydum. Eğer o kısımları da yazsam...Yuh be hocam o kadar da kerizlik, enayilik olur mu be hocam diyeceksiniz. İnanın ki otuz altı bölümden oluşan bir yıl sürebilecek bir dizi film çekilebilir.

Çok daha fazlasını yazıp sıkıcı olmak istemiyorum. Organize dolandırıcılıktan, sahte belge düzenlemekten, yine aynı olaylardan sabıka yemesinden dolayı hapse girdiğini, hemen arkasından da gelen aftan yararlandığını öğrendik. Yani hapse girmesiyle çıkması bir oldu. Ne kısmetli dolandırıcı. Onun için dikkatli olmak lazım. Benim halime gülmeyin, Fazıl, belki başka bir adı kullanarak sizin içinizde işyerinizde mahallenizde yaşayan biri olmuş olabilir. Yavaş yavaş sülük gibi kanınızı emiyor da olabilir. Benim gibi merhametli saflardan olmayın.

İşte benim unutamadığım öğretmenim bu herif. Elinizi vicdanınıza atın ve düşünün, bu öğretmen hiç unutulur mu?

ELAZIĞ

YILDIZLAR SELÂM SÖYLEYİN

Gülizar IŞIK

Yıllar, meydan mı okudunuz özlemlere? Meydan mı okudunuz hasretlere? Yıllar, aldınız mı benden onu? Her ayrılık bu denli yakar mı yürekleri? Özlemler böyle dağ olur ezer mi bedenleri?

Hasret olmak, hasret kalmak kaybetmekten daha güzeldir belki, kaybedilmişliği bilmekten daha çok ısıtır özlem yürekleri.

Sevgiler kor olur yüreklerde, sabahları çiğ taneleri gözyaşı olur özleyince. Büyüyünce unutursun derler küçükken. Halbuki büyütürmüş yıllar, yüreklerde özlemleri...

Küçük bir çocuğun ürkekliğinde başlamıştı okul hayatım. Saatlerce kurtulamamıştı annem, ellerimden. Ağlayarak kazağından tutuşum... Hala bugün gibi dupduru ve taze düşüncelerim... Öyle ya nasıl ağlamazdım! Küçüktüm ve artık bir yabancıyla başbaşıydım.

Küçükük yüreğim bilemezdi ki! O gün yabancıydın sen... Annemin önceden sana verdiği kalemi uzatırken, birleşti gözlerim, ısındı yüreğim... Ve sonra kırmızı kurdeleyi yakama taktığın gün, kafesinde çılgınca çırpınıp duran yüreğime inat koşan dizlerim...

Her sabah böyle duru mu kokar? Ne büyük gururdu bu Allah'ım. Anne, okumayı öğrendim, kırmızı kurdeleyi takındım. Bilseydin ki beni bu denli yüceltecekti; üç beş santimlik kırmızı ipek parçası, eminim günler öncesinden takardın onu. Ama öyle ya sen öğretmendin; her şeyin en güzelini, her şeyin yerini, vakti zamanını sen bilirdin...

Dördüncü sınıfa kadar okuttun beni, nedendir bilmem bir bu an kaldı aklımda onca zamandan, bir de...

Anne olduktan sonra daha bir sızlatır oldu yüreğimi bu an.

Elinde bir kağıt parçasıyla gelip;

—Kızım, senin baban Almanya'daydı değil mi?

Harflerini bile birleştiremediğim bir ilaç ismi yazıyordu kağıtta. O gün öğrenmiştik, gözleriniz dolarak anlatırken... Şule diyordunuz. Şule; benim kızım, kalbi delik! Belki de iyileşemeyecek...

Sonraki günlerde resmini göstermiştiniz onun, başında kalpağa benzer beyaz tüylü şapkasıyla hafif gülümseyen resmini... Küçücük öğretilmişim; ama zihnimin öyle silinmez bir köşesine çizilmiş ki o resim, nerede bir çerçeve görsem içine yerleşir hemen...

Zaman!. . Zamanın anlamını o dönemde öğrendim ben, uzun yıllar oldu dedim ya! O zamanlarda telefon yok veya henüz hayata yeni tutunmuşluğun verdiği yoklukla bizde yok. Reçeteyi, okuma-yazmayı yeni öğrenmiş bir çocuğun ürkekliğinde, babasına duyduğu hasretle kokan bir mektubun içerisine yerleştirip postaya verdik. Zaman bu... yurtdışı mektuplar oldukça geç gider.

Gelmemişken cevabı daha mektubun, bir gün öğretilmişim gelmedi okula ve sonraki gün, birkaç gün daha...

Ve bir gün, hep durduğum o vakarınla yine belirdin karşımızda. O zaman küçüktük öğretilmişim, belki üzdük biz seni, belki anlamadık. Ya sen, böyle bir acıyla, evlat acısıyla nasıl bir büyüklüktü ki bu, ayakta kalabildin? Ve kendi çiçeğini, ciğerpareni kaybetmişken nasıl oldu da başka çiçekleri, ellerin titremeden yetiştirebildin?

İpekten kalma bir yumuşaklıkla, yavrumun saçlarını okşarken seni, senin büyüklüğünü düşünmeden geçemem hala...

Son kez dördüncü sınıfı bitirdiğimizde görmüştüm seni, gitmiştin! Nereye bilmiyorum. Belki başka bir okula, belki başka bir şehre; başka çiçekleri yetiştirmeye. Dedim ya; küçüktüm. Bugün olsa, arar bulurdum seni...

Evet! Kaybedilmişliği bilmekten daha çok ısıtır, özlem yürekleri. Bu gün ben, seni kaybetmiş olmaktansa, özlemeyi yeğ tutarım. Ama biliyorum ki bilseydin, öğrenebilseydin, gurur duyardın benimle. Artık ben de öğretmenim...

Ben de kırmızı kurdeleler taktım çiçeklerime, köy yollarında “Orda Bir Köy Var Uzakta” şarkısını mırıldandım çocuklarımla. Köyün en tepesine yerleşmiş olan okulun penceresinden, aşağı düzlüklerde sıralanmış üzüm bağlarının kenarında, beyaz ve pembenin dansıyla açan badem ağaçlarının büyümlü çiçeklerinde gördüm seni. Başka bir zamanı yaşarken, başka bir okulda, okulu çevreleyip geçen nehrin hafif nazlı kıvrılan suları götürdü beni sana, başka bir zamanda okul penceresinden gördüğüm gecekonduların yarısı dökülmüş kiremit bacaları. Demek ki mekan değildi beni sana götüren, düşündüren, zaman değildi. Benim, aslında artık sen oluşum, yani öğretmenliğimdi...

En tecrübesizliğimde yetiştirdiğim çocuklarıma bile öğrettim, senden öğrendiklerimi. Ve ben de öğrendim... Saçları okşamayı, acımı gizlemeyi... Aylarca küçücük parmaklarıyla tuttuğu poşetinde eşyalarını okula getirip en düzenli çocuk olmayı başarabilen öğrencimin, bir gün gülerek yanıma gelip, “öğretmenim, bana yarın çerçiciden çanta alınacak”! dediğinde ki hüznüm...

Bakmak, görmek değildir derler, doğrudur öğretmenim. Artık görmek için bakıyorum ve o poşeti tutan küçük parmakların şu an derecelere imza atıyor olmasıyla gururlanıyorum.

Ve yine “öğretmenim, ben yaylada çok üşüyorum, o yüzden yaylaya gitmeyi hiç sevmiyorum, çok karanlık, çok

soğuk oluyor akşamları” diyen minicik kızım. O yaz, tıpkı onla sözleştiğimiz gibi, her akşam bir yıldızla selam gönderdim ona. O her akşam gökyüzüne bakacak, bir yıldız tutacak, onunla bana selam gönderecek ve ondan selamımı alacaktı. Etrafımdaki insanlar bana gülse de, o yaz her akşam selam gönderdim ona. “Yıldızlar, Eda’ya selam söyleyin!” O küçük yürek duydu biliyorum, ben duymuştum çünkü...

El ele tutuşmayı öğrendik onlarla, gözlerimizi kapatıp okulun bahçesinde tek yürek olmayı, yaprakların hışırtısında dostluğu, rüzgarın şarkısında iyiliği dinledik. Sevmeyi, sevilmeyi... Şimdi onlar büyüyorlar başka öğretmenlerle.

Bense artık büyüklerin, büyüdüklerini düşünenlerin öğretmeniyim. Her şey nasılda değişiyor, yenik düşüyor zaman. Bir tek şey var değişmeyen yüreğimde, sana olan özlemim...

Ve yine diyorum ki, kaybedilmişliği bilmekten daha çok ısıtır özlem yürekleri. Yüreğim ısınsın istiyorum özleminle, yokluğunu öğrenip buzdağı misali üzerime gelmesindense, ısınsın yüreğim özleminle...

Ne dersin Öğretmenim!. . Yıldızlardan selamımı alır mısın? Eğer hayattaysan...

ERZİNCAN

SEVGİ BAHARIMIN MİMARİ

Yakup YILDIZ

Tarih, 13 Mart 1992...

Erzincan İmam-Hatip Lisesi'nin 8-D sınıfında okuyan bir öğrenciyim. Orta okul son sınıfta okuyan birçok öğrenci gibi, benim de hayalimde hep fen liseleri sınavını kazanmak, iyi bir geleceğe adım atmak var. Gerçi ne bir fen lisesi var şehrimizde, ne de bir kolej... Sınavı kazandığımız takdirde ailemizden çok uzaklara düşecek, küçük yaşta gurbeti yaşamak zorunda kalacaktık belki... Ama olsun, gurbeti yaşamayı, çile çekmeyi göze almıştık bu yolda. Çünkü "iyi bir lise : iyi bir üniversite, iyi bir gelecek " demekti. Böyle söylemiş, böyle öğretmişlerdi öğretmenlerimiz... Bizler de bu uğurda gecemizi gündüzümüze katarak çalışıyor, fen lisesinde okumanın hayalini kuruyorduk...

13 Mart 1992 günü akşamı saatler 19. 20'yi gösterdiğinde, Erzincan 6. 3 şiddetindeki bir depremle sarsılıp yerle bir olacak; meydana gelen acı felaket, bizim umutlarımızı söndürüp, hayallerimizi de toprak altında bırakacaktı. Zira eğitime uzun bir süre ara verilecek, birçok konuyu öğrenmeden sınava girecek biz öğrenciler için sınavı kazanmak, hayalini kurduğumuz fen lisesinde okuyabilmek bir hayal olmaktan öteye geçemeyecekti...

Ama hayat, her şeye rağmen devam ediyordu. Ağustos ayı geldiğinde, o yıl Fen Liseleri sınavının ardından girmiş olduğumuz Anadolu Öğretmen Liseleri sınavını kazanmış

olduğumu öğrenecek, buruk da olsa bir sevinç yaşayacaktım. Evet, buruk bir sevinçti bu; zira kazanmış olduğumuz bu yeni okulun ne bir binası vardı henüz, ne de bir tabelası... Bir okul binamız olmadığından Erzincan Anadolu Lisesi'nin bodrum katında bizim için ayrılan bir sınıfta eğitim görecekti, daha sonra yapılırsa kendi okulumuza ait binaya taşınacaktık... Olsun, bizim sevinçlerimiz hep buruk sevinçlerdi bir bakıma. Ne de olsa bizler deprem çocuklarıydık. Alışmıştık mum ışığında ders çalışmaya, çadırda eğitim görmeye... Acıyla yoğrulmuş, hep çileye talip olmuş bir şehrin evlatlarıydık bizler...

Tarih, 14 Eylül 1992....

Acı felaketin sonrasında kısa bir süre çadırlarda, derme çatma barakalarda yürütülen eğitim-öğretim faaliyetlerinin ardından yeni eğitim-öğretim yılına başlanıyor, bizler de okul bahçesinde düzenlenen törenin ardından sınıflarımıza çıkarak sıralarımıza oturmuş, derse gelecek olan öğretmeni bekliyorduk...

Yirmi beş kişiydik... Kimimiz Erzincan'dan, kimimiz Burdur'dan, kimimiz İskenderundan, kimimiz Eskişehir'den, kimimiz ta Diyar-ı Bekir'lerden gelmiştik. Erzincan Anadolu Öğretmen Lisesi idi okulumuzun ismi; ancak birçoğumuzun aklının ucundan bile geçmiyordu öğretmenlik. Kimimiz doktor, kimimiz avukat, kimimiz mühendis, kimimiz sosyolog, kimimiz de mimar olmak istiyorduk.

Evet... On dakikalık bir bekleyişin ardından kapı açılıyor; heybetli ve azametli bir duruşu olan, 40 yaşlarında bir öğretmen giriyordu içeriye. Ve kendini şöyle takdim ediyordu: " Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni, aynı zamanda sınıf öğretmeniniz : Kahraman YILMAZ! . . "

Öyle farklı bir duruşu, öylesine içten bakışları vardı ki. Sanki o güne kadar tanıdığım tüm öğretmenlerden farklı bir hava vardı onda. Heybet ve azametli görünüşünün altında

mütevazı bir yürek taşıdığı, davranışlarından, etrafa dağıttığı tebessümlerinden, tatlı konuşmalarından anlaşılıyordu... Kırk dakikalık ders nasıl sona ermişti inanın bilmiyorum.

Zaman ilerledikçe onu daha da çok seviyor, ona daha da çok bağlanıyorduk. Onun yanında yürümek, onun çantasını taşımak, hele hele onunla sohbet edebilmek, çarşıya kadar yürüebilmek bana o kadar haz veriyordu ki, anlatamam... Bir, 6. sınıftaki Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi öğretmenim İhsan Kılıç Bey'i sevmiştim bu kadar, bir de Kahraman Bey'i sevecektim.

Hani her çocuğun bir masal kahramanı vardır ya... Benim de kahramanım, ismiyle müsemma olmuş bu öğretmen oluvermişti... O yıla kadar aklımın ucundan bile geçmeyen öğretmenlik, "edebiyat öğretmenliği", onun sayesinde ilk tercihlerim arasına yerleşecek; şiirle ve edebiyatla meşgul olmak, onun sayesinde en büyük tutkularım haline gelecekti.

Tanışma faslı mahiyetindeki ilk dersimizde bizden bazı talepleri olmuştu, Kahraman Bey'in... Öncelikle hepimiz bir roman seçerek okumaya başlayacak, daha sonra okuduğumuz eseri, sınıfa takdim edecektik. Yine hepimiz günlük tutmaya başlayacak, duygu ve düşüncelerimizi günü gününe bir deftere aktaracaktık. O gün "Ne yararı olacak ki bize günlük tutmanın?" diye sormuştum kendi kendime... Ancak günlük tutmaya, duygularımı günlüğüme aktarmaya çalıştıkça bize neler kazandırdığını görecektik, hocamızın bizi neden böyle bir şeye yönlendirdiğini çok daha iyi idrak edecektim...

Evet... İlk ve orta okul sıralarındayken kitap okuma alışkanlığı olmayan, çok az okuyan bir öğrenciyken, Kahraman Bey'in sayesinde kitap okumanın zevkine erecektim, artık bir kitaptan diğerine koşacaktım. O yıl artık iki büyük tutkum vardı: Biri kitap okumak, diğeri ise günlüğüm...

Bir yandan da artık günlük tutuyor, o güne ait duygularımı günlüğümle paylaşmadan yatamıyordum. Hayatımın vazgeçilmez bir parçası olmuştu, benim için. Sevincim, ke-

derim, aşkım... Her şeyimi paylaştığım bir dosttu günlüğüm.

...

Sene sonuna doğru Kahraman Bey günlüklerimizi isteyecek, sözlü notlarımızdan birini de tuttuğumuz günlüklerimizden verecekti. Okulun son haftası, günlüklerimizi incelemiş, en yüksek notu da bana vermişti. Ben de günlüğümün bir sayfasını ona ayırarak, hatıra olarak bir şeyler yazmasını istemiştim. İşte “Kahraman Bey’in “ günlüğümün en özel sayfası” diye not düştüğüm sayfasına yazdıkları:

*“ Bir hikâyesi olmalı hayatımızın,
ve de mânâsı...
güneşin doğduğu yerde başlamalı,
battığı yerde bitmeli.
doğduğumuzda bir yıldız;
parlamalı gökyüzünde
öldüğümüzde ise bir yıldız;
kaymalı usulca...*

Yıldızlar, karanlık gecelerin ışık parıltılarıdır. Şayet hiç sönmeyen, parıltılı bir yıldız olmak istiyorsan herkesi aydınlatabilecek, herkese fayda sağlayacak düşünce ve duygulara sahip olmalısın. Pınarın ve kaynağın çok zengin olmalı. Hiç bitmeyecek, bozulmayacak ürünler pazarlamalısın. Kendini hiçbir zaman yeterli görmemeli, daima daha güzel olanı bulmaya koşmalısın. Hep böyle parlayan bir yıldız olarak kalman temennisiyle...

Kahraman Yılmaz

Tarih, 12 Haziran 1992...

Okulun son günü... Günler çabucak gelip geçmiş, bir yılın daha sonuna gelmiştik. Karnelerimizi alacağımız için heyecanlıyım bir yandan; diğer yandan da Kahraman Bey'den ayrılacak olmanın hüznü var yüreğimde... Ve sınıf öğretme-

nimiz Kahraman Bey karnelerimizi dağıtmış, ardından sınıf-
ça fotoğraf çekilerek tatile girmiştik.

Tarih, 11 Eylül 1993...

Uzun bir yaz tatilinin ardından, yeniden okulumuzda-
yız. Gözlerim Kahraman Bey'i arıyor... Hani diyor ya büyük
mütefekkir:

*“Onu arıyordum.... Kalabalıklar bana çare değildi, Onu
bulmalıydım... Onunla dertlerim hiç olacak, onunla yalnız-
lığımı unutacaktım. O;ilimden, irfandan bir kale idi. . Onun
kucağına atılacak, onun şefkati ile ilmin, irfanın, faziletin ar-
şına çıkacaktım”.*

Benim gözlerim de aynı duygularla onu arıyor, birkaç
dakika sonra göz göze gelince içim içime sığmıyordu. Aylar
süren ayrılığın ardından en çok da ona kavuşacak olmanın
mutluluğu var içimde... Ama bu mutluluk uzun sürmeye-
cek, aynı yıl ebedi ayrılığın hüznünü de yaşayacaktık.

Tarih, 21 Şubat 1994...

Her sabah olduğu gibi okula gitmek üzere erkenden
evden ayrılıyorum. Erzincan, yazdan kalma bir kış gününü
yaşıyor adeta... Dışarıdaki baharı müjdeleyen güneşe inat,
yüreğim zemheri soğuşuna yakalanmışçasına tir tir titriyor.
Garip bir sıkıntı var içimde...

Günlerden pazartesi olduğundan bayrak töreni için sıra
oluyoruz bahçede... İstiklal Marşımızı söyleyip sınıflarımıza
çıkacağız. Ancak o garip sessizlik, o kasvet okul bahçesini
de bürümüş adeta. Her hafta okulla ilgili bir duyuru yapan,
uzun uzun nasihatlerde bulunan Anadolu Lisesi müdürü
Sebahattin Bey, bugün fazla uzun konuşmıyor. Gözyaşları
içinde, “Dün gece edebiyat öğretmenimiz Kahraman Bey'i
kaybettik, başımız sağ olsun. ” diyebiliyor sadece.

Öğretmenimiz Kahraman Bey'in, sahur vakti geçirmiş
olduğu ani bir kalp krizi sonucu hayatını kaybetmiş oldu-

ğunu öğreniyoruz. O an dünyam başıma yıkılıyor sanki, kalakalıyorum olduğum yerde. Yalnız şu kelimeler dökülüyor dudaklarımdan: “*Ondan geldik, yine ona döneceğiz...*”

Cenazenin, öğlen namazını müteakip kaldırılacağını öğreniyor, okul idaresinden izin alarak tüm sınıf cenazeye katılmak için camiye koşuyoruz. Namaz vaktine henüz saatler var; ama caminin avlusu saatler öncesinden dolmuş. Sanki tüm Erzincan “kahramanını” son yolculuğuna uğurlamaya gelmişti, gözyaşları içerisinde. Meğer yalnız ben değil, bir Erzincan sevmiş seni öğretmenim...

Cenaze arabasının ardından Terzi Baba mezarlığına doğru ilerlerken, seninle işlediğimiz son edebiyat dersi canlandı gözlerimin önünde. . Son derste Yahya Kemal’in “Sessiz Gemi” şiirini işlemiştir; şiirin:

*“Artık demir almak günü gelmişse zamandan
Meçhûle giden bir gemi kalkar bu limandan.*

*Hiç yolcusu yokmuş gibi sessizce alır yol
Sallanmaz o kalkışta ne mendil, ne de bir kol. ”*

(.....)

mısralarını tahlil ederken: “Çocuklar, hepimiz faniyiz. Bir gün hepimiz ölecek, hepimiz “sessiz bir gemi”ye binerek dönüşü olmayan bir yolculuğa çıkacağız. Önemli olan bu dünyadan giderken bir şeyler götürebilmek, ardımızda hoş bir sadâ bırakabilmek değil midir? Bunu başarabilirsek ne mutlu bizlere! . ” diyerek, sanki birkaç gün sonra çıkacağın ebedi yolculuğu bizlere haber vermiştin...

Evet... O gün – 21 Şubat günü - hayatımın en acı günlerinden biriydi. Bir gün gelmiş, Yahya Kemal’in mısraları tecelli etmiş, Kahraman Bey de bir “Sessiz Gemi”ye binerek dönüşü olmayan bir yolculuğa çıkmış, bizleri Erzincan Anadolu Öğretmen Lisesi’nde yetim bırakmıştı adeta. Ama biz-

ler biliyorduk ki “Ölürse ten ölür, canlar ölesi değil...”

Ve, tarih 24 Kasım 2006...

Öğretmenler Günü...

Seni anlatmaya çalışıyorum; ama kelimeler seni tarifte aciz kalıyor. Sen, sevgi baharımın mimarı; sen, hayatı öğretmensin. Sarılmaya doyamadığım, koklamaya doyamadığım gülümsün, sen... Sen, dualarımda unutmadığımsın.

Evet, bugün 24 Kasım...

Sana getirdim sevdiğin çiçekleri.

Aç gözlerini, ıslak gözlerime bak

Kokla beni, bir defacık öp

Ne olursun öğretmenim! . .

ERZURUM-1

OTUZ YILLIK MEKTUP

Tacettin ŞİMŞEK

Toprağına cemre düşmüş körpe bir kalbe kim tohum atar; dal budak salsın, kocaman bir çınar olsun diye.

Hangi kâşif daha büyüktür, hangi mucit? Newton mu, Yahya Kemal mi? Edison mu, Necatigil mi?

Tanpınar'ı, Hilmi Yavuz'u keşfetmek, bir coğrafi keşiften daha mı az önemlidir?

Gözleri umuda uyanmış bir köylü çocuğunun içindeki cevheri kim, nasıl açığa çıkarır? Yoksa öğretmenlik, sınıf adı verilen dört duvarın dışına da taşabilen bir ruh mimarlığının adı mıdır?

Doğrudur: Her gül bir kaderle açar ve her kuş bir kaderle uçar.

Daha dün, öğrencilerimin mezuniyet yıllığına şunları yazdım:

Bir devir teslim töreni yaşar gibiyiz. Geleceğe elçiler gönderir gibiyiz. Yine terkisinde yüce duygular taşıyan atlılar ufuklara doludizgin koşacaklar. Bir toz bulutunun ardından bakakalacağız. Bir parça üzgün ama bin kat umutlu. Hatta belki biraz kıskanarak.

Bir kader bu. Biz nice Şahinler, Aliyeler, Ferideler yolculadık Anadolu'nun talihini döndürmek için. Sonra Faruk Nafizler, Halide Nusretler, Arif Nihatlar, Tanpınarlar, Orhan Şaikler, Külebiler, Necatigiller... Kimlerin halefi olduğunuzu unutmayın...

Gittiğiniz yerlerde Muniseler, Selimler, İrfanlar, Zey-

nolar, Mefharetler, Osmanlar ve diğerleri karşılayacak sizi. Bakalım Halide Nusret'in sevdiği kadar sevebilecek misiniz onları? Siz de "güneşin öz çocukları"na "Benim Küçük Dostlarım" diyebileceğiniz misiniz?

Bu aziz yurdu ve bu yurdun güzel insanlarını seviyorsanız, onlara hizmete talipseniz, mesele yok. Zorluklar elbette olacaktır. Hiç kimse size tozpembe bir dünya vaat etmiyor ki! Öyle bir dünyanın kurulabilmesi için sizin de alın teriniz, el emeğiniz, göz nurunuz gerekli. Kötü, emsal değildir. Eleştiriye hakkı olanlar, elinden gelenin en iyisini yapmaya çalışırlardır.

İyi, doğruyu ve güzeli temsil etmek zordur. İdeallerinizi diri tutmak için kalbinizi yanınızdan hiç ayırmayın. Laf aramızda, bir ideal uğruna yaşanmayan hayat nedir ki zaten? Sokrat'ı büyük yapan bir fikir uğruna hayatı hakir görmesi değil midir?

Rüyamız, bu yurdun aydınlık geleceğinde adınızı yazılı görebilmektir. Bu konuda ümidimiz inancımız kadar büyüktür. Paylaştığımız duyarlıkların yüzü suyu hürmetine sizden bir ricamız olsun: Türkçenin gücüne ve Türkiye'nin büyüklüğüne yürekten inanın. Türk'ün, Türkiye'nin, Türkçenin ve türkülerin sevdalısı olun.

Güle güle sevgili genç meslektaşlarım. Yolunuz ve bahtınız açık olsun.

Size Hasan Öğretmenden söz etmişim ya! Bu ülkenin Hasan Öğretmenlere ihtiyacı var demiştim hani... Birer Hasan Öğretmen olun ve "İyi ki Hasan Öğretmenler var." diyelim hep birlikte.

Hocam,

Bugün Necatigil'in Eli Kalem Tutmak şiirini bir kez daha okurken, elime kalemi tutuşturan Hasan Öğretmeni tekrar anmak istedim. Otuz yıl geciktim, biliyorum. Bir şeyi daha biliyorum: Benim özrüm kadar, sizin hoşgörünüz var.

1970’li yılların ortaları... Torul Lisesi... Sınıf: 6 B... Ders: Türkçe...

Otuz yaşlarında mıydınız? Mesleğinizin ilk yılları mıydı? Öyleyse nasıl olmuş da, “kırk yıllık hoca gibi” dedirten bir deneyim anıtına dönüştüştünüz? Psikoloji mi, pedagoji mi, felsefe mi, alan bilgisi mi? Hangisiyle? Galiba kader, geride daha çok eser bıraksınlar diye, kimi insanları erken olgunlaştırıyor.

Bir gün Halide Nusret’le çıkageldiniz. “Benim Küçük Dostlarım” dediniz. Anlatı şöleniydi. Bir solukta okudum. Selim’e arkadaş, İrfan’a sırdaş, Osman’a yoldaş oldum. Çoğaldığımı hissettim. Ruhuma mukabil ruhlar buldum.

Bir gün yazılı sonuçlarını okuyordunuz. İsmim geçince durakladınız, buz gibi bir sesle “6” dediniz.

“Ama hocam...” diye kekeleydim.

“Bir şey mi var?” dediniz, kaşlarınızı çatarak.

“6 mı aldım gerçekten?”

“Evet,” dediniz. “İtirazın mı var?”

Sustum. Başkaları için birkaç saniye, benim için birkaç saatlik bir suskunluktu. Siz Sosyalci gibi değildiniz. Haksızlık semtinize uğramazdı.

“Yok,” dedim yutkunarak.

“Ama olmalı!” diye gürediniz. Sesiniz, aşınası olmadığı perdelerde geziniyordu.

“Özür dilerim, hocam,” dedim, “sizi kızdırmak istemedim.”

Sesinizin tonu hâlâ alışılmadıktı:

“Kızarıyorum tabii,” dediniz. “Kâğıdına ne yazdığını bilmeyen adamlara kızarıyorum. Bir de hakkını aramayı bilmeyenlere. Nasıl bir kâğıt verdiğini bilmiyor musun?”

“Biliyorum ama...”

“O hâlde?”

“ .. ”

“Demek ki kendine güvenmiyorsun. ”

Anlamaya çalışıyordum. Gözleri kente sonradan açılmış bir köylü çocuğuna özgüven mi aşılamaaya çalışıyordunuz?

“Ne yaptığını bilecek ve hakkını arayacaksın. ” dediniz.

Gülümseyerek gerçek notumu açıkladınız: “10!”

Bir metnin ana fikrini bulmaktan daha önemli bir dersti benim için. Hayatın ana fikrini çıkarmaktı bir bakıma. Tavrınızın arkasında yine farklı bir öğretmen saklıydı.

Siz, eminim ki, sihrin sevgide saklı olduğunu biliyordunuz. Yoksa okul müdürü Abdülkadir Bey'den köşe bucak kaçan, Sosyalci Mevlüt Bey'i görünce girecek delik arayan biz orta mektep çocukları, sizi sağlam bir sığınak, güvenli bir liman olarak görür müydük?

Gün ışığı nasıl her sabah dünyayı yeniden fethe çıkıyorsa, sevgi de öyle fatih bir duygu idi ve otağını gönüller üzerine kuruyordu. İçine sevgi sağabildiğimiz her çaba kutsaldı ve uzun vadede en soylu meyvelerini veriyordu.

İkinci dönem sonu karneler dağıtılıyordu. Sosyalci Mevlüt Hoca'yla konuşmanıza kulak misafiri olmuşum. Diyordu ki Mevlüt Hoca:

“Şu çocuk var ya, Sosyal Bilgiler notu 3'tü. Birinci dönem sonunda sözlüye kaldırıp öyle bir dövdüm ki, bu dönem notu 6 düştü. Boşuna 'Dayak cennetten çıkmadır.' dememişler. ”

Siz diyordunuz ki:

“Yanılıyorsunuz Mevlüt Bey, dayak cennetten çıkmıştır, ama kovularak çıkmıştır. Dövdüğün için değil, onurunu kırdığın için öyle olmuştur. Kırılan onuru onarmak zordur. Bak, ben kaşımı bile çatmam ama Türkçe notu 9. ”

O an beni en iyi anlayan öğretmendiniz. Ruhumda minnet ve şükran gülleri açmıştı sizin için. Elimde karnem, yaklaşım elinizi öpmüş, “Teşekkür ederim, hocam!” demiştim.

Niye teşekkür ettiğimi anlamış mıydınız?

Haklıydınız. Onurum incinmişti. Ahmet'in, Faik'in, Hüsnü'nün, ille de Müşerref'in, Nahide'nin önünde dayak yemek öyle ağırdı ki! O karne tatilinde hınçla oturup Sosyal Bilgiler kitabını baştan sona ezberlemiştim. Kendisinden 5 almanın imkânsız olduğu Sosyalciden ikinci dönem ilk yazılıda 6 almıştım.

“10 bekliyordum. ” demiştim, ürkek ama mağrur.

“Benden şimdiye kadar 6 alan bile çıkmamıştır. 10 almak senin haddine mi düştü?” diye bağırmıştı.

“Ama bütün soruları yaptım. ” demiştim. Ne yaptığımı biliyor ve hakkımı arıyordum. O kadar güçlüydüm ki!

“Kopya çekmişsin. ” diye aşağılamıştı.

“Hayır, çekmedim. ” dedikçe, onurum üzerinde tepinmeyi sürdürmüştü.

İkinci ve üçüncü yazılılarda gelip başucuma dikilmişti. Satır satır ezberlediğim kitabı, kelime kelime kâğıda döküyordum. Aslına bakarsanız bu da bir kopya idi, ama kanıtı belleğimin sayfaları arasındaydı.

Kimseye haksızlık etmek istemem ama Sosyalcinin not kırabilmek için, gürbüz bir ihtirasla yazılı kâğıdımın satır aralarında gezinmiş olabileceğini düşündüm hep. Sonrası, ikinci yazılıda 7, üçüncüde 6 vermek zorunda kaldı. Sözlü notu olarak da galiba 3 verip ortalamamı 6 düşürdü. Bir gün öğretmen olursam, asla Sosyalci gibi bir öğretmen olmayacağıma o saat ant içtim. “Kim gibi olmalıyım?” sorusunun cevabı o kadar aydınlıktı ki!

Bana kalırsa asil olan ve insan onuruna yakışan, sizin yönteminizdi. Aşağılamadan, küçük düşürmeden, incitmeden... Önyargısız ve güvenle... Hakça ve adaletle...

Yol haritamı böyle çizmemi sağladınız.

Ertesi yıl...

Boris'in kesik ve kanlı başı gözlerimin önünden hiç gitmedi. Derste okumuş, yorum istemiştiniz. Vahşi, alçak, zalim, hain komitacılar... Keşke daha çok sıfat bulabilseydik. Çocuktuk. Adalet duygumuz öylesine güçlüydü ki, ödül de ceza da muacceldi bizim için. Bakın, "muaccel"i o zamanlar bilmezdim. Bilseydim, kompozisyonlardan birinde kullanır, sizi bir kez daha şaşırtırdım.

O hızla Ömer Seyfettin külliyyatını devirdim. Verdiniz, okudum; sordunuz, anlattım. Mıstık'la dostluğu, Tosun Bey'le sadakati, Primo ile Türklük duygusunu, Kara Memiş'le bayrak sevdasını, Arslan Bey'le dehayı tanıdım. Muhsin Çelebi'den el etek öpmemeyi, Koca Ali'den kula minnet etmemeyi, Sermet Bey'den vehim avcılığını öğrendim.

Bir gün İpekli Mendil'den söz ettiniz; Karanfiller ve Domates Suyu'ndan, Semaver'den, Son Kuşlar'dan, Dülger Balığının Ölümü'nden,... Sait Faik'i keşfettirdiniz. Türkçenin bal tadını duyurdunuz. Çok sonraları öğrenecektim, birinin Maupassant, diğerinin Çehov tarzı hikâyenin temsilcileri olduğunu. Hem ne önemi vardı ki? Türkçenin yüz akı metinler değil miydi yazdıkları?

Ertesi hafta Sait Faik'in Alemdağında Var Bir Yılan hikâyesinden "Bir insanı sevmekle başlar her şey." cümlesini getirmiş ve bu konuda bir kompozisyon yazmamızı istemiştiniz.

"Kâinatın hamuru muhabbetle yoğrulmuştur." diye başlamış, "İnsanı kudretli kılan kalbidir." diye devam etmiş, "Biz muhabbet fedaisiyiz, husumete vaktimiz yoktur." diye bitirmiştiniz.

"Kudret, muhabbet, husumet... Nereden buluyorsun bu kelimeleri?" demiştiniz. "Bunlar senin neslinin kelimeleri değil."

"Bilmem", demiştiniz, "okuduklarımdan herhalde."

"Peki, muhabbet fedailiği nereden geliyor?" diye sormuş-

tunuz bu kez.

“Babamdan geliyor. ” demiş ve anlatmışım:

Mahalle arkadaşım Natık’la kavga etmişim. Hırslımı yememiş, söylenip duruyordum. Babam, yüzünde derin bir tebessümle “Biz muhabbet fedaisiyiz, oğlum, ” demişti, “hustumete vaktimiz yok. ”

Bir gün “Neler okuyorsun?” diye sormuştunuz. Gözleri kente henüz uyanmış bir köylü çocuğu ne okuyabilirdi? Heybesinde neler olabilirdi? İlk kitaplar... Bayburt Sanat Okulu’nda okuyan Mustafa amcasının getirdiği Kemalettin Tuğcu romanları... Sokak Çocuğu, Babasının Oğlu, Şeytan Çocuk, Uçurum, Küçük Mirasyedi...

Ben o romanlarda merhameti, hayatın güçlüklerini yene iradesini, mutluluğu yakalama azmini ve insanın özünde daima iyi olduğu gerçeğini keşfetmişim.

Daha sonra, amcamın tahta bavulundan aşırıp okuduğum Devlet Kuşu, İnce Memed, Minyeli Abdullah, Sunguroğlu, Çalığışu, Kilit... Hatta Kerime Nadir’den Hıçkırık, Kalp Yarası, Posta Güvercini, Samanyolu...

Babamın her yıl izne geldiğinde getirdiği kitaplardan İhya, Mesnevi, Ey Oğul, Buharî, Küçük Sözler...

Yayınevlerinden ödemeli kitaplar istediğimi de laf arasına sıkıştırıvermişim.

“Dur hele dur!” demiştiniz. “Daha seçici olmalısın. Sırayla... Önce Türk klasiklerini oku... Yaban, Sinekli Bakkal, Dokuzuncu Hariciye Koğuşu gibi... Sonra batı klasiklerini... Sefiller, Vadideki Zambak, Suç ve Ceza gibi...”

Bütün sözleriniz kulağıma küpe oldu. Bir bunu başaramadım işte. Seçici olamadım. Ne buldumsa okudum: Doğu batı klasiklerini, Yahya Kemal’i, Cemil Meriç külliyatını... Necip Fazıl’ı... Kapital’i, Kavgam’ı, Dokuz Işık’ı... Gökalp’i, Peyami’yi, Nâzım’ı, Tanpınar’ı... Daha nicelerini...

Okuduğum her imza, kalemime rengini ve sesini kattı. İlk siz fark ettiniz bunu. Taşlamalarımın Karakoçvâri olduğunu. Tevafuk muydu? Karakoç'un bazı taşlamaları Hasana Mektuplar başlığını taşıyordu. Lise yıllarında Sadık dost, Faruk Nafiz'in; üniversite yıllarında Saim Bey, Cemil Meriç'in sesini duymuşlardı yazdıklarımında. Bir tür usta çırak ilişkisiydi bu.

Kitabın dünyasından hayata açılınca okuryazar bir kimliğimiz oluyordu. Okumayı öğrenmişsek, hayatı ve kâinatı da bir kitap gibi okuyabiliyorduk. Bahar cümlesinden gökyüzü sayfasına gözlerimiz önünde açılmış koca bir kitap duruyordu. Sonra aslında insan da bir ömür okunmaya değer bir kitap değil miydi?

Bütün bunları elbette düşünmüştünüz.

Şiir okuma yarışması için elime Akıncı şiirini tutuşturan sizdiniz. Abidin Hoca'yla konuşup Akçaabat ekibinde oynamamı da siz mi istemiştiniz?

Arif Nihat'la bayrağı sevdirdiniz. Fikret'le vatan için ölmenin erdem, yaşamanın borç olduğunu öğrettiniz. Bu sizin sıfatı, zarfı, edatı, bağlacı, zamanı, mekânı; olayı, anıyı, türküyü, masalı öğretmenizi engellemedi. Günlük, hikâye, deneme, şiir... Hep okumayı ve yazmayı öğütlediniz.

1981 Kasımında Erzincan Eğitim Enstitüsü'nde Öğretmenler Günü için düzenlenen yarışmada birincilik alan şiirimde de siz vardınız. Diyordum ki:

Gönüllerimiz var ılık mı ılık / Masum sevgilerin emzirdiği / Bilirim zordur anneden ayrılık / Bir bahar gülüşüdür çocuğun getirdiği / Söyle, öğretmenim! / Mümkündür bir çocuktan koca bir dünya kurmak, de! / Ümidim coşkun bir ırmak, de!

Kalbim, Zigananın güney yüzünde, şarkılarını dinleyerek büyüdüğüm Karadeniz'le yarışıyor, sesim konferans salonuna sığmıyordu:

Aynı tempoyla çarpmalı yüreklerimiz / Bu yurdun oğlu,
kızı / Gör gönlümüzün gözbebeğindeki ay yıldızı / Bayrak,
de öğretmenim, bayrak, de!

O zamanki enstitü müdürümüz, yıllar sonra aynı fakül-
tenin aynı bölümünde on beş güzel yılı paylaştığımız sevgili
hocam Mukim Bey, heyecanıma şahittir.

Gözbebeklerinde yedi numara gaz lambasının ışığı pa-
rıldayan bir köylü çocuğu... İlkokul üçüncü sınıftan itibaren
babasının rüyasını gerçekleştirmek, annesine kürk manto
almak, babaannesinin romatizmalarına bakmak ve Nevin
öğretmenin "Bu ince ve uzun parmaklar piyano da çalabilir
ama bence neşter tutmalı" sözünü haklı çıkarmak için yaka-
sında steteskop asılı bir beyaz önlük hayali kuruyordu. O be-
yaz önlüğü nasıl olup da tebeşire tahvil ettiğinizi hâlâ anlaya-
bilmiş değilim. Elinizde sihirli ve şiirli bir değnek taşıdığınız
söylenbilir miydi? Çok sonra fark edecektim o parmakların
neşter tutamayacağını. Çünkü o parmakların sahibini kan
tutmaktadır. Kanayan bir yara gördü mü bayılmaktadır. İv-
riz Öğretmen Lisesi 11 Matematik A'da öğrenciyken, kardeşi
Said'in sünnetinde fark etmiştir bunu. Aynı yıl kurban derisi
yüzerken parmağını kestiğinde de adını koymuştur.

Hocam,

Öğretmenliğin kimi insanlara ilâhî lütuf olduğunu bilen-
lerdenim. İyi öğretmenlerin alınlarından peygamberler öper.
Meslektaş diye kucaklanan kadro içinde sizin gülümseyen
portrenizi görmekten mutluyum. Ülküm, kendim kalarak
sizin gibi olmaktı. Sizinle aynı mesleği, üstelik aynı alanı seç-
miş olmayı kaderin cilvesi ve öğretmenin değiştirici hamlesi
olarak yorumlamaktan yanayım.

Başladığım yerde, bilgi, sabır ve şefkat kahramanı bir kı-
lavuzdunuz. Kader, meslektaşınız olmayı lütfetti, yine önüm-
de siz vardınız. Konaklayacağım her menzilde, ulaşacağım
her hedefte yanı başımda hep siz olacaksınız.

Ben... 181 Tacettin.

Öğretmen yetiştiren bir fakültede, size lâıık olma ümi-diyle ve Rasim Bey'in Gül Yetiştiren Adam'ına nazire yapar-casına Hasan Öğretmenler yetiştiriyorum.

Elim kalem tutuyorsa, dilimden vatan ve millet türküleri dökülüyorsa, bunu size borçluyum.

Elinizi uzatır mısınız lütfen!

ERZURUM-2

UNUTAMADIĞIM ÖĞRETMENİM

Aysel DÜZGÜN

Güneş, iki tepenin arasına kurulmuş olan Kozan köyüne altın saçlarını savuruyordu. Tabiat gelinliğini giyinmiş son dansını yapmaya hazırlanıyordu. Kerpiç evler el ele tutuşmuş mendil kapmaca oynayan çocuklar gibi sıralanmışlardı. Tepenin biri beyaz elbiselerini giyen ağaçlarla, diğeri Kozan ilköğretim okulu ile selamlıyordu insanı.

Kimseciklerin uğramadığı buna rağmen sıcak ilişkilerin yaşandığı kırk haneli irak bir köydü burası. Çocukluğumu, anılarımı, özlemlerimi bohça yapıp sakladığım yerd.

İşte gün başlıyor. Bundan beş yıl önceydi ziyaret için yola çıktığımda. Kapısının tokmağını bir kaç defa vurduğumda açan yoktu. Tıpkı eski günlerdeki gibi bir daha vuruyordum. “Ben geldim öğretmenim.” demek istiyordum. “Hani boyundan dolayı en ön sıraya oturttuğunuz, ellerinden tutup başını okşadığımız, soğuktan kızaran ellerini ısıttığımız kara kızınız geldi. Başım her sıkıştığında çaldığım kapınızı bu sefer özlemlerimi, sevgilerimi, saygılarımı iletmek için çalıyorum.” demek istiyordum. Bu mümkün olmuyordu. Acı bir haberle sarsılıyordu yüreğim. Bu dünyadan göç edişi heyecanla çarpan kalbimi simsiyah matem havasına bürüyordu. Ona söyleyemediğim duygularımı kağıda dökmek istiyordum.

Yıl 1979..... . Aralık ayı. Kış geçit vermiyor. Soğuk ve ayaz kol geziyor köyümüzde. Öğretmenimiz olmadığı için 4., 5. sınıflar olarak birleştirilmiş sınıflarda öğrenim görüyoruz. Üzerimizde, siyah önlükler ve ucu kopmaya yüz

tutmuş grileşmiş beyaz yakalar var. Ayakkabılarımız su geçiriyor. Ayaklarımız kadar yüreklerimiz de üşüyor. Yanan sobanın etrafına doluşup ısınmaya, ıslanan çoraplarımızı kurutmaya çalışıyoruz. Kapının açılmasıyla birlikte herkes kaçışıyor, sıralarına oturuyor.

Günler rutin akışını devam ettirirken bir gün okul müdürünün içeri girip “Artık, yeni sınıfta ders göreceksiniz. Yeni öğretmen geldi.” sözüyle irkiliyoruz. Yüreğimiz çarpıyor, heyecandan dilimiz damağımız kuruyor. Bizim de bir sınıfımız, bize ait bir öğretmenimiz olacak . Bu haber sabahı zor geçirmemize yetiyor da artıyor bile.

Ertesi gün yapılan törenin ardından sınıfımıza giriyoruz. Birazdan kapı açılıyor. İçeri, mavi tayyör takımının altında siyah, sade bir çizmeyle masal kahramanı pamuk prensesi andıran güler yüzlü biri giriyor. “Ben sizin öğretmeninizim. Adım Medine.” Herkes donup kalıyor. “Hoş geldiniz” bile diyemiyoruz. Önceleri biraz yabani davranıyoruz ama o şefkatli eller bir bir başımızda dolaşmaya başlıyor. Bir anda gönüllere köprü kuruyor. İlk önce bozuk lisansımızı düzeltmeye sonra da okumamızı hızlandırmak için çabalar harcıyor. Bunun için hafta sonları evini dersliğe çeviriyor. Her şehre gidişinde kucagında değişik kitaplarla dönüyor. İlk defa o zaman tanıyorum Ömer Seyfettin’i, Refik Halit Karay’ı . Bazen ayakkabısı eskienlere ayakkabı alıyor, bazen kıyafeti olmayanlara kıyafet diktiriyor. Elinin değdiği her yeri baharda açan renk renk çiçekler gibi süslüyor. Bütün öğrencilerini öyle yönlendiriyor ki okuması olmayan Orhan bile okuyabiliyor, yazabiliyor.

23 Nisan’da ilk kez bu kadar yüreklerimiz çarpıyor. Kimimiz halk oyunlarında, kimimiz yarışmalarda, kimimiz okul korosunda, kimimiz de seçkin şiir demeti sunmak üzere görev alıyoruz. “Aysel, kızım bu şiiri mutlaka sen okumalısın.” diyerek bana “Mustafa Kemal’in Kağnısı” adlı Fazıl Hüsni Dağlarca’nın şiirini veriyor. Kusursuz bir program

için hepimizi evinde çalıştırıyor.

Törende ağlayarak okuduğum şiir karşısında bütün öğretmenlerimin, tören için köyümüze ilk kez gelen ilçe kaymakamının tebriklerini alıyorum. İlçe kaymakamının “Öğretmen Hanım sizi tebrik ediyorum. Bu küçük, mutlaka Edebiyat öğretmeni olmalı.” derken öğretmenimizin sevinç gözyaşlarına şahit oluyorum.

Bütün öğrencilerine şefkatle muamele ediyor. Onlara solacak bir gül gibi hassas davranıyor. Çok cömert, çok fedakar, çok hoşgörülü, çok tahammüllü olarak bizleri büyülüyor.

Bu erdemli yürek bir kez daha benim için çırpınıyor. Beşinci sınıftan sonra beni okutmak istemeyen babamı ikna turlarına çıkıyor peygamber gönüllü insan. Bir, iki, üç, dört, beş.....Defalarca görüşmeler yapıyor. Bütün masraflarımı karşılama sözü veriyor. Nihayet babamın çiğ düşen yüreğini eritiyor. Beşinci sınıftan sonra gireceğimiz Anadolu Lisesi sınavı için okul çıkışı bizleri hazırlıyor. Yemiyor, içmiyor, bütün zamanını bize harcıyor. Zaman zaman da “Beni mahçup etmeyin.” diyor.

Sınav günü gelip çatınca bütün masrafları karşılayarak bizleri ilde yapılacak sınava götürüyor. Hepimizi ayrı ayrı sakinleştiriyor. Yatışmayan heyecanımıza ilaç oluyor. Sınav saati içeri girerken muhtemel arkamızdan dua etmeyi ihmal etmiyor. Bize yansıtma istemediği heyecanına sınav çıkışı engel olamıyor. Tek tek sınavı nasıl atlattığımızı öğrenmek istiyor ama hiçbirimiz bir şey hatırlamıyor. Hep birlikte gülüşüyoruz. Sonra hep birlikte hayallerimizin eşliğinde kıvrılan yollardan köyümüzün yolunu tutuyoruz. Sınavın açıklanacağı günü beklemeye koyuluyoruz.

Sınavın açıklanışı bizden çok öğretmenimizi mutlu ediyor. 28 kişilik sınıftan 15 tanesinin bu sınavı kazanmasını sağlıyor. Benim kazanmış olmam onu daha mut-

lu ediyor. Babama karşı haklı çıkmanın sevinci mi yoksa emeklerinin karşılığını almanın sevinci mi bilemiyorum.

Canım öğretmenim, Edebiyat Fakültesini kazandığımda nasıl mutluluk gözyaşını döktüğünüzü unutmuyorum. Ben şimdi Erzurum'da Türkçe öğretmenliği yapıyorum. Öğütleriniz dün gibi aklımda. "Bu bir bayrak yarışı" dediğiniz görevi ben de sizin ilkelerinizle yürütmeye çalışıyorum. Gönül heybemde Yunus'un ve Mevlana'nın bir avuç insanlık sevgisi var. Sizi çok sevdiğimi söyleyemeden kapınızdan ayrıldım ama dualarım inanıyorum ki size ulaşacak. Sadece ben değil geleceğini ilim ve irfanla inşa ettiğiniz bir çok öğrenciniz sizi asla unutmayacak.

Ömrüm oldukça yozlaşan insan ilişkilerine rağmen fazilet abidesi olan siz değerli öğretmenimi anlatma imkanı bulacağım. Ayrıca, yayınlatacağım şiir kitabımı size ithaf edeceğim.

Fatihalar, âminler kanatlansın, ulaşsın size.... Ruhunuz şad olsun.

GİRESUN

EVVEL ZAMAN İÇİNDE

Olgun ALBAYRAK

Gecenin bir vakti sıcak koltuğunuza kurulmuş, elinizdeki albümden geçmişin sayfalarını birer birer çevirirken hayalinizden, her birine “Bir varmış bir yokmuş” diye başlayacağı- nız ne hatıralar geçmiyor ki...

“İşte, bu hatıralardan birinin kahramanı olan orta boy- lu, beyaz yüzlü, kumral delikanlı; hayatının en sevinçli, en heyecanlı bir o kadar da zor basamaklarından birini tırman- maya başlamıştı bile... İçinde deveren eden duygular o kadar çetindi ki, kendisini o anda beş kat yukarı atabilecek tekno- loji imkânını elinin tersiyle itivermişti... Belki de biraz daha kendiyile baş başa kalmak istiyordu. Ayakları mehteran bölü- ğü gibi üç ileri bir yana gidiyordu sanki...

Milyonlarca rakibini çetin mücadeleler sonunda alt et- miş, yıllarca yaban illerde sıra özlemiyle yanıp tutuşmuş bir cengâver olarak, elindeki icazet belgesini, suyun terbiyesiyle kıvama sokulmuş değerli bir kılıç kabul edip, gururla, sımsı- kı kavramıştı. Belki de bu, kuşağa yerleştirilmiş bir ferman gibi, nice kapıları kolaylıkla açacak; canına yonga, sevdalı bir bakışa gönül aynasından sunulan mehir olacaktı. Kendini şu an, görevi bildirilmek üzere yüce dergâha çağrılan tarihî kahramanlar gibi hissediyordu. Acaba ta’limden sonraki çe- tin görevi nereydi ve bu toyluğuyla görevini hakkıyla yerine getirebilecek miydi?

Yıllardır, ünsiyet kurduğu ilân tablosunun vereceği ha- beri, ilk görevi olması hasebiyle, hayalinde hep kendi lehine

çevirerek merdivenlerde ilerlemeye devam eden genç, yarı karanlık bir dehlizden geçerek dostunun karşısına gelip el pençe divan durdu ve gözlerini yavaşça kaldırdı. Görev yeri dağ mı, deniz mi, yoksa ova mıydı?

Dost, acı söylemiş...

Fermanın gösterdiği yönün adı, Sınır'dı...

Anadolu'nun engin bozkırlarında at koşturmuş, eğitim görmüş olan bu genç, bir nefeslik ana hasretinden ve memleketinin yosun kokulu sahillerinden, arkasında iki damla göz yaşı ve bir tas su dökülerek uğurlanacaktı.

Vakit tamam olduğunda içinden, "Haydi Abbas"dedi ve bir kafilenin takıldı peşine. Yolculuk, hayli uzun ve yorucuydu. Dağlar aşıldı, tepeler geçildi. Kafile bir şehre indiğinde, bilir kişiden yön tayini istendi. Adam, babacan biriydi. Biraz sohbet ve nasihatten sonra görevin kutsallığına dair iki çift de lâf edildi. Oradakilerin de hükümetin hizmetinden faydalanmaya hakları vardı.

"Oradakilerin de" sözü, delikanlının beyninde devredip duruyordu devamlı. Ora nereydi ve oradakiler kimlerdi acaba?..

Aslında çok uzak değillerdi kılavuza göre. Hemen kafileleri kalkacaktı ve genç, onların peşine takılabilirdi.

Biraz sonra mezkur kafilenin meraklı ve soğuk bakışları arasında yola devam ediyordu. Kendisi, bu insanlar içinde ipek kumaştan elbiseleri, cilâli çizmeleri ve tavırlarıyla bir süt çocuğu gibi duruyordu. Soyuna ve şahsına yönelik yaşlı kadınların sorularına aldırmayarak, gördüğü "yaban" muamelesinin bir nevi acısını çıkarıyordu onlardan. Ama biraz sonra ferman taşıdığı kulaktan kulağa fısıldanıp yayılınca, kafiledekilerin merakları ilgiye, bakışları sevgiye tavırları da saygıya dönüşmüştü birden. Genç, hayatında ilk defa resmî saygıyı ve hürmeti bu köylülerin bakışlarında tatmıştı.

Tan yerinin ağarmasıyla başlayan heyecan; kafilenin ta-

mamlanmasını beklemeler, resmî duraklamalar, molalar ve yolun çetin şartları sebebiyle bir günün ardından, sabahın ilk ışıklarıyla son bulmuştu. Delikanlı, derin bir uykudan uyanmışçasına silkindi ve etrafına bakındı. Seher kuşları sabah nağmeleriyle sanki ona güzel bir karşılama hazırlamışlardı. Kafiledekilerin yolculuk boyunca kurdukları ünsiyet ve biraz da ev sahibi olmalarından kaynaklanan misafirperverlikle mükerrer “Hoş geldin yiğit!” hitaplarına, biraz sonra merakla yaklaşan diğer köylüler de aynı dostane tavırlarla eşlik ettiler.

Karşılama bittiğinde genç, hemen ilk resmî yoldaşının mekânını diledi. Önüne kattıkları küçük bir kılavuzun ardından sabah sisi içerisinde hayal meyâl seçilebilen ev görümlü bir siluete doğru ilerlediler.

Köyün ortasından bir ırmak geçiyordu . Etraf yüksek dağlarla çevriliydi. Dağlar birbirine o kadar yakındı ki, başları birbirine degecek de aradakileri neredeyse boğacak hissi veriyordu.

Köyün üzerine çöreklenmiş sisli hava, gencin ruhundaki daralmayı daha da katmerleştiriyordu. Bu duyguyu, ilk defa talim görmek üzere gittiği Anadolu'nun bozkırlarında yaşamıştı.

“Beyin evi işte ağabey!” hitabıyla düşüncelerden uyanıp bir parmağın işaret ettiği yöne gayriihtiyari gözü ilişen genç, biraz önce siluetken, şimdi gerçeğe dönüşmüş köy evinin karşısında olduğunu fark etti.

Yanındaki çocuk; delikanlının elbiselerini, cilalı çizmelerini, tavırlarını pek yadırgamış görünmüyor, aksine daha şimdiden bazı tahminlerde bulunmuş ve kendince çıkardığı sonuca sevinmiş bir cin fikirlikle tatlı tatlı gülümsüyordu. Bu gülümseme, gencin içine birikmiş sisli havayı biraz olsun dağıtabilmişti.

O sıra bey de hakimane tavırlarla, biraz resmî, biraz da

dostane, genci karşılayıverdi. Tanışma ve kısa bir sorgu sualden sonra delikanlı, evin önündeki çeşmeden akan buz gibi yayla suyuyla yüzünü yıkayıp sabah mahmurluğunu üzerinden attı. Şimdi her şey daha net görünüyordu gözüne.

Ardından, ikamet edilecek yer sorununu halle koyuldular. Yer, az çok belliydi. Diğer yoldaşlarla birlikte Orman İşletme Kurumunun inşa ettiği iki katlı bir lojmanda kalınacaktı. Kısa bir yolculuktan sonra mekâna varıldı. Lojman, köyün merkezi sayılan dere kenarındaki camii, okul, kahvehane, küçük bir bakkal ve beş on evden biraz yukarıda bulunan yüksekçe bir tepeye kurulmuştu. Görünümü eski bir hanı andırıyordu sanki. Çevresi ormanlarla kaplıydı. Orman İşletmenin nüfuzunu kullandığı ve buralarda sözünün geçtiği hemen anlaşılıyordu. Acaba daha fazla okuyup, meşhur hikâyedeki gibi ormancı mı olsaydım, diye düşünmekten de kendini alamamıştı. Ama iyi ki varlardı. Çünkü kalınacak başka, müsait bir yer yoktu.

Akşam olduğunda genç, arkadaşlarıyla lojmanda başa kaldı. Şu an üç kişilerdi ama dördüncü kişi şehre indiğinden daha müşerref olamamışlardı. Kendilerine ayrılan yer, iki odadan müteşekkil olduğundan, beş kişi iki odayı paylaşmak zorundaydılar. Üçü, odanın birinde kalıyordu. Şehirde olanın odasına onu yerleştirerek hiç beklemediği bir nezaket örneği sergilediler.

Yere serili şiltede o geceyi; türlü düşünceler, yalnızlıklar ve karamsarlıklar içinde geçirdi. Sabah olduğunda normalde geç uyanan bedeni, ormanlardan yayılan temiz oksijenin çağrısına dayanamamış olacak ki, erkenden yerinden silkin-di.

Hazırlananlarla kahvaltı yapıldıktan sonra okulun yolu tutuldu. Mesleğinde ilk resmî günü, okulu ve öğrencileriyle kutsal hizmetinin içerisindeydi artık.

Bitiş zili çaldıktan sonra, arkadaşlarıyla köy merkezini

gezmeye başladı. Köy, ucu yaylalara dayanan bir yolun üzerinde ve çevresinde kurulmuştu. Burası, ormanlardan kesilip getirilen kütüklerin istiflendiği bir depoydu. Etrafta kamyonlar cirit atıyordu. Bir süre kütük kamyonlarının yüklenmesini izlediler.

Akşama doğru mekâna dönüldüğünde tanışma şerefine erişemediği diğer kişiyle de karşılaştı. Oldukça babayiğit biriydi. Kalıbına karşın, büyük şehirlerde büyümüş olması ona oldukça nazik bir huy vermişti. Demek, oda arkadaşı oydun...

O gece muhabbet hayli uzadı. Aralarda, adına plân denilen ve bu camiada namı yaygın olan diğer bir arkadaşla daha tanıştırıldı. Geç vakitte odalara çekildiler ve uykuya daldılar. Daha yeni uyumuştun ki, genç, mütemadiyen süren ve ara sıra mola veren bir gürültüyle uyandı. Sanki lojmanın duvarları titriyordu. İşte o zaman büyük şehirli kibar arkadaşının belki kendisinin de yakındığı meşhur yanını öğreniverdi.

Gök gürültüsünü andıran orkestra sesleri...

Diğer arkadaşlarının dün geceki nezaket gösterilerinin iç yüzünü anlamıştı artık. Yatağını topladığı gibi kendini öbür odada bir köşeye attı. Odadaki arkadaşların malum sonucu tecrübe etmelerinden doğan meraklı bekleyişleri, yerini “kıs kıs” gülmeye bırakmıştı.

Yan odadan yine kesik kesik sızabilen ama rahatsız etmeyen türlü sesler arasında yer yatağında, yarın yapacakları ve karşılıklı hicap duyacakları bir konuşmaya geçerli bir mazeret düşünürken uykuya daldı...

İnsanoğlu, bulunduğu ortama çabucak adapte olabilen bir varlık gerçekten. Şartların mecburiyeti içindeki hayal kırıklığına galip gelmişti. Artık köye, öğrencilere ve okuluna alışmıştı.

Aslında okulun insanın içini sızlatacak bir hâli vardı. Orta kademe öğrencilerine ayrılan yer, in cinin top oynadığı

bir tenhada kurulan, iki üç sınıftan mürekkep bir viraneydi. Köyün orta yaşlılarının, zamanında eğitim gördüğü altmışlı yıllara ait eski bir yapı. Yağmur yağdığında, sınıfların çeşitli yerlerine leğenler koyuyorlardı.

Fikrince, ne bütün olumsuzluklara rağmen gözleri ışıltayan, dudaklarında tebessümü hiç eksik olmayan bu çocuklar ne de onları görünce önceki düşüncelerinden sıyrılıp, mesleğine daha çok bağlanan genç ve diğer arkadaşları bu şartları hak etmiyorlardı.

Bir gün teneffüs arasında, İş eğitimi dersinde öğretmen arkadaşının öğrencilere yaptırdığı doğal banklarına oturmuş, sonbaharın donattığı rengârenk ormanları ve biraz aşağıdan çağıltısı gelen derenin insanı büyüleyen görüntüsünü seyre dalmışlarken, bu güzelliklerin içinde iğreti duran tek yapının okul görünümülü bu virane olduğunu fark etmişlerdi.

Aradan kaç gün geçti bilinmez, bir gece arkadaşlarıyla otururken müthiş bir fırtına koptu. Lojman bile rüzgârın şiddetinden titriyordu sanki. Bu hengâmede kendi aralarında viranenin ahvâline dair haince espriler üretiyorlardı.

Rüzgâr nihayet dertlerini anlamış olacak ki, bu viraneyi çatısıyla beraber gövdesinden de alarak uçurup götürmüştü. Sabahleyin malum halle karşılaştıklarında, biraz da yuvası yıkılmış kuş psikolojisine kapılmamış değillerdi. Ama olsundu. Herhalde buradan daha iyi bir yere göçeceklerdi artık...

Hiç de öyle olmadı... Onları Sağlık Bakanlığının kaç yıldır içi insan görmemiş bir katlı, kapı ve pencereleri kırık, âtil durumdaki viranesine geçici olarak yerleştirdiler. Kırık pencere camlarından sınıflara vuran ve kendini yavaş yavaş hissettirmeye başlayan kış soğukları içlerine işliyordu. Mevcudu kalabalık olan bir sınıfta öğrenciler neredeyse üst üste oturmuştu. Hâl böyle olunca önceki okulu mumla aramaya başladılar.

Kışın ortasında bir gün müfettişler sağlık ocağı kamuflajlı eğitim kurumunu teftişe gelmişlerdi. Yıllık plânları, günlük plânları inceledikten ve saire resmî prosedürleri yerine getirdikten sonra, aralarında birazcık da dost muhabbeti çerçevesinde yanan sobaya arkalarını dönüp, uzuvlarını gevretirlerken, demesinler mi ki “Yahu şu soba da bir başka... Kalorifer aynı tadı vermiyor.” ...

İlçe merkezinde kimi zaman yapılan genel zümre toplantılarındaysa, aynı diplomaya sahip oldukları arkadaşlarından köy öğretmeni muamelesi görmeleri de cabası...

İçindeki iştiyakı kendisini karamsarlığa ve hırsa sürükleyecek hiçbir olumsuz hadise bozamamıştı yine de...

Bir gece, semadaki yıldız şölenini yarı mahmur gözlerle seyre dalmışken, gökyüzünden odasına doğru uzanan ışık süzmesi içinden güzel bir peri inip, gönlüne şu dizeleri fısıldayıverdi:

Bunca yıl dolaştım, bilmem nerdeyim.
Yolunu kaybetmiş bir garip yabancı.
İki dağ arası kuytu bir yerdeyim;
Neredir burası söyle be hancı?

Nicedir gezerim diyardan diyara;
Dünyadan nasibim bir hırka, bir yelek.
Taşdım başımı nâçâr avâre,
Bizi bu gurbete atalı felek.

Bulutlar dostumdur, dağlar kardaşım,
Elimde sazımın telleri ağlar.
Güneş eştir bana, rüzgâr sırdaşım,
Kuşlar cıvıldaşır, nehirler çağlar.

Sormazsın ne zaman gelecek vuslat...
Doğrusu ben bile merak ederim.
Felek bana zâlim, ben ona inat,
Sazımla beraber yürür giderim.
Dedim ya, garibim ey güzel hancı!
Adını unutmuş bir garip yabancı.
Bizi bu gurbete atalı felek,
Gözlerim buğulu, içimde bir sancı...

Eline kalem alıp, bu nağmeleri hanın duvarlarına kazıdı...

Dört senenin ardından buradan, arkasında acı tatlı bir yığın anıyı, kağı gibi inleyerek ilerleyen kütük kamyonlarına yükleyip ayrılırken, yolda bir kafilenin içinde çocukluk arkadaşını fark eden genç, kendindeki fermanın aynısının onda da olduğunu görünce, bayrağı halefine teslim etmiş olmanın verdiği gönül huzuruyla yoluna devam etti.

Kağı şehre indiğinde dört sene önce tırmanmaya başladığı merdivenleri bir bir çıkararak, tekrar yeni görevi için aynı karanlık dehlizde yürümeye başladı. O ara kulağında bir ses devamlı çınlayıp duruyor, soğuk bir el kendini sarsıyordu sanki.

-Oğlum, hadi kalk!

-Oğlum, hadi kalk!

Gözümü açtığımda, odanın loş ışığı altında beni uyandırmaya çalışan annemi gördüm. Kucağımda bir resim ve bir kâğıt duruyordu. Kâğıtta, yıllar önce bir lojman duvarına kazıdığım şiir, resimde ise sanki hayal âleminden çıkıp da gerçeğe inkılâp edecekmiş gibi duran görüntüler vardı:

Üstlerindeki okul formlarından, ayaklarındaki kara

lastiklerinden, yoksullukları hemen sezilebilen, buna karşın hâllerinden memnuniyetin ifadesi olarak, gözleri ışıltılı parlayan yirmi tane çocuk. Yüzlerinde bir öğretim yılını daha başarıyla bitirmenin sevinci, ellerinde gururla havaya kaldırdıkları karneleri ve belgeleri...Ortalarında sınıf öğretmenleri olarak kendimi görüyorum. Bir de dostumuz var: Fotoğraf çekilirken, arkada poz veren okulumuzun müdavimi, koca, beyaz, uzun tüylü bir koyun köpeği...”

Bu fotoğraf; evvel zaman içinde, çatısı uçan bir okulun önünde çekilmiş, her elime aldığımda beni içten içe duygulandıran, yarı hüznün, yarı gururla seyrettiğim bir kare...

GÜMÜŞHANE

UZAT BANA ELLERİNİ ÖĞRETMENİM

İsmail HAYAL

Mazi saatli maarif takvimi yapraklarını koparmaktan ibaretti bizim için. Ve epey bir mesafe kat ettik zamanın kör karanlık dehlizlerinde. Zaman her şeyi birer silik anı olarak tarihin sahifelerine kayıt ederken, her yaşanan yılı, her kademesini hayat denen tuvale adeta bir ressam fırçası darbeleriyle nakşetti durdu. Hayat ise renkleri, desenleri, tonu ve ışığı ile bizleri kovaladı yıllar boyunca.

Ana kucağında başlayan ve beslenen eğitim hayatım, küçücük bir köy çevresinde kalıba girip, asıl şeklini ise Osman Nuri öğretmenimin marifetli ellerinde alır. Her eğitim kademesinde onun izlerini taşıdım, onun gibi yürüdüm, onun gibi düşündüm, onun gibi olmayı tahayyül ettim yıllar boyu. Ve onun gibi idealist bir öğretmen oldum, onun gibi öğrenciler yetiştirmek için en iyi tohumları en iyi yöntemlerle saldım toprağa. Ve onu aradım yıllarca. Her kaybettiğim anda.

Yıllar sonra buldum onu bir köhne huzurevinde. Acıların dantela gibi ördüğü nasırlı yüzünde durgun bir mavilik kımıldıyordu. Rüzgârlarla raks eden o simsiyah saçlarının büyük bir bölümü tarumar olmuş, kalan kısmı da beyazlara bürünmüştü. Gözaltlarındaki mor halkalar derin birer yara gibi yuvalarından dışarıya çıkmış, çektiği ıstırabın acıları yanaklarına doğru süzülen yaşların arasına gizlenir olmuştu. O heybetli kaşları da acı yıllara karşı koyamamış, heybetli omuzları da artık bu devasa yükü kaldıramayacak şekilde

çökmüştü. Karşımda duran bu manzara karşısında şaşırmadım dersem yalan olur. O filinta takım elbiseleri içinde Yeşilçam artistlerine benzeyen Osman Nuri öğretmenim bu muydu? Bir tekerlekli sandalyeye mahkûm olmak ölmekten beter etmişti onu. İyice yaklaştım, inanamadım. Evet, oydu, ta kendisi, Osman Nuri öğretmenim.

Yer yer çatlamış nasırlı elleri arasında kutsal bir emanet gibi sımsıkı sardığı eski bir albüme takıldı gözlerim. Albümün ilk sayfasından bizim sınıf görünüyordu. Yaklaştım usulca ve resme bakmaya başladım. Simsiyah önlüklerimizin içinde, yamalı pantolonlarımızla, işte sol başta ben, yanımda 34 Hüseyin, yanı başında 49 Ahmet ve onun yanında 29 Ayşe ve diğerleri. Ayaklarımızda kara lastik, boyunlarımızdan asılı kocaman yeşil silgiler ve ucu tellerle tutulmuş yakalıklarımızla gülümsüyorduk her şeye rağmen. Bizimle birlikte ortada Osman Nuri öğretmenim de gülümsüyordu.

İlk namazımı hatırlıyorum. Gel bakalım İsmail dediğin zaman, kalbim yerinden kopacak sanmıştım. Sizin ağzından ismimi duymam ne güzeldi öğretmenim. Ellerimden tutup abdest almayı öğretmiştin bana. Öğretmen kürsüsünü kibleye çevirip, bana kiblemi göstermeni, beni oraya çıkarmanı, ilk niyetimi, ilk Rab'bimle hasbihalimi, ilk secdeyle vuslatımı, ilk içime akıttığım göz yaşlarımı ve çocukça yaptığım ilk duamı nasıl unuturum. O an yerleşmişti sevgi tomurcukları içime. Ve o gün bir daha bir daha büyümüşün gözümde. Ve o gün bir başka devleşmiştin benim minicik gönlümde. Ve ilkin seni kazıdım hayatımın her bir kör noktasına. Işığım sen olmuşsun öğretmenim.

Beni görünce titrek parmaklarına can geldi, başını yukarıya kaldırdı ve doğrulmak istedi son bir gayretle. Ama başaramadı, tuş olmuş bir pehlivan gibi omuzları düştü ve gömüldü tekerlekli sandalyenin içine. Gözlerimin ta içine baktı, yutkundü, bir şeyler söylemek istedi;

Ama gel bakalım 46 İsmail, diyemedin ve yaşlar hücum etti masmavi gözlerinden. Kim bilir koskocaman bir isyanın son ağularıydı bu dökülen yaşlar. Koşum ellerine sarıldım öğretmenimin, dudaklarıma götürdüm benim kaderimi çizen o nasırlı mübarek ellerini, öptüm, öptüm, öptüm... Göz yuvalarımızdan fırlayan yaşlara dur diyemiyorduk artık ikimizde.

Güneşe hasret başaklar gibi sabırla olgunlaştırırdın bizi. Gönül hanende sakladığın ve beslediğin o bitmek tükenmek bilmeyen ulvi imanınla. Her gün, her saat, her dakika ve her saniye bizimleydin. Üstümüze toz kondurmazdın. Kendi evlatlarından ayırmazdın bizleri. Gözümüzde ulaşılmayacak bir modeldin sen.

Şimdi bu köhne yerde işin neydi. ? Ömrünün son deminde yıllarca verdiği hizmetlerin karşılığı bu muydu öğretmenim? Bir tekerlekli sandalyeye mahkûm, ölümü bekleyen bu aciz halin de neyin nesi? Bir doğrul ve bak şu pencereden. Bak şu önüne masmavi bir halı gibi uzanan Karadeniz'e. Şu kıvrıl kıvrıl süzülen dalgalara, şu ağını çeken balıkçıya bak. Bak da gör öğretmenim, kitaplardan anlattığın her şey nasılda hercümerç halinde dolanıp duruyor. Şu avını kollayan karabatağı bir gör, şu ufukta görünen gemiye, şu kumunu çekmeye çalışan tekneye bir bak. Yılların koskoca bir kahır gibi çöktüğü omuzlarını kaldır be öğretmenim.

Seni hiç otururken görmedikki. Biz seni hep dik gördük ve dik görmeye alıştık. Bu hal size yakışmıyor, kalk ve gülümse öğretmenim. Kalk ve varalım yine seninle köyümüze. Top koşturalım yemyeşil çayırlarımızda. Sepetleri takıp kolumuza kırlara çıkalım yine. Yayla çiçeği toplayalım, papatyalardan fal tutup, taç yapalım yine başımıza. Tandır ekmeğine lordan dürüm yaptığımız azığımızı yiyelim tıka basa. Ve kana kana içelim yine ab-ı hayat gözelerimizden. Ve çayımızı demleyelim bir çoban ateşinde seninle. Ve verip sırtımızı toprağa, birbirini kovalayan bulutları izleyelim sessizce. Top-

rağı eşelemede olan gelincikleri, anasının memesine yapışan kuzuları, bulutlarla yarış eden kartalların raks edişini izleyelim. Kartallar hep yüksekte uçar öğretmenim.

Hani bir 23 Nisan öncesiydi. Ayaklarımda kara lastiklerle utanıyordum. Bana çok güzel bir şiir vermişsiniz. Sular seller gibi ezberlemiştin ben onu. Kürsüye çıkamıyordum. Ayaklarımda birbirine dönük beni nasıl da fark etmişsiniz. Ve ertesi gün yok mu, hayatımda aldığım ilk hediyemdi kırmızı papuçlar. Sabahlara kadar kokladım onları. Başucumda sakladım, giymeye kıyamıyordum. Ve hala saklıyorum o kırmızı pabuçları. İbret olsun diye her an yanibaşımda. Gün olur unutturum o günleri diye. Şimdi bende öğretmenim. Gözlerim hep çocukların ayaklarında öğretmenim. Nerede bir yırtık papuçlu çocuk görsem seni hatırlarım. Tutarım ellerinden onun minicik ellerini. Tıpkı senin, benim ellerimden tuttuğun gibi.

Sizin lügatinizde karanlıklar hiç olmamıştı ve karanlıklar size yakışmazdı öğretmenim. Bir mum yakarak, gel çıkalım artık bu mülteci yarından. Ellerini uzat bana öğretmenim, yıllar önce senin el uzattığın gibi. Çocuksu rüyalarımın giren o peri masallarından birini daha anlat bana. Ve bir peri kızı çıkıp gelsin ve dokundursun çubuğunu omuzlarına ve can gelsin şu dizlerine ve ne olur kalk ayağa öğretmenim. Oturmak sana yakışmıyor. Sen sınıfta bile hiç oturmazdın. Hep ayaktaydın, dimdik ve hep ayakta. Şimdi bu tekerlekli sandalyeyi çekelim aramızdan. Uzat bana ellerini öğretmenim.

Yozlaştık be öğretmenim, her şey yozlaştı. Helal lokma yerine kursağımıza haramlar giriyor. Küçükleri sevmiyor, büyükleri terk ettik kör karanlık odalara. İnsanlığımızı sattık semt pazarlarında hem de beş kuruşa. Ve caddelerin fahişeliği sardı dört bir yanımızı. Betonlar arasında boğuluyorum, gulyabaniler geliyor üstüme, kaçamıyorum, güneşi göremiyorum, güneşimizi çaldılar be öğretmenim.

Masal bitti öğretmenim. Hani bize anlattığın o güzel masalların vardı ya. Hani Kaf Dağına kervanlar kaldırır, bir ebemkuşağı altından geçerdik en safiyane düşlerimizde. Gecelerimizi gulyabaniler basar, bir alkarısı kaçırarak diye tandır başlarında yatmaya korkardık. Kaç peri kızını bekledik umutla ve sabırla. Yok artık ne masallar, ne şiirler, ne o eski muhabbetler. Şimdi insanlar birbirlerine selam vermekten bile imtina eder hale geldi. Masallardaki iyi insanların her biri birer küheylana binip uçup gitti hayatımızdan. Yerlerini koca koca gökdelenler aldı, artık el vermiyoruz düşene. Hatta bir tekmede biz atıyoruz ardından. Apartmanlarda yaşıyor, karşımızdaki komşunun matemine bile ortak olamıyoruz artık. Öğrettiğin her güzel şey usumuzdan silinip gitti. Ve birer yamalı paçavra gibi insanlığımızı kaybettik. Ve elimizde kalan koskoca bir ebedi günahahtan başkası değil. Terk ettik senden sonra bizde masmavi gökleri, uçsuz bucaksız çayırları, boranı başından eksilmeyen yalçın dağları. Birer birer arkada bıraktık her güzel olanı ve tuttuk gurbetin kahrolası yolunu. İlk önce şehirlerin kirlendiğinin farkında olmadan daldık bir piramitten içeri. Taşadığımız şah damarını tanımadan loş şehirlerin kılcal damarlarında kirlendik. Bu sessizliği bırakıp şehirlerin gürültüsüne doğru yelken açtık. Yozlaşmış şehirlerin sahte neonları kamaştırdı gözlerimizi. Kulaklarımızda artık derelerin şırıltısı değil, ne idüğü belirsiz bir ecnebi zırlıtı var. Ab-1 hayat kaynak sularımızı lağım sularına tercih ettik. Ve artık lağım suları fişkırıyor her yanımızdan. Koca koca köyleri apartmanlara hapsettiler, sonsuza uzanan çayırlarımızda yok burada. Yeşile hasret kaldık, betonlar arasında ezildikçe eziliyoruz.

Ama biz böyle değildik. Ab-1 hayat gözelerde ykanıyor, çamurlarla yoğruluyorduk, sellerin önüne bent olup, harman yerinde halaylara giriyorduk, yüzümüz rengini kıraç topraklardan alıyordu. Kaç karçiçeğini çıkardık gün ışığına, kaç deli rüzgârın önünde fısıldadık sevdamızı dağa, taşa, uçan kuşa.

Ve kaç naftalinli sandıklarda sakladık gizlerimizi. Ama şimdi. Şimdi güzel olan her şeyi çıkardık lügatimizden tek tek. Bir boş heva ve hevesin ardından seğirtip duruyoruz amaçsızca. Ne yürüdüğümüz yolu biliyor, ne de hedefimizden haberimiz var. Hedef Kaf dağı ardında, ebem kuşağı altından geçmek gerekiyor, zöhreleri göremiyoruz artık semada. Gök bile başka, kuşları bizim kuşlara benzemiyor, suyu acı, insanları çeşit çeşit. Koskoca bir yığın dolaşüyor caddeleri ve birbirlerini tanımıyorlar. Bu gök bizim mi öğretmenim? Ya bu deniz, şu başını göklere çevirmiş mağrur evlerde kimler oturuyor. Şu köşede ağlayan çocuğun derdi ne, hiç kimse o çocuğa derdini sormuyor öğretmenim. Değişen biz mi, yoksa zaman mı?

İlkin beyaz ekmeğin tadına varmıştım bir kır pikniğinde. Bembeyazdı, yumuşacaktı, mis gibi bahar kokuyordu. Hiç yutmadan mütemadiyen gezdirdim ağız boşluğumda. Yutmaya korkuyordum bitecek diye. Ve şimdi fırınlarda bir önceki günün ekmeğini yarı fiyatına alan çocukların ürkek bakışlarında insanlığımı arıyorum. Yüreğimin en ücra köşesinde bir yetimin ağladığını duyar gibi oluyorum. O ekmeğin kokusu ve onu bana uzatan elleriniz gitmiyor gözümün önünden. Paylaşmayı senden öğrendim. Senden öğrendim öğretmenim. Ya şimdi çöplerde yığınla bembeyaz ekmekler. Ve Anadolu'nun en ücra köşelerinde beyaz ekmeğe hasret: kaç İsmail, kaç Ayşe aç susuzdur, kimbilir?

Bize karanlık gecelerimizde güneşi gösteren o ellerini bırakmak istemiyorum artık. Bırakma bizi öğretmenim. Çekelim artık gemilerimizi bu köhne limandan. Bir bilet alıp sonsuzluğa yelken açalım. Bir bataklığı daha kurutalım birlikte, sevgimizle küslükleri kaldıralım, yeniden eşelim toprağı ve sevgi tohumlarını serpelim kıraç topraklara. Yine çiçekler büyütelim, kırmızı, sarı, mor, eflatun. Bembeyaz güller fışkırsın dallarından. Kokuları sarsın güzel ülkemizin dört bir yanını. Ve bir bahar daha dirilsin tekrar öldüğü yerden.

Canlıların ölmediğini senden öğrenmiştik. Zemheriyle ölenin, baharla yeniden dirileceğini sen öğretmiştin bize. Hani bahçemizde bir ağaç vardı ve sen onu bize gösterip şöyle demiştin. Bizim gibi canlı olan bu ağaca iyi bakın. Sonbaharla sararan yaprakları ölümün habercisi, zemheri ile ölümü tadıyor ve ardından bahar geliyor. Ve canlılar tekrar diriliyor öldüğü yerden.

Ah öğretmenim. Gözlerimin ta içine bak. Kendini gör orada ve silkin o mahmurluğundan. Bu köhne karyolaya bağlı, ayakların prangada, ellerin kelepçede nasıl yaşarsın sen. Kır artık zincirlerini ve gündüzü gör bu karanlıklardan. Gündüze el verelim birlikte. Bak dışarıda yeni bir hayat başlıyor. Her şey yaşamanın sevinci ile şarkılar fısıldıyor. Aç artık şu pencereleri ve ab-ı hayat dolsun içeriye. Birlikte çekelim içimize mutlu yarınları öğretmenim.

Yok yok ne ayağa kalkabiliyor, ne de bir kelime çıkıyordu öğretmenimin dilinden. Sadece elindeki albümden bizim sınıfı gösteriyor, kendini gösteriyor, beni gösteriyor ve mütemadiyen ağlıyor, ağlıyordu. Kucağına bıraktığım yetiştirdiği toprağın rengârenk çiçeklerinden oluşan buketin üstüne yağmur gibi gözyaşları dökülüyor. Elleri içinde hapsedtiği ellerimi bırakmıyor, bırakmak istemiyordu.

Ne olur kaldır başını, bir bak öğretmenim. Bak çok uzaklarda bir köy okulunun zili çalıyor, duymuyor musun? Orada minik yürekler var, bilgiye aç ve susuz. Çorak yüreklerine su vermelisiniz öğretmenim. Bak bir kız öğrencinin saçları dağılmış örülecek. Bak şu köşeye çekilmiş olan Yetim Yusuf'un başı okşanacak. 23 Nisan müsameresinde yarım kaldı, o tamamlanacak. Ve son bir ders daha var verilecek. Bir el daha var tutulacak, bir çocuk daha var burnu silinecek. Terk edilmişlik nede çok koyuyordu insana. Vefasızlık ne zor bir durumdu, can çekişen insanlık neredesiniz? Neredesiniz karda açan çiçeklerim, üzerine titrediğim kızım, doğduğunda kurbanlar kestiğim oğlum neredesin? Neredesin hayat

arkadaşım? Öte diyarlardan bu halimi görmekte misin? Demek ki bir sen vardın hayatımda. Bir sendin beni yalnız bırakmayan. Ve bir sendin sadece karşılıksız seven. Üşüyorum yavrularım, çok üşüyorum, her yanımda Nar-ı İbrahim gibi korateş, ama ben üşüyorum. Gelin ne olur, gelin ısıtın beni.

Ve ben de vefasızım, her vefasız gibi, her vefasızın yaptığı gibi terk ediyorum öğretmenimi. Ben de bir şey yapamıyor, yalnızlığına ilaç olamıyorum. Ve bende terk ediyorum herkesin terk ettiği gibi. Ve o kahrolası yalnızlığı ile bırakıyorum tek başına. Odasının kapısından çıkarken son bir kez daha dönüyorum ve bakıyorum öğretmenime. Tekerlekli sandalyesinin soluna doğru çökmüş, elleri albümünde, yaşlı gözleri ile bu defa gülümsüyordu bana. Sanki halet-i ruhiye ile bana;

“Gel İsmail'im, yılda bir kez de olsa gel, ama gel. Sende terk etme beni, bırakma beni buralarda bir başıma” der gibiydi.

Döndüm, gözyaşlarıyla indim merdivenleri üçer beşer ve önümde zehirlerini üstüme boşaltan Karadeniz'e doğru yürüdüm, yürüdüm. Yılların vefasızlığını, insanların riyakârlığını ve hayatımızın hiçbir değeri olmadığını anladım ve kustum tüm zehirlerimi Karadeniz'e. Gözlerim ufukta bir gemiye takıldı, acı bir siren çaldı, deli bir yakamoz göz kırptı bana. Ve martılar sükün etti topluca.

Tüm değeri bilinmeyen öğretmenleri düşündüm o an. O insan mühendisi olan öğretmenlerimiz için, Osman Nuri öğretmenim için ağladım, ağladım, ağladım...

HATAY

KAYA BEY

Ali ŞANVERDİ

Durgun bir nehir gibiydi. Hem coşkulu anlarda, hem de hırçın zamanlarında durgun akabilen bir nehir... Bakışları, saçlarımızı okşar geçerdi. Suskundu. Konuşurken bile suskundu. Kelimeler konuşur; ama o susardı...

O sınıfa girdiğinde konuşmak ne mümkündü ki? Yo, bilmezlikten değil; korkudan hiç değil. İçimizden gelmezdi. Şiir gibi söylerdı sözlerini, biz de dinlerdik.

Otuzlu yaşlardaydı. Hafiften ağarmaya başlayan saçları, sarı benzindeki çizgiler gibi ince ve yumuşaktı. Sözlerine olduğu kadar giyimine de dikkat ederdi. İki takım elbisesi vardı. İkisi de koyu renkliydi. Bazen birini, bazen da ötekini giyerdi; ama hep bunlarla gezerdi. Yazın sıcağında bile böyleydi. Çoğumuz, evde de öyle mi geziyor diye merak ederdik...

Ceket, onun üzerinde bir sembol gibiydi. Düğmelerini iliklemeden sınıfa asla girmez; sınıflardaysa hiç oturmazdı. Yorulmak nedir bilmez gibiydi. Ortalık yerde kolay kolay bir şey yiyip, içmezdi. Bazen bahçede diğer hocalarla beraber elinde çay bardağıyla görürdük onu. Bardağı avucunda sarmalar beklerdi. Saatlerce otursalar bile o çay bitmezdi...

Okulda “Asi Çocuk” diye bilinirdim. Hatta okulun baş belası olduğumu söyleyenler de olurdu. Bu nedenle İdareyle yıldızım pek barışık değildi; ama Kaya Hoca’ya da haf söyletmezdim. Samimi ve içtendi. Bize bir şey söylediğinde menfaatimize olduğunu bilirdik. Çok sevilmesi, belki de bu yüzdendi.

Hep okul içinde gördüğümüz bu hocayı dışarıda tanıma fırsatımız hiç olmamıştı; ta ki yağmurlu bir akşam üstü sokak ortasında karşılaşınca kadar...

Gereksiz yere oyalanmış, eve dönerken de yağmura tutulmuşum. Önceleri dükkanların saçaklarına gizlenerek yürümeye çalıştım; ama yine de ıslanmıştım. Ben de yağmura inat, incecik montumun yakasını dikleştirip, boynumu da omuzlarım arasına kıştırarak, yürümeye devam ettim. Ayak uçlarıma bakarak yürüyordum, dalmıştım. Birden, önümde bir karartının durduğunu fark ettim. Koyu takım giyen birinin bacaklarıydı bunlar. Derin bir uykudan uyanmışçasına başımı kaldırdığımda, üzerime dikilmiş bir çift gözle karşılaştım. İçimde bir titreme oldu. Şaşırmıştım...

Kaya Hoca, elinde şemsiyeyle tam karşımda duruyor, bana bakıyordu. Bir suç mu işlemiştim yoksa, ürperdim. Bakışlarındaki sıcaklığı fark edince biraz rahatladım. Elini, yağmurdan ıslanan omzuma dokundurarak:

-Nasılsın Kudret, dedi.

-...!

Sustum, ne diyebilirdim ki? Öylece sustum kaldım. Yağmur suları saçlarımdan alınma, oradan da yüzüme doğru, izler bırakarak süzülüyordu. Başka da bir şey sormadı. Sıkıldığımı anlamıştı. Kararlı bir sesle:

-Gel benimle, dedi ve yürümeye başladı.

Bir suçlu gibi sessizce takip ettim kendisini. Yolun karşı tarafına geçip, bir evin gölgesine sığındık. Kaya Hoca'nın yüzündeki ince tebessüm hala fark ediliyordu. Şemsiyeyi bana doğru uzatarak:

-Yağmurdan korkmadığın belli; ama bir de bununla dene, dedi.

Bu, beklemediğim bir hareketti, şaşırdım.

-Sağolun hocam, ben...

Kaşlarını birleştirip, başını yanlara hafifçe salladı:

- Sen, hocanın sözünü de dinlemiyorsun artık, diyerek şemsiyeyi elime tutuşturdu. Utanmıştım, yüzümün kızardığını hissettim; fakat o an gözümde daha da büyümüştü. Ses çıkarmadım. Tereddüt ettiğimi anlayınca omzuma tekrar dokundu:

-Hadi bakalım, sen daha fazla oyalanma, dedi. Ses çıkarmadan yürümeye başladım...

Şemsiyenin kolunda hâlâ elinin sıcaklığı vardı. Bilmiyorum belki de yüreğinin sıcaklığıydı bu... Yağmur yağmaya devam ediyordu. Birkaç adım ilerledikten sonra, geriye dönüp baktım. Ceketinin yakasını kaldırmış, hızlı adımlarla uzaklaşıyordu. Duygulanmıştım. Derin bir nefes çektim. Şemsiyeyi tutan parmaklarım gevşedi. Şimdi gözümde dağ gibi heybetli görünmeye başlamıştı...

Öyle dalmıştım ki geçen arabanın sıçrattığı sudan kendimi kurtaramadım. Pantolonum da ıslanmıştı artık. Dişlerimi sıkarak arkasından baktım. Tanımıştım; Zeki Hocaydı bu, tarih öğretmenimiz Zeki Hoca... Nasıl tanımazdım ki? Okuldaki en iyi araba onundu. Plakasını bile ezberden bilirdik hepimiz...

O akşam kimseyle konuşmak gelmedi içimden. Zaten pek konuşkan biri sayılmazdım. Bir köşeye çekilip öylece oturdum. Cemal'in omzuma dokunmasıyla kendime geldim. Bu gün yemek hazırlama sırası ondaydı, sofraya çağırıyordu.

Mustafa'nın "Yine mi makarna" diye sitem eden sözleri yankılandı kulaklarımda. Cemal de "Ne nankörmüşsün ha! Dün yoğurtlu makarnaydı, bu gün salçalısı" diye cevaplayıvermişti ...

Artesi gün hafta sonuydu. Mustafa erkenden köye gittiğinden Cemal'le yalnız kaldık. Yağmur durmuştu; ama soğuk, bir ısırğan otu gibi her tarafımızı sarmıştı. . Hala dün-

kü olayın etkisindeydim. Şemsiyeyi Kaya Hoca'ya götürüp vermek istiyordum; ama Cemal'i ikna etmem epey zor oldu. Evden çıktığımızda vakit öğleyi geçmişti. İçimizdeki tereddütleri yenmeye çalışarak ilerliyorduk.

Tek katlı bir evin bahçe kapısı önünde durduk. Cemal, burası diyordu; fakat o da emin değildi. Karşıdaki bakkal da orayı gösterince emin olduk.

Bahçe kapısı açıldı. Orayı geçip, iç kapıya yaklaştık. Evet evet burasıydı. Dün yağmur altında gördüğüm ayakkabılar tam karşımda duruyordu. Heyecanım arttı, elim kapıya giderken kalbim daha da hızlandı. Cemal, ikide bir vazgeçmeye kalkınca yüreğim ağzıma geliyordu. Her seferinde eteğine yapışıyor zor durduruyordum onu. Sonunda kapıyı çaldık. Açılmasını beklerken, heyecanımı yatıştırmak için gözlerimi etrafta bir şeyler arıyormuşçasına gezdiriyor; gayri ihtiyari, ayak uçlarımla tempo tutuyordum. Az sonra kapı gıcırdadı. Kaya Hoca ev kıyafetiyle açmıştı kapıyı. Şaşırıldı; fakat tebesümlüydü. Niyetimiz, şemsiyeyi verip hemen dönmektir. Kaşlarını birleştirip kızacak gibi yapınca mecbur, girdik içeriye!

İlk defa bir öğretmenimin evine giriyordum. Hem de Kaya Hoca'nın evine! İçerisi sıcacıktı. Kapı dibindeki kanepeye oturduk. Odanın ortasına kurulan sobanın boruları kıvrılarak bacaya uzanıyordu. Üzerindeki güğümdense kaynama sesleri geliyordu. Kaya Hoca: "Hava açık; ama dışarıda kuru soğuk var, hastalanırsak bize bakan da olmaz!" diyerek bir poşet kömür daha getirip attı.

Biraz okuldan, biraz da bekar evimizden söz ettik ne de olsa ortak yanlarımızdı bunlar. Az da olsa rahatlamıştık. Kaya Hoca güğümü alıp, mutfığa geçince Cemalle baş başa kaldık. Önce göz göze bakıştık, sonra bakışlarımız tekrar odanın içerisinde gezinmeye başladı.

Çok sade bir yerdi burası. İki kanepe ve üç plastik sandalyenin dışında, oturacak başka da bir eşya yoktu. Köşeye

yerleştirilmiş küçük bir kitaplık, yanında da orta büyüklükte bir sehpa vardı. Sehpanın üzerinde üç dört yazılı kağıdı tomarı bırakılmıştı. Çiçekli perdelerse ancak pencereyi kapatacak büyüklükteydi. Halı, her tarafı kapatamadığından kenarlardan betonun soğuk yüzü görünüyordu.

Az sonra içeri girip, çaydanlığı sobanın üzerine bıraktı. Yandaki sehpayı önümüze çekerek tekrar mutfağa döndü. Onun bu hizmetinden mahcup olmuştuk; fakat bir şey de diyemiyorduk. Bu kez de iki tabak bisküviyle girdi içeriye...

Bizimle konuşurken bir yandan da bardakları hazırlıyordu. Bardakları doldururken:

- Size ıhlamur yaptım, bu havalarda iyi gider değil mi?
- Gerek yoktu hocam, zahmet oldu.

-Gençler, inanın hiç zahmet olmadı. Sıcak su zaten hazırды. Bir avuç da ıhlamur attın mı, iş tamamdır. Size de tavsiye ederim. Ama sobadan suyu eksik etmemeniz lazım. Sahi, ne yakıyorsunuz siz?

-...

Cemalle suskunca bakiştık. Başımızı önümüze eğip, ıhlamurları karıştırmaya devam ettik. Bir süre sessizlik oldu. Kaya Hoca anlamıştı durumu...

-Sizi tembeller sizi, demek tembelliğinizden soba da yakmıyorsunuz ha?

-Yok hocam tembelliğimizden değil... Daha yakacak almadık da.

Beklemediği bu itiraf karşısında bir müddet sustu. Yarıladiğı bardağını avucu içerisinde sıkı sıkıya tutuyordu.

-Kaç kişisiniz?

-Üç.

-Öbür arkadaşınız nerde?

-Sabah erkenden köye gitti. Sırayla, her hafta birimiz gi-

diyor. Köyden haftalık yiyecek erzak falan getiriyoruz.

-Peki sobanız?

-Var, ama. .

Cemalle birbirimize yine bakiştık.

-Öyle duruyor.

Yine bir süre sessizlik oldu. Sonra köyümüzü sordu. Laf köyümüzden açılınca iştaha geldik! Cemal'le yarışircasına konuşuyorduk şimdi...

Ihlamurlarımızı içtik. Geleli de epey olmuştu zaten. Cemalle bakiştıktan sonra müsaade isteyip ayağa kalktık. Kapıya yaklaşınca, getirdiğimiz şemsiyeyi bize uzattı:

-Bende bir tane daha var, ikisi benim için fazla. Alın bu da sizde kalsın ki işe yarasın, dedi

Cevap vermemizi bile beklemeden elimize tutuşturdu.

Dışarı çıkar çıkmaz kuru bir soğuk yaladı yüzümüzü. Demek, biz içeri girdikten sonra hava epey bozmuştu. Kasakarı kesilen ayakkabılarımızı zorlukla giyerek yürümeye başladık. Dış kapıdan çıktığımızda bir alt sınıftan Necati'yle karşılaştık. Üzerindeki incecik hırkayla, soğuktan büzüşmüş bir halde kapı önünde bekliyordu. Yanakları, kulakları kıpkırmızı olmuştu. Burnunu da çekip duruyordu. Bizi görünce şaşırıldı. Mahcup bir sesle:

-İçerdekiler siz miydiniz? Kaya Hoca'ma gelmiştim, ayakkabıları görünce çekindim, içeri girmedim dedi.

Biz oradan ayrılırken Necati de içeriye yönelmişti...

Aradan bir hafta kadar geçti. Havalar artık epey soğumuştur. Dün akşamdan başlayan kar, her tarafı beyaza boyamıştı. Yollar kapandığından bu hafta sonu hiçbirimiz köye gidemedik. İçeriye hapsolmuştuk; ama içerisi de buz gibiydi. Kapı altına, cam kenarlarına süngerler tıkamamız da pek işe yaramamıştı. Soğuk, yerini bulup yine giriyordu içeriye. Çareyi battaniyelerimizin altına oturmakta buluyorduk.

Allah'ım, ne zor şeydi böyle soğukta beklemek! Ödevlerimizi bile yapamıyorduk. Öksürmekten nerdeyse ciğerlerimiz sökülecekti...

Birbirimize takılıp şakalaşmaktan da geri kalmıyorduk. Tek eğlencemiz de buydu zaten. Yine öyle şakalaşırken kapı önünden bir traktör sesi geldi. Önce önemsemedik. Çok geçmeden dış kapı vurulmaya başlayınca hepimiz dikkat kesildik. Kim olabilirdi ki? Hafta sonuydu ama bu havada köyden de kimse gelemezdi. Battaniyenin altından çıkmak da ağır geliyordu. Sonunda Mustafa, titrek adımlarla ve isteksizce kapıya yöneldi; fakat kapıyı açmasıyla geri dönmesi bir oldu. Az önce büzülmüş bitik bir vaziyette yürüyen kendisi değilmiş gibi birden çevikleşivermişti. Bir yandan da:

-Kaya Hoca, Kaya hoca kapıda” diye tekrar edip duruyordu.

Kaya Hoca mı? Kapıda mı? Aman Allah'ım! Niçin gelmiş olabilirdi ki? Hem ortalık darmadağınık... Kimimiz bu dağınıklığı toparlamaya çalışırken kimimiz de üstünü başını düzeltme derdine düştü. Kapıdan Kaya Hocanın sesi tekrar gelince durakladık. Bizi çağırıyordu. Çaresiz, gidecektik. Her şeyi olduğu gibi bırakıp şaşkın bir vaziyette kapıya yaklaştık. Acelesi varmış gibi davranıyordu.

-İçeri geçmeyeceğim, siz biraz dışarı çıkın, dedi.

Sesi gayet yumuşaktı; ama yine de bir anlam veremedik. Yoksa bilmeden bir suç mu işlemiştik... Çekinerek dışarı çıktık. Bizi traktörün yanına çağırdı. Rüzgar, kar taneciklerini yüzümüze savururken, soğuğu da iliklerimize kadar hissettiriyordu.

-Epey üşümüşsünüzdür, yer gösterin de şu kömür torbalarını indirelim...

Neden bilmiyorum ama o an içimde bir titreme oldu. Bir an için soğuğu unuttuverdim. Duygulanmışım, yüreğim ısınvermişti. Nemli gözlerimi belli etmemek için bir süre kim-

senin yüzüne bakmadım...

Kömür torbalarını indirmeye kendisi de yardım ediyordu. Soğuktan parmakları tutmaz olmuştu; ama yine de ısrarla yardım etmeye çalışıyordu.

İndirme işlemi devam ederken bir araba korna çalarak geçti yanımızdan. İçi sıcacık olmalıydı ki camları buğulanmıştı. Soğuktan büzüştürüp, yarım yumruk yaptığı elini hafifçe kaldırarak kornaya karşılık verdi. Zeki Hocamızı geçen...

Bizim, arabanın arkasından bakakaldığımızı görünce: "Vay be! Öyle bir arabamız olmalıydı şimdi." diye mırıldandı.

- Ne yapardınız hocam? Omuzlarını hafifçe kaldırdı. "Hiç, geçer içinde ısınırdık" diye hafif alaylı tebessüm etti... Gerçekten, Kaya Hoca'mın arabası neden yoktu ki? O zaman kafama takılan bu sorunun cevabını aylar sonra Necati anlatmıştı bana. Maaşıyla her yıl üç dört öğrencinin okul masraflarını karşılıyor, onlara yardımda bulunuyormuş. Hatta Necati de yardım alanlardan birisiymiş...

Aradan yaklaşık bir yıl geçti. Artık üniversiteliydim. Bir yıldır uzak kaldığım kasabaya geldiğimde, köye bile uğramadan önce, eski okuluma gidip Kaya Hoca'yı görmek istedim. Elimdeki ufak bir hediye paketiyle okul kapısına yönelmişim ki arkamdan birinin bana seslendiğini duydum. Necati'ymiş, bizim Necati... Sarılıp, selamlaştık. Kaya Hoca'yı sorduğumda birden rengi değişti, soluklaştı. Suçluymuş gibi bakışlarını yere dikti. Kısık bir sesle "Haberin yok mu?" dedi.

-Ne oldu ki?

Üzüntülü bir şekilde başını yanlara salladı. Boğuk bir sesle "Kaya hoca öldü!" dedi. Gözlerim açılmış, bakışlarım donuklaşmıştı. Ne yapacağımı bilemeden öylece durdum. "Şakaydı" demesini bekledim bir süre; ama değilmiş. O boğuk sesiyle anlatmaya devam etti:

Okuldan çıkarken, başıboş gençlerin bizim bir öğrenciyi dövdüklerini görmüş. Kaya Hoca bu, öğrencisi dövülürken hiç durur mu? Ayırmak için hemen atılmış araya; ama... Savrulan bir bıçak kalbine gelmiş... Oracıkta yığılıp, kalmış ...

Ah, Kaya hocam! Saçı rüzgarla taralı. Gönlü suskun, yüreği bir dağ maralı... Niçin yaşadığını biliyorduk ya; böylelikle niçin ölünebileceğini de gösterdin bize...

İĞDIR

SEN ÇOK YAŞA ÖĞRETMENİM

Mithat TURAN

Bütün çocuklar gibi bende anne sevgisiyle büyüyüp okula başlamıştım.

Anne sevgisi tartışılmaz ama, ilkokul üçüncü ve dördüncü sınıftaki Gönül öğretmenimin sevgisi beni kendisine aşık etmiş, adeta bütün işlerimi onun gibi yapıyor, geleceğimi “onun gibi olmak” niyetiyle düşünüyordum.

Ancak korktuğum başıma geldi. Gönül öğretmenimin tayini çıkmış, bizlerden ayrılıyordu.

Ağlayarak sınıfa girdiğini, hıçkırığını unutamam. Güler yüzlü, canım öğretmenim; yine yol gösterici rolünü oynayarak hepimizi ikna etmiş, köy çıkışına kadar beni tutamadılar ve “benide götür öğretmenim” diye bağırıyordum.

Bu ayrılıktan sonra, Gönül öğretmenim yaşantımı etkilemiş olacakki sonunda öğretmen olmuştum.

Evet, benimde öğrencilerim, okulum olacak, öğrencilerim benim için ağlayacak.

Artık Gönül öğretmenimi daha iyi anlayacağım ve kutsal bayrağı düşürüp kirletmeden, yeni Gönül öğretmenlere emanet edeceğim.

Bu duygularla 1979 yılı kasım ayı başlarında ZONGULDAK ili Devrek ilçesinin en ücra mezrasına tayin edildim.

Köyü, okulu, insanların, can dostlarım öğrencilerimi biran önce görmek, öğretmenimden devraldığım aşkı, onlara da aşılacak için can atıyordum.

Ben, yirmi beş öğretmenli, üç yüz öğrencisi olan ilkokul çağlarımı düşleyerek, çeşitli planlar üretiyordum kafamda.

Ancak hepsi boşunaymış.

İlk tanıştırdıkları kişi “Avcı” dedikleri Hasan amca’yı sevdim. Maden ocağından emekli, köyde kalıyordu.

Kahvede çay yudumluyoruz.

Etrafımıza sandalyesini çeken oturuyor “hoş geldin hoca” diyen tokalaşiyor. Tanıştık, kısaca künyemi açıkladım.

Sıra merak ettiklerimi sorup öğrenmeğe gelmişti ve Hasan amcaya soruyorum;

—Köye kaç cip gidiyor?

--.....

—Okulunuzda kaç öğretmen var?

--.....

—Okulun kaç öğrencisi, kaç dersliği vardır?

--.....

Sorduklarıma cevap alamıyor, Hasan amca susmuştu.

Yalnız bunları sorarken “Avcı” lakaplı amca, gür bıyıklarının altından gülümsüyor etrafa da kaş-gözle sinyaller dağıtıyordu.

Sonunda oturanlardan “Topal Haşim” dedikleri kişi, esprili ama gerçek cevapları sıraladı.

--Hoca efendi, köyde heç cip yok, atınan çıkıyon, bu bir;

--Bir öğretmen var. Aha O’da sensin, bu iki;

--Okulda bir derslik var, ancah okulumuz şindilik kapalı, bu da üç.

Sessizlik vardı. Üzölmüş ve yutkunamıyordum. Bütün hayellerim tersine dönmüştü.

Bir selamla irkilip hepimiz kapıya baktık. Gelen köy merkezindeki Selim öğretmendi. Tanıştık, uzun sohbetten sonra

kendime geldim, güvenimi yokladım ve irademi kamçılanır gibi hissettim.

Haber köye çoktan uçmuştu. O akşamı hiç unutamam. Dört yıl bu küçük, şirin, yeşil örtü içinde bulunan mezrada görev yaptım.

Çok sevildim, çünkü ağladılar ağladım, güldüler güldüm, sorunlarına ortak olup, çözüm yollarını aradık.

Çünkü; öğretmeyi, doğayı, vatanımı ve bayrağımı seviyordum. Sporu, okumayı, birlik, beraberlik ve yardımlaşmayı, en güzeli insan sevgisini aşıladım. Küçükken yaşadığım ayrılığı işte bende burada tekrarlarcasına yaşadım. Yani bu ürettiğim, kokusuna doyamadığım canım çiçeklerimden ayrılıp, başka tarlalara çiçek ekip koklatacaktım.

Çünkü TOKAT ili Erbaa ilçesinin yine bir mezrasına tayin edildim. Buradaki okul, insan manzaraları daha değişikti.

Okul çamurdan, insanlar hayata küsmüş. Ancak, buranın hiç olmazsa yolu vardı ve kasabaya traktörle bir saatte gidilebiliyordu.

Bu mezrada ustalık dönemim hakim. Bir yıl içinde her noksanımı imece, salma ile tamamladım. Kısacası artık “öğretmen olduğumu, örnek alınacak insan olduğumu” bütün hislerimle anladım ve çevreme bunları yansıttım.

Okula bitişik, iki odalı ve köye kuş bakışı durumunda, üstü kırmızı kiremitli lojmanda kalıyordum. Her canı sıkılan, başı-dişi ağrıyan, mektup yazdıran-okutan, tavuğu kesileceklere, ilaç küpürü okutacaklara, saçı sakalı uzayan yaşlılara, pazar, gübre, mahsül hesaplarını yaptıracaklara ve tapu ile diğer işleri yaptıracaklara “Hızır hoca” olmuşum.

Anlaşılaçağı gibi onlar beni, bende onları iyi tanımışız.

Aylardan Mayısı. Mezradaki evin erkekleri, komşu köydeki düğüne gitmişlerdi. Eşim, ben ve vekil imam oturuyor-

duk.

Aşağıdan çığlıklar geliyordu. Dışarı çıktığımda “Şaduman Gelin” soluk soluğaydı.

--Ne var, ne oldu? Demeye vakit bırakmadı.

—Yetiş hoca efendi! Çocuk ölüyo!

Ben ve vekil imam üstümüzdekilerle hemen fırladık. Ev yakındaydı. Nedenini soracaktım ama çocuğun ağzında köpükler vardı.

Göz kapaklarımı araladım, zehirlendiği belliydi.

—Ayran getirin! Hemen geldi, zaten hazırmış.

İmamla yardımlaşıp ayran içirip, kusturduk, ancak emin olamadık.

Anneye;

—Hemen hazırlan kasabaya ineceğiz. Annesi, ben ve imam çocuğu kaptık, yola koyulduk.

Yol boyunca çocuğu nöbetleşe taşıyoruz. Bir saat sonra yakın köydeki minibüse yetiştik. Beklemeden devam ettik minibüsel.

Yarım saatte Erbaa hastanesine vardık. Doktor hemen çocuğu aldı içeri. Yorgun ve telaşla salonda bekliyoruz.

Kısa süre sonra, serum takıldığı ve bana, “acildir, Amasya Çocuk Hastanesi’ne gitmesi gerekir” dedi doktor.

Aynı minibüsel ve yine aynı kişilerle Amasya’ya uçuyorduk. Vardığımızda, kapıda bizleri bekliyorlardı. İçeri aldılar.

Epey zaman sonra doktor ve hemşire tatlı haberi verdiler.

--Çabuk getirmişsiniz, çocuğunuz çok iyi, kurtuldu, kontrolümüz altındadır.

Sonra resmi işlemler başladı. Hemşire önce bana;

—Nesi oluyorsunuz?

-- .....

Benden ses çıkmadı. Duymamış gibi göründüm.

Tekrar sorunca,

--“Köylerinden akrabasıyım, kadında annesi, O arkadaşta köyümüzün camii imamıdır,” dedim uzaklaştım.

Annesini sesledi hemşire.

Bir şeyler konuştuktan sonra, hemşire bana doğru yaklaştı, gülümseyerek “hocam gerçektende hızır mışsın” dedi.

Beni dinlemeden ayrıldı gitti.

Yalan söylediğim için çok utanmış, bunun yanında gururlanmıştım.

“Ben köyün öğretmeniyim” nasıl diyebilirdim? Çünkü üzerimde ütüsüz kadife pantolon, ceket yerine mont, kravat-sız ve üstüne üstlük ayaklarda lastik çizme.

Hayır! diyemezdim. İçim içimi kemirirken, doktorla aynı hemşirenin geldiğini gördüm, sırtımı dönüyordum ve kır saçlı, babacan doktor hemen;

—Hoca efendi buyur bakalım, bir çay iç dinlenirsin.

Gittim. Çay geldi, içmeye başladık. Doktor gülerek;

—Öğretmenler yalan söylemez, doğruyu anlatırlar, neden “akrabasıyım” dediniz?

Biraz sıkılarak;

--“Bu kıyafetimle mesleğimi lekelerim diye “öyle” söyledim.

Olayı dinleyince beni tebrik etti, sarılarak öptü ve “Bu güzelim vatan sizin gibi “Hızır” öğretmenlerimizin

omzunda arşa mutlaka erişecektir.” Dedi ve kalktı. Üçümüzde gururla duygulanmıştık.

Biranda Gönül öğretmeni hatırladım, yüzündeki gülücükleri görür gibi oldum ve “aşılarım katmerli tutmuş” der gibiydi.

Hafta sonu olduğundan üç gün ilçede kaldım. Artık çocuğun iyi olduğunu, bir haftaya taburcu olacağını bizimle beraber herkes öğrenmişti. Ertesi gün köye döndüm. Köyün girişinde beni can dostlarım herkes karşıladı.

Hele gönül çiçeklerim, temiz ve saf kokan öğrencilerimin yazdığı “SEN ÇOK YAŞA ÖĞRETMENİM” pankartı beni göklere uçurdu.

Aynı azim, heyecan ve iradeyle, ülkemın gelecek çiçeklerini yetiştirmeye devam ediyorum, bundanda son derece gurur ve mutluluk duyuyorum.

ISPARTA

UMUDA KANAT ÇIRPMAK

Gülşah YILMAZ

Güzel bir ilkbahar sabahı... Tüm canlılar gibi benim de içim kıpır kıpır bugün. Her şey taptaze: çiçekler, ağaçlar, hava... hafif bir yağmur yağmış akşamdan. Toprak mis gibi kokuyor.

Ah, yine geç kaldım okula! Beş dakika önce çıkamadım, diye kendime kıza kıza hızlı adımlarla yürüyorum. Nihayet okuldayım, şükürler olsun öğretmenler zili daha çalmamış. Doğruca sınıfıma çıkıyorum. Bahar kadar taze çocuklarıma nefes nefese: "Günaydın" diyorum. Çocukların ellerinde çizgisiz dosya kağıtlarını görünce kompozisyon yazacağımızı hatırlıyorum. "Çocuklar; konumuz baharla gelen güzellikler, haydi bahçeye çıkalım." diyorum. Hepsi kuş olup uçuyor bahçeye. Her biri ayrı bir köşeye çekilip başlıyor küçük dünyalarını kağıtlara dökmeye.

Bahçe kapısının yanında bir çocuk dikkatimi çekiyor. Ufaklığın elinde kanadı yaralı bir kuş çırpınıyor. Bu kuş on beş yıl öncesine götürüyor beni. Kalbi yaralı Esmâ Öğretmenin elinde kanadı yaralı bir kuş var.

Canım öğretmenimin herkese gülümseyen o güzel yüzü hala yüzümü gülümsetiyor. Gülümsemesini gölgeleyen gözlerindeki hüznün ise hala bir hançer gibi kalbimi acıtıyor.

Öğretmenimizin coğrafya derslerinde bizi kuş yaptığığımı aklıma geliyor. Hepimiz kollarımızı açar o derste nereye işleyeceksek oraya uçardık. Bazen okyanusların büyük dal-

galarında çırpınan martılar, bazen sıcak iklimlere göç eden göçmen kuşlar... O, bizi kuşlarım diye severdi. “Hep uçun, hep önünüz açık olsun.” derdi.

Derde deva Esmâ Öğretmen, derlerdi tanıyanlar ona. Büyük küçük herkesin, her derdinin çaresi onda. İşte yine ağlamaklı gözlerimi silerken yakalanıyorum ona. “Ne oldu yine Minik Serçe?” diye başımı okşuyor. Ben onun minik serçesiyim bu arada. Esmâ Öğretmen sadece bana “Minik Serçe” diyor. Her zamanki gibi önemsiz bir derdimi o benden daha çok önemsiyor. Teneffüs boyunca konuşuyoruz. İkimiz bin bir türlü çözüm buluyoruz. İşte benim güzel öğretmenin yeri gelince sıkı bir dost, yeri gelince sıcak bir anne olur; bazen de gökten inmiş bir melek gibi kanatlarını tüm kötülöklere açıp bizi korurdu.

Öğretmenimiz okulun yanında küçük bir evde oturuyordu. Kimi zaman bu evin bahçesinde yaşlı bir teyze belirirdi. Esmâ Öğretmenin tonton annem dediğı bu ihtiyarcığı dışarıda görünce bütün sınıf merakla onu seyre daldardık. Çünkü öğretmenimizle ilgili her şey bizi fazlasıyla ilgilendirirdi. Doğrusu bu sevimli teyzeden başka öğretmenimizin kimi kimsesi var mı, bilmiyorduk.

Son baharın yazı anımsatan sıcak günleri yavaş yavaş gitmeye hazırlanırken, kışın soğuk yüzü de kendini hatırlatmak istercesine bizlere merhaba diyordu. Evimizin bahçesindeki rengarenk, katmer katmer kasımpatıları bana Öğretmenler Gününün yaklaştığını hatırlatıyordu. Salondaki takvim, içeri girince gözüme ilişti. Bu sene 24 Kasım, cumartesiye denk geliyordu. Hemen annemin yanına koşup, bu yıl öğretmenin için ne alabileceğimi sordum. Canım öğretmenime hiçbir hediye yi yaraşır bulmuyordum. Annem koca bir buket kasımpatının çok güzel bir hediye olacağını söyledi. Bu fikir hoşuma gitmişti. Ona olan sevgimi bu çiçekler çok güzel ifade edecekti.

Bir iki hafta; ödevler, sınavlar derken su gibi akıp geçti. Gözlerimi yeni bir sabaha açtığımda takvimler 24 Kasım'ı gösteriyordu. Elimde en güzel çiçeklerden yapılmış koca bir buket, öğretmenimizin evinin önüne çabucak geliverdim. Heyecandan kalbim yerinden fırlayacak gibiydi. Titreyen elimi zar zor zaptedip zili çaldım. En sıcak haliyle biricik öğretmenim kapıyı açtı. Beni görünce çok mutlu olduğu yüzünden belliydi. "Gel içeri minik serçe." dedi. Utana sıkıla içeri girdim, çiçekleri ona uzattım. "Ne kadar güzeller, teşekkür ederim." dedi. Çiçekleri ıslatmaya mutfağa gitti. Ben de etrafı seyre daldım. Her tarafta küçük bir kız çocuğunun fotoğrafının olduğunu fark ettim. Onlara bakarken öğretmenim içeri girdi, yanıma yaklaştı. Karşı duvarda asılı olan fotoğrafa uzun uzun baktı. Buğulu gözlerini benden saklarcasına yan taraftaki koltuğa oturdu.

Sessizce öğretmenimin yanına iliştim. Öğretmenim o minik kızı bana anlatmaya başladı. Yıllar öncesi bir trafik kazası geçirdiklerini, eşini bu kazada kaybettiğini ve kızının sonrasında özürlü kaldığını anlattı. Kızı bu olaydan sonra yıllarca yatağa bağlı yaşamıştı. Onu "yaralı kuşum" diye sevdiğini söyledi. "Yüce Yaratıcıya olan inancım olmasaydı buğüne değin ben de yaşamazdım." dedi. Şöminenin üzerinde duran kızının bebeklik fotoğrafını eline alarak bağrına bastı. Müzik derslerinde bize söylediği o hüznü ninniyi mırıldanmaya başladı:

Adalardan çıktım yayan
Gardaş atlı bacı yayan
Di gel bu dertlere dayan
Nenni nenni nenni nenni
Nenni nenni nenni bebek ey

Bebeğin beşiği çamdan

Yuvarlandı düştü damdan
Bey babası gelir Şam'dan
Nenni nenni nenni nenni
Nenni nenni nenni bebek ey.

...

Kızım bu ninniye duyunca hemen uyurdu, dedi. Öğretmenimin son sözü de şu oldu: “Yaralı kuşum artık uçtu.” Buğulu gözlerini ilk kez ağlarken görüyordum. Birbirimize sıkıca sarıldık, göz yaşlarımız birbirine karışmıştı...

O gün Esmâ Öğretmenin gözlerindeki buğunun, yüreğindeki acının sebebini anlamıştım ve ona söz vermiştim. Bir gün öğretmen olup acılarımı inançla ve insan sevgisiyle yenecektim.

Şimdi ben de bir öğretmenim. Esmâ Öğretmenin yaptığı gibi kuşlarımı avuçlarımdan bir bir güzel yarınlara umutla, mutlulukla uçuruyorum.

Ruhun şâd olsun Esmâ Öğretmen.

İLK ÖĞRETMENİM

Ümit KARATAŞ

Bana, “dünyaya bir daha gelme şansın olsaydı, ne olmak isterdin?”deselerdi, vereceğim cevap” öğretmen” olurdu. Öğrenciliğim boyunca en büyük idealim buydu. Bu idealimi gerçekleştirmemde bana ilham kaynağı olan kişiler yine öğretmenlerimdi; ilkokuldan üniversiteye kadar...

Öğretmenlik mesleğinin kutsallığını ilk olarak ilkokul öğretmenim Ahmet Can'dan öğrendim. Henüz okulun ilk basamaklarındayken, bu görevin ne kadar çaba gerektirdiğini, hangi zorluklarla gerçekleştiğini anlamaya başlamıştım. Kısa süre de olsa ondan, hayata dair çok şey öğrenmiştim. Aradan geçen yıllara rağmen, simsiyah kıvrıcık saçlarıyla, deniz mavisini gözleriyle ve kavak ağacı gibi uzun boyuyla hala dün gibi hatırlıyorum. İnsana güven veren bir ses tonu vardı. Yürürken başı hep önde giderdi. Büyükle büyük, küçükle küçük olurdu. Derslerini büyük bir dikkatle dinlerdim. Konu Atatürk olunca, bir başka role bürünürdü sanki. Onun hayat hikâyesini, verdiği mücadeleleri daha bir heyecanla anlatırdı. Anlattıkları bir film şeridi gibi geçerdi gözümün önünden. O anlattıkça, benim Atatürk'e olan sevgim ve saygım daha da artıyordu. O yaşlardayken Atatürk, benim için bir savaş filminin başrol kahramanı olmuştu. Hemen hemen her teneffüsümü onunla geçirirdim. Bana karşı bir arkadaş gibiydi. Gerek arkadaşlarımla gerek ailemle olan bütün sorunlarımı onunla paylaşırdım. Bana öğüt verir ve nasıl davranmam gerektiği konusunda beni yönlendirirdi. O zamanlar, benim yaşlarımda bir oğlu olduğunu ve benim ona çok benzediğini söylerdi. Bu durum beni mutlu ediyordu. Onun oğluna

benzemek bana ayrı bir gurur verirdi. Eşi de öğretmendi ve oğluyla Erzurum'un merkezinde yaşıyordu. Oğlu da eşinin görev yaptığı okulda okuyordu.

Yaşadığım yer, Erzurum kazası olan Hınıs'ın Göksu köyüydü. Hane sayısı yaklaşık otuzdu. Köyün tek geçim kaynağı tarım ve hayvancılıktı. Hınıs'tan yaklaşık yirmi km uzaklıkta yüksekçe bir tepenin üzerine kuruluydu. Etrafı ise olabilirdiğince geniş bir ovayla kaplıydı. Doğu ikliminin değişmez özelliği bizim köyde de hükmünü sürerdi. Bir yıl boyunca sadece dört ay güneşi görebilirdik. Onun dışında güneşi çok nadir görürdük.

Kış mevsimi ise köylü için başlı başına bir kâbustu. Kimi zaman Hınıs ile köyümüzün yolu haftalarca hatta aylarca kapalı kalırdı. Kar metrelerce yüksekliğe ulaşırdı. Üstelik bu yükseklikteki kar, ilkbaharın sonlarına doğru ancak erirdi. Köylü, artık karla yaşamaya alıştı. Hatta bazıları onun rahmet olduğuna ve bereket getirdiğine inanırdı. Oysa bana göre hiç de öyle değildi. Beyaz bir cehennemden başka bir şey değildi. Köylüyü onca sıkıntıya sokan, dünya ile ilişkisini kesen o beyaz kütle nasıl rahmet olabilirdi ki? Köylüler için belki olabilirdi; oysa dışarıdan gelen ve alışık olmayan biri için aynı şeyi söylemek mümkün değildi. Bu kaniya, öğretmenimin çektiği sıkıntılardan yola çıkarak varmışım. İlkbahar ve yaz aylarında, her hafta-sonunu ailesiyle geçirmek için Erzurum'a giderdi. Pazar akşamları da dönerdi. Kış aylarının onun için bir çileye dönüştüğünü, daha o yaşlarımdayken bile idrak edebiliyordum. Her ne kadar köylü onu yakacaksız ve erzaksız bırakmasa da, kış, onun için bir zulümdü. Bunu hissedebiliyordum. Her sabah okula gittiğimizde tek derslik sınıfımızı sınımsıcak bulurduk. Çünkü erkenden kalkıp sobamızı yakardı. Ders sırasında üşümeyelim diye sobayı sık sık doldururdu. Kimi zaman hastalanır, sürekli öksürürdü ve hiç bir şey olmamış gibi dersini işlemeye devam ederdi. Ders sırasında kaç defa ilaç aldığını görmüşümdür. Okulun

içinde kendisine ait küçük bir odası vardı. Ders sırasındayken, unutmuş olduğu kitap veya başka bir şey olsaydı beni gönderirdi. Odası, bizim o zamanki oturma odamız kadarıydı. Dikdörtgen şeklindeydi ve bütün eşyaları oradaydı; okul eşyaları, kitapları, giyecekleri... Odanın bir köşesinde elbise dolabı, bir köşesinde ise kitaplık vardı. Kitaplığı oldukça eskiydi. Bir kitap alacağım zaman korkardım, her an yıkılır da kitaplar yere saçılır diye... Oysa bana kıyamayacağını bilirdim. Benim bilerek hata yapmayacağını bilirdi. Kitaplığın bütün rafları doluydu; ders kitapları, romanlar, ansiklopediler... Kendi kendime, keşke bu kitaplar benim olsaydı derdim. Odanın bir kenarında ise küçük bir masa yer alıyordu. Üzerinde kalem, silgi vb. araç-gereçler bulunurdu. Odanın hemen bitişiğinde ise küçük bir mutfak bulunuyordu. Bir köşede buzdolabı, bir köşede ise mutfak bankosu yer alırdı. Bu odasını çok kullandığı söylenemezdi; çünkü her akşam bir eve davetliydi. Nereye gitse, o akşam köyün çoğunluğu oradaydı. Köyün saz çalan aşığı gelir, türküler söyler, kaval çalardı. Kavalın o lirik sesi herkesi kendinden geçirirdi. Öğretmenimin gözleri de enginlere dalardı. Kim bilir belki de o an eşini ve çocuğunu düşünüyordu. Tabi ki bize de misafir olurdu. O akşam ev, baştanbaşa süpürülür, odadaki eşyaların tozu iyice alınır. Eşya dediğim de küçük bir vitrin ve içindeki birkaç süs eşyasıydı. Misafirler dağıldıktan sonra babam ile öğretmenim geç saatlere kadar sohbet ederlerdi. Bazen satranç bazen de domino oynarlardı. Ben ise geç saatlere kadar onları seyrederdim. Okul zamanı beni erkenden yatmaya gönderirlerdi, Allah'tan, öğretmenimle geçen o güzel günlerin hiç bitmemesini dilerdim.

Unutamadığım ve hep acı bir hatıra olarak belleğimde yer etmiş bir gün yaşamıştım. Kış mevsiminin en sert geçtiği bir zamandı. Kar neredeyse bir metre kalınlığa ulaşmıştı. Artık dünya ile ilişkimiz kesilmişti. Köy, adeta kabuğuna çekilmişti. Elektrik sık sık gider ve her gelişi haftaları bulurdu.

Değil Hınıs'a gitmek, en yakın köye bile gidiş imkânsızdı. Etraf, kocaman ve bembeyaz bir çarşafı andırıyordu. Kar, inadına yağmaya devam ediyordu. Bir pazar akşamıydı ve o saatlerde herkes işini bitirip çayını yudumluyordu. Ahmet öğretmenim, o hafta sonunu ailesiyle geçirmek için merkeze gitmişti. Her pazar o saatlerde onun yolunu gözlerdim. Genellikle köyümüzün dolmuşuyla gelirdi. Dolmuş olmadığı zamanlar ise en yakın olan Yeşilpınar Köyü'nde iner, oradan da bir kızakla gelirdi. Bizim ev, köyün en yüksek noktasındaki bir tepeye kuruluydu. Bu nedenle köye gelenleri ilk biz görürdük. Ben o sıra köpeğime ekmek kırıntılarını vermek için dışarı çıkmıştım. Bir an, uzaktaki köyün girişinde, birkaç köpeğin havlayarak birine doğru koştuğunu gördüm. O an ekmekler ellerimden düştü ve yutkunmaya başladım. O kişi Ahmet öğretmenimden başkası değildi. Köpekler, aç kalmış kurtlar gibi hızla ona doğru koşuyordu. Hemen eve koşup olanları bir çırpıda anlattım. Ağabeyim, ayakkabılarını dahi giymeden, çoraplarıyla ok gibi fırlamıştı. Bu durum beni çok duygulandırmıştı; ama o an tek düşündüğüm Ahmet öğretmenimdi. Koşarken de eline büyükçe bir değnek almıştı. Ben ise bir yandan korkudan titriyor, bir yandan da oraya doğru koşuyordum. Öğretmenim, elindeki valiziyle köpekleri kovalamaya çalışıyordu. Fakat dört bir yandan saldıran köpekler, onu paltosundan ve pantolonundan çekiştiriyordu. O da bütün gücüyle mücadele ediyordu. Babam da hızla beni geçip onlara doğru koşuyordu. Bir yandan da benden geri dönmemi istiyordu. Oysa hiçbir şeyi düşünecek durumda değildim. Sadece Allah'a dua ediyordum, öğretmenime bir şey olmasın diye... Bir müddet sonra, ağabeyim köpekleri kovmuş ve onu sırtına alıp geliyordu. Babam da dağılan eşyaları valize koymuş arkalarından geliyordu. Ağabeyim yaklaştığında, öğretmenimin durumunun kötü olduğunu sezmiştim. Üstü darmadağın olmuştu. Kollarından ve bacaklarından kanlar damlıyordu. Eve varır varmaz annem, hemen sıcak suyla ka-

nayan yaraları silip temiz bezlerle sardı. Ev halkının üzüntüsü yüzlerinden okunuyordu. Paltosu, kazağı ve pantolonu paramparça olmuştu. Babamla ağabeyim, güçlkle de olsa ona temiz elbiseler giydirmişlerdi. Birkaç dakika sonra neredeyse bütün köy halkı evimizdeydi. Herkes olayın şoku içerisindeydi. Her kafadan bir ses çıkıyordu. Kimi doktor çağırarak gerektiğini, kimi ise acilen kasabaya gitmek gerektiğini söylüyordu. Ben, sadece acı içinde kıvranan öğretmenime bakıyor, bir yandan da süzülen gözyaşlarımı siliyordum. Belli ettirmemeye çalışsa da çektiği acı yüzünden okunuyordu. Bir yandan zoraki gülümsemeye çalışıyor bir yandan da köylüleri teselli etmeye çalışıyordu. Oysa teselliye ihtiyacı olan kendisiydi.

Olayakşamı, herkesin kafasında aynı soru vardı:”Köpekler kuduz muydu?”Çok geçmeden köydeki söz sahibi kişiler, kasabaya gitmeğe karar verdiler. Kar, bir yandan yağmaya devam ediyordu. Karanlık artık çökmek üzereydi; fakat karın o bembeyaz rengi karanlığa meydan okuyordu adeta. Olaydan birkaç saat sonra Kızakçı Hüseyin, kızıyla gelmişti. Kendisi köyün en iyi kızakçısıydı. Köyde birkaç kızakçı olmasına rağmen, çoğunluk onu tercih ediyordu. Kar beyazı iki atıyla nice hastaları ve hamile kadınları Hınıs’a yetiştirmişti. Bir defasında ateşli bir hastalığa yakalandığımda, yine o, beni hastaneye yetiştirmişti. Bu nedenle ona karşı derin bir sevgi ve saygı duyardım. Şimdi, zor bir göreve daha atılıyordu. Birkaç dakika içinde öğretmenim kucaklar arasında kızığa bindirildi. Babamla birlikte birkaç kişi daha vardı. Babam, karşılıklı olan iki banttın birine oturdu. Öğretmenimiz ise başını babamın dizlerine yaslayarak boylu boyunca uzandı. Üzerine iki veya üç battaniye serdiler. Diğerleri de karşıdaki bantta yerlerini almışlardı. Karanlık iyice çökmüştü. Kar yağışı da durmuştu ve ay da bütün pırlıltısıyla, okyanus ortasındaki bir feneri andırıyordu. Ay’ı ilk defa o kadar ışıltılı görüyordum. Doğa, sanki olanları biliyor ve öğretmenime yardımcı olmak

için elinden geleni yapıyordu. Kızak, karların üzerinde bir yıl gibi süzülerek gözden kaybolmuştu. Kendi kendime:”Ne olur Allah’ım ona bir şey olmasın.”diyordum.

O gece, geç saatlere kadar uyuyamamıştım. İçimden, ona saldıran köpekleri öldürmek geliyordu. Çok geçmeden bunun iyi bir fikir olmadığını anlamıştım. Sabahın ilk ışıklarıyla birlikte uyandım. Ahmet öğretmenim iyi olmuş olsaydı o sabah okula gitmiş olurduk. Tek isteğim Hınıs’tan gelecek müjdeli bir haberdirdi. Kahvaltıya oturmuştuk ki kapı çalındı ve gelen komşumuz Muzaffer idi. Yüzünde hafif bir gülümsemeye, Ahmet öğretmenimin iyi olduğunu ve babamın da öğleye varmaz geleceğini söyledi. O an kendimi dünyanın en mutlu insanı hissettim. Hatta sevimcimden anneme sarılıp her iki yanağından öptüm. Odadaki herkesin yüzüne neşe geldi. Öğleye doğru babam ve diğerleri geldi. Onlarla birlikte beyaz önlüklü iki sağlık görevlisi gelmişti. Köpeklerin kuduz olup olmadığını kontrole gelmişlerdi. Hemen hemen tüm köylü toplanmıştı. Herkes seferber olup sağlık görevlilerine yardım etti. Köy ne kadar köpek varsa yakalanıp, onlara bilmediğim bir takım işlemler yapıldı. Kontrol işi biter bitmez memurlar, geldikleri bir taksiyle ayrıldılar. Akşam yemeğine Kızakçı Hüseyin ve ailesini de davet etmiştik. Bir yandan yemeklerini yiyor bir yandan da yolculuk sırasında başlarından geçenleri anlatıyorlardı. Anlattıklarına göre, yolculuk oldukça zor geçmişti. Kimi zaman kara gömülmüş kimi zaman da kurt saldırılarına maruz kalmışlardı. Hatta ateş ettikleri sırada iki kurdu da vurmuşlardı. Onları dinledikçe tüylerim diken diken oluyor, öğretmenime duyduğum üzüntü daha da artıyordu.

İki haftalık tedaviden sonra Ahmet öğretmenim tekrar görevine devam etmişti. Köye ilk gelişi bir bayram havasındaydı. Büyük küçük herkes sevinmişti. Kolundaki diş izleri hala duruyordu. Yapılan incelemelerde köpeklerin kuduz olmadığı anlaşılmıştı. Bütün köy rahat bir nefes almıştı. Buna

en çok da ben sevinmiştim. Yeniden o eski günlere kavuşmuştuk. Okulun ikinci yarısını da bitirecek iken, babam İzmir'e taşınmaktan bahsediyordu. Önceleri olayı kavrayamıyordum. Hatta inanmak da istemiyordum. Öğretmenimden, köyümden ve arkadaşlarımdan ayrılmayı hayal bile etmek istemiyordum. Bir gün bir kamyonun gelip de eşyalarımızın yüklendiğini görünce olayın farkına varmıştım. Beşinci sınıfa geçmiştim ve karnem çok iyiydi. Oysa sevinemiyordum. Sıcak bir Haziran günü, beni tüm sevdiklerimden ayırmıştı. Veda günü, öğretmenimin babama, beni okutması konusundaki öğütlerini dün gibi hatırlıyorum. Bir baba sıcaklığında sarılıp beni öpmesiyle duygulanmıştım. İçimden bir ses onu bir daha göremeyeceğimi söylüyordu.

Köyden ayrıldığımız yaz, İzmir'in Menemen ilçesine taşındık. İlk günlerde, kendimi, kökünden koparılmış ve başka toprağa ekilmiş bir bitki gibi hissettim. Her şeyden önce, öğretmenimi özlüyordum; sonra sınıf arkadaşlarımı, köy halkını; dereleri, çayırları, ovaları... Ahmet öğretmenimle ara sıra telefonlaşırdık. Ona üzüntülerimi dile getirirdim. O da bir arkadaş edasıyla dinler ve o mağrur ses tonuyla öğütler verirdi. Bana bir gün, tayininin Adana'ya çıktığını ve gideceği yerden beni tekrar arayacağını söyledi. Bir yanda sevinmiş bir yanda da üzülmüştüm. Sevincim daha fazlaydı; çünkü coğrafya derslerinden Adana ikliminin daha iyi olduğunu öğrenmiştim. En azından kış mevsimi, Erzurum'daki kadar soğuk geçmezdi. Bu durum beni sevindiriyordu. Öğretmenimin Erzurum'da çektiği zorlukları orada çekmeyeceğini düşünüyordum. Adana'ya taşındıktan sonra da telefonlaşmaya devam ettik. Eşinin de orada çalışmaya başladığını ve bundan dolayı mutlu olduğunu söylerdi. Onun mutlu olduğunu duydukça ben de mutlu oluyordum. Bir gün babamdan aldığım bir haber beni kahretti. Bana, öğretmenimin Adana'da geçirdiği bir trafik kazası sonucu vefat ettiğini söyledi. Bunu da köydeki arkadaşlarından öğrenmişti. O an başımda kay-

nar sular döküldü. Nasıl olabilir? Daha birkaç hafta önce konuşmuştuk. Gözyaşlarım bir nehir gibi süzülüp akmıştı. Daha mesleğinin verimli çağlarındayken hayata veda etmişti. Okutacağı daha nice öğrenciler vardı. Günlerce ağzımdan bir lokma bile geçmedi. Ailemden birini kaybetmiş gibiydim. O'na, Allah'tan rahmet dilemekten başka bir şey gelmiyordu elimden.

Bu gün öğretmen olduysam, bunu en çok ona borçluyum. En zor anlarımda dahi mücadeleyi bırakmamamı, bununla birlikte dürüstlükten de ödün vermemem gerektiğini öğütlerdi. Şimdi düşünüyorum da, kim bilir nice Ahmet öğretmenler nice zorluklarla mücadelelerine devam ediyorlar; yazın sıcağında, kışın soğukunda... Benim o çocuk gözüyle gördüğüm, buz dağının sadece küçük bir parçasıydı. Acaba bu çabaların karşılığı maddi bir değerle ölçülebilir mi? Acaba alın terlerinin karşılığını alabiliyorlar mı? Aybaşını nasıl geçireceklerini düşünmeden çocuklarına iyi bir gelecek sunabiliyorlar mı? Bütün bunları günümüz için düşünecek olursak, cevabın "hayır" olduğu aşikârdır. Hemen hemen hergün, medyada, ellerinde dövizlerle isyanını dile getiren eğitimciler görüyoruz. Yaşadıkları sıkıntıları, zorlukları anlatmak için meydanlara akın ediyorlar. Oysa hiçbir eğitimci, eline pankart alıp, sokaklarda isyanını dile getirmek istemez. Bu durum eğitimci bir insanın onuruna ve gururuna yakışmaz. Hiç biri bunu kendisine yakıştırmaz. Bu hususta utanması gereken bürokratların kendileri olmalıdır.

Unutulmamalıdır ki, bir milletin geleceği ve istikrarı, o milletin bünyesindeki eğitimcilerinin omuzlarındadır.

İSTANBUL-2

MOR DAĞ MENEKŞELERİ VE KÖY ÖĞRETMENİM

Cemile KEKLİK

Unutulmak için hatırlanmaya değer bir şey yapmamış olmak gerekir. Unutulmak için

yüreğin derinliklerine, ılık ılık akmamış olmak gerekir. Unutulmak için öğretmenlik mesleğinin kutsallığına inanmamış olmak gerekir. Turan öğretmenim, unutulmayanlardandı. Taze dimağımıza sadece bilgiyi değil, inancı, sevgiyi, saygıyı ve merhameti ekti. Gönlüme ılık ılık akan, zihnime nakşeden Turan öğretmenime sesleniyorum: Seni unutmadım.

***

Doğu Anadolu'da güneş erken yükselir dağların ardından. Sanki bir an önce göstermek ister menevişli, insanı ısıtan, insanın ruhuna yaşama sevinci veren ışınlarını. Hele bir de mevsimlerden ilkbaharsa dağların doruklarında kalan karla güneş adeta bir renk cümbüşü sunar, çalışmaya koyulan yorgun Anadolu insanına. Nemrut Dağının ardından, dağların doruklarındaki karların üzerinden, Malatya'nın masmavi gökyüzüyle buluşur güneş. Ve hayat suyu akar, güneşten toprağın her bir zerresine. Cemre düşer toprağa, dirilir yavaş yavaş yaratılan her zerre ve hazırlanır kendisine verilen görevi ifşa etmeye.

Yine bir ilkbahar sabahıydı Pütürge'nin Tatlıcak Köyünde. Annem, her zaman olduğu gibi güneşin doğuşuyla uyanırdı beni ve ablamı. Ben, henüz üçüncü sınıftaydım. Ablam,

önceki yıl bitirmişti ilkokulu. İki yıl birlikte gidip gelmiştik, üç köy ötede bulunan okula. Ama artık yalnız gidiyordum bir saatlik yürüme mesafesi- tabi benim o küçük adımlarımla- uzaklığındaki okuluma. Saat 8. 30'da ders başı yapıyorduk ve 15. 00'de bitiyordu okulumuz. Derse yetişebilmem için annem, her sabah erkenden uyandırırdı. Koyunları otlatmaya götürecektir olan ablamla kahvaltı yapardım. Sonra siyah önlüğümü giyer, saçlarımı anneme "atkuyruğu" şeklinde toplatır, okul yoluna koyulurdum. Derse geç kalmamam için saat 7. 30'da yola koyulmuş olmalıydım.

Bizim köyden(Tatlıcak Köyü) Çığırlı İlköğretim Okulu'na gitmenin iki yolu vardı:

Birincisi; ayda yılda bir arabaların görüldüğü, toprak araba yolu, ikincisi; ise köylülerin kullandıkları, köyler arası kestirme şose yollardı. Ben o gün, derelerin içinden geçen, kışın yoğun kar yağışı nedeniyle tahrip olan, kestirme yoldan gitmeye karar verdim. Zaten okula ablamla gittiğimiz dönemlerde de, kış mevsimi dışında, hep bu yolu kullanırdık. Fakat ben derelerin içinden geçen, büyük kayaların arasından dolanan bu ıssız yoldan korkardım. Ama o gün güneş ıslık ıslık, gece toprağın üzerine düşen çığ taneleri, güneşin sıcaklığıyla su zerreciklerine dönüşmüş, toprak yıldız yıldız parlıyordu. Tabiat, yaratanın yaratma gücünü göstermek istercesine, her şeyin öldükten sonra tekrar dirileceğini kanıtlamak istercesine (tıpkı baharda olduğu gibi) canlanmıştı. Ve ben, bunca güzellik, bunca aydınlık arasında o ıssız, kestirme yoldan gitmekte bir sakınca görmedim.

Köyden çıkıp, annemin görüş alanından çıkana kadar araba yolundan ilerledim ve bir sonraki köye ulaştım. Köyün içinden kestirme yola girdim. Bu yol, biraz çetindi. Toprak yer yer çamurlaşmış, dik yamaçların eteğinden geçen yol, bazı yerlerde tamamen kaybolmuştu. Sırtımda okul çantam, elimde annemin öğle yemeği için bir poşete koyduğu ekmeğe ve peynirle okula ilerliyordum. Eriyen karın suları, derelerde

aşınmayla ortaya çıkmış taşların arasından şırl şırl akıyordu. Böyle birkaç dereden geçtim. Okula varmama, yaklaşık, yirmi dakikalık bir mesafe kalmıştı. Zaman zaman elimi montumun sağ cebine götürüyor, annemin yolda yemem için cebime koyduğu, badem ve üzüm karışımından alıp ağzıma atıyordum. Bir an hafif bir esintiyle burnuma mis gibi bir koku geldi. Öyle hoş bir koku ki aldırış etmeden geçmek için insanın koku duyusunun körelmiş olması gerekirdi. Etrafıma bakındım, böylesine etkileyici bir kokunun nereden geldiğini tespit etmeye çalıştım, bir adım geri gittim, döndüm, dolandım... Sonunda kokunun yolun biraz üstündeki çalılıklardan geldiğini fark ettim ve hemen oraya yöneldim. Çalılıkların arasından, inceden inceye bir su süzülüyordu. Yerin derinliklerinden gelen suyun etrafı, yosunumsu çimlerle kaplanmıştı ve bu çimenlerin üzerinde öbek öbek menekşeler yeşermişti. Bahar canlılığındaki menekşe yapraklarının arasından, küçücük mosmor çiçekler fışkırmıştı adeta. İlk bakışta o muhteşem kokunun bu minicik çiçeklerden geldiğine inanmak zordu; fakat yaklaştıkça koku daha da artıyor ve insanın ruhuna adeta hayat veriyordu.

Elimdeki yemek poşetini, sırtımdaki çantayı toprağın üzerine bıraktım. O çiçeklerden mutlaka koparmalı, öğretmenime götürmeli ve cebimdeki bembeyaz mendilimin içine koymalıyım(Böylece mendilim haftalarca menekşe kokacaktı.). Kolumu çalılıklardan içeriye uzattım; fakat yetişemedim. Çalıların dikenleri önlüğüme takılıyor, tenime değiyor canımı acıtıyordu. Epeyce uğraştım birkaç menekşe koparmak için; ama yetmedi kısacık kolum. Sonunda çalılarının alt dallarını tek tek kırmaya karar verdim. Böylece alttan menekşelere ulaşabilecektim. Yeni yeni canlanan çalıları tek tek koparmak, kırmak hiç kolay değildi. Saatlerce uğraştım. Alttan eğilip menekşelere ulaşabilecek kadar bir yer açıp açmadığımı, sürekli kafamı oradan uzatmaya çalışarak, kontrol ediyordum. Her seferinde çalılarının dikenleri ya kafama batı-

yor ya da önlüğüme takılıp ilerlememe engel oluyordu. Ama kararlıyım. O çiçeklerden almadan gitmeyecektim. Etraftan bulduğum sivri, keskin taşlarla çalılıarın dallarına vura vura, dalları eziyor ve koparıyordum. Sonunda epeyce geniş, menekşeleri rahatça koklayabilecek, bir alan açtım. Önlüğümün, çoraplarımın kirlenmesine aldırış etmeden çöktüm toprağın üzerine. Kafamı eğip çalılıarın altından uzandım menekşelere ve doya doya ciğerlerime çektim mis gibi menekşelerin kokusunu. Ve üç dört tane çiçek koparıp önlüğümün cebine koydum. Tam bu sırada hemen yanı başımdan “Cemile” diye bir ses duydum. Yavaşça dizlerimin üzerinden, çalılıarın altından geriye doğru süründüm ve kafamı dikkatle çalılıarın arasından çıkarıp yukarıya baktım. Öğretmenim karşımdaydı.

— Ne yapıyorsun burada Cemile? dedi yüzüme şaşkın şaşkın bakarak.

—Menekşe koparıyordum öğretmenim.

—Saat 12. 00 kızım. Bu saate kadar burada mıydın?

—Evet öğretmenim. Zaman çok çabuk geçmiş, fark etmemişim. Okula çok geç kalmışım. Özür dilerim öğretmenim.

—Okula geç kalman önemli değil; fakat seni çok merak ettik. Hadi kalk çantayı al, gidiyoruz. Baban çok telaşlandı ve seni aramaya gitti.

—Babam nerden biliyor geç kaldığımı öğretmenim?(Çantamı aldım ve öğretmenimle birlikte yola koyulduk.)

— Baban cuma namazına gelmiş. (O civardaki tek okul Çığırılı İlköğretim Okulu olduğu gibi, tek camide Çığırılı Cami idi.) Okula gelip senin ders durumunu sordu. Biraz konuştuk babanla.

Cemile neden gelmedi bugün, hasta mıydı? diye sordum. Baban çok şaşırdı ve telaşlandı. Annesi sabah, vaktinde ha-

zırlayıp gönderdi. Nasıl olur da bu saate kadar gelmez? deyip senin gelmen gereken yoldan (araba yolu) seni aramaya gitti. Ben de çok telaşlandım ve merak ettim seni. O yüzden seni aramaya çıktım. Biliyorsun bazen kurtlar iniyor köye ve saldırgan köpekler oluyor. Babanın ve benim aklıma hep böyle kötü şeyler geldi.

Çok korktum babam kızacak diye ve ağlamaya başladım. Öğretmenim elimden tutu ve ağlamamamı, babamın bana kızmasına izin vermeyeceğini söyledi. Artık araba yoluna çıkmıştık. Okula doğru ilerliyorduk. Kestirmeden gittiğimiz için babamla mutlaka karşılaşacaktık. Ve korktuğum başıma geldi, iki üç dakika sonra babamın karşıdan geldiğini gördüm. Babamdan çok korkuyordum. Öğretmeni, babama durumu anlattı ve onu epeyce yumuşattı. Sonra Turan öğretmenimle okulun yolunu tutuk. Babam ise eve gitti.

Öğretmenim elimden tutmuş halde, birkaç dakika yürüdük. Okula varmak üzereydik. Elimi, öğretmenimin sıcacık avucundan çektim ve cebime koyduğum menekşe çiçeklerini alıp öğretmenime uzattım. Öğretmenimin yüzünü bir tebessüm kapladı. Bana doğru eğildi, yanaklarımdan öptü ve avucumdaki mor menekşeleri alıp kokladı (uğraşmana degecek kadar güzel kokuyorlar diyerek) cebinden çıkardığı mendile yerleştirdi. Sonra bana doğru eğilip gülümseyerek, yanaklarıma sıcacık iki buse kondurdu.

Öğretmenimin yanağıma kondurduğu sevgi dolu, sınımsız buseleri, şimdi olduğu gibi, herhalde ömrümce hissedeceğim yanaklarımda.

Ertesi hafta pazartesi günü okula gittiğimde, öğretmenim ilk teneffüste yanına çağırdı beni. Elimden tutup okulun araksında bulunan bahçeye götürdü. Bahçede, birkaç meyve ağacı bulunuyordu. Beni, bahçeyi çeviren taş duvarın dibine götürdü ve oraya ekdiği menekşeleri gösterdi. "Artık menekşe çiçeklerini koparmak için okula geç kalmana ve o kadar

uğraşmana gerek yok. Cuma günü gidip çalılıkların altından açtığın o delikten(gülümsüyordu) menekşeleri aldım ve buraya ekdim. İstedğin zaman gelip buradan mor menekşelerin çiçeklerini koparabilirsin. ” dedi. Kısacık boyumla öğretmenimin gövdesine sarıldım. İnsan ömründe kaç defa hisseder ki bu kadar çok sevildiğini ve bu kadar çok önemsendiğini...

Turan öğretmenimi nasıl unutabilirim ki? Onun sıcacık avuçlarını, sevgiyle bakan gözlerini, tebessümle nurlanan yüzünü, merhamet dolu gönlünü, benim için ektiği menekşeleri nasıl unutabilirim ki... Unutulur mu hiç sevgi dolu bir yürek?

İSTANBUL-4**ÖĞRETMENE MİSAFİR**

Ali ÇELEBİ

İlk okulu bitirdiğim sene babamdan habersiz orta okula kaydoldum. Babamdan habersiz çünkü babam bir yıl beklememi istiyordu. Orta okul ve lise nahiyedeydi. Nahiyede köyümüze yaya bir buçuk saat uzaklıktaydı. Onca yola karda kışta o küçük boyumla nasıl katlanırdım. Babam da haklıydı, bir yıl sonra biraz daha büyümüş olacaktım. Ama bir yıl dahi beklemeyi göze alamadım. Kayıt zamanı halamın oğluyla Nahiyeye gidip orta okula kaydoldum. Babam, kaydolduğumu öğrenince ses çıkarmadı.

Musa öğretmen, sosyal bilgiler dersimize girerdi. Esmer, uzun boylu, elmacık kemikleri belirgin, bıyıkları gürdü. Çukura kaçmış gözler, gür siyah kaşlarla sert bir kişilik çiziyordu. Ancak onu tanıdıkça dış görüşünün aksine o kadar sıcak bir insandı ki anlatamam...

Kışın çetin geçen günlerinde sıkça geç kalırdık. Mazere-timiz vardı ama biz de alışkanlık haline getirmiştik. İlk dersimiz Musa öğretmene olunca nazlana nazlana sınıfa girer-kendimizi acındırırdık. Öğretmenimiz biz uzaktan gelenleri sobanın başına oturttur, dersini öylece anlatırdı. Sıcak sobanın başında dersi dinlemek ne hoştu...

Sanırım bir Aralık günüydü. Sabahtan başlayan kar aralıksız devam ediyordu. Okul çıkışımıza yakın, kar yarım metreyi aşmıştı. Son derste eve nasıl gideceğimizi kara kara düşünüyorduk. Günlerin kısa olduğu zamanlardı. Çıkış zili çaldığında hava kararmak üzereydi. Kar yağışı devam ediyordu. Bütün tabiat sessizliğe bürünmüş, karanlık örtüsünü

üzerine çekmişti. Yakında oturanlar bir bir çekip gittiler. Köye gidecek bütün arkadaşlar toplandık. Herkes son hazırlıklarını tamamladı. Kervan uzun ve çetin bir yolculuğa koyulmak üzereyken Musa öğretmenimizin bize doğru geldiğini gördük.

---Çocuklar, bu havada nasıl gideceksiniz?

Büyük ağabeylerimiz:

---Biz böyle havalara alışmışız hocam, bu bize vız gelir.

Öğretmenimiz biz en sondaki dört kişiyi işaret ederek:

---Siz kalıyorsunuz dedi.

Diğer öğrencilere:

--- Bunların ailelerine bende kaldıklarını söylersiniz, yolunuz açık olsun.

Öğrenciler hep bir ağızdan:

---İyi akşamlar hocam deyip karanlıkta kayboldular.

Gruptan ayrı kalmak hoşumuza gitmemişti. Öğretmenimizden çekiniyorduk. Onun evinde nasıl rahat edecektik... Mahçup mahçup öğretmenimizi takip ettik. Bir taraftan da ona karşı büyük bir sevgi besliyorduk. Onu hiçbir şekilde kıramayacaktık. Öğretmenimiz

Okulun lojmanında kaldığı için ev çok yakındı. Göz açıp kapayınca kadar vardık eve.

Öğretmenimiz zili çaldı. Kapıyı eşi açtı. Evin içi sıcacıktı. Eşi:

- ---- Hoş geldiniz çocuklar buyurun.

Ezile büzüle içeri geçip gösterilen kanepeye oturduk. Hal hatır sorduktan sonra:

---- Elinizi yıkayın yemek hazır dediler.

Çekiniyorduk ama öğretmenimizin ve eşinin sıcak davranışları bizi rahatlatmıştı. O günyediğimiz yemeklerin tadı hala damaklarımda. Köyde her zaman tek çeşit yemek olur-

du ondan mı bilinmez...

Öğretmenimizin bir yaşlarında Sena adında bir kızı vardı. Önceleri bizden çekindi.

Sonraları cilve ve gülücüklerle etrafımızda koşuşturmaya başladı. O akşam Sena'yı eğlendirmek de bize düştü.

O güne kadar ailemden hiç ayrı kalmamıştım. Evimizi özledim. Gerçi yollarda yorulmamış, ıslanmamış ve üşümemiştim. Sıcak bir oda, evimizde olmayan televizyon ve hoş bir sohbet vardı. Televizyon karşısında çaylarımızı yudumlarken mayıştık. Öğretmenimiz çaydan sonra televizyonu kapatıp her birimize bir kitap verdi.

---Ödevinizi bitirdikten sonra kitaplarınızı okursunuz dedi ve yan odaya çekildi.

Arada ne kadar zaman geçti bilmiyorum öğretmenimizin:

---Hadi çocuklar uyku zamanı.

Sözüyle kendimize geldik. Kitap okurken uyuya kalmışız. Bir kanepede iki kişi uyuduk. Uyandığımızda ortalık aydınlanmıştı. Camdan dışarı baktık, her taraf bembeyazdı. Ağaçların dalları taşıyabildiği kadar kar kucaklıyordu. Manzaranın güzelliğini ilk kez fark ediyorduk sanki. Ellerinde sıcak ekmeklerle evlerine dönen birkaç adam görüldü. Ortalık yavaş yavaş canlanıyordu. Küçük çarşıdaki dükkanların önündeki karlar temizleniyor, kepenkler kaldırılıyordu. Hani şu okula gitme endişesi de olmasa kış mevsimi ne hoşmuş...

Kahvaltımızı yaptık ve okula gitmek için hazırlandık. İki dakika sonra okuldaydık. Okula, ıslanmadan, yorulmadan. İlk kez herkesten önce vardık. Diğer öğrenciler de birer birer toplandı. Köyden gelen arkadaşlarımız ancak ikinci derse yetişebildiler.

O günden sonra Musa öğretmenimizin dersine daha çok ilgi gösterdim. Öğretmenimiz, bütün savaş sahneleri-

ni ayrıntılı anlatmamızı isterdi. Çoğunu da ezberlemiştim. Konuyu tahtada anlatırken öğretmenimiz sevinir:” Haydi Çelebi” diye moral verirdi.

Bir gün Preveze Deniz Savaşı'nı anlatıyordum. Savaşın ayrıntılarını verirken kendimi iyice kaptırdım. Bir önceki meydan savaşıyla karıştırdım. Savaşın nedenlerini belirtip, Haçlı donanmasıyla Osmanlı donanmasını karşılaştırdıktan sonra iki ordunun Preveze ovasında karşı karşıya geldiğini söylediğimde, öğretmenimiz gülerək:

----Evlat denizde ova ne arar, deniz savaşını anlatmıyor musun?

Sınıf durumu geç fark etmiş olmalı ki kahaahalar sonradan duyuldu. Hatamı anladım ama iş işten geçmişti. Kızarak :

----Karıştırdım öğretmenim dedim.

Sonraları bütün öğrenciler beni gördüklerinde hemen Preveze savaşını anlatırlardı. İki ordunun denizde nasıl savaştığını abarta abarta anlatırlardı. Bu, bir süre böyle devam etti. Liseden mezun oluncaya kadar da unutulmadı.

Musa öğretmenin iyiliklerini kelimelerle anlatmak çok zor. Onun kalbi sevgi ırmağıydı, coştukça coşardı.

Her gün okula sac ekmeğinin arasına çökelek koyarak götürürdük. Öğle yemeğimiz sadece bundan ibaretti. Bu ekmeği kuru kuru yutmak zordu. Bazı günler Musa öğretmenimiz çay, salep ve tarçın ısmarlardı. O tatlar hala damağımda. Çay paramız olmadığından kantine uğramazdık daha önceleri. Sadece kantini işleten Zülfü amcaı tanırdık. Abuzer adında bir arkadaşımızın babasıydı. Kara yağz bir adamdı. Gülümseğinde altın sarısı dişleri görünürdü. Kantin dediğimiz çay ocağına küçük raflar yerleştirilerek oluşturulmuştu. Raflarda bisküviler, çikotalar, kağıt ve kalemler bulunurdu. Cebimde param olmadığı için kantine uğramazdım. Açık olmadığı zamanlar pencereden içeriye bakıp içerisini gözlemlemiştim.

Kantine ilk gidişimde şöyle olmuştu.:

Bir gün dördüncü dersimize Musa öğretmenimiz girdi. Öğle paydosu zili çaldığında öğretmenimiz:

----Haydi çocuklar getiriniz nevalenizi bu gün sizdeyiz dedi.

Her birimiz çantamızdan sac ekmeği arasına çökelek konmuş nevalenizi çıkarıp masaya koyduk. Öğretmenimiz:

----Herkes aynı şeyleri mi getirmiş, hiç farklı olan yok mu?

İnanılmaz, beş altı kişiydik ama hepimiz aynı yemeği getirmiştik. Öğretmenimiz:

----Çocuklar hadi kantine inelim sıcak çayla yiyelim bunlar, kuru kuru yenilmez ki...

Kantine indik. Musa öğretmenimiz:

----Zülfü amca hepimize içecek bir şeyler getir, karnımızı doyuralım.

Hepimiz içecek bir şeyler istedik. Ben de tarçın istedim. Rengi hoşuma gitmişti. Birlikte güle eğlene yemeğimizi yedik. Tarçın çok hoşuma gitmişti. Çökelekli kuru sac ekmeği dahi inanılmaz lezzetli olmuştu.

Öğretmenimiz her sorunumuzda yanımızdaydı, bize destek olurdu. Öğle arası, yemeğimizi yedikten sonra zamanı doldurmak için oyalanıyorduk. Büyük ağabeylerimiz güreş-tirecek adam seçiyorlardı. Birinci olarak ben seçilmiştim. İş ciddi iddialara varmıştı. Benden bir sınıf öndeki Sabahattin arkadaşımınla güreşecektim. Kar üzerinde güreşeceğimiz için zemin sert değildi.

İlk tutuşmada ikimizde yan şekilde kolumuz üzerine düştük. Düşer düşmez inanılmaz bir acı duydum ve sırt üstü döndüm. Tuş olmuşum. Ben acı içinde göz yaşı dökerken büyükler bir birlerini suçluyordu. Musa öğretmenimiz na-

sıl duydu bilmiyorum yanımızda bitiverdi. Beni kollarının arasına aldığı gibi Sağlık Ocağı'na götürdü. Sağlık Ocağı'nda ortopedi uzmanı olmadığı için Vilayet'e götürdüler. Kolumu alçıya aldılar. Bir ay kadar alçılı kolumla okula devam ettim. Bir hafta kadar Musa öğretmenimizde kaldım. Bana çok hizmetleri geçti. Nasıl öderim onca emeği bilemem...

Ben de çalışarak öğretmen oldum. Hem de sınıfımızdan üniversiteyi kazanıp devam eden iki kişiden biri olarak. Öğretmenliğe başlarken Musa öğretmenimin yolundan gitmeye kendime söz verdim. Belki hiçbir zaman onun gibi olamayacağım ama öğrencilerime sevgiyle yaklaşacağımdan eminim. Onun ışığı bana her zaman yol gösterici olacaktır. Ellerinden binlerce kez öpülesi canım öğretmenim...

İSTANBUL-5

BELKİ DE

Hakan ÖZER

Her duygunun,
bir çöp gibi fırlatılıp,
atıldığı bir dönemde,
hatıraların ve zamanın
en güzelini yaşayan
ve yaşatan,
tüm öğretmenlerimize;
Siz olmasaydınız,

Belki de...
2001'in baharı;

Bahar mevsiminin güzel günlerini geçirirken, aklıma takıldı bu hayal: Doğu'da, bir dağ köyünde, tek başıma öğretmen olmak istiyordum. Yoksa kendime acı çektirmeyi seven biri miydim?

Belki de...
2001'in hazan mevsimi;

Güz olunca yapraklar düşer ağaçlardan... Geçen yılın artık "geçmiş" olduğunu anlar insan. Hayallerimin beni yönelttiği gerçeklikle karşı karşıya kaldım işte... Şırnak'ta, memleketimden çok uzaklarda, bir dağ köyünde öğretmen

olacaktım. Ya da öğrenecektim birçok şeyi, küçük bedenlerden.

Yollar gitmekle bitmiyordu. Babamın yanımda olması ve bana arkadaşlık etmesi ne kadar da iyi olmuştu. 20 saat, 25 saat, 30 saat, işte nihayetinde geldik köye. Ama köy nerde? Dağların ortasında bir yere indik. Bana görevi devredecek Erdal Öğretmen geldi hemen yanımıza. Hava kararıyordu ve karanlık boğuyordu dağları. Zira şu an için dağdan başka bir şey gözüküyordu çevrede. Yolun hemen kenarında askerleri gördüm. Hepsi sıralanmış, komutan bekliyordular. Komutan gözüktü daha sonra. Dağların yükünü omuzlarına alan ve yurdu bekleyen askerleri görünce, burada tek görevlinin ben olmadığını anladım. Onlar komutanın emriyle “doldur-boşalt” yaparken, yolun öbür tarafında akan Habur Nehri de çılgınca sesiyle koşuyor, Irak’a yol alıyordu.

Erdal Öğretmen bana baktı. Yüzünde tebessüm belirdi biran. “Hoş geldiniz!” diye karşıladi bizi. Babamla, şaşkın şaşkın bakıyorduk iki yanımıza. Köy neredeydi? Okul neredeydi? Erdal Öğretmen; “Gün ışığında daha iyi görürsünüz ama ben yine de göstermeye çalışayım size.” dedi.

Yürüdük, yürüdük ve geldik köprüye kadar. Köprüden karşıyı gösterdi parmaklarıyla Erdal Öğretmen. Orada bir beyazlık belirdi yavaş yavaş. Bir de bayrak, bayrağımız... “İşte o karşıda gördüğünüz okuldur. Okul karşı tarafta kalıyor.” dedi. Şaşkınlıkla karşılık verdim; “Karşı taraf derken...?” Cümlemi bitirmeden Erdal Öğretmen; “Okul karşı tarafta, yani karşıları Irak sınırlarına giriyor. Bu tarafta düzlük bir alan bulunamamış ve orası müsait olduğu için oraya yapılmış okul, yapılmış mı dedim? Yanlış söylemişim, konmuş demem gerekiyordu. Çünkü okul prefabrik.” diyerek bitirdi konuşmasını. Yüzünde buraya alışmış olmanın ve bizdeki şaşkınlığı görmenin tebessümü saklıydı Erdal Öğretmen’de.

Babamın yüzüne baktım bir an. Gözlerinin dolduğu-

nu hâlâ görür gibiyim. “Peki köy nerde?” dedim. Sağ tarafı gösterdi elleriyle: “Şu kayalıkların altında 18 hane var, 18 hane var ama 35 öğrenci var. 1. sınıftan itibaren 5’e kadar sen okutacaksın, birleştirilmiş sınıf sistemi var, şimdiden hayırlı olsun.” diyerek özetledi her şeyi. Askerlerin arada bir silah sesleri duyulurken, dağın yamacına, askeriye’nin misafirhanesine doğru yürüdük. Babama ne kadar yardım etsem de, o dağ tırmanmakta olan bedeni yavaşlıyor, öksürmekten kendini alamıyordu. Öyle ki askeriye’ye ulaştığımızda benim bile gömleğimde bir damla kuru yer kalmamıştı.

Komutanla tanıştık. Beni askeriye’de misafir edebilecekleri söyledi. Babam 3 gün daha kaldı benimle. Ama kaldığı sürece okula sürekli geldi. Belki gurur duyuyordu oğlundan, belki de üzülüyordu...

Babamın gideceği gün yaklaştı. Gitmeden önceki gece; “Haydi oğlum!” dedi. “Haydi hazırla eşyalarını sen de... Sene’ye tekrar tercih yaparsın ve daha iyi yerler çıkar belki de...” dedi. Oysa geçen 3 günde o köyde kalmayı kabullenmişim. Zaten hep hayalim bu değil miydi benim? Bir dağ köyünde, tek başıma...

Babam giderken hüzünlü bir bakış attı bana. Beni orda bırakmanın hüznünü gördüm gözlerinde. Ama ben mutluydum. Burada olmak ve öğretmenlik heyecanımı ilk kez bu öğrencilerle paylaşmak istiyordum. Bu öğrencilerin bana ihtiyacı vardır diye düşündüm belki de...

2002’nin baharı;

Bahar mevsiminde dağlardan inen kar sularıyla daha bir artardı Habur Nehri’nin sesi. O sesle birlikte bahçede oynayan öğrencilerimin sesi karışırdı birbirine. Hayatta bir öğretmenin duyabileceği en güzel senfonidir bu belki de...

O gün sabah dersleri bitirip, öğrencilerimi yollamıştım öğle yemeğine. “Tam vaktinde gelin...” dedim öğleden sonraki derslere. Zira en sevdikleri derslerin öğleden sonra

olduğunu hatırlattım onlara. Ben de öğle yemeğimi sınırdaki bekleyen askerlerle birlikte yedim.

Artık öğleden sonrası için ders zili çalmalıydı. Yola koyuldum. Ömrümün en uzun ve tehlikeli köprülerinden geçtim karşıya. Karşıda beni bekleyen beyaz, küçük ve sevimli okuluma baktım. Okulun çevresinde beni bekleyen birkaç öğrenci daha vardı. Anahtarları çıkarıp girdim okula. Tam bu sırada sesler, bağrışmalar geldi dışarıdan. Hemen çıktım okuldan ve az önce geçtiğim köprüde 5. sınıf öğrencim Tayyip'i gördüm. Tayyip beni görünce: "Öğretmenim Çiğdem nehre düştüü!" diye bağırды. Koştuğum hemen köprüye doğru. Yüzümde şaşkınlıkla birlikte korku dolu bir ifade vardı. Bu kadar yüksekten düşen bir öğrencimin başına ne gelmiş olabilir diye düşünürken, nehre inmeye karar verdim. Üzerimdeki panik havasını atıp, çıkardım ayakkabılarımı. Nehre indim büyük bir hızla...

Buz gibi akan suyu hissettim önce. Suyun üzerinde 1. sınıf öğrencim Çiğdem'in getirmiş olduğu cevizler süzülüyordu. Zira sayı boncuğu niyetine kullandığı cevizlerdi bunlar. Yanına yaklaştığımda küçük hıçkırıklarla ağlayan bedenini yavaş yavaş götüren nehir, bana karşı da diretti. Ben de bir an önce çıkmak istiyordum nehirden. Çiğdem'i kucaklayıp çıkardım. Köprünün üstüne çıktığımızda Çiğdem'in hareket ettiğini gördüm. Hareketlerinden ve sesinden de moral alarak, köprünün üstüne sırt üstü bıraktım onu. Çevreme toplanan öğrencileri de uzaklaştırarak nefes almasını sağladım. Kolları ve bacakları kanıyordu. Hemen sargı beziyle sardı orada. Bütün köylü toplanmıştı. Sonunda Çiğdem'in annesi ve babası da geldiler. Çiğdem'i onlara emanet ederek birkaç gün dinlenmesini ve gerekirse doktora götürülmesini istedim. Sonra okula doğru yol aldığımızda aklıma babam geldi.

Babam beni buradan alıp götürseydi, bu köyde kalmayıp gitseydim, belkilere sığınmış aciz vücuduma karşı koymadan dinleseydim babamın sözünü ve gitseydim buradan,

belki de...

2006'nın hazan mevsimi yine...

Şırnak'tan çok uzaklardayım. 75 öğrencim var şimdi. Kalabalık olmasına rağmen mutluyum. 75 öğrenciden öğrenecek çok şey var. Ne mi?

Onların başında durmak, sadece tebeşir tozunu yutmak değil; onların başında durmak, hayatı öğrenmek, onlarla büyümek ve onların hayallerinin de gerçekleşeceğini bilmek demek. Onlarla yaşamak, onların hayatında büsbütün bir değişiklik ve güzellikler yaratmak demek. Onları içimizde beslemek, bizim de çocuksu masumiyetliğimizin ortaya çıkması ve hayatlarını dahi kurtarabileceğimiz ihtimali demek. Bunda acaba başarılı olabiliyor muyuz? Belki de...

Girdiğimiz her ders, öğrettiğimiz her harf veya kelime onların yaşamlarını değiştirmeye gebe. Ve onların yeni umutlara, yarınlara açılan penceresinde bir bilmece, değil mi?

Belki de...

Yüreğinde eğitim ateşi yanan tüm öğretmenlere; öğrencilerinden:

“Gülümseyişlerle dolu bir hayatın,
en önemli dönemecinde,
el attın bana.
Öğretmekle kalmadın,
canını dişine takarak
hayata hazırladın bizi.
Bu yüzden severiz seni,
bu yüzden değerlisin bizim için...”

İZMİR**TUT ELİMDEN**

Sibel ÖZTÜRK

Annemi hatırlamıyorum, annesizliği ise unutamam. Babamın çelimsiz vücuduna, annelik sorumluluğu da yüklendiği gün, yaşam bizim için iyiden iyiye zorlamıştı. Evin en küçüğüne, bana, umutların en büyüğü yüklenmişti. Okumak... Yokluğa karşı var olma mücadelesi vermek. Ve bu hayatın asık yüzünden çekip kurtarmak sevdiklerini.

İlköğretim kocaman bir hüzündür yüreğimde. Kendimi bir köşeye sinmiş, oynayan arkadaşlarımı seyrederken görürüm hep. Ben mi soyutlamıştım kendimi onlar mı istemezlerdi aralarında hatırlamıyorum şimdi. Oysa dün gibi aklımdadır, temizlik kontrollerine takıldığımda, kulağıma yapışan kızgın eller, şaklayan tokadın sesi ve duymak istemediklerim.

Eksik olan neydi bilemezdim. Babamın, sağa eğik felçli vücudunu zorlayarak önlüğümü yıkadığını, paslı demir makasla tırnaklarımı keserken her defasında kanattığını söylemek isterdim ya, beceremezdim besbelli. Büyüdükçe daha iyi anladım ki, eksik olan annesizlikti. Babalar hiçbir zaman annelerin titizlik anlayışına erişemezdi. Ve bilirim ki, annem toprağa geri döndüğünde evimizi dolduranlar, daha çok bana ağlamıştı. Hiçbir zaman bembeyaz olmayacak yakama, kesilmek zorunda kalacak örgülü saçlarıma, beslenmeme konulacak yavan ekmeğe.

Babam Öğretmenimden, tüm ilkokul yaşamım boyunca kırık not aldı. Ben ağladıkça da kızdı, isyan etti. Bense hem babamın çaresizliğine hem de arkadaşlarımla küçümseyen

bakışlarına içerledim durdum.

Orta birinci sınıfa başlarken yaşamımda yeni bir sayfa açmayı düşledim. Başarılarım, Öğretmenlerimin sevgisiyle taçlansın istiyordum. Fakat olmadı. Yılların güvensizliğini, başarısızlığını, yalnızlığını üzerimden sıyırıp atmak zannettiğimden zordu. Dönem sonunda karnem kırık notlardan kurtulamadı ve ben iyice içime kapandım.

Öğretmenlerimiz, yaramazlarla cebelleşir, derslerinde başarılı olanları da severdi. Benim gibilerse, başarısız sessiz yığınlar olarak arada kaybolurdu. Yaramazlara örnek olarak gösterilirdik ama adımız bile bilinmezdi kimi zaman. Bana uzun süre öğretmenlerim "Sen arkadaki yeşilli." diye seslendiler. Komşumuzun birinin verdiği üzerimden pek çıkarmadığım hırkamla anıldım. Bir öğretmenin öğrencisine: "Sen bir hiçsin." demesinin en etkili yolunun adını söylememeye olduğunu, o günlerde öğrendim. Ve bir öğrenci için sessiz kalmanın, aslında çılgınlıkların en büyüğü olduğunu yaşadım. Öğretmenler, ciddiye almadığı her öğrencinin kalplerine eğilse onların: "Dur, üzerime basıp geçme öğretmenim! Ben de bir insanım." diye inlediğini duyacaktır.

Bu sese kulak veren bir öğretmen asla unutulmaz. Benim, Türkçe Öğretmenimi unuta-madığım gibi. O, ismimi ilk söyleyen kişi olarak gönül kapımdan içeri süzüldü. Verdiği güven duygusu sevgi ve şefkatiyle de orada sürekli kaldı.

Çok özel bir insandı. Olumsuzluklara tepkisi bile farklıydı diğerlerinden. Yerli yersiz bağırmasdı. Öfkesini anında tokada dönüştürenlerden de değildi. Sorgular, mantıklı davranır, çözüm getirirdi. Onun derslerinde güvende olduğumuzu bilirdik. Üç beş kişinin değil, tek tek hepimizin öğretmeni olmayı önemsedini hissederdik.

Ben ona hayrandım. Varlığı beni heyecanlandırırıldı. Sınıftaki pek çok arkadaşımınla ayrı ayrı ilgilendiğini görünce kendi adıma umutlanırdım. Okul yaşamımı güzelleştiren bu

eşsiz insana, kendimi kanıtlamak, onun nazarında büyümek arzusuyla yanıp tutuştuğum günlerden biriydi. Öğretmenimiz verdiği "otobiyografi" örneklerini okutuyordu. Derken gözleri daha önce hiç yazdıklarını okumamış birini aradı ve beni buldu.

Kalktım, kara tahtanın önüne geçtim. Gökyüzünün, gönlümüzle bir olup annemin toprağını ıslattığında elimiz böğrümüzde kalakaldığımızı, annemin kolumuzu kanadımızı alarak sonsuza uçtuğunu söyledim. Uzun zamandır adımları öğrenme zahmetinde bulunmayan öğretmenlerime kırıldığımı, yalnızlığı dost edindiğimi anlattım. Şimdilerde ise yaşamayı sevdiğimi, Türkçe derslerinde hayat bulduğumu, derste başarılı olmak için var gücümle okuyup yazdığımı belirttim. Yerime oturduğumda mutluydum. Benden böyle bir yazı beklemeyen arkadaşlarımı ve öğretmenimi şaşkına çevirmenin keyfini yaşadım. En güzeli de, Öğretmenimin kelimelerimin ardına sıkışmış yardım ıçığığıma duyarsız kalmayacağını biliyor olmaktı.

Ertesi gün, öğretmenlerimin çoğu ilk defa bana isimle hitap edip derse katmaya çalıştıklarında şaşkındım. Sıradan bir olay gibi davranıyorlardı. Ben hep tahtaya kalkıyorum ve hep adım sınıfta anılıyor gibi. Teneffüse çıkarken de arkadaşlar: " Hadi gelmiyor musun? " diye seslendi. Ders aralarında sırasında oturmayı alışkanlık edinmiş bana, uzatılan sevgi eliydi bu çağrı.

Öğretmenler odasında, benim gizli bir cevher olduğumu anlatan ve arkadaşlarıma beni yalnız bırakmamaları için tembih eden Türkçe Öğretmenime bunları öğrendiğim o günlerde ve sonrasında hep minnettar kaldım. Yazmaya istidadım olduğunu söyleyip, beni kompozisyon yarışmalarına hazırladı özenle. Art arda gelen birinciliklerimi sınıfta kutladı. Kişiliğim onunla dirildi. Diğer derslerdeki başarılarım da arttı. Arkadaşlarım bana " yazarımız "der oldu. Var-sın ismi mi demesinlerdi. Bu hitap geleceğimin tacıydı yüreğimde.

İnsan yaşamı böyle miydi? Ölümün kararttığını bir yazıyla diriltecek kadar garip miydi? Garip olan ben miydim yoksa, bunca yıl boşuna mıydı çektiğim acı? Korkularımın, komplekslerimin ördüğü duvar mı ayırmıştı beni çevremden?

Orta üçüncü sınıftaydık. Sevgili öğretmenim, bir gün evimize de geldi. Öyle candan ve şefkat doluydu ki, yoksulluk onun yanında utandıramadı beni, güçlü kıldı. Bana sınav hazırlanmam için kitaplar getirmişti, burs ayarlamıştı. Babam nasıl teşekkür edeceğini bilmezken, ben mahcupken yaşamım boyunca unutamayacağım sözler döküldü dudakların-dan : “Teşekkür etmesi gereken benim” dedi. “Kızınız, bana mesleğimin güzelliklerini yaşattı. ” Gözleri dolmuştu, yüreğinin titrekliliği sesine yansdı. ” Elimden tutan bir öğretmenim olmasaydı ben de bugün burada olmazdım ” diye ekledi.

Herkes birbirine elini uzatmalıydı. Bir sevda halkası sarmalıydı memleketin dört bir yanını Hiçbir öğrenci kaybedilmemeliydi. Herkesin gönlüne ulaşan bir yol vardı elbet. O yol aranmalı, bulunmalıydı. Sevda mesleğiymi öğretmenlik. Parayla pulla ölçülmezdi değeri, daha büyük gaye isterdi. “İnsan kazanmak”gibi.

O gün kendi kendime söz verdim. Türkçe Öğretmenim gibi olacak, tutacak eller bulacaktım.

Bugün ben de bir öğretmenim. Sevgi halkasının bir üyesi olmaya çalışıyorum. Kolay değil elbet. “Zamane çocukları...” diye başlayan cümleler uzar gider bazen. Kızdığım zamanlar olur. “ Yanlış zamanda öğretmen olmuşum ” dediğim anlar da. Ama hemen toparlarım kendimi. Zaman değişir, öğrenciler de; ama o yardım ıçlığı hep aynı kalır. İlgisiz, hırçın, tembel, lakayt, şımarık, sessiz her tip öğrenci lisan-ı haliyle aynı şeyi haykırır aslında.

“Tut elimden öğretmenim. ”

KAHRAMANMARAŞ**USTAM**

Ahmet TAHİROĞLU

Ona şarkılar söyleyemedim. Hediyeler sunamadım. Bir heykelimi dikmeden, sessiz bir testere ömrümü yiyip duruyor. Elimdeki kum taneleri gibi akıp gitmesine nasılda göz yumdum. Bunu fark etmem için gençliğimin gitmesi mi lazımdı? Her gün ucundan kesilen kurdelem tükeniyor, bitiyor. Sırtını Karun'un hazinelerine dayamış kumarbaz gibi hoyratça harcadığım zaman, yüreğimi derinden kanattı. Ardından ruhumu pişmanlık ateşi kemirmeye başladı. İçimi bu kasvetli bulutların kapladığı bir anda teneffüs zili beni kendime getirdi. Uzun zamandan beri böyle derin düşüncelere hiç dalmamıştım. Beni bu düşüncelere iten öğretmen odasındaki panoda asılı duran bir özdeyiş oldu. "Uyanmayı, ölüm anına bırakmayın" diyordu.

Çayım yarım kalmış, buz gibi olmuştu. Boş dersimde öğretmen odasında tek başıma kalmıştım. Bu düşünceler beni gerçekten sarsmıştı. Bunu dersten çıkan arkadaşların da fark etmesi zor olmadı. Bu sözü defalarca okumuştum; ama üzerinde düşünme zahmetine ilk defa giriyordum. Sayılı günlerin tükeniyor olması beni perişan etti.

Öğretmen olmadan büyük hayaller kurardım. Peygamber mesleğini seçmiş olmanın haklı gururunu yaşıyordum. Öğrencilerime ilham kaynağı olacaktım. Taze ruhlarımı gergef gibi dokuyacak, aşklarını ateşleyecektim. Ben, onlara özgürce düşünmeyi, düşündüklerini korkusuzca ifade etmeyi öğretecektim. Yeni bir nesil doğacak, içinde Fatih'i, Yavuz'u, Sinan'ı olacaktı.

Altı yıldan beri öğretmenlik yapıyordum. Elimdeki hamuru kullanamamış olmanın pişmanlığı kaplamıştı içimi. Gençliğimin en güzel yıllarını verimsiz geçirmiştim. Bu bana müthiş acı veriyordu. O gün bu düşüncelerden kendimi kurtarmadım. Geç saate kadar uyku girmedi gözüme. Uyanmak için neyi bekleyecektim.

Bir seneden beri başından sonuna kadar okuduğum tek kitap olmadı. Gazetelerin spor ve magazin haberleri daha çok ilgimi çekiyordu. Tiyatro izlemeyi, seminere katılmayı unuttum. Hayata dair düşüncem bile çok basitti. “Dünyayı ben mi kurtaracaktım.” Senenin birkaçı hariç, günlerim hep aynı geçiyordu. Bir hükümetin yıkılıp da yerine başka bir hükümetin kurulması, okeyde yenildiğim kadar beni etkilemiyordu.

Bu düşünceler kafama gireli bir ay olmuştu. Arkadaşlarla yaptığımız sohbetler artık sıkıyordu beni. Gülücüklerim kayboldu. Huzurum kaçtı. Bu arada hayattaki en acı şeyin, insanın hayallerini gerçekleştirememesi olduğunu öğrendim. Kendi orijinalliğinden vazgeçip sıradan bir hayat yaşamak, milyonlarca insanın içinde kaybolup gitmek, varlığıyla yokluğunun arasını açmadan, muhteşem kaderinden habersiz kalmak, işte tüm sıkıntım buydu.

Bir sıkıntıya düştüğünde her zaman olduğu gibi içgüdüsel olarak bir çıkış yolu ararsın. Bulduğun alternatifler çürük olunca da rüyalar yol gösterir. Nihayetinde Allah kulunu çıkamayacağı kuyuya atmaz. Bende de öyle oldu. Lise yıllarımdayken çok sevdiğim, ilmine saygı duyduğum Hüseyin Hocam işte bu günlerde rüyama girdi. Böyle bir şeye nasıl da ihtiyacım vardı. Rüyamda bir bahçenin içinde otururken, Hüseyin Hocam bana doğru geliyor. Ben merakla ne olacağını bekliyorum. Doğrudan gözlerimin içine bakıyordu. Bir emir eri gibi ayağa kalkarak diyeceklerini bekledim. Bana “Öğretmen ol” dedi. Uyandığımda rüyamı net bir şekilde hatırlıyordum. İçime bir coşku dolmuştu. Sanki günlerden beri

aradığım çıkış kapısını bulmuştum. Bu hafta sonu uzun zamandan beri görmediğim Hüseyin Hocama gidecektim. Hocam Kahramanmaraş'ta oturuyordu. Günlerden perşembeydi. Cumartesi, günün ilk ışınlarıyla Afşin'den yola koyuldum. Giderken güzel şeylerin olacağını hayal ediyordum. Hocamı düşünmek bile beni rahatlatıyordu. Önceden haber verdiğim gibi, sabah saat dokuzda Hocamın kapısını çaldım. Kapıyı Hocam açtı. Yüzünde hiç eksik etmediği gülümsemeyle karşıladı. Saygıyla selam verdim. Güzel bir şekilde selamımı aldı. Uzun zaman olmuştu görmemiştım. İyice kırlaşan şakakları, hocama daha olgun bir görüntü kazandırmıştı. Geniş alnı, siyah gözleri, keskin dudakları, itina ile taranmış saçları ilk bakışta karşıdakinde saygı ve güven uyandırıyordu. Hemen elini öptüm. O da bana sarıldı. Yukarı odasına davet etti.

Hocamın odası beni çok etkiledi. Dört duvar da kapı ve pencere hariç, yerden tavana kadar kitapla kaplıydı. Büyükçe bir masa ve pek rahat olduğunu düşünmediğim bir koltuk, odanın bir tarafını kaplamıştı. Açık, kalın bir kitap, yanında kalem ve not defteri, belli ki ben gelmeden önce çalışıyordu. Ben ona ders anlatma şeklini hiç unutmadığımı söyledim. O da bana eski öğrencilerini özlediğini söyledi. Kısaca hal hatır sorduktan sonra ben sabırsızlıkla sıkıntımı anlatmak istiyordum. Benim bir şeyler söylemek istediğimi biliyordu. "Seni dinliyorum." dedi.

"Bir aydan beri kalbim mengenede sıkışmış gibi daralıyorum. Şimdiye kadar zamanımı boşa geçirmiş olmanın büyük pişmanlığı içindeyim. Hiç bir hayalim gerçekleşmedi. İçime sebebini bilmediğim korkular geliyor. Artık arkadaşlarla beraber vakit geçirmek beni mutlu etmiyor." dedim. Hemen bana cevap vermedi. Beni anlamaya çalışıyordu. Bir doktorun hastasına konuştuğu gibi şöyle dedi:

"Ahmet, yaşadıklarını anlıyorum. Senin çektiğin bu sıkıntıyı ben de yaşadım. Her doğumdan önce bir sancı olduğu gibi, düzenden önce kargaşa vardır. Her gece iki gün-

düzün ortasına sıkışmıştır. Eğer gece olmasaydı sabah bilinmezdi. Acılar olmasaydı, lezzet de olmazdı. İlahi hitapta ‘Her zorluğun arkasından bir kolaylık vardır’ der. Ahmet, bu sıkıntıların hepsi tek mevsimlidir. Tıpkı tarlaların üzerinden mevsimlerin geçtiği gibi, sıkıntılar da, sevinçler de geçer gider. Çoğunlukla, lezzeti yaşadığımız anlarda ruhumuzdan verirken, zorluklar bizi daha da zenginleştirir. Hakikate açılan pencerelerimizin perdelerini açar. İnsanın bakış açılarını daha doğru istikamete getirir. Her zorluğun içine kendisinden daha büyük nimetler gizlenmiştir. Güçlüklere daha bir anlayışla bakarsan hazine değerindeki sırlarını yakalaman zor olmayacaktır. Seni bir üst seviyeye çıkarmak için gelmiş fırsatlar olduğunu düşün. Bizi sıradan olmaktan kurtarıp, daha güçlü yaparlar. Eğer buna inanmakta güçlük çekersen tarihteki tüm kahramanların biyografisine bakabilirsin. ”

İlk defa böyle düşüncelerle karşılaşılıyordum. Gerçekten beni etkiledi. Başa gelen sıkıntılara böyle yorumlar yapan birini görsem “ Polyanacılık” deyip geçerdim. Bunları, ilmine değer verdiğim, gerçekten birçok sıkıntı geçirmiş, ama hiç birinde hayattan kopmamış, muhterem Hüseyin Hocam söylüyordu. Bu söylenenlere inanmak zorunluluğunu hissettim. Başka çıkar yolum da yoktu. Kader, beni acı pişmanlıklarımın sonunda bunları duyurmak için Hocamın ayağına sürüklemişti. Bir an şimdiye kadar çektiğim sıkıntılara sevinir gibi oldum. Hocam da benim bu düşünceleri sindirmem için zaman tanıyordu. Sonra devam etti:

“Şimdiye kadar boşa geçirdiğin zamana üzülüyorsun. Bu konuda pişmanlık duymana sevindim. Hayatının geri kalan kısmını anlamlı yaşamana katkısı olur. Akıp giden zaman asla geri gelmeyecek. Ne sen ne de ben şu geçirdiğimiz anı bir daha yaşamayacağız. Bunun farkında olanlar: Başarılı, üretken, tatmin edici bir hayat yaşarken; zamanı iyi kullanmayanlar, hep geride kalmaya mahkûmdurlar. Bir öğretmen olarak zamanı kullanma ustası olmalısın. İçinde bulundu-

ğün “anı” en güzel nasıl değerlendirebilirsen onu yapmaya gayret et. Zor da olsa her iş için yapılması gereken en uygun zamanda yap. Öğrencilerin seni beklediği andan beş dakika geç gelersen, dersin girişini yapmamış olursun. Zil çaldığında da hala ders anlatıyorsan sonucunu vermemiş...

“Hocam, söylediklerinize inanıyorum. İyi ki size gelmişim. Yoksa bu gerçeklerden habersiz olacaktım. Zaman konusu hakkında sizden öğrenmek istediğim bir şey var.” dedim.

“Memnuniyetle size yardımcı olurum.” dedi.

“Zamanı kullanmada nasıl ustalaşabilirim?”

“Böyle bir soru bekliyordum.” dedi. “Planlı ve düzenli yaşayarak ustalaşabilirsin. Akşamdan yapacağın bir plan, gün içinde sana iki üç saat kazandırabilir. Zaman ustalarının asıl sırrı ise güne erken başlamaktır.”

Burada araya girerek: “Ne zaman kalkmalıyım?” diye sordum.

“Mutlaka güneş doğmadan önce uyanmalısın. Günün bereketi sabahın ilk saatlerindedir. Güneşin doğuşundaki güzelliği seyretmek, insanı hayata bağlar. Bazıları sabahın ilk saatlerinde kaybettikleri bir saati, akşama kadar onu telafi etmek için çalışırlar.”

“Kusura bakmayın hocam. Sözünüzü bölmüştüm. Planlı ve düzenli yaşamayı anlatıyordunuz.” dedim.

“Önemli değil.” deyip konuşmaya devam etti. “Plan yapmak demek, senin neye ihtiyacın var, onları iyi tespit edip, öncelik sırasına göre yazmandır. Hedeflerin olmalı. Ulaşmak istediğin yüksek bir amacın yoksa zaman senin için büyük bir değer olmayacaktır. Hedeflerin için uykundan, arkadaş sohbetlerinden, yeme içmenden fedakârlık yapmadan dolu dolu yaşayamazsın. Yapacaklarına inanmış olman çok önemli. İnanç olmadan, hedefler seni harekete geçirmeyecek ve su gibi akan zaman rahatsız etmeyecektir. Sana şunu

da söylemeliyim: “Sana katacak bir şeyleri olmayan, zaman hırsız arkadaşlarını terk et. Zaman dediğimiz kumaş, saniyelerden örülmüştür. Bir saniyeni bile boşa harcamamalısın. Çünkü onu asla geri getiremezsin.”

Bu sözlerin ağırlığını üstümde hissettim. Ve şöyle dedim: Dolu dolu yaşamam için kavanoza düşmüş sinek gibi çırpınmalı mıyım?” dedim.

“Ahmet: Bu söyleyeceklerime dikkat et. Senin için ne önemli, bunu iyi bilmelisin. Hayatından, seni muhteşem kaderine götürmeyen gereksiz uğraşların hepsini çıkar. Bakıyorum da insanlar, zamanlarının yüzde yetmişini faydalarına olmayacak işlere ayırıyorlar. Öğretmen evinde oturup saatlerce gazete okumak, zaman kaybından başka bir şey değildir. Her gün televizyon izlemek zorunda değilsin. Cep telefonunu her zaman yanında taşıyarak bağımlı hale geldiğinin farkında mısın? Bu alışkanlıklarından kurtulmak için kendine emirler vermelisin. Ancak o zaman hayatın sadeleşir. Hayatın sadeleşince de güneşin doğuşundaki güzelliği fark edebilirsin. Unutma, güçlü olmak demek, kendine dediğini yaptırmaktır.”

“Zamanın üzerinde çok durdunuz. Değerini de anladığımı sanıyorum. Ama bir şey yaparken kendimi o işe tam veremiyorum. Mesela kitap okurken, gözlerim satırlar arasında dolaşiyor ama kafam başka yerde. Tıpkı bedeni derste, aklı oyunda olan öğrencilerim gibi.”

“Zaman yan yana dizilmiş sonsuz ‘anlar’ dizisidir. Geçmiş ve gelecek mevcut değil, yalnızca hayat yaşadığın andan ibarettir. Şu ana yoğunlaşıp işine kendini verdiğinde, sonsuzluğa geçer ve kendinle tam bir bağlantı kurarsın. Geçmiş ve geleceği düşünmek, hayattan bizi koparmaktan başka bir işe yaramayacaktır. Sana daha açık söyleyeceğim. Yemek yerken sadece yemek ye. Müzik diliyorsan sadece müzik dinle. Eğer müzik dinlerken kitap okursan, kitaptaki hikmet damlaları-

nın birçoğundan mahrum kaldığın gibi, o eşsiz melodiler de ruhuna ulaşmayacaktır. ”

Sonra bir an durdu. Benim dikkat kesilmemi sağladı. Bana dedi ki:

“Sen değişmek istiyor musun? Yani beğenmediğin bu yaşamdan çıkıp, muhteşem hayatına koşmak istiyor musun?”

Ben:

“Evet zaten onun için geldim. ” dedim.

“Ulaşmak istediğin kaderine, en güvenli ve en kestirme yoldan gitmen için, oku!”

“Beni muhteşem hayatıma taşıyacak olan sadece okumak mı? ”

“Evet, okumaktan maksat bilgi edinmek değildir. Bizim camia bu konuda hataya düşerler. Asıl amaç, bilgilenmenin ötesinde o muhteşem hayatınızı yaşamak için değişmektir. Önce yapacağın küçük değişimler, zamanla büyük karakterleri doğurur. Binlerce selam ona olsun. Hz. Muhammet der ki: “Sen kendini değiştirmezsen, geleceğin de değişmeyecektir. ” Seni sana tanıtmayan, içindeki hazineleri çıkarmayan, seni sarsmayan okuma, okuma değildir.

Bu kadar önemli bir meseleyi ne kadar ihmal etmiştim. Okulu bitireli altı yıl olmuştu. Fazla değil her ay iki yüz sayfalık bir kitap okusaydım altı senede yaklaşık on beş bin sayfa ederdi. Bu kadar sayfanın bana ne harikalar kazandıracağını düşündüm. İçim pişmanlık ateşiyle bir daha yandı. Ben içimden bu hesabı yaparken o konuşmaya devam etti:

“Descartes: ‘Kitap okumak, geçmiş zamanların iyi insanlarıyla sohbet etmek gibidir’ der. Ama her kitap okunmaz. Seçici olmalısın. Bir problemin var diyelim. O konu hakkında en iyi kitabı bul, oku. Okuduğunun üzerinde düşün. Düşüncelerini uygulamaya koy ve sonucunu alana kadar sabırla yoluna devam et. Midene girene dikkat etmen gerektiği gibi,

zihnine girene de çok dikkat etmelisin. Zihin bahçende ayrık otlarının çıkmasına müsaade etme. Onun için öz kaynaklarımızı okumaya ağırlık ver. Onların içinde çığnercesine, yutarcasına defalarca okuyacağın eserler olacaktır. Bazılarının da tadına bakman yeterlidir.”

“Hüseyin Hocam, okumayı biraz daha somutlaştıramaz mıyız? Yani okurken nasıl yapmalıyım?”

“Okurken dikkat kesil, önemli yerlerin altını çiz, okuduğun parçayla bütünleş, bildiklerinle karşılaştı ve sonra çıkarttıklarını sorgula. O zaman satır aralarındaki hakikatleri de yakalayabilirsin. Her gün bu şekilde bir saat okuma bile hayatında harikalar meydana getirip, yaşamını keyiflendirecektir. Bir öğretmenin işi yaşamayı öğrenmek, öğrendiğini uygulamak, kendi hayatındaki güzellikleri öğrencilerinin hayatına katmaktır. Kuru bilgi kalabalığıyla beyinleri doldurmak değildir. Yaşamın asıl gayesi eylemdir, fikir değildir.”

“Hocam, okumamı istediğiniz bir kaç kitap ismi verebilir misin?”

“Doğu ve Batı klasiklerini okuyabilirsin. Mevlana'nın Mesnevi'sini, Yunus'un Divan'ını, Yusuf Has Hacıp'in Kutadgu Bilig'ini ve Mehmet Akif'in Safahat'ını iyi oku. Onlar seni kendin yapacaktır.”

Artık anlamıştım, okumanın ne kadar önemli olduğunu. Daha Hocamın huzurundan ayrılmadan kendi kendime söz verdim: “Bu kitapların hepsini okuyacağım, hem de yutarcasına okuyacağım. Kendimi yeniden inşa edeceğim. Hayatıma ve öğrencilerimin hayatına hep bir şeyler katmak için çalışacağım. Öğretmen demek, zaten bu değil midir?” diye düşündüm. İçimde bir şeylerin değiştiğini fark ettim. Bundan sonra eski Ahmet olamazdım.

Hocam benim düşündüğümü fark etmiş ve bana zaman tanıdı. Bana bir katkıda bulunduğu için mutlu olduğu her halinden belliydi. Bir konunun iyi anlaşılması için her

zaman yaptığını yaptı. Bana, önemli olduğu mimiklerinden belli olan bir soru yöneltti:

“Ahmet, yaşamın en üstün amacı nedir, biliyor musun?”

İçimden: “Başarılı ve mutlu yaşamak.” demeye hazırlanırken, cevabı yine kendisi verdi:

“Başka insanların hayatını zenginleştirmeye çalışmaktır. Bu aynı zamanda kendi hayatını da anlamlı kılar. Başta eşine, çocuklarına, öğrencilerine olmak üzere, karşılaştığın herkese bir şeyler vermekle olur. Tüm nimetler verildikçe çoğalır. Bir tebessüm bile olsa vermektен geri kalma. Şükür, bu demektir. Kısaca, başka insanların hayatını güzelleştirmeye çalışarak kendi hayatını harikalaştırırsın. Ahmet, öğrencilerine verdiklerin ise katlanarak sana geri geleceğinden şüphen olmasın. Ben bunu defalarca müşahede ettim.”

Bunlar hayatımda aldığım en güzel derslerdi. Hocamın fikirleri beni derinden etkiledi. Yaklaşık üç saatten beri beraberdik, ama hiç yorgunluk hissetmedim. Tam aksine müthiş bir coşkuyla doldum. İçimde, hemen bir şeyler yapma, hayatı aşkla yaşama, okumak için bir program yapma ve başkalarının hayatına bir şeyler katma düşüncesi beni kapladı. Bundan sonra asla eski Ahmet olmayacağıma söz verdim. Ve hayata sınırsız sarılacaktım.

Artık izin almanın zamanı geldiğini düşünüyordum: “Beni aydınlattınız hocam. Size çok teşekkür ederim. Öğrettiklerinizi kendi hayatımda büyük bir gayretle uygulayacağım. Öğrencilerime örnek olacağım. Kendime yeni bir sayfa açıyorum. Bunda sizin katkınız çok büyük. Size ömür boyu minnettar kalacağım hocam” dedim.

“Ben sana teşekkür ederim, Ahmet. Eski öğrencimin ziyareti beni çok sevindirdi.”

Saygıyla elini öptüm, beni kucakladı: “Her zaman gelebilirsin.” dedi. Hayat yolunda başarılar dileyip, beni kapıya kadar uğurladı.

Hocamın evinden çıktığımda, içimdeki coşku geçecek gibi değildi. Sanki bir yerlere yetişecekmişim gibi hızlı adımlarla yürüyordum. İçim içime sığmıyordu. Neler yapacağım dilimden aşkla dökülüyordu:

“Öğrencilerime yaşayarak örnek olacağım. Onlara bilgi kalabalığından çok, daha ziyade bilginin özünü vereceğim. Sevginin en büyük erdem olduğunu, birlikte iş yapmayı, herkesin farklı yeteneklerle donatıldığını, hayallerini gerçeğe dönüştürmek için şimdi bir adım atılması gerektiğini, zorlukların bizi güçlendirmek için gönderildiğini, her güçlükten sonra bir kolaylık geldiğini, mutlu olmak için bardağın dolu kısmına bakmayı öğreteceğim. Onları yüreklendireceğim. Olmak istediklerini olacaklarına inandıracağım. ”

Hocamla görüştüğüm gün benim için milat oldu. Bazen eski yaşantıma dönecek gibi olduğumda hocamın sözleri aklıma geliyor, tekrar beni kendime getiriyor.

Bana yaşamayı öğrettin. Sizi her zaman saygıyla anacağım, Sevgili Hocam.

KARABÜK

YABANA UZATILAN ELLER

İsa GAZEL

Hayatımızda özlemini duyduğumuz, hasretini çektiğimiz günler vardır ya hatırladıkça şöyle bir derinden iç geçirir, “Hey gidi günler!” deriz. O günler aklımıza düştükçe gözlerimizin önüne gelir bütün yaşantımız. Bir film şeridi gibi gözlerimizin önünden geçer hayata düşmüş iz düşümler. Kalbimizde hissederez o günlerin sıcaklığını hatıra geldikçe anılar. Geçmişe dair pencereler beliriverir zihnimizden ve yaşadıklarımıza doğru tatlı bir yolculuğa sürükler bizi. Bu yolculukta bazen büyüdüğümüz mekanlara uğrar, bazen de güzel bir zaman dilimini paylaştıklarımıza, bizleri hayata hazırlayanlara, bizlere ruh verenlere uğrarız. Geçmişe dair ne varsa yaşarız bu anılarımızı kendi dünyamızda ve kendimizi tutamayıp “hey gidi günler” deriz. Hey gidi günler diyebileceğim, hatırladığım zaman özlemini duyacağım günlerim olmuştur yaşama dair. Çocukluğumun ilk yıllarının geçtiği hayal meyal hatırladığım Fatsa'nın Kayatepe köyünden, Bafra'nın Doğanca köyüne taşınmamızla başlayan mekan değişikliği ve sonrasında başlayan eğitim hayatım bütünüyle “Hey gidi günler” dedirten zaman dilimleridir benim için. Okul öncesine kadar pek fazla bir şey hatırlamaz insan, oynadıkları, koşturdukları mekanların dışında. Aile sıcaklığı artık okulla birlikte öğretmenlerin güvenli ellerine bırakır kendini. İnsanın hayatında unutulmayan ne varsa çoğu okula, arkadaşlığa ve öğretmenlere dairdir. Unutulmayan arkadaşlar ve arkadaşlıklar yanında, unutamadığı-

mız, unutamayacağımız öğretmenlerimiz vardır hayatımızda. Benim unutamadığım öğretmenlerimden ilki Münevver Keleş öğretmenimdir. Yozgat bozkırlarında yetişip, memleketimize tayin gelmiş, kız başına köy odasında kalmayı göze almış, esmer tenli, güler yüzlü çehresiyle hatırladığım bu Öğretmenimi, belki ilkokula başladığım zamanki sevecen tavrı, belki de annemden ayrıldığı ilk zamanda göstermiş olduğu anne şefkati dolayısıyla unutamıyorum ve sevgiyle anıyorum her zaman. Garibanlığımdan olacak herhalde şahsıma duyduğu yakınlık, hatta çoğu zaman bağına basıp “Senin okumuş, büyük adam olmuş halini düşünüyorum da...” deyişini hatırlarım bu günkü sıcaklığıyla. Öğretmenlikten aldığı ilhamla ötelere görmek istiyordu. Hayatta hedefimi daima yüksek tutmamı istiyordu, büyük adam olmam idealiyle. Yaban olmamak ve yabancı kalmamak için bütün gerçeklere... Köy okulları her zaman zorluklarıyla anılır olmuştur, onun zorlukları yanında güzelliklerini göremeyenler tarafından. Köy okullarında görev yapmaktan kaçınır veya çekinir çoğu öğretmen. Göreve başladığı andan itibaren iyi bir yere tayin yaptırmak için çabalar durur. Onun için pek verimli de olamaz. Ağaç sevdiği yerde yeşerir ve filiz verirmiş denir. Bulunduğu yeri sevenlerden idi Münevver öğretmen. Filiz verdi, yeşerdi bulunduğu süre içerisinde köyümüzde. O'nun yetiştirdiği fidanlar da yeşerdi ve meyve verdi Anadolu'nun dört bir yanında. Çoğu O'nun gibi öğretmen oldular ve sevgi tohumları ekmek için uğraşıyorlar O'ndan aldıkları ilhamla. Üçüncü sınıfa kadar beraber olabildik Münevver Öğretmenimizle. Yaz tatilinde duydum ki ailevi nedenle tayini çıkmış Öğretmenimin. Ayrılmıştı köyümüzden bir daha dönmek üzere. Üstelik her zaman dile getirdiği “Evladım olur musun? Benimle gelir misin gittiğim yerlere?” Sorusunun çocuk kalbimdeki karşılığını almadan...

Hüzünle başladım dördüncü sınıfa. Yeni öğretmenime alışmadan beşinci sınıfın sonuna gelmişim adını bile hatırl

lamadığım öğretmenimle... Okulumuz ilköğretim olduğu için ayrılmadan aynı okula altıncı sınıftan devam etmeye başladım. Köyde öğrenci olmanın zorluğunu ve her gün dört beş kilometre yolu yürümeyi göze alarak. Henüz kabuğunu kıramamış, kozadan çıkamamış bir kelebek gibi mahcup bir eda ile takım elbise ve kravat giymenin sevinciyle başladım altıncı sınıfa. İlkokulda bir tane öğretmenle ders yapmaya alışmışken, şimdi farklı derslerime farklı öğretmenler giriyordu bulunabildiği kadarıyla. Bazı öğretmenlerim hazerfen(!) oldukları için birden çok branş dersine girebiliyolardı. Ben bunun çocuksu aklımla öğretmen eksikliğinden kaynaklandığını bilemiyordum, sadece derse gelen öğretmenimizin gözüne girmeye çalışıyor, saygıda kusur etmemek için elimizden geleni yapmaya özen gösteriyordum. Köylü olmanın vermiş olduğu mahcubiyetle öğretmenlerime hocam mı desem öğretmenim mi desem iki arada bir derede kalarak bitirdim altıncı sınıfı. Altıncı sınıfta Leyla Genç öğretmenimi tanıdım. Artık ikinci baharım başlamıştı. Leyla öğretmen Türkçe öğretmeniydi ve branşını sever, hakkını da verirdi. Türkçe'yi bana sevdirmişti Leyla öğretmenim, okumayı sevdirmişti. Ömer Seyfettin'in hikâyelerini okuturdu bizlere. Kitap okuma yarışmasında birinci olduğumda bana "Kaşağı"yı hediye etmiş, sınıfın huzurunda bir de tebrik etmişti başımı okşayarak. Ondan sonra başladı kitaplarla dostluğum. Leyla öğretmenimle tanıdım sessiz ve samimi dostlarımı. Başka yeni dostlarda edindim. Ta ki Leyla Öğretmenim aramızdan sessizce gidinceye kadar. Öğretmenimin ilçedeki bir okula tayini çıkmış ve okuldan ayrılmıştı. İkinci baharında sonu gelmişti herhalde. Yeni mevsim hazan mıdır? Üçüncü bahar mı? Onu zaman gösterecekti. Öğretmenini kaybetmenin hüznü, yeni öğretmen bekleme heyecanıyla geçti bir dönem Türkçe dersleri.

Bu arada okulumuzda idari değişiklikler olmuş, okul müdürü değişmişti. Genç, idealist, sert ve disiplinli bir müdür

geldiğini öğretmenlerim arasındaki konuşmalardan duydum kulak kabartarak. Bir gün boş geçen Türkçe dersimize mavi gözlü, genç bir öğretmen geldi. Alışılmış olduğu üzere tanışma faslı yapıldı. “Ben yeni Türkçe öğretmeniniz Hasan Saygılı!” ifadesinden sonra okulumuzun namı kendinden önce gelen müdürü olduğunu anladım. Öğrencilerle tanışma kısmında sıra bana geldiğinde karşımda duran öğretmenime kendimi zoraki tanıtabildim kelimeler boğazıma düğümlenerek. Diğer öğrenciler de benden farklı değildi çünkü karşıımızda bize sert olarak tanıtılan okul müdürümüz bulunuyordu. Daha sonraki derslerimizde öğretmenimizi yakından tanıyınca sevmeye başladım ve ön yargılarım da zamanla kırıldı. Artık korkup, karşısında konuşamadığım öğretmenimden korkum, yerini sevgiye bırakmıştı. Öğretmenim bana “Gazel!” diye hitap eder, mavi gözlerinde derin bir tebessüm belirirdi. Hasan öğretmenim benim nazarımda artık farklı biriydi. İçimden “Üçüncü baharım olacak herhalde” duygusunu geçirdim. Gözlerimde ümit beliriverdi istikbalime dair. Herkesin gördüğü zaman titrediği, öğretmenlerin dahi çekindiği-ki biz bunu fark ederdik- Hasan Saygılı’nın ders öğretmeni olması bende farklı bir gurura sebep oluyordu. Fakat benim O’na karşı sevgim ve saygım hiçbir zaman müdür olmasından değildi: Bilgisinden, disiplinli oluşundan, idealist oluşundandı. Gelemeyeceği zaman sınıf başkanı olduğum için “Gazel! Sınıf sana emanet” der, giderdi. “Sınıftan ses çıkmasın” diye de ayrıca tembih ederdi Hasan Öğretmen. İdareci olduğundan dolayı işi başından aşkındı. Fakat derslerini mecbur kalmadıkça aksatmazdı. Görevi sadece bir sınıfla ilgilenmek değildi, bütün okul O’na emanetti. Farkındaydı bunun Hasan Bey. çok çalışırdı emaneti koruyup güzelleştirmek için. Çevre düzenine de çok önem verirdi öğretmenimiz. Zira bizlere “Arslan yattığı yerden belli olur” der, çevremizi temiz

tutmamızı salık verirdi. Kısa sürede bütün bu emekler karşılık vermeye başladı. Tarım derslerinde Aziz Sağlam öğretmenin eşliğinde okulumuzun kocaman bahçesinin etrafına diktiirdiği fidanlar yeşermiş, ağaçlar meyve vermeye başlamıştı, tıpkı bizim gönlümüze dikilen fidanların meyveye durması gibi... Toprağa atılan hiçbir tohum boş değildi, mutlaka bir gün ürün verir, yeşerirdi. Ürün verdi Hasan Öğretmenin ektiği tohumlar toprağın bağrında. Kısa sürede namı kendisinden önce gelen sert müdürümüz okulun düzenini sağlamış, başarıyı artırmış, İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünün takdirini kazanmıştı. Okulumuz çeşitli yarışmalara katılıp, ismini duyurmuştu Hasan Öğretmen sayesinde. Benim biraz daha aklımın ermeye başladığı zamanlarda daha da şekillendi kafamdaki Hasan Öğretmen modeli. Hayranlığım bir kat daha arttı. Kolay değildi köy okulunda idarecilik yapmak. Bazılarının nasıl kurtulabilirim buralardan hesabını yaptığı zamanda; O, buraları nasıl kurtarabilirim, bu gençliğe nasıl faydalı olur, onları geleceğe nasıl hazırlarım hesabı içindeydi. Öyle ki öğrenci yetersizliği çeken çoğu sınıflara öğrenci bulma gayretlerine ve çocuklarını maddi manevi birçok sebepten dolayı okula göndermeyen velilerin kapısını defaatle aşındırdığına şahit olmuşumdur. Hatta rahmetli babam da bizleri ilkokuldan sonra okula göndermek istemezdi. Anadolu'da yaygın olan, "Bir ustanın yanına vereyim de en azından bir zanaatı olsun, okuyup ta ne yapacak" düşüncesiyle. Hasan öğretmenim köyümüzde bu cahilce düşüncenin belini kırdı ve bizim kapımızı da aşındırdı yıllardır, bizi yabanklıktan kurtarmak için. Hasan Öğretmenimiz Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun "Yaban" romanını verirdi yıllık ödev olarak. Okudukça anladım ki Anadolu'nun yaban olmasını istemiyordu. Anadolu insanı hakir görülmesin istiyordu. Onlarda aydın olsun, ilim irfan sahibi olsun, Onların da sözü dinlensin istiyordu romandaki yaşantılardan yola çıkarak. Aydınlattı bizleri bu gerçekleri göstererek. Zaman zaman kulağımızı da çekti ama kulağımı-

zı çekerek gerçeklere açtı. Kulak çekmesi meşhurdu zaten. Yumuşak tarafından şöyle bir tutar, güzelce kıvrırdı. Acırdı kulağımız ama ses çıkaramazdık, çünkü O bizim öğretmenimizdi. Hiç unutmam her ara dönem ve yıl sonunda törenle belgeleri dağıtırken “Gazel yine karambolden takdir aldın!” der, hafifçe tebessüm ederdi okul müdürüne yakışır bir ciddiyetle. Ben de elini öper alırdım başarı belgemi büyük bir mahcubiyetle. Uzaklardaki evimin yolunu tutardım ağır ağır. Karanlığa düşmemek için acele eder, bir an önce aldığım başarı belgesinin sevincini ailemle paylaşma ümidiyle yoluma devam ederdim...

Öğretmenlerin görevinin öğrenciyi mezun etmekle bitmediğini ortaokulu bitirdiğim yıl anladım. Ağustos sıcağında, alnımdan akan terleri nasırlaşmış ellerimle silerken gözlerimi etrafa umutsuz bakışlarla gezindirdim. Evimizin önünde duran, o zamanlar zor bulunan dizel ford bir minibüse ilişti gözlerim müjdecî bekler gibi. Minibüsten inen Hasan Öğretmenimi görünce umutla doldu içim. Birden gözlerim ışıkla parıladı. Çalışmaktan kirlenmiş eski kıyafetlerimle öğretmenime görünmekten çekinsem de sevgiyle karşıladım O’nu ve ellerinden öptüm öğretmenimin. Fedakar öğretmenim araba tutarak evimize kadar ilçede açılacak olan Sağlık Meslek Lisesi sınavlarına müracaat etmem için gelmişti. Bu arada bana moral de vermişti :”Sen başarırısın, hem bu mesleğin imkanları da çok iyi, dört yıl sonra hayata atılacaksın” diyerekten. Dediğini de yaptım öğretmenimin. Zira ailemin durumu belliydi. Hem biz bilmezdik o zaman Anadolu lisesi, Fen lisesi falan. Kısa yoldan hayata atılmıyordum. Çok sevdiğim öğretmenimi de kıracak değildim ya. Hem O söylüyorsa bir bildiği vardır dedim ve girdim sınava başarılı da oldum. Kaydımı yaptırıp okumaya başladım Sağlık Meslek Lisesinde. Tahsilim süresince öğretmenlerimin ve Hasan Öğretmenin göstermiş olduğu yolda yürümeye çalıştım. Daha önce öğretmenim olan Hasan Bey şimdi velim olarak okuluma geliyor, hem benimle hem de öğretmenlerimle görüşüyordu büyük bir fedakarlık örneği sergileyerek...

Okulumu bitirip tayinim çıktığında artık sağlık camiasının bir mensubu olarak biraz da mağrur bir şekilde öğretmenimi ziyaret ettim. Yeni başladığı Gazi Osmanpaşa İlköğretim okulu müdürlüğü makam odasında sevecen bir tavırla karşıladı beni. Ellerini öpmek istedim fakat izin vermedi öğretmenim mütevaziliğinden dolayı. Sevgiyle baktı bir zamanlar küçük, biçare talebesine ve gururlandı ektiği tohumun yeşermesi karşısında. Ben bir defa daha anladım Hasan Öğretmenimin büyüklüğünü... Öğretmenlerimin vermiş olduğu sevgiyle çare bulmaya çalıştım dertlerine deva bulmaya gelen hastalarım. Onların bana gösterdikleri sıcaklıkla karşıladım bütün insanları. Uzun bir süre çalıştım memleketimin muhtelif diyarlarında. Bir süre böyle devam ettim. Mesleğimi seviyordum fakat onlar gibi olmak vardı hayalimde. Münevver öğretmen, Leyla Öğretmen, Hasan Öğretmen gibi edebiyat öğretmeni olmak. Onlara sevgim ağır basmış olacak ki, çalıştığım süre içerisinde Türk Dili ve Edebiyatı bölümünü okuyarak meslek değiştirdim. Ben de edebiyat Öğretmenliğini seçtim öğretmenlerim gibi. Onların verdiği ilhamla öğretmenlik mesleğinde, sevgi mesleğinde, dilimin döndüğü, aklımın erdiği kadar bir şeyler vermeye çalışıyorum memleketimin gençliğine. Yeni Hasan öğretmenler yetiştirmeye çalışıyorum imkanlar ölçüsünde. Anadolu'm yaban olmasın, aydınlansın diye... Memleketime her gittiğimde ve bayramlarda diğer iki öğretmenimi göremesem de Hasan Öğretmenimi görür, ellerinden öperim. Evimize giden yolda okuduğum okula şöyle bir bakarım. Terk edilmiş ve bakımsız görünümünü beni bir zamanki güllük gülistanlık haline sürükler. İçimden "Hey gidi günler" der, dağ başlarının güzelleşmesi için adanmış gönüllerin olması gerekiyormuş düşüncesiyle Hasan Öğretmenlerin yetişmesi için çok çalışmam gerektiğine inanır ve dua ederim sevgili öğretmenlerime, bizi yaban ellere bırakmadıkları için. Ve onları her hatırladığımda hayırla yâd eder sevgiyle selamlarım.

KARAMAN

EYLÜL YAĞMURU

Şeref ACAR

Yine bir eylül günü gördüm sizi. Hızlı, telaşlı, gözle-
rin boşlukta çakılı, omuzların düşük yürüyordun. Beni
gördüğünü sandım gülümsedim, yıllar öncesini taşıdım
gülümsememe;gülümsemem yüzümde dondu. Döndüm,
koştum ardından;hatıralarımın ardından...

Yıllar öncesinin hüznü hâlâ duruşunuzda, gözlerinizde
bir pişmanlık... Bakışınız bir çift hayalkırıklığı . İlk dersimiz-
de, bir eylül günü okuduğunuz birkaç dizeyle boşluğa çaki-
lan bakışınız... Her şiir okuyuşunuzda başınızı ya metinden
kaldırmazdınız ya da bakışınızı bir noktaya sabitler, gözle-
rinizi gözlerimizden kaçırdınız. Utanır mıydınız... ?Ben
gözlerinize bakar, okuduğunuz şiirlerden bazılarının size ait
olduğunu bilmezdim. Bu donuk ses tonunun ardına gizlen-
miş dünyanızdan da haberim yoktu.

En güzel şiirleri en güzel siz okurdunuz. İçiniz titreye-
rek okurdunuz. Yüzünüz hafiften kızarırdı. İçinizin titrekli-
ğini ses tonunuzla gizlemeye çalışırdınız. Bir kaset torbanız
vardı. O torbayı yıllarca taşıdınız sınıfa. Kasetlerinizi masaya
döker, bir müzik seçer ve başlardınız seranatinıza. Müzik
daha bir güzelleşirdi sesinizle, sesiniz doldururdu sınıfı. Gür
ve hep yadırgadığım, sanki size ait olmayan bir ses tonuyla
okurdunuz. Gözleriniz buğulanırdı, saklardınız ses tonunu-
zun ardına. Dize sonlarında ses tonunuzu kısar, sesinizi ha-
fiften hırlatır, boynunuzu bükerdiniz. Siz her boyun büküşte,
ben şiirdeki çaresizliği yakalamaya çalışırdım. Her şiir sizin
sesinizle hatırlanırdı, her şiir sizin gibi okunurdu.

Elinizde, koltuğunuzda kitaplarla gelirdiniz. Her kitapta güzel birkaç satır bulur okurdunuz. Hep bir hüznü vardı okuduklarınızda. Sizi ön sırada dinlemenin ağırlığından hüznünüze ortak olmaya çalışır, mutsuz bir çocuk olmanın yollarını arardım. Düşünceli görünür, kısık gözlerle sizi süzer, bu bakışlarla hüznünüze ortak olduğuma inanırdım.

Mutsuz ve yalnız bir kahramanıdır. ”Efsane insanlar ardına bakmadan gidebilenlerdir” derdiniz. Bense bu gidişin bir gün sizin gidişiniz olacağını bilirdim. Az konuşurdunuz ama insanın ulaşamayacağı kadar büyük sözler ederdingiz. Siz okurdunuz, biz susardık. Sesinizle güzelleşirdi her öykü, kuşlar en güzel sizin masallarınızda uçardı, her hayat hikayesi sesinizle hayat bulurdu, her şiir sizin sesinizle saplanırdı içimize.

Hatıralarınız yıllarca bir keman sesiyle hatırlandı. Kemanı çok severdiniz. Hüznünüzü en güzel tamamlayandı bir keman . Bir de hep koyu renk elbiseleriniz... Siyah ve gri... Hüznünüzü onlar taşırdı üzerinizde.

İlk dersimizde, arkadaşın biri ”Bu daha çocuk” demişti. Duydunuz da sadece başınızı eğdiniz. Herhangi biriydiniz daha gözümüzde; ama konuştuğunuz farklılaştınız, önceleri anlamadığımız bir dilden konuştunuz. Bize şiirleri yorumladınız, kitaplarımızdaki metinlerden hiç duymadığımız yorumlar çıkardınız. Konuştukça büyüdünüz, konuştukça ulaşılmaz oldunuz. Siz konuşurdunuz, biz kırk iki çocuk büyülenmiş gibi sizi dinlerdik. Adını bir daha duymadığımız yiten şairleri, yazarları anlattınız. Onların hayatını anlattınız; onların hüznünü, çaresizliğini ...kendinizi anlattınız. Anlattıklarınızı gördüğünüzü sanıyorduk, yaşadıklarınızı bilmiyorduk. Hiç ele vermiyordunuz kendinizi. Anlatıyordunuz, kendinizi anlattıklarınızdan soyutluyordunuz, gür ve soğuk bir sesle. Gür ve soğuk bir ton anlattıklarınızın uzağında tutuyordu sizi. Anlatıyordunuz, bakışlarınız pencereden taşıyor, kavak ağaçlarına saplanıyor, bir çaresizlik olarak yansıyor gözlerinizde. Bütün kitaplar güzelleşirdi sesinizle. Çok okur-

dunuz. "Okumak bir başına buyruk olmaktır, kendi yolunu çizmektir"derdiniz.

Farklıydınız, bir başka alemde okulumuza gelivermiş ve bir gün elimizden kayıverecek gibiydiniz. Yalnızdınız, yalnızlığı güzelleştirendiniz. Yalnızlıkla yücelen mutsuz bir kahramanı andırıyordunuz. Size en çok yakışandı hüznün. "Büyük eserleri doğuran büyük acılardır"derdiniz. Bizse her kitapta hayatın hüznünlü bir yanını arar, o hüznü bulunca mutlu olur, çocuk yaşımızda o hüznü yaşatmanın ağırlığını hep bakışlarımıza yüklerdik.

Sonra gittin. Hep bekledik, elinde çantan okul kapısından girişini bekledik. Kimseler beklemezken bekledim seni. Sana mektuplar yazdık, uzun uzun cevaplar yazdın.

Yazdıkların büyüğü birer kağıttı, yıllarca saklandı. Ellerimiz titrerdi mektuplarınızı açarken. Tekrar tekrar okurdum yazdıklarınızı, içli yazardınız, yazılamayanları yazardınız. Ruhundaki karmaşayı yansıttırdı karmaşık cümlelerin;kimi uzar uzar içimize saplanır;kimi son sözler gibi kısacık olurdu, ulaşamazdı. Bazen telefon ederdim sana;dağların, yolların, yılların ardından gelen sesin hep donuk olurdu;mektuplarındaki içli sesin donardı kablolarda.

Yıllar geçti. Mektupların gelmez, sesin duyulmaz oldu. Okudukların, şiirlerin, o hırıltılı sesin kaldı. Yılların ardına gizledin kendini. Hayatın içinde yitişini sakladın; kendini gizleyerek yaptın bunu. Yiten hayallerine tanık istemedin. Rüyalarımızdan bile kaçtın, hayallerimizin kahramanı. Biz de gömdük sizi yılların ardına. Edilen yeminler çabuk unutuldu, gözyaşları çabuk kurudu.

Rüzgârla dağılan saçlarını ellerinle düzelttin, gitmek istiyordu gözlerin. Bakışların kaçıyordu hatıralardan. Yüzünün derinleşmiş çizgilerinde yıllar öncesini aradım. Tanıdık bir ses, bir çizgi aradım. Hatıraları aradım. İçimdeki çocuk sustu, sustu şiirler. Gözlerin bir boşluk aradı yine. Hiç cevapsız yürüdü, bir yağmur başladı.

KARS**DÜŞLERİM**

Cihangir BOZ

Gurbet ne yana düşer ustam, sıla ne yana?... Gurbetin, sılanın yönünü kimse bilemez. Harita bilgisi fayda etmez. Pusula hiç işe yaramaz. Çünkü gurbet öyle bir sancı ki ibrelerini oynatır pusulanın. Gelir nerde durur bu ibre bilir misiniz? Sıladan gelirken en son hangi noktadan giriş yaptıysanız gurbete, işte tam o noktada durur.

Ramazan Bayramı arifesi. Bir köy okulunda öğretmenim. Çift kanatlı küçük pencereden bakıyorum. Gözüm şehirden gelen yolun köye giriş yaptığı noktada. Duygularım yoğun mu yoğun. Son teravihi kılmışız. Oruç bitecek. Artık iftar anının huzurunu yaşamayacağım. Ya özlediklerim... Annem yok, babam yok, kardeşlerim, bacılarım, konu komşum yok. Havadaki pamuk pamuk bulutlar da mı hüznü ne? Aniden bir benzerlikle irkildim. Zaman tünelden taa çocukluğuma gittim. Unutamadığım bir öğretmenim vardı. B., öğretmen. Bayram günü elini öpmeye gittiğimde ağlıyordu yalnızlığında. Küçük rad-yosunun sesinden kapıyı çaldığımı duymamış olmalıydı. Yoksa ağlarken yakalanmazdı öğrencisine. Şimdi ben de ağlıyordum. İnşallah öğrencilerime yakalanmam. Daldım gittim çocukluğuma...

Hani sınıfta sinek yürüdüğü zaman ayak sesinin duyulmasının marifet sayıldığı günler. Eti senin kemiği benim denilirdi. Öğretmen elinde sopasıyla sınıfa girdiğinde hep birden ayağa kalkırdı. Beş parmağın tırnakları bitiştirilir ve cetvelle yapıştırıldığında acıyı bastırmak için el olduğu gibi ağzın içine alınır ve hohlanırdı. Dördüncü sınıftayım. Yeni bir öğretmenimiz

var, B... Öğretmen. Üçüncü sınıf öğretmenimiz beşinci sınıfları okutuyordu. Sınavlara hazırlayacakmış. Çok disiplinli olduğu için herkes reva görmüş. Onun adı da H... idi.

Zor bir kıştı. Fırtınalar, tipiler, boyumuzu aşkın kar yığınları. Tacettin amcanın evinin odası sınıfımızdı. Şimdi sınıfı tarif edemeyeceğim. Zaman sis gibi örtmüş. Aklımda uzunca sıralar, kara önlüklü çocuklardan gayri bir şey yok. Sanki bir masa ve sandalyesi de vardı öğretmenimin. Hiç unutamadığımsa öğretmenimdi. O yerd, içerdi ama ben hep melek sanırdım. Meleklerin özelliklerini hoş O'ndan öğrenmiştim. Gülümsemesi çok tatlıydı. Öbür öğretmenlere hiç mi hiç benzemiyordu. Hiç-birimize fiske dahi vurmuyordu.

Köylüler, okullular hep yadırgıyordu “ Böyle öğretmen mi olurmuş? Öğrencisi yanında tir tir titremese öğretmene Öğretmen mi deyilirmiş?. . Bakın H . . Öğretmene; çocuklar gölgesinden kaçıyor, kedi görmüş fareler gibi köşe bucak saklanıyorlar. Bu B... öğretmenlik yapamıyor vesselam. . ” O, bütün bunları duymuyordu. Ya da öyle görünüyordu. Bildiğinden şaşmıyordu. Başımızı okşuyor, “aferin” diyordu, en kötü lafı “ haylaz oğlum, haylaz kızım”dı.

Şehir görmemiştik hiç birimiz. Öğretmenimiz dolaşır anlatırdı düşlerimizde yatan illeri, ilçeleri. “ Yolları çok genişmiş, asfaltmış. ” Ben düşlerdim o genişliği; ha şu samanlıktan şu tezek yığınına kadar. Asfalttan maksat dümdüz olmasıdır herhalde. O, “çocuklar” derdi “şehirde gaz lambası yok, elektrik lambaları var. ” Armuda benzer resimler gösterirdi bize. Çok tehlikeliymiş bu elektrik denilen enerji. Upuzun tellerden gelirmiş, barajlardan. Ben düşlerdim; kocaman bir göl içi ateş dolu. Elektrik canavarı dolu. O canavar incecik tellerden gelir armut’a benzeyen lambaları yakar ve gerisin geri evine döner.

O; anlatırdı. Derdi ki; Trafik lambaları var. Kırmızı ışıpta herkes durur. Yeşil yandı mı herkes geçer. Ben düşlerdim üç

tane gaz lambası. Sarı pek önemsizdi. Herkesin yoldan geçerken görebileceği söğüdün tepesine koyardım. Kırmızı lambanın fitilini alevlerdim. Herkes dururdu. Öküzlerin canına minnet. Kağnıların ağırlığından çok yorgun olduğundan kırmızı ışığın sönmesini istemezler herhalde. Ya keçiler . . Onlar durmazlardı. Eğri büğrü çeperlerin üstünden sıçrayarak geçerlerdi. Ben trafik polisi olur onlara ikişer çubuk ceza keserdim.

O, saatten bahsederdi. Zamanı ölçüyormuş bu alet. H... öğretmenin odasında vardı. At nalı büyüklüğünde kırmızı bir sihirli top gibiydi. Tik tak tik tak... sesini duyabiliyorduk sadece. Yürek mi vardı bizde H... öğretmen varken dokunacak. B... öğretmen alıp getirmişti sınıfa. Herkese tek tek elletti sihirli aleti. Ben de aldım elime. Soğuk ağır bir şeydi. Öndeki camı, rakamları her zaman gördüğümünden hemen çevirdim arkasını. Burmalı makarna gibi iki kulakçığı vardı. Çivinin girebileceği delikten içine baktım. Karanlıktan bir şey görünmüyordu. Ah bir içini açıp baksak... . Bakın dedi öğretmenimiz, kolumda da var. O güne kadar hiç dikkatimi çekmemişti. Kim bilir belki ceketinin kolları fazla uzuncaydı. Beni ilgilendiren pantolonunun üzerindeki dümdüz iki çizgiydi. Bir de mis gibi koku sürerdi her sabah. Babama yardım etmek için ahıra gider, hayvanların yerken döktükleri otları samanları toplardım. Ahırın, samanın tezeğin kokusuna alışkındım. Ne zamana kadar bilir misiniz, B... öğretmenin sürdüğü kokuyu hissedinceye kadar. Kolunda saatin olduğunu öğrenmiştim ya ramazan ayında iftara kaç dakika var diye koştururdum öğretmenime “ Öğretmenim ezene kaç dakika var?” diye sorardım. O, “ Ezanın okunmasına on dakika var. ” Derdi.

Kurtuluş savaşından bahsederdi. Mustafa Kemal Atatürk'ün kahramanlığını anlatırdı. Ben düşlerdim; Bir sürü düşman gelmiş vatanımıza. Hepsi silahlıymış. Elllerinde Avcı Eyüp'ün kırmasından daha büyük silahları varmış. Herkes korkmuş. Bir tek Atatürk korkmamış. Toplamış milleti yanına. Kazma-

larla küreklerle dökmüşler denize düşmanları.

Bazen tarih dinlerdik O'ndan. Barbaros Hayrettin Paşa, Andreo Dorya'yı perişan etmiş. Biz çıkardık teneffüse. Herkes Barbaros olurdu, Râkibi Dorya. Başlardık oynamaya. Ne mutluluktu Allah'ım. Sen çok yaşa Öğretmenim. Ne duygular yaşattırdın bize. Bazen de Fatih Sultan Mehmet olurum. Çıkardım köyümüzün kuzeyindeki dağın tepesine. Babamın kırık tırpanını kılıç yapardım elime. Bizans İmparatorunu arardım köşe bucak. Ve koca İstanbul'a girerdim Şaban Amcanın beyaz atı üstünde.

O, iki cihan server'ini Hz. Muhammed (S. A. V) in hayatını tane tane ilmek ilmek anlatırdı. Ahlakını, çektiği çileleri. Uhud Savaşını. Bedir Savaşını . Hendek Savaşını... . Konu halifelerden açıldı mı ben Hz. Ömer olurum. Aç çocuklara sırtımda un taşırdım.

Zaman bu, durmadı aktı. Tabiat ana beyaz yorganı attı üstünden. Toprağın altındaki tohumcuklar bahar geldi mi diye kulak kabarttılar dışarıya. Kar fırtınaları devam ediyor muydu? Şöyle bir güneşlenmeye çıksak donar gider miyiz? endişesiyle birkaç gün daha beklettiler. Sözbirliği etmişçesine hep birden fişkırdılar topraktan. Milim milim yükseldiler. Yeşil yeşil bezendiler. Börtü böcekler karıştı çimenlerin arasına. Zümrüt yeşiline boyandı, beyaz gelinlikli dağlar. Söğüt ağaçlarından binlerce tomurcuk türedi. Kırlangıçlar yuva yapma kaygısı içinde bağrışıyor.

Biz 23 Nisan hazırlığındayız. Annelerimiz söküklüğümüzü, yamalarımızı dikiyor. Kahve benekli tavuklar pikniğe götüreceğimiz yumurtaları kaptırmama telaşında. Horozlar kabadayı tavırlarıyla tavuklara destek çıkıyor. Öküzler, karasabanla tarlaları çizgi çizgi sürmede. Ben annemi babamı unutmuş öğretmenim olmuşum.

23 Nisan bayramından sonra babam diğerleri gibi beni

okula yollamadı. Belime içine ekmeğe doldurduğum ıçkını sardılar, elime bir sopa ve önüme yedi buzağı. Bunları gütmekti görevim. Güneş daha kırmızı iken kalkar, bir bardak sütü (Öğretmenimin nasihatıydı) içer Kahvaltımı yapar, Bismillah (Öğretmenimin tavsiyesiydi) der, elime sopamı alır. (Danaları hiç dövmezdim. Öğretmenimden öğrendiğimdi) Danaları önüme katar, öğretmenimin kapısından geçerdim. Gri kahverengi taş duvarları olan tek odalı, tek pencere ev B... öğretmenimin eviydi. Birkaç gün gelip geçtim. Her geçtiğimde gözlerim O'nu arardı. Sabahları er, akşamları geç geldiğimden bir türlü görmezdim.

Bir gün yine rutin işlerimi yaptım. Kahvaltı, süt, sopa derken danalarla düştüm yola. Tam öğretmenimin kapısından kalakaldım. Kapısında ebelik yapığundan küçük bir kilit vardı. Penceresine çiçek desenli perde çekiliydi. Alüminyum parlaklığında kilit, benim çocuk kalbime vurulmuştu. Burnumdan çıkan nefesim kontrolsüzleşti. Ağlamamak için direniyordum. Demek gitmiştin öğretmenim. Siz değil miydiniz? “giderken sevdiklerinizle vedalaşın” diyen. Hani diyordunuz ya kader ve kaza var. Gidip gelmemek, gelip görmemek var. Yoksa., yoksa beni sevmiyor muydunuz? Ama o başımı okşamaların sahte miydi?. . Sahte miydi gülücüklerin? Beşinci sınıfta bizi kim okutacak?. . “ Oğlum danalar gitti danalar” muhtarın sesiyle kendime gelmiştim.

Fırladım yetiştim sürüme. Hay Allah nasılda sormadım muhtara!. Öğretmenimizin bir daha gelip gelmeyeceğini o bilirdi. Hele bir akşam olsun ilk işim gidip öğrenmek olacaktı. Güneş ne kadar yavaş ilerliyordu. Şu tepeyi aşmasına dünya zaman var. Alaca buzağım dalgılığımından faydalandı. Bol bol el alemin tarlasına dalıp dalıp çıktı. Kırmızısı Kerim'in eşiğiyle tolaşmak istedi. Eşek aymazlıktan geldi.

İşte Güneş tam tepemdeydi. Baksanıza gölgem kısacık. Boyumu aşkın sal taşta uzandım. Sıcacıktı. Kamaşan gözlerimi kapatmamaya çalışıyordum. Bir sesle doğruldum. Öğretmenim kulağımın dibinde “ Çıplak gözle Güneşe bakılmaz. Gözlerin bozulur.” demişti. Yine düşeydim. Üçgözeler' e sürdüm danaları. Ben de onlar da susamıştı. Vardığımızda suyumuzu içtik. Gözelerin yanındaki söğüt ağacına çıktım. Narin dallarından bi-

rini kopardım. Çayırın üstünde eşek arılarını kovaladım. Gah Malazgirt Meydanında Alpaslan, gah Çaldıran da Selim'im...

Aş artık tepeyi Güneş aş. . Benim erken gitmem gerek. Aş-masan aşma ben de batmana bir karış kala erken giderim bu gün. Öyle de yaptım. Babam biraz kızdı ama olsundu. Ekmek torbamı çıkardığım gibi sedirin üstüne attım. Sopamı ne yaptığımı hatırlamıyorum. İki bacadan bir çeperden atladım. Muhtarın kapısındaaydım. Zincire bağlı köpekleri havlayınca kızı, aynı zamanda sınıf arkadaşım Zeliha çıktı. “ Ne diyorsun ?”dedi. Elinde hardal saplarından yapılmış bir süpürge vardı. Belli ki temizlik yapıyordu. “ Öğretmenimizi soracaktım. Beşinci sınıfta bizi okutacak mı?” Yaşından büyük güldü. Süpürgeyi bir taşın üstünde silkti. “O artık gelmeyecek. Köylüler istememiş. H... öğretmen bizi okutacak. ” Köpek durmadan havlıyordu. Herhalde yanlış duyuyordum. Emin olmak istedim. Sağ elimi kulağıma siper yaptım; “ Anlamadım dediğini” Köpeğin sesini bastırmak için biraz daha sesimi yükselttim. Zeliha süpürgeyi iki üç kere daha taşa vurdu. Aynı şeyleri tekrar etti.

Köyün sokaklarında büvelek ısırılmış danalar gibi koştum. İki yanımdan taşlar, tezek yığınları akıyordu. Ayağım sabit bir kayaya takıldı. Ağzım burnum kan dolmuştu. Kısa bir süre öylece kaldım. Yavaşça kalktım. Köyün çeşmesinden elimi yüzümü yıkadım. Burnumun kanı durmuyordu. Suluğun kenarına oturdum. Başımı hafifçe arkaya yasladım. Kanın durmasını bekledim. Çünkü öğretmenin öyle öğretmişti...

Ne. . Yarın bayram mı?. . Önce B... . öğretmenimin sonra cümle Müslümanların bayramı kutlu olsun.

KASTAMONU

ÖMÜR BOYU SÜREN ÖĞRENCİLİK

Turgay GÜMÜŞ

Yıldızlar ağlamıştı gece boyu gökyüzünde.

Hüzün kaplamıştı her yeri. Şafak kan ve gül kırmızısıydı. Güneş ağlayarak doğuyordu haziran sıcaklığında kayısı kokulu o şehre.

Hüzün kaplamıştı her yüreği. 1998 Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği mezunları ne olduğunu anlayamadan dağılacaklardı Anadolu'nun dört bir yanına. Yüreklere ağlıyordu, tıpkı yıldızlar ve güneş gibi. Geçmez zannedilen dört yıl nasıl da bu kadar çabuk geçmişti. Ellerindeki mezuniyet belgeleri artık bir devrin bittiğini gösteriyordu. Hüzün çökmüştü yüreklere ve ağlayan gözlere.

Doymamıştık henüz çay sohbetindeki arkadaşlıklara, dostluklara. Dursun Ustanın çay ocağında gazete okumak ve tavla oynamak artık çok uzaktı bizlere. Arkası boş olan gece

01. 00- 02. 00 halı saha maçları hiç olmayacaktı hayatımızda ve bu maçlar için kimse yurttan kaçmak zorunda kalmayacaktı. Çay kokulu o uzun gecelerde kimse vize, final ve bütünlemelere çalışmayacaktı. Kim bilir, belki de çay kokulu o uzun geceleri özleyecektik. Ne kadar sözleşsek de, 2000 yılının 1 Temmuzunu diye, bir daha buluşmak çok zordu kayısı kokulu o şehirde.

Hepsi çok zordu, hepsi çok ağırdı. Ama hiçbirini kendini hazır hissetmemek kadar koymuyordu insana. Evet, korkulan olmuştu. Hepimiz bir öğretmendik artık.

Oysa üniversite öğretmemişti bize nasıl öğretmen olacağını. Zorla geçen vize, final ve bütünlemeleri öğrenmiş-

tik dört yıl boyunca. Öğretmenlikle ilgili kitabî bilgiler vardı beyinlerimizde. Ama yüreklerimizde de yer yer boşluklar... Ve mezuniyet belgeleri hiçbir şey anlatmıyordu bize. “Vakti geldi ayrılığın, artık ne yapsak boş...”

Ömrümüzün en kısa yazı geçmişti. Hazan mevsimi sonbahar, ilkbahara dönüşüyordu tayinlerin belli olmasıyla. Hepimiz Anadolu'nun dört bir yanına dağılmıştık. Göreve başlama telaşı sarmıştı yüreklerimizi. Oysa hazır değildik öğretmenliğe. Bunun için titremese de dizlerimiz, “ölçmeye yetmezdi rihter ölçeği yüreğimizdeki depremleri.”

Ve ilk merhaba. 5 Ekim Pazartesi günü ilk derse girmiştim. Şaşkın gözlerle bana bakan öğrencilerime baktım ben de şaşkın yüreğimle. Açılınca dilim ve yüreğim, heyecanımı nasıl da bu kadar rahat sakladığıma şaşırdım.

Yatılı öğrencilerin pansiyonu benim de evim oluyordu. Onlarla birlikte yemek yiyor, onlarla birlikte futbol, voleybol oynuyordum. Günüm gecem onlarla birlikte geçiyordu. Seviyordum ve seviliyordum.

Son sınıfta iki hafta süren stajımda rehber hocamın dosyasında yıllık, günlük planları ve zümre toplantı tutanaklarını görmüştüm de tam anlayamamıştım ne işe yaradıklarını. Hadi onları geçtim, gece nöbetleri olacağını ve o gece nöbetlerinde birinci sınıfa giden küçük Hasan'ın hastalanacağını, onu sırtımda gecenin bir yarısı sağlık ocağına götüreceğimi neden anlatmamıştı bize, vize, final ve bütünleme kokan üniversite, anlamamıştım. Ama ben yaşadım ve öğrendim. Birkaç gün sonra küçük Hasan'ın paçalarına yapışıp beni kendine yakın hissetmesi ve onun için idareden izin almamı istemesi güldürmüştü titreyen yüreğimi. Bir insanı mutlu etmenin bu kadar güzel ve kolay olduğunu neden saklamıştı bizden akademik kariyerli hocalar, anlamamıştım.

Annelerinden ve babalarından ayrılan küçük çocukların altını ıslatacağını tahmin bile edemezdik. Ama pansiyon

nöbetlerinde gece 23. 00'da koğuşları dolaşıp altını ıslatan çocukları kaldırıncı öğrendim bunu.

Yatılı öğrencilerin paraları bitince onların bir anne ve babalarının da biz öğretmenler olduğunu anladım. Giden paraların peşinde değildim elbette. Ama dikkatli olunmazsa, insanın küçücük çocuklar tarafından da kullanılabileceğini öğreniyordum.

Dağ köylerinden gelen çocuklara temizlik alışkanlığının kazandırılması gerektiğinden hiç bahsetmemişti vize, final ve bütünleme kokulu üniversite. Hadi hepsini anladım ama burnu akan Cemile'nin burnunu silmenin bu kadar güzel olduğunu bizden neden saklamıştı üniversite, anlamamıştım.

Dört yılda öğrendiklerimin kat be kat fazlasını sekiz ayda öğrenmişim. Hem de hiç vize, final ve bütünlemeye girmeden. Allah'ım, bu öğretmenlik ne güzel bir öğrencilikti! "En büyük asker bizim asker" bağrıışmaları ayrılığı anlatıyordu bana ilk göz ağrılarımından. Ve öğretmenler tuvaletine kaçıp ağlamanın anneme sarılıp ağlamak kadar güzel olduğunu öğreniyordum bu ayrılık vaktinde.

Her ayrılık bir elvedaydı ve yeni bir merhabaydı her ayrılık. Yirmi sekiz gün süren askerliğimde iki yüz öğretmenden oluşan bir bölüğün okuldan farksız olduğunu anlıyordum. Zaman zaman öğrencilerimizi suçlasak da, biz öğretmenler de en az onlar kadar yaramazdık.

Bu merhaba, güneyin kahraman şehrinin sımsıcak öğrencilerine... Ne kadar kuzeydeki öğrencilerimi özlesem de çabucak alışabilmeyi öğreniyordum yedi iklime.

Kuzeyden gelen mektuplar dostluğu, vefayı anlatıyordu bana. Hiçbir şey unutulmamak kadar sevindiremezdi bir insanı.

Hiçbir farkının olmadığını görüyordum Alevî ve Sünnî'nin. Güzel ülkemin kardeş öğrencileri ile dost olmanın ne kadar güzel olduğunu bizden saklamıştı, yasaklarla ve

siyasî kavgalarla geçen üniversite yılları.

Esmer delikanlı Ökkeş' in tır şoförü olan babasını dört yıldır görmediğini öğrenince kendiminkinin aslında gurbet olmadığını anlıyordum. Ökkeş' in içine akan hıçkırıklarına şahit oluyordum gülümseyen yüzünde. Mona Lisa tablosu Ökkeş' in yanında sıradan bir resimdi benim için.

İyi niyetli kız Merve'nin Anadolu lisesini kazanması, ön yargının ne kadar yanlış olduğunu anlatıyordu bana. Affet beni Merve. Hâlâ utanırım senden. Çünkü yüzüne karşı hiçbir zaman hissettirmesem de, kazanacağını tahmin etmişim.

Herkes annesini çok sever. Benim annem dünyanın en güzel annesidir. Ama yağmur yüzlü kız Adalet, annesini kaybedince acıyı paylaşmayı öğreniyordum. Adalet'in gözyaşları yağmur olup yüreğime yağıyordu. Yağmur yüzlü öğrencimin gözlerinde fırtınalar kopuyordu. Benimse bir yanımda annemin hayali, bir yanımda Adalet'in annesizlik acısı...

Ayrılık rüzgârları esiyordu güneyden kuzeye. Askerden ayrılmanın bu kadar zor olacağına asla inanmazdım. Ama öğrencilerimin karşısında düğümlenen boğazım ve yağmur gibi gelen gözyaşlarım buna inanmam gerektiğini anlatıyordu.

Bir elveda merhabaya dönüşüyordu Sütçü İmam'ın diyarından Şerife Bacı'nın diyarına. Askerliğim bitince izin kullanmadan koştum vefakâr öğrencilerime, annemden özür dileyerek.

İlk göz ağrılarımdı onlar. On altı ay süren ayrılıktan sonra, kaldığımız yerden devam ediyorduk gece nöbetlerine, yemek saatlerine, temizlik saatlerine, etütlere... Yatılı öğrencilerle yemek yemenin, boğaza nazır bir lokantada yemek yemekten daha güzel olduğunu neden anlatmamıştı kimse bize? Ağlayan çocuğu teselli etmenin, gülen çocuğun sevincine ortak olmanın, evlenmeden yüzlerce çocuk sahibi ol-

mak anlamına geldiğini bize neden öğretmemiştir vize, final ve bütünleme kokulu üniversite?

Dört yıl olmuştu ve üniversitede öğrendiklerimin büyük çoğunluğu uçup gitmişti. Ama öğretmenlik ders vermeye devam ediyordu. En acı derslerden biri de 12 Mart 2003 gününe rastlıyordu. Biz, o gün İstiklâl Marşı'nın kabulünü kutlayamıyorduk. Çünkü pansiyon nöbetini teslim ettiğim hocamız, babamız, büyüğümüz, İsmail Hocamız aramızdan ayrılmıştı. Artık öğretmenler odasındaki sandalyesi boş kalacaktı, “Evlat” diyen sesiyle bize bir daha seslenemeyecekti. İlk defa, bilmiyorum, belki de son defa, o gün edebiyat öğretmenini olduğuma pişman olmuşum. Çünkü bütün törenlerde olduğu gibi, O'nun cenaze töreninde de sunuculuk bana kalmıştı. Gözyaşlarının kelimelerden daha güçlü olduğunu öğreniyordum. Bütün bir okulun, Pınarbaşı'nın ağlayarak uğurlamasını görüyordum bir eğitim neferini. Unutmamalı ki, acılar da yaşanacak bu hayatta, bunlar da öğrenilmeli. Seni unutmadık, unutmayacağız İsmail Hocam.

Artık Pınarbaşı'ndan ayrılık vaktinin geldiğini ; annemin, hayatımın kadınının, yanına gitmem gerektiğini düşünüyordum. Tayin istedim ama tayinim çıkmadı. Annem teselli ediyordu beni, “Vardır bunda da bir hayır” diye. Sonraki eğitim-öğretim yılında hayatımın kadınının sadece annem olmadığını anlıyordum. Canımdan çok sevdiğim eşim, o yıl, çalıştığım okula atanmıştı. Tanıştık ve bir ömür boyu birlikte olmaya yemin ettik. Rabbim, en güzel hediyelerinden birini vermişti bana. Bir öğretmeni en iyi anlayacak can yoldaşı. Can yoldaşım da bir Türkçe öğretmeni. Seni seviyorum öğretmenim.

Zaman geçer durmadan, hayat akar bıkmadan. Eylül sarı sarı düşüyordu yüreğimize. Rüzgâr ilk göz ağrımdan, şirin ilçeden ve can yoldaşımdan ayrılık vaktinin geldiğini fısıldıyordu kulaklarıma. Sekiz yılın sonunda tayinim çıkmıştı il merkezine. Çıkmıştı çıkmasına ama karmakarışık duygular

içinde gidiyordum, can yoldaşımı Pınarbaşı'nda bırakarak. Bir yanım yepyeni ufuklara yelken açarken, bir yanım canımın buğulu gözlerinde kalıyordu. Dört ay süren bu ayrılık, bize birbirimizin değerini öğretiyordu.

Sekizinci yılımda öğretmenlikle ilgili her şeyi öğrendiğimi zannediyor ve kendimi tecrübeli bir öğretmen olarak görüyordum. Ama yeni okulumdaki zümrem Zehra Hocamı görünce öğrenecek daha çok şeyin olduğunu ve yolun başında olduğumu anlıyordum. Bir şeyi daha, çok iyi anlıyordum:

Öğretmenlik, ömür boyu sürececek bir öğrencilikti.

Bizler,

Yıldızlar arasında dolaşan güneşleriz

Aydınlansın diye bu dünya

Mum gibi erisek de

Durmadan ışık saçarız.

Mavi önlüklü kelebekler

Hep baharı yaşasın diye

Zemherilerden geçeriz

Bilinmese de adımız sanımız

Dünyayı şekillendiririz.

KAYSERİ

KOLİBA

Seyit Burhanettin AKBAŞ

Karaağaç'ta artık sonbahar rüzgârları ağaçlardaki son yaprakları da dökmüştü. Böyle olunca rüzgâr, bazen bir deniz dalgası gibi yaprakları bir oradan bir buraya savurup dururken ben, ilk defa gördüğüm Selimiye Camiini, Meriç Köprüsünü hafızama nakşetmekle meşguldüm.

Genç bir öğretmen olarak çıktığım uzun yolculukta Kayseri gibi bir Selçuklu şehirden Osmanlı'nın görkemli eserleriyle dolu Edirne'deydim. Hava soğuktu ve Balkanlardan gelen şiddetli rüzgârların uğultusu altında bir dolmuşun penceresinden seyrettiğim uzun minareli camilerin neden birbirine bu kadar yakın yapılmış olduğunu düşünüyordum. Bir de kaderimin beni sürüklediği bu serhat şehrinde nelerin beni beklediğini bilmiyordum.

1987 yılının Aralık ayında soğuk bir Pazar günüydü. Okulumun pansiyonuna yerleştiğimde ürkek bakışlarla beni izleyen insanlara ben de ürkekçe bakıyor olmalıydım ki öğrenciler, beni hafızalarına kaydedercesine bakıyorlardı.

Pazartesi, benim okulda ilk günüm oldu. Gür bir sesle söylediğimiz İstiklal Marşı'ndan sonra okul müdürü beni odasına davet etti. Okulu anlattı, Edirne'den ve Karaağaç'tan bahsetti. Benimle ilgili bazı sorular sorduktan sonra:

-Hocam, dersinize geç kalmayın. Şu anda dersiniz başladı dedi. Yüreğimin kafesinde durmayan ve sürekli çırpınan kuşun varlığını daha da hissettim. Öğretmenlik hayatımın ilk günüydü ve ben kendimi bir boş koridorun önünde buldum. 6-C sınıfı yazan kapının önünde durduğumda o güne

kadar bildiğim her şeyi unutmuştum. Sınıfa girdiğimde herkes ayağa kalkmıştı ve hepsi de bir ressam itinası ile yüzüme bakıyordu. Şükürler olsun ki şu başkan vardı. Her şeyi çekip çevirdi. Yoklamayı yaptı, defteri önüme koydu. İmzaladım ve sınıfa baktım. Öğrencilerime ne anlatacağımı bulmuştum. Kendimden bahsettim. Konuşmaya devam ettikçe güvenim yerine geliyordu. Onlara adlarını sordum, kaç kardeşler, neleriler...

Sınıfımdaki çocukların hepsi de Batı Trakya'dan gelmişlerdi. Şaşkınlığım daha da arttı. Sonradan öğrendim ki Türkiye ve Yunanistan arasında yapılan bir anlaşma gereği Batı Trakya'dan Türk çocukları bizim okulumuza geliyorlardı. Okul müdürümüz, benim geleceğimi önceden bildiği için bunların sınıf öğretmeni olarak beni görevlendirmişti.

Ben, Türk Dünyası ile öteden beri ilgili bir insanım, çocuklarla hemen muhabbet bağı kurup onlarla kaynaşmanın yollarını arıyordum. Onların büyüklerinden duydukları masalları, halk hikayelerini, efsanelerini, fıkralarını öğrenmek istiyordum. Kısa zamanda muhabbet faslında önemli mesafeler almıştım ama bir eksiklik vardı. İskeç'den gelen iki öğrencimle münasebet kuramıyordum. Tabiri caizse ben konuşuyordum ama onlar iki cümleyi bir araya getirip bana bir şey söylemiyorlardı. Bunlar iki kardeştiler. Birinin adı Salih Peçenek, diğेरinin adı ise Ekrem Peçenek'ti. Boyları küçüktü, sarışınlığın aktığı yüzlerinde masmavi gözler o kadar ürkek bakıyorlardı ki onlarla konuşmaya çalıştığım zaman sanki çocuklara eziyet ediyormuşum hissine kapılıyordum.

Onları arkadaşlarıyla top oynarken seyrediyordum, hiçbir sıkıntılarını gözük müyordu. Onlarla konuşuyorlar, zaman zaman arkadaşlarına kızıyorlar, seviniyorlar, üzülüyorlar, her şey tamamdı ama bana gelince neden konuşmuyorlardı?

Gümölcinelni çocuklardan Süleyman'ı yanıma çağır dım ve durumu anlattım. Süleyman oldukça girişken ve araştır-

macı bir ruh haline sahipti.

-Öğretmenim, okula ilk başladığımızda biz de öyleydik ama zamanla alıştık. Onlar, İskeçe'nin dağlık köylerinden geldiler. Orada ilkokul yoktur. Sadece Kur'an Kursuna gittiler. Burada ise ortaokula başladılar, şimdi her şey onlara çok zor geliyor. Dersleri hep zayıftır. Derslerde hiç konuşmazlar.

-Öyleyse Süleyman, onlarla beni konuşturmanın bir yolunu bulmalıyız. Onların bu sorunlarını ben çözmek istiyorum dedim.

-Biraz zor ama ben, size yardımcı olacağım dedi ve gitti.

Trakya'da yağın karların tipiye döndüğünü ve Meriç Nehri'nin donduğunu görmenin şaşkınlığını yaşadığım günlerde Süleyman'ın anlattıkları ile Salih ve Ekrem Peçenek kardeşler hakkında çok şey öğrenmeye başlamıştım.

Bir gün dersin sonlarına doğru ilk denememi yaptım.

-Çocuklar dedim, ben doğduğum yeri çok özledim. Anemi, babamı, arkadaşlarımı, çocukluğumun geçtiği o güzel yerleri şimdi çok arıyorum. Küçükken keçi yazardım kırlarda. Keçilerin peşi sıra giderken zamanın nasıl geçtiğini unutturdum. Sonra susadığım zamanlarda derenin yanındaki kulübeye gider, oradaki çeşmeden kana kana su içerdim. Hele o dereye yıkandığım zaman ne keyif alırdım, unutamam.

Ben, hikayemi süsleyip uzaklara doğru bakarken sınıfta Ekrem'in sesini duydum. Ekrem Peçenek ayakta idi:

-Sen, Ketenlik'tensin öğretmenim?

-Ne oldu Ekrem dedim, Ketenlik dediğin neresidir? Yoksa doğduğun köyden mi bahsediyorsun?

Bu sırada Salih de kalkmıştı ayağa:

-Koliba'yı sen bilir misin öğretmenim?

Yöresel konuşmalarında kulübe yerine "koliba" diyorlardı.

-Salih evladım, yoksa sizin köyde de bir kulübe mi var dedim.

Ekrem ve Salih kardeşlerin dillerinin bağı çözülmüştü. Özlemle yanan bu küçücük yavrular, heyecanla köylerini, çocukluklarını, akrabalarını, keçilerini, köpeklerini anlattılar bana. Koliba, aramızdaki tılsımlı kelime oldu. Ne zaman onların konuşmayacakları endişesini taşısam, bir koliba lafı atıp ortaya, onları konuşturdum. Çünkü, bu kulübe, Ketenlik'teki çocukların çocukluk hatıralarının yaşandığı özel bir yer olmalıydı.

Şubat tatili hemencecik geliyordu. Ben daha okuma yazma problemi ile uğraşırken, bitirmem gereken müfredata uymam imkansızdı. Onlara ilkokulların okuduğu hikaye kitaplarını okutuyordum ve okudukları hikayeleri bana anlatıyorlardı.

Artık, ilk yarı yılın son derslerini yapıyorduk. Karne notlarını merak ediyorlardı ama bir taraftan da ezik bir merak edmişti bu. Derslerinin çoğu zayıftı. Ortalamalarını açıkladığımda hepsi de şaşkındı. Çünkü, hepsi de Türkçe dersinden geçer not almışlardı.

Öğrencilerden biri:

-Öğretmenim, Salih ile Ekrem'in bütün dersleri zayıftı. Şimdi sadece sizin dersinizden iyi not aldılar dedi.

Gülümsedim:

-Sizler benim verdiğim bütün ödevleri yaptınız, hepiniz bu mükafatı hak ettiniz dedim. Salih ile Ekrem'e gelince... Evet, onlar biraz geriden geldiler. Çünkü, ilkokul yerine Kur'an Kursunu bitirmişler. Ama onların öyle güzel bir sesi var ki, ezberden mevlit okuyorlar, bunu biliyor muydunuz dedim. Çocuklar şaşkırdılar. Asıl şaşkınlığı ise maharetlerini nasıl bildiğimi düşünen bu iki kardeş yaşıyordu. Bir taraftan da gururları okşanmıştı. İsteğim üzerine bu son derste mevlitten parçalar okudular. Sınıf, onları çılgınca alkışladı.

Onları güçlü kanatlarının altına almış bir kartal gibi hissediyordum kendimi. Şimdi ise yavrularım, özlemle yanıp

tutuştukları evlerine gideceklerdi.

Haftasonu Yunanistan'dan büyük bir otobüs geldi, okulun kapısına durdu. Çantalarını, valizlerini hazırlayan öğrencilerim otobüsün yanında toplanmaya başladılar. Ben de yanlarındaydım ve kısa sürede birbirimize gönülden bağlanışımıza şaşıyor ve şimdiden onları özlüyordum. Annelerine, babalarına, akrabalarına, köylerindeki herkese selam söylemelerini istedim. Gelirken de mutlaka birer masal öğrenip geleceklerdi. Ödevleri de buydu. O sırada bir büyük erkek sesinin bana seslendiğini duydum:

-Demek köydeki herkese selam söylüyorsun, hepsini tanırmısın?

Yunanlı şoför, güleç yüzle bana bakıyordu ve tertemiz bir Türkçeyle konuşmaya devam etti:

-Masal dinleme çağını çoktan geçmişsin be hoca, ne yapacaksın bu kadar masalı?

Bu samimi sözleri söyleyen kişiye yöneldim.

-Siz, Türkçeyi nasıl böyle konuşabiliyorsunuz dedim.

Şişman, orta boylu ve güleç yüzlü adamın Anadolu'daki şoförlerden pek farkı yoktu.

-Adım Stavros dedi. Bizim evimizde hep Türkçe konuşulur be hoca, babam Konya'dan gelmiş Yunanistan'a mübadelede. Rumca'yı bilmezdi anam da babam da... Hep Yunanistan'daki mekteplerde sonradan öğrendiler Rumca'yı.

Şaşkındım. Kitaplarda okuduğum her şey sanki canlanmış ve karşıma dikilmişlerdi.

-Yoksa siz, Anadolu'dan göçen Karamanlılardan mısınız dedim.

O da evet anlamında başını bir o yana, bir bu yana salladı. Trakyalı Türkler gibi o da evet anlamında yapıyordu bunu. Anadolu'da biz, olumlu cevap verirken başımızı aşağı yukarı sallarken, burada baş iyi yana sallanırdı. Artık öğren-

miştim bunları.

Stavros'un hikayesi uzundu belki ama bana anlatamadan vakit doldu.

-Yavrularımı sağ sağlim yerlerine ulaştırın, yolunuz açık olsun dedim. Onlara el salladım, kuş cıvıltısı gibi sesler çıkarıyorlardı. Hiçbiri otobüsün koltuğuna oturamıyordu, pır pır seslerini duyuyordum. Sanki kanat açıp uçtular, gittiler.

Günler çabuk geçti. Bu sefer, uzun yollardan daha çabuk gelmiştim. Özlediğim çocuklarıma şubat tatilinden sonra kavuştum. 6-C'nin ilk dersindeyim. Ekrem ayağa kalktı ve yanıma geldi. Elinde bir mektup vardı:

-Öğretmenim, bu mektubu dedem size yazdı.

Mektubu açtım ve oldukça müşkülâtlı bir yazıyı okumaya çalıştım.

“Türkçe Öğretmeni Burhanettin Beye,

Bu iki yavrunun hem anasıyım, hem de babasıyım. Ben, onların dedesi Osman'ım. Onları ben büyüttüm. Buraya geldiklerinden beri hep senin lafını ederler. Sen de bir köy çocuğuymuşsun. Özlermişsin memleketini. Yaz tatilini beklemeysin, önümüz bahar... Bir gün hep birlikte çıkagelin buraya. Koliba'nın yanında bir yemek yiyelim, oturalım, konuşalım. Sen de bizim bir evladımız oldun. Çocuklara bir iki masal öğrettim ama vakit dardı. Sen buraya gelirsen sana bütün masalları anlatırım.

Haydi, gözlerinden öperim.

Osman Peçenek

Ketenlik Köyü / İskeçe

İşte hayat böyle demek ki... Bilmediğim diyarlara gittim, rüyalarımdaya görmediğim güzellikleri yaşadım. Salih'i, Ekrem'i, Süleyman'ı, bütün Batı Trakyalı çocukları diğer sınıfların seviyesine çıkarttım ve hepsi de diplomalarını aldı-

lar. Onlar gitti, yenileri geldi. Ama ben Koliba'ya gidemedim. Ketenlik'teki dostlarımı dünya gözüyle göremedim.

Yurdun bir başka güzelliğine kanat çırparken aklım onlarda kaldı. Yüreğimin bir parçasını da onlarla birlikte bıraktım. Şiddetli kışlar gördüm, ulu ulu minareler, çiçek çiçek baharlar gördüm. Geçmişi gördüm, geleceği gördüm. En önemlisi de aydan parlak yüzler, birbirinden güzel insanlar gördüm.

KIRIKKALE**BİR KIZ BİR POSTACI BİR ÖĞRETMEN**

Yahya AKÖZ

Eylül 1989... Doğu'nun en doğusunda güzel bir şehir... Ağustostan kalma sıcak bir hava. Okulun ilk günleri, dersler genelde boş... Mahalle arkadaşlarıyla okuldan eve dönüyoruz. Hepimizin sırtında adı koyulmamış bir ağırlık var sanki... Kısa, yorgun, çelimsiz adımlarla mahalleye yaklaşıyoruz. Karşıda bir görüntü belirliyor. Elindeki ekmekleri sıkıca tutmuş; üzerinde kırmızı bir elbise... Hızla yanımızdan kaçiveriyor... Aceleci, ürkek, çekingen, buruk... Bir ara gözü elimizdeki kitaplara takılıyor kızcağızın... Başımı kaldırıp amcam oğluna bakıyorum. Sinsi bir gülümsemeye "Seninki" diyorum. Üzülüyor amca oğlum. Derin bir iç çekiyor buranın insanına has masumiyetle. Beni ise farklı bir düşünce sarıyor. İki yıl öncesine kadar dokuz taş oynadığımız, beraber çocuk şarkıları söylediğimiz, Songül Teyzenin bahçesine girip erik çaldığımız, aynı okul yolunu yürüdüğümüz, ara sıra kavga edip hemen barıştığımız o kız, az önce yanımızdan bir yabancı gibi geçen bu kız mıydı acaba? Ne çabuk el olmuştuğununla. Ne hızlı örmüşlerdi duvarları aramıza.

Bir akşam taziye için bize gelen babası "Kızı mektepten aldım, evde anasına yardım edecek" dediği an, benim çocukluk arkadaşıma, amca oğlumun hem çocukluk arkadaşı hem de ilk aşkına ayrı düşmemizin başlangıcı olmuştu. O kız ile yarım metreye geçmeyen kerpiçten yapılmış ortak avlu duvarımızın Süphan Dağı kadar büyüdüğü ilk dönemlerde çok

kederlenmiş, hatta gizli gizli ağlamıştık.

Sonra... Sonra bu tür ayrılıkları kabullendik ister istemez. O vakit yaşadıklarımız, bu topraklarda 13 yaşında her çocuğun kaderiydi. Zaten biz de bir gün o babanın hiç yutkunmadan söylediği sözleri, çok iyi bir iş yapmışçasına başkasına söyleyecektik. Ve bizim çocuklarımızın da minik yüreklerinde böyle bir ayrılık acısı olacaktı.

Kabuk bağlamaya yüz tutmuş yaramızı yine istemeyerek kanatan o mahzun görüntü, yokuşu aşip kaybolduğunda iri bir el, terli sırtıma dokunuyor. İrkiliyorum. Kafamı çevirdiğimde ise tanıdık bir bisiklet ve tanıdık bir sima. Bizim mahallenin, bizim mahalleye hiç uğramadan tüm mektuplarını dağıtan çok gayretli postacısı(!) “Sen buranın çocuğusun değil mi lo?” deyip birkaç zarfı elime sıkıştırıyor. İstemeyerek aldığım zarfların birinin üstünde ismime rastlıyorum. Şuursuzca o zarfı, sadece o zarfı değil yeni dünyanın kapısını açıyorum.” KAZANDINIZ-Atatürk Lisesi Pansiyonu...”

Ucuz deterjan kokulu çarşafları sererek yatağımı acemi-ce düzeltmeye çalışıyorum. Henüz minik olan ellerim ağır süngeri bir türlü kaldıramıyor. Üst sınıftan ağabeylerim yardımına yetişiyor. Ara sıra bana bakıp-üç yıl önceki hallerini hatırlayıp-tuhaf tuhaf gülümsemeleri dışında her şeyin yolunda gittiğini düşünüyorum ta ki akşam oluncaya kadar...

Demir ranzalar, demir dolaplar, loş koridorlar ruhumu üşütüyor. Yatılı okulda dokunduğum her nesne yalnızlığımı, kimsesizliğimi ve çaresizliğimi hoyratça yüzüme vuruyor. Koridorlarda ışık azalıyor, sesler tuhaflaşıyor ... Gölgeler garip şekiller alıp irileştikçe kendimi etüt yaptığımız sınıfa ancak atabiliyorum. Etüt yaptığımız sınıfta herkes birbirini meraklı, hüzünlü, yorgun gözlerle süzüyor. Çoğu Erciş ve Muradiyeden gelen yine çoğu benim gibi yanık yüzlü, kara kaşlı olan yatılı okulun en taze öğrencileri içlerindeki ağlama arzusuna ne kadar zincir vurmaya çalışsalar da تنها

bir köşe bulduklarında gözyaşlarını utanmadan yanaklarına boşaltıyorlar. Ben de artık dayanamıyorum. Başımı masanın altına çekip nefesim tükeninceye kadar hıçkırma hıçkırma ağlıyorum. "Ben niçin buradayım diye" sessizce haykırıyorum!

Sınıf şube adlarını verirken alfabenin tüm harflerini rahatlıkla tüketen, 1940 yıllarda yapılmış şehrin en büyük lisesinde ben akıllı, efendi söz dinleyen ve utangaç bir öğrenci olarak biliniyorum. Ama bu tanımlama beni mutlu etmiyor. Çünkü bu tanımlama yatılı öğrencilerin çoğu için kullanılıyor. Hepimiz aynıyız. Aynı terzi elinden çıkmış, aynı renkli mahkum elbiseleri gibi. Benim için kurulmuş tek bir farklı cümleyi, bana özel tebessümü ve üç yılda bir kere yapılmış samimi dert dinleme seansını hatırlamakta güçlük çekiyorum. Yatılı okulun öğretmenleri sadece pansiyon başkanına ve dik başlı, kavgacı birkaç öğrenciye ismiyle hitap ederken ben ve benim gibiler ileriki yaşlarda, lisede üç yıl boyunca dersine giren öğretmenleri, o öğretmenlerin isimlerini yahut yüzlerini hafızalarında tutamıyorlar, belki de tutmak istemiyorlar. Birkaç tanesinin dışında...

İkram Hoca... O birkaç öğretmenden biri... Dersime hiç girmeyen İkram Hoca, mezun olduğum eğitim ve öğretim yılının başında okulumuza çok uzaklardan geliyor. Derken birkaç ay... Birkaç ay sonra dersine girdiği yahut onunla münasebeti olan her öğrenci umutsuzluk, çelişki ve yoklarla dolu dünyalarına yeni bir insanın girdiğini, yüreklerine nurlu bir ışığın dokunduğunu biliyorlar. Bizler, "bir öğretmenin isterse neler başarabileceğini" anlatan bu filmde seyirci olan bizler bile bunu hissediyoruz

İkram Hoca'nın sihirli gülümsemesine karşılık vermiş öğrencilerin çoğunlukta olduğunu duyduğum yatakhaneye gidiyorum: Değişmiş, üç ay önce burası böyle değildi, yemin edebilirim... Üç ay önce bu yatakhane, dolaplarının üstü bir parmak toz, altı ise sigara izmaritiyle dolu; düzensiz, havasız bir mekandı. Üç ay önce bu yatakhane ya boş ve anlam-

sız kahkahalar atılır, ya da ufak bir mesele büyür, küfürler havada uçuşur, yumruklar kinle sıkılırdı. Bunlar yaşanırken Musa yatağında sırtını kavga edenlere döner, bir Müslüm Gürses şarkısı söyleyip paslı jileti çıplak vücudunda acımasızca gezdirirdi. Bu yatakhane üç ay önce güzel, süslü elbiseler giydirilmiş peri kılığındaki cadı birilerini maalesef koynuna almayı başarmıştı.

Ama şimdi... Camın biri açık, içerisi sabun kokuyor. Etrafa tatlı bir sükûnet hakim. Kısa bir hâl hatır sormadan sonra birkaçını soruyorum. ” Etüt odasında ders çalışıyorlar” cevabını alıyorum. Onlar mı diyorum hayretle. . Yeni süpürülmüş, yatakları cetvel kullanılmışçasına ustaca yapılmış aşına olduğum şimdi ise ilk defa girdiğimi sandığım bu mekanda, bu saatlerde yatağına uzanıp bize ve herkese sırtını dönen Musa’yı gözlerim arıyor. Fark ediyorlar: “İzinli... İkram hocanın misafiri. Bu akşam onun evinde kalacak” diyor içlerinde en uzun olanı... Seviniyorum... Hem de çok seviniyorum. Kaçak çayla demlenmiş koyu renkli çaylarla koyu bir sohbet başlıyor tabi ki İkram Hocalı.

Urfalı Ali, onun kendisine okuması için verdiği kitabın içeriğini dakikalarca, hararetle anlatıyor durmadan, nefes almadan. Çünkü ilk defa biri ona kitap veriyor kimliğini sormadan “Ödünç Kitap Servisindeki” asık suratlı memurdan farklı olarak. Kıvırcık saçlı olanı, parası olmadığı için hafta sonu burada kalmak zorunda kalan diğerine “İkram hocadan borç al, köyden gelince ödersin” diyor rahatça, söylediğinin gerçekleşmemesine ihtimal vermeden... Derken diğer yatakhane den biri katılıyor çay ikramlı muhabbetimize. Bir ara çorabının içinden sigara çıkarıp bu odanın en tiryakisine uzatıyor; ama eli ve uzattığı sigara havada kalıyor. Sigara uzattığı İskelet İlhami, sararmış dişlerini sıkarak “Olmaz gardaş, hocaya söz verdim...” diyor bütün bedeni titreyerek.

Onun ışığının her yana sindiği odanın kapısı bir defa daha açılıyor. Gelenler bu yatakhane den. Peri kılıklı cadının

zavallı, kandırılmış kurbanları... Tuhaf! Uzun süreden beri ilk defa bana selam veriyorlar. Ranzanın bir köşesine sıkışıp aramıza katılıyorlar. Fıkra anlatıp nükte yapıp gülümsüyorlar... Sonra öğreniyorum ki birisi onlara perinin gerçek yüzünü, kimin cadıyı bu şekil giydirdiğini ve bin yıldır bu topraklarda insanların kardeşçe yaşadığını, sonsuza kadar kardeşçe yaşayacağını anlatmış.

O akşam yat saatine kadar mesleğine sevdalı bir insanın, nasıl Ferhat misali dağları un ufak edip insanlara ab-ı hayyat sunduğuna şahit oluyorum, hem de defalarca... Hiç yüz yüze gelmediğim, sesini işitemediğim, not defterinde ismim hiç yazılmayan bu öğretmene karşı saygım o akşam daha da artıyor; onun “peygamber mesleğini” hakkıyla yaptığını inancım ve itimadım güçleniyor... Düşünüyorum da peygambersiz bu dünyanın hâli nasıl olurdu? Sen İkrâm hoca o yıl gelmeseydin, ya hiç gelmeseydin o karanlıklara gömülü yatakhaneyi kim aydınlatacaktı, Musa'nın yaralarına kim merhem olacaktı, kim gerçek perileri ve gerçek kahramanları anlatacaktı ve kim...

Tam on beş yıl sonra... Gece yarısını geçmiş. Çalışma masamda kağıtların içinde kaybolmuşken küçük oğlum kapıyı aralayıp ağlamaklı bir sesle“Yine mi ders, yine mi iş baba! Eve yine geç geldin! Hani beni parka götürecektin! Ben senin oğlun olmasam, öğrencin olsam belki o zaman beni parka götürürsün değil mi? Susuyorum, cevap veremiyorum... Bir gün yurdumun herhangi bir şehrinde karşıma ansızın çıkarsan İkrâm hoca, küçük oğlumun büyük sorusuna sen cevap verebilir misin?... Minik yavrumu rahatlıkla ikna edecek efsunlu sözlerin sende saklı olduğuna eminim. Çünkü yıllar önce daha büyük sorunları çözmeyi, engelleri aşmayı, zorları devirmeyi başarmıştın sen UNUTAMADIĞIM ÖĞRETMEN; İkrâm hoca!...

KIRŞEHİR

YALNIZLIK

Bayram MAKİNE

Kalecik kaybolmak korkusuyla annesinin eteğine sarılan bir çocuk misali yüksek bir kalenin eteğine sarılmış, adını da buradan almış, küçük şirin bir ilçe. Beylikler döneminde İsfendiyar Oğulları'na başşehirlik yapmış ise de şimdilerde Ankara, Çankırı, Kırıkkale üçgeninde sıkışıp kalmış.

Bu ilçede 1977 yılında otuz beş öğrenciyle eğitim ve öğretime açılan Kalecik İmam-Hatip Lisesi benim de ilk görev yerim. Okul, Kalecik Kültür Derneği tarafından özel lise olarak yapılmış, daha sonra da terk edilmiş bir binada eğitim vermekteydi. Köylerden toplanan öğrenciler bu binanın bir bölümünde yatılı olarak kalıyorlar, birlikte yiyip içiyorlardı. Okula da öğrencilere de alışmıştık. Günler burada su gibi akıp gidiyordu.

Birgün bir şey dikkatimi çekti. Ramiz SAZAK isimli bir öğrenci nerede görsem hep yalnızdı. Yine yalnız olduğu bir zamanda: “ Ramiz, senin hiç arkadaşın yok mu?” diye sordum.

Öğretmenim, ben sakatım diye hiç kimse benimle arkadaş olmuyor demesiyle gözlerinden yaşlar yağmur gibi dökülmeye başladı. Tedavisi mümkün olan kalça çıkıklığı annesinin bilgisizliği, babasının ilgisizliği, belki de imkansızlık yüzünden Ramiz'i ömür boyu aksayarak yürümeye mahkum etmişti.

Üzülme! Mutlaka senin de arkadaşların olur diyerek Ramiz'i teselli etmeye çalıştıysam da bu onun hıçkırıklarını dindirmeye yetmedi. O gün eve geldikten sonra Ramiz'i bu

yalnızlıktan kurtarmanın çarelerini düşünerek sabahladım.

Ertesi gün okula vardığımda ilk işim bu oldu. Derste Ramiz'i çok sevdiğimi, ders bitiminde de kendisini Kelkitli İbrahim'in Çay Ocağı'nda çay içmeye beklediğimi söyledim. İstersen yanın da bir-iki arkadaşını da getirebilirsin dedim.

Oraya önce ben vardım. Ramiz'i beklemeye başladım. Biraz sonra da Ramiz yanında iki öğrenciyle geldi. Ben çay, onlar da oralet içerken söze başladım.

Çocuklar, benim ilkokulda Cevat ULUSOY diye bir öğretmenim vardı. Beşinci sınıfta okurken sık sık bizim eve gelir, babamla uzun uzun konuşurdu. Ne konuştuklarını ancak okul bittiği zaman öğrendim. Öğretmen babama: "Bu çocuğu mutlaka okutmalısın." demiş. Babam da bunun bu şartlarda mümkün olmadığını, aile gelirimizin dışarıda bir öğrenci okutmaya yetmeyeceğini ileri sürerek itiraz edermiş. Bu müstesna insan sonunda beni Kayseri İmam-Hatip Okulu'nda okutmaya babamı ikna etmiş.

Ben küçükken annem beni yalnız bıraktığı bir zamanda uykudan uyanınca annemin ekmek yaptığı tandıra inmişim. Orada kalan ateşlerden ayaklarım yanmış. Ayaklarımda bayağı bir hasar oluşmuş. Hatta sol ayağımın serçe parmağı alta doğru bükülmüştü. Üzerine bastığım zaman ağrıyor, ağrıması için de aksayarak yürüyordum.

Okul tatil olunca öğretmenim beni köyden alıp Kayseri'ye götürdü. Günlerce Kayseri Devlet Hastanesi'nin koridorlarında dolaştırdı. Birgün şimdi tamam diyerek elinde bir kağıtla yanıma geldi.

Meğer ameliyat için bütün işlemler tamamlanmış, bir gün sonrası için de randevu alınmıştı. Bir gün sonra ayağımı ameliyat ettiler. Bana acı veren o parmağı kesip almışlardı. Öğretmenim günlerce başımda bekledi. Geceleri kalkıp bir anne şefkatiyle ilaçlarımı verdi. Daha sonra ayağımdaki dikişleri aldırdı. Bu işler bitince de köye getirip beni aileme

teslim etti.

“İşte çocuklar, ben böyle bir öğretmenin öğrencisiyim. Eğer bugün karşınızda bir öğretmen olarak duruyorsam bunda o güzel eğitimci Cevat Ulusoy’un büyük katkısı var” diyerek sözlerimi bitirdim.

Ramiz ve arkadaşları can kulağıyla dinlediler. Öğretmenlerinin hayat hikayesi çok hoşlarına gitmişti. Vakit bir hayli geçmiş, akşam yaklaşmıştı. O gün bir başka zamanda bir başka yerde buluşmak üzere ayrıldık. Daha sonraki buluşmaya katılmak isteyen arkadaşları Ramiz’in etrafında bir çember oluşturmaya başlamıştı. Artık Ramiz’in yüzü gülüyor, mutluluğu her halinden belli oluyordu. Gözlerindeki yağmur yüklü bulutlar dağılmış, yerini güneşli bir bahar sabahı almıştı.

Otuz yıldır emek verdiğim öğretmenlik bana lüks villalar, son model arabalar kazandırmadı. Geride bıraktığım üçbeş güler yüzlü öğrenci en büyük teselli kaynağım oldu.

KİLİS

DÜNDEM KALAN BUGÜNDÜR

Fahri HOŞAB

Eylül 1972... Yaşım yedi... Mütevazı köyüm Taşlıalan'da bir akşamüstü... Güneş ufuktan veda etti, dağlara kurşuni bir hüzmün çöktü. Akşam eskidi, köyün meşe korusu karanlıktan entarisini giyerek esrarengiz bir manzaraya büründü. Tek odalı evimize camsız, ahşap pencereden serin bir esinti doluyor. Duvara asılı gaz lambasının arada bir üşütme tutmuş gibi titreyen alevini seyrederken uyumuşum. Bir ara uyandıgımda, beni bağına basmış olarak yatan annemin ağladığını fark ettim; buna bir mânâ veremedim. Tekrar dalmışım.

Sabahın erken vaktinde uyandırdı annem beni. Karnımı doyurdu. Üstümü giydirirken yine sessizce ağlıyordu. Neden ağlıyordu ki? Anlaşılan, farklı ve dokunaklı bir güne başlıyorduk. Bakışlarıma bir üzüntü, içime bir endişe yerleşti.

Babalar ve çocuklar, köyden çıktık, toprak yola koyulduk. Karakum yokuşundan ince ve yumuşak kumlarda izler bırakarak indik. Osmanpınarı sazlığını, akan derenin içindeki taşlara basarak geçtik. Höyüğü epey geride bıraktık ve ilçeye giden şose yola ulaştık. Bekliyoruz... Bir toz bulutu, derin bir gürültü; yaklaştıkça irileşen bir görüntü ve Söğütlü Köyü'nün yolcu kamyonu... Üzeri brandayla örtülü karoserde sarsıntılı bir yolculuk... Bağlar, bostanlar, yamaçlar, ufuklar ve ilçemiz Kilis. Uzun bir yürüyüş, "yatılı okul"...

Yatılı okulda okuyacağız, biz okulsuz köyün çocukları... Ayrılık vakti... Boynum büküldü, göz pınarım kaynadı ve ayrılığın acısı düğümleli boğazıma oturdu. Babam; gözleri

nemli, arada bir dönüp bana bakarak gidiyordu. Ayrılığı emrediyordu kader, bakışlarımızda derinleşse de keder!

Gündüz, akşama devretti hüznün nöbetini. Çehresi karan akşam, dayanılmaz kıldı çocuk ömrümün ilk gurbetini. Öğretmenlerimiz yatakhaneye götürdüler hepimizi. Kapıda dış macunu ve naftalin kokusu karşıladı bizi. Bana gösterdikleri yatağın üzerine oturdum, eşyalarımın sığındığı çantamı bağrıma bastım. Diğer çocukların göz yaşları ve tavandaki lambanın cansız ışığı, daha da keskinleştirdi içimdeki acıyı. Bu hüznün körpe yüreğime sığmadı ve gözlerimden sicim gibi akmaya başladı. Yatağa girdim, battaniyeyi başıma çektim, hıçkırıklarımı gizleyerek ağladım, ağladım... Öylece uyumuş kalmışım.

Yabancı bir sabaha uyanan gözlerimde anlık bir mahmurluk ve hemen toparlanan mahzun bir şaşkınlık... Geçmeyen saatler... Uzayan günler... En çok da gün batımı, kızıl gurubun alazları yakıyordu yüreğimi; kederi koyulaşan akşamların kuytu karanlıklarında, gizli gizli ağlatıyordu beni. Artık uzaklarda olacaktı ailem, evim... Köyümün renkler ve şekillerle bezenmiş gündüzleri; mehtapla aydınlanan sırlı geceleri... Gaz lambalarının ürperen ışıklarında, gün görmüş ihtiyarların anlattığı geçmiş zaman hikâyeleri... Yürekten dostlarım; cömert memba Karşıpınar, küçük vadiye sığınarak çağıldayan Bozdere, gönlü engin Cerentepe, heybetli dağ Heyberi... Çayırarda zıplayan kuzular, yavrularına meleyen koyunlar, ağaçlarda cıvıl cıvıl kuşlar...

İnsan alışırımış... Alıştım, derken sevdim. Öğretmenler, yeni arkadaşlar; akmaya başladı aylar, yıllar... Orta kısmı da aynı okulda okudum. Okuma sevgim taçlandı; birincilikle mezun oldum. Mazide kaldı simalar, hatıralar... Öğretmenlerim; Halil, Muhtar, Nusret, Ahmet Beyler... Çocuksu dostluklar, candan arkadaşlıklar...

12 Eylül 1980... Silahlı Kuvvetler, anarşiyi sebep gös-

tererek ülke idaresine el koydu. Günler sonra okullar açıldı. Yeni okulum, Kilis Endüstri Meslek Lisesi. Bir ay sonra, “Denizli Lisesi yatılı kısmını kazandığım için” gecikmiş bir belge geldi. Babam kaydımı aldı. Akşama doğru Antep’ten yola çıktık. Çeyrek ömrümün ilk uzun yolculuğu başladı. Uzayan ve kıvrılan yollar, boz bulanık bulutlar, giderek karararak akşam, yaldızı dökülmüş gökler, ışık denizinde yüzen şehirler... Molalarda üşüyen gece, kızılca şafak, göz kamaştıran sabah güneşi, zamanı tüketen yol, cilası akan ve yüzü eskiyen yolculuk, benzi sararan ikindi ve Denizli...

Yeni okuluma kaydım yapıldı. Babamı otobüsle uğurlarken, sinemde yine gurbetin hüznü kaynamaya başladı ve kısa zamanda küçük dünyamı sardı. Gurbet, yüreğimin damağında bitmeyen acı!.. Gurbet, duygularımı kıvrandıran o sancı... İkinci gurbet! Dayanmak zor... Derken rahatsızlandım. Garip ruhumun sırtına, dermanı azalan bedenimin yükü de binince, gurbet yokuşunu aşamayarak sılaya döndüm.

Kilis’te nakil yaptırmak için liseye, öğretmen lisesine ve eski okuluma başvururdum. Her biri ayrı bir sebep göstererek başvurumu geri çevirdi. Okul sıralarından ayrı düşmek, benim için yeni bir gurbetti. Ben ne yapardım kitapsız, deftersiz, kalemsiz! Nasıl geçerdi zaman şiirsiz, hikâyesiz! İçimdeki okuma sevgisi feveran etmeye başladı; ancak kaderin karşısına ördüğü hikmetli surları aşamadı. Köyüme döndüm; başım önde, çaresiz ve tesellisiz. Zor günler, aylar bekliyordu beni... Evet, zor geçiyordu...

Ocak 1981... Komşumuz Hurşit amcadan Kur’ân öğrenmeye başladım. Derken ilahî kelâmın manevî iklimine daldım. Zihnim duru, ruhum huzurlu...

Karakış... Göveren bahar... Kızaran yaz, kavuran sıcaklar ve sabrımın sararmış, leziz meyvesi sonbahar... **Eylül**... Taze bir heyecanla gittim ilçeye, kayıt yaptırmak için liseye. Okul müdürü bakarak uzattığım tasdiknameye: “Tasdikna-

men il dışından verilmiş. Resmî kurumlardan, kayıt yaptırmana bir engel bulunmadığına dair belgeler getirmen gerek!” dedi. “Herhangi bir sabıkam olmadığını ve siyasi bir faaliyete bulaşmadığımı” belgelemem için, beni sırasıyla savcılığa, emniyet amirliğine, askerî kuruma ve narkotik polisine gönderdi. İki gün koşuşturdum. Askerî kurumda belge mi imzalayan yedek subayın yüz ifademe ve perişan hâlime bakarak sarf ettiği, işleyen sisteme kahreden şu sözleri hâlâ hafızamda: “Şunun yüzüne bir bakın, daha tüy tüs yok. Hiç anarşiste benziyor mu?” Belgeleri tamamlayarak liseye kaydımı yaptırdım. Ancak, “kayda değer olduğumu ispat etme” telâşı içinde, erimeye yüz tutmuştu masum okuma şevkim ve yeni heyecanım.

Hazan damgası yemiş nitekim, hüznü soluyor **ekim!** . . Yere düşen bir ayna gibi kırılmış kalbim. Ümit ipine tutunmaya çalışıyor mecalsiz düşüncelerim!... **Kasım!**... Öğretmenlerimiz... Kiminin umrunda değiliz; kimi de var ki, emeğiyle besleniyor ümitlerimiz. Gülten Hanım: Biyoloji öğretmeni. Gülümseyen çehresi, tatlı dili, anlaşılır sözleri ve edebi... Matematik Öğretmeni Mustafa Bey: İyi niyeti yüzünden okunuyor. Fizik Öğretmeni Mustafa Bey: Bize bir şeyler öğretmek için nefes tüketiyor. Edebiyat Öğretmeni Uğur Bey: İlgili ve samimi. Din Kültürü Öğretmeni Ahmet Bey: Maneviyat insan sureti almış sanki. Güzel yüzler, güzel yürekler, güzel örnekler... “Hayat görüşleri” birbirinden farklı; ortak yönleri, “insanlık”ları.

Aralık!... Şartlar zor; mevsim kış, ev kira... Her ihtiyaç sana bakıyor: Yemek, bulaşık, çamaşır; sobayı yak, külü dök; sonra yorgun beyinle ders çalış! . . Yatılı okulun imkânlarını kaybedince, denizden kumsala atılmış bir balık gibi şuarsuz silkinişlerle çırpınıp duruyorum. Hayata gözlerimi açtığımda, acı tebessümüyle karşımda bulduğum ve kendisiyle dost olduğum “fakr u zaruret”, yine yoldaşım yine sırdaşım... Ama her şeye rağmen kaybetmediğim azmim!

Ocak 1982... İlk dönemin sonu yaklaşıyor. Başarı belgesine çok yakınım. Bütün derslerim iyi, biri hariç. Bu dersin öğretmeni stajyer. Okuldaki söylentiye göre, enstitüden kırk günde mezun olmuş; kayda değer bir şey öğrenemiyoruz. Sınıf arkadaşlarım kendisine benim durumumdan bahsediyor; notumu zayıf düşürmemesini rica ediyorlar. “Bakarız.” diyor.

Karne günü... Ümidim, karamsar düşüncelerin arasından başını uzatıp merakla bakıyor ve bekliyor... Alacağım bir başarı belgesiyle, içimdeki psikolojik sınırı aşmak istiyorum... İşte! Karneler veriliyor... Titreyen parmaklarım karneyi tutar tutmaz, telâşlı gözlerim notları tarıyor ve... maalesef! O dersin notu zayıf düşmüş! Karneyi tutan ellerim düşüyor. Sahi, unutmuşum, mevsim kış; içim üşüyor. Öğrencilik hayatımda ilk defa karnemde zayıf görüyorum; yeni bir yıkım yaşıyorum. Okulda karne töreni var. Başarılı öğrenciler, ellerinde belgeler... Tören dağılıyor. Ben de dağılıyorum; zihnim, duygularım, küçük dünyam dağılıyor... Gökyüzünü gri, kara bulutlar kaplamış, o da benim gibi gamlı. İkimizin de yüreği dolu, dokunsalar ağlayacağız. Hüzün, yine hüzün... Hüzün ki, ruhuma en aşına yüz. Hüzün ki, buğulu bakışları gönlüme çevrili bir çift göz...

Haziran 1982... Lise 1’in ikinci dönemini başarı belgesi olarak tamamlıyorum. Ancak bu başarı, ilk döneme ait “kırık not”un kırıp döktüğü şevkimi çatıp yapmaya yetmiyor. Kırık günlük tahsilin eseri; kısıntı bilgi, kırık not, kırık kalp ve kırılmış hayâller...

Kasım 1982... Lise 2... Fizik yazılısına çalışmadım, “1” aldım. Üstelik sınıf içinde, Fizik Öğretmenimiz Turgut Bey’den şiddetli bir azar işittim. Öyle mahcubum ki!.. Üzüntümü tarif edemem. Maziye dalıyorum, ortaokul yıllarına. Nereden nereye!.. Coşkun baharlardan suskun zemheriye...

Günler geçiyor... Dağılmış zihnimi toparlamaya, çözülmüş azmimi ayağa kaldırmaya çalışıyorum! Gençlik psikolojisinin fırtınalarıyla savrulmak istemiyorum! İrfan toprağıma atılan istidat tohumları filizlenmek istiyor; ancak bir şey eksik! Bir ışık, bir manevî dokunuş, bir teşvik... Kavuşamazsa ışığa, erişemeyecek bahara; çürüyecek, karışacak toprağa... İçimde direnip duruyor bir ümit, ona güç katıyor bir dua...

Günler sonra... Ders, Edebiyat... Uğur Bey derse giriyor. Sınıf heyecanla, bir hafta önceki kompozisyon yazılısının değerlendirme neticesini bekliyor. Sessizlik... O an beklemediğim bir şey oluyor; Uğur Bey, ilk sıraya yerleştirdiği kâğıdımı eline alıyor. Dikkat kesiliyorum bir an, içimde biraz şaşkın bir heyecan. Evet, yazdığım kompozisyon hakkında bir şeyler söyleyecek! "Acaba ne diyecek?" Yüz ifadesine bakıyorum, hoşnut tavrı beni rahatlatıyor. Söze başlıyor; bir öğrenciyi teşvik edici güzel sözler... O anda içime bir ışık huzmesi doluyor. Kompozisyonumu sınıfa örnek gösteriyor; yazımı bizzat okuyor ve ekliyor: "Ben bu yazıyı bir gazete-ye göndersem, rahatça yayınlanır..." Hocamın bu son sözü, bana güven aşıyor...

Uğur Bey'den, öğretmenlik sanatının inceliklerini sergileyen bu davranışlar, kışı yaşayan iç dünyama baharı getirdi. Yüreğimde bir şeylerin filizlendiğini hissettim...

Mayıs 1983... İl çapında düzenlenen bir kompozisyon yarışmasında derece aldım. Baharın renkleri olgunlaşmış; benim duygularımsa çiçek açmış...

1984, Mayıs sonu... Mezuniyete ramak kala, hesapta olmayan erken veda... Hazırlanmak için üniversite imtihanına, yolculuk var İstanbul'a... Elveda sıralara, okuluma; yürüdüğüm yollara, yürekten dostlara...

Ekim 1984... Erzurum... Üçüncü gurbet! Üniversite yolunda, ilâhiyat fakültesi sıralarında... **Kasım...** Karlar düşüyor, hafif ve zarif... **Aralık...** Dağlara kuruldu karın tah-

tı, başladı beyazın saltanatı. Palandöken; göğe tırmanan ak merdiven... Düşüncelerimi çağırıyor doruklar; hayâllerime kucak açıyor engin ufuklar...

Ekim 1985... Mevlânâ diyarı Konya... Sırtına tarihin mührü vurulmuş bu şehirde devam ediyorum üniversite hayatıma... Bahar bir başka geliyor Meram Bağları'na...

Yaz tatillerinde Uğur Bey'le birkaç defa karşılaştım, gönül köşkümü imar eden öğretmenimle... Hep güler yüzlü ve samimi... Aradan geçen yıllar, Hocam'a olan vefa duygumu daha da besleyip büyütüyor...

14 Aralık 1989... Yozgat, Sarıkaya... Din kültürü ve ah-lâk bilgisi öğretmeni olarak göreve başladım. Öğrencilerim; ilk göz ağrılarım... Öğretmenlik; tarif edilmez güzellik! Ancak yolunuz hep düz değil; inişler, yokuşlar, darlıklar, yokluklar... Her ıstırabı unutturansa, manevî baharlar.

Eylül 1995... Yeni görev yeri, Kilis Anadolu Öğretmen Lisesi. Bir de ne göreyim; Gülten Öğretmenim! Demek birlikte çalışacağız... İlerleyen günler, teneffüslerde sohbetler; eskiler, yeniler, beklentiler... Daha yakından tanıyorum, lise-de bize biyoloji öğreten Gülten Öğretmeni; ondaki psikolojik derinliği, manevî zenginliği...

İlerleyen yıllarda, Uğur Bey'in iki çocuğu da öğrencimiz oldu. Kendisinin öğrenci velimiz olması ve arada bir okula uğraması, bize görüşme ve sohbet imkânı sağlıyordu.

Kasım 1998... "Öğretmenler Günü" dolayısıyla il çapında, öğretmenler arasında şiir yazma yarışması düzenleniyor. Duygularımı paylaşmak istiyorum, yarışmaya katılıyorum. Yarışma jürisi, şiirime birincilik vermiş. Çok sonra öğreniyorum ki; jüride Uğur Bey de varmış. Uzun yıllar sonra, Uğur Bey'den yeni bir ışık alıyorum; şiire merak salarak yazmaya başlıyorum. Bazen öyle dalıyorum ki; evde, doktora tezi çalışmalarım esnasında şiirle meşgul olduğum için nazik ikazlar bile alıyorum.

Haziran 2002... Gülten Öğretmenim emekli oluyor. Veda programı... Onun için yazdığım veda şiirini okuyorum. Lisanımdan dökülen veda mısraları; kirpiklerimizden süzülen hüznün damlaları... Güle güle Gülten Öğretmenim, gülden öğretmenim! Seni hep hatırlayacağım...

16 Mart 2006... Öğretmen Okullarının Kuruluş Yıldönümü Programı... Program başlamadan, Uğur Bey ve dostu Salih Bey'le sohbet imkânı yakalıyoruz... Uğur Bey, kısa bir zaman önce yayınlanan bir yazımdan bahsediyor, "Yazını okudum, çok duygulandım. Evde öğrencilerin de okudular, onlar da çok duygulandılar." diyor. Sohbeta katılan Salih Bey, yazıyı kendisinin de okuduğunu ve üslûptaki edebî seviyenin, dikkatini çektiğini söylüyor. Benim için, sözü tam yerinde söylemek zamanı: "Benim edebiyat öğretmenim Uğur Bey'di."

Ağustos 2006... Kilis Öğretmenevinde, Uğur Bey'in de bulunduğu bir sohbet ortamındayız. Uğur Bey bir ara bana dönerek şöyle dedi: "Evde ne zaman bahsin geçse, öğrencilerinin yüzünde bir tebessüm belirir. -Belki de o tebessümü senden almışlar. - 'Ne kadar hoşgörülü bir insan!' derler..." Ben, hemen hakkı sahibine teslim ettim: "Hocam, biz bunları sizden öğrendik..."

Bugünü, dün büyütür; dünden kalan bugündür;

Şafak sancılarıyla doğan, körpe gündüzdür.

Bugün emek isterler, emekleyen yavrular;

El ele ayaklanır, yavrular ve yarımlar.

...

KOCAELİ

ADSIZ KAHRAMAN

Zeki BAYRAM

Hafızamın silik coğrafyasında gülüşü gül kokan hayat dolu resim. Müşfik ellerinde bahar esintilerini taşıyan, dokunduğu kıraç yürekleri yeşerten, hatıralarımın çöl sayfalarını vahaya dönüştüren insan.

Onu unutamadım.

Yalanın zavallı kılıklı bir çirkinlik olduğunu ondan öğrendim.

Okulumuzda ilk dersi ilk karşılaşmamız. Hepimiz dokuz on yaşlarında korkuyla baskıyla yetişmiş, ürkek ve meraklı gözlerimizi bu bize göre dev görünümlü genç ve çakmak çakmak bakan adamın gözlerine dikmiş söyleyeceklerini merakla bekliyoruz.

Benim kişiliğime mührünü vuran ilk ders ilk cümle;

“Ben binler hayat için bir yalana tenezzül etmem”

Ve devam etti “Benim güzel çocuklarım, ne olursa olsun yalan söylemeyin her türlü kabahatinizi hoş görebilirim ama yalan söylemenizi asla. Suçunuz ne olursa olsun doğruyu söyleyin. Ben sizi incitmem. ” Sonra tanışma faslı... Heyecanla çırpınan o çocuk yüreklerde kanat çırpın masum ve saf cümleler. Yanlış bir cümle kurar mahcup oluruz endişesiyle nasılda titrerdi seslerimiz.

Hepimiz çok seviyorduk öğretmenimizi. Derslerimize yalnızca hayalimizde olan ve bir tek çocuk parkında yaşanabilir bir hava bulaşmıştı. Bir gün nazar değdi sanki mut-

luluğumuza. Nerden çıktıysa, ne olduysa, sonraki hafta bizi bırakabilme, bir daha derslerimize girmeme ihtimali olduğunu söylemişti. Bir anda omuzlarımız düşmüş, kesilmişti soluklarımız. Bu kötü bir şaka olamazdı. Sanki hayalimizin çocuk parkına huzurumuzu kaçırarak zorba çocuklar girmişti. Hafta sonu yapılacak ödevler verildikten sonra ders bitti. Analarını kaybetmiş boynu bükük kuzular gibi boyumuzdan büyük hüznümüzü vurup sırtlarımıza evlerimizin yoluna koyulduk. Acaba gerçekten gelmeyecek miydi? Hafta sonunu bu moral yıkımının büyük etkisiyle tembellik yaparak geçirdim. Nasıl olsa öğretmenimde gelmeyecekti. “Hiçbir anlamı yok verilen ödevi yapmanın” düşüncesiyle verilen ödevi yapmadım. Önce bir türlü geçmek bilmeyen Cumartesi, sonrada o zalim Pazar günleri bitti.

Pazartesi sabahı merakımı, endişemi ve telaşımı da giyinip yola koyuldum. İstiklal Marşını okurken yanı başımızda “Bunlar benim çocuklarım” dercesine dağ gibi dikilen öğretmenimiz yoktu. Okulda bizden başka sahipsiz yoktu. O gün evlerimize gönderildik. Ertesi gün güzel bir gün olacaktı. Ders zili çaldıktan sonra öğretmenimiz kapıdan beliriverdi. Sevinç çığlıkları birbirine karışmış, bu coşku bütünü okulu sarmıştı. Okulumuzun müdiresi bile telaşla merakını gidermek için sınıfa kadar gelmişti. O’da durumu anlamış hem gülüyor hem de bizi alkışlıyordu. Bugün bayram olmalıydı. Mutluyduk... Çünkü öğretmenimiz bizi bırakmayacaktı. Derken sevinç ve coşku yerini sükûnete bıraktı. Birden bire işte tam bu esnada öğretmenimin verdiği ödevler aklıma geldi. İçimi bir korku kapladı. Sanki düşündüklerimi duymuş gibi öğretmenimiz ”Hadi bakalım çocuklarım, açın defterleri verdiğim ödevleri nasıl yapmışsınız bir bakayım “dedi. Eyvah... Şimdi ben ne yapacaktım. Çaresizlik içinde kıvranırken bir yandan da uygun ve inandırıcı bir yalan arıyordum. O kaçınılmaz an gelip çattı. Öğretmenim önce defterimin boş sayfalarına sonrada soran gözlerle gözlerime baktı. Yutkundum ve ilk ders

söyledikleri aklıma geldi, bütün gayretimle kendimi toparlayıp, “Öğretmenim, sizin gelmeyeceğinizi düşündüğüm için, nasıl olsa kontrol edilmeyecek diye ödevimi yapmadım. ” Dedim. Korkuyla bekliyordum. Acaba cezam ne olacak. Gü-lümsedi, gül kokulu elleriyle saçlarımı okşadı. “Aferin oğlum, hep böyle doğru dürüst bir insan ol. Çok güzel, demek ki ilk ders yerini bulmuş. ” Dedi ve ilave etti “ ama bu durumla ilgili ikinci bir derse daha ihtiyacımız var. Ne olursa olsun bize verilen bir ödevi kendimize olan saygımızı yitirmemek için yapmamız gerekiyor. Yoksa sorumlulukların ihmal edilmesi, yapılmaması yaptığımız işe verdiğimiz değeri, duyduğumuz saygıyı da kaybetme- mize sebep olur. ” Güzel şeylerdi söyledikleri, anladığımı sanıyordum. Mutluydum... Çünkü ilk defa bir kabahatimi itiraf ettiğim için azar işitmemiş, dayak yememiştim. Doğru olmak ne güzel şeydi. Söz veriyordum kendime bir daha asla yalan söylemeyecektim.

Her gün yeni bir şey öğreniyorduk. En çok sevgiden bahsediyordu. Birbirimizi kardeşçe sevmek gerektiğinden bahsediyordu. Sevginin insanı insan yapan düşünmekten daha önemli bir hassa olduğunu vurguluyordu. Birlik ve beraberliğimizin güçlü olmasının da şartının sevgi olduğunu, tabiattaki her canlıyı sevmemizi, her canlıya merhamet ve şefkat göstermemiz gerektiğini ama özellikle insanları kim olursa olsun ne olursa olsun ayırım yapmadan insanları sevmemiz gerektiğini söylüyordu. Bu söylediklerinin birçoğunu neden söylediğini ancak yıllar sonra anlayabiliyordum. Satranç taşları gibi her kavram her cümle her nasihat nasıl da zamanla yerli yerine oturuyordu.

Soğuk bir kış günü elinde küçük bir serçe yavrusuyla çıkageldi. Yavru serçenin kanatları kırıkta galiba. Koca avuçları içinde tuttuğu serçeyi “Ne kadar tatlı, ne kadar şeker, ne kadar masum. ” diye seviyor, sırayla tek tek hepimize yakından gösteriyordu. Kendi çocuğunu seviyormuşçasına seviyordu. Bir anda bulup buluşturduğu karton kutuyu maharetli elleriy-

le güzel, sevimli bir kafes haline getirdi. Küçük bir kap içinde suyunu ve yemini de koydu. Hepimiz çok sevmiştik yavru serçeyi. Kısa sürede kaynaşmışık ama yavru serçe nedense keyifsiz duruyordu. Canı yanıyordu galiba. Öğretmenimiz bizim üzerimize titrer gibi yavru serçeye de ilgileniyordu. Bu serçe artık sınıfta biricik eğlencemizdi. Olayın üçüncü günü sınıfa girdiğimizde kafes yerinde yoktu. Öğretmenimiz derse geldiğinde bir arkadaşımız “Öğretmenim pırpır nerede?” diye sormuş o dev gibi adam gözlerinde zorla tutmaya çalıştığı yaşlarla “Çocuklar pırpır uçtu gitti. Pırpırın kanatları iyileşti. Sanırım annesinin yanına uçtu gitti.” Diyordu. Ama ağlıyordu. Ağlamasına bir anlam veremiyorduk. Koca bir adam uçup giden bir serçe için ağlar mıydı?

Yine kıştı, soğuktu. Adı yokluk, yoksulluktu yaşantımın. Ayağымda kara lastikler elimde poşet içinde defter kitaplarım, diz boyu kara bata çıka okula varmışım. Geç kalmıştım... Kapıyı çaldım, izin alıp içeri girdim. Öğretmenim önce gülümseyerek karşıladı beni sonra yüzündeki ifade yerini merhamete bıraktı. “Gel çocuğum” dedi. Sobaya yakın bir sıraya yönlendirerek “gel bugün burada otur.” Dedi. Oturdum. Başımı okşadı gözlerimin içine baktı. “Geciktin. Bende gelmeyeceksin diye endişelendim.” dedi. Sonra o gün bir ara babamın ne iş yaptığını, kaç kardeş olduğumuzu, evimizin kira olup olmadığını ve ayakkabı numaramı sordu. Utana sıkıla cümlelerle resmetmişim yoksulluğumu... İçim acımişti. Niye sormuştu diye kendi kendime kızmışım, için için söylenmişim.

Bu olayı müteakip, iki gün sonrası bir akşamüstü iki göz evimizin dış kapısı çalındı. Anacığım kapıya baktı. Kimseler yoktu. Ama büyük bir poşet vardı kapının önünde. Anam merakla poşeti alıp içeri girdi. Poşetin içinde bana göre bir çift ayakkabı, bir çift çorap, siyah bir pantolon, civciv sarısı bir çocuk montu ve birde daha yeni moda olan sırt çantası vardı. Her halükârda benim için bırakıldığı belliydi. Ben se-

vinçten uçuyordum. O güne kadar olan hayatımın en mutlu günüydü. Anacığım ise ağlıyordu. Herkes çok merak etmişti bu meçhul hayırseveri. Çocuk akli bu basit bulmacayı çözmeye yetmemişti. Sadece ertesi gün yeni cici kıyafetlerimle okula gidip hava atmanın hayalini kuruyordum.

Kış bitti, bahar geldi. Okulumuzun hiç durmayan sürekli yeni bir çalışmalar içinde olan öğretmeni bu defa da bir kamyonet dolusu fidanla çıkageldi. Pencereden gururla çalışkan öğretmenimizi seyrediyoruz. Bize doğru “Gelin bakayım çocuklarım “diye seslendi. Koşar adımlarla okulumuzun bahçesine indik. Hemen sardık çevresini “Bakın güzel çocuklarım bunlar hepsi birer fidan sizin gibi körpe fidanlar. Bunları birlikte ekeceğiz. Peygamberimiz ne diyor “Kıyamet kopuyor olsa bile elinizde bir ağaç varsa onu dikin!” diyor. Şimdi yarın evlerimizden kazma kürek ne bulursak alıp geliyoruz ve birlikte okulumuzun bahçesine bu güzel fidanları dikiyoruz. O gün bizlere çevrenin öneminden, ağacın, yeşilin güzelliklerinden, faydalarından bahsetti. Ertesi gün, gün boyu tüm okul öğrencileri öğretmenlerimizle birlikte küçük çukurlar kazdık. Fidanlarımızı bu çukurlara yerleştirdik. Her birimiz adlarımızın yazılı olduğu etiketleri diktiğimiz ağaçlara yapıştırıp sonrada işaretler koyduk. Öğretmenimizin değişimiyle artık bizimde dikili bir ağacımız olmuştu. “O konuştuğu zaman bizler ağzı açık dinlerdik. Konuşurken yüreğiyle konuşurdu. Yüreğinin sesi direk yüreğimize dokunurdu. Herkesi çok severdi. Ve herkes de onu severdi. On parmağında on marifet vardı. Biz onun her şeyi ama her şeyi bildiğine inanırdık. Çok güzel saz çalar, güzel de türkü söylerdi. Ders anlatırken bazen tahtaya çok güzel şekiller çizer, resimler yapardı. Büyülü bakışları vardı. Hep gülümseyerek bakardı. Gözleri ıslık ıslık sevgi saçardı. Adeta içinin güzelliğiyle gözlerinden yansıyan.

Yine bir sabah okula girmeden önce sıralara sokulduk. Bizimle başka bir öğretmen ilgilendi. Ağlıyordu. Öğretmeni-

miz ise ortalıklarda görünmüyordu.

Okulun müdiresi her zaman konuşma yapılan yere çıktı. Dudaklar titrek, gözlerinden yaşlar boşalıyordu. “Sevgili çocuklar” Diye başladı sözlerine. “Dün akşam çok değerli gençecik bir öğretmenimizi kaybettik. ” hıçkırarak ağlıyordu. Tekrar zorla toparlayarak kendini devam etti. Anlaşılmıştı bahsi geçen bizim öğretmenimizdi. Canımız gibi sevdiğimiz, babamız gibi bildiğimiz öğretmenimizdi. Oturduğu sokakta akşam saatlerinde yangın çıkmış yanan evin içinde çocuklar korkuluklarla çevrili pencereden çığlık çığlığa bağırıyormuş. İnsanlar telaş içerisinde kovalarla su taşımaya çalışırken öğretmenimiz; “Korkmayın çocuklarım sizi çıkarmaya geliyorum” diye eve doğru yönelmiş. Bu esnada kendisine engel olmaya çalışanlar olmuş. Kendisini engellemeye çalışanlara kızmış. “Bırakın içerdeki çocuklar benim çocuklarım” diyerek ellerinden kurtulup, alevlerin içine dalmış... Ama maalesef kendi de yangın yerinde çocuklarla beraber yanarak can vermiş.

Hepimiz hıçkırma hıçkırma ağlıyorduk. O bizim canımızdı. Ve canımız gitmişti.

O’nu unutamadım, hiçbirimiz unutmadık. Adı yoktu onun. Ahmet, Mehmet, Ayşe, Fatma ne fark eder.

O gerçek bir öğretmendi...

KONYA

HOROZ ŞEKERİ TADINDA

Şehriban ALTAŞ

Hırçın bir şubat soğuşunda at sırtındaki o gidişimiz... Yorganlara sarılıp kalın iplerle atlara bağı halde ilçeye kadar gitmek zorunda kalışımız... Düşmeye ramak kala moraran parmaklarla atın yelesine sımsıkı tutunuşumuz... Gözden ırak köy yolunda bir de doğaya yenilişimiz yok mu? İliklere kadar işleyen soğuşun yedi minik yüreği yeni bir hayata doğru sürükleyişinin serüveni idi bu.

Atların attıkları her adım bizi biraz daha koparıyordu sevdiğimizden, geride bırakmak zorunda kaldıklarımızdan. Onunla ilgili hiçbir hatıramın bilincinde olamadığım annemden... Kardeşimin doğumu sırasında henüz kaybettiğimiz Elifhan annemi çetin kışa, karlı dağlara, yüce Mevlâ'ya teslim ederek ayrılışımız...

Elbete ki kış yerini bahara bırakacak, nazlı derecikte balıklar rakedecek, yine kekik kokusu saracaktı köyümün dağlarını... Gelincikler açacaktı Elif gelinin mezarında... Rüzgâr umarsızca savura- caktı gelinciklerin o al yanaklarını. Ulaştıracaktı güzelliğini tâ ötelere...

Oysa şimdi... Dağları beyaz bir hüznün kaplamış, kuşlar sessiz, günler uykusuz, geceler yorgundu. Kar kendine has edasıyla savrulup duruyordu.

İlçeye ulaştığımızda birer ikişer atlardan indirildik. Yoluculuğumuzun geri kalan kısmını tekerlekli bir evle yapacaktık. İlk kez tanışıyordum O'nunla... Evet, bu garip şey tekerlekli bir ev olmalıydı. Yürüyordu. Bu daha da ilginçti. Derin bir sessizlik...

Sessizliği:

---“Eşyaları otobüse koyun!” sesi yırttı aniden. Demek ki bu yürüyen evin adı otobüstü. İşte o otobüs bizi yeni hayatımıza, yeni annemize taşıyacaktı. İlk yazın buruk lezzetini tadamayan yedi minik yürekle birlikte... Beyaz hüznün karararan duygularıyla...

Gecenin sonunu seher, kışın sonunu bahar kucaklamış; gönderileceğimiz okul konuşuluyordu. Köyden şehre gelmenin, şehirde yeni bir anneyle yaşamının ürpertisini henüz üstümden atamadan, bir de adına “okul” dedikleri başka bir yer eklenmişti. O da neydi? Yoksa yeni bir anne daha mı?

Hazan mevsimi o nedensiz hüznüyle çalmıştı kapıyı. Çocuktum elbet. Beş yaşındaydım henüz. Dizimde salladığım naylon bebeğim, elimde yemeğe hazırlandığım horoz şekerim... O anın keyfini çıkaramadan apar topar bir arabaya bindirilişimizi hatırlıyorum.

Büklüm büklüm yolları, tepeleri, dağları, dereleri geçiyorduk. Ağaçlar ve telefon direkleri de bizimle geliyordu. Beş yaşındaki bir çocuğa göre bu böyleydi. Yolculuk boyunca hep o tadına bakamadığım horoz şekerimi ve naylon bebeğimi aradı gözlerim. İlle de o kırmızı ibikli horoz şekerini... Öğleye doğru başlayan yolculuğumuz hava kararmadan, arabanın büyük, demir bir kapının önünde durmasıyla sona erdi. Babam ve iki ablamla birlikte abradan indik. O kapıdan girerken sekiz yıl boyunca burasının evimiz olacağını hiçbirimiz bilmiyorduk elbette...

Ablalarım okula kabul edilmişlerdi. Ben... Ben kabul edilmiyordum. Burası bir yatılı okuldu. Beş yaşında minicik bir beden bu yükü kaldıramazdı. Okul müdürü bu sorumluluğu almak istemiyordu. Ancak babam ısrar ediyordu. Bu karar yeni annemin kararıydı.

Akşam olmuştu. Şehre geri dönmek için yürüyen evlerden yoktu. O akşam misafirdim okulda. Ertesi sabah babam

okul idaresinin istediği belgeler ve de henüz olmayan kimliklerimizi çıkartmak üzere okuldan ayrıldı. Ben yine misafirdim. Davetsiz misafir... Babam belgelerle birlikte dönmüş, beni ablamla ikiz yazdırarak okula kabulümü sağlamıştı.

O an hayatımın dönüm noktasıdır.

Babam tarafından koca bir sınıfa bırakılışım... Kısa bir süre sonra endişeli gözlerle O'nu arayışım... Haykırışım... Başıma dokunan şefkat dolu bir elle aniden susuşum, yıllara inat hâlâ tazeliğini korur bende. O şefkatli el O'nun eliydi. Benim ve ablalarımın öğretmeni "Muhlis" öğretmenin eliydi... Beni kucaklayarak alınma kondurduğu öpücük gözlerimdeki bulutları ve buğuyu alıp götürmüştü.

Muhlis öğretmenimin ne denli güç bir sorumluluğa kucak açtığını yıllar sonra daha iyi anlayacaktım. Annemin ve babamın boşluğunu doldurmaya hazır görünüyordu. Beş yaşında hayata itilen bir yavruya yaşama sevinci aşılacak, ona ayakları üzerinde durmayı öğretecek, her şeyden önemlisi onu büyütecekti.

İşte evde konuşulan okul burasıydı. Ürkek ve karamsardım. Ablalarımın okuldaki varlıkları yetmiyordu, buradaki her nesne, her yaşantı bana çok uzaktı.

Ve ilk çizgiler... Arkadaşlarım tahtaya sırayla çıkarak çizgiler çiziyorlardı. Sıra bana yaklaştıkça heyecanım yerini korkuya bırakıyordu. Büyük ablamdan korkuyordum. Başaramazsam onun deyimiyle benden dolayı utanacaktı. Nihayet sıra bana geldi. Ancak tahtaya çıkmak istemiyordum. Öğretmenim hiç ısrar etmedi.

Yalnızca:

---"Senin bu çizgileri yapabileceğini biliyorum. " dedi. Sözüünü tamamlamasıyla tahtaya fırladım. Bir problem daha vardı. Yazmak için tahtaya yetişemiyordum. Öğretmenim beni kucaklayarak çizgi çizmemi sağladı. Yaptığım çizgiler arkadaşlarımla hiç mi hiç benzemiyordu. Nedense öğ-

retmenim bu garip şekilleri çok beğendi. Dolaptan çıkardığı şekeri bana uzattı. Tadamadığım “horoz şekerine” benze-miyordu. Ama olsun, şekerdi işte... Muhlis öğretmenim bir tek bana vermişti. Beni yüreklendirmiş; başaracağıma dair umutlandırmıştı.

Ders bittikten sonra bizi “İşlik” binasına götürdü. Birkaç parça tahta aldı. Özellikle de benim yardımımı istiyordu. Tahtaları kesip şirin bir tabure yaptık. Önce kendisi otu-rarak sağlamlığını test etti. Sırayla bizlere de test ettirdi. Bu tabureyi nerede kullanacağımıza dair fikrimizi aldı. Değişik cevaplar verildi. Tabure yazı tahtasının kenarına bırakıldı. Bir-iki gün öylece kaldı. Yine yazı tahtasını kullanacaktık. Çekinerek tahtaya yanaştım. Öğretmenim, istersem tabureyi kullanabileceğimi söyledi. Artık o tabure bacaklarımdı. Be-nim için yapılmıştı. Ben de yardım etmiştim. O büyük değer beni de değerli kılmıştı.

Bize, her “günaydın” deyişinde içimizi tarifsiz bir heyecan sarıyordu. Gözlerimiz öncelikle eline, elindeki nesnelere kayıyordu. Her yeni günde yeni araçlarla tanışıyoruz. Bir akşam etüdünde o yörede bolca bulunan bir kutu dolusu ce-viz ve bademi sınıfa getirdi. Bunları sulu boya ile boyama-mızı istedi. Rengârenk boyadık onları. Niçin boyadığımızı bilmiyorduk ama müthiş zevk alıyorduk. Anlamamız uzun sürmedi. Ertesi gün matematik dersinde toplama işlemini öğrendik. Kendi yaptığımız araçlarla öğrenmemizin tadı hâlâ damağımızdadır.

Her ders bizim için yeni bir oyunun başlangıcıydı. Der-sin sonunda o derste oynadığımız oyunun bize haz verip vermediğini nedeniyle sorması bizi oyunun başında dikkatli olmaya, ilgimizi canlı tutmaya, doğru öğrenmeye, oyunu ku-ralına göre oynamaya yöneltiyordu.

Zaman zaman onu okulun bahçesinde çöp toplarken bu-luyor, buna anlam veremiyordum. Bir defasında da öğrenci-

nin birinden özür dilemesine tanık olmuştum. Yıllar sonra anlamıştım ki o model olmayı, öğüt vermeye tercih ediyordu. Bunu da ustaca yapıyordu. Birçok güzel şey gibi özür dilemeyi de ondan öğrenmiştim.

Yine sürprizli bir günümüz... Öğretmenimiz elinde telli bir çalgıyla geldi. Dayımın sazına benziyordu ama saz büyük olurdu. Bu küçüktü. Evet, evet bu, çocuk sazıydı öyleyse... Sihirli parmakları teller üzerinden akıp giderken geride hoş bir seda bırakıyordu. İşte o gün o şirin alet gönlümü fethetmişti. Bir kaç yıl sonra ben de onunla tanışacak, yıllar sonra ben de sevgi çiçeklerimin gönüllerini mandolinimle şenlendirecektim.

Muhlis öğretmenimin davranışlarında bilmeceler, bulmacalar gizliydi. Bunları çözebilmek için dikkatimizi sürekli canlı tutmak zorundaydık. Teneffüslerde de bizimleydi. Beraber oynuyor, kucaklaşıyorduk. Sıradan bir arkadaşımız gibi... Sınıfta roller değişiyordu. Sürekli demokratik bir hava soluyorduk. Ödülü de, cezayı da dozunda kullanıyor; ödülü şımartmıyor, cezası yıpratmıyordu.

Sınıfa her gün yeni bir kitapla giriyordu. Onları okuyup okumadığını bilmiyorum ama bana göre o iki katlı kütüphanemizdeki bütün kitapları okumuştur. Getirdiği kitapların resimli, ilginç bir bölümünü açarak sınıf kitaplığının üst rafına yerleştiriyordu. Açtığı sayfa camın arkasından daha da büyüleyici görünüyordu. Ertesi gün o kitap kapatılarak alt rafa-okuyabileceğimiz kitaplar arasına konuyor yerini yenisi alıyordu. Alt rafa inen kitabı okuyabilmek için sınıfta müthiş bir mücadele başlıyordu. —Bu tekniği ben de öğrencilerime uyguluyorum. Sonuç: HARİKA! — Yatakhaneye giderken elimize kitaplar tutuşturuyordu. Bugün oğlumun ve kızımın yastıklarının altında mutlaka bir kitap olması o günlerin imbiğinden süzülüp geliyor.

Yatılı bölge okullarında bayramlar da farklıydı. Okula

yakın köylerden olan veliler çocuklarını bir bir götürüyorlardı. Ya velisi gelmeyenler? Biz de o bayram sorulmayanlardandık. Ablalarımınla birlikte bir köşede kalakalmıştık. Okul boşalmış, kendimizi yalnızlığın deryasında bulmuştuk. Yüreğimiz burkulmuş, gözlerimiz buğulanmıştı. İşte o dost el... O baba el... Muhlis öğretmenimin eli bir kez daha omuzlarımızdaydı. Bizi kendi evine davet etmişti. Evindeydik... Elini öptük, bayramlaştık.

Eşi bir tepsiye yerleştirdiği kolonya ve şekerle odaya girdi. Artık gözlerimdeki hüznün yerini tarifsiz bir heyecana bırakmıştı. Şekerliğin içinde “Horoz Şekerleri” vardı. Hem de onlarca... Sarı, kırmızı, turuncu... Rengârenk... Rüyalarımı süsleyen şekerler... Tatmaya ramak kala elimden alınan kırmızı ibikli horozlar... İşte aylar sonra tam karşımdalar... Artık onlara çok yakındım.

Yılların içimden silemediği ve de silemeyeceği büyük değer, dost insan, baba insan, Muhlis Özçelik öğretmenime dünyanın bütün sevgilerini sunuyor, ellerinden öpüyorum. Horoz Şekeri Tadında...

KÜTAHYA

AYNADAKİ ÖĞRETMEN

Nevin ZORLU

“Hakkını nasıl öderim öğretmenim?”

“Çok çalış oku ve iyi bir öğretmen ol. Sen de güzel insanlar yetiştir. O vakit

ödeşmiş oluruz kızım.”

“Peki öğretmenim. Size söz veriyorum, öğretmen olmak için elimden geleni

yapacağım.”

Bu konuşmaların üzerinden iki ay geçmişti. Okullar tekrar açılıyordu. Orta okuldan takdirname alarak mezun olmuşum. Liseyi hatta üniversiteyi okumak ve öğretmen olmak istiyordum. Güzel köy okulları, o okullarda kırmızı kırmızı yanaklı sevimli öğrenciler hayal ediyordum. Aynanın karşısına geçip sınıfımı selamlıyor, onlara ilk dersimi anlatıyordum. Aynada Gürsel Öğretmen oluyordum. Orta ikinci sınıftayken nasıl girmişti kapıdan, bir manken gibi şık ve zarifti. Tatlı tatlı gülümsüyordu. Sonraki günlerde de hep gülümsedi bizlere. Bir anne gibi sıcak davranırdı. Onun gibi, elimle işaret ediyordum aynaya: Evet kızım, bu konuda sen ne düşünüyorsun?Yo korkma, ne söylersen saygı duyacağız. Lütfen fikrini söyle. Şimdi aynada kırmızı yanaklı, köylü güzeli minik Öğrencimi görüyordum. Mini mini ellerini ovuşturuyordu heyecandan. Yanına gidip, başını okşuyor ve ona tebessüm ediyordum. Biraz sakinleşiyor ve başlıyor kendi şivesiyle anlatmaya. Mutluluğum çok sürmezdi; çünkü odamızın kapısı açılır, içeri ailemden biri girer ve “Nevin, yine

mi kendi kendine konuşuyorsun?” der, gülerdi.

Ortaokulumuzun yemyeşil söğüt ağaçlarıyla çevrili bahçesinde, başım önümde, yavaş yavaş yürüyordum. Hem yürüyor, hem düşünüyordum. Gürsel Öğretmenimin tatlı sesiyle irkildim: “Hayrola kızım, ne düşünüyorsun kara kara?” dedi. Okul bitmek üzereydi. Liseye gidebilme hayalim, kâğıttan bir gemi gibi su alıp, batmıştı. Köyde kızlar lise eğitimi için şehre gönderilmezdi. Okumak, erkek çocuklarının hakkıydı. Tembel de olsa, haylaz da olsa erkek çocukları zorla gönderilirdi liseye. Kız çocukları için, ev işi öğrenmek en temel vazifeydi. Ahi ah! Bütün bu kafamdan geçenleri Gürsel Öğretmenime nasıl anlatabilirdim. Anlatsam bile acaba beni anlayabilir miydi; yoksa diğer öğretmenlerim gibi “İsterseniz okuyabilirsiniz”, deyip, geçiştirir miydi? O an, sanki dünyanın bütün yükünü omuzlamıştım ve bu ağır yük altında eziliyordum. Hayal bile kuramıyordum gelecek için. Öğretmenim elini yavaşça omzuma koydu. O tılsımlı el, sırtımdaki tüm yükü hafifletiverdi. “Anlat çocuğum, neyin var?” dedi. Sağ yanımdaki söğüt ağacının topraktan fırlamış köklerine baka baka “Hiç... .” dedim. “Gel, biraz konuşalım”, deyip beni yürümeye sevk etti. “Öğretmenim, okul bitince, babam beni okutmayacakmış. Ben okumak, Öğretmen olmak”... . diyebildim. Gözyaşlarını konuşmama noktayı koymuştu. “Tabiki okuyacaksın. Okumalısın da. Sen üzülme. Ben elimden geleni yaparım. Söz veriyorum”, dedi. Yanımdan uzaklaşıp, okula doğru yürüdü. Arkasından bakakaldım. Siyah-beyaz puanlı gömleği, siyah kemerli eteği, elinde kitapları ve kendinden emin tavırları ile yürüyen öğretmenim, benim hayatımı değiştirebilir miydi?

Aradan iki koca ay geçmişti. Ayların isimleri uzundur; ama çabucak geçiverir nedense. Nisan, Mayıs. Nihayet Haziran ayı gelmişti. Okulların bitmesine sayılı günler kalmıştı. Evde lise konusu açılmıyordu. İşin ilginç yanı. sınıf arkadaşlarımla da konuşamıyordum bu konuyu. Kimi dikiş, kimi

nakış kursuna yazılacakmış tatilde. Ya ben, ya ben ne yapacaktım?

Üçüncü dersimiz Türkçeydi. Gürsel Öğretmenimiz, velilerimizi okula çağırılmamızı söyledi. Haber verdik ailelerimize. Sağolsun ailem gelirdi toplantılarına. Öğretmenimiz konuşmuş, anlatmış durumu. “Kızlarınızı okutun” demiş. “Hoca Hanım, kızlar şehirde okuyamaz; ayıp olur” demiş bir veli. “Bir servis verilse olur” demiş babam. Köyde okul servisi... Şehre kadar... . Gülüşmüşler. “İnşallah Hoca”, deyip, ayrılmışlar toplantıdan.

Okuldan dönerken, komşumuzun evinin önünden geçiyordum. Komşumuz: “Giz gizim, bana bak hele! Okuyacem mokeyecem deyemişun, bizim giz da hevesleniyo. Oturun oturduğunuz yerde. Adamı günaha sokmayın. ” dedi. Ağlamaklı oldum. Ellerim terlemiş, üzerime bir ağırlık çökmüştü. Keşke ağlayabilseydim. Ağlayamadım.

Köy muhtarıyla görüşmüş Gürsel Öğretmenimiz. Bir araba ayarlanırsa, kızlar okuyacak, demiş. Araba ayarlayacağına söz vermiş muhtar. Bu güzel haberi verirken Gürsel Öğretmenimizin yüzü görülmeye değerdi. Gözleri ıslık ıslık parlıyordu. O gün okul bir an önce bitsin de, eve gidip aileme durumu bildireyim diye yerimde duramadım. Acaba ne diyeceklerdi bu duruma?. Ailem benim aşırı isteğime karşı çıkamadı. “Tamam; ama”... Bu amalar bitmek bilmiyordu. “Git, oku; ama zayıf not getirirsen hemen okuldan alırım. Okuldan çıkınca hemen otobüse binmezsen... . Laf söz getirirsen... Haylazlık yaparsan”... Tamam. Hepsine, her şeye tamam. Yeter ki okula gönderin. Çok mutluydum. Sadece ben mi, dikiş-nakışa yazılacak olan arkadaşlarım da çok mutluymuştu. Kimi hemşire olmak istiyor, kimi polis, kimi öğretmen. Mutluluğumuzu her zaman yanımızda olan, konuşması, yüzü, huyu, her şeyiyle güzel olan, güzel insan, Gürsel öğretmenimizle paylaşıyorduk. Lise hayatı, dersler, hatta ÖSS ve ÖYS yi anlatıyordu bize. ÖSS’den korkmuyorduk. Fizik,

Kimya, Edebiyat hepsini şimdiden çok sevmiştik.

Karnelerimizi alıp, ortaokuldan mezun olduk; çok mutluyduk. Köydeki ortaokul mezunu ablalara, liseden, okumaktan, gelecek hayallerimizden bahsediyor; biz anlatırken, onların bize imrenerek bakmalarından gizli mutluluk duyuyorduk. Sevincimiz, mutluluğumuz pek uzun sürmedi. Hayallerimizin tam önünde korkunç bir canavar duruyordu. Bu canavarı öldürebilecek ne silahımız vardı, ne de gücümüz. Canavar çok güçlüydü. Diplomasında yabancı dili İngilizce olmayanı okula kabul etmiyordu. Bir köy okulundan mezun olmuştuk. Yabancı dilimiz Fransızcaydı. Şehirdeki hiçbir okul bizi kaydedemiyordu.

Gürsel Öğretmenimiz, bizi yanına alarak, velilerimiz ve muhtarımızla şehre gidip, okul okul dolaştı. Lise kapıları yüzümüze kapandı. Lisenin kapısından çıkarken, içimdeki ümit fidanının yemyeşil dalları, sararıp solmuştu.

Hayallerimi, cebimden çıkarıp, yolda ilk gördüğüm çöp kutusuna atıp, arkama bile bakmadan eve döndüm.

Elveda güzel günler, elveda kırmızı yanaklı, köylü güzeli, minik öğrencilerim.

Ertesi gün... Yine lise kapılarındaydık. Gürsel Öğretmenimiz kefil oldu bize. Bizim adımıza söz verdi müdürlere. Kısa bir süre sonra diğer arkadaşlarımıza yetişecek, hatta onları geçecektik. Bizler de söz verdik. Müdür Beyin odası bit çok sıcaktı; yoksa bana mı öyle gelmişti bilmiyorum; ama Müdür Bey, okula kaydımızı yapana kadar alevler içinde eridiğimi hissettim. Adeta dumanım tütüyordu.

Merhaba güzel günler. Hayallerim, tam gaz...

Çok çalıştık. Diğerleri ne kadar çalışıyorsa, biz daha fazla çalıştık. İngilizceyi, diğerleri kadar öğrendik; ama hiçbir zaman sevedik.

Bir sonbahar günü... Gürsel Öğretmenimizin Ankara'ya tayini çıktı. Bir kolumuz kırılmıştı. Ama artık tek kolla dahi uçabilecek güçteydik. O yanımızda olmasa da onu hep ya-

nımızda hissetmeyi öğrenmiştik. Duyduk ki kendisi gibi bir öğretmenle evlenmiş. Çok mutluymuş. O güzel insan, mutlu olmayı fazlasıyla hak ediyordu.

Hayatımın en mutlu günü: Edebiyat Öğretmeni olarak Kütahya'ya atandım.

Öğretmen olduğum günü, Gürsel Öğretmenimle paylaşırken, sesim, liseye yeni kayıt yaptırdığım günkü gibi heyecandan titriyordu. Kalbim, minik bir kuşun kalbi gibi hızlı hızlı çarpıyordu: “Öğretmenim, ben de öğretmen oldum. Sizin gibi” —

Artık derslerimi, ayna karşısında değil; kara tahta başında anlatıyordum. Kırmızı kırmızı yanaklı, köylü güzeli öğrencilerime faydalı olmaya, onların sorunlarını paylaşmaya çalışıyordum. Okula gönderilmeyen kız çocuklarını okula getirmek için uğraşıyordum. Tahtada, Gürsel Öğretmen oluyordum. Konuşurken, gülümserken, ders anlatırken...

Aynalardaki öğretmen gerçek olmuştu.

“Gürsel Öğretmenim emekli oldu, yüzlerce Gürsel Öğretmen yetiştirerek. Türkiye’de, Gürsel Öğretmenler çalışıyor; özveriyle, sabırla, inançla. Adı Gürsel olmayan milyonlarca öğretmenimiz, çiçeklerini yetiştiriyor özenle, Milli Eğitim bahçemizde. Ben de bu bahçede emek veren, çalışan, uğraşan eğitim bahçivani olmaktan, öğretmen olmaktan gurur duyuyorum. Bana bu mesleği sevdiren, bana çokça emeği geçen Gürsel Öğretmenimin hakkını ödeyebilmek için Gürsel Öğretmen olmaya çalışıyorum... İnşallah bir gün öğrencilerim de beni böyle anlatırlar. Ne mutlu hiç unutulmayan, sevgiyle, saygıyla, özlemlerle hatırlanan, öğretmenlere. Eğitimimde emeği geçen tüm öğretmenlerime, Milli Eğitim camiasında emek vermiş ve vermekte olan değerli meslektaşlarıma saygılarımı sunarım.

MALATYA

ON DOKUZ YIL... SEN AĞLARKEN...

Ergün TAŞÇI

“Ol mahiler ki derya içredir, deryayı bilmezler”...

Anlamak için olmak lazımmış. Yanmak için pişmek lazımmış. Ağlamak için dolmak lazımmış...Şimdi piştim, doldum ve oldum. . Çağlayan nehirler vardır, kıvrım kıvrım akarlar. Hiçbir bent hiçbir dönemeç engel olamaz onlara. Geçerken görmezler etrafı, nice yalçın dağları ve dahi vadileri. . Ta ki kavuşmaya yakın sakinleşirler deryaya. İşte o an, bir vuslattır sevgiliye. O an, bir fırsattır geriye bakmak için. O an, bir fırsattır olmak, anlamak için, yanmak için, ağlamak için;Son bir fırsat. .

**

Ekim '86. . Çağlıyorum;

Son bir çırpınışla, kalan üç beş yaprağı da yerlere atmaya çabalıyordu rüzgar. Renklerin ahenksiz ama bir o kadar hüznün kokan bestesi iyiden iyiye kendini hissettirirken; anemin, ben öğretmen olduktan sonra neredeyse bütün öğrencilerime söylediğim kısa dizeleri dolanmıştı yine dilime: “Sonbahar geldi, soldu yapraklar. Sarardı kırlar, çiçekler otlar. Bahçeler aziz, kuşlar ötmüyor. Olmuşlar suus, puuss...”

Çok da isteyerek gelmemiştim bu okula. Herkes gibi orta okulu bitirince bir yerlere girmek ümidiyle imtihanlara girmiştim. Kimini ben istemişim, kimini herkes öyle istemişti...Sanat okuluna da öyle gelmişim. Girdiğim sınavlardan sonuncusu da oydu. Bilmediğim bir okulun, kılavuzda öğrenci resimleri beyaz önlüklü –o halde temiz bir yerdir-- diye

tercih ettiğim makine ressamlığı bölümünü, yıldırım hızıyla kazanıp, kayboldum. Ve kayboldum. . Günlerin, haftaların nasıl geçmediğini düşünüyordum. Akşamların, karardıkça beni içine çekip, biteviye heyulalarda helak etmediği bir tek gün neredeyse yok gibiydi. Okul koridorları tersine hamlelerle kararıp uzuyordu. Zincirli Ali, kaval kemiklerine vura vura ilerlerken; kırk yıl önce yapılmış pencere kasasını açmaya çalışırken cam çatladı diye, kimyacımız aniden sınıfa girip müdür baş yardımcısına parmağıyla beni işaret ederek “İşte hocam bu öğrenci!” diye haykırdığında, nereye kaçabilirdim imki? Sorumluluklarım, yetiştirilmişliğim, sıkıntılarım, aşksızlıklarım, bahtsızlıklarım... Bu kadar derdime tek tesellim ise yüzümde bir tane bile sivilce- min olmamasıydı. Şimdilik buna şükreliyordum. .

Ekim '87. .

Bir yıl oldu bu derde düşeli. İçsel ızdıraplarımda hiçbir azalma yok. Tam tersine gün be gün artıyor. Büyüyorum güya, hayat da büyüyor. Her sene bir numara büyüyor gözümde, ben bir numara daha küçülüyorum. Sevemedim buraları, olmuyor işte. Bir insana ceza mı vereceksiniz? Ona sevmediği bir işi yaptırın. Zindan olur artık hayat. İşte öyle bir şey. Her şey tersine gidiyor sanki. Bende işler tersine, evde işler tersine. Bir çıkış, bir nusret, bir âsumânî imbik bekliyordum ötelere, taa ötelere. Nereden, nasıl? Bilinmez ama bekliyordum...

***

Atölyenin kasvetli havasını dağıtırcasına vuruldu kapı. ”Girin!” sesi ulaşmadan aralandı. İster istemez döndük o tarafa. Saatlerdir başımız çizim masasında cetvel-kalem çizmekten gözümüz seçemiyordu bir anda. Girenler, bu meslekte neredeyse kırk yıla yaklaşmış, bir yıl önce reis-i cumhurdan yılın öğretmeni pâyesini almış; sevimli atölye şefimiz ile kısa boylu, saçları ve bıyıkları sarımsı, kravatlı bir adamdı...

Kimdin, neyin nesiydin? Öğrenci olsan bıyıkların olmazdı. Öğretmen olsan bizden ne kadar büyüktün ki? Ürkek bakıyordun üstelik. "Olur muydu, hem de lisede ürkek olur muydu hoca dediğin?" Olur muydu, söyle, olur muydu? Yanaklarımızda patlayan eğitsel tokatların yemek içmek gibi sıradanlaştığı dünyamızı neden değiştirdin? Adam olduğumuzu neden hatırlattın bize. Okuldan, öğretmenlikten, okumaktan ve hayattan tam da dönmemesine vazgeçmişken nereden çıktın karşımıza, neden çıktın?

Umursuzca çekip gitmek için mi?...

Bak, ellerim titriyor yazarken. Alın boşluğumdan bir ince sızı yakaladı yine, akıyor ciğerlerime. Hiç durmadı ki, hiç durmadı ki on dokuz yıldır ...

***

--Hocam! dedi şef. Yusuf Bey, bölümümüzün yeni meslek hocası.

-- Buyurun Hocam, öğrenciler de burada.

Nereliydin, nereden gelmiştin hatırlamıyorum bile. Akımda kalan birkaç kare, diğer lerinin bu durumdan pek de memnun olmadığı ve bir de arkadaşların, "sınıf ikiye bölünecek herhalde" homurdanmalarıydı. Eyvah! Ya ben de yeni sınıfa düşenlerden olursam, en sevdiğim arkadaşlarımdan ayrı kalırsam. . Korktuğum oldu. Sınıf ikiye bölündü tam da ortasından. Ben sende kaldım. Evet sende kaldım, senle kaldım. Diğerleri H şubesi idi, biz O şubesi olmuştuk. İsimdeki kadere bak üçüncü tekil şahıs gibi; O. Bu bana bir darbe dahaydı sanki. Niye böyle oluyordu ki. . Buradaki dayanağım, arkadaşlarımdı; onların da çoğundan ayrı kaldım. Aman Allah'ım, ızdırıp katmerleniyor sanki. Her şeyi yaptım sınıftan ayrılmak için, araya hatırlılar koydum, her şeyin tersini yaptım. Sevmedim seni önceleri, sevmeni istemedim. "Alın bunu başımdan" demeni istedim; demedin. Kavga edelim istedim; elini omzuma koydun. Sahi, hiç öğretmen

elini omzuna koyar mıydı öğrencinin?Neden yaptın bunu, neden?Ansızın çekip gitmek için mi?. . Bir boşluğa salmak için mi beni, söyle neden?

Sıradanlaşmış umutsuzlukların, kangren olmuş yılgınlıkların kucagında taptaze gelincikler açmaya çalıştığını nereden bilebilirdim ki? Küçültülmüş yüreğimize sığmıyordu zerk ettiğin seveda. Anlamaya çalıştığım kavramların nasılda anlamsızlaştığını yıllar sonra anlayacağımı nereden bilebilirdim ki? Yanağımız hizasına gelen elin, şefkatle bizi sarsabileceğini neden öğrettin bize?Bir gün hıçkırıklarla koyup gitmek için mi?Söyle! .

Bir aralık sabahı, üzerine adını yazıp da verdiği küçük takvimi yıllarca sakladım cüzdanımda.

Bakamadım hiç, adını görür de yüreğim kanar diye binbir yerinden. Neden düzeni bozdun ki?Neden çatmadın kaşlarını, neden bağırıp çağırmadın?Talebeye takvim hediye etmek de nereden aklına geldi?Bu sebep değil miydi?Bardak taşıyıcılarının son damla daha koymalarına bahane. Neden öğrencilerini severek ayrımcılık yaptın, düzen devamcılarının inadına?Neden çayını paylaştın dışarıda kar yağarken?Eli sopalıların inadına. Bir gün yağmurlarla ıslanarak gitmek için mi?Söyle. .

***

Dertlendiğimizi, gülmekliğimizi, ne idüğümüzü anlamak adına harcadığımız dakikaları unutacağım mı sandın? Yok, hayır! Bak ben de öğretmen oldum. Öğretmenin de ağlayabileceğini öğrendim senden, tıpkı o gün yaptığın gibi. Başımdan kaynar sular dökercesine gözyaşlarını salarken; ta ötelere koydun özbenliğini yüreğimden çivileyerek. Bir fotoğraf bu kadar silinmez olur muymuş, gözbebeklerinden. Bir gözyaşı bu kadar ağır olur muymuş tonlarca ağırlığıyla akarken. Neden ağlattın ki bizi?Bir apansız düşünle kavga etmek için mi?. .

Bir kez olsun sormadık, bir şeyler vardı hep. Hisse diyorduk ama neydi, kimdi, kimlerdi? Çözüksüz sorular girdabında geçti son demler, keşke deseydim, deseydim de anlasaydım kimler bent oldu çağlamamıza. Belki bugün olsun buğz ederdim yüreğimin pervasız çığlıklarından kopan poyrazlarla. Hiç sormadık...

Hiç konuşmadık...Sen yutkundun, biz donakaldık. Sen sustun son dersinde, bulanık gözlerinle tahtayı görmeye çalışırken, biz bitip kaldık. Sen bize hiç bu kadar sırtını dönmemiştin, bir lahza gözlerini ayırmamıştın; ağlayıp da sırtını döndüğün ana dek...Sen bizden hiç bu kadar ayrı kalmamıştın, ayrılmadan. Neyin derdindeydik ki? Kalemmiş, okulun kupa maçıymış, son moda çizim takımlarıymış kimin umurunda artık bunlar, sen ağlarken.

***

Aylardır, seninle nasıl geçtiğini anlamadığımız derslerden birine daha başladığımızı zannediyorduk.

Zorlukla girdin sınıftan içeri. Göz göze gelmek istemez gibi uzaklardaydın. Duymadın bizi, bir dert yangını düştü içimize. Yoksa hissedip de duymak istemediğimiz o meş'um şey miydi acaba başımıza gelen... Endişelerin ördüğü ağlardan kurtulmaya çabalarken, son kez mırıldandın boğazın düğümlenmeden önce.

"Gidiyorum. " dedin. . Ne demekti gitmek, benliğimizi, delikanlılığımızı, umudumuzu, adam olmağımızı alıp da gitmek. "Öyle istediler, gitmem lazımmış..."

Hiç bir şey eksilmemişti senden insanlık adına, bunu söylerken. Nedenini, nasılıni ne biz sorduk ne de sen söyledin. Sadece ağladın,, ağladın, ağladın. Sessizce içimize haykırarak;"Anlayın işte, görün, bakın işte!" diyerek ağladın. "Tahammülsüzler sevgiye. " diyerek ağladın. "Neden çatmadın kaşlarını diyerek gönderiyorlar beni" dercesine ve kalbimin duvarlarını yırtarcasına ağladın...

Ve gittin, geldiğin gibi süzülerek gittin. Bir, kapı aralığından girişini unutmadım, bir de sessiz sedasız hayatımdan ayrılışını. Bir daha görmedim seni. Neredesin, başka kimlere var olabilmeyi, dimdik durabilmeyi, yeri de gelirse ağlayabilmeyi öğrettin bilmiyorum. Kader atar da önüne, şu satırları okurmusun acaba?Dolar mı gözlerin yeniden?Ne çok şey öğrendim senden sonra . Ne denklemler çözdüm, ne kağıtlar tükettim, ne çok öğretenim oldu, hiç bir şey öğrenmemek adına. Giderken beynime çizdiğin bir tek resimden başka, kalmadı hiçbir şey.

Ağlamayı öğrendim Yusuf Öğretmenim; ON DOKUZ YIL SONRA, SEN AĞLARKEN...

MANİSA

SENİ YÜRÜYORUM

Özlem KESKİN

Öğretmenlik oynayarak bulaştım ben bu işe . Asıl derdim senin yürüyüşünü taklit etmektir öğretmenim. Sana benzemeye çalışırken girdim bu yola. Ben o uzaklara senin yanığınla vardım öğretmenim. Yoksa o kadar uzağa, o büyük yalnızlıkta kalmaya, öylesine kalabalık gidebilir miydim ?

Hani ben hep konuşurdum ; ki hasta olduğumu bilseydim, bilseydim ölmekte olduğumu hiç konuşmazdım; susabildiğim kadar sustum yol boyu. Arada başımı kaldırıp gözlerine baktım. Gözleri gözlerime değse ağlayacaktım. Ellerimi belli belirsiz gezdirip ellerini aradım. Ellerini bulsam tutup kaçacaktım.

- Gece bu denli karanlık olur mu öğretmenim? Bunca gürültüyle eser mi rüzgar? Sakla beni sevdiğim birazdan korkacağım.

Birkaç gün uzaktan seyrettim, kendimize yalnız bir çölün ortasına kondurulmuş küçük kulübeden oturulacak bir ev yaratmaktaki hünerimizi. Bilirsin ben boyalarım bile sahip olamazdım öğretmenim. Biz resim defterlerimize basit ev resimlerini bile muntazam çizememiştik hiç.

Sonra çocuklar indi yalnızlığımıza. Kalabalık çocuklar. Elleri yüzleri kir pas. Güzel çocuklar. Burunlarımızı sildiğin mendili avuçladığın eline tutundum. Öğrettim öğretmenim. Ben böyle kendimce öğretmeyi senden öğrendim.

Senden öğrenip öğrettim onlara, kazanacakları parayı hesaplayabilmeyi. Gün gelip hünerli bedenlerini inşaat işçiliğine yatırırlarsa kandırılmayacaklar artık.

Senden öğrenip öğrettim, dikkati yerçekimine yendir-memeyi. Kadınlar tandıra düşüp yanmayacaklar artık.

Senden öğrenip öğrettim, çalışmanın güzelliğini, emeğin kutsallığını ve helalin yüceliğini. Kimse kaçak mazot uğruna ölmeye göz dikmeyecek artık.

Senden öğrenip öğrettim, sevginin yan yana yürümek olduğunu. Onlar babalarının annelerine yaptığı gibi eşlerini arkalarında bırakmayacaklar ve eşlerinin ardında kalmayacaklar hiç biri.

Senden öğrenip öğrettim, yaratıcı anne olmayı. Çocuklar kuru ekmek yiyip gitmeyecekler okula.

Senden öğrenip öğrettim, kollayan, kanat geren baba olmayı . Babasının yüzünü anımsamayan çocuklar olmayacak artık.

Ben hep adımlarımı senin adımlarına benzettim öğretmenim. Geçtiğim yerlerden asıl sendin geçen.

Sen bizi o denli çok sevdiğin ve bunu hissettirebildiğin için sevdim ben, bu aşık, bu yoksun, bu imkansız çocukları. Çünkü gözlerim defalarca tanık oldu sınıfın en silik öğrencisini gözleriyle okşadığına.

Sana çocuklar biriktirip getirdim öğretmenim. Sana yaban otu, sana karanfil, sana bir şölen getirdim öğretmenim. Seni taklit eden bir öğretmen götürdüm onlara senden armağan. Ben bu çocukları sana özenip bir öğretmencilik oyunu tutturmuşken fark ettim öğretmenim .

Çocuklar akitacağım sana, dinle öğretmenim. Dinle de tutuşsun toprak altında yapayalnız bırakılmışlığın. Ben bu yangını senden öğrendim...

Sen türküler söyle Feyyaz. Durma türkülerini söyle. Söyle, çınlasın kulaklarımda ömrümde hiç duymadığım kadar büyük yangın sesin. Söyle, bak burada göz göre göre donuyoruz . Tebeşir yapıştı elime . Kalem morardı küçük ellerinizde

. Haritada denizler dondu. Kar yağıyor mevsim şeridinden oturduğumuz yere . Takvim artık zamanı göstermiyor. Burada zaman yok. Ayın bilmem kaç. Günlerden bilmem ne. Sobada duman dondu. Nefeslerimiz ısıtmaya yetmiyor artık birbirimizi. Güzel yüzleriniz yüzümün önünde dondu. Tah-tada kıpırdamaz oldu sözcükler. Orta yerde bir ders önceki ayak izimiz dondu. Öylece bakakaldık birbirimize. Gözümü-zün içinde gözbebeklerimiz dondu. Sesim çıksa yere çalıp bütün rollerimi bağıra bağıra ağlayacağım . Gözümde yaşım dondu. Bak ne kadar kalabalık ve ne kadar yalnızız . İçimde kendim dondu . Senin yangınındır bizi hayata döndürecek olan . Sen türküler söyle . Söyle de gözlerimiz ışınsın . Avuçla-rımız ılınsın, söyle. Susma söyle, donmuşluğumuz erisin . Sen türküler söyle. “Uçun kuşlar uçun doğduğum yere . ”Söyle de doğduğum yerler olsun senin doğduğun yerler . .

Türküler söyle, dizlerine kadar çekilmiş çoraplarının içinde titreyen ayaklarını paramparça naylon pabuçlara sar-malayan ozanım . Söyle de düşlerin büyüsün .

Kimse seni fark etmeyecekmiş . Belki de ömrünün so-nuna dek bu köyün dışına çıkamayacakmışsın . Kaynayan spotların altında yıldızlı artist göremeyecekmişiz seni . Sana ne? Sen türküler söyle . Yıldızlar dökülsün dudaklarından lambasız soğuşumuza . Susma sakın, türkülerini söyle . Ben senden öğrendim, oldum olası bozuk olduğumu bildiğim se-simle memleket türküleri söylemeyi. Hem de çok uzaklar-da kalmış memleketimi bilincimin derinlerine ittiğim bir vakitte. Ve ülkemde her kenti memleketim bilmeyi senden öğrendim.

Zayıfsın, çelimsizsin, kısacıksın. Saçlarını yandan ayırır, bir tarafa oldukça artistik yapıştırırsın. Uzun zamandır köy-den ailecek göç etmiş bir kıza aşıksın. Ona ne kadardır aşık-sın ve daha ne kadar aşık olacaksın bilmiyorum.

Elerinin, gözlerin, saçlarını rengini bilmezsin . Onu bir

daha ne zaman göreceğini de. Bunlar senin için önem taşıyor zaten . Merakta etmezsin . Sen öylece aşık kalmışsın .

O kim bilir uzaklarda ne yangınlara girecek çıkacak . Ne çok tutuşacak . Sen en fazla koyunları otlatırken kuru dikenler yakacaksın . Ayaklarını bile ısıtamayacak . Ama her defasında içinde bir şeyler tutuşacak . Olsun, sen türkülerini söyle . ”.... . düşemem yar peşine. ” Ben bu yangını senden öğrendim .

Şimdi hava soğuk. Hava üşümüş . Hava karlı. Sen bir uzun hava akıt içimize . Ben böyle uzun uzun yazmayı senden öğrendim. Sen söyle hep, türküler söyle . Ben seninle tabuları devirdim.

İnadına aşık oldum sana . Aşık oldum senin aşkına . Aşkın ne derece boyutlu olduğunu senden öğrendim . Bir çocuğun moraran dudaklarına, titreyen ellerine, ince boynuna aşık olunabileceğini öğrendim senden. Seni içime sardım . En anaç yanına sakladım . Sen hiç fark etmeden

Senin titreyen ellerinden arıtıp sevdim ben sevdiğim adamın güçlü koruyan ellerini. Senin moraran üşümüştüğünden damıtıp sevdim onun uzak sıcaklığını. Severken güçlü olmayı senden öğrendim .

Senden öğrettim sevdiğime türkülerle sevmeyi . Senden öğrendim ben türkü tadında sevmeyi.

Bu ne dayanılmaz güzel. Ben sana aşık oldum oğlum, kardeşim, abim, babam, sevgilim . Sen türkülerini söyle minnacık ozanım. Ben seni en anaç yanına sakladım. Söyle avazlansın türkülerin. Uzaklardan duyar seni öğretmenin, ablan, annen, sevgilin. Susma, türkülerini söyle . Ben sevdiğim adamı yüreğimi bıçak sırtına yaslayıp böyle inatçı sevmeyi senden öğrendim .

Yaşın onbeş ise, ama halen on gözüküyorsan resmiyette, zoraki alınmış kimliğinden sana ne . Sen tüm resmi kayıtlarda dördüncü sınıf öğrencisisin . Salın sınıfta, yavaş yavaş bir

genç kıza dönen bedeninde salın . Salın öyle, rüzgarda sallanan beyaz bir papatya gibi salın . Savrulsun kara saçların . Kıvrılsın kırmızı mağrur dudakların. ”Yaşa çocuk bayramı. ” Diye haykır . Haykır da gözümüzün önü ışısın . Al çantayı sırtına, okul yolunda salın, Utanma göğüs kafesinin üzeri yavaş yavaş anneninkine benziyor diye. İşte tam oranda, elinde saklamaya çalıştığın yerin altında çocuk yüreğinin var yalnızca . Unutma . Sen sadece ince uzun parmaklarının bana beyaz karanfilleri anımsatan tırnaklarıyla anatomini parçala . Parçala da görünsün yüreğinin . Seksek oyna . Zıpla. Ellerini bırak iki yanına da salın . Böyle zaman zaman dalıyorsam, sana bakıp kalıyorsam, kınıyorum sanma . Çekinme, dönme arkana . İnan bana böyle dolu dizgin baktığım, memelerin değil kınadığım . O afacan çocuk yüreğine hayranlığım . Ben ona bakakalmışım . Sen salın .

Ki ben, az kalmışken olgun yaşıma ve ayaklarım öylesine alışmışken Karadeniz”in nemli yeşiline . Soğuktan hissetmediğim ayaklarımın yavaş yavaş yere sağlam basarak yürüme yetisini kaybedeceğinden korkarken, senden öğrendim, köyünüzün tozlu yollarında, kurak topraklarında etrafa çocuk gülücükleri savurup, yeni yetme bir genç kız gibi salınmayı . Sen de sakın yitip gitme salın .

Yaz evimin duvarına, öğrendiğin bütün fiş cümlelerini yaz . Öğrendin yazmayı . Bırak kızsınlar. Haykırınsınlar “Yolarım çirkin saçlarını. ” Diye. Çirkin değil senin saçların . Sarı ve kurak sadece . Hatta güzel bile. Ben hiç görmemişim, sarının bu denli kuruduğunu, seni görmezden önce .

“... eve gel. ”yaz evimin duvarına . Yüzünü anımsamadığın baban çıkar gelir belki gittiği ekmek parasının ardından .

“Yağ yağmur yağ. ”yaz. Kim bilir sırsırlıklam bir yağmur yağar. Sen titrek serçelerce ıslanırsın. Gelip kapıma çarparsın . Ben kapımdaki titrekliliğini içerim . Ve sarının ne denli ıslan-

diğini görürüm . İçeri alırım seni. Hayatlarımızın en önemli erkeklerini bakışırız. Yokluklarında yarım kaldığımız.

Sonraki gün olabildiğine benzeriz seninle. Dün gece sana babanı getirmiş yağmur, bana sevdiğim adamı . İkimiz hiç farkında olmadan büyük bir sırrı, bir mucizeyi bölüşmüşüz gizlice

-“Baban mı geldi Remziye?”

–”Evet. ”

“Evet “hiç bu kadar anlamlı olmamıştı ve hiç kimseye bu kadar yakışmamıştı, senin baban dönmezden önce.

Ben senden bildiklerime tutunmayı, öğrendiklerime sahip çıkmayı, mucizelere inanmayı öğrendim.

Gel yanıma, sessiz sessiz gel. Küçük yüzünde kocaman gözlerini dik gözlerime . Çöpten parmaklarınla tut elimi . Küçük avucunu yerleştir avucuma . Önce tandır sıcaklığını duyayım . Sonra kavrulmuş üç beş buğdayımı bırak avucuma. Ben sağlıksızlığından yakındığım dişlerimi buğday yemek için zorlayayım. Sen boynunu eğip seyret. İstedığın geçmişe, istediğin geleceğe, istediğin ömre yakıştır beni. Bakışların eşelesin çocukluğumu. Duyuyor musun çocukluğumdan gelen fındık kokusunu . Fındık ağaçlarını ikliminden fındık kokusu taşıdım sana . Bana öyle bakma . Darılma Barış, kırılma. Ben olmasam da başka bir öğretmen başka bir çocuğun iklimini taşır, gelir buralara .

Sen arada avucunu kokla . Şimdi ben uzakta kokluyorum arada . Duyuyorum senin kavrulmuş buğdaylarının kokusunu hala...

Ben bu çocukları sevmeyi senden öğrendim öğretmenim. Çocuklardan böylesine öğrenmeyi öğrendim senden.

Keşke bize hasta olduğunu, her geçen gün yaklaştığın ölüme sırf bize ilk okulu bitirtmek için dişlerini sıktığını söyleseydin öğretmenim. Biz ölmek işini kavramazdık belki

ama, tahtayı karalamazdık, koşmazdık sınıfta, seni yormazdık, gürültü yapmazdık, susardık öğretmenim...

Eğer söyleseydin ölmekte olduğunu, ağlardım. Çok ağlardım. Seni anlayamazdım. Bu gün hala seni taklit ediyorum, seni yürüyor olamazdım...

Ben öğretmen olmayı senden öğrendim

MARDİN

KÜÇÜK BALIĞIN

Güler SERİN

Soğuk ve sessiz bakışların karşılaştığı, aileden ilk kez ayrılmanın tedirginliğinin yaşandığı okul yurdunda ilk sen karşıladın beni kapıda. Bakışların ve yüzün ciddi olsa da verdiğin elektrik bir adım daha atmamı sağladı sana. Elimdeki valizi alırken:

—Hoşgeldin ben bu geceki belletmeninim, dedin bana.

O an ne diyeceğimi bilemedim baktım sadece öyle sana. Belletmen ne demekti acaba? Öğretmenin benzeri miydi yoksa başka bir şey mi?

Odamı gösterdin ve sessizlikle başbaşa kalmıştım orada. Odada üç öğrenci vardı. Herkes kısa cevaplı sorularla ve yeni tanışma merakıyla eşyalarını yerleştirirken dolabına, benim aklıma takılı bir kelime vardı. Belletmen ne demekti acaba?

Gece olmuş ve saat 22. 00'ı göstermek üzereyken sen geldin odamıza:

—Evet, yatma vakti, herkes yatağına...

Yatmak istemiyordum, tabii ki arkadaşlarım da. Ama bir şey diyemeden sessizce yattık yatağımıza. Sabah kalktığımızda kahvaltı yaptık birlikte ve doğru okula gittik. Ders programları dağıtıldı. İkinci dersimiz Edebiyat Dersi. Hiç sevmem ki ben bu dersi!

Edebiyat Öğretmeni hakkındaki konuşmalar kendinden önce gelmişti kulağıma. Kapı açıldı ve öğretmen içeri:

-Aaaaa...bu belletmen!! diye bağırişım hala kulağımda.

Herkes bana bakıp gülmüştü; bense kıpkırmızı olmuş-
tum o bakışların karşısında.

—Belletmen ne demek biliyor musun?

—Bilmem! Edebiyat öğretmeni mi?

Durumu kurtarmaya çalışayım derken daha da rezil ol-
muştum galiba. Yurtta kalan öğretmene belletmen denildiği-
ni nereden bilebilirdim ki siz açıklayana kadar?

Ama o olaydan sonra birbirimize her baktığımızda hep
gülümsüyordu gözlerimiz birbirine, sanki o olayı hatırlayıp,
güler gibi.

Edebiyat derslerini yavaş yavaş sevmeye başlamıştım.
Şiirlerle başlayan, konuyla bütünleşen ve günün öyküsüyle
biten güzel ve en zevkli dakikalar. .

Devamlı gülümseyen gözlerin vardı. Hayata dair güzel
öykülerin, içten sesin ve dayanamayan yüreğin bizi hep gö-
türürdü uzak diyarlara.

—Sizler benim kilimimsiniz çocuklar. Onu en güzel şe-
kilde dokumak zorundayım. Hayatta hiçbir zaman, “Gelene
git, gidene gel” demedim. Ama sizler için bu farklı. “Ben ha-
yatta her şeye dur diyebilirim ama öğrencilerime asla...” di-
yerek başladı bir gün derse.

—Bugün şiir yok, dedi

Ahmet:

—Öğretmenim neden ben çok istiyorum şiir okumanı-
zı.

—Sizler hepiniz birer şiirsiniz ve sizleri okumak istiyorum
bugün, dedi.

Anlamamıştık tam olarak aslında ama; yine de anlamış
gibi bakmıştık gözlerine.

Canı sıkkın gibiydi ama yine de gülümsüyordu bizlere ve
hayata. Hep güçlüydü zaten ya da öyle görünüyordu bizlere.

Gülümseyen gözleri hiç sönmemişti. Sesi hep gür ve kendinden emindi. En zor anlarda ya da arkadaşlarım onu üzdüğünde O hep sabırlı ve sakindi. Sınıfımızın en yaramaz öğrencisi Sedat, öğretmenimize bir kere çok ağır laflar söylemiş ve suratına kapıyı çarpıp çıkmıştı. O an hepimiz şaşırılmış bir şekilde öğretmenimize bakmıştık. Ben kesin gidip Sedat'ın ağzının payını verecek, kesin şikayet edecek ailesine, ceza verecek diye düşünürken bile öğretmenim hiçbir şey yapmamıştı ve Sedat'a ne anlattıysa o tatlı diliyle birlikte sarılarak sınıfa girmişlerdi. Sonra Sedat tüm sınıftan özür dilemişti. Sedat bırak özür dilemeyi hatalı olduğunu kabul edebilecek birisi değildi.

Sınıf dışındaki öğretmenim biraz farklıydı ama. Odasında ya da bahçede dolaşırken hep bir hüzün, bir yalnızlık vardı gözlerinde.

—Tek dostlarım, yaşama gücümüz benim. İdeallerim, hayallerim sizsiniz, derken doğru mu söylüyordu acaba?

Bir kere dersin sonunda sınıftan çıkarken:

—Küçük balıklarım benim! Nerde olursanız olun hayatımda pullarınızın izleri olacak ve en zor anlarımda ortaya çıkıp mutluluk sebebim olacaksınız, demişti.

Öğretmenimiz bizi okumak istiyordu bugün. Şiir gibi, şarkı gibi.

Dayanamadım ve:

—Öğretmenim nasıl okuyacaksınız bizi? Dedim.

—Yazılmış binlerce şiir, binlerce öykü var. En güzelini okumak herkese zevk verir. Ama bir insanı okumanın verdiği zevki hiçbir şeyle ölçemezsiniz. Bu son dersimizi, sizleri son kez okuyarak geçireceğim. Dedi.

Yanlış duyduğumu sanarak arkadaşlarımın gözüne baktım ama doğru anlamıştım 'son kez' dedi.

Ne demekti son kez? Nereye gidecektin öğretmenim?

Bizi bırakıp nereye gidecektin? Kim bize anlatacaktı güzel öyküleri? Kim okuyacaktı güzel sesinle bütünleşen şiirleri?

Yüzündeki gülümsemenin ilk kez canımı acıtıyordu. Gözlerin dolmuş ama gamzelerin inadına savaşıyordu.

Neden ve nereye sorularını sessiz kalarak cevapsız bırakmıştın.

Son dersimizdi evet sen bizi bırakıp gidiyordun. Öyle değilse de biz öyle biliyorduk. Ama görüşmelerimiz hiç kesilmedi. Mektupların devamı geldi, sesini hiç mahrum etmedin bizden. Neden gittiğini bize söylememiştin ama son öğrencilerin olduğumuzu artık biliyorduk. İdeallerin ve hayallerin uğruna hiç hak etmediğin bir şekilde görevine son verilmişti. İnançsız yaşayamayacağın bir evren yokken; sen inançların uğruna kaybolmuşsun okyanusunda.

Şu an ben bir köy öğretmeniyim. Uzağına düştüm öğretmenim, dağların ardına uzak diyarlara. Öğrettiklerin şarkı oldu dilimde. Hayallerinse hep gözlerimde... Sevgi dolu gözleri görmek için ben de gülüyorum öğrencilerimin gözlerine, çocuk oluyorum onlarla. Ben de o minicik yüreklere dokunabilmek için elimi ve yüreğimi uzatıyorum bedenlere. Küsmüyorum hayata ve öğrencilerime. Her yeni gün umut dolu bakışlara, o masum bedenlere hayat vermek istiyorum. Sen öğrettin bana bunları öğretmenim. Soğuk sınıfların kalplerle ısındığı ve gözlerdeki ışıkla aydınlandığı boş duvarlara baktığımda binlerce kez teşekkür ediyorum.

Pullarımın dökülmesi imkânsız artık öğretmenim çünkü benim de balıklarım var okyanusumda. Hayatımda olduğun sürece benim de pullarım olacak hayatında...

MERSİN

BİR ŞEFKAT BİN DUA

Metin KIZILOK

“Bir okul açılırsa, bir hapishane kapanır.”

Emerson

Bir şartla! O okulda güzel öğretmenler – eğitimciler olursa.

Aksi taktirde okulla birlikte hapishane de açılır.

Üniversite imtihanlarına girmiş ve istediğim fakülteyi kazanmıştım. Mutluluktan uçacak gibiydim. Kayıt işlemleri için belli bir süre tanınmıştı. Bir an önce yeni okulumu görmek istiyordum. İçim içime sığmıyordu heyecandan.

Orta halli bir ailenin çocuğuydum. Babamın işleri o aralar pek iyi gitmiyordu. Evden ayrılırken bana:

-Oğlum! Bir iş bulabilirsen iyi olur, durumumuzu biliyorsun, demişti. Bu söz beni derinden sarsmıştı. Babama yük olmamak için elimden geleni yapmağa karar vermiştim.

Rahmetli anacığım da beni uzak diyarlara göndermenin ıstırabıyla devamlı gözyaşı döküyordu. Yüzünde hem hüznün hem de mutluluğun ifadesi vardı.

Son akşam, benim en sevdiğim yemek olan mantı pişirmişti ve sebebini hâlâ anlayamadığım bir şekilde, aynı tabaktan yemiştik. Oysa hep ayrı kaplarda yerdik. Kim bilir, belki o çorbayla birlikte benim yalnızlığımı da bölüşmek istemişti.

Küçük bir Anadolu kasabasından, büyük bir metropole gelmişim. İlk günlerim epey zor geçti. Yabancı sokaklar, geniş caddeler tanımadığım insanlar, kocaman dükkânlar,

mağazalar, âşina olmadığım taşıt yoğunluğu, korna sesleri, kentnin gürültüsü... Velhasıl bunlar bende fazlasıyla sıkıntı ve ürküntü oluşturmuştu.

Günler, haftalar göz açıp kapayıncaya kadar hızla geçiyordu. Dersler ağırlaşmış, arkadaşlarla biraraya gelip sınavları için çalışmalarına başlamıştık.

Bir devlet yurdunda kalıyordum ve babamın verdiği parayı yavaş yavaş tüketiyordum. Bir yandan da bana uygun bir iş bulma umuduyla ufak çapta araştırmalar yapıyordum.

O'nu ilk gördüğümde üzerimde olağanüstü bir etki bırakmıştı. Haftada beş kere dersimize giriyordu. Gençecik bir asistandı. Oturması - kalkması, konuşması - yürüyüşüyle diğer hocalarımızdan çok farklıydı. Kısa zamanda ismen de tanışmıştık ve o bana kısa isimle sesleniyordu. Bu benim çok hoşuma gidiyordu. Çünkü annem - babam da öyle çağırırlardı beni.

Zaman içinde hocamı çok sevmeğe başlamıştım. Aileme olan hasretimi, ona baktığımda bir nebze olsun gideriyordum. O bana öğretmenden ziyade, yakınımış gibi, akrabamış gibi geliyordu.

Zaten okulun en sevilen ve takdir edilen öğretmeni idi. Bize nasihat eder, hakkı batıldan ayırmamız için gerekli ölçüleri gösterir, iyi insan olmamız için ne yapmamız lâzımsa onu açıklardı. Biz de onun pırlanta değerindeki öğütlerini kulağımıza küpe yapardık.

Büyük şehrin stresinden - kargaşasından sıkıldığımız zaman onun özel sohbetlerine sığınırdık. Okul haricinde daha bir başka güzel, daha çarpıcı konuşurdu. Onu dinlerken dertlerimizi unuttur, mânevi âlemlerde seyahat ederdik. Onun sıcak atmosferi, sılayı özleyen yaralı gönüllerimize şifa sunuyordu. Güneş misali parlayan simasıyla yanımıza oturur, bizler de pervaneler gibi çevresine dizilir, pür dikkat onu dinlerdik.

Şefkatin, merhametin, adaletin, dostluğun, kardeşliğin, diğergamlığın, yardımseverliğin... Yani insan olmanın, adam olmanın ne olduğunu ondan öğrendik. O, anlattıklarını yaşantısıyla da sergileyen biriydi. Hani ilmiyle âmil denilenlerden...

Öğretmenin görevinin sadece öğretmek değil, aynı zamanda eğitmek olduğunun canlı örneğiydi. Güzel ahlâk ve geleneklerinden uzak yetişen kuşakların ancak bilgi hamalı olup, her türlü teröre kapı açtıklarını söylerdi. Tek taraflı bilimin, yani maneviyattan kopuk salt öğrenmenin, insanlığa zarar verecek nesiller yetiştireceğini anlatır, böylesi noksanlığı Mehmed Akif gibi, “Tek dişi kalmış canavar” olarak vasıflandırır.

Aradan aylar geçti. Okuluma, arkadaşlarıma, hocalarıma iyice alışmıştım. Ne yazık ki huzursuzdum. Zira elimdeki avucumdaki paralar suyunu çekmişti. Doğrudürüst bir iş de bulamamıştım. Ne yapacağım diye kara kara düşünüyordum

Babamla mektuplaşıyordum gerçi ama bu konuda hiçbir şey yazmıyordum. Vaziyet ortadaydı. Onları tedirgin etmek istemiyordum. Birkaç yere burs için başvurmuştum fakat henüz bir yanıt gelmemişti.

İşte tam o üzüntülü günlerimdeydi. Bir arkadaşım öğle paydosunda yanıma gelerek, hocamızın beni çağırdığını söyledi. Koşar adımlarla odasına gittim. Nedendir bilmem, kalbim gümbür gümbür çarpıyordu.

Selâm verip içeri girdim. Bana yer gösterdi, oturmamı istedi. Ben merakla bekliyordum neler söyleyeceğini. Acaba bir hata mı yaptım, bir yanlışımı mı gördü, diğer öğretmenlerden şikâyet mi geldi, notum mu düşük çıktı gibi binbir soru zihnimde dolaşmaya başlamıştı. Bana adımla hitap ederek şunları söyledi:

- Bak sana bir müjdem var. Fakat aramızda kalacak. Bir

tanıdığım bana danıştı, başarılı bir öğrenciye burs verecekmiş fakülte bitinceye kadar. Benim aklıma da sen geldin. Ne dersin?

O kadar şaşırılmışım ki, ne diyeceğimi bilemiyordum. Dudaklarım titreyerek cevap verdim:

- Siz bilirsiniz hocam, siz nasıl uygun görürseniz...

- Al bu zarfı. İçinde ilk üç aylık bursun var. Bankada hesap açıtır. Bundan sonra her ay düzenli olarak yatırılacak.

- Sağolun hocam, teşekkür ederim. Şeyy... Peki o kişi ne karşılığı bunu veriyor, yani okul bitince iş flân?...

- Yok yok! Hiçbir hizmet beklemiyor. Sadece dua istiyor. Allah razı olsun demeni bekliyor.

Üzerimden kocaman bir dağ kalkmıştı sanki. Zarfın içindeki parayla, aldığım ufak tefek borçlarımı ödedim, kitap defter ihtiyacımı karşıladım. Bu burs bana Hızır gibi yetmişti.

Vakit su misali akıp gidiyordu. Dört yılı geride bırakmıştık. Sınıflarımı başarıyla tamamlayıp son sınıfa gelmiştim. Hocamla olan diyalogumuz yine sürüyor, gurbette yaşamının burukluğunu onunla telafi ediyordum. O bize moral kaynağı, teselli menbaı idi. Samimi bir dost, candan bir ağabeyce kanatlarımı öğrencilerinin üzerine germişti. Onları öz çocuklarıymışçasına seviyor, koruyor, gerektiğinde ikaz ediyordu.

Maddi imkânları kısıtlı olduğu halde, kirayla oturduğu evine ara sıra davet ediyor, ekmeğini - aşını bizimle üleşiyordu. Kentin o acımasız, soğuk bulvarları onun sınımsız davranışlarıyla ısınıyor, canayakın gülüşüyle içimiz aydınlanıyordu.

Doçentlik doktorasını yapmak için yurtdışına çıkacaktı. Yalnız tarihi henüz belli değildi. O günlerde sık sık bizimle helalleşiyor, ben gidince... cümlesini sürekli kullanıyordu. Biz de herhalde Avrupa'ya gitmesi yakın diyor, için için üzü-

lüyorduk. Meğerse bu gidiş, o gidiş değilmiş.

Çok rüzgârlı - fırtınalı bir ikindi üzeri, kötü haberi aldık. Hocamız kaza geçirmişti. Belediye otobüsünden inip karışdaki camiye yürürken, sol taraftan süratle gelen bir araba hocamıza çarpmıştı.

Birkaç arkadaş hastanenin adresini alıp koştuk. Bizi içeri almadılar. Sadece hanımını almışlardı. Hocamıza beyin kanaması teşhisi konduğunu, durumunun kritik olduğunu öğrenebilmiştik.

Perişan bir halde yurda döndük. Hepimiz yıkılmıştık. Ağzımızı bıçak açmıyordu. Kolumuz kanadımız kırılmıştı. Duadan başka yapılacak hiçbir şeyimizin olmadığını da gayet iyi biliyorduk.

O gün ve onu takip eden altı gün nasıl geçti, nasıl ders yaptık bilmiyorum! Hergün hastaneye gidiyor, hocamızın son durumunu öğrenip geriye dönüyorduk. Ne yazık ki iyileşme emâreleri gözüküyordu.

Nihayet dikenüstünde beklediğimiz o acı sonuç, bir akşamüstü bize ulaştı. Sevgili hocamız âhirete göç etmişti. O anda yurdun çalışma salonunda mezuniyet tezimin bazı rötuşlarını hazırlıyordum.

Dünya başıma yıkılmıştı sanki. Elimdeki kalem, parmaklarımın arasından kayıp yere düştü. Gözlerim karardı nutkum tutuldu. Nefes alamıyordum, boğulacak gibiydim. Sadece dilimden şu sözler dökülmüştü: “ İna lillâhi ve inna ileyhi râciun: Allah’tan geldik ve O’na döneceğiz. ”

Arkadaşlarla alelacele hastaneye gittik. Hayli rica ve yalvarmadan sonra, birkaç dakika kalmak kaydıyla izin alabildik. Merdivenleri üçer beşer atlayarak hocamızın yattığı odaya çıktık.

Kapı açıldı. Bacaklarım titriyor, başım dönüyordu. Bira-ra düşecek gibi oldum, ellerimle duvara yapıştım. Hocamızın eşi baş ucunda ayakta duruyor ve sessizce ağlıyordu. Selam

verdik, başınız sağolsun dedik. O da bize başımız sağolsun diye karşılık verdi.

- Görebilir miyiz ... Hocamızı... Son bir kez...

O bize yâdelerde annelik yapmış olan kadın, titreyen ellerle hocamızın üstündeki beyaz örtünün ucunu kaldırdı.

Aman Allah'ım! O ne müthiş bir andı. Hocamızın yüzü, özellikle alnı pırl pırl parlıyordu, Dudakları tebessümle kıvrılmıştı. Mutmain olmuş, rahata kavuşmuş bir duruşu vardı. Sanki ölmemiş de uyuyormuş gibi capcanlıydı.

Onu bu halde görmek bana çok dokundu. Dudaklarımı ısırmayı, hislerimi frenlemeyi daha fazla beceremeyerek, birden kendimi koyverdim. Hüngür hüngür, hıçkırarak ağlıyordum. Hocam! Canım hocam! Bizi bırakma, bizi yetim koma... Bizi terk etme... Biz sensiz ne yaparız!...

Artık defter dürülmüştü. Ne yapsak takdir-i İlâhî'nin önüne geçemezdik. Kadere isyan edip de “ niye genç yaşta öldü, erken gitti, keşke şöyle şöyle olsaydı...” gibi lafları da etmiyorduk hamdolsun.

Ertesi gün, yağmurun sicim gibi yağdığı bir kuşluk vakti hocamızı toprağa verdik. Onunla paylaşacağımız dünya hayatı böylece noktalanmıştı.

Ayrılık ateşi yüreğimizi kavuruyordu. Tek tesellimiz, biricik ümidimiz öteki âlemde hocamızla birlikte olacağımız olan inancımızdı. Elbette birbirlerini sevenler orada buluşacaktı. Bu inanç bize direnç veriyordu.

Ölümötesine inanmayanlar, acaba yakınlarının ölmesiyle nasıl bir ruhi çöküntüye uğruyorlar, nasıl bir bunalımla yüzyüze geliyorlar? Çok yazık ediyorlar kendilerine!

Hocamızın rahmetli oluşundan bu yana otuz gün geride kalmıştı. Onun yokluğuna alışmak kolay değildi. Gözlerimiz hergün kapılarda onu arıyor, koridorlarda hep onu hayal ediyorduk. Sanki birgün çıkıp gelecek, bize yine ders anla-

tacak...

Hafta başı bursumu çekmek için bankaya gittim. Maalesef para yatmamıştı. Gerisin geri dönerken, sınıf arkadaşlarımdan Ahmet'le karşılaştım. O da bankadan geliyormuş ve o da parasını alamamış.

Yolda yürürken bana hocamızın vasiyeti olduğunu, ancak ölüm vâki olursa açıklayabileceğini söyleyerek; kendisine zengin bir iş adamının burs verdiğini, hocamızın da aracı olduğunu anlattı. Ben de hayretle, aynı akıbetle karşıkarşıya bulunduğumu söyledim.

Çok şaşırılmıştık. İki ay boyunca bankadan elimiz hep boş döndük. Maddi sıkıntılarımız da giderek artıyordu. Ama okulumuzun bitmesine az kaldığından fazla önemsemiyorduk. Yalnız neden böyle bir halle muhatap olduğumuzun esrarını da çözemiyorduk.

Okulun final günleriydi. Bir sabah fakültenin giriş kapısına yaklaşırken orada bekleyen tanıdık bir sîmayla karşılaştık. Evet, evet! Hocamızın hanımıydı bu. Benimle ve Ahmet'le görüşmek istediğini söyledi.

Kantine geçip masanın birine oturduk. Çay içerken, o mahzun ve solgun çehreli kadın, kısık sesle bize şöyle diyordu:

- Kusura bakmayın çocuklar! Çok geç kaldım! Hocanızın vefatından sonra

babamgilin yanına gittim. Üç aydır oradaydım. Yeni yeni kendime geliyorum. İçim hiç rahat değil. Size hocanızın bir sırrını açıklayacağım. Zaten vasiyeti var. Ölürsem mutlaka açıkla demişti. Yalancı durumuna düşmekten korkuyordu. Size sağladığı o bursları başka birinden tedârik ettiğini söylemişti değil mi? Halbuki o bursları, kendi maaşından ayırıyordu. Sırf siz rencide olmayın, gururunuz kırılmasın diye, kabul etmezsiniz diye o şekilde söylemişti. Sadece benimle kendisi biliyordu bu gerçeği. Hakkınızı helâl edin. Üç aydır

yatıramadım. Şimdi getirdim... Yanımda... Vereceğim...

Aman Ya Rabbi! Bu sözler bizi şoke etmişti. Şaşkın şaşkın Ahmet'le birbirimize bakıyor, gözlerimizden akan yaşlara mani olamıyorduk. Hocamızın büyük insan olduğuna bir defa daha tanık olmuştuk.

O, kendisi muhtaç olduğu halde bizleri araştırıp sormuş, fakir olduğumuzu öğrenince de burs bağlamıştı. Bu ne muhteşem bir fedakârlık örneğiydi! Ve karşılığında tek bir şey istiyordu: DUA!

Allah senden razı olsun hocam. Allah senin makamını Cennet eylesin. Ben seni hiç unutmadım öğretmenim. Son nefesime kadar da asla unutmayacağım. Gece-gündüz dualarımdasın. N'olur! Sen de bu âciz talebene oralardan dua gönder.

Rahmet sana... Minnet sana... Şükran sana...

MUĞLA

MÜZİK (SİZ) SENİZ

Dilan KEYVAN

Değişip duran vücut kimyası, her gün bir yenisi eklenen sivilceleri ve yeni taşındığı ilçede arkadaşsız olmanın verdiği gerginlikle, hırçın, huysuz, kaygılı, yani sıradan bir ergendim liseye başladığımda.

Üstelik bir çok olumsuz öğrenme sırtlamıştım ortaokuldan; matematik dahiler içindi ve (ahh!) müziğe karşı yetenekli değildim.

Bir karış suratla derslere girip çıkıyordum ben de.

Perşembe günü 3-4 / Müzik Yer: Müzik Salonu yazıyordum ders programımda.

Basamakları oflaya pufloya çıktığımı söylememe gerek yok sanırım.

Arka sıralardan birine oturup beklemeye başladım ders öğretmenini.

Bir taraftan duvarlara bakıyordum göz ucuyla: Beethoven, Mozart, Tchaikovsky, Bach portreleri ile adını bile duymadığım birçok enstrümanın resmi vardı duvarlarda.

Tahtaya porte çizilmiş, Sol ve Fa anahtarları alt alta yerleştirilmişti. Ne yani müzik şarkı söylemekten ibaret değil miydi?

Ben daha ürkmeye fırsat bulamadan, kahverengi eteği ve çiçekli gömleğiyle Nurten Hanım girdi içeri.

‘İncecik sesiyle bizi selamladı’ dediğimi duysa kızardı şüphesiz; ‘mezzo soprano’ sesiyle neşeli bir günaydın astı havaya.

Ne kadar zarifti bilseniz...

İlk derslerde adet olduğu üzere, sırayla ismimizi söylemeye başladık. Daha önce bir koroda yer alan veya bir ens-trüman çalan olup olmadığını sordu Nurten Hanım.

Kaplumbağa olsaydım eğer, kafamı tam bu anda çekerdim işte kabuğuma. Ortaokulda seçmelere katılmış ve yeteneksiz bulunmuştum çünkü. Şarkı söylemeyi ve müzik dinlemeyi çok seven ben, yeteneksiz'dim ve 'elendi' mührü vardı hâlâ üzerimde.

Zaten sınıftan da 2 parmak havalanmıştı sadece. Gü-lümsedi Nurten Hanım. 'çok güzel çocuklar, dedi. 'Demek ki müzikle önce barıştıracamız sizi.'

Bir ünlem ilave ederek yapıştırdım bu cümleyi belleğime. Barışmak?

'Ben şarkı söylemeyi çok seviyorum ama. .' diye tısladım içimden.

Nurten Hanım tam bu sırada, sanki beni duymuşçasına, 'şarkı söylemeyi sever misiniz çocuklar? dedi. Yürürken, çalışırken, keyifli yada hüzünlüken söylediğiniz oluyordur (?)

-Evet!

-Evet çok!

Bu kez içimden tıslamamış olacağım ki, sınıftakiler gül-meye başladı.

Yaklaştı Nurten Hanım, O da gülüyordu.

-Çok mu seviyorsun bakalım?

Çok utanmıştım sadece başımı sallayabildim.

-Söylemek ister misin bize bir şarkı?

Tencere ve kapak birlikteliğinden ya da aynı anda çarpan kapılardan hallice olan sesimle cesaret edemedim söylemeye. Artık kaplumbağaydım ve sadece kafamı değil, kol ve bacaklarımı da sokmuştum kabuğuma.

Nurten Hanım elini yavaşça sırtıma koydu.

-Çocuklar, dedi. Size şarkı söylemek için ses güzelliği gerektiğini kim söyledi?

-?!!

-Bakın. . şarkı söylemek sesi güzel olanların tekelinde değildir. Şarkı söylemek için istemek yeterlidir çocuklar. Varsın kimse dinlemesin. Siz söyleyin ama. Mutlaka söyleyin. -Koro herkesi alacaksınız o zaman hocam, dedi sınıftan biri. Hepimiz güldük tabi. Nurten Hanım hayır, dedi sakince. 'Koro için seçmeler yapacağım. Hem hiçbir zaman bir koroya giremeseniz bile şarkı söylemek çok güzeldir çocuklar. Üstelik bu yıl sizinle çok güzel bir şey paylaşacağız. Önümüzdeki ders sakın gecikmeyin.'

Sınıftan çıkarken hâlâ yanıyordu yüzüm. Aa! Nasıl bir kadın bu? Acaba ne yapacak? En çok da, acaba beni sevmiş midir? soruları geçiyordu aklımdan.

Artık okulda bekleyecek bir 'şey'im olmuştu. İçimi ısıtan bir 'şey'...

Perşembe günü hızla çıktım basamakları. Önce ben ulaştım müzik salonuna. Yakından inceledim bu kez duvarları. Şu şu kadar senfoni bestelemiş, bu bu kadar konçerto. İyi de, konçerto ne ki? Senfoni ne? Ya opera?

Nurten Hanım yine çok şık çok zarıftı sınıfa geldiğinde. Müziğin insan yaşamı üzerine etkisi, bir kültür ögesi oluşu ilgili konuşma yapmaya başladı.

-Eee hocam, hani sürpriz?

-Bekleyin.

Ders bitti. Heyecanla geçen teneffüs, ardından koşarak çıkılan basamaklar...

Nurten Hanım sınıftaydı.

Herkesin yerleşmesini bekledi ve o sakın mezzo soprano sesiyle 'Çocuklar, dedi. Bundan böyle her hafta 20 dk. klasik

müzik dinleyeceğiz.

Kimse gülmedi.

Kimse sevinmedi. Aksine yaaa, ooff sesleri ile kanon yaptık.

Nurten Hanım, klasik müzik dinlemenin öneminden gereğinden falan söz etmedi, hayır. Müzik setine bir cd. yerleştirdi ve sınıf, adının sonradan Ay Işığı Sonatı olduğunu öğrendiğimiz o eşsiz eserle doldu.

Ders bitti.

İnanın dışarı çıkamadık.

Sonraki haftalarda Für Elise, Türk Marşı, Bolero gibi hepsi birer kült olan eserleri dinlemeye başladık. Nurten Hanım bize sorular soruyordu dinlerken: Ne hissediyorsunuz? Sizce burada ne anlatılıyor, gibi sorulardı bunlar.

Bir gün Rodrigo'nun Gitar Konçertolarını dinlerken

-Dilan? Sence burada anlatılan ne? sorusuyla geldim kendime.

Eserden çok etkilenmişim ve ilk kez gerçekten anladığımı seziyordum müziği.

-Hocam. . burada genç bir çift var, dedim. Çok aşıklar birbirlerine. Ama sonra değişiyor duyguları ve kavga etmeye başlıyorlar. Evet hocam, kavga ediyor bu çift.

Gülümsedi Nurten Hanım, 'Çocuklar, bu eserde anlatılan bir iç savaştır. Aşık kavgası değil.

Hepimiz kahkaha attık benim yorumuma.

Öğretim yılı süresince daha birçok güzel eser dinleyip tartıştık. İcra edemiyor olmak kimseyi rahatsız etmiyordu. Hepimiz iyi birer dinleyici olma yönünde ilerliyorduk çünkü.

Yepyeni bir sayfa açılmıştı önümde. Ne müzik sadece şarkı söylemekti ne de ben yeteneksizdim. Kulağım eğitili-

yordu gün geçtikçe, yontuluyordu. Müzikle değilse de kendimle barışmıştım.

Bu motivasyonla, üniversitede yan alan olarak müziği seçtim. Enstrümanım da kemandı. Vivaldi çalmak için değil, hayır. Aylarca uğraştığım parça, Orda Bir Köy Var Uzakta idi. Mezun olunca beni bekleyen gerçek buydu çünkü...

Atanınca, 5 yıl doğuda çalıştım. 4 yıl sınıf öğretmenliği, 1 yıl da ilçedeki ihtiyaç nedeniyle müzik öğretmenliği yaptım.

Üç ayrı okulda derslere giriyordum. Yaklaşık 900 öğrencim vardı. Peki sizce ben her okulda her derse yanımda ne götürüyordum?

Küçük bir müzik seti ve onlarca cd. diyen varsa aranızda, kutlarım.

Büyüdüm şimdi. Vazgeçmenin, korkmanın, didinmemenin en büyük ayıp olduğunu biliyorum artık. 'Ben yapamam' deyip kestirip atmıyorum hiçbir şeyi. Benim de yeteneklerim ve sınırlarım var. Ne güzel ki var ve ben onları aşmaya çalışabiliyorum.

Bunun dışında, liseden beri değişmeyen şeyler de var tabi hayatımda...

Hâlâ hiçbir konserde solist olarak yer almadım mesela. Ama hâlâ her yerde çığlık çığlığa söylüyorum şarkılarımı. Uslanmayacak mıyım ne?

NEVŞEHİR

ÜÇÜNCÜ EYLÜL

Alaettin KÜÇÜKÖNER

Mevsimin kışa, gönüllerin sıcağa açıldığı yıllardı...

Mahcubiyetin, çekingenliğin bizimle beraber büyüdüğü, tebessümlerin körpe zihinlerde derinleştiği ve ebedileştiği zamanlardı. Öyle mahcup doğmamıştık belki, lakin öyle büyümüşük bütün köy çocukları gibi. Ayazın çatlattığı dudaklar, kuru soğğun yaktığı yüzler bizi ayırt eder, kimliğimizi ele verirdi hemencecik. Köy çocukları... Kara lastiklerin içindeki ayaklara giyilen çoraplarımız topuktan yamalı, parmaklarımızın uç kısımları ise hep aynı sonu yaşardı. Yok, aslında hemen uzamasa parmaklarımız uçlarında arıza olmazdı çorabın! Kazaklar giyerdik, kollarımıza bir türlü tam gelmeyen, annelerimizin veya ablalarımızın ördüğü. Tam gelmezdi zira birkaç kış giyilsin diye büyük örülürdü. Okul önlüğüne sahip olamadan okul merdiveninin basamaklarını çıkmaya çalışan çocuklardık. Bize ulaşmak için öğretmenlerimizin yaklaşık 17 km. nin yarısını tırmanması gerekiyordu. Bingöl'e tepeden bakardı köyümüz. Ama ne hikmetse önümüze bakardık karşısında öğretmenlerimizin. Hikmeti belliydi aslında...

Dedik ya köy çocuklarıydık.

Okullu hayatımın birinci Eylülü... Nazarımda Ocağın tahtına rahatlıkla Eylül oturtulabilir her zaman. Birinci ay diye Eylül'den başlanması pek de haksızlık sayılmaz. Hatta ayları Eylül'den başlayarak saydığım dün gibi aklımda. Okullara kaydın ilk ayı Eylül değil midir? İlk ders, ilk sınıf, ilk HARF ve ilk ÖĞRETMEN... Bunların hepsinin dâhil edildi-

ği günler Eylül'ündü.

Köyümüzü çevreleyen meşe ağaçlarının yapraklarının hışırtısına ve batısından gürül gürül akan Büyük Dere'nin suyunun sesine rağmen kekemeydik ilk Eylül'de. Konuşma çağına yeni gelmemiştik aslında. Yedi yaşlarının başlangıcında tekrar kekeleyerek konuşmaya başlıyorduk okul sıralarında. İçimiz kıpır kıpırdı dilimizin aksine. Damarlarımızın her biri Büyük Dereden daha büyük akıyordu. Durgun mevsimi yoktu Büyük Derenin. Ama biz daha fazla çağlıyorduk. Okulun, okullu olduğumuzun ilk günleriydi. Elimizden tutup önce halaya sonra okula başlatmıştı Naci Öğretmen. Kekemeliği hemen atıvermiştik sayesinde öğretmenimizin. Onunla ezberlediğimiz ilk türkü ömrümde en fazla seveceğim türkü olacaktı meğer.

Bingöl dört dağ içinde/ Yanarım yağ içinde / Kim Bingöl'ü sorarsa / Bir tanem var içinde/ Delilo delilo destane/Delilo delilo Hayrane.

Sonra da “Bakın çocuklar siz de Türkçe konuşuyorsunuz işte. ” diyerek o küçücük ruhumuza ve gencecik bedenimize eşlik etmek üzere dilimizin üzerindeki bütün ağırlığı kaldırıp atıvermişti. Gün be gün ağzımda dilime engel kancaların her biri sökülürken duygularımıza vurulmuş hiçbir kelepçe kalmıyordu.

Her Eylül “Bu yıl yeni bir öğretmen geldi. ” denirdi. Öyle olurdu zira. Yılsonunda mutlaka giden öğretmen gelmezdi tekrar. Ama Naci öğretmenin kaderi böyle olmadı. O, bizi seçmişti. Annesinin köyünde birkaç yıl daha öğretmenliğe devam etmek istemişti. Sonraki eylülde yine okulu açmıştı. Bizimle ikinci sınıfa başlamanın mutluluğu hem bizde hem onda ayrı bir heyecan yaşatıyordu. Sökmüştük okumayı, kekemeliği de kolay atlattığımız. Bunlar çok daha kolay oluyordu onunla beraberken. Dedim ya annesinin köyünde öğretmen olmasının bütün nimetlerini bizim hanemize artı olarak

yazmaya kararlıydı.

Naci Ertuğrul Öğretmenim... Öğretmenim Naci Ertuğrul'du.

Nasıl ifade edersem edeyim fark etmiyor benim için. Güzel günlerimin her biri ona dairdi. Ona dair oluştu anılar... Hâlâ bütün yüreğimi kaplayan o şefkatin tazeliği ile yaşıyorum. Hâlâ Büyük Dere'nin suyuna karışan gözyaşlarım var onun ardından. Kıvırcıktı saçları... Kendi dilimizce "Siporcilere benziyor." derdik. Sakalı yok denecek kadar azdı. Askerliğini yapmamıştı henüz. Yirmi bir yaşında ya var ya da yoktu.

Cebinde Arko kremi eksik etmezdi Naci Öğretmenim. Her sabah çatlayan ellerimize ve yüzlerimize sürerdi. Sonra her birimize " Akşama kadar dışarıda kalmışsın eve girmemişsin değil mi. " derdi. Arko kremiyle bütünleşen sıcaklığı yüzümüze hayat olurdu. Tenimizin üstünde dolaşan eliyle beraber kremdi mutlaka, lakin biz hiç kremin ıslaklığını hissetmezdik onun elinin sıcaklığı dururken. Zaman zaman "Bu okul bitince kim benimle Bingöl'e gelip diğer okullara devam etmek ister. " diye sorardı. En önden fırlardım. "Ben Öğretmenim. Ben geleceğim. Halim Abim Bingöl'e taşındı. Onların evine gidip orda okuyacağım. " Sınıfın en az yarısında bu karar vardı. Mehmet, Ömer, Ahmet, Mücahit, Hasan ve Dezam Sait sözünü yerine getirenlerden bazılarıydı. Zordu aslında köyden çocukları şehre götürmek. Köyde okula düzenli getirmenin şartları ortadayken hele hele... Naci öğretmenimin işi ne kadar zormuş şimdi daha iyi anlıyorum. Haydi, çocuklar okula! Demek, kız erkek herkesi okula getirmek... Yürek isterdi... Sonra onların içinde okumaya devam ateşini tutuşturmak... Ancak gerçek bir öğretmen yakabilirdi bu ateşi. Kız çocukları gelmezdi zaten. Gönderilmezdi kızlar. Aynı aileden okul yaşlarında olan erkek çocuklardan ancak biri devam edebiliyordu düzenli olarak okula. Benden bir yaş büyük abim Bahattin'e aynı derecede imkân

tanınmıyordu evde. Beni her gün gören Naci Öğretmenimin bir gözünün bana sevindiğini diğer gözünün Bahattin için ağladığını anlardım bakışlarından. Bana “Alaettin, Bahattin nerde?” demezdi artık. Bu sorunun altından benim kalkamayacağımı benden daha iyi biliyordu zira. Bu sorunu babamla halledeceğine inanmış olmalıydı ki, babamı okulun penceresinin önünden geçerken her gördüğünde dışarı fırlar babamın önünü keserdi. Elini öper sonra da “Hacı amca Bahattin nerde? Allah aşkına gönder, Okula gönder lütfen!” derdi. Başarıyordu Naci Öğretmen. Hacı amcasına el öptükten sonra yaptıramayacağı şey yoktu. Bahattin’e de okuma yazmayı söktürdü nihayet. Bahattin seyrek gelse de O hedefine varmayı bildi. Bahattin’e okumayı sökmek ikinci eylülde nasip olmuştu. En klasik ifadeyle o yanıyordu ve o yanarken etrafını aydınlatıyordu.

Akşam evlerimizden birinde olurdu mutlaka. Her konuyu konuşurdu bizimkilerle. Laf lafı, konu konuyu açardı. Bir gün köyün arkasındaki meşelikte bulunan Şeyh Ahmet Türbesine Gece çıkılır mı, çıkılmaz mı? Tartışması gereksiz bir şekilde büyüyüverdi. Dili döndüğünce ölümler hakkında bilgi verdi. Ama etrafında oturanlar Nuh diyor peygamber demiyordu. Karşısındakileri bir türlü ikna edemiyordu. Oturduğu yerden doğrularak köylünün olmaz, gidilmez, gece giden çarpılır dediği yatıra şimdi çıkacağını söyleyiverdi Naci Öğretmen. Biri buna nasıl inanabileceklerini sordu. Hemen onun elindeki tespihleri aldı. Kendisine dönerek “Bu senin tespihin değil mi? Yarın sabah yatırın başından kendin alırsın.” O güne kadar gece yatırın etrafından geçmeyenler o akşam da onunla birlikte gitmeye cesaret edemediler. Bir diğeri hemen Naci Öğretmene abdest alması gerektiğini hatırlattı. Tamam, dedi. Leğen ve güğüm getirildi. Abdest aldı. Ben misafir havlusunu tuttum. Hâki yeşil parkesini giydi, siyah otuz üçlük oltu tespihleri aldığı gibi çıktı kapıdan. Yaklaşık yarım saat sonra geldi. Kimi şaşkındı, kimi sabah tespihi

orda görüp görmeme ihtimaline dair yorumlar yapıyordu. En sakini sabah ola hayrola diyen babamdı. Vakit geç olunca benim yanağımdan bir makas alıp “İyi geceler yarın okulda görüşürüz. ” dedi. Sonraki gün öğretmenim köylü için bir inanılmazı başarmıştı güya. Oysa o cehaletin yüzüne bir fırça darbesi daha atmıştı sadece. Köylü artık akşamları mezarlığın etrafından geçebiliyor gelmeyen ineğini gidip meşeliğin içinden çıkarabiliyordu.

Üçüncü yılımızdı, rekor kıracaktık. Birlikte geçecek Eylülün üçüncüsündeydik. Güzel gidiyordu her şey. Saçlarım nasıl kıvrıcık olabilir diye düşünüyordum zaman zaman. Topun peşinden koşarken o zaman daha iyi dalgalanacağına inanıyordum. Öğretmeniminki gibi. Sporcu dediğin saçından bilinirdi.

Lakin yıl, başladığı gibi gitmedi. Ağır araba sesleriyle sınıftan dışarı çıktık hepimiz. Bir cemse asker vardı bahçede. Bizi dışarıda tutup öğretmenimizle içerde görüştüler bir süre. Sonra birlikte ayrıldılar okuldan. Meğerse bizim için mutluluğun zirvesi olan Üçüncü Eylül tarihe karışmış, unutulmaz 12 EYLÜL olmuştu. Olmuşmuş!

ORDU

SEVGİYE SUSAMIŞ YÜREKLER

Ömer DURAK

Güneş en güzel yüzünü yine göstermişti seher vaktinde, bir eylül sabahı. Evet, koca bir yaz tatili bitmiş, artık okulların açılacağı o ilk gün çocukların heyecanlı bakışlarının özlemi içerisinde, içimde sanki yılların verdiği öğretmenlik dürtüleri ile çocuklara ve okula kavuşmanın heyecanı içerisinde okul servisine binmek üzere evden çıktım.

Arkadaşlarla uzun zamandır görüşmemenin verdiği sohbetten sonra servisin o sıkışık halinle konu yine öğrencilerin köy okulundan ayrılarak şehir merkezine gönderilmesi meselesine geldi. Hepimiz bu konudan biraz muzdarip bir şeyler söylerken, biraz sonra okula geldik. İşte her eğitim-öğretim yılının başındaki o güzel manzara tekrar gözümün önünde ve ben- de bu manzaranın içindeyim. Yaylalarda koyun ve kuzuların birbirlerine karıştığı anlar seyrine doyum olmayan anlardı benim için. İşte benim çocuklarım da aynen böyle koşuyorlardı bana. Ben biliyordum ki; onlar için bizler ana ve babalarından sonra, belki de bazıları için ondan da öte hayatta değer verdikleri nadir insanlardandık. Bu duyguları ancak bir öğretmen yaşayabilir. O an yine işi sevgi tohumlarını saçmak olan mukaddes bir mesleğin mensubu olduğum için Allah'a bir kez daha şükrettim.

Çocukların etrafımızda pervane gibi dolaşıp “günaydın öğretmenim” “nasılsınız öğretmenim” sesleri arasında okula girerken gözüme çocuklardan uzak, bir kenarda küçük bir kızın elinden tutmuş olanları izleyen ve hiç bir şey yapmadan öylece duran, derin bakışlarıyla sanki bir şeyleri hatırladığını hissettiren, sıska zayıf bir çocuk gördüm. O an okulun

öğrencisi değil de dışarıdan gelen biridir diye düşündüm, çünkü üzerinde forması yoktu. Yine çocukların insanın yüreğinde şefkat ve merhamet duygularını tekrar hissettirdiği o sesleri arasında okula girdik ve öğretmenler odasına doğru yöneldik.

Öğretmenlerin yaz tatili anılarının anlattıkları bir anda okul müdürü her geçen yıla göre azalan mevcudun verdiği memnuniyetsizlikle sanki bir mücevher bulmuş gibi sevinç içinde okula iki öğrencinin kayıt yaptırdığını söyleyince, bir anda tatil anılarının yerini öğrenci hakkında öğretmenlerin müdür beye sorduğu sorular aldı. Ben de şimdi anlamıştım az önce bir kenarda hüznümlü duruşuyla dikkatimi çeken çocuğun müdür beyin bahsettiği çocuk olduğunu... .

Adı Faruk'muş kız kardeşi ile kayıt için okula henüz bugün gelmişler. . Çünkü o köye de yeni gelmişler. Sadece yazları köye gelen zengin bir köylünün evini korumak ve bağına bahçesine göz kulak olmak için bu köye yerleşmişler. Yani sadece öğretmenlere yabancı değil köye de yabancılar. Hal böyle olunca okula kayıt yaptırmak için okulların açıldığı günü beklemek zorunda kalmışlar.

Faruk'un anlattıklarına göre ailesinin durumu pek iç açıcı değil. Bilirsiniz Farukları, memleketin hemen her tarafında insanın içini burkan kısacık ama zorluklarla dolu hikayelerine hepimiz aşınayız.

Faruk ve kardeşine okulun imkanları zorlayarak sahip olduğu, forma ve önlüğü okul müdürü giydirirken, onların yüzündeki mutluluğu unutmam mümkün değil. Bu mutluluk onlara acıyan komşuların ve akrabaların onlara verdikleri ikinci el kıyafetlerden başka yepyeni bir şeyleri giymiş olmanın verdiği mutluluktur. Okulun sevilen ve başarılı bazı öğrencilerini çağırarak Faruk ve kardeşiyle ilgilenmelerini tembihledikten sonra, Faruk ve Faruklarla ilgili içimizdeki acıyı ve çaresizliği okul müdürüyle göz göze geldiğimizde

birbirimize anlattık adeta hiç konuşmadan.

Evet. Faruk okula kısa zamanda arkadaşlarının da yardımıyla alışmıştı. Derslerde sanki bana gösterdiğiniz ilginin karşılığını vereceğim dercesine aktif olmaya çalışıyordu. Bu durum ben ve diğer öğretmenlerin hoşuna gidiyordu. Faruk'un Türkçe derslerindeki gayreti gözümden kaçmadı. Yazılı ve sözlü ifadelerinde adeta güzel ve farklı bir şeyler söylemek için kendini zorladığını hissediyordum. Biliyordum zaten okulun ilk günü bir kenarda derin bakışlarla etrafı süzen bu çocuğun yüreğinde, bir çok duygunun iç içe geçtiğini. Okulun ilk günleri böyle geçip gidiyordu.

O günlerde yıl sonunda velilere ve köy halkına sergilemek üzere bir şiir dinletisi programı hazırlamayı planlamış, bunun içinde öğrencilere duyuru yapıp bu programda görev almak isteyenlerin, bir şiir seçerek ertesi gün öğlende kütüphanede hazır olmalarını istemiştim. Bu duyuruya Faruk'un kayıtsız kalmayacağını hissediyordum. Planladığım gibi öğrenciler hazırladıkları şiirleri en güzel şekliyle okumanın gayreti içerisinde teker teker şiirlerini okuyor, ben de vurgu ve tonlamalarıyla dikkatimi çeken öğrencilerin isimlerini not alıyordum. Sıra Faruk'a gelmişti. Faruk okuyacağı şiiri kendinden elinden geldiğince güzel okumaya çalıştı. Onu dinlerken, sanki çıkan bu ses bu sıska ve zayıf vücuttan değil de başka yerden geliyor hissine kapıldım adeta . Faruk o yaşında birçok şey yaşamış olmanın verdiği duygusallıkla şiirini okuduğun, a kalemim onun adını yazıyordu listeye. Onu programa dahil etmiştim.

Derken Ramazan Ayı yüreklere Rahmet-i Rahman'ın verdiği huzur ile geldi çattı. Ramazan Ayı Anadolu'nun her köşesinde olduğu gibi Ordu'ya da bambaşka bir hava vermişti. Gözümde insanlar Ramazan Ayı ile birlikte adeta meleklaşıyor, her günün ramazan günleri gibi olması için Allaha dua ediyordum. Kimileri teravih namazlarına akın ediyor, kimileri birbirlerini iftara davet ediyor, kimileri de sohbet

meclislerini takip ediyor, Ramazanın rahmetinden nasibini almaya çalışıyordu. Ben de bir Ramazan akşamı Ordu da her yıl düzenlenen kitap ve kültür fuarına giderek kitapları ve etkinlikleri incelemek istedim. Uzun bir kitap taramasından sonra fuarın etkinlik programına baktım ve o anda içimde büyük bir heyecan hissettim. Programda Ramazanın ikinci haftası pazar günü ilköğretim okulları arası şiir okuma yarışması yapılacağı yazılıydı. Hemen aklıma Faruk ve O'nun derinlerden gelen duygu harmanında yoğrulmuş sesi geldi.

Ertesi gün olduğunda ilk tenefüs arasında Faruk'u yanıma çağırdım ve şiir yarışmasından bahsettim. İlk önce çok şaşırıldı. Yarışma ve buna benzer etkinliklerde yer almak hele de şehir merkezinde bütün okulların katılacağı bir yarışmada yer alma, onun için pek de yakın bir şey değildi. Tedirginliği gözlerinden okunuyordu. Ama biraz sonra yarışmaya katılmış olmanın yeterli olacağını, bunun aynı zamanda bir tecrübe olacağını izah ettiğimde biraz rahatlamışa benziyordu. Faruk'la çalışmalara hemen o gün başladık. Önce güzel bir şiir belirledik. Sonra birkaç defa şiire bakarak okumasını istedim. Şiiri ezberlemesi gerekliliğini de hatırlattıktan sonra o günkü çalışmamızı bitirdik. O hafta içerisinde Faruk şiiri ezberlemiş ve şiirde vurgu ve tonlamaya dikkat etmesi gereken yerleri de tamamen anlamıştı.

Hafta sonu gelmiş bayrak töreni için öğrenciler sıra olmadan önce Faruk biraz ürkek biraz da mahcup bir tavırla yanıma sokuldu ve :

-Öğretmenim yarışma pazar günüydü değil mi” diye sordu.

Bunu daha önce birkaç kere söylediğim halde neden bir kez daha sordu diye düşünürken, biraz sonra mahcup bir halde pazar günü köyden şehir merkezine araba olmadığını ve gelemeyebileceğini söylediğinde, üzülmemesini, hazırlandığı şiiri sene sonunda yapacağımız programda okuyacağını

söyleyerek O'nu teselli etmek istedim. Tabi bu duruma ben de üzülmedim değil, ama yapacak pek bir şey yoktu.

Yarışma günü gelip çıktığında yarışmada okunacak şiirleri dinlemek ve yarışma heyecanını yaşamak üzere kitap fuarına gittiğimde birçok okuldan gelen çocukların öğretmen ve velileriyle heyecanlarını yenmek için fuarın bir köşesinde konuştuklarını veya prova yaptıklarını görünce, Faruk'la bir hafta içerisinde yaptığımız birkaç çalışma geldi gözümün önüne. Biraz sonra yarışma başlayacaktı. Öğrenciler öğretmenleriyle birlikte jürinin bulunduğu masaya gidiyor isimlerini yazdırıyor şiirlerini okuyacakları sırayı belirliyorlardı. Bir kenarda kalabalığı, çocukların ve öğretmenlerinin heyecanlarını izlerken, birden gözüm kapının kenarında telaşla bir şeyler arayan Faruk'a ilişti. Şaşırılmış halde hemen kapıya koştum ve Faruk'a sarıldım. O da beni görünce uzun zamandır hasretle beklenen birini görmüşçesine bana sarıldı. Faruk araba bulurum belki diyerek yola çıktığını, ama hiçbir arabaya rastlamadığını, sabah yediden beri yolda olduğunu söyleyince ağlamamak için kendimi zor tuttum o anda. Neyse ki kendimi hemen toparlayıp hemen jüri masasına doğru ilerleyip Faruk'un ismini yazdırmak istedim. Jüridekiler yarışmanın başlamak üzere olduğunu ve yarışmaya geç kaldığını ifade etmeye çalıştıkları anda, jüridekilere öğrencimin 15 km' lik bir yoldan yürüyerek geldiğini mutlak surette yarışmaya katılması gerektiğini biraz da sert bir şekilde izah etmeye çalıştığımı hatırlıyorum. Jüri üyeleri Faruk'un yürüyerek geldiğini öğrenince ismini listeye hemen yazdılar. Listedeki tek köy okulu bizim okulumuzdu. . Büyük okullar, kolejler listede boy gösteriyorlardı.

Yarışma başlamış öğrenciler en güzel şiirleri, en güzel şekliyle okumaya çalışıyor izleyenleri duygu sağanağında adeta yıkıyorlardı. Bir ara Faruk'un gözlerinde, okunan şiirlerin güzelliğinden veya öğrencilerin şiir okurken sergiledikleri jest ve mimiklerden olsa gerek, bir tedirginlik hissettim.

Onu rahatlatmak için yarışmaya katılmış olmasının benim için önemli olduğunu, fedakarlık yapıp köyden yürüyerek gelmiş olmasının takdire şayan bir davranış olduğunu söylerken biraz rahatladığını hissettim. Fuardaki kitap sergilerinden birinden bir kitap satın alarak ona hediye ettiğimde yine duygu yüklü bakışlarını hissettim. Hem böylelikle dikkatini kitaba yönlendirerek heyecanını yenmesine yardımcı olmaya çalıştım.

Nihayet Faruk'un sırası gelmiş anons edilmişti. Göz göze geldikten sonra sahneye yöneldi, mikrofonu eline aldı ve başladı şiiri okumaya. İnanamıyordum az önceki tedirgin çocuk gitmiş, yerine sanki yıllardır sahnelerde şiir okuyan tecrübeli şair gelmişti. Gözlerini hafif kısmış, hem şiirini okuyor, hem de seyirciyle göz temasını sağlamaya çalışıyordu. Seyircilerin yüzündeki şaşkınlık, üzerindeki elbiselerden yoksul olduğu hissedilen bu çocuğu izlerken yavaş yavaş sempatiye dönüyordu. Faruk şiirinin son bölümünü okurken:

Sen bir türkü olsan dertli
Hem hüznü hem kederli
Olmadın ki hiç neşeli
Türkü sensen ozan benim

Dedi ve bir ozan gibi elini yüreğinin üzerine koydu seyirciye selâm verdi. Mikrofonu bırakır bırakmaz yanıma koştı ve bana sarıldı. Bir alkış tufanıdır koptu. Herkes bir anda "Teyneli, Teyneli" diye tezahürata başladılar. O şiiri bir haftadır çalışıyorduk ama diğer seyirciler gibi ben de çok duygulanmıştım. Biz birbirimize sarılmış vaziyette bir kenarda dururken bir an herkesin bize baktığını gördüm ve "işte bu çocuk 3 saat yolda yürüyerek geldi. Şiirini nasıl da güzel okudu gördünüz mü?" demek geldi içimden. Sonra boş bir yer bulduk ve yavaşça oturduk.

Biraz sonra yarışmanın sonuçlarının açıklanmasına geçildi. Artık heyecandan damağım kurumaya başlamıştı. Az önce Faruk'un heyecanını yatıştırmak için uğraşan ben şimdi yerimde duramıyordum, ama bu durumu da belli etmemeye çalışıyordum. Sunucunun yarışmanın birincisinin Teyneli İlköğretim Okulu öğrencisi Faruk ORUN olduğunu söylediği an yine sarmaş dolaş birbirimize sarıldık. Herkes ayakta bizi alkışlıyor ve tebrik ediyordu

Faruk birçok kitap ödülünün yanında seyirciler arasından Faruk'u dinleyen bir avukatın kendisine verdiği 30 milyon lirayla da kitap satın aldı. Biz tebrikler ve takdir arasında salonu terk ederken Ordu'da sanatsal etkinlikleriyle adından söz ettiren ORSEV'in bir yöneticisi yanımıza gelerek bir ay sonra geniş katılımlı bir şiir dinletisi programı yapılacağını, orada Faruk'un da şiir okumasını istediklerini bildirdi. Faruk'la ben bir an birbirimize baktık ve tebessüm ettik. Sonra da programa katılacağımızı ifade ettik ve oradan ayrıldık. Artık Faruk daha geniş organizasyonlarda şiir okumak için teklif almaya başlamıştı bile. Salondan sevinçle ayrılıp giderken bir an bugün köye araba olmadığı aklımda şimşek gibi çaktı ve bir an neşem kaçtı. . Öyle ya bu kadar şeyden sonra Faruk'u köye tek başına nasıl gönderecektim. Hemen aklıma arabası olan bir arkadaş geldi ve ona olanları anlattım. O da çocuğun yaptığı fedakarlıktan etkilendiğini ve beraber onu köye evine bırakabileceğimizi söyledi. O gün ben ve Faruk, hayatımız boyunca unutamayacağımız bir gününü yaşıyorduk.

Faruk bir ay sonra davet edildiği programda şiirini tıpkı o günkü gibi okudu ve kocaman salonda bulunan herkese kendini ayakta alkışlattı. Program sonunda salonda bulunan, şiir ve sanata olan sevgisiyle tanınan Perşembe Kaymakamı, beni bularak tebrik etti ve laf arasında çocuğun durumunu sordu. Ben de fakir bir aile çocuğu olduğunu, sıkıntıları olduğunu ifade ettim. Geçen ay düzenlenen yarışmaya köyden

yürüyerek geldiğini söyleyince hüzünlendi ve yardım etmek istediklerini ifade etti. Bize bir hafta sonraya randevu verdi. Bir hafta sonra Faruk'la yanına gittiğimiz Kaymakam Bey, Faruk'la yakından ilgilendi. Ona aldığı kıyafetlerle adeta Faruk'un çehresi değişmişti. Kaymakam Bey'in makam odasında oturmuş konuşurken Faruk bir an yerinden fırlayıp Kaymakam Bey'in boynuna sıkıca sarıldı ve ağlamaya başladı. . Odada bulunan ben ve birkaç misafır, gözyaşlarımızı tutamamıştık. Herkes ağlıyordu. Kaymakam Bey de dahil.

Faruk şimdi başarılı bir lise 1. sınıf öğrencisi, okulumuzdan mezun oldu ama arayıp sormayı eksik etmiyor . Çevresinde var olan virane görümlü yerlerin definelerle dolu olabileceğini görmeye çalışmak her öğretmenin görevidir diye düşünüyorum. Zaten öğretmen de kalp gözüyle bakmasını bilebilen insan olması gerekmez mi?

Şairin dediği gibi:

Harabat ehlini hor görme zakir

Defineler yüklü viraneler vardır.

OSMANİYE

“ÇİT”LAMA NOKTASI

Ahmet SARI

Antalya – Aksu dolmuşundan indiğimde heyecanım bir kat daha artmıştı. Bir elimde yeni aldığım mandolin, bir elimde, neredeyse boyum kadar valizim vardı. Güçlkle, Aksu Öğretmen Lisesi idare binasına geldiğimde vakit öğle oluyordu. Kalbim küt küt çarpıyordu. Usulca, kayıt için oluşmuş olan sıranın en arkasına durdum. Çocuğunu kayıt için gelmiş veliler birbirleriyle hararetili hararetili konuşuyorlardı. Nereli oldukları, çocuklarının başarısı, okulun genel durumunun nasıl olduğu gibi konularda çene çalıyorlardı. Benim varlığımdan kimsenin haberi yok gibiydi. Beklerken heyecanım gitmişti ama, içime acı bir yalnızlık çökmüştü. En çok istediğim şey, annemin yanında olmaktı. Gözlerimden yaşlar boşanıverecekti ki, annemin; “Oğlum, artık on üç yaşında delikanlısın, kendi işini kendin yapabilirsin. ” deyişini hatırladım. Yutkundum, gözlerimi ovuşturdum. Ağlamadım.

Kayıt yapıldıkça, adım adım ilerleyerek, kayıt masasının önüne geldiğimde yeniden heyecanlanmaya başlamıştım. Kaydı yapan, konuşmalarından müdür yardımcısı olduğunu anladığım, genç ve güler yüzlü öğretmenin tam önüne gelince;

-Evet sen? dedi.

-Kaydolacağım efendim. dedim.

Beni tepeden tırnağa süzdü. Yalnız oluşum garibine gitmişti.

- Senin velin yok mu? diye sordu.

- Benim babam öldü efendim, ben yalnız geldim. de-

dim.

Bu defa bakışları değişti. Gülümseyerek, şefkat dolu bir sesle:

- Yaa! Allah rahmet eylesin. Nereden geldin evlâdım?

- Mersin'den geliyorum efendim. hayretle;

- Mersin'den mi, evrakların nerde?

- Valizimin içinde efendim. diyerek valizimi açmaya başladım. Yerinden kalktı valizimi açmamda bana yardım ederken, odada diğer çalışanlara;

- Gördünüz mü bu delikanlıyı, tek başına Mersin'den buraya okumaya gelmiş.

Odadakilerin, hayretle bana baktıklarını hissettim.

Valizden annemin bir bohçaya sardığı evrakları çıkardı. Evrakları masanın üzerine aldı. Bana hiç soru sormadan evraklarıma bakarak, büyük bir zarfın üzerine kimlik bilgilerimi yazdı. Diğer evraklarımı bu zarfın içine koydu. Bana ;

- Evladım, şu karşı masadaki kırmızı kalemi aliver. dedi. Baktım, göremedim. Heyecanlandığımı anlayınca gülerek kalktı, önümdeki kalemi alıp yerine geçerken saçlarımı okşadı,

- Heyecanlanma evladım. Seni tebrik ediyorum. dedi. Sonra zarfın üzerine kırmızı kalemle 318 sayısını yazdı.

- Evladım numaran 318, bu numarayı unutma. Sorduklarında bu numarayı söyle. dedi. Dışardan büyük bir öğrenciyi çağırarak;

- Delikanlı bu kardeşini al 1/C sınıfına götür. Valizine de yardım et. Dedikten sonra beni koltuğunun altına alarak;

- Oğlum benim adım Oktay ERTEKİN, öğrenci işleri müdür yardımcısıyım. Her zaman yanıma gel. En ufak bir sıkıntın olursa beni bul. Senin velin benim. Sorana da böyle söyle. dedi. Sonra yine saçlarımı okşayarak bizi gönderdi.

Valizimi alan ağabeyin ardı sıra giderken sevinçten uçuyordum...

***

Dersler başlayalı yaklaşık bir hafta olmuştu. Her derste yeni öğretmenlerle tanışıyorduk. Şimdi dersimiz Sosyal Bilgiler dersi idi. Kapı açıldı, güler yüzüyle kaydımı yapan Oktay Ertekin içeri girdi.

- Arkadaşlar Sosyal Bilgiler dersini beraber işleyeceğiz deyince duyduğum sevinci anlatamam. Öğretmenin ne anlattığını dinlemiyordum. Beni hatırlayıp hatırlamadığını anlamak için devamlı gözlerine bakıyordum. Bir işaret beklediğimi anlamış olacak ki sıramın yanından geçerken, hafifçe yanağımdan sıkarak:0

- Nasıl, alışabildin mi? dedi.

- Evet öğretmenim, derken dünyalar benim olmuştu. Öğretmenim beni tanıdı...

***

Artık okula iyice alışmıştım. Yeni yeni arkadaşlarım vardı. Hele bir Alanya'lı Selim Öner vardı ki, her derste arkadaşların dikkatini çekecek bir muziplik yapardı. Onun da, annesi ölmüştü. Belki de bu yüzden birbirimize yakın olduğumuzu hissediyordum. Her teneffüste Selim'in, öğretmenlere yakalanmadan, yaptığı yaramazlıkları konuşur eğlenirdik. Bu davranışları ile Selim, arkadaşlar arasında ilgi odağı olmuştu. Ben de bir yaramazlık yapmaya karar verdim. Teneffüste cebimi çekirdekle doldurdum. Aksilik ya; dersimiz Sosyal Bilgilerdi. En sevdiğim öğretmenin dersi yani.

Öğretmenim her zamanki gibi güler yüzle ders anlatıyor, arkadaşlar da, zaman zaman derse katılıyor, güzel bir ders oluyordu. Başta, vazgeçtiğim halde dersin ortasına doğru, içimdeki yaramazlık dürtüsüne karşı koyamadım. Öğretmenim sınıfta dolaşırken, zaten onun sınıfta oturduğunu hiç görmedim, arkasını bana dönünce bir çekirdek alarak "çıt"

diye ısırđım. Çekirdek öyle bir çıtladı ki herkes benden tarafa baktı. Öğretmenim de benden tarafa baktı ama sesin kimden geldiğini anlayamadı. Soran gözlerle bana baktı. Ben de sağa sola bakarak güya nerden geldiğini anlamaya çalışıyordum gibi yaptım. Ama yüzümün kızardığını hissettim. Artık öğretmen her arkasını döndüğünde ben bir çekirdek çıtlattığımda bütün sınıf benden tarafa bakıyordu. Birkaç defa öğretmenim de baktı. Ancak, dersi anlatmaya devam etti. Beni yakalayamamıştı ve ben bütün sınıfın dikkatini çekmiştim.

Zil çaldı. Öğretmenin çıkmasıyla beraber kapıya koştuğum. Ben tam kapıdan

çıkıyordum ki, bir el kolumdan tutarak çekti. Baktım, öğretmenim Oktay Ertekin' di.

- Mektubun geliyor mu Ahmet? dedi.

- Hayır, öğretmenim annem mektup yazamaz dedim.

Beni koltuğunun altına aldı. Arkadaşlarımdan yanından ayrılıp Öğretmenler Odasına doğru giderken bana doğru eğilerek:

- Bak Ahmet, bu davranışını sana hiç yakıştıramadım. Aferin(!) bütün sınıfın dikkatini çektin. Ama beni çok üzdün. Seni sınıfta arkadaşlarının arasında azarlayıp gururunu incitebilirdim. Ama seni çok sevdiğimden üzülmemen için bunu yapmadım. Ama sen beni sevmiyormuşsun ki beni çok üzdün. Evladım, eğer çalışırsan ve istersen sen büyük adam olabilirsin. Hareketlerine dikkat et. Selim arkadaşını kendine benzeteceğine, sen ona benzemeye çalışıyorsun. dedi.

O anki duyduğum utanıcı anlatamam. Yer yarılsa da içine girsem bu utançtan kurtulamazdım. Kekeleyerek, zor duyulan bir sesle:

- Seni seviyorum öğretmenim. diyebildim. Gözlerim dolmuştu. Başımı okşayarak;

- Yok yok ağlama, haydi sınıfına git. Arkadaşlarına örnek ol. Bir ben değil, bütün öğretmenlere karşı saygılı ol, ben seni hâlâ çok seviyorum. dedi.

O gün akşama kadar hiç yüzüm gülmedi. Akşam yatağıma yatıp battaniyeyi üzerime örtünce hıçkırıklarla ağladım. Böyle bir öğretmene bu çirkinliği nasıl yapardım? Herhalde, o gün, ağlarken uyudum.

Artık dersler dışında öğretmenimle karşılaşmamaya çalışıyordum. Eskiden her gördüğüm yerde selam vermek için yanına giderken, hiç görünmeyişim dikkatini çekmiş ki beni odasına çağırdı. Affetmesini isteyince; affedecek bir olay olmadığını, benim yaşımdaki öğrencilerin, çeşitli sebeplerle olumsuz davranışlar yapabileceğini önemli olanın yanlış anlaşılması ile bir daha yapılmaması gerektiğini söyledi. Duygu dolu, şefkatli bir sesle;

—Ahmetçiğim senin bu kadar üzülmen beni de üzüyor, beni daha fazla üzme istemezsen bu olayı unut. Ben seni seviyorum ve senin de beni sevdiğine inanıyorum. Ben unuttum. dedi.

Yanımdan ayrılırken kendimi, kafesinden salıverilen bir kuş kadar hür ve mutlu hissettim.

Kahramanmaraşlı Canım Öğretmenim Oktay Ertekin ve bu çekirdek çıtlatma olayı, benim öğrencilik hayatımın, bir anlamda, dönüm noktası oldu. Öğretmenlik hayatımın da en önemli yaklaşım tarzını teşkil etti. Mimiklerine varıncaya kadar örnek aldığım ve taklit etmeye çalıştığım bu değerli öğretmenimin, öğrencilerine karşı bu örnek davranışının, genç öğretmenlere örnek olmasını diliyor, bütün öğretmenlerimin ellerinden, saygıyla öpüyorum.

RİZE**YAZ BİTTİ**

Esen GENÇ

Genç öğretmen günlerdir bağlanıp kaldığı yataktan kalktı, pencereye yürüdü. Çakılı kaldı bakışları bir noktaya.

“Abi” dedi. ”Bak araba görünüyor, ne anlamı var burada kalmanın. Öğrencilerim günlerdir öğretmensiz. Hepsi burnumda tütüyor. Hem bir şeyim yok benim. Sen topla eşyaları, çalıştır arabayı. Ben de lavaboya diye çıkar gelirim.”Gidelim abi” dedi. ”Bu hastane odasında boşuna tutuyorlar bizi, gidelim...”

Gündü, güneşti, umuttu. Genç öğretmen umuttu.

Abi sustu. Gitmeyi arzuladı tabii. Burada kaldıkları her gün kemiriyordu günü, güneşi, genç öğretmeni. Ah...!Ne çare ki hastane odası da umuttu. Ne derlerdi sonra?Gitmenin vebalini kaldırabilecek miydi?Getirmen gidişi oldu genç adamın demezler miydi?

“Kalsaydı elbet bir çare bulunurdu, doktorlardan iyi mi bileceksin sen” demezler miydi? Kalmakla gitmek arasında sıkışıp kaldı abi. Hangisi dönüşüydü genç öğretmenin?

Gitmek... dönüş olabilir miydi?

Birden düşüncelerini topladı abi. Genç adama yöneltti bakışlarını:

“Amma yaptın” dedi. ”Bir hastaneden kaçmadığımız kalmıştı. Öğrencilerin kendilerini idare etmesini bilir. Kimin öğrencisi onlar... Şu serumun bitsin hele, ben senden önce çıkarım. Korkma!”

Gündü. Hastane bahçesinde oğlunu, evinin direğini, bir kez olsun görebilmek umuduyla geceyi yalın kat bir battaniye üzerinde geçiren babaydı. Sessizce yanağına dökülen gözyaşlarını tülbentinin ucuyla kurulayan dağ gibi sessiz, dağ gibi ağır kadın anaydı. Öğretmen arkadaşlarının kendi aralarında ancak toplayabildiği tedavi masrafını uygun bir anını yakalayıp babanın cebine koyabilmek için terler döken babacan adam müdürdü. Öğrencilerin kargacık burgacık yazılarıyla sevgi sözcükleri yazıp, kuşlar böcekler çizdikleri mektuplarla doluydu cebi. Adrese hiç teslim edilemeyecek mektuplarla belki de...Gündü. Görüş yoktu. Genç öğretmenin haberi yoktu. Hastane bahçesinde bekleyen “yuva “dan haberi yoktu. Zaten bir şeyi yoktu. Onkoloji servisinde yatıyordu, diğer servislere oda yoktu. Hepsi buydu. Fakat neden her gün değiştiriliyordu kanı?Abisi neden kayboluyordu odadan saatlerce?Kan aramaya gittiğinden haberi yoktu. Her gün kan bulabilmek amacıyla kapısına dayandığı öğrenci yurtlarından haberi yoktu. Kan yoktu. Ve her gün her şey biraz daha zordu.

“Hastane odasında gün ne kadar da erken oluyor “dedi genç öğretmen kendi kendine. Abisinin gittiğini fark etmemişti bile. Penceresinden içeri davetsiz bir misafir gibi girmeye başlamıştı güneş. Ayak seslerinden tanıdı hastabakıcıyı. Her biri başka bir acıya, başka bir öyküye açılan onlarca odanın bulunduğu koridorda sabahın ilk servisine başlamıştı işte. Kolundaki gösterişsiz siyah kordonlu saate iliştirdi bakışlarını sonra. Hayır, saati öğrenmek için değil. Öyle amaçsız, öyle umarsız...Bir Dali tablosu gibi akışkandı saati. Varlıkla yokluk, dünle bugün, bugünle yarın arasında ne kadar gidip geldiğini kestiremedi kendine geldiğinde. Ne kadar zamandır böyle saatine bakar halde olduğunu kendi de bilemedi.

Tam sekiz otuzda çaktı pimini saatin. Her gün sekiz otuzda... Topu topu üç beş yıllık öğretmenlik hayatında se-

kiz otuzla başlamıştı her günü. Öğretmenliğinin ilk gününü, ömrünün en büyük heyecanını sekiz otuzda yaşamıştı. Allah'ım ne kadar da güzeldi... Öğrencilere baktıkça içinden engel olamadığı bir gülümseme isteği belirliyordu. Yüz kasları gerilmişti iyice. Gülümsemekten kendini alamıyordu.

Boş bir hastane odasında bir öğretmen... Bütün meslek hayatını kalabalıklarla geçirmiş bir öğretmen, yalnız kaldığında o kalabalıklardan başka neyi hatırlayabilir ki? Yalnız bir öğretmen, karaya düşmüş bir balık ya da sahile sürüklenmiş bir denizyıldızı değil midir aslında...

Sonra birden gözleri parladı genç öğretmenin. Başucundaki komidine uzandı ve bir defter çıkardı. İlk yılında, okulların açıldığı ilk hafta yaptığı konuşma metnini açtı heyecanla. Ses tonunu ayarladı. Belli ki yüksek sesle okumaya hazırlanıyordu yazıyı boş hastane odasında. Belli ki bir öğretmen isterse okul kurabilirdi her yerde. Belli ki öğretmenin anılarına sarılmaktan başka çaresi kalmıştı. Geçmişin iplerine... Herkes oradaydı işte. Kaymakam Bey, gözlerinin tam içine bakıyordu. Okul müdürü, öğretmenler, öğrenciler, veliler... Herkes oradaydı ve hastane odası tıka basa dolmuştu. Ya da o dolmasını istemişti...

Yaz bitti...

Kuşlar uçtu göğümüzden...

Derele, bahçeler ve bağlar çok uzaklarda kaldı...

Yaz bitti...

Yıldızlar bir bir döküldü göğümüzden...

Ninelerimizin dizi dibinden kalkıp televizyon dizilerinin başında geçirdiğimiz uzun yaz akşamları çok uzaklarda kaldı...

Yaz bitti...

Güneş el sallayıp geçti penceremizden

Serin yaylalar, yemyeşil çaylar, haytalıklar, hovardalıklar

çok gerilerde kaldı.

Yaz bitti...

Kırmızı rügan ayakkabılar çıktı paketlerinden...

Reçine kokan kitaplar, o tertemiz defterler, rengarenk kalem-
lemler, hoş kokulu silgiler, heyecanlar, sevinçler, başlangıçlar
hayatımıza döndü.

Yaz bitti...

Mini minnacık yavrular koştular annelerinden...

Sıcacık evlerinde bırakıp oyuncaklarını,

Üstlerine henüz tam oturmamış okul giysileriyle

Annelerinin elini bırakıp gitme telaşesiyle

En az kendileri kadar ağır okul çantalarıyla

O minnacık yavrular ikinci evlerine, okullarına geldi.

Yaz bitti...

Güz geldi...

Eylül geldi...

Ve açıldı okullar...

İlime, bilime, geleceğe, yükselmeye, ilerlemeye giden
yollar açıldı

Paylaşımlara, arkadaşlıklara, dostluklara giden yollar
açıldı

Eylül geldi ve açıldı okullar...

İkinci evimiz, o sıcacık yuvamız, sınıflarımız, bahçemiz,
her köşemiz açıldı...

Zihnimiz, yüreğimiz. düşüncemiz ve fikrimiz açıldı...

Eylül geldi...

Müdürümüz, öğretmenlerimiz, memurumuz, hizmetli-
miz, öğrencilerimiz geldi

Yeni bir aile kurduk

Yazın hüznüne boğulan okulumuzu yeniden aydınlattık

Yeniden sözler verdik birbirimize...

Geçmişe, bugüne, gelecek neslimize...

yeniden sözler verdik bu yurda, ülkemize

ve yeniden sözler verdik Atatürk'ümüze...

Yaz bitti... Güz geldi... Eylül geldi...

Öğretmenler, öğrenciler, veliler, sevgiler, paylaşımlar,
açık fikirler...

Eylül Geldi, Hoş Geldi...

Son mısraları inilteler halinde okumuştum. Kendini çok yorgun hissediyordu. Sol kolu defteri kaldıramayacak kadar güçsüzleşmişti. Komodin üzerindeki su bardağına uzanmaya çalıştı. Ama nafile...Elleri titriyordu. Hem de bardağı kavrayamayacak kadar. Kulaklarını tıkadı. Kırılan bardağın sesini duymak istemedi. İkinci bardağı doldurmaya da yeltenmedi. Güçsüzlüğünden utandı. Ya da gözleriyle görmek, onaylamak istemedi hastalığını. Sol kolu...Ah sol kolu...Anladı hastalığını, boğazı düğümlendi. Bastırdı susuzluğunu. Gelecek hayallerini, düşlerini, umutla beklediği eylülleri bastırdı. Yanağında dolaşan minicik ellerin büyüyeceğini görememek ne kadar da acıydı. Öğrencilerinin hayallerinde hep aynı yaşta kalmak...aynı surette...ne kadar da acıydı. Sol yanı acıdı genç öğretmenin. Bu kez gerçekten acıdı. Kitaplarda gelişigüzel kullanılan bir ifade değildi bu artık. Yalnızlık bir öğretmene verilen en büyük cezaydı...Kabullenemedi bunu. Yalnız ölmeyi kabullenemedi. Tekrar doldurdu odayı hayalinde. Alkışlar duyuldu bu kez. Hiç bitmeyen alkışlar arasında kürsüden indi öğretmen. Öğrencilerine yaklaştı, başlarını okşadı, son ödevlerini verdi. Bakamayacak olsa da verdi. Oda

bir bir boşaldı. Issız bir ada oldu. Ve artık bu adaya ulaşmak masallardaki adalardan çok daha zordu...

Zordu.

Bir gece ay paramparça oldu. Kimi anasının yüreğine düştü, kimi öğrencilerinin, kimi öğretmenlerin.

Nişanlısının çeyiz sandığına düştü kimi...

Bir gece şarkılar sustu, durdu saatler.

Nabız durdu.

Abi sustu. "Gidelim" demişti. Araba görünüyordu işte. Toplanıp çalıştırsaydı arabayı. "Gidelim abi "demişti. "Ben de çıkar gelirim"

Gitseydi...Ah, gitseydi...

"Götürün" dedi bir doktor.

Anasının yüreğine kor düşürün. "Götürün" dedi. Başkasına verin sevdiğini.

"Götürün" dedi.

Acele çıkmıştı evden. Dağınıkı kitapları... Teypte yarımdaydı şarkısı. Kokusu sinmişti odaya. Açın pencereyi. "Üşüsün ölüm"

"Götürün" dedi.

İşleyeceği konuları vardı daha, anlatacağı öyküler, okuyacağı şiirler. Öğretmen şiirleri öğretecekti daha. Korolar oluşturacak, sergiler açacaktı. Paylaşmayı anlatacağı öğrencilerine. Arkadaşıktan, yardımlaşmadan, sevgiden söz edecek, sevgiyi yaşatacağı sevgili öğrencilerine...

"Götürün"

Fotoğraflara sıkıştırın anılarını. "Şimdi burada olsaydı..." ile başlayan cümleler kurun.

"Götürün" dedi doktor.

"Gitseydik" dedi abi. Lakin gün akşam oldu...

Gün döndü. Yaz oldu. Güz geldi. Eylül geldi. Okulun ilk haftası boyu kürsüye bile yetişmeyen bir öğrencinin yanaklarından süzülen yaşlarla okuduğu bir yazı yankılandı okulun dört yanında:

“Yaz bitti

Kuşlar uçtu göğümüzden...”

SAKARYA**LATİFE ÖĞRETMEN**

Ayşegül SERDAR

Elindeki fotoğrafa bakarken çok uzaklara dalıp gitti. İlkokulun ilk günü babası fotoğrafını çekmişti. Saçı kısacık kesilmiş, siyah önlüklü, kareli pantolonuyla bir kız çocuğu vardı fotoğrafta. Bakışları kızgın ve küskündü. Naylon yakası boğazını kestiği için bir eli yakasında diğer eliyle kardeşinin elinden sıkı sıkı tutuyordu. Kardeşi ağlıyor. Utanmasa o da ağlayacak ama büyüyor güçlü olmalı. Herkes ne hissettiği ile değil ne yapacağı ile ilgileniyordu...

Komşuları onun umutsuz bir vaka olduğunu düşünürlerdi. Bari biraz daha çabuk büyüyüp iyi bir kocaya varsaydı. Gerçi onun ev hanımlığına da güven olmaz. Böyle giderse hiç bir erkek onu istemezdi. Kendi kendilerine fısıldaşıp kâfalarını “Tüh tüh yazık bu kızın sonu ne ola ki...” diyerek sağa sola sallıyorlardı.

Fotoğraftaki çocuğun adı Ayşe idi. Ankara'nın gecekondu mahallelerinden birinde yaşıyordu. Sınıfsal ayrılıkların, oturduğu semte göre değerlendirilmelerin farkında değildi. Umurunda da değildi. Özgürlüğün tadını çıkaran bir çocuktu. Ağaçların dalından, evlerin çatısından inmezdi. Çimenlerin üzerine yatar, gökyüzündeki bulutları saatlerce seyrederdi. Bazen otların arasında bir karıncayla arkadaş olup kırıntılar taşırdı yuvalarına . Pek sevmezdi karıncaları, hep aynı şeyleri yapmalarından sıkılırdı. O daha çok kelebeklerle daldan dala konardı. Hayal kurmak yaptığı en iyi işti. İçinde dünyayı taşıyordu. O dünyayı ondan daha iyi kim bilebilirdi?

Annesinin en büyük hayali kızının okumasıydı. Ayşe'nin hayatında tuhaf bir yönde ailesiydi. Annesi şehirli, eğitim almış ve iyi bir ailenin kızıydı. Böyle bir yerde yaşamanın zorluklarını çekmesine rağmen hayatla barışıklığı, güçlü ve bilgili bir kadın olması onu çevresinde sevilen ve sayılan bir insan yapmıştı. Anne çok güzel resim yapardı. Mahalledekiler ona ressam derlerdi. Babası ise tam bir beyefendi idi. O dönemde Vakkodan giyinen zevklerine düşkün bir adamdı. Babaanne ise hacıydı. Mahallede sözü geçen sayılan bir kadındı. Kendi Allah yolunda hizmete adanmıştı. Mahallenin camisini, suyunu ve yolunu geniş çevresi sayesinde yaptırmıştı.

Ayşe'nin bir de kardeşi vardı. Çok güzel bir çocuktur. Bir o kadar sessiz ve sakindi. Annesinin yanı başından ayrılmazdı. Mahalleli, "Allah'ın işine karışılmaz ama bu çocuklar ters yaratılmış," diye düşünürlerdi.

Kimsenin anlayamadığı ise böyle bir ailenin burada ne işi vardı? Bu soruyu kendine en çok soran da annesiydi.

Ayşe elindeki fotoğrafa bakarken işte bütün bunlar bir çırpıda geçti zihninden...

O gün yüzü çok asıktı. Çünkü çok mutsuzdu. Annesi yoktu. Gitmişti. O mahalleden çıkış yolu aramak için gitmişti. Almanya'ya işçi olarak alınmıştı. Sonra babasını ve onları aldıracaktı. Yüreğinde bir yumru vardı. Hem kendi için hem kardeşi için. Kendinden çok küçük kardeşini düşünüyordu. O anneye çok düşküdü, dayanamazdı. Bu mahalleden çıkmak o kadar önemli miydi? Bunu anlayacak kadar büyük değildi. Annesinin sesini özledi en çok... O güçlü, ona yaşam sevinci veren sesini... Kızgındı annesine... Mahalledekiler onlara iyi davranmaya çalışırdı. Ayşe bundan nefret ediyordu. Babaanne onlara elinden geldiği kadar bakıyordu.

Okula başlayacaktı Ayşe. İçindeki dünyayı büyütecekti okulda. Seviniyordu. Öğretmenini çok sevecekti. Öğretmeni de onu. Hatta annesinin yerine bile koyabilirdi. Sarılır mıydı

öğretmeni ona? Yavrum deyip bağına basar mıydı? . Heyecanlanmıştı... Korkuyordu da. Öğretmen onun hayatına, annesiyle giden çocuk yüreğindeki sevinç pırıltılarını, yeniden serpebilir miydi? Hayallerini paylaşır, sırtını sıvazlar mıydı! Başını okşar mıydı sevecen elleriyle? Öğretmeni onu herkes-ten farklı sevecekti. Bundan emindi. Daha bu yaşta küçük kız kendisinin özel olduğunu düşünüyordu. Her çocuk öyle düşünmez miydi?

Annesinin özlemini giderecek okul günleri başlamıştı. Öğretmeni onu diğerlerinden pek farklı görmedi. Ayşe önce kendinde hata aradı, belki de düşündüğü gibi özel değildi öyle olsa annesi onu bırakıp gitmezdi. Sonra öğretmen sınıfa fazla uğramayınca -hep müdürün odasında olurdu- anladı ki öğretmen hiç bir öğrencisinin farkında değildi.

Ayşe kimsenin farkında olmadan kendi kendine okuma yazmayı öğrenmişti. Bir gün öğretmene hep aynı yazıları okumaktan sıkıldığını, anlamsız olduklarını söyledi. Bunun üzerine öğretmen kendisine doğru yönelince Ayşe, içinden “Tamam, öğretmenim beni fark etti şimdi başımı okşayıp, aferin diyecek, ” diye düşündü. Gözleri ıslık ıslık, öğretmene bakıyordu...

O anda yüzündeki elin ağırlığıyla çıkan sesteki kulakları sağırlandı. Titreyen dudaklarını ısırды, o parlak gözlerinde, saydam bir sıvı asılı kaldı. O günden sonra Ayşe hiç konuşmadı. Öğretmen babaannesine, onun problemlili öğrenci olduğunu söyledi.

Bu mahallede çok çabuk yayıldı. Ayşe bakkalın camını kırıyor, çocukları dövüyor, okulun altını üstünü getiriyordu. Kimse bu olaylar dışında onunla ilgilenmiyordu.

Bir gün ağır elli öğretmeni gitti. Bir daha da geri gelmedi.

Ayşe için yeni bir umut doğmuştu. Yeni bir öğretmen yeni bir umut ışığıydı. Bir sabah, saçları sapsarı, çok süslü,

ince ve uzun parmakları olan, dudakları kıpkırmızı boyalı ve tiz sesli bir öğretmen geldi. Gelir gelmez çocukların annelerini çağırıp onlardan bir şeyler istedi. Onun annesi yoktu, çağırılacak. Öğretmen ona sormadı bile annesinin neden olmadığını. Ayşe öğretmenine gülen gözlerle bakıyordu fark edilmek için. Derslerine de çalışmaya başlamıştı.

Aradan epey zaman geçmesine karşın öğretmen Ayşe'nin adını hâlâ bilmiyordu. Hep çalışkan öğrencilerle ilgileniyordu. Onlara kırmızı kurdela takmıştı. Kırmızı kurdela öğrencilerden nefret ediyordu, Ayşe...

Yerli malı haftası gelmişti, öğretmen herkese duyurdu. Ayşe babaannesine yalvardı ama yaşlı kadın börek- çörek işlerinden pek anlamıyordu... Hatta yerli malı haftasının ne olduğunu bile anlamamıştı. Bir kaç meyve alıp koydu çantasına. Ayşe utanarak girdi sınıfına... Diğer çocukların anneleri börekler, yemekler, sarmalar getirmişti. Öğretmenin masasına koyuyorlardı. Öğretmen öğrencilere bir kısmını dağıttı. İşte Ayşe'nin ömür boyu unutamayacağı, onurunun ilk kez zedelendiği an gelmişti. Öğretmen ona bir şey vermedi. Babaannesinin çantasına koyduğu bir kaç meyveyi çıkardı, yiyemiyordu. Boğazına bir şeyler düğümlendi. Yanındaki arkadaşına verdi onları. O sınıfa ait olmadığını hissetti. İçindeki dünya gittikçe küçülüyor, hayalleri un ufak oluyordu.

O günden sonra Ayşe kekeleyerek konuşmaya başladı. Öğretmen babaanneyi çağırdı. Torunu hakkında ağzına geleni sayıp söyledi. Ayşe babaannesinin arkasına sokuluyor büzülüyordu. Öğretmen konuştuğu, o, küçülüyor, kayboluyordu. İçlerinde Ayşe'nin duyup unutamadığı söz "Torununuz kekeme, konuşamıyor. O problemlı bir çocuk." demesi olmuştu.

Ayşe içinden öğretmenin bir cadı olduğunu düşünüyordu. Süpürgesine binip uçmasını ve bir daha yere inmemesini istiyordu. Problemlı çocuk, ne demektı bu? Küçücük

zihninde bunu çözmek için uğraşıyordu. Galiba annesi uzakta olan çocuk demekti. Sonunda anlamıştı.

Okula gitmemek için hastalanıyor; bir gün dedesi, bir gün anneannesi ölüyordu. Kimse de merak edip sormuyordu... Senin kaç tane deden, anneannen var diye. Kimsenin umurunda değildi. Okulu sevmiyordu çünkü okulda kimse onu sevmiyordu. Sümüklü Turgut ile köyden yeni gelen Sami dışında.

Tiz sesli öğretmen de bir gün gitti. Hem de süpürgesiz. Ayşe, gelecek olan öğretmen hakkında hayal kurmaktan vazgeçmişti. O da aynı şeyi söyleyecekti: Problemlı öğrenci.

Bir sabah okulda yakalamaca oynarken kapıdan çok güzel bir kadın girdi. Üzerinde beyaz bir bulüz, altında çiçekli bir etek vardı. Saçları omzunda hafif ağarmış, iki yandan tokayla tutturulmuştu. Yüzü boyasızdı. Öylesine tanıdık ki... Ayşe'nin en çok dikkatini çeken kadının yüzündeki gülümsemeydi. Annesi gibi gülümsüyordu. Bütün çocuklara selam verdi gülümseyerek. Sonra Ayşe'nin başını okşayıp gözlerinin içine uzun zamandır hiç kimsenin bakmadığı güzellikte baktı. Ayşe'nin kıpır kıpır oldu minicik yüreği. Adını sordu.

“Ayşe, Ayşe... Öğretmenim. ” dedi.

Heyecanlandı. Önemsenmek, ilgilenilmek... Bir çocuk için ne harika bir duyguydu. Sen varsın demekti bu. İçinden yükselen mutluluk dalgası yüzüne vurdu. Ilık bir rüzgar esti. Gözlerini kapadı... Kelebek oldu, çiçeklerle dans eden. Arkadaşlarının bağırtısıyla kendine geldi. Öğretmen ardından baktı. Yürüyüşü bile farklıydı.

O gün hayatının değiştiği gün olduğunu hissetti. Dua etti, ilk defa annesi ve kardeşi dışında birisi için. O öğretmeni olmalıydı.

Sabah, okula ilk başladığı günün heyecanı ile gitti. Sınıfın kapısı açılıp dualarının nasıl bir gecede kabul edildiğine anlam veremezken onun hayatına giren bir melek olduğu

düşündü. Latife Öğretmen... O'nu hiç unutmuyacaktı. Diğer öğretmenlerinin adı yoktu. Onlar zaten hiç olmamışlardı.

İlkokulu bitirene kadar bu düşüncesinde hiç yanılmamıştı. Sınıfın en çalışkan, en güzel okuyan ve en güzel konuşan öğrencisi olmuştu Ayşe. Daha önemlisi dünyadaki çocukların en mutlusuydu. En özeli, en farklısı, en sevileni. Bütün çocuklar öyle değil miydi! Öğretmeninin en değerlisi... Her çocuk bunu hissettiği sürece başarılı olabilirdi.

Mahalleli yaşananlara bir mucize gözüyle bakıyordu. Oysa Ayşe sebebini biliyordu. Bu bir öğretmendi. Öğretmenler zaten bir mucizedir, hayatımızda. Öğretmenler bilir, çocuklar ise hissederler. İşte bu mükemmel bir birlikteliktir.

Ayşe, babasının çektiği ilkokul fotoğrafını, öğretmenler odasındaki kendisine verilen dolabının iç tarafına bantladı ve gülümsedi... Çünkü o fotoğrafa baktıkça, okulun bahçesinde başını okşayan ... . O'na güneş sıcaklığıyla bakan Latife Öğretmen'ini hatırlıyordu...

SAMSUN

YİTİK HİSLERİN ÇOCUĞU ŞEYDA

İsmail OKUTAN

Bu kadar küçük bir yüreğe, bu kadar büyük acılar sığar mı? Sığar mı ufacık bir yüreğe devasa bir çılgılık. Sığar mı bunca hüznün, bunca korku, bunca keder, bunca umutsuzluk küçücük bir yüreğe. Bu kadar minik bir beden, dev gibi acıları yüklenip taşıyabilir mi hiç? Sevgi yürekte durur mu hiç, suyun bardakta durduğu gibi? Kalp kalbe karşı olunca tutkulu bir sevdaya dönüşür mü sevgi? Elinizden ümitler kaybolup gitti mi hiç. Kaybolup gitti mi hiç; azgın bir nehir gibi kendini çöle vuran bir çocuk, yanı başınızdan. Engebeli bir yolda elem dikenlerinin üstüne basa basa yürüdünüz mü hiç. Yürüdüğünüz yolun yokuş mu, düz mü, yoksa iniş mi olduğunu anlayamadığınız anlarınız oldu mu hiç? Hiç kara gözlü bir çocuk, kara sevdalar doldurdu mu içinize?

Sesin son perdesinden yükselen vaveylalar, yürek telleri mi koparta koparta ağıtlar yakıyordu içimde. Gökyüzü yarı kapalıydı, bir uğursuzluk vardı etrafımda. Bunu hissediyordum. Karanlığa doğru baktım; bir yanımda hüznün ışığı çalan yaratıklar, diğer yanımda sevinç çılgınlıkları atan çocuklar görüyordum sanki. Aman Allah'ım çıldırarak gibiydim, kalbim yerinden çıkacak gibiydi. Beynim çatlayacak gibiydi. Bu ne haldi; anlamak mümkün değildi. Ne kadar yalnızlık hissi uyandıysa içimde, o kadar da kalabalık ve karmaşık duygular uyanıyordu içimde. Bazen birdenbire sevince dönüşüp tekrar ağır hüznünlere doğru yolculuk yaptıran sarmaşık duygular ve düşünceler tıka basa dolduruyordu içimi. Keskin bir acı vardı ve zehir gibiydi bu duyguların tadı.

Bulunmalıydı, o mutlaka bulunmalıydı ama onu başkası değil, mutlaka ben bulmalıydım, mutlaka ben. Onu tatlı gülüşleri ve güpegündüz sınıfın ortasında gördüğü beyaz düşleri ile birlikte mutlaka ben bulmalıydım. Ancak o zaman kendimi affedebilirdim. Acaba aklına ve bedenine bir halel gelmiş miydi. Ya gülüşleri! ağlayışlara çevrilmiş miydi. Ya düşleri! düş kırıklıklarına evirilmiş miydi? Acaba o şimdi ne yapıyordu? Nerdeydi? Ya o düşlere ve gülüşlere bir hal olduyorsa! Ya Şeyda'nın başına kötü bir şey geldiyse; o zaman ben nasıl yaşayabilirdim. Kendimi nasıl affedebilirdim, nasıl? O beyaz düşler ve tatlı gülüşler değil miydi, benim uykularımı kaçıran, beni diyar diyar gezdiren? Aslında gülüşlerin ağlayışlara, sevinçlerin hüznülere, umutların düş kırıklıklarına, baharın hazana tekabül ettiğini çok iyi biliyordum.

Günün ışımasıyla birlikte ortalıkta dolaşmakta olan köpeklerin havlamasını merak edip pencerenin camından kafamı uzatıp yarı uykulu ve kızarmış gözlerle etrafa baktım. Ciğerlerimi temiz havayla doldurunca üzerimdeki uyku mahmurluğunu bir kenara attım. Tüm benliğimi işgal edip kalbimi kemiren şüphe kurtları yeni günle birlikte yeni tereddütler ve yeni meraklar uyandırıyordu içimde. Dışarı çıkıp sabahın bu en bakir zamanın nimetlerinden faydalanmak istiyordum. Gün yüzüne çıkmadan son bir defa baktım hafifçe parlayan ay ışığına.

Lojmanların üst tarafında bulunan dağlara tırmanıp oraları kolaçan etmek istiyordum. Bir kez içime bir şüphe düşmüştü ya, yerimde duramıyordum. Doğrusu bu gizemli dağlar, daha köye geldiğim ilk günden beri içime hep bir ürperti veriyordu. Her bakışımda korku ile karışık ne olduğunu tam olarak kestiremediğim sır dolu duygular yaşatıyordu bana. Kim bilir, ardında ne acı gerçekler, ne derin korkular, ne büyük umutlar saklı duruyordu da kimsenin haberi yoktu. Kim bilir, ardında ne güzel hayalleri, ne yitlik hisleri barındırıyordu da kimse anlayamıyordu bunları. Kim bilir ne saklı dün-

yalar vardı bu sarp dağların ardında. Artık çıktığım yokuşun ayırđına varamayacak kadar ağırlaşmıştı zihnim. Şüphelerin arkasına sabrı iyice yerleştirip dağa tırmandığımda, güneş henüz yükselmemişti. İliklerime kadar korkuya bulanmıştım, şüpheye bulanmıştım, düşünceye bulanmıştım. Durduğum yerde geri dönüp köyü seyre daldım. Okulu, lojmanları, hemen gerisinde uzanan mavi ışık çizgisini, artık insanlara güler yüzünü göstermeye hazırlanan güneşin oluşturduğu sarı ufku seyre daldım;

Hayatın gayesi neydi? İnsanın gayesi neydi? Niye gelmişti bu dünyaya? Ait olduğumuzu zannettiğimiz bu dünyaya ne kadar aittik acaba? Buradan nereye gidecektik? Gönlümü kemiren bu şüpheler şahikasında düşünüyordum. Ey yüce Rabbim, ne olur; Şeyda'yı bulmak bana nasip olsun, Ey yüce Rabbim, kullarından hiç kimseyi böyle dertlere duçar bırakma, diye içimden sürekli dua ediyordum. Bir taraftan da o kara günü, o talihsiz günü düşünüyordum. Sürekli kalbimi rahatsız eden, hayattan zevk almamı engelleyen, o kapkara haberin bana ulaştığı günü düşünüyordum. Şeydayı, boynu bükük halde sırasının üzerinde, dalgın dalgın oturduğu o günleri düşünüyordum.

Mayıs ayında, yeni baharla birlikte okulda çocukların yüzünde çiçek gibi gülücüklerin açıldığı günlerden bir gündü. Şeyda, üçüncü dersin teneffüsüne çıkmış, bir daha sınıfa geri dönmemişti. Önce eve gittiğini zannederek önemsememiştim. Evde olmayınca da, çocuktur ne olacak, nereye gitse geri dönüp gelir, diye düşünmüştüm. Ama akşam babasının beni arayıp Şeydanın hala eve gelmediğini söylemesiyle birlikte bütün tenim titreyip diken diken olmuştu. İçimden bir el en hassas yerlerime dokunup en duygusal yanlarımı kanatıyordu. Duygularım tel tel olup tek tek yerinden kopuyordu. İçimden bir şeylerin yukarılara doğru hareket edip aktığını hissediyordum. Bir an hakim olamadım kendime. Evde yalnız olmanın da verdiği rahatlıkla yer minderine kapanıp

ağlamıştım. İşte o gün bu gündür uyku tutmuyordu gözlerimi. Şeydanın sorunlarını, ailevi durumlarını bildiğim halde kendimi hep suçlu olarak görüyordum. İşte bu suçluluk duygusu her gün, her lahza yüreğime dokunup vicdanımı sızlatıyordu. Bir kez nemlenmişti yüreğim. Şafak atarken hep bir acı, ıstırabın atardamarlarımdan sızıp içimi dolduruyordu. Tüm yanlarıma bu katıksız acılarla birlikte sabrı da yükledim, öyle çıktım bu yola. Engebeli bir yolda, elem dikenlerine basa basa yürüyordum. Sırtımda korku hançeri ile birlikte bir elem bireyi olmuşum. Kötü şeyler geliyordu aklıma; Ya kartallar kapıp götürdüyse, ya kurtlar sofrasına yem olduysa, ya organ mafyasının eline düştüyse? Ben ne yaparım, kendimi nasıl affederim o zaman? Sevgili Peygamberimizin (S. A. V): “Lezzeti tahrip edip acılaştıran ölüm” şeklindeki sözünün anlamını tüm benliğimde hissederken, sonuna kadar kasvet doluyordu içim.

Etrafta hiçbir kimse, hiçbir hışırtı, hiçbir ses, hiçbir börtü böcek yoktu. Her zamanki hallerimden birini yaşıyordum. Umudun hakim olduğu ama biraz hüznün, biraz tedirginliğin karıştığı acı ve lapamsı bir lezzeti olan, buruk bir sevinç hali sarmıştı her tarafımı. Bir anda kendi yalnızlığımı düşündüm. En mahşeri kalabalıkların ortasında bile, kendi tekil duygularımı yaşıyordum. Ben bu dünyaya ait miydim? Ben nereye aittim? Benim kalbimi dolduran duygular, neden böyle hep yalnızlık doluydu? Üzüntü doluydu. Ben neyin yasını tutuyordum da hiç bitmiyordu. Bugün tüm benliğimle, tüm gücümle sarıldığım bu küçük dünya, varlık aleminin neresinde yer alıyordu? Daha doğrusu ben yaşamın neresindeydim, neyin kıyısında idim? Benim içimde yer alan gerçek ne? Benim ait olduğum gerçek yer neresi? Bu koca kainatta, küçük bedenimle ne anlam ifade ediyordum? Bir tarafta içime uzanan sonsuz ufuk, diğer tarafta fani ve çaresiz olan ben. Daha düne kadar, kendi halinde mutlu olan ben, bugün nasıl bir hüznün deposu olmuşum?

Şeyda, içinde kan ağlaya ağlaya, kendi kendisiyle savaşa savaşa, okulu terk edip gittiğinde ilk baharın ilk günleriydi. Köyden uzaklaşıp gittiğini ne ben, ne babası, ne de başka bir kimse görmüştü. Adeta kafdağının arkasına uçup gitmişti. Sırta kadem basıp gitmişti. Okulun üst tarafında bulunan dağları kestirmeden geçip oradan ana yola ulaşacak, sonra da bulunduğu bir araçla şehre gidecekti. Birkaç ay önce annesinin ani ölümü üzerine, psikolojisi bozulmuştu. Babası da kendisine hiç ilgi göstermeyince kararını vermişti; bir daha eve dönmeyecekti, kendine göre yeni bir dünya kuracaktı. Fakat hava kararınca yolunu kaybettiği için, hep aynı derelerden tepelerden dolanıp durmuştu. Üzerinden iki gün geçmişti, çok yakınımda olduğu halde kimse ulaşamıyordu ona. Biz onu köy köy, belde belde, dere tepe, fersah fersah uzaklarda ararken o hemen yanı başımızda, bir ses mesafede, kendinden habersiz dolanıp duruyordu. Yürümeye devam etti. Ayaklarındaki prangayı kırdığını düşünüyordu. Yüreğindeki tutsak özgürlüğü serbest bıraktığına seviniyordu. Ne kadar yürüdüğünü, ne zamandan beri yürüdüğünü düşünmedi; bilmiyordu. Adımları onu bilmediği, istemediği bir yöne doğru çekip götürüyordu. Bütün dünyanın yükü, sanki onun omuzlarına yüklenmişti. Sanki bütün acılar, bütün kederler, bütün ağlayışlar, bütün ürpertiler, bütün çaresizlikler, gelip onun içine oturmuştu. Kainatta ne kadar zor bilmece varsa, ne kadar zor soru varsa, hepsi de ona sorulmuştu. Ama onun cevaplayacak ne hali vardı, ne de eşkali. Adeta bir gölge gibi dolaşıyordu yeryüzünde. Yaşamın kıyısında geziniyordu. Dertten derde, halden hale girip çıkıyordu. Gözlerini yukarı doğru çevirip baktı; gökyüzünde yıldızların cümbüşüne karşılık yeryüzünde onun duyguları vardı, bir ağaç gibi büyüyen yalnızlığı vardı.

Kararını vermişti; baharla arkadaş olacaktı, papatyalarla arkadaş olacaktı. Belki onlarla karnını da doyuracaktı. Renklerle, kokularla arkadaş olacaktı. Çiçeklerle, ışıklarla ve de

ırmaklarla arkadaş olacaktı. Ama içi hep karanlık olacaktı, hep sonbahar olacaktı, hep hazan mevsimi olacaktı. Şeyda; dokunaklı, çok dokunaklı, dokunsanız hemen ağlayacak. Bir titreme, bir ürperme kaplayacak bedenini. Kendi yok oluşuna ağlayacak. Şeyda; nazlı mı nazlı, çok nazlı. Hemen ağlayıp gözyaşından nehirler oluşacak kadar nazlı. Şeyda; seyyah ve seyyal. Hemen kaçıp gidecek kadar seyyah. Hemen duygudan duyguya girecek kadar da seyyal. Şeyda; coşkulu, çok coşkulu. İçinde cevherler, inciler dolu, dalgalı duygu seli ile akacak kadar coşkulu.

Tüm zamanların ve mekanların hislerine gebe olduğunu bilmeden, annesinden uzak yaşamışlığın verdiği acılarla, sızılarla birlikte saatin kaç olduğunu bilmeden zamanı kovaladı. Sevgiyi kovaladı. Dostluğu kovaladı. Kendini kovaladı. Huzuru kovaladı. Mutluluğu hasretle aradı. Fakat ayağı hep acı ve keder tuzağına yakalandı. Bu kovalamaca içinde ne kendini yakalayabildi, ne zamanı, ne de huzur ve mutluluğu. Yakalayabildiği tek şey vardı; o da yalnızlıktı. Taş gibi yüreğine oturan hüzüdü. Zaman, adeta onun için hüzüdü doğuruyordu. Adeta yüreğine iliklenen hüzüdüle kalbini doyuruyordu. . Ağaçlar, taşlar, kuşlar, her şey onunla konuşuyordu. Her şey bir garson titizliğiyle, bir gelin hürmetiyle, bir şair inceliğiyle onunla konuşuyordu. Zamansız, mekansız bir girdabın pençesine düşmüştü.

Ayrılık duygusunun yakıcılığı ile baş başa kalmıştı. Ardı arkası gelmeyen tepeleri, kimi zaman karanlıkta, kimi zaman korku içinde ama her zaman acılar içinde, tek başına aşır günleri ve geceleri kovalamıştı. Saat kaçtı, vakit neydi, yemek zamanı geldi mi? Okul zamanı geldi mi? Artık hiçbir şey bilmiyordu. O yalnızca arıyordu. Neyi aradığını da bilmiyordu. Gürül gürül akıp giden nehri kendi içinde akıyormuş gibi hissetti. Suyun kenarına oturdu. Ufacık yüreğine kocaman çığlıklar sığmıyordu. Çelimsiz bedeni bu büyük yalnızlığın ağırlığını taşıyamıyordu. Çaresizdi, çok çaresizdi.

Yüreğindeki ümitler bir bir kaybolup gidiyordu. Saatlerce süren bir ağlama nöbetine yakalanmıştı. Hıçkırıklarını içine gömüyordu. Siyah çığlıklar küçük yüreğinde sesin son frekansında yankılanıyordu. Yürek tellerini koparta koparta hüzün şarkıları söylüyordu. Yeni acılara, yeni kederlere gark ede ede terennüm ediyordu şarkının sözleri. Azgın bir nehir gibi kendini çöle vurmuştu. Yüreği çöle yayılmıştı. Hayalleri toprağa karışmıştı. Irmakla birlikte akan coşkunun duygularının acıklı iniltisini dinliyordu. Belki de toprağın sessiz şarkısını dinliyordu. Bir türlü yenemediği yalnızlık duygusunun mırıldandığı gurbet türküsünü dinliyordu. Sanki sessizlik bilinmeyenlerle dolu musiki bir güç olmuştu. Bütün varlık alemi bu gücün önünde eğilip onu dinliyordu. Artık sesini, soluğunu, hayatını, hayallerini bu gizemli ıstırap vadisine emanet etmişti. Artık acıların, ihanetlerin, vefasızlıkların hiç uğramadığı bir beldede yaşamak istiyordu. İnsanların günahlarıyla kirletemediği, saf ve temiz bir beldede yaşamak istiyordu. Ama derin sessizlikten doğup ruhuna hitap eden bir ses; acıların artık onun yüreğinde yuva kuracağını fısıldıyordu. Kıyısında oturduğu bu nehir, içindeki duyguları alıp götürüyordu. Hırçın hırçın akıp giden suya inat, o herkese küsmüş, usul usul kaderini bekliyordu. Anasından sonra ilk kez saçlarını şefkatle okşayan rüzgar, hafif bir esinti ile kalbini soğutuyordu.

Neresinden başlamıştı acaba bu hızla büyüyen ayrılık yangını? Bir anda alevlenip içini saran yalnızlık yangını. Neresinden başlayıp içini kül etmişti acaba? Acaba zaman hangi vakitte üstüne kapanmıştı da hayatı zindan etmişti ona.

Tüm düşüncelerimden ve beynimdeki ifrit sorulardan kurtulup sıra dağların arka tarafına doğru yürümeye devam ettim. Ulaştığım nehri takip ederek daha ileriye doğru yürüyordum. Üç yada dört saat süreyle içimdeki korkular, umutlar ve sorular eşliğinde Yeşil Vadiye ulaştığımda gözlerime inanamadım. Nehrin kenarında bir çocuk oturuyordu. Bu

Şeyda olmalıdır, diye düşündüm. İşte Allah dualarımı kabul etti, diye sevinerek içimden mırıldandım. Kalbimdeki derin boşluğu onun kokusuyla doldurmak için, onun hasretiyle, sevgisiyle doldurmak için, Şeyda'ya doğru koşmaya başladım. Akıldışı bir hız vardı sanki ayaklarımda. Olağanüstü bir güç dizlerimde toplanmıştı. Yüzünü hemen görmek istiyordum. Bulduğum yerden yel gibi indim aşağıya doğru. Şeyda'nın yanına vardığımda, akşamdan beri uykumu kaçıran, uyumamı engelleyen içimdeki sıkıntıyı, tuhaf suçluluk duygusunu bir anda dışarı fırlatıp rahatlamıştım. Onun hala bir şeyden haberi yoktu. Omuzlarından tutup kendime doğru çevirdiğimde onu tanıdım. Evet, evet, Oydu, O Şeyda'ydı. Şeyda'm, güzel çocuğum, diyerek kucağıma aldım, kokladım, öptüm, hasretle saçlarını okşadım. Elimle yüzünü, kollarını, vücudunu kontrol ettim. Sağlamdı. Çok şükür başına bir şey gelmemişti.

Şeyda kaybolalı iki gün olmuştu. Onun hayatından endişe ediyorduk. Ama ben onu hiç beklemediğim bir anda, hiç beklemediğim bir yerde bulmuştum. İşte o vakit güneş ışığında meydana gelen altın bir duyguyla, billur bir dille, müşfik bir ihtiyar sesiyle seslendim; nerdeydin şeyda, niye kaçırıyorsun, kimden kaçırıyorsun, dedim? Çok değerli bir cevherle yapıldığına inandığım gönlünü almaya çalıştım. Yalnızlığın, her şeyden umudunu kesmenin verdiği korkunç duygu yoğunluğundan, o intihar ettirici, evden uzaklaştırıcı psikolojisinden dolayı konuşacak ne hali vardı, ne de takati. Sadece derin bakışlarla bakıyor ve içten içe ağlıyordu. Bir daha kaybetmemek duygusuyla elinden sıkıca tutup köye doğru yürümeye başladım. Yüzü çok zayıflamıştı. Bedeni iyice güçten düşmüştü. Zor yürüyordu. Buna rağmen artık gözleri hem islanmıştı, hem de ıslıl ıslıldı. Sevinç ve ışık yayıyordu etrafa.

Şeyda neye uğradığını şaşırmıştı. Korkunun, sıkıntının, belirsizliğin, dalga dalga bedenini sarstığı o korkunç günleri geride bırakmış, artık kurtulmuştu işte. Öğretmenine karşı

duyduğu sevgi demek ki boşuna değildi. İşte o karşılıksız sevgi gelip onu, en zor anında bulup kabustan kurtarmıştı. Bu duygularla yeniden benim boynuma sarılıp ağladı, ağladı, ağladı. İçindeki tüm korkuları gözyaşlarıyla birlikte dışarı atıp sükuna ve sukuta erdi. Artık kendini güvende hissediyordu.

Şeyda'nın babası Abdullah, az ağlamamıştı acılarına. Köy köy, sokak sokak aramıştı onu. Eşinin ölümünden sonra çocuğunun da kaybolması ona büyük acılar veriyordu. Bir derten bir derde girip duruyordu. Hiç beklemediği bir zamanda, çocuğunu karşısında bulunca sevinçten çıldırmıştı bir anda. Kalbi çatlayacak gibiydi. Gözleri yerinden fırlayacak gibiydi. Aman Allah'ım bu nasıl bir acıydı? Bu nasıl bir heyecandı? Bu nasıl bir duygu heyelanıydı ki; başka dünyalara savurmuştu onu. Bu bir saniyelik bir düş müydü yoksa? Bu bir kabus muydu yoksa? İşte şimdi çok uzaklarda aradığı Şeyda gözlerinin önündeydi. Koşarak yanına yaklaştı. Özlemle, hasretle sarıldı, kucağına aldı. Öptü, kokladı, kumrular gibi, kuğular gibi okşayıp sevdi. Adeta kendi içine almak istiyordu onu. Kendi kanı, kendi canı olduğunu yeni anlıyordu. Artık o kara günler geride kalmıştı. O kabus dolu günler bitmişti. Şeyda'sına kavuşmuştu.

Bu bir kabus değildi. Öyle ekstrantik şeyler hiç değildi. Bu bir düş değildi. Bir macera hiç değildi. Taze bir yüreğin, ezilmişliğin verdiği acılarla, terkedilmişlik duygularıyla, lime lime olduğu o amansız, o korkunç çığlıkların elinden kurtuluşuydu. Yitik hislerin çocuğu olan Şeydanın hayatı yeniden sobelemesiydi. Mutluluğu yeniden sobelemesiydi. Özgürlüğe yeniden gülümsemesiydi. Babasının onu yeniden "gülüm" diye önemsemesiydi. En önemlisi de huzuru, sıcaklığı ve sevgiyi yeniden özümsemesiydi. Hani sevgili Cahit Zarifoğlu ağabey şiirinde; "anılar defterinde bir gül yaprağı" diyordu ya; bu da anılar defterinde bir hüzün yaprağıydı .

Ruhun en büyük gıda kaynağı; sevgi, huzur ve mutluluk

değil mi? Bir çocuğun en büyük ihtiyacı; mutluluk ve özgürlük değil mi? Hayatın en tatlı yanı sevgiyi gerçekten özümsemek değil mi?

SIIRT

SÜMÜKLÜ BİR KIZIN MENDİLİYİM

Hürü ASLAN

Hazan sabahlarında kalan geçmişimin suladığı topraklardayım. Geçmişî kurcalıyorum ve yeniden yaşıyorum çetin sonbahar yelini iliklerimde. Rüzgar bir taraftan bir tarafa sürüklüyor akasya yapraklarını, yapraklar arasındaki güle uzanıyor ellerim. Gülü alıyorum ve karşımda çocukluk çağımın ilk göz ağrısı Bingöl'ün Kiğı ilçesi. Burada yazılıyor unutamadığım öğretmenimin yazılmamış destanı. Utanmazsa kalemim, yazacağım sonsuzluğa ilmek ilmek...

Yıl 1989'du. Babam polis olduğu için, yurdun dört bir köşesinde birkaç sene konaklıyorduk. Üçüncü konak yerimiz olan Kiğı'ya ulaştığımızda henüz dokuz yaşındaydım. Burada hayat çok zordu; lakin biz yine de sıcak insanlarıyla bu sevimli ilçeyi çok sevmiştik. Hayat zordu; ama en zoru karanlık gecelerde baba sıcaklığına hasret kalmaktı. Bazen elektrikler kesilir, saatlerce gelmezdi. Nasıl da göbek atardık kardeşimle, tatlı bir oyun gibi gelirdi bu bize. Çünkü annemin güzel masalları, karanlık evimizin yıldızı oluverirdi. Onun masalları süslerdi mum ışığındaki evimizi-Ah bir de olmasaydı silah sesleri!- Dua ederdim ışıkların gitmesi için Allah'a. Ne bilirdim büyük bir tehlike içinde olduğumuzu. Masalın sonunda gökten üç elma düşerdi; üçü de babacığımın başına...

Anneciğim, namaz kılar, dua ederdi babamın günlerce eve uğrayamadığı ayaz kışlarda... Gözünden düşen damlalar daha secdeye varmadan gül yaprağına dönüşüverirdi. Aminler hep babam üzerineydi. Gizli gizli dinlerdim annemi. Eve dimdik gelmesini isterdi babamın. Ne yani, babam, eve beli bükük mü gelebilirdi? Ne bilirdim belki hiç gelemeyeceği-

ni... O günden sonra ben de duacıyıldım babamın. Küçük ellerimi göğ'e kaldırıyor, ağlıyordum. Elimden başka bir şey gelmiyordu. Ağlamak, ağlamak ve sonra farkında olmadan susup uykuya dalmak minik bedenimin yapabildiğinin en fazlasıydı. Sonra kapı tıklatılırdı. Evet, bu kömür gözlü, şahin bakışlı babam olurdu. İşte o zaman bütün elma şekerleri benim, bütün bez bebekler benim, bütün mutluluklar ise ailemin olurdu. Babamın paçalarına sarılır, kardeşimle hoş geldin gösterisi yapardık. Soframız kurulurdu. Mönümüz, kuru fasulye, pilav ve soğan. Oh, değmeyin şahin bakışlımın keyfine!

İşte böyle doludizgin akıp giderken günler, küçücük kalbime koca harflerle yazı yazan öğretmenimle tanışmama ramak kalmıştı...

Dördüncü sınıfın ilk demlerindeyiz. Öğretmenlerin biri gelip biri gidiyor o yıllarda. Ne bilirdim yurdumun bu aman vermeyen topraklarına sadece yürekli öğretmenlerin gelebildiğini...

...

O gün derse geç kalmıştım. İçimde büyük bir korku, sınıf kapısını çalıp içeri girdim. Sınıf tahtasının önünde upuzun boylu bir adam, öyle uzun ki başı göğ'e değecek sanıyorum. Gözleri cüssesiyle tezat düşüyor, öyle derin, öyle umut dolu bakıyor ki o dev adam, küçük kalbime bile sığabiliyor. Bu, yeni öğretmenimiz olmalıydı. "Şey, derse geç kaldım, özür dilerim, girebilir miyim?" dedim. Ruhumu kanaviçe gibi işleyen bir sesle: "Sana cennetten Tuğba ağacının dalını gönderseler, reddeder misin?" dedi. Elma yanaklarım iyice kızardı ve sessizce yerime geçtim. Eve gittiğimde sarıldım anneme: "Ben Tuğba ağacıyım!" dedim. Ben Tuğba ağacı! Kendime bu kadar güven duyduğumu hiç hatırlamıyorum. Utanmasam derse her gün geç kalacaktım. Bu sözü bir daha duyabilmek için.

Haftalar geçiyor ve ben öğretmenimi suya kanar gibi, gülü koklar gibi, bülbülü dinler gibi, güvercini okşar gibi seviyorum. Yine öğretmenime kavuşmak için karların boyumu aştığı, zorlu bir Kiğı gününde koşa koşa okula geliyorum. Konumuz vatan sevgisi. O gün anlıyorum vatanın ne demek olduğunu: Kalbimmiş memleketim, o olmadan nefes alamazmışım; huzurmuş memleketim, onsuzluk can sıkıntısıymış; en tatlı şekermiş memleketim, asla vazgeçemediğim; ana - babaymış memleketim, uğruna her şeyi yapabildiğim. O günden sonra, babam için inciler dökmedi gözlerim. Biliyordum artık, babam kutsal bir görevdeydi. Ne mutluluktu ki ben bir vatan aşığının kızıydım. Eve gittim, sarıldım aneme: “ Anne, vatan ne biliyor musun? Babam vatan; vatan babam...”

...

Tohumlar fidana,
Fidanlar ağaca,
Ağaçlar ormana,
Dönmeli yurdumda.

Bu şarkıyla inliyor o gün okul bahçesi. Artık yüreğimize sığdıramadığımız öğretmenimizle, bir taraftan fidanlar diyor, diğer taraftan yek avaz bu şarkıyı söylüyoruz. Bu fidanlar yıllar sonra büyüyecekmiş, bu güzel topraklarda kök salacakmış. Bu kökler toprağı sağlamlaştıracak ve birbirine bağlayacakmış asla ayrılmaması gereken diyarları. Böyle demişti öğretmenimiz. Ne bilirdim, aslında toprağı dikilen her fidanın bizler olduğumuzu...

Artık benim göbek adım “Gülizar”. Sınıfça piyes hazırlıyoruz. Benim de bir rolüm var: Adım Gülizar olacak, oğlum Fatma Kadın’ın çocuğunu dövecek, ben de sahneye çıkıp: “ Benim oğlum yapmaz öyle şey!” diyeceğim. Canım öğretmenimle defalarca prova yapıyoruz: “Benim oğlum yapmaz öyle şey!” diye diye inletiyorum küçük okul sahnesini. Ne bilirdim,

bu minicik cümlelerin hayat türkümün mahlası olacağını...

Sevinin küçükler,
Övünün büyükler,
Bugün 23 Nisan.

O gün, Bingöl'ün Kiğı ilçesi bando sesleriyle inliyor. Başım dik, gururluyum. Üzerimdeki folklor kıyafeti onurumun temel dayanağı. Kiğı'nın dar sokaklarında ilerlerken, kaymakamlık önünde birleşiyor bütün okullar. Tam karşımızda, Yatılı İlköğretim Bölge Okulu yerini alıyor. YİBO öğrencilerine bakıp, arkadaşım Lütfiye'yle hakir görüyoruz onları. Aklımız sıra beğenmiyoruz. Niye mi? Bizim saçımızda dantel tokalar; onların beliklerinde lastik parçaları. Benim ayağымda cilalı, gıcır gıcır ayakkabı; onlarda altı delik kara lastik. Annem, babam gururla ileride beni seyrediyor; onların ise bükük boyunları. Benim ellerim, yüzüm ak ve pak; onlarda alınlara çok erken düşmüş kırışıklıklar, minik ellerde nasırlar. Benim elbisem tam bana göre; onlarınkinin ya paçası kısa, ya sökük ya da ... Öğretmenimiz Lütfiye ile konuşmalarımıza şahit oluyor, anlıyorum bakışlarından. Başını öne eğiyor ve utanıyor nedense. Tören bitiminde yanına çağırıyor bizi. Özür diliyor bizden, çok şaşırıyoruz. Bize, fakir- zengin, güzel - çirkin, sen-ben farkı olmadığını öğretmediği için özür diliyor. O an yerin bin kat dibine girsem, daha iyi olacağını düşünüyorum. Öğretmenimin gözlerindeki hüznü ve ağlamaklı bakış çıkmıyor içimden. O gün anlıyorum, biz birbirimize kardeşiz. O gün anlıyorum, yaratılanı Yaradan'dan dolayı hoş görmem gerektiğini. Benim de bir gün bir dağ yamacında - YİBO bahçesinde- sümüklü bir köy kızının mendili, pansiyondan uykulu gözlerle çıkan saçları tarumar olmuş bir yavrunun tokası, oyun oynarken düşüp, dizini kanatmış bir yaramazın merhemi olacağımı ne bilir-

dim...

Dördüncü sınıfın son demleri, bir bayram dönüşü. İçimde kabına sığmaz, her an taşmasından korktuğum bir sevinç var. Dışarıda ilkbahar coşkusu. Doğa, rengarenk elbiselerini gururla sergiliyor. Göçmen kuşlar, selam duruyor vatanımın semasında. Ağaçlarda tomurcuklar yeşile çalarken rengini, öğretmenimizle olan bir haftalık hasretimiz sona erecek. Cebimde akide şekerleri, yüreğimde hasret gülleri okulun yolunu tutuyorum. Andımız için sıraya geçiyoruz, okul bahçesinde. Fakat hala öğretmenimizi göremiyorum. Oysa hep başımızda olur, bizi güler yüzle karşılardı; fakat bu sefer yoktu... Sonra sınıfa girip beklemeye başladık öğretmenimizi. Hayır gelmiyor, dakikalar geçiyor hala gelmiyordu. Neden sonra, müdür çıkageldi sınıfımıza. Sanki hakkı varmış gibi oturdu öğretmenimizin masasına. Konuşmuyorduk; lakin gözlerimiz onun nerede olduğunu sormaya yetiyordu. “Gelmeyecek öğretmeniniz, tayinini aldırmiş memleketine.” dedi. O an, cıvıldaşan kuşlar ötmez oldu, dolu vurdu elma çiçeklerine, Kiğı deresi çağlamaz oldu, ayçiçekleri döndü güneşten yüzünü... Anlayamamıştı körpecik bedenimiz bu amansız gidişi. Hani bizi bırakmayacaktın öğretmenim! Evlensen de burada kalacaktın. İki çocuğun olacaktı. Biri kız, biri erkek. Zehra’ya ben bakacaktım; Yiğit’e Lütfiye bakacaktı. Nereden bilirdim, bunların sadece hayallerimi süsleyeceğini. Nereden bilirdim, Elazığ-Karakoçan istikametinde, bir kamyonun altında ruhunun melekleştiğini...

...

Yıl 2006. On yedi yıl sonra, hala içimde unutamadığım öğretmenim. Gittiğin günü dün gibi hatırlarım şimdi. Sınıfımızda başımı dik tutmaya çalışırken, sessiz bir kedinin bakışlarıyla kestane gözlerini arıyordum. İçimde çığlıklar atan yaralı serçemi susturmaya çalışıyordum. Canımdan, özümden bir parçayı koparmanın dayanılmaz acısını duymuş, ellerimi semaya kaldırıp senden kalanları hürmetle selamlamıştım.

Belki o gün sesini alıp gittiler; fakat ben onu kaybettiğim gün buldum ve seninle bulduğum gerçeği Baykan Kız Yatılı İlköğretim Bölge Okulu'nda Türkçe öğretmeni olarak yeşertmeye devam ediyorum.

Duy beni sevgili öğretmenim! Paylaştığımız gökyüzü kavuşturuyor bizi. Hilal bakışlı al bayrağımız, esmer tenli Anadolumuz gibi aşkla, fedakarlıkla gülümsüyorum sana ve yarınlara ...

Şükürler olsun ki; seni aldım, sineme sardım.

Şükürler olsun ki; alınlarına çook erken düşmüş kırışıklıkların ve nasırlı ellerin sevda türküsüyüm.

Şükürler olsun ki; ziyasız gözlerin sönmeyecek kandiliyim

Ve

Şükürler olsun ki; sümüklü bir kızın mendiliyim.

Ben, senim...

SİNOP**MELEKLER ADINI SENDEN ALMIŞ OLMALI**

Sümeyye YILMAZ

Güneş bugün daha bir neşeliydi sanki. Daha bir cömertti. Çünkü sıcaklığı insanın içine işliyor, aydınlığı gözleri kamaştırıyordu. Melek'in böyle güzel bir günü evde ders çalışarak geçirmek gibi bir niyeti yoktu. Bugün güneş bile onun yanındaydı. Evde kitaplarla boğuşarak dört duvar arasında geçirdiği ayların acısını bir çırpıda çıkartmayı çok istiyordu. Ama, ama o bütün hücrelerinde hayalet gibi dolaşan heyecanını ne yapacaktı . Onu evde bırakamazdı elbet. Olsun dedi içinden en azından kafasını dağıtabilecek, bu heyecanı az da olsa bastırabilecekti...

Melek eve erken döndü. Malum ertesi gün adını koymak istemediği, çoklarının hayati gün diye adlandırdığı, içinde heyecan kasırgası kopartacak olan, ama sonrasında sırtından dünyayı indirmişler gibi rahatlatıcak bir gündü. Yarın Melek ve daha binlerce genç üniversite sınavına gireceklerdi. Bütün bu karmaşık duygularla birlikte Melek ve ailesi güzel bir akşam yemeğinde buluştular. Melek anne ve babasının gözlerine baktığında kendisine olan güveninin bir kat daha arttığını hissediyordu. Çünkü her zaman en yakın destekçileri onlar olmuştu. Ve biliyordu ki sınavı kazanmasa bile ailesinin gözünde yeri hiç değişmeyecekti. Bu rahatlatıcı düşüncelerle yemeğini bitirdikten sonra odasına çekildi.

Melek'in babası Murat, eline çayını alıp her zamanki koltuğuna kurulduktan sonra Melek'e seslendi:

- Melek, kızım! çay hazır. Çayını alıp yanıma gelir misin? Biraz sohbet edelim.

Melek çayıyla birlikte babasının karşısındaki koltuğa oturdu. Annesi ve kardeşi içeride TV izliyordu. Melek'in babası elindeki çaydan keyifli bir yudum aldıktan sonra elini yavaşça cebine götürdü. Bu sırada Melek görebildiği çerçevenin içindeki her türlü fazlalığı silmiş kendini babasına odaklamıştı. Çünkü babasının ona ne anlatacağını çok merak ediyordu. O anda koskoca dünyada bir kendi bir de babası vardı. Murat cebinden bir kurşun kalem çıkardı. -Hani şu kahverengi basmalı kalemlerden-Murat kaleme öyle bir sevgiyle bakıyor onu elleriyle öyle sıkı tutuyordu ki sanki çok özlediği birine kavuşmuş gibiydi. Melek tam bu maviş bakışlardaki sırrı çözmeye çalışacaktı ki babası konuşmaya başladı:

- Sevgili kızım çok heyecanlı olduğunu ve yarınki sınavın senin için ne kadar önemli oldu-

ğunu hepimiz biliyoruz. Bizler de en az senin kadar heyecanlıyız ve sonuç ne olursa olsun seninle gurur duyuyoruz. Kızım senden bir ricam var. Elimdeki kalemi görüyorsun değil mi? Görünüşte yıllanmış, sıradan bir kalem. Ama baban için anlamı büyük yavrum. Bu kaleme her dokunuşumda onun o mübarek ellerini öper gibiyim. Hani hatırlıyor musun 9 yaşındayken bir akşam bizlere merakla benim ismim neden Melek diye sormuştun. O zaman üstün körü biraz bahsetmiştim sana Melek öğretmenden. Onu çok sevdiğim için koyduğumu söylemiştim. İşte bu kaleme her bakışım bana onu hatırlatır. Sana her seslenişim beni daha bir mutlu kılar. Tatlı kızım bu kalemi bana Melek öğretmenim hediye etmişti.

O zamanlar her sabah uyanır uyanmaz maviş gözleriyle gökyüzüne bakan, okula gidebilmek için babasına bin türlü yalan söylemek zorunda kalan Hacımahmutlu'nun afacan çocuğu Murat'tım ben. Sabahları babama görünmeden okula gidebilmek için her yolu denerdim. Çünkü babama yakalanmak demek; okula gidememek, Melek öğretmeni görememek, yaşamın güzelliklerinin tanıyamamak anlamı-

na geliyordu. Küçüktüm ama koskoca bir yürek taşıyordum. Küçüktüm ama geçim yükü sırtıma yüklenmişti. O zamanlar okul; çocukları tarlada çalışmaktan alıkoyan aileleri ekmeğinden eden bir yer gibi görülüyordu. Allah kimseleri cahil etmesin. Cahillik zor kızım. Üstelik benim babam muhtarın azasıydı. Diğerlerine göre daha bilinçliydi güya ama o bile “Okula gidip de ne olacaksın! tarlada çalışmazsak kışın ne yiyeceğiz?” Derdindeydi. Oysa bu benim umurumda değildi. Ben okumak istiyordum ve sevilmek...Melek öğretmen bizi ailelerimizden daha çok seviyordu. Umut saçıyordu. Bize sadece matematik, tarih değil hayatı öğretiyordu. Hissetmeyi, düşünmeyi öğreniyorduk onunlayken...

Melek öğretmen devamsızlığımızın fazla olmasından sürekli yakınırdı haklı olarak.

Ama bizim pek de seçme hakkımız yoktu. “Hadi tarlaya öküz önünde tarla süreceksin!” cümlesi benim için lanetliydi. Bunu her duyduğumda beynimden aşağı kaynar sular akıyordu sanki, içimden “hayır!” diye bağırarak geliyordu. . “Ben okula gitmeliyim. Yeni şeyler öğrenmeliyim. Ben sadece bir çocuğum. Beni rahat bırakın!” diye haykırmak istiyordum. Ama bir karabasan beni engelliyordu sanki. Tek verebildiğim tepki maviş gözlerimi yere dikip ağlamaklı bir sesle tamam demek oluyordu. Bir gün bir gün karabasani kovdum üzerimden, bütün cesaretimi topladım ve lanetli cümle kurulunca “hayır!!!” diye bağırdım. “Bugün tarlaya gitmeyeceğim. Okula gideceğim. ”Babam karşımda bir şeyler söylüyordu ama onu duymuyordum. Çünkü bu hayır kelimesinin kuvvetli bir sesle benden çıkmış olmasının şaşkınlığını üzerimden atamamıştım. O kısacık zaman diliminde bunu söylediğim için kendimle gurur duymayı da ihmal etmemiştim. Ama şimdi ne yapacaktım. babam karşımda bağırıyordu, küfrediyordu. Baktım işler sarpa sarıyor hemen ağlamaya başladım. Ne fayda, babamın umurunda bile değildi gözyaşlarım. Sadece bir bebekken geceleri ağladığımda ilgi-

lenmişti gözyaşlarımla biran önce sesim kesilsin diye. Baktım olmayacak hemen içeriden çantamı alıp dizgininden kurtulmuş bir at gibi koşmaya başladım. Okul kapısından adımımı attığım an; ülkesine kesin dönüş yapan bir gurbetçinin vatan toprağına attığı ilk adımda hissettiği huzuru hissettim. Artık güvendedim. Melek öğretmen beni kanatlarının altına alacaktı. Değil babam, hükümet gelse vermezdi beni kimselelere! Sınıfa girip ıslık ıslık bakan gözlerini, uzun salık saçlarını gördüğüm anda sabah yaşadıklarımı unuttum. O gün her zamankinden daha dikkatli dinledim öğretmenimi, daha bir inandım kendime, okuluma, öğretmene...

Birkaç gün sonra öğretmenim sebepsiz bir şekilde yanma geldi ve beni sımsıkı kucaklayarak pembe yanaklarıma küçük birer öpücük kondurdu. Ben kıpkırmızı olmuşum . Meğer babam meydana Melek öğretmenle karşılaşmış. Sitem etmiş öğretmene. “Bizim çocuğun aklını başından almışsın. Okul da okul diye tutturuyor. Beni dinlemiyor” diye. Bunu duyan melek öğretmen çok sevinmiş. Ama biliyorum ki sevinci babaya asi olduğum için değil. Ne istediğimi bildiğim için. Hakkımı isteyebildiğim içindi. .

Ah be güzel kızım! Ne günlerdi onlar. Düşünsene koskoca Ankarada büyümüş, köy yüzü görmemiş, gencecik bir öğretmen bizim dağ köyünde...Bir balta tutuşu vardı; arkadaşlarla birbirimize bakıp gülüşür sonra da elinden baltayı alırdık. . Yoksa bir kaza çıkardı Allah korusun. Bazen çaresiz kalıp bizi soba yakmaya çağırdığı da olmuyor değildi. Bütün bunlara rağmen çabuk alıştı Melek öğretmen. Bizlere dağların ardındaki hayatı öğretirken kendi de dağların eteklerindeki hayatı öğreniyordu bizlerden. Belki çok ağladı kapıların ardında. Biraz hasretten, biraz gurbetten, biraz sevgiden. Ama bize hep o gül yüzünü gösterdi. Hiçbir zaman şartlar yüzünden bizi suçlamadı. Aksine şartlar zorlaştıkça bize daha bir sarıldı. Öyle ki o, bizim rüyalarımızı süsleyen güzel bir melek oldu, biz de onun yaşama sevinci...

O kadar azimliydi ki iş eğitimi dersinde erkeklere örgü örmeyi bile öğretmişti kendisi bile bilmezken. Öyle azimliydi ki kendi bile şaşırırdı yaptıklarına. Sınıfımızın tahtasını boyayıp karşısına geçince bunu ben yapmış olamam dedi gülümseyerek. Bir gün “Haydi çocuklar! Bahçeye!” dedi. Aldı eline kazma küreği başladı toprağı eşelemeye. Sanki yıllardır tarlalarda çalışan bir çiftçiymiş gibi kendinden emindi. Oysa ilk kez alıyordu eline belliydi. O gün hep birlikte okulumuzun bahçesine tohumlar ektik. Artık bizim bir bahçemiz vardı. Tohumlar büyüyecek, yeşillenecek ve sonra toplayıp onları pikniğe gidecektik. Gittik de! O piknikte bir çok arkadaşım hayatlarında ilk defa köfte yediler. Hem de Melek öğretmenimizin ellerinden. Hiç unutmuyorum; o sene 23 Nisan’da Melek öğretmen elinde kocaman bir paketle geldi sınıfa. Önce hepimizi öpüp kucakladı. Sonra, sonra bizlerin ömür boyu unutmayacağı bir şey yaptı. Getirdiği koskoca paketin içinde hiç birimizin bu zamana kadar yakından bile görmediği, sadece bir kaçımızın televizyonda görüp hayalini kurarak, ağzının sulandığı bir yaş pasta çıkarttı. “Gün sizin gününüzdür kutlu olsun” diyerek; farkında olmadan bir kez daha o minik yüreklerin hayallerinden birini daha gerçekleştirmiş oldu. Ah be kızım! Bizler pastanın, köftenin, narın, muzun; ataçın, kumbaranın; sevgi ve saygının ne olduğunu her şeyden öte hayatın anlamını ondan öğrendik.

Babası bunları anlatırken Melek daha önce onu hiç böyle görmediğini fark etti. Bir insan bunca yıl sonra ilkökul öğretmenine böyle yürekte bağlı kalabilir miydi? Bir öğretmen böylesine sevdirebilir miydi kendini? Babası öyle güzel anlatıyordu ki içinde bir merak uyandı. Adını aldığı bu eli öpülesi öğretmeni tanımayı ne çok isterdi. Belki asla onu tanıma fırsatı olamayacaktı ama ikinci bir Melek öğretmen olmaması için hiçbir engeli yoktu. Belki babasının da pencereden gökyüzüne bakıp derin bir nefesi içine çekerken düşündüğü şey buydu. Belki de kendi kızının da Melek öğretmen gibi olma-

sını istiyordu. Babası bu konuda Melek'e hiç baskı yapmamıştı. "Ne olmak istediğine sen karar verebilirsin. Biz sadece en iyisinin olması için sana destek olabiliriz"diyordu her zaman. Ama Melek'in beyninde bir ampul yanmıştı bile. Melek tam kendi dünyasına doğru yolculuğa çıkmak üzereydi ki babası tekrar anlatmaya başladı ve Melek dağılan dikkatini tekrar babasının üzerine yoğunlaştırdı.

Babası :

__ Sevgili kızım umarım seni sıkıyordumdur ama onu anlatmak bana büyük bir haz veriyor elimde değil. Herkese de anlatmıyorum ona göre değerini bil! dedi gülümseyerek ve devam etti:

__ Melek öğretmenle o kadar çok şey öğrendik ki öğrendiklerimiz hiçbir zaman kitabın sayfalarına sıkışıp kalmadı. Ondan öğrendiklerimiz hayata dairdi her zaman. Kuru bilgilerle ezbere bir hayat değildi onun anlatmaya çalıştığı. O kalbimizde filizler açmasını, beynimizde fırtınalar kopmasını istiyordu. "Düşünün!" diyordu. "Düşünmezseniz hiçbir yere varamazsınız. "Bütün bu güzelliklerin içinde bir gün ayrılık vakti geldi çattı. Biz ilkokulu bitirmiştik o da tayin istemişti. İki taraflı bir ayrılıktı bu. Bizi ondan onu bizden mahrum edecek bir yol ayrımı. Her memleketine gidişinde bile onu götüren arabaya lanet ederken, arkasından nemli gözlerle bakakalırken, gitmesin diye bombalarla geçeceği köprüleri yıkmayı dahi hayal ederken, şimdi nasıl gönderecektik onu bir daha gelmeyeceğini bile bile. İmamından, muhtarına, dedesinden, bebesine bütün köy ağlaşarak uğurladık melek öğretmeni. İçimizden bir nehir akıp gitti sanki. Yüreğimizden koskoca bir parçayı onunla uğurladık bizi hep gönlünde taşıyın diye...

O gün gözüme uyku girmede. Ertesi gün kalktığımda onu göremeyeceğimi bilmek beni deli ediyordu. Bitmesini hiç istemediğim bir rüyadan uyanıyordum. Belki hayatın bütün

gerçekleriyle yüzleşmeye hazırdım o minik yüreğimle. Peki onsuz geçecek zamanlara nasıl dayanacaktım?

Her bitiş yeni bir başlangıcın habercisi oluyordu. Asıl şartıcı olan neydi biliyor musun? Bir daha hiç göremeyeceğimi sandığım, hatıralarını beynime kazıdığım Melek öğretmen bir gün çıkageldi. Biz ilçe merkezine yatılı bölge okuluna gidiyorduk. Bizi araştırmış, soruşturmuş bulmuş. Öğretmenler odasına topladı hepimizi. O gülen gözler, o salkık saçlar, incecik eller...Melek öğretmen hiç değişmemişti. Zaten hatıralarımda hep aynı haliyle kaldı o günden sonra.

Melek öğretmen iki sene içerisinde üç kez bizi ziyaret etti. Her gelişinde kucak dolusu hediyeler getiriyordu bizlere. Fakat bilmiyordu ki onun gül yüzünü bir kez daha görmek bize verilmiş en büyük armağandı aslında. Orta ikinci sınıfın sonuna doğru gelişi son gelişiymiş meğer. Bir daha onu hiç göremedim. Sadece, mutlulukla uyandığım rüyalarımından hatırladım onu. O günden sonra hep özledim . Onu hiç hatırlamadım. Hatırlamak için unutmak gerekir ben onu hiç unutmadım ki. Biliyorum ki o da bizi unutmadı. Kim bilir bu kutsal görev onu yurdumun hangi güzel köşesine taşıdı. Kim bilir kaç tane daha Murat'ın, Fatma'nın yaşamına sevgi tohumları serpti, umutlarla doldurdu ceplerini.

Çok bekledim ama gelmedi. Beklemekle yetinmedim bir seferinde. Zor bela biriktirdiğim harçlığımla telefon ettim. Ahmet Amcanın paralı telefonundan. Sesini duyduğumda kapıldığım heyecanı ve hissettiğim mutluluğun tarifi yok. Öyle sevindi ki, sevinçten ağlamaya başladı. Belli etmemeye çalışıyordu ama sesinin titrekliğinden anlamıştım. İşte bu da onun sesini son duyuşum oldu. O titreşim ses hâlâ kulaklarımda....

Şu kalemi görüyorsun. O kalemde neleri sakladığımı anlamış oldun. Peki seninle ilgisi ne bütün bunların merak ediyorsun değil mi? Sevgili kızım! Daha önce de söylediğim

gibi Melek öğretmenim vermişti bu kalemi bana. Hepimize vermişti ama benimki farklıydı. Çünkü verirken kimseden istemediği bir şey istedi benden. Benden ömrüm boyunca gireceğim bütün sınavlarda bu kalemi kullanmamı ve ne olursa olsun bu kalemi hep saklamamı istedi. Bu kalemin bizi birbirimize bağlayacağını ve böylece ondan hiç kopmamış olacağımı söyledi. Ve ben de öyle yaptım. Bugüne kadar girdiğim bütün sınavlarda bu kalemi kullandım ve her zaman uğurlu geldi bana. Çünkü her sınavda onu yanımda hissettim. Sanki yanımdaydı ve bana gülümsüyordu. Bunu düşündükçe daha bir dikkatle çözüyordum soruları. Daha bir istekli oluyordum. Canım kızım; baban bugün buralara geldiyse, senin ve kardeşin gibi iki tane pırlantaya sahip ol-duysa bu kalemin yani Melek öğretmenin payının olduğunu gururla söyleyebilirim. Şimdi senden dileğim; yarınki sınavında bu kalemi kullanmandır. Kim bilir belki Melek öğretmen sana da gülümser o güzel yüzüyle...

Evet kızım;nerde ne yaparsan yap içine mutlaka sevgini kat. Sevgi en büyük derstir verilen ve en büyük armağandır hayattan alınan. Bir balıkçının ağlara dokuduğu sevgidir. Bir kadın sevgiyi işler kasnağına. Bir doktor sevgiyle iyileştirir. Bir öğretmen ise; sevgisiyle sevmeyi öğretir, sevilmenin güzelliğini yaşatır doruklarda. O yüzden bütün mesleklerden ayrıdır ya!Çünkü öğretmen Melektir yavrum. Kanatlarıyla seni korur. Koskoca yüreğiyle sevgi dağıtır. Kararmış yürekleri aydınlatır. Kaybolmuş yolları buldurtur. Biliyor musun kızım! O göremediğimiz ama var olduklarını bildiğimiz bütün melekler, adlarını Melek öğretmenden aldılar. Çünkü melekler bile onu kıskandılar...

SİVAS**HOŞ SEDA**

İbrahim BÜYÜKBEKTAŞ

“ İki günün yalnızlığından ve sessizliğinden; gürültüye, bir şeyler bekleyen masum ama yaramazlığa temayüllü o bakışların güzelliğine bir an evvel kavuşma isteğini hafta başı mesaisinin ilk saatlerine duyduğumuz özlemle gidermeye çalışan bir mesleğin üyesi olmak; insanla uğraşmanın, taze beyinleri güzelliklerle ve yaşama sevinciyle doldurmanın önemini bilmek; hiçbir karşılık beklemeden çocuğumuza ayırdığımız zamanın kat be kat fazlasını onlara ayırarak onları kendi varlığımızın, insan oluşumuzun, geleceğimizin teminatı olarak ve yarına bırakabileceğimiz en güzel miras olarak görüp bu mirası olabildiğince güzel duygularla taçlandırmak... Çok mu iddialı buldunuz sözlerimi ya da gerçekten uzak hayale yakın cümleler olarak mı gördünüz? Belki de haklısınız düşüncelerinizde; ama manevi değerleri yüksek kutsal bir meslek için bunların dahi az olduğunu söylememiz gerekmez mi?

...

Kalemini bıraktı ve tekrar okudu yazdıklarını. Yazacakları sadece bunlardan ibaret olmamalıydı, yetersiz kalacağını biliyordu cümlelerinin ;fakat yine de kimsenin zamanını çalmaya hakkı olmadığını da biliyordu. Her şeyde itidalli olmak gerektiği gibi bunda da öyle olmalıydı. Ve her cümlemin titizlikle gözden geçirilmesi gerektiğini düşündü. Yüzlerce çift göz kendisini takip edecek, dudaklarından hayat bulan

kelimelere ve kelimelerin birlikteliğinden oluşan cümlelere dikkat kesilecekti yüzlerce hassas beyin. Yıllardır titizlikle yetiştirmeye çalıştığı, henüz hayatın zahmetleriyle yüz göz olmamış, her şeyi tozpembe gören öğrencilerini yapacağı –ufak da olsa - yanlışlıktan kaynaklanacak olan soğuk rüzgârdan olumsuz etkilenmesine gönlü razı gelmezdi. Otuz yıllık meslek hayatında hiçbir emanetine asık suratla bakmama çalışmış; yaşadığı acıları dışa vurmamak için değme tiyatrolara taş çıkartacak kadar rolünü güzel oynamasını da bilmiş yine de hiçbirine tebessümle bakmaktan, gönüllerini okşayıcı muhabbetten geri durmamış; sevgi dolu sözcüklerin çepeçevre sardığı cümlelerden yoksun bırakmamıştır hiçbirini. Bu konuşmada da hem sarf edeceği cümlelerle hem de bedeniyle güzelliği ve tebessümü taşıyabilmeliydi kendisinde. Mesleğinin ilk gününde duyduğu heyecan kadar heyecan... Fakat ne tedirgin ne de eli ayağına dolaşiyor, başladığı cümleyi çok rahat bitirebileceğini de biliyordu. . Bu öyle bir heyecan değil, sahip olduklarını kaybetmekten ve bir daha bulamamaktan; kalabalığa, gürültüye, hareketliliğe dayalı hayattan sıyrılıp kendisini koskoca bir yalnızlığın içinde bulmaktan kaynaklanan heyecan.

Uzun bir tatil sonrasında okulun ilk günü ve bu güne mahsus ilk günün açılış töreni... Kaç sene yaşamıştı aynı olayı ve yaşadığı her senenin birçoğunda bir arkadaşının ayrılışına tanıklık etmemiş miydi? Sıranın kendisine geldiği, diğerleri gibi kendisinden de veda konuşmasının yapılmasının istendiği gündü. Peki, yapılması istenilen konuşmayı yapacak güce sahip miydi? Hissettiklerini ya da anlatılması gereken her şeyi olduğu gibi anlatmaya kalkışsa ne derlerdi acaba dinleyenler? Konuşabilecek miydi akıcı bir şekilde? Yoksa cümleler boğazında mı düğümlenecekti? Kolay değildi acısıyla tatlısıyla yaşadığı onca şeyi geride bırakıp alışkın olmadığı farklı bir hayata başlamanın ve işe yaramaz biri olarak bir kenara çekilivermenin acısına katlanmak. Binlerce ders; akıbetleri

bilinmeyen, ne yaptıklarını, nerede yaşadıklarını bilmediği binlerce mezun öğrenci ve ülkenin değişik yerlerinde bıraktığı parça parça hayatlar. Yazdıklarını tekrar tekrar okudu ve kendisi için ayrılan yere oturmak için masadan uzaklaştı; bedenini zor taşıyan, titremekten kendini alamayan ayaklarla yavaş yavaş merdivenleri indi. Belinin kamburunu, ayaklarındaki titremeyi belli etmemek için, ben daha bu mesleği yıllarca yaparım, der gibi kendinin mağrur bir şekilde yürümeye zorladığı alnından şakaklarına mütemadiyen süzülen terden anlaşıyordu. Tören alanının ilk sırasına dizilmiş olan kahverengi koltukların önüne geldiğinde elindeki sayfayı cebine koydu ve kenardaki koltuğa oturdu. Peşinden müdür ve müdür yardımcıları geldi, ayağa kalkıp onlarla tokalaştıktan sonra tekrar yavaşça yerine oturdu. Hem etrafı süzüyor, etrafına başını eğerek selam yetiştirmeye çalışıyor hem de isminin okunacağı anı kaçırmamak için töreni ta başından dikkatlice dinleme gereğini duyuyordu. Daha önce görmediği yeni simaların varlığını fark etmekte gecikmedi. Onlara da aynı nezaketle tebessümle karışık selamı -Tanrı selamını -vermeyi unutmadı. Aynı zamanda bu selam onlar için hoş geldiniz ifadesini de içeriyordu.

Okul girişindeki merdiven başına kürsü getirildi. Mikrofon, yarısına kadar su doldurulmuş sürahi ile su dolu, ağzı peçeteyle kapatılmış bir bardak kondu kürsüye. Öğrenciler, öğrenci velileri, öğretmenler, idareciler, memurlar ve müstahdemler eksiksiz toplanmışlardı bahçeye. Alanda sükûnet sağlandıktan sonra hep birlikte ayağa kalkıldı bağımsızlığımızın, birlik ve beraberliğimizin simgesi olan milli marşımız okundu. Okunan istiklal marşının devamında müdür beyin konuşması ve müdür beyden sonra kürsüden:

—Şimdi de aramızdan ayrılan edebiyat öğretmeni Rıza Sadık Bey'i meslekten ayrılışına dair veda mahiyetindeki konuşmasını yapması için kürsüye davet ediyoruz, sözü alanda yankılandı.

Sunucunun sözleriyle irkilen Rıza Bey cebindeki sayfayı çıkartarak yavaş adımlarla kürsüye yöneldi ve merdiven basamaklarını kenardaki yükseklikten tutunarak bir bir çıktı ve sunucuyu selamlayıp mikrofonu aldı, gözlüğünü taktı, alkışın bitimiyle boğuk, yutkunur gibi bir sesle yazdıklarını okumaya başladı:

“Değerli öğrenciler, eğerli veliler ve değerli meslektaşlarım, İki günün yalnızlığından ve sessizliğinden; gürültüye, bir şeyler bekleyen masum ama yaramazlığa temayüllü o bakışların güzelliğine bir an evvel kavuşma isteğini hafta başı mesaisinin ilk saatlerine duyduğumuz özlemle gidermeye çalışan bir mesleğin üyesi olmak; ...

...

Bu günden sonra ne bir sınıf bulacağım ne de karşımda beni dinlemek için bekleyen siz değerli insanları ki gerçekleri ve güzellikleri aktarabileyim ya da aktarabilme fırsatını yakalamış olayım. Ruhumun derinliklerindeki paylaşılabileyim sizlerle. Sizler ki benim zahmetime katlanabilme anlayışlılığına ve engin görüşlülüğe sahip evlatlarım, kardeşlerimsiniz. Taçsız sultan olur mu diye sorsam, elbette vereceğiniz cevap: Hayır, olacaktır. İşte ben sultansam sizler de başımın tacı sizsiniz ve beni tamamlayan, eksikliğimi gideren değerimsiniz. Tahtım olan kürsümü, ülkemi yani okulumu ve sınıflarımı siz değerli öğretmen arkadaşlarıma ve hiç ama hiç boş bırakmayacak olan öğrencilerime bırakıyorum. Bu arada yeni gelen arkadaşlara da sefalar getirdiniz diyorum.

Hiç kimse hayatı boyunca insan olabilmenin dışında hiçbir mesleği devam ettirmeye garanti sahibi değildir. Ne bedenimiz ne yaşımız ne de sağlığımız Mevlana gibi sevmenin, engin gönüllü olmanın; Yunus gibi çağdan çağa coşmanın dışında hiçbir meslek için ömrümüzün sonuna kadar biçilmiş kaftan değildir. Bildiklerimizi bilmeyenlere aktarmak bizim insani vasfımız değil midir? Mevlana gibi sevmek, Yunus gibi engin gönüllü olmak, kısaca bütün bir ömrü sevgi toplumu

oluşturmaya adanmış deyinince okul, öğretmen ve öğrenci gelmiyor mu aklımıza?

...

Sözü çok fazla uzattığının ve sizleri beklediğimin farkındayım. Fakat şunu da belirtmeden kürsüden inmeyi düşünüyorum değilim. Belirteceğim şey ne yaşadığımız zorluklar ne de amirlerimizden beklentilerimizdir. Her şeye rağmen yetiştirdiğim onca öğrenciden bir tanesiyle dahi bu meslek hayatımda bir gün aynı ortamda birlikte çalışmadan, kendimle gurur duymanın somut gerekçesine kavuşmadan ve mesleğimi layıkıyla yerine getirdiğimin delili olan bu gerçeklikten mahrumiyetten sonra fiilen bu mesleğin sizlerle birlikte olan kısmına nokta koymanın üzüntüsünü ifade etmek istiyorum devamında siz değerli dinleyicilerden beni dinleme zahmetinde bulunduğunuz için affınızı istirham ediyor, sizlere şükranlarımı sunuyorum.”

Bir alkış tufanı... Belki de Rıza Bey için son alkış tufanı... Rıza Bey'in gözlerinden yanağına süzülen birkaç damla yaş... Belli etmemek için ani hareketlerle yaşı silmeye çalışan ve bir yandan da etrafa tebessüm dağıtan Emekli Öğretme Rıza Sadık... Ya da bir mesleğin fiilen sona erişinin canlı fotoğrafı...

Hüznün ve sessizliğin hâkim olduğu alanı sunucunun:

---Şimdi de okulumuza yeni başlayan Edebiyat Öğretmenimiz Neriman Hanım'ı göreve başladığı ilk günün adına duygularını ifade etmesi için kürsüye davet ediyoruz, sözü tekrar hareketlendirdi. Neriman Hanım kürsüye geldi, sunucuyu selamladı mikrofonu aldı ve kısık ve ürkek bir ses tonuyla konuşmasına başladı:

“Değerli müdürüm, değerli meslektaşlarım, değerli öğrenciler, değerli veliler ve özellikle hem konuşmasıyla hem de imam hatipteki öğrencilik yıllarımda öğretmenliğimi yaptığı zaman içerisinde insan olmayı ve öğretmenliğin saygıdeğer

bir meslek olduğunu bana yaşayarak göstermiş olan değerli hocam Rıza Bey'e öncelikle saygılarımı sunuyorum. ”

Sözü kesip kürsüden inen Neriman Hanım, Rıza Bey'in hürmetle elini öptü ve tekrar kürsüye çıkararak:

”Saygıdeğer Hocamız konuşmasında mezun ettiği öğrencilerinden hiçbiriyle bir gün dahi aynı mekânda görev yapmamanın kendisi için bir burukluk olduğunu belirtti. Değerli hocam artık müsterih olabilirsiniz. Siz emeğinizin karşılığını aldığımızı benim buradaki ilk günümle görmüş oldunuz. Size olan minnettarlığımızı eğitim camiasının bir neferi olarak milletim adına belirtmenin bu konuşmamda bir borç olarak biliyorum.

...”

Tören sonrası gözlerinin içi gülen Rıza Bey bayrağı emin ellere teslim etmenin huzuruyla ve müsterih olmak için so-
mut gerekçelerle meslektaşlarıyla vedalaştıktan sonra hayatının bir yarısını da bıraktığı son mevkisine ya da mazisini süsleyen son dostluk ve mutluluk meclisine bir daha uğramanın kısmet olup olmayacağı düşüncesiyle evinin yolunu tuttu.

Belki bir gün ardından okunacak olan, minarelerden yankılanacak salayla adı son bir kez daha okulun tüm duvarlarında yankılanacağını düşündü. Hanı terk etmek çok da uzak değildi. Koskoca elli küsur yıl bir anda geçivermemiş miydi; hatırladığı, yaşadığı güzellikler olmasa bunca yılı yaşadığından da şüphe duymayacak mıydı?

Aradan uzun bir süre geçmeden öyle de oldu ve herkesin konuştuğu tek cümle:

----Rıza Bey hakkın rahmetine yürümüş. Adamcağız daha yeni emekli olmuştu, sözü okulu yasa boğan ve Rıza Beyi tekrardan hatırlatan ne ilk ne de son cümleler olmuştu.

ŞANLIURFA

YIKILAN MABEDİMDE GÜL DEVŞİREN ELLER

Nilgün GÜLER

Ben, hep sana özendim öğretmenim! Şimdi son yolculuğuna uğurlamak için yanına geldiğim bu eylül gününde, teneşire boylu boyunca uzanan güzelliğini görünce yine sana benzemeyi diledim. Ölüm sende ne kadar güzelleşmiş! Ölelim geldi be öğretmenim! Yaşamaya da özendirdin! Ölmeye de!

Okuldakinin aksine en son sıradayım, ardında bıraktığın çoğul güzelliği seyredebilmek için...

Yoklama alıyordur şimdi gözlerin! Hepimiz buradayız. Biz Meliha Öğretmen'in çocukları. Vefayı bilmez olur muyuz?

“Hatun kişi niyetine!” tekbir aldı İmam Efendi! Namazını acele kıldılar. Götürmeden evvel sordular “Nasıl bilir-diniz?” Yağmur oldu gözyaşlarım. “Meleklerden güzel!” diye haykırdı kalbim.

Sen bugün sakın üzülme öğretmenim! Hem mizanın başında da yetişirim sana! Sen sakın mahzun olma. Hiç sanmam ya öğretmenim, az gelirse sevapların dert etme sakın! Elimde askılı çantam, koşar gelirim. Bu dünyalıktan askılı çantam yeter sana. Çantamda, sildiğin gözyaşlarımından; sonsuz güzellikte billur hatırat... Gözlerimde gözlerinin ışığı... Ellerimde gül devşiren ellerinin kokusu...

...

Dört yaşımdan beri, bir mabedi izler gibi kendimden geçerek izlediğim, sadece rüyalarımda fikir sahibi olduğum bu gizemli yapının küçük bahçesi, en güzel ve en büyük düşlerimin bahçesiydi. Çoğu zaman oyunlardan sıkılır, koşarak gittiğim okulun yüksek duvarlarına zahmetle tırmanır, ayaklarımı neşe içinde aşağı sarkıtır, düşlerimin kahramanı öğretmenleri görebilmek için uzak sınıfların pencerelerini seyre dalardım. Bu harikalar diyarının konuğu olabilmek için sayısız kapıyı, süresiz çalabilirdim. Ah! Harikalar diyarının kapısından girmeme izin vermezlerse şu sarı sonbahar gibi solup gideceğim. Kapısından girmem gerek, görmem gerek. Yalnızca rivayetlerden bildiğim peri soylu öğretmenlere, o muhteşem varlıklara dokunmam gerek. Masallar yoksa bu hayatı sevmeyeceğim. Hayaller gerçek olmuyorsa, yeryüzü denilen bu ayrılıklar ülkesinden çekip gideceğim. İçimin maviliğini hayata ve aşka akıtacak peri soylu öğretmenlerim yoksa kimsesizim. Öğrenmek yoksa eksiyim.

Kaçıp kaçıp okula gitmemden annem usandı sonunda. Çareyi Yılmaz Müdür'ün kapısını çalmakta buldu. Henüz, yaşım tutmasa da geçici kaydım yapıldı.

Hayallerimin gerçeğe dönüştüğü sabah... Annem ablamın eski önlüğünü, altına da büyük dayımdan küçük dayıma, teyzemden ağabeyime, sonunda ablam zinciriyle bana kalan; beli lastikli, siyah beyaz çizgili, jarse kumaş pantolonu giydirdi. Babama, çalıştığı fabrikadan verilen fermuarlı, vinleks çantam, kırk yaprak kapsız defterim, ucu bıçakla yontularak açılmış ve boyu yarıya inmiş ahşap kalemim, yarısı ablamda kalan silgim ilkokul eşyalarımıydı. Hepsi ne kadar özel!

Emanet edildiğim Müdür Baba'nın şefkatli ellerini, sıkıca tuttum. Yılmaz Müdür, Gül Öğretmeni yanına çağırdı. Yeni öğrencisini, küçük yaşına rağmen öğrenmeye pek hevesli olduğunu belirterek takdim etti. Gül Öğretmen amirine hiç karşılık vermese de bana neden öyle baktı ki? Kendimi ucu-

be bir şey, varlığımı da pek gereksiz hissettim! Çirkin miyim yoksa? Endişeyle, koridorun büyük camlı kapısına yansıyan küçük bedenime baktım. Yüzümü ayırt etmeye çalışıyorum. Bir telaştır, düştü içime! Kalbim ne kadar tedirgin! Neyle karşı karşıya olduğumu, anlamak için göz ucuyla öğretmene baktım. Çok çok güzeldi! Yüzü bu kadar güzel olan biri kötü olamaz ki!

Gül Öğretmen elimden çekiştirerek tuttu. Sınıfa yöneldik.

Öğretmenimi anlayabiliyordum. Küçüğüm ya! Başına belâyım. Kalabalık bu sınıfta, bir ben eksiktim doğrusu! İşaret ettiği ön sıraya keyifle kuruldu. Herkese gülücük dağıtıyorum. İçim kıpır kıpır... Hayatımdaki ilk dersin tadına doyamamıştım ki aynı ders okuldan kovuldum. Hep o pantolon yüzünden! Belindeki lastik o kadar eskimiş ki ip gibi olan lastiği annem sıkıca düğümlemiş. Düğümü çözemedim ve öğretmenimin yardım edeceğinden hiç kuşku duymadan kapıyı çaldım. Halimi arz etmeme kalmadan yankılanan korkunç ses içimi titretti. “Çoluk çocukla mı uğraşacağız? Al çantayı defol hadi!” İçimdeki ezikliği, koridorda çınlayan Gül Öğretmenin sesini duymamanın bir yolu olsa! Bunun için sağır olmayı dilerdim. Binlerce kez dilerdim. Titreyen çelimsiz bacaklarımla, kapı yanında dayanacak bir yer arıyordum ki! . Defterim, hırsla koltuğumun altına sıkıştırıldı. Neye uğradığımı anlamadan, kendimi koridorda buldum. Arkamdan, çantam fırlatıldığında bile başıma gelenleri hâla kötü bir şaka sanıyordum. Masallar en güzel yerinde biter mi hiç? Ah! Siz hiç iyi etmediniz Gül Öğretmenim! Siz yıkılan mabedimin bahçesini hiç bilmediniz!

Yaşamının ilk yıllarına ait ilk talihsiz hatıralar, ufacak zihnine kargacık burgacık yazılan kız çocuğunun gözleri çığlık oldu. Gözleri bir çift yağmur bulutu... Boğazına düğümlenen haykırışı, martı çığığında yankılandı... Umutlarıyla birlikte çığlık çığığın uçuşan martılar... Maviliklerin kayaları döven

hırçın dalgaları; yüreğine yüreğine vuruyor.

Yağan yağmurda, mabedimin bahçesindeyim. Yıkılan mabedimin bahçesi. Bahçem tarümar. Güller tarümar... Genzimi yakan erken solan güllerin kokusu. Küskünüm mavi kalmayan göklere. Yarım kalmış masallara. Çantamla savrulan henüz hiç ifadesini bulamamış varlığım, körpecik hayallerim! Çantama sarıldım. Sarılıp sarılıp hayallerimin güzelliğini, nasıl yok olduğunu anlattım bir bir... Okul duvarları dibinde yağmurla ağlaştık. Saatlerce! Kimse duymadı. Ait olmayı ölesiye dilediğim bir yerden, bir mabedden kovulmuşum. Çarpılan kapıların ilki. Kayıp duysusunun ilki, en tazesini ve en derini. İlk red ediliş! Kapılar... Kapılar... Yıkılan mabedler! Annem arada "Dünya başıma yıkıldı!" derdi; anlamazdım. Bildim, dünya annelerin başına nasıl yıkılırmış! Şimdi ne vakit, bir ayrılık yaşasam vakitsiz o büyük mabedin kapısından kovulduğum günün hüznü çöker içime. Hep aynı sahne geçer; ıslak gözlerim önünden, ağır aksak... Ne vakit birini terk etsem ya da biri beni terk etse... Şimdi ne zaman bir aşk yitirsem mabedimin yıkıntıları arasında kala kalırım.

Koca bir yıl, onulmayan bu kırgınlıkla nasıl geçti, anımsamak zor!

78 Eylül'ü giderken, içimden çok şeyler aldı, götürdü! Hoyrat Eylül'den kim geri alabilir ki o büyük tutkuyu? Siyah beyaz çizgili pantolonumun, sevimsiz imgesini, siyah beyaz Türk filmlerinin neşeli karelerinde, hüznü komik bir anıya dönüştürecek biri var mı şu yeryüzünde?

Yine sonbahar... Yine eylül...

Talihsizdim. Mevsimleri, sayıları tanımadan önce hüznle tanıştım. Büyüklerin sadece kendilerine has sandıkları bu mağrur sonbahar yetimliğini küçücük yüreğimin ta derinlerinde duyumsamak... Talihsizliğimin sırrını çok sonraları bildim. Meğer Gül Öğretmen beni, o Eylül, benim bir

Meliha Öğretmenim olsun diye kovmuş! Bir yıl sonra, bir salı akşamüzeri, bir Meliha Öğretmenim oldu benim. Sonrasında her şeyim... Hayat yolundan gelip geçerken, heybemde taşınmaya değer bir şeyler varsa eğer, heybemin dibinde bir askılı çanta, bir çizgili pantolon anısı ve bir de Meliha Öğretmen kokusu olduğundandır. Hangi varsılığımıza baksanız, heybemdeki bu sermayeden çoğalmıştır ömrüme.

79 yılı Eylül sonu... Ne sevinç veriyor okullu olmak bana ne de hüzün. İşte yeni bir okul günü daha, benim için sıradan bir gün olarak sonlanacak. Tek fark, yeni alınan askılı çanta! İlk kez bu sabah, okula gelirken aldım sırtıma. Rengi de güzel, ama en çok sevdiğim yanı askılı olması. Son çalan zille, sıralar hızla boşladı. Bir türlü, kendimi toparlayıp sınıftan çıkamadım. Şu yeni çantayı da asamıyorum ki! Kimse kalmadı. Öğretmen de kapıdan çıktı çıkacak. Bir elime hırkamı, bir elime zor kaldırdığım çantamı kaptığım gibi arkasından seslendim. Tam kapının yanında yakaladım. “Şunu sırtıma asar mısınız?” Çantamı sırtıma astı öğretmenim. Hem de sıcacık bir tebessümle. İşte o vakit bir Meliha Öğretmenim oldu benim.

Kendini çok sevdirdi Meliha Öğretmen! Bizi çok sevdi. Gözlerindeki sevgiye şahit olduktan sonra her şeyi kolaylıkla öğrendik. Ne okumayı öğrenmemiz zaman aldı ne aritmetiği. Okuma bayramında hepimizin yakasına kırmızı kurdele taktı. Ne yaptı etti, hepimize okumayı aynı anda öğretti. Yalnızca okumayı mı? Yüreklere okumayı öğretti. Mahzun ve suskun gözleri... Dile gelmeyen çocuk gözleri... Her insanı, keşfedilecek bir dünya olduğunu bildik böylece.

Yaptığımız resimleri aynı panoya astı. Hepimizin yaptığını astı. Kurşun kalemimizden çıkan çöp adamlarımıza, Picasso'nun fırçasından çıkmış şaheserler gibi değer verdi. Her birimiz, kokusuna başka hiçbir yerde rastlanılmayan bir gül sanıyorduk kendimizi, Meliha Öğretmenin bahçesinde...

Birinci sınıf sene sonu müsameresi! . Büyük sınıfların, büyük alkış aldıkları gösteriler sona erdi. Şükrü Öğretmen “İsteyen bu mikrofonda bize bir şarkı söyleyebilir çocuklar!” dedi. Komşumuzun oğlu Levent Ağabey, bir şarkı söyledi koca okulun önünde. Herkes çok beğendi. Ben de cesaretlendim. En arka sıradan, şarkı söylemek için sahneye koşa koşa çıkarken az sonra ineceğimi bilmiyordum. Barış Manço’nun “Bir resmin kalmış bende...” şarkısını söylerken daha başında ve en güzel yerinde, bir anda sözlerini de ezgisini de unuttum. Bütün seyirciler, koca bir okul gülmeye başladığında ben ağlıyordum. İmdadıma öğretmenim yetişti. Kala-balığın arasından hızla geldi ve sahneden kucaklayarak aldı beni. Bahçede kucağında gezdirdi. Öğretmenim Barış’ın bu şarkısını çok severmiş, istek yapınca nazlanmadım söyledim. Birlikte de söyledik “Anlıyorsun değil mi?” Bir felâket sahnesini daha mutlu bir resme çevirdi Meliha Öğretmen. Taze yaralarımızı hep böyle tez sardı.

Ercan, kızamığı çok ağır geçirdi o yıl. O yokken bölme-yi öğrenmiştik. Aramıza döndüğünde üç hafta her akşam Ercan’a matematik anlattı. Neşe’nin kardeşi olduğunda ikinci sınıftaydık. Sınıfça bebek kutlamaya gittik. Neşe’yi “Benim güzel kızım abla olmuş” diye sevmeseydi biliyorum ki Neşe kardeşini hep kıskanacaktı. Bizimle şarkılar söyledi, oyunlar oynadı, fotoğraflar çekti Meliha Öğretmen. Bizimle attı yüreği. Annesi hastalanan Reyhan ile ağlaşarak birlikte ağlamayı, babası işe yeni giren Sezgin’le sevinerek birlikte sevinmeyi öğrendik. Hayatı paylaştı bizimle. Teneffüste yemeğini... Sefer tasımızdan sevinçle ikram ettiğimiz fukara kahvaltılığı, bizden biri gibi kabul etti.

Haftanın ilk günü, ütülü mendil ve tırnak-temizlik kontrolüne bizim sınıfta öğretmen masasından başlanırdı. “Hadi çocuklar önce siz. İşte ütülü mendilim burada!”

Her birimizin, diğerini bihaber sandığı bir bit salgını furyası... Saçımızı saran bitlerden, annelerimizin yardımıyla

bin bir yöntemle kurtulmaya çalışıyoruz. Durulama suyuna katılan gaz yöntemi bende de denendi. Gazdan tahriş olan enseme ve boynum, kolalı yakam değdikçe iyice yara oldu. Öğretmenim fark ettiğinde öyle güzel “Kıyamam sana!” dedi ve öyle güzel öptü ki nefretimi kazanan bitleri bile sevdim. Hem bit salgını mağduru (!) Zehra Menderes’in, okula uzun süredir neden puanlı eşarpla geldiğini, Zehraların evine oynamaya gidince anlamıştım. Annesi sifıra vurdurmuş saçlarını. Utanıyordu. Ama öğretmenim utanmasın diye bize Zehra’nın hasta olduğunu söylemişti. Demek öğretmenim sır verilebilecek biriydi. Zehra’nın sırrını saklıyorsa benimkini de saklardı. O gün bugündür kimsenin özelini merak etmedik. Kimseyi utandırmadık! Sır saklamayı işte böyle öğrendik.

Murat’ın, bana göre darbuka çalıp şarkı söylemesinden başka bir özelliği yoktu. Onu da bir Roman çocuğu olduğu için iyi yapardı. Başka da bir şeye ilgi duymazdı. Çok kavgacıydı. Herkese zarar verirdi. Asiydi Murat. Korkardık çoğumuz ondan. Hiç de çalışkan değildi. Meliha Öğretmen Murat’a neden öyle itibar ederdi, anlamazdım. Murat’ın her fırsatta müzisyenliğini sunmasına fırsat vermesini garipsedim. Gardner yıllar sonra buna “Çoklu Zeka Kuramı” dedi. Murat iyi bir matematikçi şu an. Ve sıkı bir dost. Farklılıkların, aykırılıkların iyi bir şey olduğunu öğrendik. Bizden farklı olanları kendimize rağmen çok sevmeyi...

Meliha Öğretmen çok büyüdü gözümde, çok! Kutsal bir varlık oldu. Belki de o bir melekti !

Öğretmenimin gözümdeki olağanüstülüğü, ancak yıllar sonra yerini derin bir saygıya bıraktı. Ortaokula başladığım yıl ev ödevi bahanesiyle bir akşamüzeri, vakitsiz kapısını çaldığımda... Çok önemli bir misafir gibi karşılandım. Bir öğretmenin yaşadığı yeri, evini ilk kez görmek ne kadar heyecan verici! Huşû içinde içeri girdim... Öğretmenim akşam

yemeği için hazırlık yapıyor. Mutfağa geçtik. O, ocakta yemeklerini ısıtırken ben de gayriihtiyari etrafa bakıyorum. Gözüme, duvardaki ahşap maşa ilişti, yüreğime derin bir muhabbet... Okulda, elişi dersinde özenle yapıp hazırladığım sonra kendisine hediye ettiğim ahşap maşaydı bu. "Saklayacağım" demişti hediyesini alırken, saklamıştı işte! Ağızından hiçbir şey öylesine çıkmazdı. Kitaplığın bulunduğu odaya geçtik. Dokuz ay önce bir bebeği olduğunu duymuştum. Kızını, sobanın arkasındaki soyanın üzerine yatırmış. Yüzündeki tülbenti hayretle araladım. Mışıl mışıl uyuyor. En az onun kadar güzel bu kız bebek. Kutsal varlıkların, meleklerin bir ev yaşamları olduğunu görmek, anne olduklarını, yiyip içtiklerini idrak etmek, inanılır gibi değil.

Mezuniyet sonrası... İki yıl geçti bile. Yılbaşına yakın günler... Eve geldiğimde, konsolun üzerinde adıma gelen bir zarf, Meliha Öğretmen'den! Benden önce davranmasından utandım. Sevdiklerimizi hatırlamayı lüzumsuzluk değil, yaşananlara duyulan saygının gereği bildik böylece. Ahde vefayı öğrendik. Hatır sormayı, gönül almayı... Sonra bütün öğretmenlerimize yazdık. Ancak güllerden nahif, zarif öğretmenimden başka cevaplama nezâketi gösteren olmadı. Geç kalınca sadece bizi çok merak ettiğini söylerdi. Çok sevdiğini söylemeyi unutmadan. Bir daha, hiçbir zaman, hiçbir yere geç kalmadık. Ne aşka, ne yaşama! Ne sevdiklerimize "Seni seviyorum." demeye geç kaldık ne de sevgimizi bilmeyenleri terk etmek için acele ettik. Bir çift göze nasıl bakılır bildirdik. Cömertti toprağımız. Af ederken unuttukandık. Her yüreği bir mabed bildik. Dokunulmazlığını bildik. Yıkılan bir mabede rastladyısak ilkin bahçesine bir gül dikmeyi öğrendik.

Siyah sürmeli gözleri vardı Meliha Öğretmenin. Başka âlemlerden bakan gözleri. Yüreğinden çıkıp yüreğimize akan sözleri. Cennet kokardı elleri. Şimdi seni tanıdığım yaştaayım. Gözlerime siyah sürmeler çektiğim yaşta. Saçlarımı senin gibi kısa kestiriyorum. Ben, hep sana özendim öğretmenim!

Şimdi son yolculuğuna uğurlamak için yanına geldiğim bu Eylül gününde, yine sana benzemeyi diledim. Ölesim geldi be öğretmenim! Yaşamaya da özendirdin! Ölmeye de! “Hattun kişi niyetine!” tekbir aldı İmam Efendi! Namazını acele kıldılar. Götürmeden evvel sordular “Nasıl bilirdiniz?” Yağmur oldu gözyaşlarım. Gül dalında şebnem... “Meleklerden güzel!” diye haykırdı kalbim. Gül devşiren ellere ağladı gökleri. Sen bugün sakın mahzun olma öğretmenim! Hem mizanın başında da yetişirim sana! Hiç sanmam ya! Ağır gelirse veballerin, sen üzülme sakın! Elimde askılı çantam, koşar gelirim yanına! Çantamda, sildiğin gözyaşlarımdan; sonsuz güzellikte billur hatırat... Gözlerimde gözlerinin ışığı... Ellerimde gül devşiren ellerinin kokusu.

TEKİRDAĞ**MATEMATİK ÖĞRETMENİM**

Ethem SÖZEN

Şimdi nasıl, nereden başlayacağımı bilemiyorum. Kendimi birden zaman tüneline buldum. Bundan tam otuz üç yıl öncesine gidiyorum. Yıl 1973. Kırklareli Atatürk Lisesi birinci sınıf öğrencisiyim. Buraya Üsküp Ortaokulundan gelmiştim. O yılları çok iyi hatırlıyorum.

Rahmetli babacığım: “Ben seni okutabilecek bir durumda değilim. ” diyordu. Çünkü mali durumumuz yok gibi bir şeydi. Onun haberi olmadan kendime bir veli bulup buraya kaydımı yaptırdım. Bir gün sonra Vakıflar Yurdu'nun Kırklareli şubesine de yazıldım. Belirlenen bir tarihte yurt sınavlarına girdim. Ve tabii ki sınavı da kazanıp bu yurttan kalacağımı öğrendiğim günü hiç unutamıyorum. Artık ilde olduğum seçkin bir liseye devam edecek, yepyeni öğretmenlerim olacak ve çok iyi arkadaşlar edinecektim. Bu durumun ailemi de içten içe mutlu ettiğinin farkındaydım.

1973-1974 Eğitim ve Öğretim Yılı'nın açılmasına bir hafta kala, rahmetli babacığma “Asma altı”denilen yerden bir çift iskarpin ile yine seyyar pazarcılardan ucuz denilebilecek bir ceket alırdım. Ama olsun. Bunların ne önemi vardı ki...Ben daha çok okulumu düşünüyor ve ileride hayatıma nasıl parlak bir gelecek çizeceğimin planlarını yapıyor ve hayallerini kuruyordum...

Ve nihayet okulların açıldığı ilk gün bütün öğrenciler, en şık okul kıyafetleri ile okulun bahçesinde ikiye, üçe, hatta dörder kişilik arkadaş grupları halinde volta-i endam ediyorlar. Ben de aynı bahçedeyim. Ama yalnızım. Henüz aşına ol-

duğum hiçbir sima yok. Fakat her an sanki Rabbimle sürekli konuşuyor ve bambaşka bir halet-i ruhiye içersinde etrafımı seyrediyorum...

Zil çalıyor. Herkes okul önünde, sıraları belli olmayan bir hengame içerisinde kendine bir yer arıyor. Çok sayıda öğretmen, öğrencilerin önündeki yüksek zeminde beliriyor. Onları dikkatle izliyorum. İçlerinden, yılların saçlarını ağarttığı yaşlı ve tok sesli biri mikrofondan sesleniyor: “Sevgili öğrenciler! Hizaya bakın! Ve lütfen sessiz olun!. .” Yanımdaki öğrencilerin fısıldaşmasından bu öğretmenin “Baba” Hali YEŞİLBAŞ olduğunu öğreniyorum. Kısa bir konuşma... Ve ardından bir başka öğretmen: “Dikkat!” çekiyor. İstiklal Marşı’nı gür bir sesle okuyoruz. ” Rahat!” komutu veriliyor. Okul Müdürümüzün kısa ve açıklayıcı konuşması ile heyecanımız doruk noktasına ulaşıyor. Ve bir başka öğretmen, elindeki sınıf listelerinden öğrencilerin isimlerini okuyarak, hangi şubeye gideceklerini belirtiyor. Evet! Tamam! Benim ismim de anons ediliyor. Heyecanla öne fırlıyorum. 1/B’ ye gidecek öğrencilerin içine karışıyor ve sınıfımıza çıkıyorum. Sınıfta rast gele bulduğum boş bir sıraya oturuyorum. Sonradan gelen bir öğrenci daha yanıma oturuyor. Tanışıyoruz. Adı Tuğrul AKALIN. O da benim gibi yabancı... Ve ilk derimize gelen orta yaşlı bir bayan öğretmen, Türk Dili ve Edebiyatı derslerini birlikte sürdüreceğimizi söylüyor ve tahtaya ismini yazıyor: Sevim PEKER. Aynı zamanda sınıf öğretmenimiz olan bu “ana” gibi öğretmeni çok beğeniyorum.

Günler haftaları, haftalar ayları kovalıyor. Kısa zamanda ortama uyum sağlıyorum. Çok candan arkadaşlarım, tecrübeli ve çok değerli öğretmenlerim var artık. Her birisinden değerli bilgiler ve davranışlar kazanıyorum. Son derece mutluyum...

Bir gün, konusunu şimdi hatırlayamadığım bir kompozisyon yazılısından en yüksek notu alıyorum. Sevim PEKER hocamız, bu kompozisyonu sınıfın huzurunda örnek olarak

okuyor. Bütün sınıf beni alkışlıyor. İnanılmaz duygular yaşıyorum. Nasıl oldu bilmiyorum. O günlerde sınıf başkanımız da istifa etmişti. Kompozisyonumu çok beğenen ve takdir eden sınıf öğretmenimiz, beni sınıf başkanlığına teklif etti. Ve sınıf arkadaşlarım da oy birliği ile beni bu göreve uygun buldu. Şimdi artık 1/B sınıfının başkanıyım.

İlerleyen zamanda sınıf arkadaşlarımla çok candan olduk. Görevimi severek ve dikkatle yürütüyorum. O zaman sınıf başkanının değişmeyen görevlerinden en önemlileri: yoklamayı almak, sınıf sessizliğini sağlamak, öğretmen sınıfa gelirken dikkat çekmek ve tabii ki tebeşir, silgi gibi araç ve gereçleri bulundurmak ve tahtayı silmekten ibaretti. Bütün öğretmenlerim benim nazarımda çok büyük bir itibara sahipti. Ancak içlerinden Matematik öğretmenime daha büyük bir hayranlık duyuyordum. Fakat o bunun pek farkında değildi. Onun her davranışını hayranlıkla takip ediyor ve kendime örnek alıyordum. Gürbüz GÜNER isimli bu matematik öğretmeni o zamanlar kırk yaşlarında, verimliliğinin en kemalet çağındaydı. 1, 75- 1, 80 boyunda olan bu öğretmen, ilk bakışta göz dolduruyordu. Siyah, briyantınli saçları ve dikkat çeken giyimi ile okul içinde yürürken, siyah kösele iskarpinleri altında küçücük kum zerreciklerini sanki kırıyor ve cagurt cugurt seslerini işitiyordum.

Dış görünüşü beni böylesine etkileyen öğretmenin karakter yapısı ise daha çok dikkatimi çekiyordu. Vakarlı yürüyüşü, manalı bakışları, mimik işaretleri ve davudi sesiyle adeta sınıfı dolduruyordu. Ders anlatışını değil bütün sınıf, belki duvarlar bile dinliyordu. Sınıf tahtasını mükemmel kullanıyordu. Biz not alırken, O, sıraların arasında kendisinden emin bir şekilde dolaşıyor ve öğrencileri çok dikkatli gözölüyordu. Kendi kendime: “İşte dedim. Öğretmen dediğin böyle olmalı.”

Ve yine bir gün, günlerden çarşamba. İlk iki saatimiz matematik dersi. Nasıl olmuştu bilmiyorum. Yurtta gömlekleri-

miz yıkanmış ama bize verilmemişti. O gün ben ceket altına boğazlı bir kazak giymiş, kravat takmamıştım. Ki bu durumda zaten kravat takamazdım. O gün sınıfa geldiğimde eksiklikleri kontrol ettim. Tebeşirler tamam. Fakat aksilik bu ya, silgimiz belli olmayan sınıflarca yürütülmüştü. Aradıysam da bulamadım. Başka bir silgi de temin edememiştim. Bu bende bir endişe oluşturdu. Çünkü, matematik öğretmenimizin dersi vardı. Tahtayı ne ile temizleyecektim. Neyse...O da ne! Gürbüz öğretmenim geliyor. Dikkat! Çektim. Çocuklar ayakta. Öğretmen sınıfa girdi ve her zaman olduğu gibi gur sesiyle: “Günaydın çocuklar” diyerek, öğretmen masasına yürürken eliyle öğrencilerin oturmasını işaret etti. Bunu o kadar güzel yapıyordu ki, hepimiz hayran oluyorduk. Bir yandan sınıf defterini yazıyor, bir yandan da bana sınıfın tam olup olmadığını soruyordu. Ben de sınıfın tam olduğunu söyleyip yerime oturuyorum. Zaten o zamanlar acil bir durum olmadıktan sonra hiçbir öğrenci devamsızlık yapmazdı. Bu çok güzel oturmuş bir disiplindi.

Derse başlıyor, tebeşiri eline alan bu gözde öğretmen, tahtayı mükemmel kullanıyor ve dersin ilk yirmi dakikasında tahtayı dolduruyor. Prensipte gereği tahta dolmadan ve öğrenci notunu almadan kesinlikle sildirmiyordu. Bir kaç dakika öğrenci arasında dolaştıktan sonra bana baktı ve o tok sesi ile : “Sınıf başkanı, tahtayı sil. ” dedi. Ben de ayağa kalkarak :

“Hocam, diğer sınıflar silgimizi yürütmüş. Müsaade ederseniz yan sınıflardan bir silgi bulup geleyim. ”dedim.

. O anda bakışları ile beni baştan aşağı süzdü. Rahmetli babcığımın aldığı ceketini kastederek sert bir üslupla, bağırarak :

“Çıkar ceketini ve tahtayı sil!”dedi.

İnanamıyorum! Bana böyle bir üslubu kullanan, ceketimle tahtayı silmemi emreden en çok sevdiğim öğretmenimdi. Beynimden o anda binlerce düşünce bir film şeridi gibi geçip gitti. Ben saygın bir ifade ile :

“Ayıp olmaz mı hocam?”

“Arkadaşlarıma karşı ayıp olmazsa ben ceketimle tahtayı sileyim.” karşılığını verdim. Bu ifadem onu daha çok çileden çıkarttı ve bana doğru yaklaşarak, giymiş olduğum boğazlı kazağın yakasından tutarak çekti, çekti ... İçine bir kafa daha sığacak kadar açtıktan sonra :

“Hem senin kravatın nerede?” diye sordu.

“Hocam, ben yurttan kalıyorum . Gömleklerimiz yıkandı ama bize verilmedi. Kravatı boğazıma takamazdım ya .” diye cevap verdim. ”

İkinci kez mağlup ve mahcup olan bu adam, hatasını örtbas etmek istercesine bana sert bir tokat indirdi. Yıldızların gözümün önünde uçtuğunu gördüğüm o anda, olumlu ve olumsuz tüm izlenimlerim yer değiştirmişti. Birden kendimi kaybederek :

“Temizlemiyorum be! Var kendin tahtayı temizle!” diyerek sıranın üstünden kitaplarımı kaptığım gibi en arkada cam boyunda duran boş bir sıraya onları hızla çarptım. Ve oturarak dışarıyı seyre koyuldum. Kulaklarımdan hiç gitmiyor. “Eşşek herif!” diye bağırdı.

Hiç unutmuyorum . Bana bu kadar sert ve yakışsız davranan çok sevdiğim bu öğretmenim, ön sırada oturan bir bürokrat kızına tam tersi bir üslupla:

“Sevgi, git kızım diğer sınıflardan bir silgi bul.”demesi, benim kadar tüm sınıf arkadaşlarım üzerinde de menfi bir durum hasıl etti. Belki kendisi de bu durumun farkında idi. O andan itibaren her şey bitmişti. Kendi kendime sınıf başkanlığından istifa ettim. Artık böyle bir görevi yapmayacaktım.

Bu olaydan sonra sınıfımıza üzücü bir sessizlik çöktü. Aynı gün üç ve dördüncü saatimiz Edebiyat dersi idi. Sınıf öğretmenimiz Sevim Peker Hanımefendi, her günkü sevecen tavırları ile derse girdi. Sınıf çok durgundu. Kendisi de

bu durumu anlamaya çalışırken yumuşak ve ana merhameti tavrı ile sordu:

- Oğlum Ethem sınıf tam mı?
- Artık ben sınıf başkanı değilim hocam.
- Niye ? Hayrola? Bir şey mi oldu?

Sınıftan birkaç arkadaşım söz alarak benim haksız bir uygulamaya muhatap bırakıldığımı söylemeye çalışıyorlardı ki, öğretmenimiz zaten durumu anlamıştı ve :

“Tamam ... Tamam. Ben ilgilenirim.” diyerek konuyu kapattı ve dersine başladı.

Tabii öyle anlaşılıyor ki, teneffüste öğretmenimiz durumu Gürbüz Bey’le görüşmüş olmalı. Büyük bir ihtimalle Gürbüz Bey de pişman olmuş olacak, beni dördüncü saatte odasına çağırdı. Kendisi aynı zamanda müdür yardımcılığı görevini de sürdürüyordu.

Kapıyı vurarak içeri girdim . Masanın üzerinde bir şeyler yazıyordu. Kafasını kaldırıp bana baktı ve nereden geldiğimi sordu. Üsküp Ortaokulundan geldiğimi söyledim. Mahcup bir eda ile ayağa kalkarak ellerini iki omzuma koydu. Göz göze geldik ve bana :

- Oğlum, görevine devam et, dedi.
- Öğretmen olarak ilk defa bir öğrencimden özür diliyorum.

Onun bu tavrı karşısında ben büyük bir saygı ile :

- Ben sizden özür diliyorum hocam, diyerek elini öpmeye çalıştım. O :

- Tamam oğlum, tamam... Sınıf Başkanlığına devam et, gidebilirsin, dedi.

Ben sınıfıma dönerken, bir öğretmenin öğrencisinden gerektiği zaman özür dilemesi bana ve belki de herkese göre büyük bir erdemlilik olduğunu düşündüm. Ve öğretmenim

gözümde bir kere daha büyüdü. Bu duygularla tekrar görevime başladım.

Aradan yıllar geçti. Öğretmenlerimden yararlı bilgiler ve çok güzel davranışlar kazandım. Onların vesilesi ile hayatıma doğru bir istikamet kazandırmış oldum.

Yıl 1980 . Artık bir öğretmen adayıyım. On beş günlük stajyerliğimizi yapmak üzere, 15 Mayıs'ta onar kişilik gruplar halinde kur'a çekiyoruz. Grubumuza Edirne ili Karaağaç Yatılı Bölge Ortaokulu çıkıyor. Gruptaki arkadaşlarla büyük bir heyecan duyarak bu okula gidiyoruz. Okul tabiat güzelliği bakımından serhat şehrimizin en güzel yerinde . Oldukça büyük. İçeriye giriyoruz. Okulda birkaç görevli dışında kimse yok . Öğrenciler derste olmalı diye düşündük. Merdivenlerden ikinci kata çıkıyoruz. Öğretmenler odasının kapısı yarıya kadar açık. Oraya yöneliyoruz. Tek başına oturan birisini görüyoruz. Aman Allah'ım ! Oda ne? Orada tek başına oturan öğretmen yıllar önce lisedeki öğretmenim Gürbüz GÜNER Bey'den başkası değil . Muhakkak bu bir tevafuluk . Rabbim yıllar sonra ve de ben bir öğretmen adayı olmuşken bizi karşılaştırıyor. O anda, o da başını çevirerek bize doğru bakıyor. Ve şaşkın bakışlar altında ayağa kalkarak :

- Oğlum Ethem ne işin var buralarda?

- Hocam sizinle burada karşılaşmak ne büyük bir mutluluk, diyerek kucaklaşıyoruz.

- Ben de öğretmen oldum hocam . Hem de sizi örnek alarak, sizin gibi bir öğretmen!

Ağlıyoruz...

Müthiş bir manzara...

Bu durumu grup arkadaşlarım şaşkınlık içerisinde izliyor.

Bir an hiç kimsede ses yok...

Birkaç saniye sonra bu sessizliği yine hocam bozuyor :

-Kusura bakmayın. Buyurun arkadaşlar hoş geldiniz. Şöyle oturun, diyerek benim liseden kendisinin öğrencisi ol-

duğumu söylüyor.

Büyük bir edeple öğretmenler odasındaki masaya oturduk. Bizlere çay ısmarladı. Çaylarımızı yudumlarken buraya on beş günlük uygulama için geldiğimizi anlattık. Çok memnun oldu. Benim kendi sınıfında stajyerlik yapabileceğimi söyledi. Ve de öyle oldu. Ben öğretmenimin sınıfında stajyerliğimi tamamlayarak dersimi de başarı ile onun sınıfında anlatmışım.

İnanılmaz bir başlangıçtı bu, öğretmenlik mesleği için . Stajyerlik dosyam yüz üzerinden yüz olarak bana verilmişti.

İnanın şimdi bile hâlâ bu mutluluğumu yaşıyorum.

“Unutamadığım öğretmenim...”

Ve bütün öğretmenlerim ...

Uzatın ellerinizi ...

Buradan öpüyorum...

TOKAT

...VE BİR ZEYTİN DALI UZANDI !

Orhan SUSUZ

1970 'in baharı... ve ben dünyadayım.

Dede Korkut Hikâyelerindeki gibi kırkım çıktıktan sonra ata binemedim belki, belki ok atamadım... ama yürüdüm, beyaz örtüyle kaplı memleketimde. Kartopu oynadım, kardan adam yaptım, buzda kaydım, düştüm, üşüdüm... Ellerimin soğuktan gıgırcık (1) kestiği, lastik ayakkabı içerisine giydiğim iki çift çorabın pantolon paçalarımla birlikte su olduğu kış günlerinde, evde sobanın yanında oturan elleri öpülesi babaannemin koltuk altlarında ısıttığım ellerim ve önce soğuk suda biraz bekletip sonra sobaya doğru uzattığım ayaklarım büyüdükçe ben de büyüdüm, okullu oldum ve tanıştım hayatıma yön veren öğretmenlerle, öğretmenlerimle, Öğretmenimle.

“Ömründe hiç zeytin yememiş birisi, zeytini dalında yerse, hayatında bir daha ağzına zeytin almazmış” diye okumuştum. Acıymış dalında zeytin, sofralara tat verebilmek için dinlenmesi gerekiyormuş su havuzlarında.

Her öğrencinin işte böyle bir acı deneyimi vardır şartlanmışlığını destekler mahiyette. Bu şartlanmışlıktan en büyük nasibi alan ders matematik olsa gerek. Çözülmediği zaman saç yolduran, çözüldüğü zaman da baş ağrısını bile geçiren bu ders, maalesef bizlere acı bir zeytin tadında sunulmuştu.

Bundan dolayı, dersler ve beraberindeki hayat tüm çekilmezliğiyle, güneşin olmadığı soğuk bir iklime doğru gidiyordu. Ben sanki boşlukta sallanıyordum. Her şey benim elimdeydi, ama benim elim kimde olacaktı bilemiyordum.

1986-1987 öğretim yılı, **Erzurum Atatürk Endüstri Meslek Lisesi Elektronik Bölümü** 3. sınıf öğrencisiydim. Lisenin sonunda, hayatın başlangıcındaydım. Sadece bunu biliyor nasıl başlayacağımı ise bilemiyordum. Bir kahramana ihtiyaç vardı, zihnimin derinliklerine inebilen bir kahramana.

Ve bir gün sıcak bir rüzgâr içimi ısıttı.

Yürüyordu sınıfta bana doğru; sunuyordu... (2) götürüyordu, tutuyordu, dokunuyordu, Başlangıcı simgeleyen başparmak ve ileriye gösteren işaret parmakları arasında,

bir zeytin dalı uzattı.

Barıştım; hayatla... (3) kendimle, matematikle,

Soğuk havada, fırından yeni çıkmış ekmek arasında; tadına doyum olmayan bir zeytindi bana sunulan. Ne acılığı kalmıştı zeytinin ne de benim şartlanmışlığım. Yok olup gitmişti hepsi.

... artık. (4) güveniyordum, seviyordum, çözüyordum, öğreniyordum, Sıfır noktasından artı sonsuza yükselen bir doğru gibi olmuş, her yükselişte kendi öz benliğimi bulmuş ve doğallığının farkına varmışım. Öyle barışmışım ki kendimle, bir yıl sonra üniversitede matematik bölümü öğrencisi olmuşum.

Kendime gelmişim, hayatın neresinde olduğumu ve nasıl tutunmam gerektiğini bana öğretmişti, o eli öpülesi insan. Her denklem çözümünde bana hayatın bir bilinmeyenini öğretiyordu. Hayatın bir fonksiyondan ibaret olduğunu ve bu fonksiyonun değerini ancak kendimizin belirleyebileceğini anlatıyordu.

Sorular çağlayan gibi içime akıyor, cevaplar beni sürük-

lüyordu.

“Ben sizin rabbiniz değil miyim?” sorusunun ve “Evet, Ya Rabbi sen bizim Rabbimizsin!” cevabının içerisindeydim artık, her şey bana tanıdık gelmeye başlamıştı.

Ve tanıştık;

.... . evrensellekle. (5) mücadeleyle, onurla, imanla,

Bir şairin, “**Fazilet, gece da esneyen bir kimsenin elini ağzına tutmasıdır.**” sözünü bana öğreterek **ihсан** kavramını beynime kazıyordu bile.

Sonra **Akıf** i öğretti bana!

Zulmü alkışlamadım, âtiyi karanlık görerek azmi bırakmadım, gayem için bin çalışıp bir kazanmanın **tevfik** olduğunu kavradım.

O’nun idealleri, **benim** ise umutlarım vardı. Öyle büyüyordu ki gözümde, öyle erdemliydi ki, benim en onurlu öğretmenimdi. Bana içtenliği, paylaşmayı ve her şeye rağmen ayakta kalmayı öğretiyordu.

Çünkü **O**, beni, *Allah mahşer yerinde “Dinim için ne yaptın?” diye sorarsa, benim kolumdan tutup “Ya Rabbi, işte bu genci kazandırdım!”* demek için yetiştiriyordu.

En güzel hedeflere ulaşmak ve en güzel gelecekleri satın almak için...

Çünkü;

O, benim için bir **hayat**; **ben O**’nun için bir **gelecektim**.

O, benim için bir **duruş**; **ben O**’nun için bir **bakıştım**.

O, benim için bir **aşk**; **ben O**’nun için bir **sevgiydim**.

Yaşamımız kesişmişti artık, günden güne birbirimize benziyorduk. Bir hayat diğer bir hayatı tamamlamak üzereydi. Tamamlamalıydı da. Eğer böyle olmasaydı; sadece kendi mutluluklarımıza sevinir ve sadece kendimize üzülürdük.

Kalbimle beraber beynimde genişliyordu evrenselliğe

doğru.

“Farz et körsün!

Taş al ve at!

O düşmanı bulur...”

Mısralarının anlattığı yeri, **Mescid-i Aksa**'yı, öğreniyordum. **Hindikuş Dağları**'nı ilk kez O'ndan duyuyordum.

Öğretmenim;

Anlattıklarını sadece zihnimde değil, yüreğimde de saklıyorum.

Artık **sen** oldum **öğretmenim!**

Yüreğimin derinliklerine bıraktığın çıkarsız ve pazarlıksız sıcak tebessümleri asla unutmuyacağım.

Berberce geçirdiğimiz gündüzlerin gecesinde, parlayan yıldızlar altında bana insanlığımı hatırlatan sözlerini de unutmuyacağım.

Kalbime ektiğin sevgi tohumuyla, beni bana önemli hissettirdiğini de unutmuyacağım.

Hayatını bir mum gibi bizler için erittiğini de... **hiç ama hiç unutmuyacağım.**

Kendi deyişinizle siz, *“Hayatın kahrını yudumlamış ama **dadaş** olmanın şuur ve kararlılığı ile bugüne ve geleceğe selam!*” veren birisiniz.

Palandöken Dağları gibi, dimdik ayaktaşınız!

Ve şimdi ben de sizin gibi olamasam da, yolunuzdan gitmeyi kendime gaye edindim.

Siz girdiğim tüm derslerimde hep benimlesiniz; çünkü ben **matematik** anlatıyorum öğrencilerime. Tıpkı sizin bana anlattığınız gibi.

Şu an fotoğrafınız karşımda. Konuşamıyorum sizinle. Ama bakışlarınız önceden konuştuğlarımızı hatırlatıyor. Sizden anladıklarım canlanıyor gözlerimde, tüm güzellikleriyle.

Size dua ediyorum yaşattığınız bu güzellikler için.

Allah sizi iki cihanda aziz eylesin! **Mehmet KATMER**
Hoca'm.

UŞAKİZ

Murat DEMİR

Soğuk bir kış günü. Her taraf bembeyaz örtü. Yüreğimde sorunsuz geçirilen bir okul gününün mutluluğu ile, gözlerim bizleri köye götüren aracı arıyor. Etrafa şöyle bir baktım. Bütün okul çocukları soğuktan yüzleri kızarmış bir şekilde, hızlı adımlarla evlerine doğru yol alıyor. Koşarak biraz önümde giden arkadaşlarıma yetiştim. Her zaman bindiğimiz yere geldiğimizde aracın orada olmadığını gördük . Kar yağışı hafiflemişti hafiflemesine ama hava çok soğuktu. Bekleyecek kapalı bir yer aradı gözlerimiz, ama yoktu. Arkadaşlarımdan bazılarının gelmediğini fark ettim. Belki de onları almaya gitmiştir diye düşündüm. Çok kısa bir süre bekledikten sonra diğer arkadaşlarım da karşıdan gözüksü. Biraz yaklaşınca elleriyle yanlarına gitmemizi işaret ettiler. İçlerinden bir tanesi :

-Arabamız şu bakkalın önünde, hadi oraya gidelim ! diye bağırıyordu.

Bakkalın yanındaki içki mekanını fark etmemişti belli ki . Kim fark etmişti ki zaten !

Kar üzerimize inceden inceye yağarken bizlerde birbirimize kar topu atarak gidiyorduk araca doğru. Hareket ettiğimizden olsa gerek unutmuştuk üşümeyi. Ta ki buz gibi koltuklara oturuncaya kadar...

Hava kararmaya başlamıştı. Korkulu bir bekleyiş başladı gecenin a doğru. ...Ve korkular ardı ardına gelir oldu aklıma. Bir taraftan ertesi günkü sınav korkusu, diğer taraftan kavuşamama korkusu sevdiklerime . Sınav demek başarı demek-

ti benim için. Bir vefaydı beni sevenlere ve emek verenlere. Yağan her kar tanesi kadar özel annem geldi aklıma birden. Biliyordum beni merak ettiğini ve kar içinde yanan kar gibi yüreğiyle hasretle beni beklediğini. Tıp ki bulutta gezinen yağmurun toprağa hasreti misali. İçten insanların duygularında yanılmayacağını duymuştum öğretmenlerimden. Anlayamamıştım ki duygularımın bende saklı kaldığını ; içki masasına uğramadığını . Ama yine de dört gözle bekliyordum sarhoş adamı. Çaresizlik içinde bir bekleyiş.

Cesaretlendim ve seslendim sınıf arkadaşşıma ve aynı zamanda beni anneme ve sevdiklerime kavuşturacak olan şoförün oğluna :

- Arkadaşım bakar mısın ?

- Evet dinliyorum, diye karşılık verdi arkadaşım.

- Yarın benim çok önemli bir sınavım var ve ayrıca annem beni çok merak etmiştir dedim ve sustum.

Eski ve soğuk arabanın içinde saatlerce bekleyen diğer arkadaşlarım da destek verdi ve hep bir ağızdan :

- Evet evet çok geç kaldık, herkes bizi merak etmiştir ve ayrıca çok üşüdük dediler.

- Tamam, ben şimdi gider getiririm babamı, dedi şoförün oğlu içki masasının duygulardan yoksun olduğunu düşünmeden. Ve gitti...

Sevdiklerimi düşünerek karşı koymaya çalışıyordum geceye ve soğuğa. Üşümüş ellerimin biraz ısındığını fark ettim. Sevdiklerime kavuşmak için küçük bir umut bile olsa onların sıcaklığını hissetmişim. Umutlu bekleyişimiz bir süre devam etti. Dakikalar geçiyor, ama arkadaşşımdan ses seda çıkmıyordu. Umutlarımız, hayallerimiz buz tutmaya başlamıştı. Soğuk daha bir fazla üşütüyordu bedenimizi.

Neden hâlâ gelmedi ? diye soruyorduk kendi kendimize. Herhalde hiç bu kadar bakmamıştım saatime o gün baktığım kadar.

Bir taraftan ertesi günkü sınavı düşünüyor, diğer taraftan annemin durumunu. İçimden derinden bir ah çektim. Param olsa atlar bir taksiye kavuşurdum anneme diye düşündüm. Aslında parayı da pek değer vermezdim ya.

Bunalmıştım. Biraz nefes almak ve kendime gelmek için dışarı attım kendimi. Gökyüzüne doğru baktım. O kadar güzel düşüyordu ki kar taneleri. O an bir kar tanesi olmak istedim, evimin önüne düşen.

Hayallerimize sarılıyorduk sımsıkı. Nasıl bilebilirdik ki arkadaşımızın da aynı masada takılı kaldığını...

Dakikalar durmadan birbirini izlerken yeniden araca bindim. Ümit çiçekleri solmuştu solmasına ama beklemek-ten başka çaremiz de yoktu. Arabanın buğulu camlarından dışarı şöyle bir süzdüm. Bütün sokaklar izsiz, ıssız ve karanlıktı. Cadde de çöp tenekelerinin etrafında dolaşan kedilerden başka canlı yok gibiydi. Sessizliği de onlar bozuyordu zaten.

Sadece sokağın uzak köşesinde yanan sokak lambasının çevresi hafif aydınlıktı ve karın şiddetini de oradan görüyordum.

“Merhaba evim” diyememek ne kadar acıydı !

Duygularımın yoğunlaştığı anda birden içimde bir kıpırdanma oldu. Sanki tanıdık bir sima yoldan geçiyordu. İzsiz sokaklarda bir iz belirliyor ve gecenin sessizliğini bozuyordu her adım atışında. Emin olmak için buz kesmiş ellerimle aracın camını sildim. Yanılmamıştım ... Gördüğüm yüz okulumuzda Fransızca derslerine giren ve aynı zamanda müdür yardımcısı olan öğretmenimize aitti. Sessiz ve çekingen kişiliğimden olsa gerek bir şey söyleyemedim öğretmenime. Zaten Yabancı Dilim İngilizce olduğu için dersime de hiç girmemişti. Öğretmenimiz hızlı adımlarla ilerliyordu. Belli ki eve geç kalmıştı. Eşi ve çocukları bekliyordu O’nu dört gözle. Tıp ki annemin beni beklediği gibi.

Umutlarımızın yeniden filizlenmesiyle arabanın içi yeniden ısınmaya başlamıştı yavaştan. Artık o kadar da çok üşümüyorduk “Öğretmenimiz arabanın içine girecek, bizi bu dertten kurtaracak” diye düşündüm bir an için. Çünkü tanıdığım bir çok öğretmen; öğretmenlerin gerektiğinde bir ana, bir baba, bir kardeş, iyi bir dost, iyi bir arkadaş olabileceğini vurgulamışlardı derslerinde.

Arabadan birkaç adım uzaklaşmıştı ki birden durakladı. Geriye döndü ve arabaya doğru dikkatlice baktı. İçinde küçük bedenlerin okul elbiseleriyle arabada beklediklerini gördü ve ağır adımlarla arabaya doğru yaklaştı. Kapıyı açtı, minik yüreklerin kapısını. Hepimizi isim isim bilmese de bir çoğumuzu tanıyordu. Sordu :

-Çocuklar siz bu saatte ne arıyorsunuz burada ?

Kısık ve titrek bir sesle :

-Şoförü bekliyoruz, dedim.

Nerede şoför ? diye sordu öğretmen

Parmağımla karşıyı göstererek :

-İşte orada.

Öğretmenimiz durumu hemen anlamıştı ve o an aklına kendi çocuğunun geldiğini fark ettim gözlerinin dalışından. Eve geç kalmıştı kalmasına ama bizleri de öyle bırakmak istemiyordu belli ki. Öğretmen yüreği bizlerin orada çaresiz bekleyişimize kayıtsız kalamazdı ve kalmadı da.

-Bana şoförü kim gösterecek ? dedi.

Göstermiş olduğu sıcaklık karşısında cesaretimi toplayarak :

-Ben gösteririm dedim.

Beraber yürüdük şoförün yanına doğru. Parmağımla göstererek:

-İşte şuradaki adam öğretmenim. Yanındaki de oğlu.

Tamam diyerek arabaya geri dönmemi istedi.

Arabaya gittim ve yerime oturdum. Bir süre sonra öğretmenin göründü ve yanında şoför ve oğlu. Bir telaş sardı hepimizi. Yalvar yakar kaldırmıştı şoförü.

Tamam çocuklar, dedi öğretmen bizlere bakarak.

-Şoför sizi götürecektir.

Ama içinde bir kaygı vardı anlayamadığı. Bir şoföre baktı, bir soğuktan yaşarmış gözlerimize. Dur dedi şoföre ve ekledi :

-Siz yan koltuğa oturun ben kullanayım arabayı. Gideceğiniz yere kadar götüreyim.

O anda gözlerimizdeki ışıltı görmeye değerdi. Yapacağının doğru bir hareket olduğundan emin oldu. Köy uzakta geriye nasıl döneceğini de düşünmüyor değildi. Sordu :

-Beni geriye getirebilecek bir kişi var mı ?

Şoförün köydeki diğer oğlu araç kullanmasını biliyordu.

- Kardeşim sizi geriye getirebilir öğretmenim, dedi şoförün küçük oğlu.

Her şey yolunda gidiyordu gitmesine ama şoför direksiyonu vermeyi bir türlü kabul etmiyordu. Vakit bir hayli geç olmuştu. Öğretmenimizin bütün ısrarlarına rağmen şoför ikna edilemedi ve direksiyona geçti. Yan koltuğa da öğretmenimiz. Hem sevinç hem de korku kaplamıştı yüreklerimizi. Annemize ve diğer sevdiğimizimize kavuşacaktık ama nasıl ?

Yola çıktık. Yolun tamamı sanki aracın şoförüne aitti. Bir sol şeritte bir sağ şeritte. Dayanamadı Öğretmenimiz. Şoförden durmasını istedi.

- Neden ? diye sordu yuvarlak kelimelerle şoför.

- Bu kadar çocuk senin yüzünden bu saate kadar bekledi ve aynı zamanda köyde anneleri de korku, hüznün ve sabırsızlıkla bekliyorlardır eminim. Onları sağlıklı bir şekilde ai-

lelerine kavuşturmak için buradayım ve sen bunu yapmamı engelliyorsun, diye cevap verdi öğretmenimiz.

Şoför inatla kendisinin de çok iyi araba kullandığını söyleyerek kendisinin sürebileceğini vurguluyordu. Çabalar sonuç verdi ve şoför öğretmenin arabayı kullanmasına izin verdi. İşte o zaman daha bir rahatlamıştık. Öğretmenimiz direksiyona geçti ve sevince doğru yol almaya başladık hep beraber.

Köye gelmiştik. Tahmin ettiğimiz gibi bütün sevdiklerimiz yollarda bizleri bekliyordu. Ve tabi ki kar tanesi annem ve fedakar babam da. . Sarıldılar doyasıya bizlere ve binlerce kez teşekkür ettiler öğretmenimize. Bir şeyler ikram etmek istediler ama öğretmenimiz geç kaldığını söyleyerek teklifleri nazikçe geri çevirdi. Tekrar arabaya bindi ve bir süre sonra gözden kayboldu. .

Sımsıcak evde başımızdan geçenleri anlattım aileme. Bir kadeh içkinin masum özlemleri nasıl çaldığını, öğretmen yüreğini, öğretmen şefkatini anlattım onlara ve yeri geldiğinde tanıdığım bütün insanlara...

Son dersini o kadar güzel vermişti ki . Öğretmen olmayı daha da ister oldum o günden sonra. Hiç unutmadım Onu, gönlümün tâ derinliklerine yerleştirdim güzel anısını...

Ve günün birinde aynı ortamda karşılaştık meslektaş olarak. Unutamadığım ve unutmakta istemediğim hatırası canlandı gözlerimde. Bıraktığı iz yüreğimdeki tazeliğini koruyordu geçen yıllara inat. Yanına giderek selam verdim, ellerinden öptüm; nasıl olduğunu sordum. İyi olduğunu söyledi ağır sözcüklerle. Şaşırmıştı haklı olarak. Tanıyamamıştı beni. Tam soracaktı ki, acil bir işimin çıktığını söyleyerek gitmek için müsaade istedim kendisinden.

Duygular karşılık beklemeden yaşanmalıdır ; karşılık beklemeden sevmelidir insanlar birbirlerini. Yolda giderken tanımadığın bir kişiye gülümseyerek selam vermek gibi.

Çıkarsız, nedensiz ve karşılık beklenmeksizin gösterilen sevgiler insanı o kadar mutlu eder ki. Biraz olsun onu hissettirmek istedim öğretmenime verdiği son dersin karşılığı olarak...Nedensiz bir sevgi misali !

VAN

SEVGİLİ ÖĞRETMENİM YAŞAR ALTAYLI'YA

İsmail Hakkı GÜLER

Ortaokulu bitirmiş liseye başlamıştık. Bir meslek öğrenip hemen hayata atılmak için de meslek lisesine gönderilmişti. Altın bileziği kolumuza takıp kalabalıkların içine karışacaktık. Bu kadarla kalsa iyi; vicdanı hür, irfanı hür nesiller olarak yetişecek ve milletimizin yüksek menfaatlerine de hizmet verecektik. Bu sikletler, yüklenen ağırlığı çeker miydi bilmiyordum; ama okula başladıktan sonra öğrendiğim bir şey vardı: farkına varmadan daha büyük bir davayı omuzlamıştık.

Okulumuz, ülkenin diğer okulları gibi ilim, irfan yuvası olmaktan çıkmış, ideolojik kamplaşmaların hesaplaşma alanı haline getirilmişti. Biyoloji, kimya, matematik. . deli misin? Bunlarla uğraşmanın zamanı değildi, ülke emperyalist güçlerin işgali altındaydı(!). Öncelikle ülke kurtarılacak sonra, sonrası sonraya kalmıştı. Bunun için ya das kapital ve muadilleri okunacaktı, ya da Adam Smith ve uzantıları. Sabah “Kahrolsun Amerika!” sloganı ile uyanıp, akşamları “Kahrolsun Rusya!” sloganı ile yatmak tüm sorunlarımızın ilacı idi. Formüller, grafikler, yok daha neler neler. . Oysa sloganlar kulaklarımıza ne kadar hoş geliyordu, bir araya geldiğimizde sesimiz de ne gür çıkıyordu.

Bütün bunları bize kim mi öğretiyordu, tabii ki öğretmenlerimiz. Onlar fikri hür, vicdani hür nesilleri, düşüneyen, üretemeyen ideolojilerinin köleleri haline getirmek

için sözbirliği etmişlerdi, âdeta. Beyinlerimizin tüm hücrelerini sloganlarının karanlıklarıyla kuşatmışlar, içeriye ışık huzmelerinin sızmasına bile izin vermiyorlardı. Beynimizin her alanı ayrı ayrı işgal edilmişti, Topkapı Sarayı'nda ki işportacıların sergi alanına dönmüştü. Okullarımızda her öğretmenin ayrı bir grubu, ayrı bir ideolojisi vardı. Okullarda yapılan propagandalar dergi ve gazetelerle geliştiriliyor, pekiştiriliyordu. Devletin televizyonları dahi bu amaçlarla kullandırılıyordu. Çeşitli sloganlarla adrenalinimiz daima yükseltip, kavga ve olaylara ilgilerimizi sürekli canlı tutuluyordu. Anne ve babalarımız artık bizleri kontrol edemiyor, sürekli bir tedirginlik yaşıyorlardı. Hem artık biz büyümüş-tük kimseye hesap verme gereği de duymuyorduk. Dünyaya getirirken bize mi sormuşlardı?

Dergi ve kitaplarla bize lanse edilen, öğrenci liderleri gibi giyinmeye, onlar gibi davranmaya özen gösteriyordu. Sağ olsunlar öğretmenlerimiz ailelerimizin bize göstermediği ilgiyi gösteriyor, bize değer veriyorlardı.

Üst sınıflarda okuyan öğrencilerin geceleri öğretmenlerimizle sohbetler düzenledikleri hatta beraber içki içtiklerini duydukça niye biz de yokuz diye hayıflanıyorduk. Artık bizim de bira bile olsa ufak ufak başlamamız gerektiğine inanıyorduk. Öyle ya nasıl olsa biz de bir iki yıl sonra son sınıflarda olacaktık... yakışır mıydı bize yapılacak içki tekliflerini geri çevirmek!

Okulda yapılan yazılılarda istediğimiz notları almak hiç de zor değildi, hatta sözlülere bile elimizde kitapla çıkıyorduk. Kurban olduğumun özgürlüğü sen ne güzel şeymişsin! Niye bu kadar gecikmiştin? Neydi o öyle ilkokul, ortaokul, çalışmaktan canımız çıkıyordu. Şimdi öyle mi?. İstedğin not emrinde, hem sonra yazılıda sorulan sorular gerçek hayatta ne işimize yarayacaktı?

Başıboşluğun, anarşinin, düzensizliliğin anlatılmaya

çalışıldığı bir deyimde denir ki; “İtin sahibini tanımadığı devir!”... İşte tam o günlerde karşımıza çıktınız. Diğer derslerimiz ne kadar eğlenceli ise sizinki o kadar sıkıcıydı, derslerinizin sıkıcılığı yanında siz de çekilecek gibi değildiniz. Zil çaldığında hemen derse girer, ders boyunca anlatır anlatırdınız. Dersi kaynatmaya yönelik gayretlerimizi boşa çıkarır hemen tepkinizi koyardınız. Çatık kaşlarınız, gülmeyen yüzünüz, önü sürekli kapalı ceketiniz... İşin en kötü yanı da diğer bütün derslerde çok iyi notlar almamıza rağmen sizden iyi not alabilmek bile mümkün olamıyordu. Yazılılarınızı, söylediğiniz günlerde yapıyordunuz. Sizin yüzünüzden okula defter, kitap getirmeye başlamıştık. Size kabadayılık yapanlar da bunun işe yaramadığını görünce gözümüz iyice korkmuştu. Artık hepimizin ortak endişesi şuydu: “ Bundan kurtuluşumuz yok, bari sınıfımızı geçebilecek notlar almaya çalışmalıydık”. Kısacası rahatımızı bozmuştunuz.

Sizi diğer öğretmenlerimizden ayıran diğer tarafınız da onların siyasi görüşlerinin belli olmasıydı. Siz hiçbir siyasi kalıba uymuyordunuz. Siyasi görüşünüzün, partinizin belli olmaması bizim işimizi zorlaştırıyordu. Ah keşke hangi partiyi desteklediğinizi bir öğrenebilseydik... Sizi bir türlü çözemedik, çözebilseydik neler olacağını tahmin bile edemediniz. Sizin derslerinizde, çoğumuzun gözü saatte kalırdı. Sınıfta hemen herkes birbirine işaretle teneffüse kaç dakika kaldığını işaret ederdi. Hiç gülmez ve güldürmezsiniz. ” *Hak Ömer’e dost bırakmadı.* ” sanki yeniden yaşıyordu. Bize özel hayatınızdan hiçbir şey anlatmazdınız. Hâlbuki diğer öğretmenlerimiz öyle miydi?.

Devrin başbakanına, Hükümet Konağı önündeki konuşmasında; yuh çektiğim için gözaltına alınmış, ama serbest bırakılmıştım. Ertesi gün burnu havalarda okula geldiğimde siz beni iki yumrukla evrak dolabına yapıştırmış ve bütün havamı almıştınız. Aradan iki gün geçmeden beni okul adına şiir okumakla görevlendirmiş, ardından da evinize davet

etmişsiniz. Niye benimle bu kadar ilgilendiğinizi bir türlü anlamıyordum...

Sevgili Öğretmenim, aradan yıllar geçti ve ben emekli olmuş bir öğretmen olarak duygularımı ifade etmeye çalışıyorum. Öğretmenlik hayatımızı yönlendirmede, sizin, bizim ruh derinliklerimizde bıraktığınız güzellikler etkili oldu. Üstü kapalı mesajlarınızın bizim hayatımızda ne denli önemli gelişmelere yol açtığını bilemezsiniz. . Bize yüklediğiniz misyonla gittiğimiz her yerde, çalıştığımız her mekânda örnek öğretmen olarak gösterildik. Siz de okulumuzun örnek öğretmeniydiniz... Her yerde çocuklarını bize emanet edenler dönüp arkalarına bakmadan gidebilirler. Bütün kapılar ve gönüller bize sonuna kadar açık kaldı.

Gençlik dönemlerinde bize tanıtılmayan, öğretilmeyen veya yanlış tanıtılan Anadolu'nun manevi mimarlarını ve onların dostlarını, yaşayışlarını öğrendik, eksiklerimizi onlarla tamamlamaya çalıştık. Hiçbir ayrımcılığın içinde olmadık, hepimiz bir kilimin desenleri gibiydik. . Öğretmenlik hayatımda gittiğim her yerde hiç kimse benim de siyasi düşüncelerimi öğrenemedi. . Hiç bu konulara girmedim. Bunu yapmakla gereksiz dostluk ve düşmanlıklardan kendimi korudum. Asıl işimin öğretmenlik olduğunu hiç unutmadım. *“Akla mağrur olma Eflatun- î vakt olsan / Bir edib-î kâmil gördükte tıflı mekteb ol!”* sırrını sizden öğrendikte, sizde gördüklerimi uyguladım ve muvaffak oldum.

Bizim liseye başladığımız dönemlerde her okulda en fazla iki tane sizin anlayışınızda öğretmenimiz vardı. Bugün, bu ülkenin tüm okullarında sizin anlayışınıza sahip sayamayacağımız o kadar çok öğretmenimiz var ki... Bu, bizim gelecekle ilgili kaygılarımızı alıp götürüyor. Hem zaten siz hep “Her şey aslına rücu eder” demez miydiniz? Çıkarılan gürtlere bakma, zalimin dişleri çekilmiş, tırnakları sökülmüş-

tür. Husumete vakti olmayanlara inanılmazı başarmanın gururu ile emin adımlarla her gün bu ülkenin genç dimağlarını geleceğe taşımanın gayretleri içindedirler.

Dün okullarda kendilerine emanet edilen gençliğe ihanet edenleri bugün, ismen bile hatırlayanlar o kadar çok az ki... “Şimdi neredeler? Ne yapıyorlar?” kimsenin merak ettiği bile yok. İnşallah onların çocukları bizler kadar talihsiz değildir. Şahsınızda tüm emeği geçenlere yürekten sevgi ve saygılar sunuyor, ellerinizden öpüyorum...

YALOVA

UNUTAMADIĞIM ÖĞRETMENİM

Ayşe AKPINAR

1978-79 ders yılı . Bir sonbahar, aylardan eylül. Gökyüzünün açık berrak maviliğini, ara sıra beliren pamuk yığını görünümündeki beyaz bulutlar bozuyor. Sınıfımın penceresinden köyümüzün biraz yamaçtaki çeşmesinden su alan kadınlar, merakla okul bahçesine bakıyorlar. Sanırım O geldi! Sınıfımızdaki derin sessizliğin yerini fısıldamalar alıyor. Her yıl öğretmen değiştiren sınıfımızın yeni öğretmeni bekleniyor. Hepimiz merak içindeyiz. Acaba köyü ve bizleri sevecek mi? Nasıl biri? Kadın mı, erkek mi?

Biraz sonra beklenen an gelir. Okul Müdürümüz Abdullah Bey, sınıfa belki o ana kadar görmediğimiz güzellikte pırıl pırıl gözlerle bakan, Gülser öğretmenle gelir. Çocuklar yeni öğretmeniniz; “Gülser Oğuz, ilk ataması. Kayseri Öğretmen Lisesinden mezun. ” Hepimiz Gülser Öğretmene bakıyorduk. Ne kadar güzel, ne kadar şık giyimli, çok bakımlı, bembeyaz teni ile bir melek gibi. Bir anda gözlerim öğretmenin elindeki mavi kaplı kitaba takıldı. Kolejlere Hazırlık Kitabı, heyecandan dilim tutuldu. En önde öğretmen kürsüsünün önünde oturan ben ne yapacağımı şaşırdım. Öğretmen numara sırasıyla tanışmaya başladı. Sıra bana geldi. Ayağa kalktığım anda öğretmenle aynı boyda olduğumu fark ettim. Kimse öğretmenden uzun ve dik olamazdı. O, hepimizden büyük ve saygı değerdi . Hemen yere doğru çömelircesine kendimi eğdim. Bir çırpıda kendimi tanıttım. Türkçe’yi birçok arkadaşımın aksine yöresel ağızla değil, en iyi kullanmaya çalı-

şıyordum. Bu özelliğimle öğretmenin dikkatini çekenlerden biri olabilirdim. Gülser öğretmen ve elindeki mavi kitap, hayatımda dönüm noktası olabilirdi .

O andan itibaren hayal etmeye başladım. Ben de okuyabilirdim. Öğretmen olabilirdim. Ama kız çocuğu olarak pek hatta hiç şansım yoktu. Köylü, fakir, tarımla uğraşan ailelerden oluşurdu. Geçmişe baktığımızda sadece erkekler kasaba şehirlere gidip orta okul liseye gidiyorlardı. Çok çocuklu aileler en az altı, yedi kişi. Ben de dokuz çocuklu bir ailenin altıncısıydım. Birçok sorumluluklarım vardı. Okuyabileceğimi hiç düşünmezdim.

İyice kış bastırımı, işler tamamen hafiflemişti. Dam boyu karların arasından, imece usulü açılan kar tünellerinden okula gidiyorduk. Gülser Öğretmen her zaman parasız yatılı okullardan söz ediyordu. Kısa sürede ailelerimizle görüşüp sınıfta özel hazırlık çalışmalarına onları ikna etmişti. Mavi kitap tek kaynağımızdı. Öğretmenimizin kaybederiz veya başına bir şey gelir çalışamayız korkusu ile eve asla vermediği mavi kitap.

Kış gecelerini annemin anlattığı uzun hikayeler süslerdi. Okuma yazması olmayan bu insan nasıl olurda bu kadar uzun hikayeler anlatırdı... Her gece gaz lambasının ışığında mısırsız, buğday kavururdu. Babamın ders çalışmak için yerden 10-15 cm'lik yer sofrasının kenarında yere uzanarak derslerimizi yapardık. Çoğunlukla gaz kokusundan sızardık. Dış dünya ile iletişimimizi sağlayan tek aracımız babamızın tekelindeki radyomuzdu. Sabahları bölgesel bir türkü ile uyanırdık. Yabancı şarkılar ise anneannemin deyimiyle gavurcaydı.

Bütün bu günler birbirini kovalarken, benim okuma sevdam Gülser Öğretmenimce iyice körüklenmekteydi.

Aileme bir şekilde açmak gerekiyordu. Ama gelecek tepkilerden çekiniyordum. Öğretmenimle bir plan yaptık.

Gülser Öğretmen bize gelip annem ve babamla tanışa-

çaktı. Bunu asla ret etmeyeceklerini bilen ben, çok sevindim. Bu, bir çeşit nabız yoklaması olacaktı. Kızların okuması hakkında ne düşündüklerini öğrenecek, ona göre davranacaktı. Anacığım derin hazırlıklar içindeydi. Ben hiçbir şey bilmiyormuş gibi davranıyordum. Öğretmenler gelecekti, çok heyecanlıydı. En güzel yemekler yapıldı. Ev temizlendi, biz en düzgün kıyafetlerimizi giydik. Bayram şekeri ve kolonya da alınmıştı. Sıkı sıkı tembih edildik. Bir görgüsüzlük yapmayacaktık. Annem çok özel günlerde yaptığı içli köftesi ve sütlacını da hazırlamıştı. Kardeşim sık sık, yolu gören rengarenk basma perdeli, yarısı muşamba kaplı pencereden bakacaktı. Misafirlerimiz belirlediğinde ev halkına haber verecekti. Hatta anacığım kuzinede taze mayalı çörek pişirmeyi onların geldiği saate bıraktı. Her şey taze ve mükemmel olmalıydı. Evimize gelenler çok saygıdeğer öğretmenlerimizdi. Beklenen saat geldi.

Her şey yolunda gidiyordu. Babam eski Türkçe okur-yazardı. Eline geçen her şeyi okuduğunu bilirim. Hatta hiç iletişim kurulmayan kışlarda ilçeden hangi yolla geldiğini anlayamadığım Tercüman Gazetesini gördüklerinde babamla daha çok ilgilendiler, Bu adamın çok şeyden haberi vardı. Türkiye'nin problemleri eğitim, sağlık siyaset hemen her konuda donanımlı babacığım onları şaşırtmıştı. Hemen konuyu kız çocuklarının eğitimi üzerine getirmişlerdi. " Hüseyin amca, siz çok bilinçli bir insansınız, kızınızı okutmalısınız . " dediler. Bir anda derin sessizlik oldu. Herkes babamın ağzından çıkacak kelimeleri bekliyordu.

Babacığım, söze şöyle başladı. "Ben kızımın okuyacağını biliyorum. Ama anası yalnız, çoluk çocuk iş çok perişan olur": dedi. Bir anda mavi gözleri derin bir sessizliğe büründü. O da zamanında çok istemişti okumayı. Sonra ekledi. "Para pul yok, çok zor geçiniyoruz. " Geçen yıl ağabeyi kazandı Kayseri Pazar Ören Lisesini. Arkada iki oğlan daha yetişiyor. Ne

söylesem! Anacığım ise; “Hemen, yok olmaz! Köyde hangi kız okudu? Gurbete gitmez kız kısmı.” dedi. Daha fazla konuşmadılar bu konuda. Başka konular girdi olmadık yerde, bense bir ışık görmüştüm bu konuşmada, babamdı bu ışık!. Evet onun yüreği çok yumuşaktı. Kıramazdı kızını, çevreden çok tepkiler alacaktı. Ama o bunlara gerekli cevabı verecekti. Ona göre bu cevabı ben verecektim. İlerde köyümüzdeki kızların okuması için ışık tutacaktım.

Günlerin çok hızlı geçtiği çocukluk döneminde mart derken nisan geldi. Parasız yatılı sınavları başvuruları başladı. Öğretmenim benimle beraber üç kişinin başvurusunu yaptırdı. Bu aşamaya kadar çok önemli idi. Artık çalışmalarımı daha ciddiye aldım. Hayatımda ilk defa ilçeye, kazanırsam ile gidecektim. Bunları düşündükçe heyecanım kat kat artıyordu. Şehir kızları nasıldı? Nasıl giyinirlerdi? Saçları, tokaları nasıldı? Her şeyi düşündüm. Benim şehre gidecek kıyafetim bile yoktu. Hep naylon veya lastik ayakkabı giymiştim. Hatta yazları çıplak ayakla gezerdim. Elim, yüzüm çatlak güneş yanıkları ile dolu kara bir kızdım. Anacığım bütün ısrarlarını bir kenara bıraktı. Ona teyzemlerin gönderdiği alacası az olan kibar desenli bir kumaş, hemen iyi dikiş bilen bir akrabamıza götürüldü. Bir buluz ve etek dikildi. İlçeye teyzeme haber yollandı. “Kızların giymediği bir ayakkabı varsa” denildi. Teyzemin durumu iyiydi. Zaten o güne kadar giydiğim en güzel kıyafetler kızların küçülenleri olmuştu. Her şey yolundaydı. Kızlardan biri o dönemde alınan yazlık ayakkabıyı beğenmemişti. Ayakkabı yanında hoş bir çorapla bana yollandı. Hatta saçlarıma bağlanacak bir de toka! İnsan daha ne ister, şans bu diyerek çok mutlu olmuşum. Günlerden sonra sınav günü geldi. Bir gün önceden tüm hazırlıklar yapıldı. Menderes Öğretmen bizi ilçeye götürdü. Bir lokantada döner pilav yedik. Tam çıkarken kasadan yükselen ses yemek paraları dedi. Başımı kaldırıp şaşkın ve ürkek bakan ben, teyzemin eşini karşımda gördüm. Bana gülüyorlardı. Eliyle

başımı, yanaklarımı okşayan eniştem yemekler bizden diyerek beni çok mutlu etti. Hatta hiç kimseye para ödetmedi. Ben o gece teyzemlerde kalacaktım. Yan tarafta bir mobilya dükkanına geçtik. Sonra bir at arabası geldi. Beni bindirdiler eve yolladılar. Acaba bu adam neciydi? Burada insanlar evlerine gitmek için neden yürümüyordu? Ya adam başka yere giderse? Derken eve vardık. Çok güzel bir evdi.

Bizim evlerden farklıydı. Bu evde elektrikle tanıştım. Düğmeye basınca ışık veren florasan lamba çok ilgimi çekti. Mobilyalar son derece şıktı. Ne sedir, ne de kilim vardı. Yerler halı kaplıydı. Çocuklar sofrada yemek ayırımı yapıyorlar, onu yemem bunu yemem diye söyleniyorlardı. Bence her şey çok güzeldi. Evin içindeki çeşmeler ise çok şaşırtıcıydı. Köyde çeşmeler çok uzak, su taşımak çok zordu. Televizyon hakkında bazı söylentiler duymuştum, içinde insanlar varmış! Arkasını, önünü iyice inceledim. Kısaca bu sınava girmeden çok şey öğrenmeye başladım. Sabah, teyzem iyi bir kahvaltı yaptırdı. Sınav yapılan okula gittik. Sınav başladı. Benim sınavım çok iyi geçti. Aynı gün köye döndük. Okulun önünde arkadaşlarım ve Gülser Öğretmenim bizi bekliyordu. Onlar da nasıl geçtiğini sordular, iyi demiştim. Herkes çok sevindi. Evdekiler de sevinmişti. İkinci sınav daha zor olacaktı. Ama ben yaz işlerinden pek çalışmadım. Sınav sonuçları geldi. Üçümüzde kazanmıştık. Temmuz ayında ilimiz Yozgat'a gidecektik. Günler çok çabuk geçti. Arkadaşın babası bizi Yozgat'a götürdü. Bizim köy Kayseri'ye yakındı. Yozgat'a üç araçla gittik. Onların tanıdığı bir ailede misafir olduk. Çok yorgun olduğumuz için ben otururken uyumuş kalmışım. Sabah sınav yerine gidildi. Sınavım iyi geçti.

Sınav dönemleri tartışmaları bitmişti. Okumamla ilgili tek sorun sınavı kazanmaktı. Biz bu beklentiler içinde iken, bir anda umulmadık bir problem başladı. Sağlığım ile ilgili, aşırı kilo kaybı ve vücudumun tüm eklemlerinde uzun ke-

miklerde korkunç ağrılar başladı. İlk günler pek önemsenmedi. Bir hafta içinde Tamamen yürüyemez oldum. Bazı bölgeler de şişlik ve bezeler oluştu. Ailem çok şaşkındı. İlçeye doktora götürdüler. Onlar en kısa sürede Ankara'ya gitmemiz gerektiğini söylemişlerdi. Acılar içinde kıvranıyordum. Anacığım ve babacığım da çok üzgündü. Ankara'da amcalarım ve ağabeyim vardı. Hemen haber gönderildi. Ağabeyim geldi.

Bir gün sonra yola çıkıldı. İlk olarak kasabamız şimdiki ilçemiz Yeni Fakılı tren istasyonuna gittik. İstasyonda öğrencilerle öğretmenler arasında sağ-sol çatışması varmış. Bir genç bıçaklandı. Öğretmen vuruldu. Ne yapacağımızı şaşırdık. İlk defa böyle olaylar gören ben korkudan titremeye başladım. Zaten ağabeyimin sırtında taşınıyordum. O sırada tren geldi. Tren olaylar nedeniyle çok kısa duracaktı. Ağabeyim beni trene adeta fırlattı. Gecenin da ilk uzun yolculuğum başladı. Sabahın ilk ışıkları ile Ankara'daydık. Amcamlara gittik. Bir gün sonra Ankara Üniversitesi Çocuk Hastanesine götürdüler. İlk muayenemden sonra yolunda gitmeyen bir şeylerin varlığını anlamışlardı. Doktorların biri gidip diğeri geliyordu. Diğer taraftan ağabeyimle konuşuyorlardı.

Bir süre sonra hemen tahlillere başladılar. Kan idrar örnekleri alındı. Daha sonra birçok cihaza bağlandım.

Gelen diğer çocuklar, normal muayenelerinden sonra eve gönderiliyordu. Bense ısrarla inceleme altındaydım. Çok acı çektiğim için yatırmak istemişlerdi. Sonra eve gönderdiler. Daha sonraki günler defalarca gidecektik.

Onlara göre, kan tahlilleri sonucu korkulan yoktu. İlk aşamada lösemiden şüphelenildi. Ben yıllar sonra bunun ne anlama geldiğini öğrendim. Günler sonra kesin tanı konuldu. Eklem romatizması, kalbi etkilemişti. Tedavi uzun sürecekti. Bu benim okul hayallerimin sonu olacaktı. Çünkü sınav sonuçları geldiğinde ben Ankara'da olacaktım. Eylül,

ekim, kasım ve aralık evet maalesef bu kadar süre geçti. Aralık ayının ilk haftası köye döndük. Ben iyiydim. Ailemi çok özlemiştim. Onlara kavuşmanın mutluluğunu yaşıyordum. Bir anda anacığımın ağzından çıkan cümleler beni şaşkına çevirdi. Sınav sonuçları bu hafta geldi. Kazanmışsın. Anacığım herhalde yanlış anlamıştı. Neredeyse yarıyıl geldi, dedim. Babam ekledi. Bu yıl sınav sonuçlarının açıklanması geç kalmış, aralık ayının yirmisinde son kayıtlardı. Evet kader bana gülmüştü. Fakat rahatsızlığım kısmen devam ediyordu. Ailem bu durumda asla göndermeyi düşünmüyordu. Sağlık raporu almamda zordu.

İçim kan ağlıyordu. O günlerde köy, çok soğuktu. Evde ekmek yoktu. Anacığım ekmek yapacaktı. Benden yardım istedi. Tandırda titreyerek ekmek yapacaktık. Birden ağlamaya başladım. Ağrılarım arttı. Bir yandan da anneme göstermemeye çalışıyordum. O fark etmişti. Tam konuşacaktı ki bazı sesler duyduk. Kapıda, Gülser Öğretmen ve başka bir öğretmen belirdi. Benim o halimi gören iki Öğretmen çok üzgündü. Bir süre sessizlik oldu. Anacığım yarı ağlamaklı bir sesle, oku da bunlar gibi kendi hayatını kurtar, diyebilmişti. Sanki çaresizliğini ifade etmişti. O, bu çileli hayatın kaderim olmayacağını haykırıyordu. Biliyordum, ben gidince çok işi tek başına yapması gerekecekti. Ama gönlüm bu sefil hayatı istemiyordu. Okursam anacığım da bu hayattan kurtulacaktı.

Derken kapıda ninem belirdi. Annemin kış ortasında ne şartlarda ekmek yaptığını görünce, çok üzüldü. Biraz yardım etti ama çok yaşlıydı. Öğretmenlerin ise ne konuştuğunu hatırlamıyorum. Görüntü her şeyi ifade etmişti.

Karar verildi. Kazandığım okul, İstanbul Kadıköy Kız lisesi idi. 19 Aralık Cuma günü sabah sekizde, Kadıköy Kız lisesinin bahçesine ayak bastım. Yeni bir hayatın içinde olduğumu biliyordum. Kayıt işlemleri yapıldı. Pansiyonun

25 numaralı yatakhane 14' üncü yatağında yeni yaşamıma merhaba dedim. Yeni gelenler fazla olduğundan M şubesi açıldı. Ben de okuyacaktım. Gülser öğretmenim gibi, ben de birçok çocuğa ışık olacaktım. Güçsüzlere bilek, karanlığa aydınlık olacaktım. Ben öğretmen olacaktım.

Altı yılı başarı ile bitirdim. Hacettepe Üniversitesi Biyoloji bölümünü, başarıyla bitirdim. Hemen öğretmenlik sınavlarına girdim. İlk atamam Karaman Ermenek Lisesi: İlk derse büyük bir heyecanla girdim. Karşımda pırıl yüzler, umut dolu gözlerle bakan 6. Sınıf öğrencilerine baktım. Bir anda, kısaca yaşadıklarımı geçtiğim yolları beynimden geçirdim. Merhaba gelecek, merhaba umut, merhaba yarınlar, merhaba aydınlık diye sözlerime başladım. Ben de Anadolu'nun bir yerinde, bugünleri yarınlara gelin edecektim. Nice Ayşelere, Fatmalara, Ahmetlere ve Kemallere ışık olup, unutulmayan öğretmenim Gülser Hanım gibi olacaktım.

Bugün öğretmenliğimin on altıncı yılında her meslekte yetiştirdiğim yüzlerce öğrencim var. Ne mutlu bana, ne mutlu tüm öğretmenlerime...

YOZGAT

BURASI SON DURAK

Nurdan USLU

“Sadece senin seçtiğin insanlara değil, hayatın karşılaştığı kişilere de aynı ölçüde yardım etmelisin.”

“Atın hızlı ama çölde tökezleyebileceğini, devenin ise yavaş fakat menzile mutlaka ulaşabileceğini aklından çıkarmamalısın...”

Lise yıllarımda tuttuğum kırmızı kaplı hatıra defterimin satır aralarında her zaman dikkatimi çeken iki cümleydi bu; Abdullah Öğretmen'imın cümleleri... Konuştuğunda bile kelimelerini özenle seçen bir insan için, ferasetli cümleler kurmak yadsınamazdı. Kendine has üslubuyla bir ekoldü bizler için. Onu diğer müdürlerden ayıran özellikleri vardı: Orta boylu, hafif kır saçlı, kalınca bıyıklı, gözlüklü, babacan tipli bir öğretmendi. Ancak müdürlük makamı ona geçici bir süreliğine verilmiş gibi davranır, nadir zamanlarda odasında otururdu. Bazen okul bahçesindeki ağaçları sulayan bir bahçıvan, bazen öğrencilerin sayısız problemiyle becelleşen bir öğretmen, bazen de kalorifer kazanını tamir eden bir tamirci olurdu. Okul müdürü olması böylesine renkli ve çok yönlü bir kişilik olmasına hiç engel teşkil etmiyordu; bizler için O “Okul Müdürü Abdullah Bey” değil, her zaman Abdullah Öğretmendi.

Annem, yaprak sarmalarını bir saklama kabına yerleştirirken, fırından çıkan böreklerle ilgilenmek bana düşmüştü. Bu arada annemin öğütleri arka arkaya geliyordu.

— Aman kızım sakın öğretmenlerinden habersiz bir

yere gitme!

- Aman arkadaşlarından ayrılma!
- Çantana kimliğini koymayı unutma!
- Adresimizi, telefon numaramızı not et!

“Tamam, anne!” demekten oldukça yorulmuştum. Annemin gereksiz öğütleri ve saçma sapan takıntıları diye düşündüğüm o sözlerin önemini ancak anne olunca anlayabildim.

Lise son sınıftaydım. Bu gezi, okul yıllarıma ait belleğimde yer eden güzel bir anı olacaktı. Ahmet Hamdi Tanpınar’ın şiiriyle hayranlığımın arttığı Bursa’da, ”o zaman”ı doya doya yaşayacaktım. Benim için çok güzel bir fırsattı bu. Kendimi şanslı hissediyordum. Geceyle sabahın birleştiği bir vakit yola çıktık. Mahmur gözlerle bindiğimiz otobüsten, yarım saat sonra şarkılar ve kahkahalar yükseliyordu. Ne de olsa öğretmenlerimize gizli yeteneklerimizi gösterme çabası vardı hepimizde. Ön koltuklar onlara ayrılmıştı. Birçok öğretmenimiz geziye katılmıştı. Ayten Hanım, Hürriyet Hanım, Ertuğrul Bey, Cemal Bey ve Musa Bey... Ama Abdullah Öğretmen’i göremedik. Oysaki bu gezinin tertip edilmesi için ne kadar uğraştığını iyi biliyorduk. Daha sonra öğrendik ki -o dönemlerde okullarda yapılan- devlet parasız yatılılık sınavında okulda bulunması gerekiyormuş. Okulumuzun müdür yardımcısı Musa Bey, Onun daha sonra özel bir araçla geziye katılacağını söyledi de sevindik.

Okul gezilerinin kendine has bir gizemi vardı benim için. Ailenin desteğini hissetmeden, kendi başına varolmanın, bir yerlere gidip, maceralara atılmanın bir yolu gibiydi sanki. Öğleye doğru Bursa’daydık Tarihin ve tabiatın kol kola raksettiği bir kenti kısa bir sürede içimize sindirmeye çalışacaktık. Ulu Camii’nin büyüleyici atmosferinden henüz kurtulmadan, kendimizi Emir Sultan’da buluverdik. Sadece isimlerini duyduğumuz yerlerin ve velilerin önemini, tarih öğretmenimiz Musa Bey’in kendine özgü üslubuyla, daha iyi

kavırıyorduk.

Gündüzün son demlerinde Osman Gazi'nin türbesindeydik. Abdullah Öğretmen'imiz de nihayet gezi kafilesine katılmıştı. Yorucu bir yolculuk geçirdiği her halinden belliydi. Türbenin çeşitli ağaçlarla donatılmış bahçesinde, bir duvarın dibine dayandı ve;

—Arkadaşlar, Bursa ne kadar güzel bir şehirmiş değil mi? İnsanın bir yolunu bulup buralarda kalası geliyor, dedi. Bu sözler hepimizin hafızalarına nakış gibi işlenmişti.

Yoğun ama keyifli geçen ilk günden sonra hepimiz kalacağımız öğrenci yurduna gittik. Bu şehir şiir okuma merakımı perçinlemişti sanki. O gece yatağıma girdiğimde Ömer Bedrettin Uşaklı'nın "Bursa'da Akşam" şiiri dökülüyordu dudaklarımdan:

Gözlerime vurunca kubbelerin gölgesi

Öz cenneti gönlümlle seyrettim ben bu akşam.

Göklerde ne bir nefes, ne de bir kanat sesi

Uludağ etekleri al ipekten bu akşam!

Gezinin ikinci gününde bizi yoğun bir program bekliyordu. Abdullah Öğretmen'in geziye geç katıldığından mıdır, yoksa Bursa'ya olan derin ve manalı bağlılığından mıdır bilinmez yeni yeni yerler teklif ediyordu gezmek için.

Uludağ'ın zirvelerinde, içimizdeki ideallere kavuşmak için ne kadar çok çalışmak zorunda olduğumuzu hissettik adeta. Hatta Abdullah Öğretmen'in hatırlattığı o Cenap Şahabettin'in sözü hafızalarımıza silinmeyecek şekilde kazındı: "Arkadaşlar, zirvelerde kartallar da bulunur, yılanlar da. Ancak birisi oraya süzülerek, diğeri ise sürünerek gelmiştir. Önemli olan nereye gelmiş olduğunuzdan çok, nereden ve nasıl geldiğinizdir. Sizler de hedeflerinize ulaşmak için gerekiyorsa süzülecek, gerekiyorsa sürüneceksiniz." Her haliyle bizlere örnek oluyordu Abdullah Öğretmen. Dışını

tırnağına takmış pek çok güçlüğe göğüs germiştir. O, zor bir çocukluk devresi geçirmiştir. Ardından hem okumuş hem de çalışıp ailesine katkıda bulunmuştur. Hani derler ya; feleğin çemberinden geçmiştir genç yaşında. Zaten olaylara bakışındaki olgunluk ve ileri görüşlülük de bu durumdan olmalıdır. Serinkanlıydı. Yaşımızın verdiği heyecanla devirdiğimiz çamları, ustalıkla düzeltbiliyordu. “Biz gençken...” diye başlayan cümleler kurmazdı. Yaşadığı anın gereğini yapar, çağın dışında kalmaz, ama özünden ve kimliğinden de taviz vermezdi. Galiba onun en beğendiğim yanı da buydu. Hem geleneklerine sahip çıkan yağız bir Anadolu erkeği, hem de küreselleşen dünyada yerini almaya çalışan, yeniliklere açık medeni bir beyfendi...

Ona baktığımda vakur ve kendine güvenli yüz ifadesinin altında, gizli bir mahcubiyet sezmişimdir hep. Öğrencileriyle diyalogunda orta yolu bulmayı başarmıştı. Bizlere bir baba gibi yakın olurken, öğretmenimiz olduğunu da sürekli hissettirmişti. Bir öğrencinin sayısız hatalar yapmasını hoş karşılayabilir ama yalan söylemesini asla kabullenemezdi. Dürüstlük ve temizlik onu anlatmaya yetecek iki kelime olmalıydı.

“Okul Müdürü Abdullah Bey” olarak da, diğer öğretmenlerimiz tarafından sevildiğini biliyorduk. Öğretmenler arasında her fırsatta arkasından konuşulan, eleştiri bombardımanına tutulan bir müdür değildi. Her zaman adaletli olmaya çalışır, öğretmenler arasında ayırım yapmazdı. Yanından hiç ayırmadığı “akıl defteri” sayesinde meslekî bilgi ve birikimlerini diğer arkadaşlarıyla paylaşmaktan mutluluk duyardı.

Edebiyata ve musikiye çok meraklıydı. Bazen okunan iki beyitle gözleri yaşarır, bazen de dinlediği bir kahramanlık öyküsüyle, cevval bir Türk askeri kimliğine bürünürdü.

Abdullah Öğretmen sadece duruşuyla bile bize pek

çok şey öğretti. Ben onunla öğretmenlik mesleğini daha çok sevdim. Zira tek gayesi dersini öğretmek olmayan, öğrencilerini zorlu bir yaşam mücadelesine doludizgin hazırlayan bir şahsiyetti O. Yüreği sevgi ve merhamet doluydu. Okulun pansiyonunda kalan, özellikle de yetim olan çocuklar ona boşu boşuna “baba” demiyorlardı.

Zihnimde, “Abdullah Öğretmen” profilini belirginleştirirken arkadaşımın sesiyle irkildim:

— Nurdan, duydu mu Müdürü? Şimdi Kültür Park’a gidiyormuşuz.

“Evet, çocuklar” dedi Müdürümüz ve ekledi:

— Burası son durak! Bursa’nın tarihi ve turistik yerlerini gezerken eminim ki iyice yoruldunuz. Şimdi bu parka gireceğiz. Gezinin sonunda lûnaparkta belli bir süre eğlenebilirsiniz. Fazlasıyla hakettiniz bunu. Yalnız şöyle bir kenara oturalım da sizin için aldığım şu şeftalileri yiyin bakalım. Sonra Müdürümüz bizi Bursa’ya götürdü de şeftali ikram etmedi demeyin ha!

Kırk beş kişilik gezi ekibimizin her birine tek tek eliyle sundu meyveleri Abdullah Öğretmen. Onun cömertliği ve nezaketi bir kez daha bizlerde hayranlık uyandırmıştı.

Diğer öğretmenlerle birlikte gruplara ayrılıp birkaç saat sonrası için sözleştiğimiz anda Abdullah Öğretmen’in yüzünde acı bir tebessüm dikkatimi çekti. Anlam veremediğim hüznünlü bir bakışla bizleri uğurladı sanki...

— Haydi, gençler siz ilerleyin ben de arkanızdan geliyorum.

Lûnaparkların çocuklara has eğlence merkezleri olduğunu kim söylemiş, hepimiz 15- 16 yaşlarındaydık ama coşkun ve heyecanın iç içe yaşandığı bu parkta yaşın ne önemi vardı ki; iki günün yorgunluğunu çıkarıyorduk. Hepimiz, “iyi ki bu geziye katılmışız” diyorduk içimizden.

Uzaktan, bir adamın yanımıza doğru koştuğunu fark ettik. Yaklaşınca bizim otobüsün şoförü olduğunu anladık. Yüzü kül gibiydi. Omuzları iki yanına düşmüş, gözleri donuklaşmış, dudakları sarkmıştı. Kötü giden bir şeyler olmalıydı. Çünkü Süleyman Amca yol boyunca güler yüzü ve neşeli sohbetleriyle gezimize renk katmıştı. Onu böyle bir yüzle görmek bizleri de telaşlandırdı. Ağzını açıp bir şeyler söylemesine gerek kalmadan hoparlörden gelen sesle irkilidik. Bizim okulun adını anons ediyorlar ve parkın merkezine toplanmamızı istiyorlardı.

Yaklaşık üç dakika önce “iyi ki buradayız” diye sevinen ve mutluluk naraları atan bizler gördüğümüz manzara karşısında “keşke burada olmasaydım” demek zorunda kaldık. Yerde bir ceset vardı; üzeri gazete kâğıtlarıyla örtülmüş, teşhis edilmeyi bekleyen. O an kanımın donduğunu hissettim. Ağzımda az önce yediğim şeftalinin tadı vardı hala. Yerde ise bana şeftali uzatan ellerin cansız bedeni. Gözyaşlarımla mücadele etmem yersizdi. Onu teşhis edip, bu bizim “Abdullah Öğretmen” diyebilmek hayatım boyunca yaptığım ve yapacağım en zor iş oldu. Az önce, “Nihayet gezimizin son durağına geldik.” diyen öğretmenimiz meğer kendi yaşamının son durağında olduğunu hissetmişti. Koca bir ömrün, kısacık bir zamanda bitivermesi, Azrail’in zamana ve mekâna meydan okurcasına, insanoğluna aciz olduğunu haykırması oldukça dikkat çekiciydi. Hepimiz çaresiz, hepimiz acı, hüznün ve yaş dolu gözlerle sadece uzun uzun bakabildik Büyüleyen, cezbeden, kendine sınımsız bağlayan bu dünyaya “yalan dünya”demekten başka ne yapabildik ki...

“Buyurun Hocam, galiba rahmetlinin ceketini”

Polis memurunun verdiği bu acı emaneti alan Musa Öğretmen’in yere yıkılmamak için çaba göstermesine rağmen, gözlerinden damlayan yaşlar, şok geçiren bizler için de patlama noktası olmuştu. Kimimiz baygınlık geçirmiş, kimimiz ağlama krizine girmiştik. Bazılarımız hala rüya gördü-

ğünü bile düşünüyordu. Ancak bu yaşananların gerçeğin ta kendisi olduğunu dönüş yolunda çok daha iyi anladık. Zira gezi boyunca Musa Öğretmen'in yanında oturan Abdullah Öğretmen artık yoktu. Ne hazindir ki; O, bir yolunu bulup Bursa'da kalmayı başarmıştı. Sanki bizlere eşlik etmesi için de tozlanmış ceketini bırakmıştı.

Hayata hep gülümseyen, çevresine sevginin ve dostluğun doyumsuz tadını yaşatan, sabrıyla, azim ve gayretiyle dimdik ayakta duran bir insandı o. Sonsuz hayat yolculuğunun dünyaya molasında iyi ki öğretmen olmuştu. Nokta kadar menfaat için virgül gibi eğilmemeyi öğretti öğrencilerine. Onurlu yaşayıp, onurlu ölmeyi gösterdi kendisiyle. Belki hayatında değeri yeterince bilinmedi ama ömrü boyunca vermek istediği mesajları galiba ölümüyle hatırlattı insanlara.

Ne mutlu, güzel yaşayıp, güzellikler bırakarak dünyayı terk edenlere!...

Ne acı, kaybetmek için sahiplik

Ölümlüyü sevmek ne korkulu iş

Hayatım püf desen kopacak iplik

Çıkamaz sokaklarda varılmaz gidiş. (N. F. KISAKÜREK)

ZONGULDAK

KARANLIĞIN ADI YOK Kİ...!

Ferdi AKIN

‘İnsanlar neden yağmur olmak isterler...?’

Ahmet’in sözlerinden

‘Yağmur berekettir evlat, hele bizim gibi her şeyi toprak olan insanlar daha bir önemserler yağmuru. Belki de bize kendisini böyle önemseten yağmurdur.’

Hasan Dayı’nın Anlattıkları

Şehri geride bıraktıkça düzlüğe akan yol ince bir ip halini alıyordu. Hayatın gergin bir ip olduğunu söylemişti filozoflardan biri. Bu ipi yakından görüyordum şimdi. Otobüs bu gergin ip boyunca fırlatılmıştı. Yolun gerginliği ya da yolda-kinin... Belki de kurulu yay gibi gergin olan bendim. Öğretmen olmuşum ve ilk tayinim Bartın’a çıkmıştı. Yanımızdan süzülüp giden ırmak da akıyordu.

Otobüsün kliması o kadar ferahlatıcı bir serinlik üflüyor ki, önümdeki adamın insanın içini acıtan bir ses tonuyla ‘bir yağmur yağabilseydi’ demesini yadırgıyorum ilkin. Sonra kaç aydır yağmurun yağmadığını, otların kurduğunu, bu sene kuraklık olacağını adamın aynı iç acıtıcı ses tonundan öğreniyorum. Karadeniz yağmur demek değil miydi?

Önce insan bozulmuştu, sonra da tabiat. Bir dengesizlik hüküm sürmekteydi hayatımızda. Böyle demişti adam. Yol boyu, hiç ara vermeden, anlatmıştı yanı başındakine. Hiç ara

vermeden dinlemiştim ben de yanındakiyle beraber.

Bartın Milli Eğitim Müdürlüğü'nden atamamın Arıt Çok Programlı Lisesi'ne yapıldığını öğreniyorum. Arıt'tayım ... İki odalı bir ev, bu eve iğreti olarak yerleştirilmiş eşyalar...Ve okul...Okulda ve ilk öğrencilerimin arasındayım. 'Yeni edebiyatçı' sözü bir fısıltı halinde boşalıyor kulaklarıma. Dersler ve günler geçiyor derken. Buraya alışıyorum, buranın insanlarına...

Günler geçtikçe sıcaklar artıyor, sıcaklarla birlikte insanların huzursuzlukları da artıyor. İlçenin tam ortasındaki kahvede oturup kuraklıktan bahseden insanlar kadar ben de istiyorum yağmurun yağmasını. Onların gözlerinde büyüyen kaygıyı da katıp düşlerime serin yağmurlar altında ıslanmayı ölesiye istiyorum.

İlçenin kırsallığını en çok ele veren köylerinden Çöpbey'e doğru yürüyor, arada bir arkamda kalan, arkamda kaldıkça daha da küçülen Arıt'ı izliyorum. Arıt'ın içinden kıvrıla kıvrıla akan çay kuraklığın en yakın tanığı/tanışığı. Bir zamanlar sele verdiği evlere sarı yüzüyle bakıyor şimdi. Elden ayaktan düşmüş bir su olmuş Arıt Çayı.

Kuru otlar hafifçe cızırdıyor. Dikkatimi bu cızırtı üzerinde yoğunlaştırmışken az ötemde evlerin kiremitlerinin de sesler çıkardığını duyuyorum. Sıcak çakıl taşları da vızıldıyor. Her yerde vızıltı halinde sesler. Birden bütün benliğimle ilk yağmur damlalarının düşmekte olduğunun farkına varıyorum. Evet evet yağmur yağıyor. Tabiatın yağmur korosuna eşlik edip ıslanacağım. İçimde tarifi imkansız sevinçler bir şiir olup saçlarımdan girip ayaklarımdan süzülüyor. Ellerimi iki yana açıp ıslanıyorum. Sadece ve doyasıya ıslanıyorum.

Birden izlendiğim vehmine kapılıyorum. . Vehim değil. Kırmızı boyası, yediği yağmurla daha bir belirginleşen iki katlı bir evin balkonundan biri beni izliyor. Beyaz sakallarının arasında kaybolan ağzı, güldüğünü ele verecek kadar

açık etmiş kendini. Gülüyor, bir taraftan da el ediyor bana. Oraya doğru yöneliyorum. Yağmurun yağmasının önemini, uzayan kuraklığı anlatsın diye gidiyorum O'na. Bir yağmur hikayesini birlikte yazmak için.

Lisede öğretmen olduğumu, buraya yeni taşındığımı ve yağmurları çok sevdiğimi söylüyorum. Mütebessim bir çehreyle dinliyor beni. Torunum da lisede öğrenci, diyor. Ahmet, pek konuşmaz ama usûl bilir çocuktur. İlla edep, diyor, Her hüner kabul; illa edep. Edebiyat da edeple ilgili olsa gerek.

Evet, diyorum O'na. Bilgece sözleri içimi sıcacık kılıyor. Sobanın sıcağı elbiseme, bir bardak çay günüme, yıllanmış bir bilgelik hayatıma işliyor.

'Yağmur olmak istiyorum.' Tahtaya bu sözü yazıyorum ve öğrencilerimden bu konuyla ilgili bir yazı yazmalarını istiyorum. Üç beş öğrenci aceleyle ve sevinçle kavriyorlar kalemelerini. Bunlar sınıfın çalışkanları. Bir ikisi 'of' diyor, ne yağmuru şimdi? Onlar da isteksiz dinleyiciler. Arka sıraların müdavimleri. Öğretmenlik, biraz da, arka sıradaki öğrenciler demek değil mi?

En arka sıradan bir parmak: Öğretmenim, insanlar neden yağmur olmak isterler?

Ses tonundaki kararsızlık ve kendini ele vermeyiş...

-Çünkü...

Bir meydan okuma aslında soru. Sert bir ses tonuyla sunulmuş, biraz müstehzi, biraz gösterişli. Yine de cevapladım soruyu. Adının Ahmet olduğunu söylemesiydi belki de beni buna mecbur eden.

Lise öğrencisi olup pek konuşmayan usûl bilen Ahmet... Hayır hayır bu olamazdı. Evinde bir bardak çay içtiğim ve yağmur üzerine konuştuğum Hasan Dayı'nın torunu bu olamazdı.

Günlerle daha sıkı bir takibe başlıyorum Ahmet'i. Ko-

nuşsun istiyorum. Sorular soruyorum ona. Onu derse katabilmek için değişik hikayeler anlatıyorum. Kelimeleriyle yazmak istiyorum Onu. Sorusunun anlamsızlığını anlasın, yağmurun bir duygulanma olduğunu bilsin ve sorgulasın duygularını. Konuşmuyor Ahmet. Hasan Dayı'nın torunu inadına susuyor.

Dedesine gidip anlatıyorum. Öyledir, diyor dedesi, benim torunum usûl bilir. Niye yanında kalmıyor, diyorum. Tebessüm ediyor ve susuyor Hasan Dayı. Burada susmak, kaçmak mı demek;usûl bozmamak mı yoksa?

Diğer öğretmenlere soruyorum Ahmet'i. İyi bir öğrenci diyorlar. Sessizdir ancak çalışkandır. Duymak istediğim sözler bunlar değil...

Ahmet, diyorum, sen neden dedenle kalmıyorsun?Tok bir sesle ve aceleyle cevaplandırıyor beni:Arkadaşım kalıyorum da ondan.

Anne baban öleli çok oldu mu, diyorum. Bilmiyorum, diyor. Okulla Hasan Dayı'nın kırmızı evi arasında mekik dokuyorum bir şeyler öğrenebilmek için. Anne babasının, Ahmet çok küçükken bir trafik kazasında, öldüğünden başka bir şey öğrenemiyorum. Beni aile sırlarına ortak etmemelerini anlayışla karşılamalı mıyım?

Artık derslerimde daha bir sevecen bakıyorum Ahmet'e. Gözlerimden okusun istiyorum onu anladığımı; anne babanın insan hayatı için ne denli önem taşıdığını bildiğimi görmesini/sezmesini istiyorum. Ahmet'te hâlâ bir değişme yok. Ona şefkat gemileri yapıp yolluyorum bakışlarımdan. Buz dağlarına çarpıp çarpıp batan gemiler. Sözlerime katmaya çalıştığım cana yakın çeşni bir türlü muhatabını bulmuyor. 'İnsanlar neden yağmur olmak isterler?' cümlesi şimdi bana öyle samimi, öyle içten geliyor ki o anın hatıramda bütün canlılığıyla kalmasını/yaşamasını istiyorum.

Hasan Dayı'ya soruyorum: Senin için, Ahmet için yağmur ne demek?

Uzun bir nefes aldıktan sonra ağır ağır anlatıyor Hasan Dayı:

-Yağmur berekettir evlat. Hele bizim gibi her şeyi toprak demek olan insanlar daha bir önemserler yağmuru. Belki de yağmur kendini önemli kılmak için gündemimizden düşmüyor.

Ne demek şimdi bu?Ahmet'in yağmuru ve yağmurun insan gündeminden hiç çıkmaması... Bu kapalı cümleler, edep, usûl, başım ağrıyor.

-Kaldığın eve bir gün bende gelebilir miyim Ahmet?

- ...

İdareden Ahmet'in dosyasını alıyorum. Ahmet Güntan. Ahmet'in resmi de var. O silinmiş bakışlar... Ahmet'in ta kendisi bu. Kişisel bilgilerini okuyorum yıl yıl. 1985 temmuzunda doğmuş...İlköğretimi 2000'de bitirmiş. Bir yıl ara vermiş. Sonra lise. İlköğretimin 8. sınıfına kadar anne baba sağ. Öğretmenlerin görüşünde 'çok uyumlu' ifadesi ilköğretim boyunca tekrarlanmış. Anne babasını 2000 yılında kaybetmiş olmalı. Ara vermesi, lisedeki içine kapanıklılığı hep anne babasının ölümüyle alakalı olmalı. Her şey tamam, parçalar yerine oturuyor. N e demişti Hasan Dayı:Anne babası öldüğünde Ahmet çok küçüktü. Bir tutarsızlık var. Anne baba öldüğünde 14 yada 15 yaşında olmalı. Küçük mü?Hayır, tam delikanlılık dönemi. Hasan Dayı ya yanlış hatırlıyor ya da yalan söylüyor. Ya yağmur...Eksik parçalar var. Bu parçaları yerli yerine koymalıyım. Öğretmenliğim ısrarla benden bunu istiyor.

'Yağmurlardan sonra büyürmüş başak'. Sezai Karakoç'un mısralarını tahtaya yazıyor ve dirençle Ahmet'in yüzüne bakıyorum. Bu düğümün yağmurla çözüleceğine öyle emim ki...Artık bir sonuca ulaşmalıyım. Yüzü bulutlanıyor Ahmet'in ve kararıyor. Bütün otlarda cızırtı. Bakışlarımı bakışlarının üzerinden çekmiyorum. Doğanın dengesi, de-

mişti otobüsteki o yaşlı adam. Önce insanın dengesi sonra doğanın ki...Yoksa tersini mi söylemişti?Halbuki ne kadar da dikkatliydim dinlerken...

Öğretmenim, diyor arkamdan bir ses, devamını yazmayacak mısınız şiirin?Yirmi dakikadır Ahmet'e bakıyorsunuz.

Yirmi dakika mı?Tam yirmi dakikadır bana direniyorsunuz öyle mi Ahmet?Ne geçilmez kalelerin, ne aşılmaz dağların varmış, ne sarp yolların...

Bu hikayenin devamı nedir Ahmet, diye soruyorum. Bütün sınıfın bakışları üzerimizde.

Ayağa kalkıyor Ahmet. Gurur ve metanet yüzünden o kadar çok okunuyor ki şaşmamak elde değil. Babam diyor, Bartın'da çalışırken hafta sonu izne gelirdi. Yine bir hafta sonu geldiğinde dedem babamla annemi traktörle tarlaya gübre atmaya gönderdi. Ben de gitmek istedim. Dedem, yağmur yağacağı için beni göndermedi.

Anlattığı hikayeyi tamamlayamadı Ahmet. Ağlıyordu, hıçkırıcasına ağlıyordu. Yanaklarında gezinen acı suyu görüyordum. Sınıftaki her şey Ahmet'le ağlıyordu. Babil'de Harut'la Marut, Kenan'da Yakup ağlıyordu. Dışarıda hafif bir yağmur yağıyordu.

Hasan Dayı oğlunun ve gelininin mezarının başında hikayenin devamını anlattı. 'Ahmet o günden beri beni düşünman belledi, çok geçmedi bırakıp gitti evi. Ev arkadaşına ayda bir aylığımın yarısını veriyorum. Ahmet'e söylememesini özellikle istiyorum. Arkadaşından öğrendim ki yağmurlu günlerde bütün perdeleri kapatır hüngür hüngür ağlarmış Ahmet.'

Mezar taşlarında, Ahmet'in anne babasının ismini okurken Sezai Karakoç'un mısraları dilimden dökülüyordu:

"Yağmurlardan sonra büyürmüş başak
Meyvalar sabırla olgunlaşmış."

YARIŞMANIN GENEL BİR DEĞERLENDİRMESİ

Büyük Mürebbiler / Büyük Ruh Mimarları

Yer yer seçerek, yer yer de bir sıra takip ederek okuduğunuz bu metinler, sizde ne gibi bir tesir meydana getirdi bilmiyorum. Fakat eminim ki gönlünüz ve hatırınız, her biri ayrı bir dal teşkil eden bu parçalarda asılı kalmış olmalıdır. Çünkü bu güzel kitabın hangi sayfasından, hangi parçasından başlarsanız başlayın; ya bir öğretmenin, ya bir öğrencinin şimdiye kadar hiç itiraf edilmemiş mahrem hislerine ortak oluyor, Dolayısıyla bu sayfalardan kendinizi ayıramıyorsunuz. Ve böyle böyle yurdun 81 bölgesinden ve coğrafyasından ; 81 öğretmen ve öğrencinin teşkil ettiği anlamlı korodan yükselen ezgili sesler arasında başınız dönüyor.

Bir yanda, bu parçalarda anlatılan öğretmenlerden yansıyan yüksek bir kalp hassasiyeti!.. Öbür yanda da insanı ve Dolayısıyla öğrencileri çekip çeviren yüksek bir idealizm!.. İşte böyle bir idealizm ve kalp hassasiyeti, adını sanını bilmediğimiz nice köylerden , derin vadilerden, ıssız sahralara kondurulmuş yatılı okullardan, şehir ve kasabaların varoluşlarından fişkıra fişkıra, binlerce öğrenciyi çekip çeviriyor ve onların hafızasında bir daha asla unutulması mümkün olmayan renk, imaj ve tesirler suretinde de, bu kitabın sayfalarından size, bize, hepimize el sallıyorlar.

Dolayısıyla hiçbir eğitim ve pedagoji kitabının ihtiva edemeyeceği bir derinlik söz konusu bu metinlerde.

Çünkü sayıların, ölçülerin, kaide ve prensiplerin, oradan buradan devşirilmiş ithal formüllerin işe yaramadığı bin bir durum karşısında, her an bir yara sarılıyor, her an bir keşif gerçekleştiriliyor. Ve bu yazıları okurken elinizde olmayarak ya anlatılan öğretmenle (unutulmayan), ya onunla ilişki içindeki öğrenci ile, ya da araya girmiş uzun yılların ardından bu güzel parçaları kaleme alan, yazıcı bir sınıfla özdeşleşmek durumunda kalıyorsunuz. Yani aynı anda üçe beşe bölünüyorsunuz. Bir anda hem küçücük bir öğrenci, hem kendisine bel bağladığımız emniyet ve şefkat abidesi bir öğretmen, hem de bu anlamlı ilişkiyi en iyi şekilde kaleme almaya çalışan yazıcı bir sınıfla!..

Eğitim Bir-Sen'in İhyâcı Rolü

İşte bence, Eğitim-Bir-Sen'in düzenlemiş olduğu yarışmanın en büyük başarısı da burada ortaya çıkıyor. Çünkü yepyeni, bâkir bir yazıcı sınıfla karşı karşıya bırakıyor bu yarışma bizi. Yıllar var ki ideolojik tartışmaların ve siyasi kamplaşmaların girdabında “öğretmen” kavramı alabildiğine yara almış, öğretmenlik de neredeyse aşırı bir değer kaybına uğramıştı. Yani neresinden bakarsanız bakın, öğretmenliğin saygınlığı azalıyor da azalıyor gibi bir durum söz konusu idi.

Görüyoruz ki bunca eleştiri ve karalama furyasının arasından, bu olumsuzluk girdabına itiraz eden yepyeni bir sınıf var şimdi karşınızda!.. Ses olarak bağırın, fikir olarak söyleyenler gene bir tarafa! Yepyeni bâkir bir yazıcı sınıf bu!.. Dolayısıyla Eğitim-Bir-Sen'in, eğitim camiamız adına gerçekleştirdiği sayısız hizmet bir yana, asıl böyle bir sınıfı ortaya çıkarması bakımından özellikle tebrik edilmesi gerekiyor. Gerek geçen yılki, gerek bu yılki öğretmenlik hatıraları yarışmasına iştirak ederek, böylesine güzel metinler ortaya çıkaran değerli hocalarımızın da aynı şekilde tebriki icap ediyor.

Yepyeni Bir Yazıcı Sınıf

Yani bu metinler bize, yakın geleceğin yüksek istidatlı yazıcılarından haber veriyor. Onların burada olduğu gibi, dar hacimli metinlerle yetinmeyeceğini, ileride daha kapsamlı eserlerle karşımıza çıkacağını rahatlıkla söyleyebiliriz. Olabilir ki romanlar, olabilir ki hikâyeler, deneme veya geniş geniş hatıralar , biyografiler şeklinde!.. Çünkü gürül gürül ilerleyen bir yazma kabiliyeti, kalplerin derûnuna nüfuz etmenin sırrına ermiş bir istidat ve asıl önemlisi de , kendi kalbinin üzerine eğilmesini bilen bir yazış biçimi!.. Yani fikir ve teoriyi aşarak, yazmanın asıl membainına doğru bir yol alış söz konusu.

Dolayısıyla buradan devam etmek; daha da açmak, daha da genişletmek gerekiyor. Hem de her hangi bir edebî form ve tür kaygısı taşımadan!.. İçimizdeki akışa tabi olarak yazmak, yazmak!.. Yerine göre sayısız biyografiler, aynen bu sayfalarda olduğu gibi. Yerine göre daha da genişletilmiş hikâyeler biçiminde Yerine göre de anları, durumları, bulunduğu mekânları!.. Fakat asla didaktizme kaçmadan, asla insandan uzaklaşmadan ve kopmadan yazmayı esas almak!.. Ve bir de tabi ki asıl kendimizi, iç mülâhazalarımızı aç aça yazmayı denemek.

Nitekim bu metinlerin değeri de zaten buradan ileri gelmiyor. Öğretmeni anlatan hiç bir köy, romanında bu metinlerdekine benzer bir tesirle karşılaştığınızı söyleyebilir misiniz? En usta geçinenleri de unutmuyarak söylüyorum bu dediklerimi. Bu bakımdan aynı noktadan devam etmek gerekiyor. Yazmak, yazmak, yazmak!.. Eğitime ve öğrenciye verdiğimiz emeğe eş seviyede, yazmaya da bir zaman ayırmak!.. Öğretmenin pasif okuyucu olarak kalmadığını, bilâkis aktif yazıcı sınıf teşkil ettiği gerçeğini, herkesin kabul etmesine öyle büyük bir ihtiyaç var ki tahmin edemezsiniz. Dolayısıyla hem bu yarışmanın, hem bu yarışmaya iştirak eden ve dereceye giren eserlerin birinci büyük sonucu işte burada ortaya çıkıyor.

Unutulmayan Öğretmen Kim, Ya da Kimi Unutmuyoruz?

Fakat sırf burada da takılıp kalmamak lâzım.

Nitekim bu metinleri okurken, elimde olmayarak daha neler neler geldi hatırıma. Unutulmayan öğretmen kim, ya da biz hangi öğretmeni unutmuyoruz? Onu bizim nazarımızda unutulmaz kılan nedir? Okuduğum metinlerde böyle bir sorunun cevabını aradım durdum desem yeridir. Dolayısıyla **Ergün Taşçı**'nın rüzgarlı bir senfoniye andıran yazısını ve Yusuf öğretmenini; **Tülin İpek**'in gerçekten duygulanarak ve en mahrem hislerine iştirak ederek okuduğum Esat öğretmene ilişkin izlenimlerini, ya da **Vedat Cihan**'ın yürekler parçalayan bir ağıt gibi içimizi dışımızı kuşatan "Misafir Şekeri" yazısını bu açıdan siz de okuyun. Aynı şekilde Antep'ten yazan **Cemalettin Güneş**'in Faruk hocasını, Hakkari'den yazan **Erhan Selçuk**'un adını şimdi hatırlayamadığım meçhul askerini, ya da İstanbul'dan yazan **Enver Aydın**'ın Ali hocasını, veyahut Niğde'den sevgili **Aynur**'un dokuz yaşın intibalarıyla gerçekten yürekten yazılmış ve bir yüreğe ithaf edilmiş satırlarını tekrar tekrar okuyun. Bütün bu okumalardan, hiç bir eğitim ve pedagoji kitabına sığmayan anlamlı sonuçlara ulaşacağınızdan emin olabilirsiniz.

Ayrıca bu metinlerde benim en çok dikkatimi çeken, öğrencinin fark edilmek ve anlaşılma ihtiyacı oldu. Kalabalığın arasında, belki anasından babasından uzak kalmanın verdiği bir yalnızlık anında, bir el hareketi ve bakışla, öğrenciyi anında fark edilir bir konuma yükseltmek!.. Onu bir bakışla veya okşayışla kucaklamak, yani kalpten gelen bir sevgiyle onu sımsıkı sarmak. Hele bir başarıyı, anında öne çıkarmak!.. Öğrenciyi dar ferdiyetini ve yalnızlığını aştıracak şekilde, onu sınıf, okul ve bir sosyal çevre karşısında "**kamuoyu adamı**" seviyesine yükseltmeyi bilmek!.. Bunun sırrını yakalamak gibi daha neler neler.

İşte böylesi durumlar karşısında öğretmen ve öğrenci arasında asla tahmin edemeyeceğimiz bir ilişki ve yakınlaşma dönemine giriliyor. Yerine göre bir elektriklenme, yerine göre de bir mucize gibi bir şey. Anne, baba ve akraba dışında öğrencinin ilk açıldığı, yöneldiği ve yerine göre de idealizasyona başvurduğu durumlar böyle böyle başlıyor. Öğrenci bu ilgiyi sürekli canlı tutmak için tahminlerin ötesinde özel bir gayret sarf ediyor. Öğretmen neye önem verirse, emeğini ve enerjisini o yöne teksif ediyor. En başta çalışmak ve bildiğini, yaptığını ona gösterebilmek için adeta kan-ter içinde kalıyor. Dolayısıyla bu psikolojiyi yakından izleyen öğretmen, öğrencisinin gözünde büyüyor da büyüyor.

Yani demek istiyorum ki her öğrenci; bir bakışın, bir takdirin ve tebessümün, baş okşamanın ihtiyacı içinde adeta kıvranıyor. Öğrencinin bu darlığını ve gayretini kim fark ediyor veya keşfediyorsa; işte o kişi “unutulmayanlar” kervanına katılmakta gecikmiyor.

Bir de tam aksi var ki, öğretmeni tarafından fark edilmeyen, daha ötede ihmale uğramış öğrenciler!.. Onlar genelde aykırılık üretiyor. Başka şeylerle meşgul oluyor ve Dolayısıyla başarısız oluyorlar. Yani bu tür davranışlar da, bir nevi fark edilmek, kendisiyle meşgul olunmak yolunda verilmiş dilekçeler değil midir? İşte Hakkari’den yazan ve üçüncülüğü kazanan metinde böylesi bir durumla karşılaşıyoruz.

Belki kalabalığın, gürültünün şamatanın ve yerine göre de bin bir yalakalığın anaforunda kendi inzivasına çekilmiş; öğretmeni yerine karşı sırtlardan yükselen Sümbül dağı ve üstündeki bulutlarla özdeşleşme arayışına giren öğrenciyi keşfeden hoca kimdir dersiniz? **Çalıkluşu**’nun Feride’sinin yeni bir versiyonu olan bu isimsiz bayana/öğretmene buradan selâm!...Çünkü onun **Erhan SELÇUK** gibi, daha nicelerini keşfettiğinden ve sevdalı bir bulut gibi, nice Anadolu

çocuğunun üzerine şefkatini bir yorgan gibi gerdiğinden asla şüphe etmiyoruz. Çünkü içimizdeki mağmayı, gizli dili ilk kim keşfediyorsa ondan daha değerlisi yok bizim için.

Onun için bu hatırlamaların her biri, gerçekten şiirsel bir metine dönüşüyor. O yaşlarımızda insanı ve olguları mantık ve muhakememizle değil de, doğrudan duygularımızla algılıyor ve öyle değerlendiriyoruz. Onun için bütün bu algılamalara aşklı bir yazış eşlik ediyor. Zira hayatımızın bir anında karşılaştığımız böyle bir öğretmeni gerçekten değere dönüştürüyor, onu örnek alıyor ve onunla adeta özdeşleşiyoruz. Dikkat edersek bu duygular tam bir aşk gibi yayılıyor bu kitabın sayfalarından. Biz de bu sayfaları okurken, bir yandan o isimli-isimsiz kahramanlara gıpta ediyor, öbür yandan da yazmanın yüksek kabiliyeti ile adeta başımız dönüyor.

Unutulmayan Öğretmen

Başarılı Öğretmen

Haliyle bu kitapta okuduğumuz sayfalar boyunca, hep başarılı öğretmenler karşımıza çıkıyor ki, zaten onları da asla unutmuyoruz. Peki unutulmamakla başarı arasında, ilk anda kolay kolay kavranması mümkün olmayan bu ilişki nereden ileri geliyor? Çünkü unutulmamak psikolojik bir durum olduğu halde, başarı doğrudan bir teknik yöntem meselesi!.. Bu alanda kaleme alınan teorik eğitim kitapları ne söylerse söylesin, elimizin altındaki kompozisyonlar bize daha, doğrudan daha kestirme ve problemi daha derinden kavrama imkânı veren yaklaşımlar sunuyor. Tecrübenin, öğretmen ve öğrenci arasında cereyan eden diyalog tekniklerinin bahsettiği bin bir imkan!.. İşte yaşanmış ve binlerce öğrenci üzerinden kazanılmış derin tecrübelerin, büyük bir laboratuvarı mesabesinde bu kitap. Onun için her bir öğretmenin, okul yöneticisinin, daha ötede velilerin ve öğrencilerin behemahal okuması gerekiyor. Çünkü orada

anne-baba, öğretmen, eğitim yöneticisi veya eğitim teorisyonu olarak hepimiz varız. İşte bu yüzden elimizin altındaki bu metinler, bizi ihyâ ediyor adeta. Her kalbe nasıl nüfuz edilir, bir yara nasıl sarılır, kırılmış gönüller nasıl şifaya erdirilir gibi. Ve asıl önemlisi de, en olumsuz şartlardan nasıl bir hamle üretilir ve başarının yolları açılır diye bin bir yol ve imkan!.. İşte başarılı öğretmenlerin, unutulmayan öğretmenlerin bunun sırrını yakaladığı anlaşılıyor.

Bu yazıları yeni baştan okurken tekrar fark ettim; bu metinlerin yazarı olan hocalar, kesinlikle çok başarılı kişiler. Yazma kabiliyetlerinin, il birinciliklerinin, ya da bu yarışmanın sonucunda derece kazanmalarının tamamen dışında bir başarı bu!...Onlar kendi hocalarının destanlaşmış hikâyesini somut tablolar halinde bize sunarken, aynı zamanda bu sayfalardan bir başka başarı hikayesinin daha uğultulu koroları yükseliyor çünkü. Şimdi bir kısmı vefat etmiş, çoğu uzak diyarlara savrulmuş, yeri ve adresi kayıp hocalarına onlar adeta haykırıyorlar: Gel, gör işte bu sınıfları, bu öğrencileri diyorlar. Öğrencilerine, ülkesine, insanına adanmış emeklerin, lisanı hal ile söylediği hep bu oluyor. O kadar kalpten ki bu söyleyişler, bizi içimizden ve dışımızdan adeta çepeçevre kuşatıyorlar.

Daha ötede elimizde olmayarak, “Yağmurda Gelen Adam” gibi biz de, **Nebahat Eyüpoğlu** hocanın başarılarına ortak oluyoruz. Ömer beyden aldığı aşklı bir idealizmle doldurduğu sınıflarda bir ruh gibi, bir kamera gibi adeta dolaşıyoruz. Sadece görüntüler, sesler değil, en mahrem hislere ve başarı tecrübelerine kadar ne varsa derleyip topluyoruz. Fakat o hâlâ , Ömer beyin yalnızlık odasının penceresi altında sinmiş, gözü yaşlı öyle duruyor bu sayfalarda. Bu müthiş sırrı bizimle paylaştığı için kendisine ne kadar teşekkür etmek azdır diyoruz.

Başarının Sırrı ve Ömür Boyu Şehadetler

Toparlayacak olursak öğretmeni tarafından keşfedilen, farkedilen, öne çıkarılan her öğrenci başarılı oluyor. Hem de ömür boyu devam eden bir başarı grafiği bu!.. Çünkü bu yazıları kaleme alanların her biri, artık mazide kalmış bir ilginin verdiği idealizmle hâlâ daha dopdolu gözüküyorlar. Zira sanki onların üzerine kutsal bir ışık düşmüş gibi, öylesine bir canlılığı hala daha sürdürüyorlar.

Yani öğretmenin geliştirdiği bir yöntem, öğrencinin mukabelesi hep çalışmak biçiminde oluyor. Ardından, bu çalışmanın veya başarının yeni baştan fark edilmesi, öne çıkarılması ihtiyacı!.. Yani hiç kesintisiz devam etmesi gereken bir süreç bu. Bunu kim yapabilir, kim sabır gösterebilir böyle bir ilişki biçimine? Sürekli, hep vermek, hep vermek!.. Yani öğrenciye kendini vakfetmek, bir manasıyla tasavvufta olduğu gibi onda kendini fani kılmak. Yani hep tek yanlı bir aşk belki de bu. Ama bu kompozisyonlar onu gösteriyor ki bu fedakârlık karşılıksız kalmıyor ve buradan bir yandan yüksek başarılar temayüz ediyor, öbür yandan da o öğretmene yani o vakıf insana yönelik ebedi şahadetler!.. Yani öğrencileri tarafından düzenlenmiş karneler, iftihar tabloları!.. Bir insan için bundan büyük nimet, bundan büyük şefaaf olabilir mi?

Fakat bu noktada kalmayıp daha büyük denemelere girişen öğretmenler de az değil. Nitekim Şanlıurfâdan yazan **Nilgün Güler** “Yıkılan Mabedimde Gül Devşiren Eller” adlı hatırasında daha zengin, farklı bir hoca örneği çiziyor. Sanki içine biraz da güneydoğu ezgileri karışmış gibi, duygulu bir dille anlatılan Meliha öğretmen denemesinden çıkan sonuç, onun ferdi kazanımlardan ziyade, daha toplu bir başarının peşinde koştuğu izlenimini veriyor. Anladığım kadarıyla şimdi vefat etmiş olan Meliha hoca, sınıfındaki her öğrencinin fark edilir hale getirilmesinden yanadır. Dersi zayıf olması bir tarafa, herkesin ötelediği “roman çocuğu” üzerindeki denemesi gerçekten bir harika! Yani herkesin bir

maharetini öne çıkararak, sınıfın eşit ve ortaklaşa koşusuna her öğrenciyi iştirak ettirebilmek. Ayrıca onun dilinde, “niye geç kaldın, gelmedin?” yok! Tam tersine “nerde kaldın, seni çok merak ettim” gibi, ayrı bir dil söz konusu. Ve tabii Nilgün öğretmen de şimdi, Meliha öğretmeni tanıdığı yaş seviyesine ermiş, aynı tercümeyi Urfa bozkırında nakış gibi işliyor olmalıdır. Kuşkusuz böyle daha nice özgün denemeler geliştiren hocalarımız var: **Cemalettin Güneş**’in “Hangi Mum Yanarken Bekler” de anlattığı Faruk öğretmenle, Nebahat Eyüpoğlu’ nun “Yağmurla Gelen Adam”ında olduğu gibi.

Büyük Mürebbiler / Büyük Ruh Mimarları

İşte büyük romancılar ve büyük bestekârlarda olduğu gibi, karşısındaki kalabalık öğrenci gruplarının ayağını yerden keserek, onları başarıdan başarıya koşturan geniş soluklu büyük mürebbilerin tanınması ve bilinmesi için, bu metinlerin tekrar tekrar gözden geçirilmesi icap ediyor. Nitekim onlar gerçekten büyük ruhlar ki, bir değil bin kalbe birden şifa oluyorlar. Bir çift sözü, bakışı ve işareti ile kalabalık sınıfları müşterek bir koro seviyesine yükseltiyorlar. Daha mühimi de yurdun bütün coğrafyalarından, uzak-yakın bütün beldelerinden ve sosyal kesitlerinden olan bizler de, bu hocaları göremediğimiz, bilemediğimiz halde dahi, onların teşkil ettiği koroya iştirak etmek durumunda kalıyor ve bundan büyük haz duyuyoruz. Bunu sağlayanlar da hiç kuşkusuz, bu güzel metinleri yazan, kuran ve inşa eden haleflerden başkası olmuyor. Yani bu kitap adsız Türk eğitimcilerinin gizli, yazılamamış bir tarihi gibi bir şey ve doğrudan bir başucu kitabı!..

Kuşkusuz bir başucu kitabı da asıl başucunda tutulması gerekenlerin, gene de bu metinleri kaleme alan yeni halefler olduğu gerçeğini unutturmamak kaydıyla . Çünkü onlar bu metinleri ile, kimselerin bilmez ve tanımaz olduğu gizli ruh mimarlarını ortaya çıkardıkları gibi, aynı zamanda da avucundan su içtikleri o büyük ruhları yazıyla yeni baştan

inşa ediyor ve tamamını bilinir hale getiriyorlar. Ve aynı tecrübeyi daha bir geliştirerek kesintisiz sürdürüyorlar. Nitekim bu tecrübe, güzel metinler vasıtası ile açığa çıkarılmamış olsa idi, o gizli senfoniler köhnemiş okulların izbe koridorlarında mahpus kalacak ve bireysel birer deneyim olmaktan öteye geçemeyecekti. O kadar şahsi, o kadar mevzi kalacaktı ki bu tecrübeler, sırf paylaşılmamış ve anlaşılmamış oldukları için de, hocalarımız gökte yıldızlara halini arz ile iktifa edeceklerdi. Nitekim ben şimdiye kadar, içinde yıldızlardan bu kadar çok bahsedilen yazılar okuduğumu hatırlamıyorum. Hiç kuşkusuz bunun sebebi, içinde birikmiş olan galeyanı boşaltmamak, geliştirdiği özgün tecrübeyi çevre ile paylaşmamak ve buradan doğan bir yalnızlık ve anlaşılmamışlık hissi ile, kendisi ve yıldızlar arasında bir ilişki kurmak ihtiyacından kaynaklanıyor.

Sinema Ve Öğretmen

Bu bakımdan Eğitim Bir-Sen tarafından gerçekleştirilen bu yarışma, eğitim ordumuzun gizli kahramanlarına yönelik bir ışık tutmak denemesine dönüşüyor. Dolayısıyla da herkesi ortaklaşa tatmine erdiren bir iş gerçekleştirilmiş oluyor. Fakat bu iş, keşke burada kalmasa!.. Okul müdürlerimiz, İl ve İlçe müdürlerimiz, vali ve kaymakamlarımız bu metinleri okuyarak ve okutarak bu hizmete omuz verseler!.. İthal tecrübe ve örnekler ile alabildiğine rutinleşen, Kişisel Gelişim kurumları da aynı şekilde. Yerli bir duyarlılığı, çoğumuzun haberdar olmadığı yerli motivasyon tekniklerini edinmek için, bu metinler tam bir hazine değerinde zira.

Daha ötede televizyoncular ve sinemacılar!.. Özgün sinopsis ve senaryo sıkıntısı çekenler!.. Bu kitaptan ve metinlerden onlar da haberdar olsalar, ne kadar memnun olurlardı. Nitekim sevgili dostum **Osman Sınay**'ın, **Mesut Uçakan**'ın, **İsmail Güneş**'in bu metinleri sinemacı gözü ile özel bir dikkat ile inceleyeceklerinden kuşku duymam. Aynı şekilde **Raci Şaşmaz**, **Serdar Akar**, **Yücel Çakmaklı**, **Tuncay**

Öztürk ve Ahmet Beyazıd!.. Daha daha **Mustafa Altıoklar, Birol Güven, Ahmet Yenilmez, Halit Refig** ve özellikle de **Hasan Kaçan!..** Ey Hasan Kaçan, tarzınıza uymasa bile, bu metinleri sen de baştan sona oku ve bu gizli tecrübeye sen de ortak ol!..

Dr. Necmettin TURİNAY

Jüri Adına

HATIRA YAZARLARININ ÖZGEÇMİŞLERİ

A

ACAR, Şeref

1973 Karaman'da doğdu. İlk, orta ve Lise Öğrenimini Karaman'da tamamladı. Balıkesir Necatibey Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü mezunu. Halen Karamanda görev yapmaktadır. Çeşitli gazete ve dergilerde yazıları yayınlanmaktadır. Evli ve bir çocuk babasıdır.

AVCI, Alişen

10. 11. 1973 tarihinde Mardin'in Kızıltepe ilçesinde annesinin beşinci, babasının onuncu çocuğu olarak dünyaya geldi. İlk ve orta öğrenimini Kızıltepe'de tamamladı. 1998 yılında D. Ü. Eğitim Fakültesi Resim-İş Öğretmenliği bölümünden mezun oldu.

Şu ana kadar üç tane kişisel resim sergisi açtı, çok sayıda karma resim sergisine katıldı. İlk ödülünü on dört yaşındayken aldı. Resim sanatının yanı sıra şiir ve öykü alanında da çalışmaları var. Evli ve iki çocuk babası olan Avcı, aynı zamanda aktif olarak fotoğraf ve sinema sanatıyla da uğraşmaktadır. Halen Adana'da Dede Korkut İlköğretim Okulu'nda Görsel Sanatlar Öğretmeni olarak görev yapmaktadır.

ALAN, Murat

1970 yılında Ağrı'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini Ağrı'da tamamladı. Atatürk Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünü bitirdi. "Türk Dili ve Grameri Tarama Tezi" hazırladı. Çeşitli şiir yarışmalarında dereceler aldı. Şiirleri birçok dergide yayınlandı. İlk şiir kitabı olan "Asya'nın Düşleri" 2000 yılında basıldı. Ağrı Ticaret Lisesinde Müdür olarak görev yapmakta, evli ve bir çocuk babasıdır.

ALTAŞ, Şhriban

1969 da Malatya ili, Arguvan ilçesine bağlı Çobandere Köyü'nde doğdu.

İlköğretimini Pütürge Temel Eğitim Yatılı Bölge Okulunda, Liseyi Malatya Yeşiltepe Lisesi'nde tamamladı.

Niğde Eğitim Yüksek Okulu'ndan mezun oldu. 1990 yılında Konya ili Çumra ilçesi, Yenisu Kasabası'nda öğretmenliğe başladı.

Evli ve 2 çocuk annesi olan Altaş halen Konya Karatay Müslüme-Ali Yaman İlköğretim okulunda görev yapmaktadır.

AKBAŞ, Seyit Burhanettin

Öğretmen, yazar. 1965 yılında Kayseri'nin Bünyan İlçesi'nde doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Bünyan'da tamamladıktan sonra Fırat Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünü bitirdi. Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde halk edebiyatı alanında yüksek lisans yaptı. (1993).

Edirne, Bünyan ve Kayseri'de öğretmenlik yaptı. Çeşitli dershanelerde Türkçe-Edebiyat dersi öğretmenliği ve özel bir dershanede müdürlük yaptı. Halen Kayseri 75. Yıl Cumhuriyet Anadolu Lisesi'nde Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenliği yapmaktadır.

Yazı hayatına arkadaşlarıyla çıkardığı "Bünyan'ın Sesi" gazetesi ile başlamış, bu gazetede on yıl süreyle köşe yazıları yazmış ve "Filiz" adlı bir sanat köşesi düzenlemiştir. 1992 yılında "Bünyan Kültürü" dergisini çıkarmıştır. Malatya İnönü Üniversitesi'nin düzenlediği Masal Derleme Yarışması'nda Kayseri Masalları ile ödül almıştır(1989). Kayseri yöresinin kültürel özelliklerini anlatan makaleleri yayınlanmıştır.

Ayrıca yerel bir televizyonda on yıldır "Bindallı" adlı kültür ve sanat programını hazırlayıp sunmaktadır. "Şehitlerimiz" "Kızılırmak Belgeseli", "Kayseri Doğa Belgeseli", "Yöre Yöre Kayseri", "Yamula Barajı" ve "Erciyes'ten Rodoplara" isimli belgeselleri hazırlamıştır. Günlük mahalli bir gazetede dört yıldır kültür, sanat yazıları yazmaktadır.

AKIN, Ferdi

25 Ocak 1979 yılında Zonguldak'ın Kilimli beldesinde doğdu. Kilimli beldesine bağlı Mehmet Akif Ersoy İlköğretim Okulu'nu bitirdikten sonra ortaöğrenimine Mehmet Çelikel Lisesi'nde devam etti. Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi'nin Türkçe Öğretmenliği Bölümünden 2002 yılında mezun oldu. 2002 de Bartın Arıt Çok Programlı Lisesi'de Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni olarak atanan yazar, iki yıllık hizmet süresinin sonunda Zonguldak Merkez Gazi İlköğretim Okulu'na Türkçe öğretmeni olarak atanmıştır.

Evli ve bir çocuk babası olan Akın, halen Gazi İlköğretim Okulu'ndaki görevine devam etmektedir.

AKKOYUN, İmdat

Manisa ili Selendi ilçesi Çam Köy'de doğdu. Selendi Yatılı Bölge İlköğretim Okulu ile başlayan okul hayatı Demirci İ. H. L. ve Manisa İ. H. L. ile devam etti. Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesini bitirdi. 1999 yılında İstanbul Tuzla Avni Yukarıuç İlköğretim Okulunda öğretmenliğe başladı. 2006 yılında evlendi ve Çanakkale ili Yenice ilçesi Çal İlköğretim Okulu'na atandı. Halen aynı okulda görevine devam etmektedir.

AKKOYUNLU, Muti

1961 Bayburt doğumlu. İlk ve orta tahsilini Bayburt'ta, lise tahsilini

Erzurum'da, Üniversiteyi İstanbul'da tamamladı. (1983). İlahiyat ve

Felsefe tahsilinden sonra Her iki alanda Yüksek Lisans yaptı. (1985) Konya, Hatay, Karaman, Erzurum ve Bayburt'ta çeşitli okullarda öğretmen ve idareci olarak çalıştı. Halen Bayburt Fen Lisesi Müdürlüğü yapmaktadır.

Eserleri; Ruhu'l Mesnevîdeki Metod ve Mesnevînin İlk

Onsekiz Beyti (Y. Lisans Tezi), Unutulan Kültürümüz Mezarlıklar, Bir Demet Sır (M. Eğitim Bakanlığınca Yapılan Yarışmada Öykü Dalında Türkiye I. si), Örnek Aşklar

AKÖZ, Yahya

1975 yılının Temmuz ayında Van İline bağlı Alaköy köyünde doğdu. İlk ve orta okulu Van'da bitirdikten sonra 1996 yılında Yüzüncü Yıl Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünü bitirdi. Aynı yıl Kırıkkale Balışeyh İlçesindeki Şehit Sezai Ergül İlköğretim Okuluna Türkçe öğretmeni olarak atandı. 2004 yılından itibaren Kırıkkale Süleyman Demirel Anadolu Lisesinde “edebiyat öğretmeni” olarak çalışmaktadır. ”Gül Yürekli Öğretmen” ve “Sevginin Ölümü” adlı tiyatro eserleri amatör tiyatro toplulukları tarafından sahnelenmiş ve sahnelenmeye devam etmektedir. Şiirleri, makale ve denemeleri çeşitli dergilerde yayınlanmıştır. Evli ve iki çocuk babasıdır.

AKPINAR, Ayşe

Yozgat Boğazlıyan 10. 11. 1967 doğumlu. Hacettepe Üniversitesi Fen Fakültesi Biyoloji Mezunudur. Evli 1 kız çocuğu annesi. Yalova Zübeyde Hanım İlköğretim Okulunda sekiz yıldır görev yapmaktadır.

ALBAYRAK, Olgun

1976 Giresun Bulancak'da doğdu. İlk ve orta öğretimi burada

tamamladı. 1998 de Selçuk Üniversitesi Edebiyat Öğretmenliği Bölümünden mezun oldu. Giresun, Yağlıdere ilçesinde öğretmenlik görevine başladı. Askerliğini Bitlis'te yedek subay olarak yaptı . Halen Bulancak'da öğretmenlik yapmaktadır.

ALICIOĞLU, Nimet

1975 yılında Antakya' da doğdu. Gazi Üniversitesi Kastamonu Eğitim Fakültesi' nden 1996 yılında mezun oldu.

Amasya ili, Suluova ilçesinde, Suluova İlköğretim Okulunda Sınıf Öğretmeni olarak görev yapmaktadır. Evli ve bir çocuk annesidir.

ALTUNTAŞ, Yunus Emre

26. 03. 1978 de Kayseri’de doğdu. İlk öğrenimini sırasıyla aynı ilin Yahyalı ve Sarıoğlan ilçelerinde; ortaokul ve lise eğitimini ise Kayseri Mustafa Germirli İmam Hatip Lisesi’nde tamamladı. 2001 yılında Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi’nden mezun oldu. Sırasıyla Batman Gazi Yatılı İlköğretim Bölge Okulu, Bursa Merkez Başaran İlköğretim Okulu ve Bursa Merkez Tophane İlköğretim Okulu’nda görev yaptı. Halen Tophane İlköğretim Okulu’nda Müdür Yardımcısı olarak görevine devam etmektedir. Evli ve bir çocuk babasıdır.

APUHAN, Danyal

20. 01. 1980 Bingöl Dodan doğumlu. İlköğretim birinci kademesini köyde, ikinci kademesini Bingöl Vali Güner Orbay İlköğretim Okulunda, liseyi Bingöl Lisesinde okudu. Pamukkale Üniversitesi Türkçe Öğretmenliği bölümünden 2002’de mezun oldu. Cumhuriyet Kız YİBO’ ya Türkçe Öğretmeni olarak atandı. Halen aynı okulda görev yapmaktadır.

ASLAN, Hürü

25 Kasım 1980 yılında Kahramanmaraş’ın Andırın ilçesinde doğdu. İlkokul birinci sınıfı İzmir’de bitirdikten sonra Bingöl’ün Kığı ilçesinde ilkokulu tamamladı. Orta öğrenimini Konya’da tamamladı. 2002 yılında, Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Öğretmenliği bölümünü birincilikle bitirdi. Yüksek lisansa başladı; fakat çeşitli sebeplerle yarım bıraktı. Konya’nın Karapınar ilçesinde Türkçe öğretmeni olarak göreve başladı. Daha sonra Siirt Baykan Kız Yatılı İlköğretim Bölge Okulu’na tayin oldu. Aynı müdür yardımcılığı yaptı. Halen Baykan Kız YİBO’da Türkçe öğretmeni olarak görev yapmaktadır.

AVCU, Hasan

07. 05. 1976 Edirne Keşan doğumlu. İlk ve Orta öğretimi Keşan'da tamamladı. Balıkesir Necatibey Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünden mezun oldu. Evli, bir çocuk babasıdır. Halen Keşan Yusuf Çapraz Anadolu Lisesinde görev yapmaktadır.

AYDIN, Enver

1976 Yılında Sakaryada doğdu. İlk, orta ve lise eğitimini Sakaryada tamamladı. 1998 yılında Marmara Üniversitesi Beden Eğitimi Öğretmenliği bölümünden mezun oldu. Halen Güneşli İlköğretim Okulu'nda Beden Eğitimi öğretmeni olarak görev yapmaktadır.

B**BAYRAM, Zeki**

11. 01. 1969 da Erzurum Çat da doğdu. İlkokul, ortaokul ve liseyi Erzurum'da okudu. Erzurum Atatürk Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümünden mezun oldu. Adıyaman'ın Besni ilçesine felsefe öğretmeni olarak atandı. Daha sonra sırasıyla, Amasya ili Gümüşhacıköy ilçesi, Bayburt ili Aydıntepe ilçelerinde çalıştı. Tiyatro oyunculuğu yaptı. Radyo ve televizyonda çalıştı. Bayram evli ve iki çocuk babasıdır. Şu an Kocaeli Körfez Hereke Lisesinde okul müdür vekili olarak görev yapmaktadır.

BOZ, Cihangir

1962 Selim doğumlu. Anadolu Üniversitesi Matematik Bölümünü bitirdi. 1986 yılında Muş - Sudurağı köyünde Sınıf Öğretmeni olarak göreve başladı. Evli ve 4 çocuk babası. Halen Kars' ın Selim ilçesi, Eski Gazi İlköğretim Okulunda Müdür olarak görev yapmaktadır.

BULUT, Mukadder

20 Haziran 1983'te Çine /Aydın'da doğdu. İlk Okul dördüncü sınıfa kadar Akçaova İlk Okulunda okuduktan sonra

beşinci sınıfı Fevzi Çakmak İlkokulunda okudu. Sınav sonucunda İzmir İmam Hatip lisesini kazandı. Üç yıl burada öğrenim gördükten sonra liseyi Aydın İmam Hatip Lisesinde bitirdi. ÖSS sınavında % 2'lik dereceye girmesine rağmen katsayı mağdurluğundan dolayı DEÜ İlahiyat Fakültesi Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi Öğretmenliğini kazandı. 2004 yılında öğretmenliğe başladı. Bulut evlidir.

BÜYÜKBEKTAŞ, İbrahim

20. 08. 1978 tarihinde Sivas ili Yıldızeli ilçesine bağlı Demircilik Köyü'nde doğdu. İlkokulu aynı yerde okudu. Ortaokulu Yıldızeli İmam-Hatip Lisesi'nde, liseyi Sivas İmam-Hatip Lisesi'nde tamamladıktan sonra Cumhuriyet Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünden 2001 yılında mezun oldu. Özel dershanelerde iki yıl çalıştı. 2003 de Sivas Hacı Mehmet Sabancı Lisesi'ne Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni olarak atandı. Halen aynı okulda görevine devam etmektedir.

C

CİHAN, Vedat

1971 de Eskişehir'de doğdu. Osmangazi ortaokulu ve Motor Teknik ve Meslek Lisesini bitirdi. KTÜ Fatih Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünden mezun oldu. Sürmene Lisesinde öğretmenliğe başladı. Halen Eskişehir Muzaffer Çil Anadolu Lisesinde çalışmaktadır.

ÇELEBİ, Ali

02. 11. 1969 tarihinde Bingöl'ün Yayladere ilçesine bağlı Batıyaz köyünde doğdu. İlk ve orta öğrenimini Bingöl'de tamamladıktan sonra Atatürk Üniversitesi Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden 1990 yılında mezun oldu. Çeşitli okullarda Türkçe ve Edebiyat öğretmeni yaptı. Halen Kadıköy ilçesine bağlı Mehmet Akif İlköğretim Okulunda Türkçe öğretmeni olarak görev yapmaktadır. Çelebi, şiir ve öykü yazmaktadır, evlidir.

ÇENET, Osman

1955 yılında Osmaniye de doğdu. Lisans eğitimini Ankara Üniversitesi Veterinerlik Fakültesinde, Yüksek Lisans Eğitimini Ege Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesinde tamamladı. 1984 İzmir Torbalı Turan Tarım ve Besin Sanayi A. Ş. İşletme Müdürlüğü, 1986 yılında Esvap Tekstil Müessesesi Müessese Müdürü, 1988 Ankara Sincan Et ve Balık Kurumu İşletme ve Kontrol Şefliği, 1990 Manisa Et ve Balık Kurumu İşletme ve Kontrol Şefliği, 1994 Celal Bayar Üniversitesi Gıda Mühendisliği Öğretim Görevliliği, 1997 ETSO A. Ş. Şirketler grubu Yönetim Kurulu Başkanlığı, 2000 Balıkesir Üniversitesi Bandırma M. Y. O. Öğretim Üyeliği, 2003 Gönen Meslek Yüksek Okulu Müdürlüğü görevlerinde bulunmuştur. Evli ve 3 Çocuk babasıdır.

ÇİLOĞLU, Duygu

1982 yılında Mersin'in Silifke İlçesinde doğdu. İlkokulu Mersin Üç Ocak İlkokulunda, Ortaokulu Mersin Ortaokulunda, Liseyi ise Cemile-Hamdi Ongun Süper Lisesi'nde okudu. Liseyi 2000 yılında bitirdi. Aynı yıl Samsun 19 Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Fen Bilgisi Öğretmenliğini kazandı. 2004 yılında üniversiteden mezun oldu. Şubat 2006 da Düzce'nin Gümüşova İlçesi Gümüşova İlköğretim Okulunda Fen Bilgisi Öğretmeni olarak göreve başladı. Evli.

D**DANLI, Hasan**

10. 01. 1974 yılında Çorum Alaca da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Çorum Alaca da tamamladı. Marmara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Coğrafya Öğretmenliğinden mezun oldu. Evli ve bir çocuk babası. Halen Arifegazili İlköğretim Okulunda Sosyal Bilgiler Öğretmeni olarak görev yapmaktadır.

DAŞDEMİR, Aynur

1972 de Niğde'de doğdu. İlk öğrenimini Niğde Selçuk

İlkokulu'nda ortaöğrenimi için Niğde Kız Sanat Ortaokulu ve Niğde Kız Meslek Lisesine devam etti. Lisans eğitimini Ankara Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesinde Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Bölümü Öğretmenliği Bölümünün- de 1998 de tamamladı. . Öğrenim hayatı süresince şiir, yazı ve edebiyatla ilgilendi. Çeşitli yarışmalarda ödülleri aldı. Üniversite döneminde kendi şiirleriyle şiir dinletileri hazırladı. Kendi imkânlarıyla şiir sergisi açtı. 1998 yılında Erzurum'da öğretmenliğe başladı. 2001 yılında Niğde Kız Meslek Lisesinde çalışmaya devam etti. 2005 yılından itibaren Niğde Milli Eğitim Müdürlüğü AB Eğitim ve Gençlik Projeleri Mesleki Eğitim Koordinatörlüğüne geçti. Halen Niğde Milli Eğitim Müdürlüğü'nde aynı birimde çalışmalarına devam etmektedir. İlgilendiği konular; toplum, insan, tasavvuf ve güzel sanatlar.

DEMİR, Murat

1977 de Uşak'ın Banaz ilçesinin Hatipler Köyünde doğdu. İlkokulu köyde tamamladı. Ortaokul ve Lise öğrenimini Banaz Lisesinde tamamladı. 1996 yılında Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih, Coğrafya Fakültesini kazandı. 2000 yılında bu okuldan bölüm ikincisi olarak mezun oldu. Aynı yıl DMS sınavını kazanarak Kars iline öğretmen olarak atandı. Kars'ın Digor ilçesinde bir yıl görev yaptıktan sonra yer değiştirme isteğinde bulunarak Banaz Bahadır İlköğretim Okulunda 2001 tarihinde göreve başladım. 2005 yılı Eylül ayına kadar aynı okulda sınıf öğretmeni olarak hizmet verdi. Bu süre içerisinde vatani görevini Diyarbakır'da tamamladı. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılan Müdür Yardımcılığı sınavını ilçe ikincisi olarak kazanıp, değerlendirme sonucunda Eylül 2005 tarihinde yine aynı okulda (Banaz Bahadır İlköğretim Okulu) Müdür Yardımcısı olarak göreve başladı. O tarihten bugüne aynı okulda görev yapmaktadır. Demir evli ve bir çocuk babasıdır.

DURAK, Ömer

1979'da Ordu'da doğdu. İlkokulu Güzelordu İlköğretim

Okulu'nda, ortaokulu Merkez İlköğretim Okulu'nda, liseyi ise Endüstri Meslek Lisesi'nde tamamladıktan sonra, 1997 yılında Erzurum Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Türk Dili Ve Edebiyatı Bölümünden 2001 yılında mezun oldu. Ordu Merkez Teyneli İlköğretim Okulu'nda Türkçe Öğretmeni olarak göreve başladı. Askerlik görevini Edirne Keşan'da yedek subay olarak tamamladı. Halen Ordu Bilim Sanat Merkezi'nde Türk Dili Ve Edebiyatı Öğretmeni olarak görev yapmaktadır.

DÜZGÜN, Aysel

1968 de Kayseri'de doğdu. İlk ve orta öğrenimini Kayseri'de tamamladı.

Erciyes Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden 1992 yılında mezun oldu. Burdur, Ankara, Hatay illerinde toplam 10 yıl görev yaptı. Üç yıldır da Erzurum Org Selahattin Demircioğlu İ. Ö. Okulu'nda görev yapmaktadır. Evli ve iki çocuk annesidir. Edebiyata olan tutkusunu dolayısıyla amatör hikâye ve şiirler yazmaktadır.

E

EYÜPOĞLU, Nebahat

1966 yılında Kırşehir'de doğdu. İlkokulu Kırşehir'e bağlı Kızılcaaköy'de bitirdi. Ortaokulu ve liseyi İzmir İnönü Lisesi'nde yatılı öğrenci olarak okudu, Kırşehir Lisesi'nden mezun oldu. 1989 yılında Erzurum Atatürk Üniversitesi Fen -Edebiyat fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünü bitirdi. 1994 yılında Ankara'da öğretmen oldu. Daha sonra iki yıl Artvin Lisesi'nde çalıştıktan sonra Trabzon'a tayin oldu. Halen Trabzon Lisesi'nde Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni olarak görev yapmaktadır. Evli ve iki çocuk annesidir.

G

GAZEL, İsa

1974 de Ordu'nun Fatsa ilçesi Göller beldesinde doğdu. İlk ve orta öğrenimini Bafra Doğanca ilköğretim okulunda yaptı. Liseyi Bafra Sağlık Meslek lise'nde okudu ve Sağlık

Bakanlığı'nın taşra teşkilatına sağlık memuru olarak atandı. Aynı yıl Celal Bayar Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümüne kayıt oldu. Samsun, İzmir ve Manisa illerinde Sağlık Memuru olarak görev yaptı. Bu süre içerisinde Yüksek öğrenimimi tamamladı. Daha sonra kurumlar arası geçiş yaparak Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni olarak atandı. Karabük ili Yenice ilçesi ÇPL'de bir süre çalıştıktan sonra Merkez Anadolu Meslek, Endüstri Meslek Lisesine tayin oldu. Halen bu okulda görev yapmaktadır. Evli ve bir çocuk babasıdır.

GENÇ, Esen

1982 yılında Kiliş'te doğdu. İlkokulu ve Liseyi Kiliş'te tamamladıktan sonra İstanbul Üniversitesi Eğitim Fakültesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümünden mezun oldu. Halen Ali Rıza Yılmaz İlköğretim Okulunda İngilizce Öğretmeni Olarak görev yapmaktadır.

GÜLER, İsmail Hakkı

1958 Van/Erciş doğumlu. İlk ve orta öğrenimini Van'da tamamladıktan sonra Van Eğitim Enstitüsü'nü 1980 yılında bitirerek öğretmenliğe başladı. Burdur öğretmen yetiştirme merkezindeki hizmet içi eğitim kursunu takiben Konya, Mardin ve Van illerinde öğretmenlik yaptı. Meslek hayatı boyunca çeşitli makamlarca ödüllendirildi. 2004 yılında emekliye ayrıldı. Halen Van ilimizde işletmecilikle uğraşmaktadır. Evli, dört çocuk babasıdır.

GÜLER, Nilgün

1973 Eskişehir doğumlu, Lisans eğitimini Gazi Üniversitesinde, Yüksek Lisans Eğitimini Anadolu Üniversitesinde tamamladı. Milli Eğitim bakanlığına bağlı okulların çeşitli kademelerinde "Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Öğretmenliği", idarecilik ve özel eğitim kurumlarında eğitim danışmanlığı yaptı. Anne-baba, çocuk ve gençlere yönelik eğitim seminerlerini ve çeşitli projeleri yönetti. AB-Unicef ortaklığı ile

gerçekleşen bazı projelerde üst düzeyde görev aldı. Bazı Ulusal ve yerel gazete ve dergilerde eğitim üzerine yazıları yazdı, TV programları yaptı. Edebiyatla yakından ilgilendi. Yayımlanmamış şiir, deneme ve öyküleri bulunmaktadır. 2005 yılında Harran Üniversitesi Şanlıurfa M.Y.O. Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Bölümüne Öğretim Görevlisi olarak atandı. Halâ aynı bölümde Program Başkanlığı ve Öğretim görevlisi olarak çalışmaktadır.

GÜMÜŞ, Turgay

1976 yılında, Denizli'nin, Çameli İlçesi'nin, Karabayır Köyü'nde doğdu. İlkokulu köyünde okudu. Ortaokulu Köyceğiz, Naip Hüseyin Lisesi'nde, liseyi Denizli Lisesi'nde bitirdi. 1998 yılında İnönü Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği'nden mezun oldu. Aynı yıl Kastamonu'nun Pınarbaşı İlçesi'nde Şehit Ramazan Akkaya YİBO'da göreve başladı. Kahraman Maraş'ın Pazarcık İlçesi'nin Evri Kasabası'nda asker öğretmen olarak çalıştı. 2005 yılından beri Kastamonu Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi'nde Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni olarak çalışmaktadır. Evlidir.

GÜNEŞ, Cemalettin

1971'de Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesine bağlı Esence kasabasında doğdu. İlkokulu kasabada bitirdi. Afşin merkez Kur'an kursunda hafız oldu. 1991 yılında Afşin İ. H. L'den mezun oldu. Aynı yıl başladığı İmam- Hatiplik görevine sekiz yıl devam etti. 1999 yılında Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesini bitirdi. Din Kültürü Ve Ahlak bilgisi öğretmeni olarak atandı. Üniversite yıllarında "Gülnihal" dergisini çıkardı ve yönetti. Şiir, hikaye, denemeleri Ahenk, Altınoluk, Bengisu, Güneysu, Gülnihal, Hakses, Harman, Milli Eğitim, Yeni Dünya ve Gökkuşluğu gibi dergilerde yayınlandı. Halen Gaziantep Hasan Ali Yücel Lisesi'nde Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmeni olarak görev yapıyor. Evli ve iki çocuk babasıdır.

H**HAYAL, İsmail**

1969 da Gümüşhane Demirören Köyü doğumlu. İlk, orta ve liseyi Trabzon'da, yükseköğrenimini Ankara Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde tamamladı. Kars Kağızman, Gümüşhane Kürtün ve Merkezde idareci ve öğretmen olarak çalıştı.

Ulusal ve yerel gazete, dergilerde şiirleri, desenleri ve karikatürleri yayımlandı. Birçok ödüller aldı. Hayalce (Şiir) ve Köyüm Demirören (Araştırma) eserleri yayımlandı. Gümüşhane Yerel bir gazetede "Hayal Dükkânı" isimli kültür ve sanat sayfası hazırlamaktadır. Halen Gümüşhane Rehberlik ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü'nde Uzman Rehber Öğretmen olarak çalışmaktadır. Evli ve iki çocuk babasıdır.

HOŞAB, Fahri

1965 yılında Kilis'te dünyaya geldi. İlk, orta ve lise öğrenimini Kilis'te; üniversite öğrenimini Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde tamamladı. 1989 yılında öğretmen olarak meslek hayatına atıldı. Meslek hayatına Yozgat'ın Sarıkaya ilçesinde başladı. Öğretmenlik mesleğini yürütürken yüksek lisans ve doktora çalışmasını tamamladı. Öğrencilik ve öğretmenlik hayatında makale, şiir ve hikâye türünden bazı eserleri ödül aldı. Araştırma, şiir ve hikâyelerden oluşan yazılarının bir kısmı çeşitli gazete, derleme eser ve dergilerde yayımlandı. Halen Kilis Nedim Ökmen Anadolu Öğretmen Lisesi Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi Öğretmeni olarak görev yapmaktadır. Evli ve üç çocuk babasıdır.

I**IŞIK, Gülizar**

1969 yılında Sivas'ta doğdu. İlk ve orta öğrenimini Sivas'ta tamamladı. Cumhuriyet Üniversitesi Fen-Edebiyat

Fakültesi Sosyoloji bölümünde başladığı üniversite öğrenimini F. Ü Fen Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümünde 1999 da birincilikle tamamladı. Aynı yıl sınıf öğretmeni olarak Elazığ-Koruk köyünde göreve başladı. Daha sonra Elazığ-Şahinkaya köyünde çalıştı. 2000 yılında F. Ü Sos. Bil. Enstitüsü Sosyoloji Ana Bilim Dalında Yüksek Lisans öğrenim hakkını kazandı ve 2003 yılında mezun oldu.

2004 yılında branş değişikliği başvurusu kabul edilerek Keban Çok Programlı Lisesine Felsefe grubu öğretmeni olarak tayin edildi. Halen Karşiyaka Lisesinde Felsefe grubu öğretmeni olarak çalışmaktadır. . Evli ve iki kız annesidir.

İ

İPEK, Tülin

1971 yılında Aksaray'ın Taşpınar Kasabasında doğdu. İlkokulu bitirdikten sonra ortaokulu ve liseyi yatılı olarak Balıkesir Savaştepe Öğretmen Lisesinde okudu. İzmir Buca Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Bölümünü bitirdi. İlk görev yeri olan Bayburt'un Rüştü Köyünde dört yıl çalıştıktan sonra Aksaray Helvadere Atatürk İlköğretim Okulunda görevine devam etti. On bir yıl burada çalıştıktan sonra şu anda Merkez Hacı Mustafa Demir İlköğretim Okulunda görevine devam etmektedir. İlgi duyduğu alanların başında edebiyat ve halk oyunları gelmektedir. Çeşitli konularda yazdığı tiyatro eserleri, denemeleri, makale ve şiirleri bulunmaktadır.

KARATAŞ, Himmet

1972 Antalya doğumlu. Burdur Eğitim Fakültesini bitirdi (1993) Öğretmen olarak çalışma hayatına devam ediyor. Mesleğinin yanı sıra edebiyatla da ilgileniyor. Yazdığı şiir ve öyküleri birçok dergide yayınlandı.

KARATAŞ, Ümit

1977'de Erzurum'da doğdu. İlköğretimini Erzurum'da

tamamladıktan sonra, ailece İzmir'in Menemen ilçesine yerleşti. Ortaöğretimi ve liseyi Menemen'de tamamladı. Daha sonra Anadolu Üniversitesi İngilizce Öğretmenliği Lisans Programını bitirdi. Halen İstanbul'da bir ilköğretim kurumunda öğretmenlik yapmaktadır.

KAYA, İbrahim

1974 yılında Erzurum ili Karayazı ilçesi Salyamaç köyünde doğdu. Babasının görevi nedeniyle ilkokulu aynı ilçenin Sukonak köyünde okuduktan sonra, ortaokulu Erzurum'da liseyi ise Şanlıurfa'da tamamladı.

Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Bölümünden 2000 yılında mezun olduktan sonra Şanlıurfa ili Siverek İlçesi Hatundere İlköğretim Okuluna Müdür Yetkili Öğretmen olarak atandı. Beş yıl aynı köyde tek öğretmen olarak görev yaptıktan sonra 2005 yılında Adıyaman ili Kahta ilçesi Akıncılar İ. Ö. Okuluna atandı. Halen bu okulda sınıf öğretmeni olarak görevine devam etmektedir.

Evli ve bir çocuk babası olan yazarın "tutuşur yüreğim-de çaresizliklerin" adlı bir şiir kitabı, yayına hazırladığı "bir öğretmen arıyor" adlı roman çalışması mevcuttur. Çeşitli internet siteleri ve dergilerde şiirleri yayınlandı....

KEÇELİOĞLU, İlhan

1965 yılında Denizli'nin Tavas ilçesinde doğdu. İlköğrenimini keçeliler köyünde tamamladı. Orta öğrenimini Isparta Keçiborlu İmam Hatip lisesinde tamamladı. Yüksek öğrenimini 19 Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde tamamladı. İki yıl Şanlıurfa'da çalıştı. Askerliğini İzmir Karşıyaka Anadolu Lisesinde asker öğretmen olarak yaptı. On üç yıldır da Denizli Serinhisar Hakkı Gökçetin Çok Programlı Lisesinde idareci olarak çalışmaktadır. Evli ve iki çocuk babasıdır.

KEKLİK, Cemile

1981 yılında Malatya'nın Pütürge ilçesine bağlı Tatlıcak Köyünde doğdu. İlkokulu burada okudu. Ortaokulu, İstanbul Kocamustafapaşa Vedide Baha Pars Ortaokulunda bitirdi. Daha sonra Esenler İbrahim Turhan Lisesi'ne devam etti. 1998 yılında liseden mezun oldu. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Amasya Eğitim Fakültesi Türkçe Öğretmenliği Bölümünü 2003 yılında bitirdi. Aynı yıl İstanbul'a Türkçe öğretmeni olarak atandı.

Halen Üsküdar İbrahim Hakkı Konyalı İlköğretim Okulunda görevine devam etmektedir.

KESKİN, Özlem

1979 da İnebolu'da doğdu. İlköğrenimini İnebolu'da yaptı. Ortaokulu Kastamonu Anadolu Lisesi'nde, Liseyi Amasya Lisesi'nde okudu.

Üniversite öğrenimini Manisa Demirci'de okudu. Van Çaldıran ilçesinde öğretmenliğe başladı. Halen Demirci Durhasan İlköğretim Okulu'nda sınıf öğretmeni olarak çalışmaktadır. Evli ve bir çocuk annesidir.

KEYVAN, Dilan

1978'de doğdu. İlk ürünleri, kardeşlerini uyutmak için uydurduğu masallardı. Bunları öyküler ve hikâyeler izledi.

İlk orta ve yüksek öğrenimini Manisa'da tamamladı. Ardından sınıf öğretmeni olarak doğuya atanıp burada 5 yıl çalıştı.

Üniversite yıllarında satranç hakemliği sertifikası alarak, olimpiyat dahil bir çok turnuvada görev aldı.

Müzikle ilgilenmekte, orta seviyede keman ve flüt çalmaktadır. Promosyon kalem ve siyah beyaz resim koleksiyonu vardır. Dergi çıkarttı. Dilanet ve Diland. İnternette blogu

vardır. Ayrıca 2 sözlükte yazarlık yapmaktadır. 2 yıldır Fethiye / Kayadibi İlköğretim Okulu'nda idarecidir. Evlidir

KIZILOK, Metin

1948 mersin doğumlu Ankara Üniversitesi ilahiyat fakültesi 1970 mezunu Trabzon İ. H. L' de ve Mersin'de değişik ortaöğretim kurumlarında öğretmenlik yaptı 1996'da emekli oldu. Emekli olduktan sonra Avrupada camilerde eğitimlik yaptı. Yayınlanmış 4 tane kitabı vardır.

KÜÇÜKÖNER, Alaettin

1972 Yılında Bingöl'de doğdu. İlkokulu Göltepesi Köyü İlkokulunda, orta öğrenimini Bingöl İmam Hatip Lisesinde tamamladı. Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliğini bitirdikten sonra 1995'te Nevşehir'in Avanos İlçesi Özkonak Mareşal Fevzi Çakmak İlköğretim Okulunda öğretmenliğe başladı. Halen Avanos İlçesinde Edebiyat öğretmenliği yapmaktadır.

Evli ve iki çocuk babasıdır.

M

MAKİNE, Bayram

1955 Yılında Yozgat Şefaati'nin Gülistan köyünde doğdu. İlkokulu köyünde, Orta ve liseyi Kayseri İmam-Hatip Lisesinde tamamladı. Daha sonra Kayseri Yüksek İslam Enstitüsünü 1979 yılında bitirdi. Ankara Kalecik, Adıyaman ve Kırşehir İmam Hatip Liselerinde görev yaptı. Halen Kırşehir İmam Hatip Lisesi'nde görev yapmaktadır. Evli ve 4 kız çocuk babasıdır.

O

OKUTAN, İsmail

1968 yılında Konya- Cihanbeyli- Küçükbeşkavak köyünde doğdu. İlkokulu doğduğu köyde okudu. 1991'de Kulu İHL

'den mezun oldu. Aynı yıl Niğde Ün. Eğitim Fak. Sın. Öğrt. Bölümüne girdi. Üniversitede okuduğu yıllarda Serzeniş adlı bir dergi çıkardı. 1995'te Üniversiteden mezun olunca, Elazığ -Baskil- Gemici köyü İlk Okuluna Sınıf Öğretmeni olarak atandı. Elazığ - Baskil YİBO' da görev yaptı. 2001'de Samsun İlkışık Eğitim Uygulama okuluna atandı. 2004'te 19 Mayıs İşitme Engelliler İÖO' na atandı. Sayha, İslami Edebiyat, Umud, Aklın ve Bilimin Aydınlığında Eğitim, Psikolojik Danışman, Vahdet, Ribat gibi dergilerde ve çeşitli İnternet sitelerinde yazı ve şiirleri yayınlandı. Çeşitli sivil toplum kuruluşlarında yönetim kurulu üyesi olarak görev yaptı. Eğitim-Bir-Sen Samsun Şubesi Yön. Kur. Üyesi olarak üç yıl görev yaptı. Şuurlu Öğretmenler Derneği Samsun Şubesi Başkanlığı yapmaktadır.

Halen Samsun Halk Eğitim Merkezinde müdür yardımcısı olarak çalışmaktadır. Evli ve dört çocuk babasıdır.

Ö

ÖNER, Ahmet

1974 de Adana'nın Pozantı ilçesinde doğdu. İlkokul üçüncü sınıfa kadar Aşağıyirikler Köyünde, iki yılını da Nergizlik İlkokulunda tamamladı. Ortaokulu Karaisalı Lisesi Orta kısmında bitirdikten sonra, Adana Endüstri Meslek Lisesi'ni, oradan da Gazi Eğitim Fakültesi'ne girdi.

1998 yılında Sınıf Öğretmeni olarak Gaziantep'in Karkamış ilçesinde göreve başladı. Halen Çankırı Ilgaz Atatürk İlköğretim Okulu'nda Sınıf Öğretmeni olarak görev yapmaktadır. Evli ve iki çocuk babasıdır.

ÖZER, Hakan

1980 yılında, Kütahya'nın Tavşanlı İlçesinde doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini bu ilçede tamamladı. 2001 yılında Sü-

leyman Demirel Üniversitesi Burdur Eğitim Fakültesi'nden mezun oldu. Lise yıllarından itibaren edebiyata merak salmakla birlikte kendine tür olarak daha çok “şiiir” i seçti.

2001 yılında Şırnak ili, Uludere ilçesi, Habur 2 Köyü İ. Ö. O' unda iki sene görev yaptıktan sonra Yemişli Köyü İ. Ö. O' unda da görev yaptı. 2004 de İstanbul Küçükçekmece Zihni Küçük İ. Ö. O' na tayin oldu. Halen bu okulda göreve devam etmektedir.

ÖZER, Sıddıka

1974 yılında Erzurum'da doğdu. İlköğrenimini bir köy okulunda tamamladıktan sonra, ortaokulu yatılı olarak Adana Hürriyet Ortaokulu'nda okudu. Adıyaman Lisesi'ni bitirdi. 1990 yılında Cumhuriyet Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümüne kayıt yaptıırıp, bu bölümü başarı ile bitirdi. 1994 yılında Türkçe öğretmeni olarak Ordu –Mesudiye'de göreve başladı. Amasya(Taşova), Osmaniye(Kadirli) illerinde görev yaptı. Halen Aydın Yörük Ali Efe İlköğretim Okulunda Türkçe öğretmeni olarak görev yapmaktadır. Evli ve iki çocuk annesidir.

ÖZTÜRK, Sibel

Samsun ili Havza ilçesinde doğdu. (1974) Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünden 1996 yılında mezun oldu. 10 yıldır sürdürdüğü öğretmenlik mesleğine 85. Yıl Anadolu Lisesinde edebiyat öğretmeni olarak devam etmektedir. Evli ve iki çocuk annesidir.

S

SANDIKÇIOĞLU, Tolunay

İstanbul'da doğdu. İlk ve ortaokulu Şişli'de okudu. Daha ilkokul üçteyken kendi başına Çağlayan'dan Şişli'ye gidip

gelebiliyordu. Otobüsle yaptığı bu yolculuklarda çeşit çeşit kitap okudu, hayaller kurdu. Maçka Akif Tuncel Meslek Lisesi'ni bitirdi. Bir yayınevinde iki yıl çalıştı. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nde Tarih okudu.

Polatlı'da sınıf öğretmeni olarak göreve başladı. İki yıldır "Altındağ" dergisinin yayın kurulunda görev yaptım. Halen Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nde çalışmaktadır. Çeşitli dergilerde yayınlanmış denemeleri var. Bir süreden beri aylık bir kadın dergisinde yazıyor. Evli ve bir çocuk babasıdır.

SARI, Ahmet

1960 Gülnar-Mersin doğumlu. İlkokulu Beydili Köyünde, ortaokulu ve liseyi Antalya Aksu Öğretmen Lisesinde bitirdi. Konya Selçuk Eğitim Enstitüsü Sosyal Bilgiler Bölümünü bitirdikten sonra Eskişehir Anadolu Üniversitesi Tarih Bölümünden mezun oldu. 1980 tarihinde Artvin Borçka Damar Ortaokulunda göreve başladı. Okul müdürlüğü yaptı. Milli Prodüktivite Merkezinin "Eğitimde Verimlilik" konulu yarışmasında İl birincisi oldu. Gülnar'da sırası ile Gülnar Çok Programlı Lisesi, Gülnar Lisesi ve Gülnar İmam Hatip Lisesi Müdürlüğü görevlerinde bulundu. Halen Düziçi İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü yapaktadır. Evli ve 5 çocuk babasıdır.

SEVİM, Zeynep Özlem

1966 Silvan'da doğdu. 1991 de Dicle Üniversitesi Yabancı Diller Bölümünden mezun oldu. Aynı yıl Batman'da öğretmenliğe başladı. Halen Batman Anadolu İmam Hatip Ve İmam Hatip Lisesinde İngilizce Öğretmeni olarak görev yapmaktadır. Evli ve üç çocuk annesidir.

SERDAR, Ayşegül

1967'de Ankara da doğdu. Ankara Üniversitesi Dil ve

Tarih Coğrafya Fakültesinden mezun oldu(1990). Öğrenim hayatı Ankara da geçti. Yedi yıl özel sektörde çalıştı. 1996 yılında Muş'ta öğretmenliğe başladı. Halen Adapazarı'nda öğretmenlik yapmaktadır.

SELÇUK Erhan

1980 Hakkari doğumlu. İlk öğrenimini Hakkari Cumhuriyet İlköğretim Okulu, ortaöğrenimini de Hakkari Lisesi'nde tamamladı. Yüzüncü Yıl Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünden mezun oldu. 2003 yılından bu yana Hakkari Anadolu Öğretmen Lisesi'nde Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni olarak görev yapmaktadır.

SERİN, Güler

1983 yılında İstanbul, Üsküdar'da doğdu. İlköğrenimini Ordu ve Nevşehir 'de, orta öğrenimini ise Aksaray Anadolu Öğretmen Lisesinde tamamladı. Uludağ Üniversitesi Türkçe Öğretmenliğini 2005 ' de bitirdi. İlk görev yeri olarak Mardin Midyat ' a atandı. Henüz bir yıllık öğretmen olan Serin, Sarıköy İlköğretim Okulunda görevine devam etmektedir.

SÖZEN, Ethem

1954 yılında Kırklareli'nin Üsküp beldesinde doğdu. İlkokulu burada bitirdikten sonra, ortaokul açılıncaya kadar öğrenimine dört yıl ara verdi. İlk defa Üsküp'te açılan ortaokulu burada okudu.

1976 yılında Kırklareli Atatürk Lisesinden mezun olduktan sonra 1980 yılında Edirne Eğitim Enstitüsü Matematik bölümünü bitirerek öğretmen oldu.

İlk görev yeri Sivas Dört Eylül Ortaokulu olmak üzere Edirne ve en son Tekirdağ illerinde Matematik öğretmeni ve yönetici olarak görev yaptı. Halen Tekirdağ/ Merkezde Özel İdare 80. Yıl Cumhuriyet İlköğretim Okulunda yönetici olarak çalışmaktadır.

İl çapında düzenlenen şiir yarışmalarında ikincilik ödüllü bulunmaktadır. Deneme ve hikâye yazmakla meşgul olup yayınlanmamış şiirleri de olan Sözen, evli ve iki çocuk babasıdır.

SUSUZ, Orhan

1970 yılında Erzurum'da doğdu. 12 Mart İlkokulundan sonra Orta Okulu İmam Hatipte, Liseyi E. M. L Elektronik Bölümünde okudu. Selçuk Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Matematik Bölümünden mezun oldu. Bir kaç yıl özel sektörde çalıştıktan sonra öğretmenliğe başladı. Halen Tokat Sağlık Meslek Lisesi'nde Matematik Öğretmeni olarak görev yapmaktadır. Susuz, evli ve üç çocuk babasıdır.

Ş

ŞANVERDİ, Ali

1970 Hatay Reyhanlı doğumlu. İlk ve orta öğrenimini bu ilçede tamamladı. Dicle Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünü bitirdi. 1991 yılında Adıyaman İmam Hatip Lisesinde edebiyat öğretmeni olarak göreve başladı. Halen Hatay Hüseyin Özbuğday Anadolu Lisesinde çalışmaktadır.

ŞİMŞEK, Tacettin

Gümüşhane'nin Torul ilçesine bağlı Altınpınar beldesinde doğdu. Konya İvriz Öğretmen Lisesi ve Atatürk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünü bitirdi. Siirt-Eruh Lisesi'nde edebiyat öğretmeni olarak görev yaptı. 1990'da Atatürk Üniversitesi Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi'ne araştırma görevlisi olarak girdi. Fedaî Dedé'nin Mantıkul-Esrar'ı üzerine yaptığı tenkitli metin ve inceleme çalışmasıyla yüksek lisansını (1993), Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın Hayatı ve Şiiri konulu çalışmasıyla doktorasını tamamladı (1999). Aynı Fakültenin Türkçe Eğitimi Bölümünde öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. Akademik araş-

tirmaları ve makaleleri yanında şiir, hikâye, deneme, tiyatro gibi türlerle ilgilendi. Çocuklar için şiir, hikâye ve masallar yazdı. Şiir ve yazıları Köprü, Zafer, Türk Edebiyatı, Doğu Edebiyat, İlyaz, Mina, Yedi İklim, Hece, Karçıçeği, Palandöken, Taşra, Sühan, Harşit, Beyazdoğu, Cümle gibi dergilerde yayımlandı. Ahmet Mithat Efendi'nin Felâton Bey ile Râkım Efendi, Samipaşazâde Seza'nın Sergüzeşt, Mehmed Murad'ın Turfanda mı yoksa Turfa mı? adlı romanlarını aslına uygun olarak yayına hazırladı. "Türkçem Eyvah!" adlı tiyatro eseriyle Türk Dil Kurumu 2004 Onur Ödülü kazandı. Çocuk Edebiyatı, İlköğretimde Drama, Teoriden Uygulamaya Okul Tiyatrosu, Eylülce (Şiir) yayımlanmış kitaplarından birkaçı.

T

TAHİROĞLU, Ahmet

1974 yılında Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesinde doğdu. İlkokulu Çobanbeyli Kasabasında, ortaokulu, Afşin İmam Hatip Lisesinde, Liseyi de Kahramanmaraş İmam Hatip Lisesinde bitirdi. Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi Fizik Bölümünden mezun oldu. Halen Kahramanmaraş ili Afşin ilçesi Yavuz Selim İlköğretim Okulunda Fen Bilgisi öğretmeni olarak çalışmaktadır.

Kişisel gelişim üzerine Afşin bölgesinde çıkan yerel gazetelerde yazılar yazıp, kurslar vermektedir. Tahiroğlu, evli ve bir çocuk babasıdır.

TARHAN, Meltem

1979 Afyon-Dazkırı doğumlu. İlkokul öğrenimini Dazkırı ilçesi'nin Bozan köyünde, ortaokulu Dazkırı ilçesinde tamamladı. Ortaokuldan sonra yapılan Anadolu Liseleri Giriş Sınavını kazanarak, Aydın-Ortaklar Anadolu Öğretmen Lisesine girdi. 1998-2002 yılları arasında Abant İzzet Baysal

Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği Bölümü'nde öğrenim gördü. 2005 yılında Ağrı-Doğubeyazıt ilçesinde sözleşmeli öğretmen olarak göreve başladı. Bilecik-Gölpazarı Gazimihal İlköğretim Okulu'na kadrolu öğretmen olarak atandı. Halen stajyer öğretmen olarak burada görev yapmaktadır.

TAŞCAN, Rasih

1975 de Bitlis'te doğdu. Şems-i Bitlis İlköğretim okulunda ilk ve ortaokulu okuduktan sonra Bitlis Öğretmen Lisesi'nden 1992 yılında mezun oldu. Aynı yıl girdiği Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği bölümünü 1996 yılında bitirip Şems-i Bitlis İlköğretim Okulu'nda öğretmenlik mesleğine başlayan Taşcan, evli ve üç çocuk babası olup, halen Yükseliş İlköğretim Okulu'nda müdür yardımcısı olarak görev yapmaktadır.

TAŞÇI, Ergün

1972 yılında Malatya'da doğdu. İlk, orta ve lise eğitimini Malatya'da yüksek öğrenimini Malatya İnönü Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesinde tamamladı. 1997 yılında öğretmenliğe başladı. Ulusal ve yerel gazete ve dergilerde çeşitli fikir yazıları ve kısa hikâyeleri yayınlandı. 1997 yılında "Metamorfoz" adında şiir kitabı çıktı. Evli ve iki çocuk babasıdır.

TEZOKUR, Selma

1965 Afyon Şuhut'ta doğdu. İlk ve Orta Öğretimini Şuhut'ta yaptı. Isparta Kız Meslek Teknik Lisesini bitirdi. Daha sonra Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Fizik Bölümünden mezun oldu (1988). Bingöl Anadolu Kız Öğretmen Lisesinde göreve başladı (1989). Daha sonra Konya'da birçok ilçeleri gezdi. Öğretmenliğe altı yıl zorunlu olarak ara verdikten sonra şimdi o çok sevdiği öğretmenliğe tekrar döndü. Evli ve üç çocuk annesidir.

TURAN, Mithat

1960 yılında Iğdır merkeze bağlı Melekli kasabasında doğdu. İlkokulu Melekli’de ortaokul ve liseyi Iğdır’da okudu. 1979 yılında Ankara Eğitim Enstitüsünden mezun oldu. Aynı yıl Zonguldak Devrek Akçasu Ahmetoğlu Mahallesi ilkokulunda 4 yıl, 1983 yılında ise Tokat Erbaa ilçesi Dokuzçam-Kavlağandere mahallesi ilkokuluna atanarak 7 yıl birleştirilmiş sınıf okuttu. 1990 yılında Melekli Şehit Er Aytekinim Arslan İ. Ö. O’na atandı. Müdür yardımcısı oldu. Aylıkla ödüllendirme ve Resim, Kompozisyon yarışmalarında ödüller aldım. Turan, evli ve iki çocuk babasıdır.

U**USLU, Nurdan**

1972 Ankara doğumludur. Aslen Afyon-Bolvadinli’dir. İlk ve orta öğrenimini Bolvadin’de, yüksek öğrenimini Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi’nde tamamladı. 1995 yılında Haymana İmam-Hatip Lisesi’nde öğretmenliğe başladı. Halen Yozgat-Yerköy Cengiz Topel İlköğretim Okulu’nda Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmeni olarak görevine devam etmektedir. Evli ve 2 çocuk annesidir. Edebiyata olan ilgisi neticesinde birçok hikaye, deneme ve makaleler yazmıştır. Memleketi Bolvadin’de “Kaymak Festivalleri” bünyesinde katıldığı hikâye yarışmalarında çeşitli dereceler elde etmiş ve bu eserleri yayınlanmıştır.

Y**YAMAN ELİÇORA, Sevgi**

1977 yılında Zonguldak ili Devrek ilçesi Örmeci köyü’nde doğdu. İlkokulu köyünde okuduktan sonra ortaokulu Bakacaklı kasabasında ve lise öğrenimini Zonguldak Fener Lisesinde tamamladı. Üniversite eğitimini Ankara Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü Eğitim

Programları ve Öğretimi Ana Bilim Dalı'nda tamamladıktan sonra 1999 yılında Ağrı ili Diyadin ilçesine sınıf öğretmeni olarak atandı. İki yıl Diyadin, bir yıl Ağrı merkezinde sınıf öğretmeni olarak görev yaptı. Evli ve bir çocuk annesidir. Branş değişikliği yoluyla rehber öğretmenliğe geçti. Halen Bolu Milli Egemenlik İlköğretim Okulunda rehber öğretmen olarak görev yapmaktadır.

YEMİŞ, Burhan

1977 Konya doğumlu. İlkokulu Hotamış İlköğretim Okulu'nda, orta okulu Hotamış Orta Okulu'nda bitirdi. Liseyi Konya Meram Ticaret Meslek Lisesi'nde tamamladı. Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği'ni kazandı. Üniversite yıllarımda 2 yıl kitapçı 2 yıl da reklâm ajansı çalıştırdı. 2001 yılında Giresun / Görele Karlıbel Köyü İlköğretim Okulu'nda göreve başladı. Askerlik görevi yedek subay öğretmen olarak Kars Digor Yağlıca Köyü İlköğretim Okulu'nda yaptı. 2005 yılında Afyonkarahisar ili Dinar ilçesine bağlı Haydarlı Çok Programlı Lisesi'ne atandı. Halen aynı kasabada görev yapmaktadır. Evli ve bir çocuk babasıdır.

YEŞİL, Bekir

1977 de Çorum'da doğdu. İlkokulu Aşarçayı Köyünde, Ortaokulu ve Liseyi Çorum İmam-Hatip Lisesinde tamamladı. 1997 yılında Kırıkkale Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünü kazandı. 2001'de Üniversiteden mezun olduktan sonra aynı yıl Bartın Hasan-kadın Çok Programlı Lisesine atanarak göreve başladı. Halen burada Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni olarak görev yapmaktadır.

YILDIRAR, Aylim

1970 yılında Samsun'un Havza ilçesinde doğdu. İlkokul, ortaokul ve lise öğrenimini Havza'da tamamladı. 1987

yılında Bursa Uludağ Üniversitesi Necati Bey Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği bölümünü kazandı. 1988 yılında yatay geçişle Ankara Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği bölümünden 1991 yılında mezun oldu. İlk yazı denemesi “Hiç Bitmese Horoz Şekerim” adıyla Gençliğin Sesi dergisinde yayınlandı. Mezuniyet tezi olarak “Selahattin Enis’in Romanlarında Naturalizm” adlı çalışmayı hazırladı. 1991 yılında Batman Fatih Lisesi’nde Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni olarak göreve başladı.

Halen Ankara Selahattin Akbilek Lisesi’nde Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni olarak çalışıyor. Yıldırar üç çocuk annesidir.

YILMAZ, Gülşah

1978 Isparta Yalvaç doğumlu. İlköğretim ve lise eğitimini Eğirdir’de tamamladı. Üniversite öğrenimini SDÜ Burdur Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği Bölümünde tamamladı. Meslek hayatına 2000 yılında Eğirdir Mustafa Çetinkaya İlköğretim Okulunda Türkçe öğretmeni olarak başladı. Halen Isparta Öğretmenler İlköğretim Okulunda görev yapmaktadır. Evli ve bir çocuk annesidir.

YILMAZ, Sümeyye

1980 Tarihinde Ankara’da doğdu. İlkokulu Fevzi Atlıoğlu İlköğretim Okulu’nda okudu. Ortaokulu Anadolu İmam Hatip Lisesi’nde okuduktan sonra 1998 yılında Keçiören Lisesi’nden mezun oldu. Ankara Gazi Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği Bölümünden. 2002 yılında mezun olarak aynı yıl Sinop’un Durağan İlçesi Hacımahmutlu Köyü’nde sınıf öğretmeni olarak göreve başladı. Halen Sinop Halk Eğitimi Merkezi Müdür Yardımcısı olarak görevine devam etmektedir.

YILDIZ, Yakup

1978 yılında Erzincan'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini Erzincan'da tamamladı. 2000 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği Bölümünden mezun oldu. 2000-2003 yılları arasında Erzincan Fatih Endüstri Meslek Lisesi ve Erzincan Anadolu Öğretmen Lisesi'nde Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni olarak görev yaptı. Daha sonra Milli Eğitim Bakanlığı'ndaki görevinden istifa etti. 2003 yılından beri Erzincan'daki özel bir dershanede Türkçe öğretmeni olarak çalışmaktadır.

Z

ZORLU, Nevin

1980 yılında Ankara'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini Kırıkkale'nin Irmak kasabasında tamamladı. 1998 yılında Kırıkkale Süleyman Demirel Süper Lisesi'nden mezun oldu. Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdi. Adana Çukurova Üniversitesi'nde yüksek lisansını tamamladı. 2003 yılında Kütahya'nın Dumlupınar ilçesindeki, Dumlupınar Lisesine edebiyat öğretmeni olarak atandı. Halen Kütahya Pazarlar'da, Pazarlar Çok Programlı Lisesi'nde, Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni olarak görev yapmaktadır.

“...Çoğu zaman oyunlardan sıkılır, koşarak gittiğim okulun yüksek duvarlarına zahmetle tırmanır, ayaklarımı neşe içinde aşağı sarkıtır, düşlerimin kahramanı öğretmenleri görebilmek için uzak sınıfların pencerelerini seyre dalardım...”

...Bir yıl sonra, bir salı akşamüzeri, bir Meliha Öğretmenim oldu benim. Sonrasında her şeyim... Ne yaptı etti, hepimize okumayı aynı anda öğretti. Yalnızca okumayı mı? Yüreklere okumayı öğretti, mahzun ve suskun gözleri...

...Hani bir keresinde beni tahtaya kaldırıp da bana bir problem sormuştun. Hiç unutmuyorum şöyleydi: “Annem yirmi lira verdi. Bakkaldan dört ekmeğe aldım. Geriye kaç liram kaldı?” Çarpıtım, çıkardım. “dört liram kaldı öğretmenim.” dedim size. Heyecanla kalkıp yerinizden, uçarcasına yanıma geldiniz. Alnımdan öpüp: “Aferin yavrum, ekmeğin fiyatını biliyorsun. Sen okur, adam olursun!” demiştin...

...Yine bir gün sormuştunuz bana: “Yavrum ellerin niye kara?” diye... Çok uğraşırdım, benim ellerim de arkadaşlarımla elleri gibi süt beyaz olsun diye. Hatta pıtırli briketlere sürterdim ellerimi, çıksın karalıklar diye. Ama o karalar sayesinde eve her gün bir ekmeğe götürabiliyordum...

...Gül devşiren ellere ağladı gökler. Sen bugün sakın mahzun olma öğretmenim! Hem mizanın başında da yetişirim sana! Hiç sanmam ya! Ağır gelirse veballerin, sen üzülme sakın! Elimde askılı çantam, koşar gelirim yanıma! Çantamda, sildiğin gözyaşlarımdan; sonsuz güzellikte billur hatırat... Gözlerimde gözlerinin ışığı... Ellerimde gül devşiren ellerinin kokusu...”

EĞİTİM-BİR-SEN
EĞİTİMCİLER BİRLİĞİ SENDİKASI

ISBN 978-975-6153-09-3

www.egitimbirsen.org.tr